



סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ל"ב

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוּן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
בְּנֵאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו




ספר
אֲשֶׁר בַּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כִּמְהָ פְּעָמִים בְּכִמְהָ מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחֲיִים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וְמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-בֶּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֶךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנֹדֶפֶס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בִּיּוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֶּךָ מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמִדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרְךָ
לֵב, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אֶחָרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוֶה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשֵׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגַלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֹקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן
לְשֹׁכֵל תַּחְתּוֹן, מִעִילָא לְעֻלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁשׁוֹכֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁשׁוֹכְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֵם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנִעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֹקִים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָ'ה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שפדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לכוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-ה'ר"ן, סימן טו), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מבלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשוראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו

מִצְטַעְרִים עַל הָרָאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְזָן" (קִהְלַת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שֵׁישׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שֵׁישׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֵׁישׁ בְּנֵי־אָדָם שֵׁישׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חִשְׁקָה בַתּוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עֲלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לְכָךְ נּוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וְלַהֲבִיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כַּמָּה גְּדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכַמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֻלָּם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שְׁכָלוֹ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים! וְהֲלֹא כַּמָּה תַּחֲבֹלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלַרְבָּבוֹת מְחַבְּרִים בְּשִׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבְבוֹת רַבְבוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וְלַהֲדַפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית הָאֲחֻרּוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבַר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחֲבֹלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחֲבֹלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כְּלָם מִנֵּי שַׁחַת, וְלַהֲחִיּוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם
הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים
בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן
כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל
שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים
שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים
שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן
צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך
התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש
והאריו"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות
ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם
מחייב את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחייב את עצמן בספרים
אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים
חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור
הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם
הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו',
והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוואה, רק נלקט
מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא
אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי
כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני
במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן
שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין
אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה
כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא,
שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — פשוטין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גומא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו פאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ו"ל, למוהרנ"ת ו"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי

הקדמה

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתני ונצחתי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!



ספר אשר בנחל כרך לב

ה' קיז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חקמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגיחה נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגם מה שזכית להדפיס, וממש אורו
עיני, מרב שמחה, שתמצא בדור הזה נפש יקרה, שתזכה להוציא
מהכח אל הפעל להדפיס את ספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל",
בצורה יפה כזו, ממש אין לי דבורים מה לכתב לך, ובפרטיות כי
בשבועות אלו אני מאד מאד טרוד יומם ולילה ממש, פי רבים רבים
צובאים על דלתי ביתי, ואין לי כבר שום זמן לקחת עט ביד, אשר
באמת כל הזמן יש בדעתי לכתב לך.

ובפרטיות אתה, שזכית למסור נפשך להדפיס, בודאי מגיע
לכתב לך, אך יראה לדון אותי לכף זכות, ובקרוב אכתב לך
באריכות.

לעת עתה אמרתי לשלח לך העתק ממה שדברנו במוצאי-
שבת קודש הזה, וגם בסעדת ראש חודש ובחצות.

הדורש שלומך...

מחמת נחיצות הדאר — על-פּן אַקצור.

מוהרנ"ת ו"ל אָמר, שְׁחַקֵּר הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ אִיךָ וְעַל-יְדֵי מַה יִּזְכֶּה לְהַפְיִין אֶת אֹרֹו שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאַחַר יִשׁוּב הַדַּעַת וְהַתְּבוּדוֹת הַרְבֵּה, נִסְכָּם אֲצִלוֹ, שֶׁהוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּפָסַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים. אֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתָן יָד וְכַתָּף לַעֲזוֹר לָזֶה.

ה' קיח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ וַאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח גַּצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף כָּל הַמַּכְתָּבִים עִם הַמַּעוֹת לְהַדְּפָסָה — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִנְיָן וְכו'. הָעֵקֶר עָלֶיךָ לְזִכֹּר, כִּי סוּד נִקְרָא מִי שֵׁשׁ לוֹ מִשְׁהוֹ, וְאִינוֹ מְגַלְהוֹ, כִּי תַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁמְגַלְהוֹ, זֶה כָּבֵר אִינוֹ בְּגֵדֵר סוּד. וְעַקֵּר הַסּוּד כְּשֶׁנֶּשְׂאָר בֵּינוֹ לְבֵינוֹ יִתְבָּרַךְ. וְתַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁמְגַלְהוֹ אֶת זֶה לְאַחַר, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וַיְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה, זֶה כָּבֵר לֹא סוּד. וְאִיךָ שֶׁהוּא מְזַהֵר אֶת הַשְּׂנִי: אֲגַלְהוֹ לָךְ סוּד, וְתִצְנִיעַ אֶת זֶה, כָּבֵר אִינוֹ בְּגֵדֵר סוּד כָּלֵל, כִּי לֹא יִמְלֹט שְׁלֹא יִגְלֶה לְאַחַר, וְהָאֲחַר לְאַחַר וְכו', וְכו', עַד שֶׁלְּבִסוּף יִתְגַּלְהוֹ לְכָל הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְגַלוֹת סוּדוֹת לְשׁוֹם בְּרִיָּה — לֹא לְאַשְׁתּוֹ, וּמְכַל שְׂכֵן לְאַחַר, כִּי בְּנֹדָאֵי סוּף כָּל סוּף יִתְגַּלְהוֹ, כִּי תַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁרַק מוֹצִיאִין אֶת זֶה מִהַשְּׁפָתִים, זֶה כָּבֵר אִינוֹ בְּגֵדֵר סוּד כָּלֵל.

וּכְבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, זְכָרוֹנָם לְבְרָכָה (מִסְכַּת יְבָמוֹת, דף ג:): רַבִּים יִהְיוּ דוֹרְשֵׁי שְׁלוֹמְךָ, גִּלְהוֹ סוּד לְאַחַד מֵאַלְף, עֵינֵי שָׁם; מְכַל שְׂכֵן כְּשֶׁאָמְרוּ לוֹ שְׁלֹא יִגְלֶה לְאַחַר, בְּנֹדָאֵי אָסוּר לְגַלוֹת כָּלֵל,

אֲשֶׁר ה' קיח בַּנְחָל יג

כַּמְאַמְרֵם ו"ל (יומא ד:): מַנִּין לְאוֹמֵר דְּבַר לְחִבְרוּ, שֶׁהוּא כָּבֵל יֹאמֵר,
עַד שְׂיֹאמַר לוֹ: לֵךְ אָמַר, שְׂנַאֲמַר (וַיִּקְרָא א'): "וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל
מוֹעֵד לְאֹמֵר", עַיִן שָׁם.

וְכָל הַמַּחְלָקֶת שְׂבִין אָדָם לְחִבְרוּ מִתְחִילָה כְּשִׁמְגָלָה סוּדוֹ, וְהִלָּה
הוֹלֵךְ וּמְפָרְסֵמוֹ, וּמִתּוֹךְ כֶּף בָּאִים לִיְדֵי מְרִיבָה, כַּמּוּבָא בְּמִדְרַשׁ שׁוֹחַר
טוֹב (מְשָׁלִי כג): לְמִי שִׁיחַ, שְׁמִתּוֹךְ שְׁמִשְׁתַּכֵּר הוּא מְגָלָה סוּד שְׂבִין
אָדָם לְחִבְרוּ, וְהוּא מְשַׁלַּח מְדַנִּים, עַיִן שָׁם.

אֲחִי הַיְקָר! תֵּאֲמִין לִי, מִי שְׁזוֹכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהַתְּבוּדָד
תְּמִיד עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, הוּא כְּבָר אֵינּוּ צָרִיךְ לְסַפֵּר עֲנִינּוֹ אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, אֲשֶׁר יֵצֵא לוֹ מִזֶּה רַק בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים וְחִלְשׁוֹת
הַדַּעַת, וְעִגְמַת נַפְשׁ גְּדוּלָּה. כִּי תִכְףּ-וּמֵיד כְּשִׁמְגָלָה אֶת זֶה לְמִישֶׁהוּ,
תִּכְףּ-וּמֵיד יִתְּפָרְסֵם לְכֻלָּם, כִּי חִבְרָךְ חִבְרָא אִית לִיה וְחִבְרָא דְחִבְרָךְ
אִית לִיה (פְּתוּבוֹת ק ט:), וְכֶךְ יִתְּגַלֶּה וַיִּתְּפָרְסֵם.

וְעַל-כֵּן מָה אַתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר וּלְגַלוֹת לְאַחֵרִים?! יוֹתֵר טוֹב
שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְּבַרֵךְ אֶת
כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל־לַיּוֹת וּבְפָרְטִיּוֹת
וּבְפָרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְאַצְלוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּנֻדְאֵי תוֹשָׁע, כִּי בְּשָׂר וְנֶדָם הַיּוֹם הוּא
כָּאֵן וּלְמַחֵר יִהְיֶה בְּקָבֵר, וְגַם אֵין לָךְ שׁוֹם בְּטוּחוֹת עִם בְּשָׂר וְנֶדָם,
וְעַל-כֵּן כָּלֶךְ מִבְּנֵי-אָדָם, וְאֵל תְּסַפֵּר לָהֶם כָּלֶל עֲנִינֶיךָ, וְתַחֲסוּךְ עִגְמַת
נַפְשׁ וּבְזִיוֹנוֹת.

וְאָמַר הַחֶכֶם: כָּל זְמַן שְׂאֵתָה שׁוֹתֵק, אַתָּה בְּעַל-הַבַּיִת עַל
דְּבוּרֶיךָ, וּכְשִׂאֵתָה מְדַבֵּר, דְּבוּרֶךְ בְּעַל-הַבַּיִת עָלֶיךָ; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי,
אֲחִי! שְׁמֹר פִּתְחֵי פִיךָ, וּלְאַחַד מֵאֵלֶיךָ תְּגַלֶּה סוּד, וְאֵז תְּפִטֵּר מְעִגְמַת
נַפְשׁ.

וְהִנֵּה יֵשׁ עַל-פִּי-רַב כְּשִׂאֵדָם בְּכַעַס וּבְקַפִּידוֹת, הוּא מוֹצִיא מִפִּיו
דְּבוּרִים אֲשֶׁר בְּתוֹךְ לְבוֹ, וּבְפָרְטִיּוֹת הַבַּעַל עִם הָאִשָּׁה אוֹ הָאִשָּׁה עִם
הַבַּעַל, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְּחַרְטִים מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב לְשֹׁמֵר אֶת

יד אֲשֶׁר ה' קיט בְּנַחֵל

הַדְּבוּר וְלֹהֶשֶׁתִּלֵּט עָלָיו קִדְּם שְׂמוּצִיאִים אוֹתוֹ, כְּדֵי שְׁלֹא יִתְחַרֵּט אַחֲר־כָּף.

אַקוּה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהִפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל נְכוּן.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי — הִהְכַּרְח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...
...

ה' קיט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסֵדֵר וּיִקְרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר יְנִיק וְחַפִּים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצֵרוּף הַטְּלִית קָטָן עִם הַתְּכֵלֶת — לְנִכוּן קַבְּלָתִי, וַתְּשׂוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

אֲחֵי הַיְקָר! מְצוֹת צִיצִית בְּד' פְּנוֹת הַבְּגָד, לְרִמּוֹז שְׁבֻכָּל פְּנֵה שְׂיִפְנֶה יִמְצָא אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ עֵקֶר מְצוֹתָה: "וַיִּרְאִיתֶם אֹתוֹ וַיִּזְכַּרְתֶּם אֵת כָּל מְצוֹת ה'", וּמוֹבָא בִירוּשְׁלַמִּי: 'אֹתוֹ' זֶה סוֹבֵב עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵצְמוֹ בְּרֵאִית הַצִּיצִית, וּבַפְּרָטִיּוֹת עִם תְּכֵלֶת צְרִיכִים לְהִזְכִּיר אֵת עֵצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי תְכֵלֶת דּוֹמָה לָזֶם וְזֶם דּוֹמָה לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ לְאֶבֶן סַפִּיר, וְאֶבֶן סַפִּיר לְכֶסֶף הַכְּבוֹד (חֲלִין פֶּט); וְעַל-כֵּן יֵשׁ הַלָּכָה שְׂמֵתָר לְהַכְּנֵס בְּבֵית הַכֶּסֶף עִם צִיצִית (עֵין שְׁלֶחַן עֲרוּךְ, אֵרַח חַיִּים, סִימָן כֹּא, סַעִיף ג'): מֵתָר לְהַכְּנֵס בְּצִיצִית לְבֵית הַכֶּסֶף, עֵין שֵׁם; לְרִמּוֹז שְׂאֵפְלוֹ בְּמִקְוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים, גַּם-כֵּן יְכוּלִים לְמַצָּא אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְיָאֵשׁ אֵת עֵצְמוֹ (עֵין לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, צִיצִית, הַלָּכָה ב', אוֹת ג').

עַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵּץ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים, וְאַל תִּנְחַם אֵת עֵצְמָךְ לִפְלִי יְהִיָּה אֵיךְ שְׂיִהְיָה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְזֶה לָנוּ חֲסֵד חַנּוּם שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּחֵלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל, וּמִכָּל שְׁכָן

אתה שהנך מוסר נפשך וסובל בזיונות לפרסמו בעולם, אין למעלה מזה, כי אין אתה יכול לתאר את מעלת הזוכה לקרב רחוקים אליו יתברך.

וזה נעשה דיקא על-ידי פרסום שם הצדיק האמת בעולם, כי אצל רבנו ז"ל יש למודים עמקים כאלו, שיכולים להעלות ולהגביה אפלו הכי גרועים, המנחים עדין בתכלית הזהמה, בית-הכסא ממש, גם לשם הוא יכול להאיר להם אלקותו יתברך, ולהוציאם על-ידי למודו הטוב שהוא מצות ציצית, שאפלו שהאדם מקשר בכל מיני קשרים אצל הסטרא אחרא, ונדמה לו, שלעולם כבר לא יצא משם, על-ידי קשרי הציצית יזכה גם הוא לצאת משם.

ועל-כן עצת הצדיק "אמונה", שמחברת עם "אמת", זוכים דיקא על-ידי קיום מצות ציצית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'); ומוכא בספרי קבלה, שלבן ותכלת מרמזין על נצח והוד, שמשם העצות. ועל-כן על-ידי קיום מצות ציצית בשלמות זוכים להיות רגיל להסתכל תמיד על הציצית שלו, ובפרט אם זוכה לילך עם תכלת, זה יכניס בו יראה ואהבה, שזה גם-כן נגד לבן ותכלת, כי לבן נגד אהבה, ותכלת נגד יראה, ובקיום מצות ציצית תכלת עם לבן, זוכים לקבל את עצות הצדיק האמת, וזוכים לקבל ממנו אהבה ויראה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז).

ויש לומר, שזה גם שבטי יששכר וזבולון שצריכים שניהם יחד, כי זה מחזק את זה. ועל-כן היה תכלת נמצא בחלקו של זבולון, לרמז שהוא צריך לסייע ליששכר הלומד תורה, כי עקר המצנה היא בלבן, שהוא אהבה יששכר, אך פרי שיהיה קיום צריכים גם תכלת יראה, וזבולון פרנסה, והם שתי הרגלים, אשר צריכים שתיהן דיקא — יראה ואהבה, שמחה והתבודדות.

על-כל-פנים איך שהוא, ישר כחך על המתנה של טלית קטן עם תכלת, ויעזר לך השם יתברך בזכות זו, שתזכה לקבל עצות הצדיק, שהוא כלו זרע אמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז').

אחי היקר! אין אתה יכול לשער את גדל שמחתך, שאתה מבשר לי בכל פעם בפרטיות בהפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה. ותאמין לי, שאתה עוסק ופועל שם הרבה יותר מאשר היית עוסק ופועל כאן אצלנו. הלא בזה שאתה נשאר בארץ ישראל, ומפיץ ספרי רבנו ז"ל, בזה בעצמו אתה מוציא מהכח אל הפעל רצוני וכסופי שיש לי, לגלות ולפרסם את שמו של רבנו ז"ל, אשר זהו עקר חיותי ותקנותי — למלא את העולם עם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ועל-כן תראה להחיות את עצמך עם זה מאד מאד, כי אתה מחיה אותי מאד מאד.

אודות ביאתך לכאן, לדעתך, תשאר שם עד ראש השנה הבא עלינו לטובה, שבוא תבוא אז אל הקבוץ הקדוש שלנו, ותשאר כבר עד אחר החגים (אם לא נזכה לעלות ולהשתטח בציונו הקדוש בעיר אומנה), לעת עתה ראה להשאר שם בארץ ישראל כל זמן הקיץ, ותפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל עיר ועיר, והשם יתברך יצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך...

אין עוד צדקה ותקון הברית כמו לתת צדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, ולהפיץ ספרי הקדושים בעולם, כי כנגד שפזר זרעו, רחמנא לצלן, עצתו שפזר מעות. ולמען הדפסה ויפזר את הספרים בכל העולם.

ה' קב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקרא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר, גר להצדיק, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר פעמים ושלוש, ומרב הטרדות קשה וכבד לענות לך.

מה אמר לך! ראוני לנו לשמח מאד מאד על נעם חֲלֻקְנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חֲלֻקְנוּ וּגְוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ זֹכִים לִידַע וּלְהֶאֱמִין בְּרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֵלָיו כָּלָל, וּמִי שְׁזוּכָה בְּאַמֶּת לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתֵי סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, אֲזִי יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי עֵקֶר הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו תְּלוּיָהּ רַק כִּפִּי שְׁזוּכָה לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים.

מה אמר לך! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁכָּבֵר נִכְשֵׁל בְּחַטָּאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ', לוֹ נִתְקַלְקַל הַמַּחַ, וְקָשָׁה לוֹ לְהִיּוֹת בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, וְאִזּוֹ נוֹפֵל לְתוֹךְ עֲצָבוֹן וְדַפְאוֹן וְכוּ', עַד שֶׁנוֹפֵל בְּמַדָּה הַמְּגִנָּה שֶׁל כֶּעֶס וּרְצִיחָה, שְׂאֵז מְאֻבָּד אֶת דַּעְתוֹ לְגַמְרֵי, וּכְבֵר אֵינּוּ אַחֲרָאֵי עַל מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה וּמְדַבֵּר וְכוּ'.

עֲלֶיךָ לְדַעַת וְלִזְכֹּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁעַל-יָדֵי חַטָּא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנַעֲשֶׂה הָאָדָם רַע, וְהוּא תָּמִיד בְּכֶעֶס וּבִקְפִידוֹת. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדַע שְׁנִכְשֵׁל כְּבֵר בְּחַטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, הוּא צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עֲצָמוֹ הָעֵקֶר עַל נִקְדָּה זוֹ — שְׁלֵא לְכֶעֶס, רַק לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל, וְזֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית הַתְּלוּי בַּחֻטָּם.

וְהִנֵּה בְּדַרְךְ כָּלָל מִי שֶׁחַטָּא בְּחַטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה וְעַדִּין חוֹטָא בְּחַטָּא הַזֶּה, אֲזִי מַחוּ כָּל-כָּף מִתְּבַלְבֵּל, עַד שֶׁהוֹלֵךְ כְּמִשְׁגָּע וְכִמְטָרְךָ וְכוּ', וְלֹא עוֹד אֵלָא שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה, וְכָל זֶה בָּא כִּי הַזֶּרַע הוּא הַמַּח שֶׁל הָאָדָם, וּכְשֶׁמוֹצִיאֹ לְבִטְלָה, הוּא נַעֲשֶׂה מִשְׁגָּע מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַד שֶׁבָּא לִידֵי כֶּעֶס וּקְטָטוֹת וְהַפְּאוֹת וְכוּ', וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁאֵינּוּ יְכוּל לְתַן לְעֲצָמוֹ אִיזוֹ עֲצָה, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשְׁכוֹת כָּל הַצָּרוֹת, כִּי עֵקֶר הַצָּרוֹת בָּא מִחֲלוּקַת הָעֲצָה.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּנוֹ הוּא רַק לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּטְבִילַת מְקַנָּה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּכְשֶׁיִּכְבֹּס אֶל תוֹךְ מִימֵי הַמְּקַנָּה, וַיְבַטֵּל עֲצָמוֹ שָׁם אֵלָיו יְתִבְרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִמְתַּקֵּת הַדֵּינִים, וַיְהִי מְאָרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי מִימֵי הַמְּקַנָּה מְטַהְרִים אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ.

ועל-כן מי שִׁיודע שְׁקִלְקֵל בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, עַד שְׁנֵתְבַלְבֵּל מִחוּ לְגַמְרִי, שְׁיִהְיֶה רָגִיל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
 בְּטְבִילַת מִקְוֵה, וּמִכָּל שָׁכַן כְּשִׁיזְכֶּה לְכוּן תַּחַת הַמַּיִם שֶׁם קְדוּשׁ
 וְנוֹרָא, הָעוֹלָה כְּמִנְיֵן קִנ"א מִסְפָּר מִקְנ"ה, וְהוּא כָּךְ: אֵל"ף, ה"ה,
 יו"ד, ה"ה, הִינוּ שְׁבָכֵל טְבִילָה יְכוּן אֶל אוֹת אַחַת מֵהַשֵּׁם הַזֶּה,
 וּבִיחַד יִצְטָרֵף אֶל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, וְהַשֵּׁם הַזֶּה מוֹעִיל גַּם לְמִי
 שְׁכּוֹעֵס. וַיְכוּן גַּם בַּשֵּׁם ב"ן, וְהוּא כָּךְ: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, וְעַל-יְדֵי
 יְחוּדִים אֵלּוּ יִזְכֶּה לְתַקֵּן הַכֹּל.

אָחִי, אָחִי! חוּס וְחַמֵּל עַל יָמֵי נְעוּרַיִךְ, חוּס וְחַמֵּל עַל אֲשֶׁתְּךָ
 וְעַל בְּנֵיךָ הַיְקָרִים וְהַנְּחֻמָּדִים, וְתִרְאֶה לְשִׁנוֹת אֶת טְבַעְךָ הָרַע, שְׂאֵתָה
 כּוֹעֵס וּמִתְעַצְבֵּן עֲלֵיהֶם וּמִפֶּה אוֹתָם מִכּוֹת אַכְזָרִיוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
 אֲשֶׁר מְלַבֵּד שְׁזָה עוֹן חָמוּר, עוֹד זֹאת כִּי הוּא מְאַבֵּד אֶת נַפְשׁוֹ לְגַמְרִי,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה מֵה שְׁכָכְךָ עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּים
 חַיּוּתְךָ, שְׁפַל-כָּף גְּפֻמָּתְךָ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ חַמֵּל עָלֶיךָ
 וּמִצָּאתָ אִשָּׁה, וְנָתַן לָךְ מִתְנָה שְׁנֵי יְלָדִים יָפִים וְנְחֻמָּדִים מְאֹד מְאֹד,
 בְּלִי עֵין הָרַע, עָלֶיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָא לְהַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְלֹא גָמַל עִמָּךְ כְּפִי חֲטֹאתֶיךָ,
 מִדּוּעַ לֹא תִתְיָשֵׁב בְּדַעְתְּךָ, כִּי הַכַּעַס הוּא עֵקֶר הָרַע הַמָּר, שְׁעוֹקֵר אֶת
 הָאָדָם מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

רְאֵה כְּכָר לְהִיּוֹת סְבָלָן, וְלִסְבֵּל עַל כָּל הָעֵבֶר עָלֶיךָ, וְאַפְלוּ
 כְּשִׂאֲשֶׁתְּךָ אוֹ יְלָדֶיךָ מְעַצְבָּנִים אוֹתְךָ, עָלֶיךָ לְקַבֵּל הַכֹּל לְכַפֵּרַת
 עוֹנוֹת, וְלֹא לְכַעַס כָּלָל, רַק לְסַבֵּל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, אֲשֶׁר רַק זֶהוּ
 עֵקֶר הַתַּקּוּן לַפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי עַל-יְדֵי הוֹצֵאת
 זָרַע לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמִּתְלַבְּשִׁים בְּבִנְיַי-אָדָם, מִתְנַגְּדִים
 וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂין לוֹ יְסוּרִין (עֵין סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו);
 וּמֵהוּ הַתַּקּוּן לָזֶה? שְׁיִהְיֶה מִהַשּׁוֹמְעֵין חֲרָפְתָם, וַיִּדְּם וַיִּשְׁתַּק לְגַמְרִי.

אָחִי, אָחִי! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר בְּנַפְשְׁךָ אֶת גְּדִל הַתַּקּוּן
 שֶׁתִּזְכֶּה, עַל-יְדֵי שְׁתַּעֲבֵד עַל עֲצָמְךָ, וְתִהְיֶה תָּמִיד מְעַבֵּיר עַל מִדּוֹתֶיךָ,

אֲשֶׁר ה' קבא בנחל יט

וְכַמְעַט שָׁאִין תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית, רַק זֹאת — שִׁיחֵיהָ רָגִיל לִילָף
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְמִקְנָהּ, וַיִּבְטַל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא יִכְעַס וְלֹא
יִקְפִיד כָּלֵל, וַיִּהְיֶה מֵאֲרִיךְ אָפוֹ עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מִבֵּית
וּמִבְחוּץ.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁתֵּאמַר בְּכָל יוֹם ה'תְּקוּן הַכֶּלֶלִי, שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל
בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, וְתִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה, שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית (עִין
לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד). וְעַקֵּר הַצְּדִיקָה הַכִּי גְבוּהָה הִיא צְדִיקַת
הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, לְהַדְפִּיס וּלְהַפְּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

אֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצִיַת כָּל מַה שֶׁכְּתַבְתִּי לָךְ
כָּאן, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קבא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר צוֹ ה'תַּשְׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוּר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבֶיךָ כָּבֵר קִבְּלֹתִי זֶה שֵׁשׁ פְּעָמִים, אֵךְ מַה לַעֲשׂוֹת?!
טְרִדוּתִי רַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְכַמָּה מֵאוֹת מִכְתָּבִים מְחַכִּים
לְתִשׁוּבָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם הַרְבֵּה נְחוּצִים מְאֹד מְאֹד, וְקָשָׁה לְהַשִּׁיב לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד.

אוֹדוֹת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', כָּבֵר נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁיו יוֹתֵר
מִד' אֲלָפִים מִכְתָּבִים, וְשֵׁם מִבְּאֵר בְּאֵר הַיֵּטֵב כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת בְּהַחֲיִים,
אֵיךְ לְצַאת מִזֶּה, וְעַל-כֵּן הַתְּמִיד בְּהֵם בְּקִבְעוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי
כְּשֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ אֵילוּ מְשַׁבְּרִים, אֵין לָךְ טוֹב מִלְּעִין בְּשִׂאֵלוֹת
וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ, וּבִפְרָטִיוֹת
שֶׁעַכְשָׁיו נִדְפְּסוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל סִפְרֵי "אוֹת בְּרִית", וְשֵׁם תְּמַצָּא מְנוּחַ
לְנַפְשֶׁךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, מִי שֶׁקִּלְקַל בְּבְרִיתוֹ, הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעֵנֶינֶיךָ וְכוּ', וְעַל־כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַכְנִיעַ אֶת שְׂגֵעוֹן מַעֲשֵׂיךָ, שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה שְׁטוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׂתַהֲיֶה רְגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, כִּי שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה הֵם בְּחִינַת הַמַּקָּל, הַמְכַנִּיעַ וּמְשַׁבֵּר אֶת הָרַע שֶׁנִּדְבַק בְּהָאָדָם (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'). וְעַל־כֵּן הוּא תְקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא לֹמֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֲלָמָא מְסַגְּלַת לְזַפָּךְ וּלְטַהַר אֶת נְשִׁמַת הָאָדָם, וּמֵה גַם שְׂמֻשְׁנָה אֶת טְבַעוֹ הָרַע שֶׁנִּדְבַק בוֹ, וּמְכַנִּיס בוֹ נְשִׁמָּה חֲדָשָׁה. וְרַבְנּוּ ו"ל גַּתֵּן תְּקוּן לְהַרְבֵּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹמֵר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת. וְאֶחָד מֵהֶם הִיָּה מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל. וַיְדוּעַ אֲצֻלָּנוּ, כִּי מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל הִיָּה נְשִׁמָּה קְדוּשָׁה, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ יֵצֵא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל אֹרּוֹ שֶׁל רַבְנּוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁנִּתֵּן לוֹ רַבְנּוּ ו"ל תְּקוּן אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲזִי אֲשַׁרִּי מִי שְׂגַם־כֵּן מִתְּנַהֵג בְּדַרְכּוֹ הַנִּפְלְאָה, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּדָה, בְּנֻדְאֵי אַתָּה צְרִיף תַּכְרָף-וּמְיָד לְהַתְחַתֵּן, וְתַמִּיד תִּזְכֹּר מֵאַמְרָם ו"ל (יְבָמוֹת סג): נַחוֹת דְּרַגָּא וְנִסְיַב אִיתְתָּא; הִיָּנוּ בְּדַרְכָּךְ כָּלֵל כְּשָׂבָא בְּחוֹר לְגִיל שְׂדוּכִין, צְרִיף שְׂיַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעֲלָה פְּחוּתָה מִמֶּה שֶׁהוּא, וַיֵּדַע אֶת הָאֲמַת מַה שְּׂעוּבֵר עָלָיו, וְגַם יֵרַד דְּרַגָּא אַחַת אֶל זְווגוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּנִקְל יִהְיֶה לוֹ לְמַצָּא בֵּת זּוּג. לֹא־כֵן כְּמוֹ שֶׁהוּלָף אֲצֵל רַב הַבְּחוּרִים, שְׂמַחְזִיקִים אֶת עֲצָמָם יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהֵם, וְשׁוֹכְחִים מַעֲשֵׂיהֶם שְׂעִשׂוּ וּפְגָמוּ. וּמִכָּל שְׂפֵן שְׂלֵא רוֹצִים לְקַיֵּם מֵאַמְרָם ו"ל — לֵירַד מְדַרְגָּה אַחַת בְּמַצִּיאַת הַזְּווג, הִיָּנוּ לְקַחַת מְדַרְגָּה אַחַת פְּחוּת מִמֶּה שֶׁרְאוּי לָהֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה קָשָׁה וְכָבֵד לָהֶם מַצִּיאַת הַזְּווג, וּמִזֶּה בָּא שֶׁהֵם מְמַרְרִים חַיֵּיהֶם וּשְׁבוּרִים וְכוּ'. וְכָל זֶה בָּא רַק מִחֲמַת גְּאוּתָם, כִּי אִם הָיוּ שׁוֹבְרִים אֶת הַגְּאוּת, הָיוּ יְכוּלִים לְהַתְחַתֵּן בְּגִיל צְעִיר.

וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעֵנֶיךָ שְׂלָף, אַתָּה צְרִיף לֵידַע אֶת הַמַּצִּיאוֹת, שֶׁהֵנָּךְ קָצַת בַּעַל מוֹם, לֹא שְׂחַס וְשְׁלוֹם, אֵינֶיךָ יְכוּל לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרָךְ עַל־יְדֵי מוּמָךְ, אֲדַרְבֵּה, אַתָּה יוֹתֵר קְרוֹב לְהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, אֲלֵא בְּגוּפָךְ הַגִּשְׁמִי אַתָּה קָצַת בַּעַל מוֹם. וְעַל־כֵּן לְדַעַתִּי, אִם לֹא מַצִּיעִים לָךְ

אֲשֶׁר ה' קכב בַּנְחַל כא

שדוּף אַחַר שֶׁהוּא לְמַעֲשֵׂה, תִּקַּח אֶת זֶה, רַק תִּרְאֶה לְקַבֵּל עַל עֲצָמָךְ לְאַסֵּף צְדָקָה וּלְהַדְפִּים אֵיזָה סֶפֶר, אִם אֲפֹשֶׁר אֵיזָה חֶלֶק מִשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כִּי כְּמוֹ שֶׁזֶה מַחֲיָה וּמַחֲזִק אוֹתָךְ, כְּמוֹ-כֵן מַחֲיָה וּמַחֲזִק אֲלֵפִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּבְזָכוֹת הַצְּדָקָה תִּנְצֵל מֵהַחֲלֵי הַמָּר שֶׁל נְפִילָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְנֵנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רֵא): סְגֹלָה לְחֲלֵי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, לְפָנֵי צְדָקָה. "פִּינֵר גִּיתָן לְאַבְיוֹנִים" (תְּהִלִּים קיב, ט) רָאשֵׁי תְבוֹת גַּפ"ל, עֵינֵי שָׁם; כִּי אֵין לָךְ צְדָקָה גְּדוּלָה בְּעוֹלָם מֵהַדְּפַסֵּת סִפְרֵי רַבְנֵנוּ ו"ל וְתִלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מַחֲיִים וּמַחֲזִקִים וּמְקַרְבִּים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקֵר אֶל תְּדַאג כָּלֵל, רַק רְאֵה לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִידַע כִּי הַיּוֹם הַזֶּה כָּבֵר לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לָךְ, וּמָה שֶׁתַּחֲטֹף בְּיוֹם זֶה, זֶה יִהְיֶה חֶלְקְךָ לְנִצָּח נִצָּחִים.

הַתְּמַד מְאֹד מְאֹד בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאֵתָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֹהִי הַצְּלָחָה נִצָּחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מַחֲמַת טְרִדוֹתֵי הַרְבוּת, קָשָׁה עָלַי עֲכָשׁוּ הַפְּתִיבָה. רְאֵה לְעֵין בְּשֵׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי כָל הַסִּפְרִים נִכְתְּבוּ גַם בְּשִׁבְלֵךְ. לְדַעֲתִי, מִי שֶׁאֵינוֹ מְעִיֵן בְּסֶפֶר זֶה, אֵין לוֹ מָה לְהַתְּלוֹנֵן עַל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁלוֹ, כִּי אִם הִיא מְעִיֵן בְּסֶפֶר זֶה, אֲזִי חַיִּים חֲדָשִׁים הִיא מְרַגֵּישׁ.

ה' קכב

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר צוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדָשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

כב אֲשֶׁר ה' קכב בְּנַחֵל

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב כמה מיני יסורים יש לי בעבודתכם, כמה מיני גלגולים אני מגלגל אתכם, וכמה מיני סבוכים אני מסבב עמכם, והכל כדי להכניס גם בלבכם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, שגם-כן תרגישו תמיד את אמתת מציאותו ותברך, ויהיה תמיד לבבכם בוער ומלהב אליו ותברך. כמה מיני בטולי זמני היקר יש לי בעבור זה! כמה שיחות וספורים אני שח ומספר עמכם! והכל טוב והולך על קטב זה, שתכניסו בלבכם אמתת למודו הטוב של רבנו ז"ל.

ועל-כן אבקש אתכם מאד מאד, נא ונא שלבל יהיה יגיעי וטרחי לריק, חס ושלום, כי כל פונתי ורצוני וחפצתי ותשוקתי, שתזכו להיות אנשים פשרים כרצונו הקדוש של רבנו ז"ל, ועל-כן אם אחד מרגיש שזה לא בשבילו, ולא יכול להחזיק אצלנו מעמד, אני מבקש אותו מאד מאד, שילך ויסתלק מאתנו, כי איני צריך מושב לצים, חס ושלום, מקומנו אינו מושב זקנים או בית הכרואה וכו' וכו'.

מדוע לא תזכו לישוב הדעת, כי כל יום ויום וכל שעה ושעה היא קרן נוראה ונפלאה, אשר זוכים לחטף בו איזה דבור תורה, או תפלה, או קיום מצוה. והעולה על הכל — איזה שיחה ודבור ורצון עמו ותברך, הלא זה הוא אשר נעשר נצחי, ששום בריה אינה יכולה לקחת מאתכם לעולם, וכל מה שאתם עושים, אתם עושים בשביל נשמתכם.

עליכם לדעת, כי לעם ישראל אין משג של מנוחה או בין הזמנים, כל זמן שהאדם חי, הוא צריך לעשות ולעשות, טאן און טאן בעבודת השם ותברך: הן התמדה בלמוד התורה הקדושה, והן התמדה בתפלה, והן בקיום המצוות, והן בכסופין ורצונות אחריו ותברך. המקום היחידי שינוח הוא רק בקבר, אשר שם ינוחו יגיעי כח, ויבין הזמנים הוא רק פעם אחת, הינו בין המיתה לבין הקבורה, כל זמן ששוכב על הארץ קדם שנקבר בקבר, כי כל זמן שלא נקבר האדם, אין יכולת לנשמתו להתעלות, כלל וכלל לא.

אֲשֶׁר ה' קכב בְּנַחֵל כג

וְעַל־כֵּן מִשְׁעָה שְׁמַת עַד שְׁנִקְבֵּר, אֲזַי נִקְרָא 'בֵּין הַזְּמַנִּים', וּבְזִמְנֵי הַהוּא הָאֵדָם יוֹדֵעַ וְזוֹכֵר בְּכַרְוֹר מָה הָלַךְ אִתּוֹ כָּל הַחַיִּים, כִּי בְזִמְנֵי הַהוּא נִזְכָּר כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו כָּל הַחַיִּים, וּכְשֶׁזָּכָה לַעֲשׂוֹת טוֹב, הוּא מַחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב, וְאִם חַס וְשָׁלוֹם, הִזְהָה הַהַפּוּדָה, אֵינֶן לָהּ צָעֵר וּבּוֹשָׁה גְדוּלָה יוֹתֵר מִזֶּה שְׁסוֹבֵל אֲזַי, וְאֵינֶן מִי שְׁיֻכַּל לְהוֹשִׁיעוֹ.

גַּם עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּמָה שֶׁהֲרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ הָאֵדָם בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ, כְּמוֹ־כֵן יִהְיֶה אֲזַי בְּ'בֵין הַזְּמַנִּים', בֵּין מִיִּתָּה לְקַבּוּרָה; אִם הֲרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַתְּבַוֵּד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלַחֲזוֹר דְּפִים גְּמָרָא וּפְרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וּמִזְמוֹרֵי תְהִלִּים וְכוּ', אֲזַי נִזְכָּר לְפָנָיו הַכֹּל, וְעוֹשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאֵינֶן לוֹ שׁוֹם פֶּחַד כָּלֵל, אֲדַרְבָּה לְבוֹ חֶזֶק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד, וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שֶׁהִזְהָה רָגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ, אֲזַי בְּבֵין הַזְּמַנִּים הַנִּלְגִּים לְגַם־כֵּן מִתְּבַוֵּד וְשׁוֹכֵב בְּבִשְׁחוֹן חֶזֶק לְהַפְּלִיל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַהַפּוּדָה מוֹבָן מִמִּילָא, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה וְאוֹי לְאוֹתָהּ כְּלִימָה!

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְהַגִּיעַ אֶל יֵשׁוּב הַדַּעַת כְּזֶה בְּפִרְיַחַת הַזְּמַן, עַד אֲשֶׁר בְּכָל תְּפִלָּה: שְׁחַרִּית, אוֹ מְנַחָה, אוֹ מַעְרִיב, אוֹ חֲצוֹת, אַתֶּם צְרִיכִים לְחַשֵּׁב: "הֲלֹא תְּפִלָּה זוֹ הִיא הָאֲחֵרוֹנָה מִחַיָּי, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם עוֹד אֲזָכָה לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה זוֹ בְּחַיִּים חַיּוּתִי". תְּתַאֲרוּ לְעֲצָמְכֶם בְּאִיזוֹ כְּוָנָה תְּתַפְּלְלוּ, כְּשֶׁאַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁתְּפִלָּה זוֹ הִיא הָאֲחֵרוֹנָה בְּחַיִּיכֶם, וּכְמוֹ־כֵן כָּל בְּרַפְת־הַמְּזוֹן, וְכָל בְּרַפְת "אֲשֶׁר יֵצֵר", אַתֶּם צְרִיכִים לְחַשֵּׁב — אוֹלֵי בְּרַכָּה זוֹ הִיא הָאֲחֵרוֹנָה בְּחַיִּיכֶם, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יֵלֵד יוֹם, וְאֲזַי הַכֹּל כְּבָר יֵלֵךְ וְיִתְנַהֵג בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי.

חֲמְלוּ מְאֹד מְאֹד עַל גְּפִשׁוּתֵיכֶם, וְחַטְפוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם חַיִּי פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְיוֹם תְּהִלִּים, וְשַׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן", בְּאִפְּן שֶׁתְּגַמְרוּ בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְאֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן" הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא. מְלַבֵּד זֹאת תְּתַמִּידוֹ בְּמִקְרָא וּבְגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ וּבְשִׁלְחַן עָרוּף, וְהַכֹּל כְּסִדְרָן לְאֵט לְאֵט וּבְגִיחֻתָא, לֹא

כד אָשֶׁר ה' קכג בַּנְחֹל

לְהִתְבַּלְבֵּל בְּשׁוּם אַפֵּן, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְאֵט לְאֵט, מַגִּיעַ אֶל מְקוֹם חֶפְצוֹ בְּנֶקֶל וּבְכֻטְחוֹן וְאִינוֹ נוֹפֵל, מֵה שְׂאִין בֶּן מִי שֶׁרָץ, הוּא נִתְקַל וְנוֹפֵל וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְכֶם תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּכָל רֶגַע וְדָקָה שְׂאֵתֶם מְכַנְיָסִים בְּדַעְתְּכֶם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אַתֶּם נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּמְקוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב — שֶׁ כָּל הָאָדָם. וּכְמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: אֵלּוּ יְדַעְתִּיו וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כא). וְלִזְכּוֹת לָזֶה הוּא עַל-יְדֵי קִדְשַׁת וְטְהָרַת הַשְּׂבָעָה גְרוּת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֻטִּים וְהַפֶּה.

נָא וְנָא לֹא לָרִיב וְלֹא לְהִתְקוּטֵט, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּמְקוֹם שֶׁהַמְחַלֶּקֶת מְצוּיָה, שֶׁם שׁוֹרָה הַסְטֵרָא אַחֲרָא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְשְׁלוֹם הוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁבַת י').

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הַחוּמֵל עַל כָּל בְּרִיָּה, יַחְמַל כְּבָר עַל כָּל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיֵאִיר עֲלֵיהֶם אֶת אוֹר הַשְּׁלוֹם, וְנוֹזֵכָה לְגֵאֲלָה נִצְחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' קכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר צוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְהַאֲבִירָךְ ... גְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

כִּדְאִי לָךְ לְעֵין בְּכָל חֶלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחֹל", וְלִהְגוֹת וְלִהְתְּמִיד בָּהֶם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְשֶׁם תִּמְצָא מְרוּגוּעַ לְנַפְשְׁךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוּבָר, הוּא צָרִיךְ לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מֵעֲצָבוֹת וּמִדְּכָאוֹן וּמִמְרִירוֹת וְכוּ', כִּי זֶה יוֹסִיף עוֹד חִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְנִפְיִלוֹת, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת מִי שֶׁכָּבֵר נִכְשָׁל בָּמָה שֶׁנִּכְשָׁל, וְעֵשָׂה מֵה שֶׁעֵשָׂה עַד עַכְשָׁנוּ, אֲשֶׁר הוּא כְּבָר מִמִּילָא שְׁבוּר

אֲשֶׁר ה' קבג בְּנַחֵל כה

בְּחָרָם הַנִּשְׁפָּר, אִם יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עוֹד מְרִירוֹת וְקִטְנוֹת יִפֹּל עוֹד,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שֶׁלֹּא תִהְיֶה לוֹ תְקוּמָה, חֵס וְשָׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלַיךָ מָה שֶׁעָבַר, רְאֵה
עַל-כָּל-פְּנִים מַעֲכָשׁוֹ לְהִתְחַזֵּק עַל-פִּי דְרָף הָאֲמַת וְהִתָּם שֶׁקִּבְּלֵנוּ
מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְרֵאָה לְמַעַט בְּדַבּוּרֶיךָ, כִּי בְרִית הַמַּעֲוֹר וּבְרִית הַלְשׁוֹן
תְּלוּיֹת זֶה בָּזוּ, כְּפִי שֶׁפּוֹגֵם בָּזֶה — פּוֹגֵם בָּזֶה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ו, חֵלֶק
א', סִימָן יט), שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁם, אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת
הַדְּבֹר, וּקְדֻשַׁת הַדְּבֹר, בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקְּדֻשָּׁה, מְקַרְרֶת אֶת חֲמִימוֹת
תְּאוֹת נְאוּף.

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ נִגְעֵי וּמְכַאוּבֵי לְבָבוֹ, יִרְבֶּה בְּשִׂיחָה
בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, וְיוֹצִיא מִפִּיו כְּסוּפִין וְרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
וְיִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת דְּבֹרָיו פִּיו, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ,
וּמְכַל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יוֹצִיא מִפִּיו אֵיזוֹ קְלָלָה, אוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, אֵיזֵה דְבֹר
לִיצְנוּת וְנִבּוּל פֶּה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן יִשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהִתְקוּטֵט
עִם אֲשֶׁתּוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ פָּגַם גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

כִּי בְּאֲמַת עָלַיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, אַחִי! שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית בָּזֶה
הָעוֹלָם, הוּא רַק לְהִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֵךְ הָאָדָם
מֵרַב חֲטָאֵיו הַרְבִּים, וּבְפִרְטוּת פָּגַם הַבְּרִית, זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵגוּ לְגַמְרֵי,
כִּי הַחֲטָא הַזֶּה נִקְרָא רַע, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס שֶׁקּוֹרִין בֵּיזוּ, וְתָמִיד
הוּא בְּעֲצָבָנוּת, וּמִתְקוּטֵט עִם כָּל מִי שֶׁבָּא תַּחַת יָדוֹ, וּבְפִרְטוּת עִם
אֲשֶׁתּוֹ. עַד שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים, שֶׁנִּפְּלוּ כָּבֵר כָּל-כָּף בְּפָגַם הַבְּרִית, שֶׁנִּתְקַלְקַל
עַל-יְדֵי-זֶה מַחֵם כָּל-כָּף, עַד שֶׁהֵם מִחְצִיפִים לְהַפּוֹת אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם,
אֲשֶׁר הוּא עוֹן חָמוּר עַד מְאֹד מְאֹד, וּפּוֹגֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְצָרִיכִים
לְעֲשׂוֹת הַרְבֵּה תְּקוּנִים עַל עוֹן זֶה.

עַל-כֵּן מִי שֶׁכָּבַר נִפְל בְּפִחַ נִשְׁפָּר, וְנִכְשַׁל בְּכָל מִינֵי פְּגָמֵי
הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂגָה גֵרָם לוֹ בְּלִבּוֹל הַדַּעַת וְהַמַּחַ, וְזֶה גוֹרָם
לוֹ הַכַּעַס וְהַקְּפָדוֹת וְהַהֲפָאוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עָלָיו לְקַדֵּשׁ מְאֹד מְאֹד
אֶת הַדְּבֹר, וּלְמַעַט אֶת דְּבֹרוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי פָּגַם הַדְּבֹר גוֹרָם לוֹ
קְלָקוֹל בְּמַחוֹ, שֶׁמִּזֶּה בָּאָה מַחֲלַת הַנְּפִילָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת (עֵין

כּו אֲשֶׁר ה' קבּג בּנחל

לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק א', סימן כט), וְגַם גּוֹרֵם לוֹ רְעוּת וְצָרוֹת רַבּוֹת, כּי
"רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ" (תהלים קמח, ח), כָּל הַרוּחַ סְעָרָה שְׂבַמְחוּ,
נַעֲשֶׂה רַק עַל־יַדֵי דְבוּרוֹ (עין לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק א', סימן לח).

אָחִי, אָחִי! עֲזֹב אֶת הַרְעַ שְׁלֶךְ, וְתִרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ עַל־כָּל־פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת עֲצָמְךָ מִפְּטוּיֵי
דְבָרִים בְּטָלִים, וּמִמְדָּה הַמְגַנָּה שֶׁל כַּעַס וּקְפָדוֹת יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה,
וְתִהְיֶה רְגִיל לִילֶךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְמַקְנֶה, וְתֹאמַר אֶת ה'תְּקוּן הַכָּלְלִי,
וְאִם אֲפָשׁוּר עִם הַתְּפִלָּה שְׁעָלֶיָּה — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כּי יֵשׁ בְּזֶה
הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד. וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שִׁיּוֹדֵעַ נְגַעֵי וּמִכְאוּבֵי לְבָבוֹ, מִמַּה שְׂכָבֵר עָבַר
עָלָיו בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ בַּפְּגָמֵי הַבְּרִית, שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִזְמַר בְּכָל יוֹם
הַעֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה שְׂאֲחִרְיָהּ.

אוֹדוֹת שְׂאֲלֶתְךָ, כּי אֲתָה מֵאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, וַיֵּשׁ לְךָ
יְלָד אֲשֶׁר צָרִיךְ לְהַכְּנִס לַחֲדָר, אִם עֲדִיף לְהַכְּנִסוֹ לַחֲדָר שְׁלוֹמֵי־דִים
בְּאִיִּשׁ; לְדַעְתִּי — בְּהַחֲלֹט, כּי זֶה עֲדִיף, כּי שְׁפַת אִיִּשׁ נִתְקַדְּשָׁה
זֶה יוֹתֵר מֵאֲלֶיךָ שְׁנַיִם עַל־יַדֵי כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, וְאִם יִלְמַד עוֹד
מִקְטָנוּתוֹ שְׁפַת אִיִּשׁ, יִהְיֶה טוֹב לוֹ גַּם אַחֲר־כֵּן, לְהִתְחַבֵּר עִם
כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, גַּם עִם אֵלּוֹ הַמְּדַבְּרִים אִיִּשׁ, וּלְשׁוֹן הַקְּדָשׁ מִמִּילָא
יִלְמַד הֵן בְּבֵית וְהֵן עִם הַחֲבֵרִים, עַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְּנִסוֹ לַחֲדָר כְּזֶה,
וְתִרְאֶה שִׁיְהִיָּה חֲדָר חֲרָדֵי דִיקָא וּמְלַמֵּד יִרְאֵה שְׂמִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְךָ, שִׁיְהִיָּה לְךָ נַחַת מִבְּנִיָּךְ, וַיְהִיָּה לְךָ
שְׁלוֹם־בֵּית וְשְׁלוֹם בְּעֲצָמְךָ, וְנִזְכָּה לְהִתְבַּשֵּׁר בְּגֵאלַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מוֹהַר"ן ת"ו"ל אָמַר: לְזָכוֹת לְבָנִים טוֹבִים, עַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה
דְּמַעוֹת לְשַׁפֵּךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲשֶׁר ה' קכד בַּנְחֵל כז
ה' קכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר צוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הָאֲבִירָה הַשּׁוֹתֶה מִימֵי
הַנְּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, וְגַם אֵת הַמְּעוֹת
לְהַדְפָּסָה, אֵךְ מְרַב טְרָדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּעֶסֶק הַרְבִּים, מִדֵּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ, זֶה אֲשֶׁר מֵעַכְבְּנִי לְכַתֵּב.

מָה אִמַּר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה אֵין סוּפִית,
שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנִיעַ מְאֹר הָאוֹרוֹת, מִהַנְּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הוּא אוֹר בְּהִיר בְּשִׂחְקִים, אֵךְ שְׂאֲנַחְנוּ מְנַחִים בְּעִמְקֵי
עִמְקִים, בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת מִמֶּשׁ, אֵךְ-עַל-פִּי-כֵן בְּזִכִּיּוֹת חָנּוּם זְכִינוּ
לְהַתְּנִיעַ מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר הוּא מִבֵּין אוֹתָנוּ,
וְיָכוֹל לִירֵד אֶל מְקוֹמוֹתֵינוּ הַשְּׁפִלִים, וְלְהַעֲלוֹתָנוּ וְלְהַבִּיאָנוּ אֶל
תְּכֵלִיתָנוּ הַנְּצָחִית. אֲשֶׁרֵינוּ אוֹן פֶּאֲרֵט אֲשֶׁרֵינוּ!

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, נִכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי הַחַג הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, יְמֵי
הַפֶּסַח, שְׂאֵז מִתְחִיל עֲגִינָן אַחַר לְגַמְרֵי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ
בְּתַקְּףָה יְרִידָתָנוּ וְקִטְנוּתָנוּ, שְׂאֲנוּ מְנַחִים שֵׁם בְּמִצְרַיִם מִמֶּשׁ, מִצְרַיִם,
הַמַּחֲזִין שְׁלָנוּ מְנַחִים בְּקִטְנוּת וּבְמִצְרַיִם, מְלֵא יְרֵאוֹת נְפוּלוֹת וּפְחָדִים
שֶׁל הַבַּל מְבַנֵּי-אָדָם וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת מֵעֲצָמָנוּ, וְעַל-יְדֵי אוֹרוֹ שְׂמֵאִיר
לָנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ נִגְאָלִים.

וְדַבֵּר זֶה נִשְׁנֶה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, וּבְכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, וּבְכָל שָׁבוּעַ
וְשָׁבוּעַ, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְכָל רְגַע וְרְגַע, כִּי הוּא יִתְבַּרַךְ אֵין סוּף,
וּמְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי
שְׂמִטְהָר אֵת מַחוֹ וְיַדְעוּ וְלִבּוֹ רַק אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵז אֶפְלוֹ שְׂיִהְיֶה
בְּתַכְלִית הַעֲמֵק וְהַחֲשֵׁךְ, גַּם-כֵּן יִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת
נְעִימוֹת זֵיו חַיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְלֹא יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ כָּלֵל.

מה יכולים להוסיף על ספרי רבנו ז"ל, ומה צריך להוסיף על ספרי רבנו ז"ל?! הלא אפלו עם שיחה אחת שלו, יכולים לעבר את זה העולם בטוב ובנעימים, ומכל שכן עם כל תורה ותורה ובכל הלכה והלכה ובכל מעשה ומעשה, אשר מלאים זיו ומפיקים נגה.

ועל-כן עלינו להתמיד בדבריו הקדושים מאד מאד, ואל יחסר לנו יום מבלעדי ספריו הקדושים, ומכל שכן וכל שכן כפי לכוון מעשינו ורע מעללינו, ראוי לנו גם להפיץ את ספריו בין אחינו בני ישראל, כי באמת אם רק נזכה לישוב עצמנו לרגע קט, אז יראה ופחד יפל עלינו, איך אנו מתנהגים, ואשר אין פנינו נפות כלל וכו' (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן לב), ומכל שכן וכל שכן שיש היום שפגמו הרבה מאד מאד, רחמנא לצלן, אשר אין שום תקנה אחרת לתקן, כי אם על-ידי קרוב רחוקים. ואיך יכולים לקרב? דיקא על-ידי (משלי ה, טז): "יפוצו מעינותיך חוצה", להשקות אותם שמבחוץ עם תורתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד); והוא תקון קר"י, בסוד (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יק"ר מזולל", עין שם.

ועל-כן מי שיודע באמת נגעי ומכאובי לבבו ופגמיו הרבים והעצומים, ראוי לילך ולאסוף צדקה, ולהדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ולהפיצם בין אחינו בני ישראל, ואשר הספרים האלו הם כמים קרים על גפש עיפה ממש, ומשיבים נפשות ישראל אליו ותברך, ומעוררים ומחזיקים את לבות עמנו בני ישראל להתחזק על כל מה שעובר עליהם, ויכניס בהם את אמונתו ותברך, כידוע לכל ההוגה בספרי רבנו ז"ל.

וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להכניס את דבר רבנו ז"ל בעולם, ואין לה עוד צדקה גדולה מצדקה זו, ואף שיש הרבה מיני צדקה להצדיק, כגון: החזקת בתי המדרשות שנוקראים על שמו, ולהחזיק את אנשי שלומנו האמתיים ההולכים בדרכיו ועצותיו הקדושות, ולהחזיק את הישיבות והפוללים שנוקראים על שמו וכו' וכו', אבל אם נתבונן ונשפיל, נראה ונבין מרחוק, אשר עסק הדפסה והפצה, זה עולה על הכל, כי כל דבר מצמצם, אבל

אֲשֶׁר ה' קבד בְּנַחֵל כט

הַדְּפֶסֶה וְהַפְּצָה הוֹלֵךְ וְנִתְפָּשֵׁט בְּכָל קְצוֹי תִּבְל. וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּפִי שְׁנֵהוּג
אֶצְלָנוּ זֶה יוֹתֵר מִשְׁבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, לְהַדְפִּים וּלְהַפְיֵן סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל
בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּלִי שׁוּם פֶּחַד וּבּוֹשָׁה כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה זֶהוּ חֲלָקְנוּ, זו
תְּכַלִּיתָנוּ, וְעוֹד זְכִינוּ לְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים מְפֻלְגִים עַד מְאֹד, שְׁגַם-כֵּן
מִדְּפִיסִים וּמְפִיצִים אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּמִמֶּשׁ כָּל תְּחִיַּת אֹר רַבְּנֵי
ו"ל בְּדוֹר הַזֶּה זְכִינוּ שְׁנַעֲשֵׂה עַל גְּדִינוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַמְּחֻזָּק
בְּגְדִינוּ, וְעוֹזֵר לְהוֹצִיא מִהַפֶּחַח אֶל הַפַּעַל, שְׂיִתְגַּלֶּה אֹרֹו הַגְּנוּז שֶׁל
רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה.

אָחִי הַיְקָר! חֻזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי הַפֶּסַח
הַקְּדוּשִׁים, שְׂיִקְיִם אֶצְלְךָ: פֶּה-סַח, שְׂתַתְּחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וְתַרְבֵּה לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָב וְכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל יְשׁוּעָתְךָ
הַנּוֹצֵחִית, וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַגְּאֵל מִהַקְּטָנוּת וְהַדְּחָקוֹת וְהַפְּחָדִים
שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתְךָ.

אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּתַחֲלָה יָבּוֹא לְךָ כָּל הָעֲנָנִן הַזֶּה בְּכַבְדוֹת, אֵךְ אִם
תַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ בְּזֶה, תַּרְגִּישׁ חַיִּים נְצֻחִיִּים, חַיִּים נְעִימִים, עוֹלָם
הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי עַל יְדֵי כָּל דְּבוּר וְשִׂיחָה שְׂמִדְבָּרִים וּמְשִׁיחִים
עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַכְלִית הַכְּלָלִיוֹת, כִּי אֵין
לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְּקַשֵּׁר אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם אֶלִיו יִתְבַּרְךָ, וּמִמֶּשִׁיף לְמִטָּה
שְׁפַע גְּלוּי אֹרֹו יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין
קוֹנוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ חֲרַבּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וּבְזֶה יְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'). וְעַל-יְדֵי עֲצָה זוֹ שֶׁל תְּפִלָּה, יִזְכֶּה לְקַרֵּב
גַּם אֶת כָּל הַגּוֹיִם אֶלִיו יִתְבַּרְךָ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י').

תֵּאֱמִין לִי, שְׂיִרִידוֹת וְקְטָנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת עוֹבְרִים עַל כָּל
אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵין לְךָ נְקִי מִזֶּה, רַק מִי שְׁזוֹכֶה לְבְּרַחַת תְּמִיד אֶלִיו
יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתַרְאֶה לַעֲשׂוֹת
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְרַגַּע זֶה, לְךָ בְּרַח לְךָ לְמַקּוֹם פְּנוּי, שְׂאֵין שָׁם
בְּגִי-אָדָם, וְתִדְבֵר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַסְפֵּר לוֹ הַכֹּל הַכֹּל מִה שְׂמַעִיק לְךָ,
וְאֵז דִּיקָא תִּזְכֶּה לְהַגְּאֵל בְּגֻאֲלַת עוֹלָם.

תֵּאֱמַיִן לִי, אָחִי הַקָּרֵן! כָּל מִיָּנִי צְדָקוֹת יָבִין הָאָדָם: אֶלְמָנָה, יְתוּמִים, חוֹלִים, שְׁבוּרִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל לְנֹדֵב עַל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁמֵשׁ מִצִּילִים מִמָּוֶת לְחַיִּים, וּמְשַׁנֵּים אֶת בְּחִירַת הָאָדָם מִן הַקָּצָה אֶל הַקָּצָה, בְּזֶה אֵין לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם שׁוֹם הַשְּׁגָה, וְאֶפְלוּ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אֵין בְּזֶה שׁוֹם הַשְּׁגָה כָּלֵל, זֶה יִתֵּן בְּשִׁבִיל תְּלַמּוּד תּוֹרָה, וְזֶה יִתֵּן בְּשִׁבִיל יְשִׁיבָה, וְזֶה יִתֵּן בְּשִׁבִיל כּוֹלֵל, וְזֶה יִתֵּן בְּשִׁבִיל קַמְחָא דְּפֶסְחָא, אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מִסְתּוֹבְבִים אֶלְפִים וְרַכְבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּלִכְלוּף מַעֲשֵׂיהֶם, וְנִתְלַכְלְכִים בְּכָל מִיָּנִי עוֹנוֹת מְגַנֵּים, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם עֲצָה אֵיךְ לְצִאתָה, כִּי אִם עַל־יְדֵי סִפְרִים אֱלוּ, כַּנּוֹדַע וּמְפָרְסֵם דְּבַר זֶה, בְּזֶה אֵין לְשׁוֹם בְּרִיָּה שׁוֹם הַשְּׁגָה.

וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּטָל עָלֵינוּ, וְלִילֵף לְקַבֵּץ נְדָבוֹת עַל כָּל הָעֲנִינִים הַנ"ל: אֶלְמָנוֹת וִיתוּמִים, חוֹלִים וְעֲנִיִּים, וְעַל כָּלֵם — בְּעַבּוֹר הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְהַצִּיל אֶת אֱלוּ שְׁנַפְלוּ לְמִקּוֹמוֹת הַמְּטֻנְפִים. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְיִשִּׁיב אוֹתָנוּ בְּתוֹבָה אֲמֵתִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קָחָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג ה'תּשׁמ"ג.

שְׁלוֹם. אֶת חַג הַפֶּסַח יְחוּג בְּשִׁמְחָה וּבְחֻדוּה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַקָּרֵן, גֵּר לְהַצִּדִיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, אֵיךְ שְׁסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְחַיִּים אוֹתְךָ, וְאֵיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל עֲנִינֶיךָ וְכוּ'.

אֲשֶׁר ה' קכה בְּנַחֵל לא

מה אמר לך! זו לנו זכות גדולה עד מאד, שזכינו בזכויות חנם להתנדע מאור גנוז כזה, אשר עדין נעלם ונסתר מכל העולם, ועלינו הקטנים והמגשמים מאיר וכו'. חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אודות התנצלותך שאמה צריך להשאר בקרנת ... וכו', פי עוזרים לך וכו' — מה בך? גם שם נמצא השם יתברך, וגם משם יכולים לחזר אליו יתברך ולהתבודד עמו יתברך, ולפרש את כל שיתו ואת כל אשר עם לכבו אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ו"ל על הנהגה קדושה הזו יותר מהכל. וזה עקר השער והפתח להפגס אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

עליך לדעת, פי שם חלקת מחוקק, ציונו הקדוש של הרב הקדוש, רבן של כל בני הגולה, מרן מסאטמאר, זכותו נגן עלינו. ועל-כן ראה להיות רגיל שם הרבה מאד באמירת תהלים ובשיחה בינו לבין קונו, אשר המקום ההוא הוא מקום קדוש, פי הצדיק הגדול הציל את כלל ישראל בדור הגדול ממינות וכו', ולולא הוא מי יודע מה היה נעשה בעולם, כאשר בעינינו אנו רואים מה עשתה קלפת הערביב בעולם, רחמנא לצלן. והוא היה היחיד, שפונתו היתה בלתי לה' לבדו בענין זה, והיה צועק ומתריע נגד העבודה זרה הזו, אשר כל פונתם הטמאה רק להשכיח את שם השם, וחפץ השם בידו הצליח, שהעמיד דור חדש ממש. ומי יתן שאורו הגנוז של רבנו ו"ל יתפשט ביניהם, והיו יוצאים מביניהם חדושים נפלאים.

הכלל והעקר, שאסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, ובאיזה מקום ובאיזו עיר ושכונה שרק נמצאים, צריכים גם משם למצא את השם יתברך, ולהמשיך את עצמו אליו יתברך, ולשוב בתשובה אמתית, ולהיות בחד עם כלל נשמות ישראל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), אשר המלאכים מתקנאים בבני ישראל, וזורקים אותם בהג' תאוות: נאוף, אכילה, קמון,

לב אֲשֶׁר ה' קכה בַּנְחָל

וְעַל-יְדֵי שְׁמֵקֶשֶׁר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָלֵל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי אֶף פַּעַם לֹא
פַּל, עֵינַי שָׁם.

מה טוב ומה נעים, אם תרגיל את עצמך ללמד בכל יום ויום
פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עם התרגום, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, ומכניס
יְרֵאת שְׁמַיִם בְּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, ומִמֶּשׁ כָּל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל
הָאָדָם, הֵן רַק כְּשֶׁמְחַסֵּר מְלֵהֲשָׁלִים פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר. וְהַרְבֵּ
הַקְּדוֹשׁ וְהַטְּהוֹר מְסַאֲטָמָאֵר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ סֵפֶר, כְּשֶׁהָיָה יָלֵד קֶטָן,
נִסַּע אֶל הָרֵב הַקְּדוֹשׁ מִהַר"ם מִנְּדְבוּרְנָא זַצ"ל, וְאָז צָנָה עָלָיו שֶׁיִּלְמַד
בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַפְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "מִיֵּין
קִינָד פִּילְוועֶאן דְּעַם גּוֹף מִיט חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י" [תַּפְּטֵם אֶת גּוֹפֶךָ עִם
חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י], כִּי כָּבֵר רְאִיתִי הַרְבֵּה לּוֹמְדִים מִפְּלִגִּים שֶׁלְּמַדוּ הַרְבֵּה,
וְלֹא יָדְעוּ אֵיךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָר, וְכָל זֶה כִּי לֹא נִזְהָרוּ
מִלְּמוֹד חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן.

ואצלנו כל הבחורים מסיימים בכל שבוע גם את המדרש רבה
מפְּרֵשֶׁת הַשָּׁבוּעַ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לָזֶה, וְאָז טַעַם אַחַר יִרְגִישׁ בְּחַיָּיו.
כִּי מְסַפְּרִים מְצַדִּיקִים, שֶׁהַפְּלִיגוּ כָּל-כָּף בְּלִמּוֹד מִדְּרַשׁ, עַד שְׁאָמְרוּ,
כִּי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ פָּרְשׁוּ הָאֲר"י ז"ל, וְהַמְּדַרְשׁ — יִפְרְשׁוּ מְשִׁיחַ
בְּעֲצָמוֹ, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן.

ועל-כן אשרי מי שיהיה חזק בשניהם — לסיים בכל שבוע
פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַמְּדַרְשׁ עֲלֵיהֶן.

אחי היקר! עכשו בימי בחרותך, אתה יכול להתעלות מאוד
מֵאֵד בִּירֵאת שְׁמַיִם, אִם תִּזְכָּה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן תִּזְכָּה עַל יְדוֹ
לְלַמֵּד הַרְבֵּה גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ וּמִשְׁנֵיּוֹת, עֵינַי הֵיטֵב דְּרַכּוּ בְּקוֹנְטְרַס
"סִדְרֵ-דְּרַבֵּ-הַלְּמוֹד". אֲשֶׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ בְּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצַחִים!
וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי תִבְלֶה אֶת כָּל חֲדָשֵׁי זְמַן הַקִּיץ בְּקִרְיָה שָׁם, שֶׁהִיא
שְׁכוּנָה חֲרָדִית עַד מְאֹד, וְהַצְּנִיעוֹת מְאִירָה שָׁם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵיךָ
שֶׁתְּהִיָּה שָׁם!

הַעֲקֵר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק הַדְּבִק

אֲשֶׁר ה' קבו בְּנַחֵל לג

עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַרְךָ, וְתִמְשִׁיךְ בְּךָ תָּמִיד אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לִידַע
כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ יִתְבַרְךָ כָּלֵל. וְלֹא תִבְלֶה אֶת יְמֶיךָ
הַטּוֹבִים בְּפִטְפוּטֵי דְבוּרִים בְּטָלִים וְלִשׁוֹן-הֶרֶע, אֲשֶׁר מְאֹד מְצוּי בֵּין
בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְלַחֲקֹר אַחַר יְרֵאִים וּכְשָׁרִים שְׂבִדוֹר, וְלוֹמַר "צַדִּיק זֶה
נָאָה וְצַדִּיק זֶה לֹא נָאָה", כִּי כָּל זֶה בָּא מִהִשָּׂאוֹר וְהִתְמַמֵּן שְׂפִלְבּ,
שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הֶרֶע (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹחֶר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג); וּבְכִלְלֵיּוֹת, אֲשֶׁר
כָּל זְמַן שֶׁאֲדָם חֵי בְּזֵה הָעוֹלָם, אֵי אֶפְשֶׁר לִידַע מִי בְּאֲמַת הוּא הַצַּדִּיק
וְהָאִישׁ כָּשֶׁר, כִּי מְאֹד שְׁנַתְחַלְפוּ הַבֵּן מִלְּךָ וְהַבֵּן שֶׁפָּחָה, נַעֲשֶׂה מֶה
שְׁנַעֲשֶׂה (עֵינִי בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יא).

וְהַשֵּׁם יִתְבַרְךָ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְבִלּוֹת אֶת יְמֵינוּ
וְשָׁנוּתֵינוּ אַךְ בְּטוֹב, שֶׁהוּא דְבִקּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַרְךָ בְּתוֹרָה וּבְחֻפְלָה.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קבו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחֵג ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר יְנִיק וְחַפִּים, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

נָא וְנָא לֹא לְדַחַק אֶת עֲצָמָךְ לְבוֹא לְכֹאן דִּיקָא, כִּי תֵאֲמִין לִי,
שְׂאוּתְךָ צְרִיכִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל מְאֹד מְאֹד. וּבְפִרְטִיּוֹת, כִּי יֵשׁ בְּכַחֲךָ
לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יוֹכְלוּ
כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, אֲשֶׁר מִבֵּין
אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וַיְכוּל לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי
בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ, כִּידוּעַ לָנוּ. וְעַל-כֵּן אֵין לְמַעְלָה מִהַפְּצַת סִפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים בְּעוֹלָם.

וְרֵאוּי וְנִכּוֹן שְׂפָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, מִי שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל
בוֹעֵר בּוֹ, שִׁיתְאַמֵּץ וַיְפִיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֶפְלוּ רַק פַּעַם אַחַת

לד אָשֶׁר ה' קבו בַּנְחָל

בחדש, פי בעוונותינו הרבים, יכולות לעבר שנים על גבי שנים, וקוראים עצמם על שם רבנו ז"ל, ואינם מקימים את אזהרותיו וצנאת מוהרנ"ת ז"ל — להפיץ ספריו הקדושים, רק באים אל המוכן, באשר הוא בחמש-עשרה שנים האחרונות, שאנו מפיצים ספרי רבנו ז"ל לאלפים ורבבות רבבות בכל קצוי תבל, ואשר על-ידי-זה דיקא מתפרסם שמו הקדוש של רבנו ז"ל, ונתקרבם מקרבים חדשים לרב, בן ירבו, ואחר-כך באים כל אלו ה"מלחכי פנכי" "די שיסעל לעקער", זה בא בכדו, וזה בא בתביתו, וזה בא בקורתו, כל אחד בא עם המוסד שלו, זה תלמוד תורה, וזה ישיבה, וזה כולל, וזה גמילות חסד, וזה הכנסת כלה — לאסוף כסף, וכך אחד בא בטענה על חברו, כאלו הוא מחריבו וכו' וכו'; הוי טפשים, ואינם יודעים מי ומה הביא את המקרבים בכלליות וכו'...

ועל-כן עלינו לעשות את שלנו, ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ולא להסתכל על שום ליץ ובעל מחלקת, ונצא ביד רמה בלי בוש, ונעמד בכל הרחובות, ונפיץ את ספרי רבנו ז"ל בריש גלי, בלי שום פחדים של הבל, ולא נאבה ולא נשמע לאלו הפרתחים שמפחידים שיזיקו להמוסדות וכו', מי מתחשב אתם, מי מסתכל על זבובים, המעמידים את עצמם על מכות, פצעים ומכאובים וכו'?! אדרבה, מגרשים אותם, ושמים תחבשת טובה, ואלו הם ספרי רבנו ז"ל, שההכרח לגלותם ולפרסמם בכל תפוצות ישראל, פי הגאולה תלויה אך ורק בהפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם.

עליך לדעת, כי מה שיכולים לפעל בארץ ישראל ביום אחד, אי אפשר לפעל כאן בחוץ לארץ בשנה אחת, בלי שום גזמא, כי בארץ ישראל המחוזות יותר פתוחים להשגת רוחניות אלקותו, ובשביל זה הסטרא אחרא מתפשטת שם כל-כך הרבה מאד מאד, רחמנא לצלן. ובפרטיות אחינו בני ישראל הספרדים, אשר כלם הם אנשים תמימים, ואצלם המסרת חזקה מאד מאד, וכאו ידים וטמאו אותם וכו', והעבירו אותם על דתם, רחמנא לצלן, ועל-כן עלינו

אֲשֶׁר ה' קבו בַּנְחַל לה

עכָּשׁוּ לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ וּלְהַפְיֵץ בִּינֵיהֶם סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר יֵשׁ
בְּכַחַם לְהַחְזִיר אֶת כָּל־לֵיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתֻשׁוֹבָה.

וְהִנֵּה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אַתָּה הַיּוֹם מִהִיחִידִים, שְׁמוֹסְרִים נַפְשָׁם
לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר שׁוֹם בְּרִיָּה מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֵינָה זֹכָה לָזֶה. וְעַל-כֵּן, לְדַעַתִּי, רָאָה לְהַשְׁאֵר עַד
רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְאִזּוּ בֹא תְּבוֹא לְקַבּוֹץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ,
שְׁתַּהַלֵּה לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, מִתְקַבְּצִים אֲצֻלָּנוּ יִרְאִים וְשְׁלָמִים בְּהַתְקַשְׁרוֹת
לְרַבְּנֵי ו"ל, וְמִי יִתֵּן שְׁנוֹזְפָה לְהַתְנוּעַד כָּל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ",
קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, בְּצִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה שֵׁם מְגִיזָן.

הַעֲקָר רָאָה לְחַטֵּף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם דְּבוּרִים אֲלֵיו
יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה
נְצַחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהַרְנ"ת ו"ל, כָּל הַחַיּוֹת שְׁלוֹ הֵיְתָה — רַק בְּזֶה שְׁנוֹזְפָה לְהַפְיֵץ
סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. וּפַעַם בָּא אֲלֵיו אֵיזָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה רְחוֹק מְעִיר
לְעַמְבָּעֵרָג, וּמְכַר לוֹ סֵפֶר "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְשָׂמַח עַד מְאֹד שֶׁהִסְפִּיר
לְךָ לְמַרְחָקִים. וּכְשֶׁהִיָּה בְּמִצְרַיִם בְּדַרְכּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, מְכַר שֵׁם
סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְשָׂמַח מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם כְּזֶה יִמְכַר וַיְפִיץ אֶת
הַסִּפְרִים.

ה' קבו.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצַחִים.

אוֹדוֹת הַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, דַּע לָךְ, כִּי צְרִיכִים לָדוֹן אֶת כָּלָם
לְכַף זְכוּת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לִידַע בְּדִיוֹק מֵה שְׁעוֹבֵר עַל אַחֵר, כְּעֵין

שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים נַף נד): אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מָה בְּלִבּוֹ שֶׁל חֶבְרוֹ; וְעַל-כֵּן מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עָלָיו, וּבְשִׁבִיל מָה עֲשֵׂה דָבָר זֶה, וְלָמָּה אֵינוֹ בָּא וְכוּ' וְכוּ'. וְרַבֵּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ דֶרֶךְ נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד מְאֹד, אִיךָ שְׁיִכּוּלִים לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְתִשׁוּבָה, וְהוּא — עַל-יְדֵי לְמוּד זְכוּת, לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת.

וידועים דברי מוהרנ"ת ו"ל: היכן שאני רואה חסרון בחברי, או שלא היתה לי התבודדות, או שלא היתה לי מספיק התבודדות; פי מי שמישב עצמו — רואה, שאין לה אדם שלא יעברו עליו צרות ומשברים, ועל-כן מה שיך לדונו בכלל?! ומפל שפן לכף חובה?! ובאמת כשדנים את האדם לכף חובה, סוגרים ממנו כל הפתחים לשוב בתשובה, ועל-ידי שמוצאים באדם נקודות טובות, ודנים אותו לכף זכות, על-ידי-זה פותחים לו פתח לשוב אליו יתברך.

אחי היקר! ראוי לה ללמד עכשו את התורה "אזמרה לאלקי בעודי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ולומר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ואז תראה נפלאות רבות.

מה אמר לה! רבנו ו"ל מתחיל שם, שצריכים למצא באחר נקודות טובות, ואחר-כך מתחיל לגלות, איך שצריכים למצא בעצמו נקודות טובות. ויש לומר בפשיטות, פי בעצמו קל יותר למצא נקודות טובות, אבל באחר קשה וכבד מאוד מאוד למצא נקודות טובות. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (נגעים פרק ב'): כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו. וכן כשאדם מרגיל את עצמו לדון את אחר לכף זכות, אזי יכול למצא גם בעצמו נקודות טובות, פי לפעמים אדם נופל כל-כך בדעתו, שמוצא בכלם רק חוב, ומפל שפן בעצמו, ועל-כן כשמתחיל עם אחר — ימצא גם בעצמו, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ה' קַח בַּנְחַל לו

ה' קַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֹדֶם הַחַג ה'תּשׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבִי, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָר, צָמוּד
בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָאֲבָרָךְ הַשׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֵצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּבָר פְּעַמִּים, וְחֻשְׁקֵי וַרְצוֹנֵי כָּל-כָּךְ
חִזַּק וְאִמְיָץ לְהַתְקַשֵּׁר עִמָּךְ עַל-כָּל-פָּנִים בְּכֹתֵב, אַךְ טְרֹדוֹתֵי הַרְבּוֹת
שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם, זֶה אֲשֶׁר מְעַפְּבֵנִי.

מָה אָמַר לָךְ, חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאוּי וְנִכּוֹן לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד
עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, חֵס
וְשְׁלוֹם, וְהִיא לָנוּ זְכוּת גְּדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ, מִמַּשׁ בְּחֻסְדַּת חַנּוּם, שְׁלֹא
יִשַׁג בְּשִׁכָּל אָנוּשֵׁי, אִיךְ קִטְנִים וִירוּדִים וּפְגוּמִים כְּמוֹנוּ הַיּוֹם, דִּיקָא
אָנוּ גֹדַע מִמֶּנּוּ ו"ל, בְּשַׁעָה שְׂיִישׁ בְּעוֹלָם טוֹבִים וְיִשְׂרָיִם פִּי-אֶלְךָ
מֵאֲתָנוּ. וְעַל-כֵּן מֵאֲחֵר שֶׁבְּחֻסְדוֹ יִתְבָּרַךְ זְכִינוּ לְהַזְכוּת הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת,
רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמֵנוּ בְּזֶה תְּמִיד.

וְהִנֵּה עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק עַל-יַדֵּי לְמוֹד סִפְרוֹ
הַקְּדוֹשׁ, וְאֲחֵרַת מְטָעִים אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי, וְשׁוֹרִים בְּדַמְיוֹן גְּדוֹל,
רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְעַל-כֵּן אִין לְהַסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם שְׁקוֹרָא
אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁמוֹ ו"ל, עָלֵינוּ רַק לְחַפֵּשׁ וְלַחְתּוֹר אַחֵר הַרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ
שְׁלוֹ, הַגְּנוּז וְנִסְתָּר וְנִגְעָלָם בְּתוֹךְ סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְכָל מָה שֶׁנִּתְּוֹר וְנִחַפֵּשׁ
יֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר נִזְכָּה לְמַצָּא אוֹתוֹ (עֵיִן לְקוּיִי-הַלְכוּת, שְׁלוּחִין הַלְכָה
ה'); כִּי פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ גְּנוּזִים בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ (עֵיִן לְקוּיִי-מוֹהַר"ן,
חֻלְק א', סִימָן קצב).

וְחֻסְדֵּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲצַלְנוּ אָנוּ זוֹכִים לְסִיִּים אֶת סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּכָל חֻדֶּשׁ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (עֵיִן חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שמו),
שֶׁסִּפְרוֹ הוּא 'אֲתַחֲלָמָא דְגָאֵלָה', וּמֵאֲחֵר שְׂיִצָּא בְּעוֹלָם, הוּא חֲפֵץ
מְאֹד מְאֹד שְׂיִתְמִידוֹ בּוֹ הַרְבֵּה, וּמִצָּוָה גְּדוֹלָה לְלַמֵּד בְּסִפְרוֹ, וְאִם
יִזְכָּהוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִזְכָּה לְהַבִּין וְלְהַסְתַּפֵּל עַל הַפָּנִימִיּוֹת שְׂיִישׁ

לח אֲשֶׁר ה' קבַח בַּנְחָל

בתוך ספרו, פי יש בזה פנימיות אשר אין נראה מבחוץ כלל, עין שם.

ועל-כן, חמדת לבכי! אודות כל מה שעובר עליך, ובפרטיות מבלבולי אנשים שמבלבלים אותך, ואתה מוצא לך בפוסקים להתפלל ביחידות וכו', ראה להתמיד הרבה הרבה בספרו הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, עד שתזכה לברור וזכוף המדמה, ותזכה לברר לעצמך את ההלכה, פי רבנו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל: "אם רק ימצא פוסק אחד לסמוך עליו, שיראה לסמוך עליו ולא יתפחד כלל".

על-כל-פנים בענין שלך, הייתי מניעך אותך, שתראה להיות רגיל הרבה בתפלה והתבודדות, עד שתזכה לבוא אל מדרגה להפיל בו יתברך, ששום דבר לא יבלבל אותך. ובפרטיות, פי צריכים לבוא לדרך כזו באלקותו יתברך, עד שיוכל לסבל את כל בר ישראל יהיה מי שיהיה, ויוכל להפיל עמקם יחד; פי עקר השלמות הוא להפיל יחד עם כלליות ישראל — הן בריאות, והן פרנסה, והן זיווגים ושהוים וכו' וכו', יראה תמיד לכלל בתפלותיו גם את כלליות ישראל, ואז תהיה געשית מתפלותיו תפלה בצבור, שעולה למעלה ונתקבלת תכף-ומיד.

מה אמר לך! הלא יש לך להתישב, העקר מתי שיה אצלך, שתהיה לך איזו שיכות עם אחרים, הלא הוא רק בבית-הקנסת בשעת התפלה, אבל כל היום אין לך שום שיכות עם שום ברךה שבעולם, אתה יושב לעצמך בקרן זוית, ומדבק עצמך בו יתברך, ולומר תורתו הקדושה בתשוקה עצומה ובחיות נפלאה.

ועל-כן, לדעתי, לא כדאי להפריד את עצמו מהכלל, בנדאי צריכים רחמים לא להתפלל במנין בזה, שיש שם ריקים ולצים, ומדברים דברים בטלים וכו' וכו', אשר קשה וכבד למצא מנין בלי זה, על-כל-פנים מתפללים לעצמו בקרן זוית, ותכף-ומיד אחר התפלה בורחים משם.

אֲשֶׁר ה' קַח בְּנַחֵל לט

כִּי בְּאֵמֶת מַעֲלַת עֲנִיַת 'אָמֵן' יְהִי שְׁמִיּה רַבָּה' וְקִדְשָׁהּ וּבְרָכוּ —
אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְעוֹשֶׂה תְּקוּנָה גְּדוּלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְצַרְף עֲצָמוֹ וְלִהְתַּפְּלֵל בֵּין עֲשָׂרָה אָנָּשִׁים פְּשׁוּטִים,
שְׂמֵת־תְּפִלָּים רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵינָם מְדַבְּרִים שׁוֹם דְּבָרִים בְּטָלִים,
חֵס וְשְׁלוֹם, בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וּבְיַחַד נִתְעַלָּה וְנִתְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה מְאֹד
מְאֹד.

רָאָה, אֲהוּבִי, אַחִי! לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהַתְּפַלֵּל
בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּצַבּוֹר, וְהוּא טוֹב גַּם בְּעַבּוֹר חֲנוּךְ הַיְלָדִים, כִּי אִם הֵם
יִרְאוּ, שֶׁהָאָבָא מִתְּפַלֵּל בִּיחִידוֹת וְכוּ', וְלֹא יְבִינּוּ הֵיטֵב אֶת הַטַּעַם
וְהַפְּנִיָּה, אִף שֶׁפָּנִיתוּ הִיא רַק לְשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה
נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ רָשָׁם רַע, חֵס וְשְׁלוֹם, וְיָבוֹאוּ הֵם לְהִתְרַשֵּׁל בִּימֵי בְּגֵרוּתָם
מִתְּפִלָּה בְּצַבּוֹר, אוֹ אוֹלֵי גַם לְגַמְרֵי יַפְסִיקוּ מִלְּהַתְּפַלֵּל, כַּאֲשֶׁר רָאִינוּ
בְּהַדּוּרוֹת הַקּוֹדְמִים, מֵהַ נַעֲשֶׂה מִהַפְּרוּשִׁים שֶׁפָּרְשׁוּ אֶת עֲצָמָם
מִהַכָּל וְכוּ', וּמֵה וְאִיךְ יֵצֵא מִבְּנֵיהֶם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שֶׁכִּפְּרוּ בְּעַקֵּר,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמֶר.

אַחִי, אַחִי הַיְקָר! הַעֲקֵר לְרֵאוֹת לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
תָּמִיד, וְלִהְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ יִשְׁלִים עִם
מַצְבּוֹ. וּבְפִרְטִיּוֹת בְּעֵנִין הַמְּקוּמוֹת, הוּא גַם-כֵּן כָּךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נו'): כְּשֵׁיט לְהֵאָדָם לֵב, אֵין שִׁיךְ אֲצִלוֹ
מְקוֹם כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה הוּא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. כִּי הָאֱלֹקוֹת הוּא בְּלֵב,
וְאֲצִל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נֹאֶמַר (שְׁמוֹת לג, כא): "הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי", שֶׁהוּא
מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סח, סִימָן
ט'); נִמְצָא, מִי שֵׁיט לוֹ לֵב יִשְׂרָאֵלִי, אֵין רָאוּי לוֹ לִוְמַר שֶׁמְקוֹם זֶה
אֵין טוֹב לְפָנָיו, כִּי אֵין שִׁיךְ אֲצִלוֹ מְקוֹם כָּלֵל. כִּי אֲדַרְבֵּה הוּא מְקוּמוֹ
שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ, עֵינֵי שָׁם.

וְיִדוּעַ כִּי הַיְקָרָה בְּהַכָּאָה, הֵינּוּ י' פְּעָמִים י', ה' פְּעָמִים ה', ו'
פְּעָמִים ו', ה' פְּעָמִים ה' — עוֹלָה מְקוּ"ם, כִּי אִיךְ שֶׁלֹּא תִּכָּה וְאִיךְ
שֶׁלֹּא תִסּוּבֵב, תִּמְצָא בְּמְקוּמָךְ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִפֹּל בְּדַעְתְּךָ
כָּלֵל; כִּי בְּאֵמֶת עַקֵּר הַגְּלוּת שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בַּגּוֹלָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, הוּא

מ אֲשֶׁר ה' קַח בַּנְחַל

רק כְּשֶׁאֵינּוּ מוֹצֵא אֱלֻקוֹתָיו? תִּבְרָךְ בְּמִקוּמוֹ, שְׁאֵז חוֹשֵׁב תְּמִיד: "אוֹלֵי בְּמִקוּם אַחֵר יִהְיֶה לִי יוֹתֵר טוֹב, וְאִזְכֶּה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם? תִּבְרָךְ בְּטוֹב יוֹתֵר", וּכְשֶׁעוֹקֵר מִמִּקוּמוֹ, וּבֹא לְמִקוּם הַחֲדָשׁ, נִתְהוּוֹת לוֹ מְנִיעוֹת וּטְרָדוֹת וְצָרוֹת וּמְרִירִיוֹת אַחֲרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּכָל פַּעַם.

וְעַל-פֶּן שֶׁב בְּמִקוּמָךְ עַד עַת בֹּא דְבָרוֹ, וּתְדַבֵּק עֲצָמְךָ בּוֹ? תִּבְרָךְ מִמִּקוּמָךְ דִּיקָא. וְכֵן צְרִיף הָאָדָם לְהִכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ? תִּבְרָךְ, עַד שְׂיֻכַּל לְהִיּוֹת בְּיַחַד עִם אִשְׁתּוֹ וְעִם בְּנָיו, וְיִמְצָא גַם בָּהֶם אֱלֻקוֹתָיו? תִּבְרָךְ, וְלֹא יִבְלָבְלוּהוּ פֶלֶל, רַק אֲדַרְבָּה, יִלְמַד עִמָּהֶם מִהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיַחַנְךָ אוֹתָם בְּאַמִּירַת הַבְּרָכוֹת וְהַנְּהֻגוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִסְפֹּר לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים בְּאֶמוּנָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, וְהַכֵּל בְּאַהֲבָה וּבְאַחֻנָּה וּבְקִרְוּב לְבָבוֹת, מֵאַחֵר שְׂיִמְצָא גַם בְּיַגִּיָּהֶם אֶת הַשֵּׁם? תִּבְרָךְ תְּמִיד.

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָטִיוֹת עֲכָשׂוּ קִדְּם חַג הַפֶּסַח, לְרֵאוֹת לְבַעַר אֶת הַחֲמִץ שֶׁהוּא הַעֲצָבוֹת, וּלְקַבֵּל עֲלֵיו מִצּוֹת מִצָּה, שֶׁהִיא הַשְׂמֵחָה הָאֲמַתִּית בּוֹ? תִּבְרָךְ, וְהַשֵּׁם? תִּבְרָךְ? יִזְכְּנוּ לְהַגָּאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

תְּאַמֵּן לִי, אָחִי! כִּי רְצִיתִי לְהִאָרִיף לָךְ עוֹד הַרְבֵּה, אֵף מְרֹב טְרָדוֹתֵי עֲכָשׂוּ אֶקְצֹר, וּבְקִרְוּב אֶכְתֹּב לָךְ עוֹד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהֲרֵנָּה ו"ל אָמַר, שְׁעַבְדוֹת הַחַנוּפֵי, לְחֲזֹק אֶת בְּנָיו שְׂיִהְיוּ שְׂמוּרִים לִדְמֵי הַבְּרָכוֹת וְעֲנִית אֲמֵן, הוּא אֶצְלוֹ כְּעַבְדוֹת הַשֵּׁם וְחִצּוֹת שְׁלוֹ. וְהִנֵּה נִזְהָר בְּזֶה מְאֹד, תְּמִיד יֵשֵׁב לְאֹכֵל עִם בְּנָיו כְּשֶׁהִיוּ קִטְנִים, וְשִׁמַּר אוֹתָם מְאֹד, שְׂיִבְרָכוּ תְּחִלָּה וְסוּף, וְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם.

אֲשֶׁר ה' קכט בַּנְחַל מא
ה' קכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, אִסְרוּ חַג ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
”חֲסִידֵי בְּרִסְלָב”, תַּלְמִידֵי ”הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ”, קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוָ”ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָבַר עָלֵינוּ הַחַג הַקָּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא, וְזָכִינוּ לְקַיֵּם בּוֹ כָּל הַמְצֻוֹת הַשְּׂיִכּוֹת אֵלָיו, וְעַל-כֵּן רָאִוּ לָנוּ
לְשִׂמְחַ בְּזֶה כָּל הַשָּׁנָה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מִבֶּן הַשְּׂמִיחָה,
הַיְכוֹל לְהַפִּיחַ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים, עַד שְׁנֹזְכָה לְשִׂמְחַ בְּזֶה.

נָא וְנָא זָכְרוּ הַיֵּטֵב אֶת כָּל אֲשֶׁר נִדְבַר בֵּינֵינוּ כָּל יְמֵי הַחַג
הַקָּדוֹשׁ, אֲשֶׁר אִם הָיוּ כּוֹתְבִים אֶת זֶה, הָיָה נַעֲשֶׂה מִזֶּה סֵפֶר גָּדוֹל.
וְהַעֲקָר תִּרְאוּ לְקַיֵּם זֹאת, כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הַעֲקָר, אֲלֹא הַמַּעֲשֶׂה
(אָבוֹת א, יז).

חֲוֹסוּ וְחַמְלוּ עַל יְמֵי נַעֲוִירְכֶם! בַּחֲוֹר צָעִיר הַזְּמַן בְּיָדוֹ, וְיִכּוֹל
לְהַתְעַלּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי
אֲצִלְנוּ אֵין שׁוֹם חֲשִׁיבוֹת כָּלֵל לְבַחֲוֹר שְׂמִבְלָה אֶת זְמַנּוֹ הַיְקָר, וְנִדְבַר
זֶה הִכִּי מְאוּס אֲצִלְנוּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. לוֹקְחִים זְמַן יְקָר, שֶׁהוּא רוּחַגִּיּוֹת
אַלְקוֹת, וּמִבְּלִים אֶת זֶה בְּשִׂטִּיּוֹת וְהַבְּלִים וּבַפֶּטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְנִדְבַר זֶה מְאֹד מְאֹד גְּבוּזָה בְּעִינֵינוּ, וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִים
לְסַבֵּל אֶת זֶה כָּלֵל, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

עֲלֵיכֶם לְבַלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיְקָר — אוּ בְּאֲכִילָה, אוּ בְּשָׁנָה, בְּאַפֵּן
שִׁתְּהִיוּ בְּרִיאִים לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא, אוּ שִׁתְּמִידוּ מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה
הַקָּדוֹשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן דִּיקָא בְּמִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמִרָא, מְדַרְשׁ,
רַמְבַּ”ם, טוֹר, שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְּנּוֹ וְ”ל, אוּ בְּתַפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת:
שַׁחֲרִית, מְנַחֶה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת, הַתְּבוּדָרוֹת, תְּהֵלִים, לְקוּטֵי־תַפְלוֹת,
אוּ בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, אוּ לְאַסְף צְדָקָה, אוּ לְהַפִּיץ סִפְרִים, אוּ
לְנַקוֹת אֶת הַיְשִׁיבָה וְכוּ', אֲבָל לִילָף בְּטַל זוֹ אַחַת מִהַעֲבֵרוֹת הִכִּי

מב אשר ה' קטב בנחל

חמורות, פי הבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון), לידי זמה (פתבות סא:), ומה גם כי הזמה מביאה לכל המדות רעות: כעס ורציחה וכו' וכו'.

מאד מאד אני מקפיד, שכל תלמיד מתלמידי "היכל-הקדש", תהיה לו קביעות בכל יום ויום באמירת ח"י פרקים משניות חק ולא יעבר, וכן לומר יום תהלים, וכן פרשה חמש ורש"י, ועל-כל-פנים דף אחד גמרא; אשרי מי שיכול להתמיד בגמרא, אשר היא היסוד והעקרית, וכן להתמיד במדרש רבה, ומלבד זאת להתמיד בספרי רבנו ז"ל, אם אפשר לסיים את ה"לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש — אין למעלה מזה.

תאמינו לי, מי שרוצה יכול ללמד את כל זה בזמן קצר, ואדרבה כפי אריכות היום שיש לבחור צעיר, יכול ללמד פי עשרה מזה, פידוע לכם, אשר יש אצלנו בחורים שלומדים את כל זאת ויותר ויותר מזה, כי זוכים להתמיד גם בזהר ובתקונים, ואין חסר להם יום מבלי למוד שעור בבלי וירושלמי ותוספתא וכו' וכו', כאשר ידוע לכם.

על-כל-פנים אני מקפיד כל-כף רק על ח"י פרקים משניות ויום תהלים בכל יום, אשר מזה לא יתחמק שום בחור, והוא יסוד גדול לטהרת וזכוף הנפש, וזה גם מכניס הארה עצומה בנפש האדם, לשבר את שגעון יצרו הרע הבוער בו, וכן מכניס בו חשק וכסופין ללמד ולטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה.

אחי ורעי היקרים! נא ונא לא לפל בדעתו משום דבר שבעולם, רק להיות עקשן גדול על כל פרט ופרט, ולא להעמיס על עצמו שעורים יותר מכחו, אשר לבסוף לא יעשה שום דבר, רק מכל שעור ללמד קצת, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל למוהר"ן ז"ל בענין זה: 'אביסל איז אויף גוט', מעט גם-כן טוב.

העקר ראו להכניס בעצמכם אמונתו ואחדותו יתברך, עד שתמיד יהיה לפני עיניכם אמתת מציאותו יתברך, ותמשיכו את

אֲשֶׁר ה' קל בַּנְחַל מג

עֲצַמְכֶם תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָכֶם עוֹד נַעַם וְעֲרֹבוֹת וְזִיו וְחַיִּית יוֹתֵר מִהַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זוֹהִי הַתְּכֻלִּית, שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִבְרָאנוּ, וּבִשְׁבִיל זֶה יֵשׁ לָנוּ קִיּוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם; אֲשֶׁרִי הַמְּשִׁיךְ אֶת עֲצַמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נִצְחִים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' קל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמִינֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת שְׂאֵתָה מִתְרַעַם, שְׂאִינִי כּוֹתֵב לָךְ, עֲלֶיךָ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, כִּי טְרֻדוֹתַי רַבּוֹת עַד מְאֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּמָה גַם שְׁאֲרֵיכֶם לְהַכִּין גַּם לְעֲצַמוֹ מְזוֹן וְצֹדָה לְדֶרֶךְ הַרְחֻקָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֵר אֶת זֹאת תָּמִיד.

רְאוּי לָךְ לְעֵינַי בְּכָל הַמִּכְתָּבִים שְׁפָכְרִי נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁו בְּכָל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהֶם אוֹצְרוֹת שֶׁל עֲצוֹת עַל כָּל בְּעֵינָה בְּחַיִּים, וּבּוֹדְאֵי תִמְצָא שֵׁם מְרַגּוֹעַ לְנִפְשֶׁךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיּוֹנוֹת, וְצָרִיכִים רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצַמוֹ תָּמִיד. וְעַקֵּר יְסוֹד כָּל הַהִתְחַזְקוֹת — הוּא הַדְּבֹר, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְאֵין לָךְ עוֹד חֲזוּק יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחֲזַק בְּדַבֵּר זֶה, וְאִז לֹא יִצְטָרֵךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצַמוֹ.

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִתְלַהֵב פַּעַם בְּאֲמִצַּע שִׁיחְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי זָכָה וְנַעֲשֶׂה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, כִּי

מד אשר ה' קל בנחל

הֲיָה לֹו שְׁעוֹר כְּזֶה בְּהִתְחַזְּקוֹת, אִזָּא מָאס הִתְחַזְּקוֹת, הָאֲרִ"י ו"ל זָכָה וְנִעְשָׂה הָאֲרִ"י ו"ל וְכוּ', הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זָכָה וְנִעְשָׂה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ וְכוּ', רַבְּנוּ ו"ל זָכָה לְמָה שְׂזָכָה וְכוּ', הִינּוּ כִּי לְכֹל אֶחָד הֲיָה לֹו שְׁעוֹר אַחַר בְּהִתְחַזְּקוֹת, אִיךְ שְׂחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְסִיִּם: לְמָה זָכִיתִי אֲנִי לְמָה שְׂזָכִיתִי? מִפְּנֵי שֵׁישׁ לִי שְׁעוֹר בְּהִתְחַזְּקוֹת.

וְהַכֵּלֵל, שְׁעַל כָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים גַּם-כֵּן עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וְעַקֵּר גְּדֵלֵת מַעֲלָתָם, הוּא רַק כִּפִּי שְׁעוֹר בְּהִתְחַזְּקוֹת, שְׂזוֹכָה כָּל אֶחָד לְהִתְחַזֵּק כִּפִּי מִדְּרַגָּתוֹ. וּמִסְפָּרִים עַל הִיְהוּדֵי הַקְּדוּשׁ (מִפְּשִׁיֶּסְחָא), אֲשֶׁר יְדוּעַ שְׁעֵבֵר עָלָיו מֵה שְׁעֵבֵר — מַחֲלָקֵת וּבִזְיוֹנוֹת וּרְדִיפוֹת עֲצוּמוֹת, וְקָמוּ עָלָיו חֲבָרָיו וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא נָפַל בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק אֲדַרְבָּה, עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּפְעַם אַחַת בְּאֲמִצַּע הַמַּחֲלָקֵת עָלָיו, עָנָה וְאָמַר לְתַלְמִידָיו, אִיךְ שְׁהַבִּיט וְהִתְבּוֹנֵן בְּכֹל הַשְּׂבָעָה רוּעִים, מֵה שְׁהֲיָה לָהֶם קֶדֶם שְׁעַמְדוֹ עַל עַמְדָם וְכוּ' — כָּל מִינֵי דְלוּת וְעֲנִיּוֹת, בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, מַחֲלָקֵת וְזִלְזוּלִים. וְדַבֵּר זֶה הִחֲזִיחַ וְחִזַּק אוֹתוֹ, הִינּוּ כִּי גַם עָלֵיהֶם עֵבֵר מֵה שְׁעֵבֵר, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן חִזְקוּ אֶת עֲצָמָם, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה בְּאוֹ לְמַעֲלָתָם וּמִדְּרַגָּתָם.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקְרָ! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִקְבֹּל אֶת הַשְּׂבָת בְּרַב שְׂמִחָה וּבְלֵב רַחֵב, וְלִהְיֶשֶׁךְ אֶת אוֹר הַשְּׂבָת עַל כָּל שְׂשֵׁת יְמֵי הַחֹל. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שְׂשִׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל. וְלִכֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשְּׂמִחָה תִּרְחִיב אֶת מַחְךָ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקְרָ! לְהִתְמַיֵּד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, וְתַרְאָה לְאָכֵל וְלִישׁוֹן דִּיְקָא בְּעַת הַצַּרְךָ, וְאֵל תְּסַגֵּף אֶת עֲצָמָךְ, כִּי זֹו עֲצַת הַיִּצְרָ שְׂרוּצָה לְתַפְּסֵי אוֹתָךְ, חֲלִילָה וְחַס, בְּמַצּוּדָתוֹ, וְיוֹתֵר טוֹב לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְדַבֵּר כָּל הַעוֹלָה עַל רוּחוֹ, מֵאֲשֶׁר לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּאִכְלָה וּשְׁנָה.

אֲשֶׁר ה' קלא בנחל מה

אֲשֶׁרִיךָ שְׁאַתָּה זֹכָה לְגוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמִי יִתֵּן שְׁתִּזְכֶּה לְפָתַח
אֶת עֵינֶיךָ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ? תִּבְרָךְ, הַשּׁוֹפֵעַ
שֵׁם בְּקִבְעוֹת.

הדורש שלומך...

אם תזכה להדפיס איזה חלק משאלות ותשובות "אשר בנחל",
גדולה תהיה זכותך בזכות הרבים.

אודות החתנה וכו', מספרים על מוהרנ"ת ז"ל, שהלך פעם
לחתנה של אינה קרוב רחוק, ושאלו אותו תלמידיו מדוע הלך וכו',
והשיב: "רצייתי לשמח את עצמי בכלי זמר", והבן למעשה.

ה' קלא.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמיני ה'תשמ"ג.

שלום רב.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לשמע את
הבשורה טובה, שמצאת דירה נחמדה בשכונת טובה, ואתם שמחים
ועליזים שם. ויותר מזה שמחתי וחדדתי, איך שאתם כל-כך חזקה
בהמצאה של ישוב הארץ, ואתם אוהבת את ארץ ישראל בכל נימי
נפשך ולבבך, אשריך ואשרי חלקך.

את צריכה לחזק את בעלך ולקרר אותו, ולהראות לו יותר
אהבה, ולדבר על לבו תמיד ממעלת ארץ ישראל, ואז באפן הזה
ירצה להשאיר שם, ובפרטיות שיש לו כבר גם כמה חברים טובים,
ראוי לו להשאיר שם, כי סוף כל סוף מה יהיה לו בחוץ לארץ,
וספק ספק ספקא, אם יצליח בחוץ לארץ, ועל-פן מה לו לבוא
לכאן?! ובפרטי פרטיות אשר בארץ ישראל האויר מחכים (בבא
בתרא דף קנח:), ואשרי מי שלומד שם תורה, אשר חכמינו הקדושים

מו אֲשֶׁר ה' קלב בַּנְחָל

אָמְרוּ (מִדְרָשׁ שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים קה): אַתָּה מִבְּקֵשׁ לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, עֲסֹק בַּתּוֹרָה בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, עֵינַי שָׁם.

וַיְדוּעַ, אֵיךְ שָׂרְבְנוּ וְ"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שָׁאֲמַר, שֶׁהֵיכָן שֶׁהוּא הוֹלֵךְ, הוּא בַּק הוֹלֵךְ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'); וּבְנֻדַּי צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג שָׁם בְּקִדּוּשָׁה וּבְטַהֲרָה עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אַחֲרַת סוּף כָּל סוּף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְקִיָּאָה אֶת הַמְּטַמְּאִים אוֹתָהּ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכט), וְנִקְרְאִים בְּלִשׁוֹנָם 'יּוֹרְדִים', כְּאֲשֶׁר רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׂכָל אֱלוֹ שְׁעוֹזְבִים אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְבִסוּף בּוֹרְחִים מִהָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

עַל-כֵּן חִזְקֵי וְאֲמִצֵי מְאֹד מְאֹד לְעִזּוֹר לְבַעֲלָךְ, שְׂיֻכַּל לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שֶׁיִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמַח וְטוֹב לֵב, וְאִזּו יִרְצֶה גַם-כֵּן לְהַשְׁאֵר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא אֶרֶץ הַחַיִּים, אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה הַמְּלֵךְ דָּוִד (תְּהִלִּים קטו, ט): "אַתְּ הִלַּךְ לִפְנֵי ה' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים".

בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה.

ה' קלב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת שְׂמִינֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

וְכֵן מִפְּעַם לְפַעַם אַתָּה מְנַדֵּב בְּיַד רַחֲבָה וּמְלֵאָה, לְצַרְךָ הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל. אֲשֶׁר זֶה זְכוּת הַרְבִּים מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרְרִים גַּם אַחֲרִים לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֶךָ! וּבִיּוֹתֵר זְכוּתְךָ תִּגְדֵּל עַד מְאֹד מְאֹד, שְׂזוּכִיתָ לְהוֹצִיא אֶת ה'לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" מִכּוֹרֶךְ הַסִּפְרִים, אֲשֶׁר רַבָּם שָׁל

אָשֶׁר ה' קִלֵּב בְּנַחֵל מִזֵּ

הַסְּפָרִים נִדְבַתִּי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְהַפְיֵצֵם שָׁם, וּבִכְרָטִיּוֹת בְּבַתִּי סִהַר, אֲשֶׁר שָׁם אֲסוּרִים מֵאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַסְּפָרִים לָהֶם כְּמִים קָרִים עַל גֶּפֶשׁ עֵינָהּ, כַּאֲשֶׁר אָנִי מִקְבֵּל הַמּוֹן מִכְּתָבִים מִשָּׁם, וְכֵן מְפִיֵצִים זֹאת בֵּין אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים, שֶׁבְדָרְךָ כָּלֵל הֵם עֲנִיִּים וְאַבְיוֹנִים, וְאֵין לָהֶם לְשָׁלֵם, וְאָנוּ מִחֻלְקִים אֶת זֶה בַּחֲנָם.

וְעַל-כֵּן אֵל יִחַר אַפְּךָ עַל הָאֲלֹפִים הַדּוֹלָר, כִּי אָנִי הַשְּׁקֵעֵתִי בְּזֶה שְׂמוּנָה-עֶשֶׂר אֶלֶף הַדּוֹלָר, וּכְדַאי לִי כָּל הַחֹבוֹת וְהַהֲלָאוֹת לְשִׁמְעַ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מֵאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִחִיִּים אֶת עֲצָמָם מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁאָנוּ שׂוֹלְחִים לָהֶם.

וְכֵן תֹּאמַר לְאַשְׁתְּךָ, כִּי הַכֶּסֶף לֹא הֵלֵךְ לְאַבוֹד, חֵס וְשָׁלוֹם, רַק הוֹלֵךְ לְמָקוֹם מְצִיָּן וְטוֹב מְאֹד מְאֹד, מְקוֹם שֶׁמַּעֲט מִזְעִיר יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל צְדָקָה כְּזוֹ, אֲשֶׁרִיכֶם!

מָה אָמַר לָךְ! שְׂמַחְתִּי מְאֹד מְאֹד בְּרָמֵז שְׂכַתְכֶת לִי, שְׂאַחֲרֵי שֶׁקִּנִּיתָ לְהִישִׁיבָה כַּמָּה סְטִים רַמְבַּ"ם, נִפְל בְּדַעְתְּךָ, כִּי רַמְבַּ"ם רָאִשֵׁי תְבוּת: מִ'חִיָּה מִ'תִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים, כֵּן הוּא כִּשְׁמוֹ — מִ'חִיָּה מִתִּים מִמֶּשׁ, מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ הַרַמְבַּ"ם ז"ל. וְתִהְיֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, בִּישִׁיבְתָנוּ הַקְּדוּשָׁה "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", הַבְּחוּרִים מִתְמִידִים שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּהַרַמְבַּ"ם, וְזוֹ נַחַת רוּחַ לְרֵאוֹת הַתְּמִדָּתָם וּבְקִיאוֹתָם בּוֹ, מִמֶּשׁ מִ'חִיָּה אוֹתָם, וְאַשְׁרִיךְ שֵׁשׁ לָךְ חֵלֶק גַּם בְּזֶה!

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ בְּכָל עֲנִינְךָ, וְגַם אֶתָּה רָאָה לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ שְׁעוּר כְּסִדְרָן בְּלִמּוּד הַרַמְבַּ"ם, אֲשֶׁר הוּא תְּמַצִּית כָּל הַתּוֹרָה שְׁבַע-עֶלְפָּה. וְיִדוּעַ אֲצִלְנוּ הַרְבֵּה דְבוּרִים וְשִׁיחוֹת, מָה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל דִּבֶּר מִמֶּנּוּ, וְלֹא הִכֵּל יְכוּלִים לְהַדְפִּיס. אַחַת מִהַשִּׁיחוֹת הוֹלְכֶת כָּךְ: רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, כִּשְׂמֵשִׁית יְבוּא, אָזִי יִהְיֶה בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ בְּנוֹי כְּשֵׁיטַת הַרַמְבַּ"ם, וְזֶה יִהְיֶה תְּקוּן עַל סֵפֶר 'מִוְרָה נְבוּכִים' שֶׁעָשָׂה וְכוּ'. גַּם אָמַר, שֶׁבְּסִפְרוֹ 'יַד הַחֲזָקָה' עָשָׂה טוֹב מְאֹד, הָאֵט עַר זֵייעֶר גּוֹט גְּעֵמַאכְט.

מח אֲשֶׁר ה' קלג בַּנְחַל

כְּשֶׁהֲרַב הַקְדוֹשׁ מִסַּאטָמָאָר זַצ"ל הָיָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְקֶרֶב
בְּצִיּוֹן קָבַר הַרְמָב"ם ו"ל, סֵפֶר לְכָל הָעוֹמְדִים סְבִיבוֹ אֶז סְפוּר מִזְקֵנּוּ,
הֲרַב הַקְדוֹשׁ בַּעַל 'יִשְׁמַח מֹשֶׁה' זַצ"ל, שֶׁבִקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִתְּנוּ
לוֹ יִרְאָה כְּמוֹ הָאֲבוֹת, וְהִשִּׁיבוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂזֶה דְבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר.
וּבִקֵּשׁ שְׂתִהְיֶה לוֹ יִרְאָה כְּמוֹ הַנְּבִיאִים, וְהִשִּׁיבוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂזֶה
דְבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר. וּבִקֵּשׁ שְׂתִהְיֶה לוֹ יִרְאָה כְּמוֹ הַתְּנָאִים אוֹ
הָאֲמוֹרָאִים, וְהִשִּׁיבוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂזֶה דְבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר. וּבִקֵּשׁ
שְׂתִהְיֶה לוֹ יִרְאָה עַל-כָּל-פָּנִים כְּמוֹ הַרְמָב"ם ו"ל, וְתִכְתֹּף-וּמִיד נִתְּנוּ
לוֹ, וְהִתְחִיל לַעֲמֹד וּלְפַחַד כָּל-כָּף מְאִימַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁנִּתְעַלֶּף,
וְהִקִּיצוּ אוֹתוֹ, וְנִתְעַלֶּף עוֹד פַּעַם, כִּי הָיָה כְּמֵה פְעָמִים, עַד שֶׁהִתְחִיל
לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִקַּח מִמֶּנּוּ אֶת הַיִּרְאָה הַזֶּה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ
לַעֲמֹד בְּמִדְרַגַּת הַיִּרְאָה הַגְּדוֹלָה הַזֶּה, וּמְכַל זֶה יְכוּלִים לְשַׁעַר גְּדֻלַּת
רַבְּנוּ הַרְמָב"ם ו"ל.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלָּךְ, וְתִזְכֶּה לְתוֹרָה
וּלְגְדֻלָּה בְּמָקוֹם אַחֵד. רְאֵה לְהִתְמִיד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּתוֹרַת הַשֵּׁם, כִּי
רַק זֶה נִשְׁאָר מֵהָאֲדָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ...

ה' קלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הָאֲבָרָךְ הַצְּמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה כְּמֵה פְעָמִים, אִךְ מְרַב טְרִדוֹתִי
בְּעֶסֶק הַרְבֵּים — לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהִשִּׁיבָךְ.

מֵה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר
בַּנְחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִיָּה

אֲשֶׁר ה' קלג בְּנַחֵל מַט

וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל־כֶּף, אֲשֶׁר־ינוּ, אֲשֶׁר־ינוּ, וּמָה נְעִים חֲלָקְנוּ! אֲשֶׁר־ינוּ,
וּמָה נְחַמֵּד גּוֹרְלָנוּ!

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם מָה
שֶׁעוֹבֵר, וְאִין שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁתְּהִיָּה נִקְיָה מְזָה, וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַצָּרוֹת
וְהַמְרִירוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁלוֹ, וְאִין לְקַנֵּא אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
וְאֶפְלוּ שִׁיאֵמַר לָהּ, שֶׁעֲלִיו אִין עוֹבֵר — אֵל תִּאֲמִין לוֹ, כִּי שֶׁקֶר בְּפִיו,
כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הִיא רַק מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וְאַחֲרַת כָּל־ם חֲסֵרִים (עֲיֵן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב).

וְעַל־כֵּן כִּשְׁתִּתְבַּרֵּר לְפָנֶיךָ יְדִיעָה זֹה, שֶׁעַל כָּל־ם עוֹבֵר מָה שֶׁעוֹבֵר,
לֹא תִקְנֵא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֲדַרְבָּה תִשְׁתַּדֵּל גַּם אִתָּה רַק לְכַרְתֵּם
אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּלְהַמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ אוֹר זֵיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת
הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּל־ל.

אֲחֵי הַיְקָר! כָּל מָה שֶׁתְּכַנִּים בְּדַעְתְּךָ יוֹתֵר יְדִיעַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
יוֹתֵר תִּזְכֶּה לְהַחֲזִיק מִמַּעַמַּד בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי חֲזֵק
הָאֱמוּנָה שֶׁאֲדָם אוֹחֵזוּ.

נָא וְנָא לֹא לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ כָּל־ל מְשׁוֹם דְּבָר, רַק רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל
לְכַרְתֵּם תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם
רֵעֵהוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לָהּ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ כָּל הַיּוֹם
הַתְּבוֹדָדוֹת, וְיִלְכוּ כָּל הַיּוֹם עִם רְצוֹנוֹת וְכַסּוּפִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וְכוּ'.
וּמוֹהַר"נ"ת ז"ל הִתְפָּאֵר, שְׁלוֹ יֵשׁ תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ, שֶׁבוֹעֲרִים כָּל הַיּוֹם
אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, כִּי תְלַמִּידוֹ הָיוּ תְּמִיד נוֹהֲמִים כַּאֲרִיּוֹת
בִּיעֲרוֹת.

נ אָשֶׁר ה' קלד בַּנְחָל ה' קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה.

אודות תְּלוּנְתְךָ, שְׁנִלְכַדְתָּ בְּמַחְלַת הַכַּעַס, עָלֶיךָ לְדַעַת שֶׁהוּא חֲלִי רַע, רַחֲמָנָא לְצַלְן, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, כִּי כָּל כַּעֲסָן הוּא חוֹלָה נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִנְיָנֶיךָ, שְׁכָל דְּבַר קָטָן מְעַצְבֵּן אוֹתְךָ, עָלֶיךָ לְדַעַת שֶׁאַתָּה חוֹלָה עֲצָבִים, וְאַתָּה צָרִיךְ לִילֶךְ אֶל רוֹפֵא, לְקַחַת מְמִנּוֹ כְּדוּרֵי הַרְגָעָה, וְאִין זֶה שׁוּם חֲשָׁשׁ שֶׁל הַזֶּקֶק, אֲדַרְבָּה כִּפִּי תַקְךָ עֲצָבָנוּתְךָ שְׁקוֹרִין גְּעֵרוֹעֵזִיקֵיט, עַד שֶׁאַתָּה כּוֹעֵס בְּכָל פַּעַם בְּרָצִיחָה כְּזוֹ, עָלֶיךָ לְקַחַת כְּדוּרֵי הַרְגָעָה, כִּי אַחֲרַת יִתְפּוֹצְצוּ לְךָ הָעֲצָבִים לְגַמְרֵי, וְתִגְמַר בְּבֵית מְשֻׁעִים מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלְן.

גַּם רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּטִבִּילַת מְקוּנָה, וְכֵן תִּזְהַר לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֶשְׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהִלִּים, שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', שְׁגִלָּה רַבָּנּוּ ו"ל, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם לְכוּן תַּחַת הַמַּיִם בְּשֵׁם קנ"א כ"ן, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שֶׁהוּא שֵׁם הַמַּחְזִיר אֵת הַנְּשָׁמָה לְהָאָדָם הַכּוֹעֵס.

גַּם רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְר "אֲרֵךְ אַפִּים", שְׁנִתְחַבֵּר עַל מִדַּת הַכַּעַס, וְחִבְרוּ ר' אַבְרָהָם וְעֵנְגֵרוֹבֶעֶר ו"ל, וְהִיָּה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים מְעִיר וְעֵנְגֵרוֹב, וְחִבְר סִפְר נִפְלָא עַל כַּעַס. וְהָעוֹלָה עַל הַכָּל, רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל מִדָּה רְעָה זוֹ, וְשִׁתְּזַכֶּה לְהַתְרַפָּא מִמַּחְלָה וּמִדָּה מְגַנָּה זוֹ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כַּעַס בְּרָצִיחָה כְּזוֹ עַד שֶׁמִּכָּה אֲנָשִׁים, הִיא מַחְלָה כְּמוֹ שְׂאֵר מַחְלוֹת, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי בְשַׁעָה שְׁכּוֹעֵס, מִמֶּשׁ מֵאֲבָד אֶת שְׁכָלוֹ וְדַעַתוֹ לְגַמְרֵי, וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה שְׁטוּת גְּמוּר.

אֲשֶׁר ה' קלה בַּנְחַל נא

רָאָה לְצִיַּת אוֹתִי, וְתִהְיֶה לִי אַחֲר־כֶּף אָסִיר תּוֹדָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,
וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁתִּלַּךְ אֶל רוּפֵא בְשָׁבִיל הַנִּ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה כִּמְעַט עֲשֹׂר פְּעָמִים, אֵךְ מָה
אֲעֲשֶׂה? כִּי אֵין הַזְּמַן בְּיָדִי, וְאֲנִי עֲמוּס הַתְּלָאָה מְרַבּוּי עֶסֶק הַרְבִּים.

אִתָּה צְרִיךְ לְמַחֵל לִי, שְׂאִינִי כּוֹתֵב לְךָ תְּשׁוּבָה תְּכֹף-וּמָיֵד, כִּי
בְּכָל יוֹם נְיוֹם מְגִיעִים לִי הַמּוֹן מִכְתָּבִים מִכָּל חֲלָקֵי הָעוֹלָם, לְלַמֵּד
עִמָּהֶם דְּרָכֵי רַבְּנּוֹ ז"ל, וְקָשָׁה וּכְבֵדָה עָלַי הַפְּתִיבָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,
וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי בֵּיתִי מְלֵא בְּכָל יוֹם נְיוֹם עִם עוֹבְרִים וְשָׁבִים, לְשֵׁאל
בְּעִצּוֹת וּבִבְעִיּוֹת בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם, וְגַם זֶה לוֹקַח לִי זְמַן רַב,
וּלְפַעְעָמִים שְׁעוֹת שְׁעוֹת שְׁעוֹמְדִים סְבִיבִי, כִּפְאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל הַרְגִילִים
אֲצִלִּי.

וְעַל-כֵּן אֵיעֲצֶךָ וִיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שְׁתִּרְאֶה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּכָל
חֲלָקֵי סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", שְׁנֹדְפָסוּ כְּבָר עֲכָשׁוּ,
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנִפְשֶׁךָ. וְתִצְיֵר בְּדַעְתְּךָ, כִּפְאֵלוֹ כָּל מִכְתָּב כְּתִבְתִּי
רַק לְךָ. וּפַעַם קִבְּלָתִי תּוֹדָה מְאֹבְרָךְ אֶחָד שְׁפַתְּב לִי, שֶׁהוּא מְקַבֵּל
מִמֶּנִּי בְּכָל יוֹם עֲשָׂרָה מִכְתָּבִים, וְזֶה מְחִיָּה אוֹתוֹ, וּכְשֶׁשְׁאֵלָתִיו: מָה
כּוֹנֵנִתּוֹ? וְעֲנֶה לִי, שֶׁהוּא קוֹרֵא בְּכָל יוֹם נְיוֹם עֲשָׂרָה מִכְתָּבִים מִסְפָּר
"אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וּמִצִּיר בְּדַעְתּוֹ כִּפְאֵלוֹ כְּתִבְתִּי אֵלָיו אֵת הַמִּכְתָּבִים הָאֵלוֹ,
וּדְבָרֵי פִי חֲכָם חֵן.

אֲחִי הַיְקָר! רָאָה גַם אִתָּה לְקַיֵּם כָּל זֹאת, וְאֲזוֹ תִרְגִּישׁ חַיִּים
חַדְשִׁים. גַּם רָאָה לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה בְּ"עֲלִים לְתְרוּפָה", מִכְתָּבֵי

נב אָשֶׁר ה' קלו – ה' קלו בַּנְחַל

מוֹהַרְנָת ו"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשָׁךְ, כִּי הַמְּכַתְּבִים שֶׁל
מוֹהַרְנָת ו"ל מְחִיִּים נִפְשׁוֹת מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בָּהֶם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְצִיַּת אֶת אֲשֶׁתְּךָ בְּעֵנִין וְכו', נָא וְנָא
לֹא לְהִתְקוּיִט, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהֵיָא מְבִינָה יוֹתֵר מֵהַבְּעַל, וּבִכְפֻרְטִיּוֹת
בְּעֵנִין שְׁלָה וְכו', אָסוּר לְבַעַל לְהִתְעַרֵב, הֲלֹא אֵין זֶה שׁוֹם דְּבָר נוֹגֵד
לְהִלְכָה, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק סֵתֶם זוֹ דְרַכָּן שֶׁל נְשִׁים וְכו', אֲזִי מָה אֲכַפֵּת
לָךְ? ! בְּשֶׁלְמָא, כְּשֶׁהֵיָא עוֹשֶׂה דְבָר נֶגֶד הִלְכָה, אֲתָה יָכוֹל לְמַחֲוֹת,
אֲבָל דְבָר כְּזֶה, שֶׁהוּא דְבָר שֶׁל מַה בְּכָךְ, כֶּף נוֹהֲגוֹת חִבְרוּתִיָה וְכו',
מָה אֲכַפֵּת לָךְ? ! וְהוּא סֵתֶם פִּתּוּי הַיֵּצֵר לְעֲשׂוֹת מַחֲלָקָת וּפְרוּד
לְכַבּוֹת בִּינֵיכֶם, כְּדִי שְׁתַּכְּשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית.

זָכַר מַה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג), שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר
עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְקַלְקֵל אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שֶׁל בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִלְכֹּד אוֹתָם בְּעֲבָרוֹת חֲמוּרוֹת אַחֲר־כֶּף, וְהַאֲרִיךְ
בְּשִׂיחָה זוֹ, עַיִן שֵׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכוּן קַבְּלָתִי.

אָשֶׁר ה' קלח בְּנַחֵל נג

מאד אָני מצטער בצערך הקשה. ראה לשמר על בריאות גופך, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן פד): תקון הגוף קדם תקון הנפש; וידוע פתגם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: קְשֵׁנְעֵשֶׂה חוֹר קָטָן בְּהַגּוֹף — נַעֲשֵׂה חוֹר גָּדוֹל בְּהַנְשָׂמָה. הינו קְשֵׁנְחֵלֶשׁ הָאָדָם, אֲזִי מְמִילָא כְּכַר אֵינוֹ יְכוּל לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה.

ועל-כן צריכים לשמר מאד מאד על הבריאות, ובפרטיות אֲתָהּ, שְׁהִנָּךְ חָלוּשׁ מְאֹד, תְּרַאֶה לְשֹׁכֵב בַּמֶּטָּה, וְגַם שָׁם אֲתָהּ יְכוּל לְלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים שְׁלָךְ כְּסִדְרָן.

נָא וְנָא רְאֵה לְנוּחַ הַרְבֵּה וְאֵל תְּתַיַּעַע, כִּי רַבּוּי הִיגִיעָה מִחֲלִישׁ אֶת הַכַּחוּת, וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר עַל הַכַּחוּת מְאֹד.

הדורש שלומך...

ה' קלח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך בצרוף המכתבים מפל חבריך — לנכון קבלתי.

מאד שמחתי לשמע את הטוב ממך, ובפרטיות שנתרבים המקרבים לדעת רבנו ז"ל, אשרינו ואשריך! כי הלא כל הגאולה תלויה בפרסום שם רבנו ז"ל בעולם, כי מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, נפתח פיו לדבר עמו יתברך, אשר דבר זה יכניס משיח בעולם, כי עקר חרבו של משיח הוא התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), וכזה יכבש את כל העולם. ועל-ידי בחינת בית להכניס את התפלה בצרכי בית, על-ידי-זה יכולים לגלות ולפרסם אלקותו יתברך גם לעובדי כוכבים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י').

ועל-כן ראה לדבר עם המקרבים החדשים, העקר בענין תפלה

והתבודדות, שיחה בינו לבין קונו, וכן בענין שעורים כסדרן על-פי דרך רבנו ז"ל, כי אין לה עוד דבר שיכול להתזיק בחורים, כמו ענין התפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו. וכן ענין השעורים כסדר, לעשות לעצמו שעור בגמרא ש"ס כסדרן, ושלחן ערוך כסדרן. והעולה על הכל, שכל בחור יעשה לעצמו קביעות עצומה לומר בכל יום ויום ח"י פרקים משניות, אשר האמירה בעלמא מאד מאד מסגלת להנשמה, והורגת את היצר הרע, ומרפאת את האדם מכל מיני שגיגות שנדבקו בו מעוונותיו הרבים, רחמנא לצלן.

נא ונא לבל תדברו בשום דבר פוליטיקה של שקר ומחלקת ווכוחים, אשר נהוג בין בני הנעורים, כי חבל על הזמן היקר, ובפרטיות שאין לנו להתערב בשום מחלקת ובשום סכסוכים שיש בעולם, זה לא ענין שלנו, צריכים להאמין בכלל ישראל, שנמצאים אצל כל אחד ואחד נקודות טובות, ולדון את הכל לכף זכות.

והשם יתברך יעזר לנו להגדיל ולפרסם שם רבנו ז"ל בכל העולם כלו.

הדורש שלומך...

ה' קלט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה ה'תשמ"ג.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך הקצר — לנכון קבלתי.

לדעתי, ראה לעבד כמה שעות ביום, כי חכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ג): טוב תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון; לשון שכתה 'עס מאכן פארגעסן די עוונות', כי חכמינו הקדושים אמרו (כתבות נט): הבטלה מביאה לידי שעמום ולידי זמה, עין שם. ומהר"נ"ת ז"ל אמר בפרוש: אם רואים אברך שמסתובב בבטלה, מצוה לדבר על לבו, שילך לעשות איזו עבודה

אֲשֶׁר ה' קמ בְּנַחֵל נה

אוּ מִשָּׂא וּמִתָּן. וְדָבָר זֶה סוֹבֵב אֶפְלוּ בְּכַחוּר, אִם אֵין לוֹ סִבְלָנוֹת כָּל הַיּוֹם לִישָׁב וְלִלְמַד, יִקְבַּע לְעֲצָמוֹ כַּמָּה שְׁעוֹת בְּאִיזוֹ עֲבוּדָה אוּ מִשָּׂא וּמִתָּן, אָבֵל צָרִיף שְׂיִהְיֶה רְגִיל לְבוֹא לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ עָרֵב וְבִקְרִי, וְכֵן בְּשֵׁבֶת-קֹדֶשׁ יִזְהַר לְהִתְפַּלֵּל בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים. וּבִאֲפֵן הַזֶּה לֹא יִפֹּל, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי בְעֵתִים הִלְלוּ הַחוּץ הוּא מְסַכֵּן מְאֹד, חֲלִילָה וְחֵס, לֹא לְצֵאת לְתַרְבוּת רְעָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וּבְזֶה שְׂיִסְתּוֹכֵב בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוֹשִׁים — יִהְיֶה שָׁמוֹר, בְּעֲזָרְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קמ.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שָׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְךָ בְּעֵנִין הַזּוּיִג, לְדַעְתִּי, תִּרְאֶה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף, אֲף שֶׁהִיא מְבַגֶּרֶת מִמֶּךָ הַרְבֵּה, כִּי הִלֵּא אֶתָּה גְרוּשׁ כַּמָּה פְּעָמִים, וְאֶתָּה מְסִתּוֹכֵב כְּכֹר יוֹתֵר מִשְׁנַתִּים בְּלִי שׁוּם תִּקְנָה שֶׁל שְׂדוּף, וְאֵין לְךָ מְקוֹם לִישׁוֹן וְלֶאֱכֹל, וְאֶתָּה זְרוּק כְּמוֹ כֶּלֶב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּלִי בֵּית, בְּלִי מִשְׁפָּחָה, וּפְהֵ זְמַן לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁה שְׂרוּצָה לְהִתְחַתֵּן עִמָּךְ, וְגַם תַּעֲזֹר לְךָ, שְׁתּוּכַל לְעֶסֶק בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שׁוּם טְרָדָה וּמְנִיעָה. לְדַעְתִּי, תִּתְחַתֵּן תִּכְף-וּמְיָד בְּל"ג בְּעִמָּר הַזֶּה.

וּכְכֹר יְדוּעִים דְּבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְאַחַד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ: אִם תֵּשֵׁב עִם אֲשֶׁה, וְתֹאמַר לִי שְׂאֵתָּה אִישׁ כָּשֶׁר — אֲאָמִין לְךָ, וְאִם לֹא — אֲזִי לֹא אֲאָמִין לְךָ. וְנִכְדוֹ ר' מִיכָלִי ז"ל אָמַר פְּעַם לְגְרוּשׁ אָחִיד: הִלֵּא אֶתָּה לֹא טוֹב 'דוּ בִּיסֵט גִּישָׁט קִיִּין גּוּטְעֵר', כִּי הַתּוֹרָה הַעֲיָדָה (בְּרֵאשִׁית ב, יח): "לֹא טוֹב הָיִוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ".

וְעַל-כֵּן, אַחִי! רְאֵה לְצִיַּת, וְתִגְמַר אֶת הַשְּׂדוּף לְמִזְל טוֹב, וְכֵל הַנוֹשֵׂא אֲשֶׁה לְשֵׁם שָׁמַיִם, הַנִּזָּן לִיָּה בְּנִים מְהַגְנִים (עֵין דְּרָךְ אֲרֵץ זֵיטָא,

נו אֲשֶׁר ה' קמא בַּנְחַל

פּוֹק י'. וְכֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁפֵּיעַ שְׁפַע וּפְרֻנְסָה, שָׂבָא בְּדַרְךְ כָּלֵל בְּזִכְוֹתָהּ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט).

מַה יִּהְיֶה כְּשֶׁתֵּשֵׁב לְבַד? ! רַק תָּבוֹא לְיַדִּי עֲבֹרוֹת וְהִרְהוּרִים רְעִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרוּם קֶרֶן בְּכָבוֹד, וְיִהְיֶה לָךְ בַּיִת בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

שִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שְׂאִתָּם מִתְחִילִים לְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם בְּאַרְצָן יִשְׂרָאֵל בְּכַרְיָה חֲזָקָה, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְכֶם! כִּי סְפָרִים אֵלֶּי הֵם הַחִיּוֹת שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדוֹר הַזֶּה, וְהַבְּעַל-דָּבָר מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְאַרְכוֹ וּלְרַחֲבוֹ, שְׁלֵא אֶכְתֵּב תְּשׁוּבָה לְכָל אֵלֶּי שְׁכוּתָבִים לִי, כִּי נַעֲשֶׂה מֵהַמְּכַתְּבִים בְּטוֹל הַבְּחִירָה.

וְעַל-כֵּן מְאֹד שְׂזָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, לְחִזּוֹר וּלְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", זְכוּתָךְ גְּדוֹלָה בְּשָׂמִים, כִּי הֵיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁשׁ לוֹ חֶלֶק בְּחֶלֶק הַרְבִּים!

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהִרְגִישׁ אֵיזָה טַעַם וְנֵעַם בְּסִפּוֹר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי אִם מִי שֶׁהוּא שָׂבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבֵר, וְלִבּוֹ נִמְאָס וְנִדְבָּה לְגַמְרִי. כִּי עַם יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁיֵג שׁוֹם הַשְּׂגָה בְּסִפָּרִים אֵלֶּי. וּמִי שֶׁהוּא שָׂבוּר בְּדַעַתוֹ לְגַמְרִי, הוּא דִּיקָא יִקְבַּל חִיּוֹת מֵהַסִּפּוֹר הַזֶּה, כִּי כָל מַה שֶׁהָאָדָם שֶׁפֵּל וְנִשְׁבֵּר בְּעֲצָמוֹ, אוֹתוֹ דִּיקָא יִחִיו סְפָרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל".

אֲשֶׁר ה' קמב בַּנְחַל נו

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַפִּיצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבַפְּרָטִיּוֹת בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִפְּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְהַכֵּל בְּשִׁבִיל הַנְּסִיּוֹן — לְנִסּוֹת אֶת הָאָדָם לְהִיכֵן יְבָרַח בְּעֵת צָרָה. וְרוֹאִים, שְׁעַל-פִּי-רֵיב כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מִשְׁבָּר, בְּמִקּוֹם שְׂיָבוֹא וַיַּחְזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עוֹד זֹאת נִתְעַקֵּם לְכַבּוֹ וְנִתְבַּלְבַּלְתָּ דַעְתּוֹ, וְנִכְנָסִים בּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה מִסִּבָּה אוֹתוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, כִּי כָּל שְׂנֵכְנָסִים בְּאָדָם יוֹתֵר סְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר נִכְנָס בְּדַפְּאוֹן וּבְכַעַס וּבְמַרְרִירוֹת, וְהוּא יוֹתֵר שָׂבוּר, אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלָיו זֶה לְטוֹבָתוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מַאוּרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא; כִּי עֲנִין עוֹלָם הַבָּא זֶה גְלוּי שְׂכִינָה בְּגְלוּי גִפְלָא עַד מְאֹד, שְׂאָדָם מְרַגֵּשׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֵעַם וְעֶרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה, שְׂאָדָם מְרַגֵּשׁ אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ זֶה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵךְ מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים אֲשֶׁר לְמַרְאֵה עֵינֵינוּ. וְעַקֵּר עֲבוּדַת בַּר יִשְׂרָאֵל הִיא לְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ דִּיקָא מִהָעוֹלָם הַזֶּה, מִגְּשָׁמִיּוֹת הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא גַם יְכוּל לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ. וְלָכֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, זֶה כְּדֵי לְזַכֵּךְ אוֹתְךָ מֵעֲבָרְךָ. וּשְׂתַק שְׂתַק, אֶהוּבִי, יְדִידִי! וְזָכֵר מֶה שְׂגָלָה לָנוּ רַבֵּנוּ

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסה) על הפסוק (ויקרא יט, יח): "וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ", שְׂתֵאֵהֵב אֶת הָרֵעַ שְׂעוּבֵר עֲלֶיךָ, כִּי "כָּמוֹךָ" — כְּמוֹ שְׂאֵתָהּ הוּא, עֲדִין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹלֵךְ עִמָּךְ בְּמִדַּת הַרְחָמִים. וְנִבְאָמַת רַבְּנוּ ו"ל לֹא יוֹצֵא מִהַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט, וּשְׁנִיָּהֶם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד: "וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ", תֵּאֵהֵב אֶת הָרֵעַ שְׂבֵא עֲלֶיךָ עַל-יְדֵי חֲבֵרָךְ, כִּי כָמוֹךָ, כְּמוֹ שְׂאֵתָהּ הוּא, עֲדִין אֲנִי הַנְּיָ"ה הוֹלֵךְ עִמָּךְ בְּמִדַּת הַרְחָמִים]. וּבִידִיעוֹת אֵלוֹ תוּכַל לְקַרֵּר אֶת הַפֶּאֶב וְהַצַּעַר וְהַעֲגֻמַת גִּפְשׁ, שְׂיֵשׁ לָךְ מֵאֲנָשִׁים רָעִים הַמְצַעְרִים וּמְזִיקִים לָךְ, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, לְרֵאוֹת אֵל מִי תִפְנֶה בְּעַת צָרָתְךָ. וְלִכְן עָקַר עֲצָתִי, שְׂתִבְרַח עֲכָשׁוּ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָךְ, שְׁנֵה נִקְרָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל "הַתְּבוּדוֹת", כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): הַהַתְּבוּדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיוְנָה יוֹתֵר מִהַכֹּל, דְּהֵינּוּ מֵהַ שְׂאָדָם מִפְּרִשׁ שִׁיחַתּוֹ וְתַפְלָתּוֹ, וְשׁוֹפֵךְ לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְפַּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שְׂעוּבֵר עֲלָיו, זֶה מַעֲלָה שְׂעִשׁוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁר עוֹד לֹא עָלוּ שְׂעִשׁוּעִים כְּאֵלוֹ מִימוֹת עוֹלָם. תְּתַאֵר לְעֲצָמָךְ, נְשָׂמָה קְדוּשָׁה שְׂיִרְדָּה מְרוֹם גְּבֵהִי מְרוֹמִים, מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, אֵל גְּשָׁמִיּוֹת עוֹלָם הָעֲשִׂיָה הַזֶּה, וְעוּבֵר עֲלָיו מֵהַ שְׂעוּבֵר וְכוּ', וְלִבְסוּף אֵינוֹ בּוֹרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲדַרְבֵּה, הוּא בָּא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּא, וּמִסְפַּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מֵה שְׂעוּבֵר עֲלָיו, אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּמְלֶאכִים מְקַנְאִים בּוֹ, אֵיךְ נְשָׂמָה, שְׂהִיְתָה כְּבָר בְּעַמְקֵי עַמְקִים, בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מִחֲזִיקָה מְעַמֵּד וּמִתְחַזְּקָת, זֶה מְאֹד חָשׁוּב לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְלִכְן אֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ, כְּאֵלוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכַעַס עֲלֶיךָ. אֲדַרְבֵּה, מוּבָא (זֶהר בְּלַק קפּה): קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּדִיר בְּרַחֲמֵנּוּ וְרַחֲמוּי עַל כָּלָא וְלֹא בְּעֵי לְדִינָא בְּגִי נְשָׂא כְּפוּם עוֹבְדִיהוּן דְּהִכִּי אָמַר דְּוֹד (תְּהִלִּים קל, ג): "אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְ"ה אֲדַנְּי מִי יַעֲמֵד" [הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד בְּרַחֲמָנוֹת, וּמְרַחֵם עַל כָּלָם, וְלֹא רוֹצֵה לְדוֹן אֶת הָאָדָם כְּפִי מַעֲשָׂיו]; וְלִכְן כָּל הַמְחַשְׁבוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שְׂנִכְנְסִים בָּךְ, הַכֹּל הִבֵּל וְרַעוֹת רוּחַ וְרַשְׁעַת הַיִּצָּר, שְׂלֹא דֵי שְׂהַכְשִׁיל אוֹתָךְ בְּחֻטָּאִים מְגַנִּים כְּאֵלוֹ, עוֹד זֹאת מְכַנְּסִים עֲכָשׁוּ אֲצִלָּךְ מִחַשְׁבוֹת שְׂל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, כְּאֵלוֹ

הקדוש־ברוך־הוא בְּכַעַס וּבְרַגְזוֹ עָלֶיךָ. הֲאִם אֵינְךָ תּוֹפֵס אֶת רִשְׁעֵת הַיֵּצֵר? ! וְלָכֵן רָאָה לְנַקֵּם בּוֹ, וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי שְׁתַּלְמֵד תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּזָה מִבְּטָלִים אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, כִּי אֵין תְּרוּפָה נֶגְדַּת הַיֵּצֵר הָרַע כְּמוֹ לַמּוֹד תּוֹרָה, וּמִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה — שׁוֹרֵף אֶת הָרַע וְהַטְּמְאָה מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן קָבַע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "מִקְרָא" — חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י ו"ל. "מִשְׁנָה" — תְּגַרְס בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם, אֵין לְמַעַלְה מְזָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּתַן תְּקוּן לְכַמָּה מֵאַנְשֵי שְׁלוּמֵנוּ לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קפ"ה); "גְּמָרָא" — דִּף גְּמָרָא עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י וְתוֹסְפוֹת, זֶה אֹרֵר לְהַנְשִׁמָּה, וְלַחֲזוֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר. "מִדְרָשׁ" — אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְסִים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת הַמִּדְרָשׁ רַבָּה וּמִדְרָשׁ תְּנַחוּמָא מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלְה מְזָה. וְעַל כָּלֵם — תְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם "הַלְכָה" — טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כ"ט), שְׁכַל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחִיב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דִּין בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, וְזֶה מְזוֹכָר אֶת הַדְּמִים וּמְבַרְרֵר הַטּוֹב מִהָרַע (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'), וּמְכַנִּים בּוֹ אֲמוּנָה, שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוּם קְשִׁיוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ (עֵין שָׁם, סִימָן סב), וְזוֹכָה שְׁיִהְיֶה יַעֲשֶׂה בַעַל־הַבַּיִת עַל הָעוֹלָם (שָׁם, סִימָן רפ"ה), וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲשֶׂה עִמּוֹ מוֹפְתִים (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן מא); וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְגַרְס בְּכָל יוֹם קֶצֶת זֶה־ר וְקֶצֶת תְּקוּנִים [הַאֲרִיז"ל גָּתַן תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה, לֹאמַר בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ דְּפִים זֶה־ר וְחֲמֵשׁ דְּפִים תְּקוּנִים]. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קח): לַמּוֹד הַזֶּה־ר מְסַגֵּל מְאֹד, וְהַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּה־ר מְכַנִּסָּה חֲשֵׁק לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּמְאֹד מְזוֹכֶכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְלָכֵן רָאָה, יְדִידִי, מַה לְּפָנֶיךָ! תִּהְיֶה שְׂמֵחַ בְּחֵלְקֶךָ, שְׂזִכִּיתָ לְהַתְּנַדַּע מִרַבְּנוּ ו"ל, וְתַלְמֵד הַרְבֵּה "לְקוּטִי־מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפֵר־הַמִּדּוֹת", עַד שְׁיִהְיֶה שְׂגוּרִים עַל פִּיךָ, כִּי כָל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל תְּלוּיָה אַךְ וְרַק בְּלַמּוֹד סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ — הֵם בְּתוֹךְ הַסְּפֵר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב); וְלָכֵן אֵל תֵּאָבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁמַבְלִבְלַת אוֹתָךְ אַחֲרַת, אֲצַלְנוּ קוֹבַע רַק מַה שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אוֹמַר, כִּי רַק בְּזָה תְּלוּיָה הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו, וְלֹא עַל־יְדֵי פְלוּנִי

או אַלמוּנִי, אָשֶׁר מִסְפֵּן, לֹא יָכוֹל לַעְזֹר וּלְהִנְהִיג אֶת עֲצֻמוֹ, וְאִיךָ יִוְכַל לְהִנְהִיג וּלַעְזֹר לְאַחֲרִים (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא) ! וְזָכֹר כָּלֵל זֶה, כִּי הַיּוֹם מִתְרַבֵּים הַבְּעָלִי תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם, וּמִסְכָּנִים אֵינָם מוֹצְאִים אֶת הַדְרָךְ הַנְּכוֹנָה, שֶׁתִּמְלֵא אֶת לְבָבְךָ, אֶךְ לְבִסּוֹף כָּלֵם יִזְכּוּ לְהַכְנִס בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְלָכֵן הֵם צְרִיכִים לְדַעַת אֶת זֹאת, כִּי מִפְּרָסָם שֶׁל שְׁקָר, הוּא זֶה שְׂאִינוּ מְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל, זֶה שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי בֵּין יְמֵינוּ לְשִׂמְאָלוֹ, זֶה שְׂאֵךְ נַעֲשֶׂה בַעַל תְּשׁוּבָה, וּכְבָר מִחַפֵּשׂ שֵׁם וְכֶסֶף וּגְדֻלָּה, וְכֹל הַפּוֹסֵל בְּמוֹמוֹ פּוֹסֵל, הַבְּעַל תְּפִלָּה אָמַר: מִכֶּסֶף אֵל תִּדְבְּרוּ כָּלֵל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יב); וְלָכֵן זֶה הַיְסוּד בַּדְּבָר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַרְחָמָן הָאֱמֵתִי, וּמִמְשִׁיךְ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ, כַּמּוּבָא בַּדְּבָרֵינוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'); אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חֵלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְגַלוֹת אֶת לְמוֹדוֹ הַטוֹב לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַפִּיץ אֶת דַּעְתוֹ לְאַחֲרִים, אָשֶׁר זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל הָעָבֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' קמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי זֶה יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר פְּעָמִים, וְעַדִּין לֹא עָגִיתִי לָךְ, אֶךְ רָאֵה לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, כִּי טְרִדוֹתֵי רַבּוֹ כָּמוֹ שָׂרְבוּ בְּעַסְקֵי הַרְבִּיּים.

אוֹדוֹת מַה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב בְּכָל פַּעַם, שֶׁאַתָּה סוֹבֵל מֵעֵין רָעָה, תִּדְעַ שֶׁהוּא פָּגָם גְּדוֹל, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד, אִיךָ שֶׁעָקַר הָאֲרֶת הַמְּשִׁיחַ יְהִיָּה (מְשָׁלִי כב, ט): "טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ", לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד בְּעֵין טוֹבָה. וְכֹל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמַרְגְּלִין אֶת עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, הֵינּוּ

אֲשֶׁר ה' קמד בְּנַחַל סא

להיות רגיל להסתכל רק אליו ותברך, וכמו שאמר הפעל-שם טוב הקדוש ז"ע (הובאו דבריו בצואת הריב"ש), ויחשב שהוא מפני עולם העליון, ולא יהיו חשוכים בעיניו כל בני-אדם הנדריים בעולם הזה, כי כל העולם הזה כלו הוא פגור החרדל נגד העולם העליון, ולא יהיה שנה בעיניו אם יאהבוהו או ישנאוהו, כי אהבתם ושנאתם אינה פלום, וכן לא ישגיח כלל על תאוות גופו המטנף, שהוא צרעת משכא דחויא, עין שם.

אחי, אחי היקר! לדעתי, אם תרגיל את עצמך לילך בדרך זו, אזי כבר לא תזיק עם עיניך שום בריה, אנרבה תרגיל עצמך להסתכל על כל אחד ואחד בעין טובה, ולדון את הכל לכף זכות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), אשר דבר זה היה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל.

ההכרח לקצר, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך...

פה תקבל חזרה מכתבך, שקבלתי אותו ריק, ואיני יודע, או שכחת להכניס את המעות, או גנבו את זה בדאר, ועל-כן ראה לכתב לי כמה מעות היו.

ה' קמד.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר טהרה ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! תאמין לי שאי אפשר לעבר את זה העולם בלא סבלנות, אשר מי שסובל על כל מה שעובר עליו, ומאריך אפו על הכל, אז דיקא יעבר את העולם בשלום. רבנו ז"ל הפליג במעלת בעל "יסוד ושרש העבודה", שקדם הסתלקותו לעילא, עשה קול

עם האצבע צרידה שְׁלוּ, וְאָמַר: אֵיבָעַר גַּעפֿשְׁרִינְגֶען, כְּלוֹמַר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, דְּלִגְתִּי כְּבָר עַל הַכֹּל; וְהוּא יְכוֹל כְּבָר לְעֵלוֹת בְּשָׁלוֹם לְעֵלְמָא דְאֵתִי.

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שְׂיָכוֹל לומר דְּבָר כְּזֶה קִדְּם הַסְּתַלְקוּתוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ! הֲלֹא הָאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזֻמֵּן בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רְגַע, אוֹלֵי יִקְרָאוּ לוֹ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּהַפְשֻׁטַת הַגּוּף. וְאִזּוֹ כְּשִׁזְזוּכָה לְדַעַת וְהַשְׁגָּה זוֹ, אִזִּי יִשְׁמַר אֶת כָּל רְגַע שְׁלוֹ, וְיִירָא תָמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן פְּנוּי לְשׁוּם דְּבָר וּלְשׁוֹן-הֶרַע וּדְבָרִים בְּטָלִים אוֹ וּפְוִחִים, כִּי פֶן וְאוֹלֵי כְּבָר קוֹרְאִים אוֹתוֹ עֲכָשׁוּ.

מָה אָמַר לָךְ! דְּבָר זֶה אֵינּוּ מִפְּחִיד, אֲדַרְבֵּה זֶה מוֹסִיף יִרְאֵת שְׁמַיִם. כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מְשָׁלִי י, כז): "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים", כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא חוֹזֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי יוֹדַע שְׂבָכָל רְגַע הוּא מוֹכֵן לְצֵאת מְזֶה הָעוֹלָם, וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ — שֵׁם הוּא עֵקֶר אֲרִיכַת יָמִים.

אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִזְכֶּה לְהֵאָרִיף יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

רַבְּנֵנוּ וְ"ל זָכָה לְמַדְרַגַּת יִרְאָה כְּזוֹ, עַד אֲשֶׁר תָּמִיד הִזָּה רוֹעֵד מְרַב אֵימָה וְיִרְאָה מִפְּנֵי יִתְבַּרְךָ. וּכְשֶׁאֲחִזוּ אֶת הַשְּׁלֶחֶן, אִזּוֹ כָּל הַשְּׁלֶחֶן הַתְּחִיל לְהִתְנוּעֵעַ, וְתָמִיד הִזָּה רוֹעֵד בְּרַגְלָיו מְרַב יִרְאָה וְאֵימָה שְׁהִיְתָה עֲלָיו מִפְּנֵי יִתְבַּרְךָ.

ה' קמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה, אֲשֶׁרֶיךָ שְׂזָכִיתָ שְׂיִהְיֶה לְךָ חֵלֶק בְּזָכוֹת הַרְבִּים.

גַּא וְנָא אֵל תִּקַּח אֶל לִבְךָ נְעִים זִיךְ נִישְׁט אֵיבָעֵר' כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּי דָבָר זֶה אֵינּוּ יַעֲזֶה כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, אֵיךְ לְהַמְתִּיק אֶת הַצַּעַר וּלְהַפְּכוֹ, וְלֹא חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצַּעַר.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת מַכְאוֹבֵי לְבָבוֹ וְנִפְשׁוֹ וְלֹא לְפָנָיו בְּשׂוֹר וְדָם, הֲלֹא בְּשׂוֹר וְדָם הוּא מְצַמְצֵם, וְלֹא דֵי שְׁלֹא יַעֲזוֹר לְךָ, אֲלֵא גַם יִשְׁבֵּר אוֹתְךָ, עַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת רְגִיל רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר אֶת כָּל לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אָמוֹד ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

אֲחִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נִעַם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, שְׁאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר הוּא מִבֵּין אוֹתָנוּ, וְהוּא מוֹלִיכֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עָקֵר הֵהֱתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁקִינְדָה רַבָּה, שְׁקִינְדָה נִפְלְאָה, בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, כִּי רַק כְּזֶה אָנוּ זוֹכִים לִידַע מִמֶּנּוּ, וְלְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֵלָיו,

סד אָשׁר ה' קמז בַּנְחַל

כּי אַחֲרַת כָּל הַהִתְקַרְבוֹת הַיָּא כְּלָה דְמִיּוֹן וְרַעוּת רוּחַ.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְתִהְיֶה חֲזוֹק וְאַמִּיץ בְּזוֹה מְאֹד מְאֹד — לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, וּבִפְרָטִיּוֹת אִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד כְּפִי שְׁחֻלְקָנוּהוּ לִימֵי הַחֲדָשׁ, אָז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

וְעַל-כֵּל-פָּנִים רָאָה לְלַמֵּד תּוֹרָה אַחַת, וְלוֹמַר עֲלֶיךָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְזוֹה תִּהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל דַּעְתּוֹ, כִּי פָּנָיו, שִׁכְלוּ וְחֻכְמָתוֹ גָּנוּזִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר (עֲזַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), וְכָל מַה שֶּׁאָדָם לוֹמֵד וּמִתְמַיֵּד יוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, יוֹתֵר מְקַרֵּב הוּא אֵלָיו.

אַחֵי הַיְקָר! רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְאָז לֹא תִצְטָרֵךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְרַבְּנֵי ז"ל מְגַלֶּה לְכָל אֶחָד, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, אִיךָ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ.

אַשְׁרֵי הַמְּנַצֵּל אֶת כַּחוֹתָיו וּמִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וְאָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רַבְּנֵי ז"ל אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוּמָנוּ, שְׂאֵם יִתְמִידוֹ בְּסִפְרוֹ, אֲזִי יִפְתַּח לָהֶם מַחֵם לְהַבִּין אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם, כִּי יוֹתֵר מְאֹשֵׁר רוּאִים מִבְּחוּץ, יֵשׁ בָּהֶם פְּנִימִיּוֹת עַד אֵין סוּף.

ה' קמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח וְנִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲשֶׁר ה' קמו בְּנַחַל סה

אחי הַיְקָר! ראה להַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר תָּמִיד רק עמו יתְבַרֵךְ,
אֲשֶׁר אָצֵל רַבְּנוּ ו"ל זֶהוּ יְסוּד חֲזָק, וְאִי אֶפְשָׁר לְצִאת מֵהַבּוֹץ
וְהַלְכָלוֹךְ וְהַחֲשֵׁךְ שְׂנֹלֶכֶד שָׁם, רק עַל-יְדֵי עֲצָה זוּ — שְׂיִהְיֶה רַגְלֵי
לְדַבֵּר עִמוּ יתְבַרֵךְ, וְהֵיכֵן שָׂרֵק יִהְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, יַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ
לְדַבֵּר רק עִמוּ יתְבַרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'), שְׁעַל-יְדֵי שְׂמֻדְבָּרִים דְּבוּר אֲמַת לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, יֵאִיר לוֹ לְצִאת מֵהַחֲשֵׁךְ שְׂנֹלֶכֶד שָׁם, עֵינַי שָׁם.

וּבְאֲמַת, צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אחי הַיְקָר! מִי שְׂנֹלֶכֶד בְּחֻשָׁךְ,
וּבִכְרֻטִיּוֹת בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת, הַשָּׁם יתְבַרֵךְ יְרַחֵם, וְנִלְכַד שָׁם כְּמִי
שְׂנֹלֶכֶד וְכוּ' בְּמַצוּדָה פְּרוּסָה, שְׂאִינוּ יְכוּל לְצִאת מִשָּׁם, וְיִמַר וְחֻשָׁךְ
לוֹ מְאֹד מְאֹד, עַל-יְדֵי שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמוּ יתְבַרֵךְ בְּלִשׁוֹן
שְׂרָגִיל בָּהּ, וְיִיחַד לְעֲצֻמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְיִשְׁיַח
וְיִסְפֹּר עִמוּ יתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ, וְיִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד
בְּעֵקֶשְׁנוֹת גְּדוּלָה, אֲזִי יִזְכֶּה שְׂיִפְתַּח לוֹ פֶּתַח בְּחֻשָׁךְ שְׂנֹלֶכֶד בּוֹ, וְלֹא
דֵי שֶׁהוּא יְכַרַח וְיִצֵּא מִשָּׁם, אֲלֵא יַעֲשֶׂה פֶּתַח גַּם לְכָל אֱלוֹ שְׂגַם-כֵּן
מִנְחִים בְּחֻשָׁךְ הַהוּא, שֶׁהוּא נִלְכַד בּוֹ, וְיִגְרַם שְׂפָלָם יְכַרְחוּ וְיִצְאוּ
מִשָּׁם.

עֵמֶד וּרְאָה וְהַתְּבוּנָן, מִי שְׂנֹפֵל בְּעַמְּקֵי הָרַע וְהַחֲשָׁךְ, וּכְשֶׁהוּא
נִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, וּמִתְבוּדָד עִמוּ יתְבַרֵךְ, אֲזִי זוֹכֶה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל
הַמְחִיצוֹת שְׂסָבִיבוֹ, וְלֹא דֵי שֶׁהוּא זוֹכֶה לְצִאת, אֲלֵא גַם מְזַכֶּה אֶת
אֲחֵרִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אחי הַיְקָר! ראה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד
מְאֹד, לְהַתְּבוּדָד תָּמִיד עִמוּ יתְבַרֵךְ בְּאֲמַת, כִּי אֲצִלוּ יתְבַרֵךְ עַקֵּר
הַחֲשִׁיבוֹת הִיא אֲמַת, כְּמוֹ שְׂכֻתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, יט): "קָרוֹב ה' לְכָל
קֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמַת", וְעַל-יְדֵי אֲמַת הַשָּׁם יתְבַרֵךְ שׁוֹכֵן
עִמוּ, וּכְשֶׁהוּא יתְבַרֵךְ שׁוֹכֵן עִמוּ, אֲזִי מֵאִיר לוֹ תָּמִיד, כִּי עַקֵּר הָאוֹר
אֲצִלוּ יתְבַרֵךְ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּאוֹרוֹ יתְבַרֵךְ, אֲזִי
נַעֲשֶׂה אוֹר לוֹ וְסָבִיבוֹ, וּמֵאִיר לְכָלֶם (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
ק"ב).

אָשֶׁרִי הַמְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר זֹהִי הַמְדַרְגָּה הַכִּי
גְבוּהָה לְזִכּוֹת לְזֶה בְּזֶה וּבְבֹא, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עַל-כֵּן רָאָה תְּמִיד לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֲתָהּ
הוֹלֵךְ, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה. וְאֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמֵנו אָמְרוּ: אֲלֵמָלָא לֹא זָכִינוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל, רַק עֲנִין תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת — כָּבֵר מִסְפִּיק, מְכַל שְׁכֵן, שֶׁתְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבַרֵךְ,
קִבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט בְּחַיִּים, אִיךָ לְהַתְּנַהֵג וּלְהַתְּחַזֵּק,
יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתִּי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצֻחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי עֲכָשׁוּ פֹה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִבִּיאָה לִי
זוּגְתִי תַחֲוִי חֲזוֹרָה מֵאַרְצוֹת-הַבְּרִית. כִּי בְּחֻסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, אָנוּ
נִמְצָאִים שְׁבוּעַ זֶה כָּאֵן, עַל-יְדֵי סִבָּה מִמֵּנוּ יִתְבַרֵךְ...

מָה אֵמַר לָךְ! חֻסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, וּבְרוּךְ הוּא יִתְבַרֵךְ שְׁמוֹ, עַל
כָּל הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה עִמִּי בְּחֻסְדֵי חַנּוּם, כֵּן יַעֲזֹר לְהַמְשִׁיךְ לִי עוֹד יְשׁוּעוֹת
וּשְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ כָּלֵל גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אוֹדוֹת הַעֵסֶק שְׁלָךְ, שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נִסְתַּבְּכֶת עִם אֲנִשִּׁי בְּלִיעַל
וְכו', עֲצַתִּי אֲמוּנָה, שֶׁתְּרָאָה לְמִסֵּר אֵת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַרֵךְ.

וּמְאֹד מְאֹד תִּשְׁמַר אֵת דְּבוּרְךָ מֵעַתָּה, כִּי כָּבֵר אֵמַר הַחֲכָם מְכַל
הָאָדָם (מִשְׁלֵי יח, כא): "מִנּוֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן", וּבְכָלֵל וּבְפֶרֶט וּבְפֶרֶטִי
פֶּרֶטִיוֹת צְרִיכִים לְשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד אֵת הַלְשׁוֹן, כִּי כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם

סוֹבֵל, הוּא בְּשָׂבִיל דְּבוּר פִּיּו שְׁמִפְקִירוּ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט), שְׁעַל-יְדֵי קְלָקוּל הַבְּגָדִים, הַגִּידִים, וּבִפְרָטִיּוֹת גִּיד הַלְשׁוֹן, בָּא לְחַלֵּי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׁנוּפֵל בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן קָבַל עַל עֲצָמָךְ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחָךְ עִם כָּל בְּרִיָּה, רַק כָּל מִי שֵׁיִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּךְ — תַּעֲנֶנָּה לוֹ, אֲבָל אַתָּה רֹאֵה אַף פֶּעַם לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאִז תִּנְצֵל מִכָּל רַע. וְאִם תִּצְטָרֵךְ לְהִתְחִיל לְדַבֵּר אִיזָה פֶּעַם אֹדוֹת פְּרִנְסָתְךָ וְכוּ', רֹאֵה לְהַקְדִּים תְּבַת "רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם", בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה תִפְלָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הִינּוּ שְׁתַּמִּיד תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְבָשָׂר וְדָם, הוּא יַחֲשֵׁב שְׂאֵתָה מְדַבֵּר אֵלָיו, וּבֵין כֶּף תִּהְיֶה כְּנֻגְתְּךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אַחֵי הַיְקָר! תִּאֲמִין לִי, שְׂאִין שׁוֹם בֵּית מְנוּס לְבָרַח מִכָּל פְּגָעֵי וּמִקָּרֵי הַזְּמַן רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן רֹאֵה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר, שְׁעַל-כֵּן הוֹלֵכֶת לוֹ הָעֲבוּדָה לְעַת זְקֻנָּתוֹ כְּסֹדֵר, כִּי הַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף בִּימֵי נְעוּרוֹתוֹ בְּתִפְלָה וְהִתְבּוֹדָדוֹת, עַד שְׂאִינּוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר גִּשְׁמִי קָדָם שְׂיִדְבֵר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ה' קמט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה, אֲשַׁרִּיךְ שֵׁישׁ לָךְ חֵלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

אודות הַבְּלוּלִים שֶׁלָּךְ וְכוּ', פְּלִיאָה דַעַת מִמְּנֵי נִשְׁגָּבָה לֹא אוּכַל לָהּ וְכוּ', אִיךָ הַגְּעֵתָ לְמַצָּב כְּזֶה וְכוּ'; הֲלֹא עָלֶיךָ לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּק עֲצֻמָּךְ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְגֹר עֵינֶיךָ וּלְיַחַד יַחֲוּדִים קְדוֹשִׁים מֵעֵילָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעֵילָא, עֵיל וְנִפְיָא, רְצוּא וְשׁוּב, וּבִפְרָטִיּוֹת הַיַּחֲוּדִים שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שְׁהִם הַשְּׂמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְלִצְיָרָם לְפָנַי עֵינֵי שְׁכֻלָּךְ, וְלִטְוִיל בְּהִם כְּמִטְוִיל בְּגַן נֶהְדָּר, וְתִתְבּוֹדֵד אֲזֵ עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְקַשׁ אֶת כָּל מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

על-פֶּן מֵה שִׁיךָ שֶׁתִּכְתֵּב לִי, שְׁעוּבָר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוּבָר וְכוּ' וּמִשְׁעֻמָּם אוֹתָךְ וְכוּ', הֲלֹא מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּעִבּוּדָה קְדוֹשָׁה זֶה, אֲזִי חָבֵל לוֹ כָּל רָגַע, כִּי מְרַגֵּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו בְּהַחֲיִים שְׁלוֹ, כִּי מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ נֵעַם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁכָבָר אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִבְּנֵי-אָדָם, אֲדַרְבָּה, הוּא מִסְתִּיר אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל בְּנֵי אָדָם, וַיּוֹשֵׁב וּמְדַבֵּק עֲצֻמוֹ בְּאוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

אָחֵי הַיְקָר! אַל תְּהִיָה בְטָלָן, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמָּךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, וְאֲזֵ טוֹב לָךְ לְנִצָּחַ נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קנ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַ בְּהַר-בְּחֻמֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

הִנֵּה קִבְּלָתִי מִכְתָּבְךָ מֵאֵת ... וּמִתְרַעַם מְאֹד וְכוּ'.

תִּדְעַ כִּי זֹהֵי טְעוֹת גְּדוֹלָה שֶׁנִּתְהַנֶּה בְּאַחֲרוֹנָה, שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִתְקַרְבִּים בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה, וְאַחֲרֵי-כֵן כָּל אֶחָד יוֹצֵא וְעוֹשֶׂה בְּעֲצֻמוֹ יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה, וְאַחֲרֵי-כֵן מְעַרְעֵר הָרֵאשׁוֹן וּמְעוֹרָר מְדַנִּים עֲלֵיהֶם, הֵיטְכֵן שֶׁהִנִּיחוּ אוֹתָם וְכוּ' וְכוּ'. וּבְכַאֲמַת טְעוֹת גְּדוֹלָה הִיא זֶה, אֲדַרְבָּה נְגִדִיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר, וּמִי יִתֵּן שֶׁכָּל בְּעַל תְּשׁוּבָה,

אָשֶׁר ה' קנא בַּנְחַל סט

שְׁזָכָה לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה, שִׁיפְתַּח יְשִׁיבָה חֲדָשָׁה, וַיִּקְרַב אֲנָשִׁים
בַּתְּשׁוּבָה, וַאֲיֵן מַה לְעַרְעֵר עֲלֵיהֶם, וְדַבֵּר זֶה בָּא מִגְּאוֹת, כִּי הַמְקַרֵּב
הֶרְאִישׁוֹן אֵינן כְּנֻתוֹ לְשָׁמַיִם, רַק שִׁיחֶיָּה לֹא שֵׁם וְכוּ', וְאֲנָשִׁים וְכוּ',
שְׂיֻכַּל לְהַשְׁתַּלֵּט עֲלֵיהֶם.

וּבְאֵמֶת רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִקִּים תְּלַמִּידִים, וְאֵלֹו
הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ תְּלַמִּידִים אַחֲרֵיהֶם (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן סח).

וְעַל-כֵּן הִיא טְעוּת לְחֶלֶק עַל דְּבַר זֶה, וְרֵאוּי לֹא לְמַחֹת עַל ...
שְׂמוּנֵעַ טוֹב, כְּבָר רֵאוּי לֹא לְזַכֵּר אֶת הַתְּכָלִית, כִּי לֹא לְנִצַּח יִחְיֶה,
וְעַל-כֵּן לְמַה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל עִם קְדוֹשׁ, וְלִפְסַע עַל רֵאשִׁם וְכוּ'.

אַקְנֵה שְׂתַתְּקֵן, וּמִכָּאֵן וְלִהְבֵּא יוֹסִיפוּ סִפְסָלִים חֲדָשִׁים בְּבֵית-
הַמְדַרְשׁ, וַיִּתְקַרְבוּ תְּמִיד מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר בְּהַר-בְּחֻקֵּי, כ"א בְּאִיר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתָה מֵימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וְכוּ', רֵאֵה לְהִיּוֹת
חֶזֶק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם דִּיקָא לְמַקְנָה, וְלִטְבַּל אֶת
עַצְמְךָ, כִּי מַקְנָה מְמַתִּיק הַדִּינִים, וּמִמְשִׁיף יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים, וּמְטַהֵר
וּמְזַכֵּךְ אֶת הַמַּחֲזִין.

וְכֵן רֵאֵה לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, שֶׁהֵם
'תְּקוּן הַכְּלָלִי', שְׂגִלָּה רַבְּנוּ ו"ל בְּשָׁבִיל פְּגָם וְקִלְקוּל הַבְּרִית, אֲשֶׁר
הַתְּחַלַּת הַפְּגָם הוּא עַל-יְדֵי קִלְקוּל הַמַּחְשָׁבָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (עֲבוּדָה
זָרָה כ:): הַמְהַרְהֵר בַּיּוֹם — בָּא לִידֵי טְמֵאָה בְּלִילָה. וּבְפֶרוֹשׁ אָמַר

רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַדָּבָר הַרְאֵנוּ שֶׁל הַתְּקוּן הוּא מְקוּנָה. וּבְזוֹ הַלְשׁוֹן אָמַר:
'דָּאס עֲרִשְׁטֵעַ אִיז מְקוּנָה'. וְאָמַר, שֶׁהַעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרִים אֵלּוּ הֵם תְּקוּן
גְּדוֹל לְאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שִׂיאֲמָרָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

וּמְסַפְּרִים עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁהָיָה רַגִּיל
לְאָמְרוֹ תְּמִיד אַחַר שֶׁדִּבֶּר עִם אִיזָה בֶּן אָדָם, תַּכְּף־וּמְיָד אָמְרוֹ, כִּי
אָמַר, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן מַג), שִׁישׁ בְּנֵי־אָדָם
שֶׁפּוֹגְמִים כָּל־כָּף, שֶׁאֲפִלוּ הַהֶבֶל פָּה שְׁלֵהֶם מְזִיק, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
וַיְכֹוֹל לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּנֹאוֹף, עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן כְּשֶׁדִּבֶּר עִם אִיזָה
בֶּן אָדָם, אָמַר תַּכְּף־וּמְיָד אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרִים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל.

וְכֵן מְסַפְּרִים מִהָרַב הַחֲסִיד ר' אֶפְרַיִם ז"ל, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ אֶצְלוֹ
אִיזָה בַחֲזוֹר אוֹ אַבְרָהָם לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל, הָיָה פּוֹתֵחַ לְפָנָיו 'תְּקוּן
הַכָּלִי', וּמְבַקְּשׁוֹ בְּחֵן שֶׁל אָמֶת, שִׂיאֲמַר נָא קִדָּם אֶת הַעֲשָׂרָה
מְזֻמּוּרִים. וּבְכָל עֲרֵי פוֹלִין הַתְּקִינוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, לְאָמְרוֹ
בְּצַבּוֹר בְּשִׁבְת־קִדְּשׁ בַּבֶּקֶר אַחַר הַתְּפִלָּה, וְלְאַחֲרוֹנָה נִתְעוֹרְרוּ הַרְבֵּה
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם בְּמִנְיַן עֲשָׂרָה תַּכְּף־וּמְיָד
אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, וְאוֹמְרִים אַחֲרָיו קְדִישׁ יְתוֹם.

עַל־כֵּן רָאָה, חֲמֻדַּת לְבָבִי, גַּם־כֵּן לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּאַמִּירָתוֹ, וְכֵן
לְהִיּוֹת זְהִיר בְּהַפְּצָתוֹ בֵּין כָּל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי מְאֹד מְאֹד רָצָה
רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיתְּפֹשֵׁט עֲנִין הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים בֵּין כָּל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְכֵלָם יִהְיוּ רַגִּילִים לְאָמְרוֹ כִּידוּעַ לָנוּ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ גַּם לְעֵינֵי בְּכָל יוֹם
בְּכַמָּה מְכַתְּבִים בְּשִׂאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח
נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אשר ה' קנב — ה' קנג בנחל עא

ה' קנב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר־בחקתי, כ"א באיר ה'תשמ"ג.

שלום רב אַל ... גרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות בלבוּלי המחשבה שיש לך וכו', ידוע אצלנו איך שרַבנו ו"ל הקפיד מאד מאד על שמירת המחשבה יותר מהכל, ופעם אחת התבטא, שצריכים להזהר מאד מאד מהרהור, ואמר בזו הלשון: עס האט א פנים אז מען דארף זיך פון איין הרהור גייער וגייער היטן; כי באמת מהמחשבה יכולים להיות נעשים דברים עליונים, ויכולים לדבק עצמו בחי החיים, והכל הולך כפי המחשבה של האדם.

ועל־כן צריכים לשמר את עצמו מאד מאד מהרהורים רעים, ותמיד לחשב בתמימות ובפשטות רק מאמתת מציאותו יתברך, ואיך שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא מחיה ומקים את כל הבריאה כלה, ובזה שיקדש ויטהר את המחשבה, בזה ממילא יתקדש כל גופו וכל חושיו.

מה אמר לך, אחי היקר! עלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבנו ו"ל, ואשרי מי שמכניס בתוך דעתו ומחשבתו — תורותיו ועצותיו הקדושות, אשר אין ערך אליהם.

הדורש שלומך...

ה' קנג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר־בחקתי ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, הלא כל הבעיה שלך, כבר האריך בזה רבנו ו"ל

עב אָשֶׁר ה' קנג בַּנְחָל

מָאד מָאד, וְאָמַר הִרְבֵּה תוֹרוֹת אוֹדוֹת אֲכִילָה, וְגַם מוֹהֲרַנְיָתָ ו"ל
חֲדָשׁ הִרְבֵּה בְּזֶה, אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ בְּעֵת
הָאֲכִילָה, וְאַצֵּל רַבְּנוֹ ו"ל הֶעֱקָר שְׁבִירַת תַּאֲוֹת אֲכִילָה, לֹא שְׁלֹא
יֵאכֵל, אֲלֹא כְּשִׂיאֵכֵל — יֵאכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, כְּמוֹ שְׂיוֹשֵׁב לְפָנֵי
גְּדוֹל (תַּיִּי-מוֹהֲרַנְיָן, סִימָן תַּקטו), כִּי בְּאֵמֶת רַעֲבָתָן נִדְמָה כְּחִיָּה, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן, וּמֵאֲבָד אֶת הַצּוּרָה הָאֲנוּשִׁית שְׁלוֹ. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, אֵלּוּ
בְּנֵי-אָדָם שְׂרַחֲוֹקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּשֶׁבָאָה לָהֶם שְׁעַת אֲכִילָה, הֵם
מֵאֲבָדִים אֶת עַצְמָם לְגַמְרֵי, וְחוֹטְפִים אֶת הָאֵכֵל כְּרַעֲבָתָנִים וְחִיּוֹת
טוֹרְפוֹת, וְדָבָר זֶה מָאד מָאד בְּזוּי וּמְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.
וְעַלֵּיךְ לְדַעַת, כִּי לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם הוּא בְּיוֹתֵר בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה, כִּי
אִז נִתְגַּלָּה מֵהוּתוֹ הָאֲמִתִּית, מֵה הוּא וּמֵה פְּנִימִיּוּתוֹ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְאָכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל וּלְכַוֵּן בְּפִשְׁיטוֹת, שְׂיִהֶיָּה
לָךְ כַּח לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְקִיּוּם הַמְצֻוֹת, וְכֵן
לְכַוֵּן, שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם
עֲצָם אֱלֻקוֹת. וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ הַמְּאָכֵל שְׂאוּכֵל — אֱלֻקוֹת הוּא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תֵּאִיר לוֹ מָאד נִשְׁמָתוֹ בְּהָאָרֶה נִפְלְאָה.

וְכַתֵּב רַבְּנוֹ הַרְמְב"ם ו"ל (פֶּרֶק ד' מֵהִלְכוֹת דְּעוֹת): לְעוֹלָם לֹא יֵאכֵל
אָדָם, אֲלֹא כְּשֶׁהוּא רַעֵב, וְלֹא יִשְׁתֶּה אֲלֹא כְּשֶׁהוּא צָמָא וְכוּ', לֹא
יֵאכֵל עַד שֶׁתִּתְמַלֵּא כֶּרְסוֹ אֲלֹא פְּחוֹת כְּמוֹ רַבִּיעַ מִשְׁבִּיעֶתוֹ, עַיִן שָׁם;
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גִּטִּין דף ע.): אָמַר אֱלֹהֵינוּ לְר' נִתָּן: אֲכֵל
שְׁלִישׁ וּשְׁתֵּה שְׁלִישׁ וְהִנֵּחַ שְׁלִישׁ, עַיִן שָׁם.

וְכֵל זֶה דֶּרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל הוּא לְאָדָם, וּמְכָל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן מִי
שְׂכָבָר בָּא בְּסוּד הַשֵּׁם, וְעַל כָּל לְעִיסָה וְעַל כָּל לְגִימָה מִיַּחַד יַחֲוּדִים
נוֹרְאִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ; כִּי בְּזֶה מְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד.
עַל-כֵּל-פָּנִים רָאָה לְאָכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְלֹא, חַס וְשָׁלוֹם, כְּרַעֲבָתָן,
וְאִזִּי יִזְדַּבֵּר מִחֶךְ מָאד.

אֲצֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, תְּלַמִּידֵי רַבְּנוֹ ו"ל וְתְלַמִּידֵי
תְּלַמִּידֵינוּ וְכוּ' הָאֲמִתִּיִּים, רָאוּ תְּמִיד נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה
דִּיקָא, אֵיךְ שֶׁהַשְׁתוֹקְקוֹ מָאד מָאד אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדָבָרוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,

אָשֶׁר ה' קנד בַּנְחַל עג

כּי בַשַּׁעַת הָאֲכִילָהּ מְאִינָהּ הָאֶרֶת הַרְצוֹן הַעֲלִיזוֹן וְכוּ' (עִין לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'); וְהָיוּ גַם הַרְבֵּה שְׁחָדְשׁוּ אֶז חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְגַם
הַרְבֵּה הָאֲכִילוּ עִמָּהֶם עֲנִיִּים, וְלַעוֹלָם לֹא יֵשְׁבוּ לְאָכַל בְּלִי צְרוּף
עֲנִיִּים עַל שְׁלַחָנָם, וּמִוִּבְא בִזְהַר הַקְּדוּשׁ (חֶלֶק ב' קנג:), כּי בְּשִׁלְחָן
שְׁאוּמְרִים תּוֹרָה וּמְאֲכִילִים לְעֲנִיִּים, יוֹצֵא כְרוֹז מִשְׁלַחַן כְּזֶה בְּכָל
הַעוֹלָמוֹת: "זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי הַשָּׁם".

וּבְאֵמַת צְרִיף שְׁתַּדַּע, שְׁצַרִּיכִים לְבַקֵּשׁ דְּבַר זֶה הַרְבֵּה מֵאֵת הַשָּׁם
יִתְבַּרֵךְ, שְׁיֵאכַל בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹלָה, וְלֹא חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ רַעֲבָתָן, כּי
מִחַ הָאָדָם הוּא כְּפִי אֲכִילָתוֹ, וּכְשֶׁאָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ, הֵינּוּ
מִחֻשְׁבָּתוֹ, דְּבוּרוֹ וּמַעֲשָׂיו בַּשַּׁעַת הָאֲכִילָהּ, אֲזִי זוֹכֵה שְׁמֵאִיר לוֹ
הַמַּחֲזִין מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עז),
שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילָהּ דְּקַדְשָׁהּ, מִמַּתִּיק מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי צְרוּת וְכוּ', עִין שָׁם.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ, וְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְאִז טוֹב
לְךָ לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

ה' קנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרְכִים הַיְקָרִים ... גַּרְם יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתְּבְּכֶם עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת מַה שְׁכַתְּבֶתֶם וְכוּ', פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּעֵינַי לֹא אוֹכַל לָהּ,
לְהִבִּין כְּוַנְתְּכֶם; הָאִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים, כּי כָּל עֲנִיָּן רַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא גְּלוּי
אֱלֻקוֹת בְּמַדְרַגָּה הַכִּי גְבוּהָהּ, גְּלוּי יַחֲדָה דִּיחִידָה, הָאֶרֶת מְשִׁיחַ
צְדָקָנוּ, לְהִיּוֹת בְּטַל וּמְבַטֵּל בְּאֵינן סוּף בְּרוּף הוּא. וְאִם-כֵּן אֵיךְ אַתֶּם
מְדַמִּים אֶת דְּבַר רַבְּנֵנוּ ו"ל לְמִקּוּמוֹת אַחֲרִים וְכוּ', וּמַדּוּעַ יֵשׁ לְכֶם
חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כּי אֲצַל אַחֲרִים יֵשׁ יוֹתֵר אֲנָשִׁים וְכוּ'? ! אֲדַרְבֵּהּ, כָּל
הַמְקַדֵּשׁ בְּיוֹתֵר — תִּרְבּוּ בְּיוֹתֵר, וְכָל מַה שְׁמַגְלָה יוֹתֵר אֱלֻקוֹתוֹ

עד אשר ה' קנה בנחל

יתברך, שם יש יותר פסוּיִים והסתרות וכו', כי מרב אור וכו', נסתר ומכסה לגמרי, עד עת בא דברו וכו'.

ועל-כן מה ולמה לכם להיות כל-כך בתלישות הדעת?! יותר טוב לכם להחיות את עצמכם, איך שהוא על-כל-פנים אתם זכיתם להתקרב אל אור נורא ונפלא כזה, ולכם יש שיכות אל קדשה כזו, וצריכים לבקש הרבה ובפרטיות בשעת חצות, שגם אחרים יתקברו ויתודעו אל האור הגנוז והנעלם הזה.

עליכם לדעת, כי דבר רבנו ו"ל אינו כמו שאר מקומות, ולא כמו שחדשים מקרוב באו, ועושים ישות מדבר רבנו ו"ל בשביל פּרנסתם והנאת עצמם, ומי שאומר אחרת, הם מתחצפים וחולקים וכו'.

עליכם לשמח, שאתם זוכים להתמיד בספרי רבנו ו"ל, ואתם מסיימים בכל חדש את ה"לקוטי-מוהר"ן" הנורא, אשר רק על-ידי-זה אתם מקרבים אל רבנו ו"ל, כי לא עם הארץ חסיד, מי שאינו לומד ספרי רבנו ו"ל, איך יקרא את עצמו לחסיד?! בשביל שבא פעם לאיזו סעדה לאכל תפוחי אדמה, ולשתות בארשט (מי סלק) וכו'?! הלא האדם — אם מטעה, אינו מטעה רק את עצמו וכו'.

ועל-כן אל תהיו בטלנים, ואל תחלש דעתכם כלל! אדרבה, ראו להחיות את עצמכם תמיד.

ומחמת שבקרוב נתועד יחד, אם ירצה השם, אקצר.

הדורש שלומך...

ה' קנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תשמ"ג.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל היקר והנעלה ... נרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

אֲשֶׁר ה' קנה בְּנַחֵל עה

בְּאֵתִי לְבֵיתִי בַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִסֶּרְתִּי אֶת הַסְּפָרִים לְהַבְּחֹרִים,
וְכֻלָּם שָׁמְחוּ מְאֹד מְאֹד.

אם אֲפָשֶׁר לְשַׁלַּח חֲמֻשִׁים סְפָרִים מְכֹל חֶלֶק דְּרָךְ הַדָּאָר — מֵה טוֹב, כִּי רַבִּים מְבַקְשִׁים מִמֶּנִּי, וְאֵין לִי לְתַתּ לָהֶם, מִפֵּה שְׁלַחְנוּ לָךְ עֶשֶׂר חֲבִילוֹת סְפָרִים עַל כְּתָבַת שְׁלֶךְ וְעֶשֶׂר חֲבִילוֹת סְפָרִים עַל כְּתָבַת שֶׁל הַרֵב ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהֵם גַּם שִׂיכִים לָךְ, תִּקַּח אֶת זֶה מִמֶּנּוּ.

בְּלֵיל שְׁבַת־קֹדֶשׁ דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה עַל־פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן רס"ה, מֵה שֶׁרַבְּנוּ ו"ל מְגַלָּה שָׁם, כִּי הַזּוּוֹג לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים אֹרֵךְ אֶחָד, וְכִשְׁיֹרְדִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲזִי הַזְּכָר בָּא וְיוֹצֵא עַל־יְדֵי הוֹרִים אַחֲרֵיהֶם, וְהַנְּקֵבָה בָּאָה וְיוֹצֵאת עַל־יְדֵי הוֹרִים אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם צְרִיכִים לְמַצָּא אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְכִשְׁנֹת־חַבְרִים בְּשַׁעַת תְּנָאִים, אֲזִי נִתְגַּלָּה מִי הִיא בַת זוּוֹג מִן הַשְּׂמִים, עֵינַי שָׁם.

נִמְצְאוּ לְמִדִּים מְזֵה, שְׁכָל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ הַבַּת זוּג שְׁלוֹ, כִּי הֲלֹא לְמַעֲלָה הֵם בְּדַגְמַת נְשָׂמָה אַחַת, זְעִיר וְנוֹקְבִיָּה ו"ה. וְכַעֲיִן שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה דף ב.): אַרְבָּעִים יוֹם קָדָם יִצִּירַת הַהוֹלָד בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת: בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי, עֵינַי שָׁם; כִּי הֲלֹא לְמַעֲלָה הֵם נְשָׂמָה אַחַת.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת בַּת זוּוֹג דִּיקָא, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת דף ח.): "עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלִיד" (תְּהִלִּים לֵב, ו), שְׂיִזְכֶּה לְמַצָּא אִשָּׁה טוֹבָה, עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ שְׁכָל אֶחָד צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ תָּמִיד, שְׂיִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת זוּוֹג דִּיקָא, וְלֹא יִבְקֵשׁ: "אֲנִי רוֹצֵה דִיקָא אֶת פְּלוֹנִית", כִּי פֶן וְאוֹלֵי אֵינָה בַת זוּוֹג, וְאִזּוֹ כְּשִׂיתְפַּלֵּל וְיִבְקֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ — יִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, וְיִהְיֶה לוֹ אַכְזָבוֹת וְכוּ' (מוֹעֵד קָטָן יח:), אֲלֹא צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בַּתְפִּלָּה וּבִקְשָׁה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת בַּת זוּוֹג דִּיקָא, מֵה שְׂשִׁיךְ לוֹ, וּבִשְׂרָשׁ אֶחָד עֲמוֹ. וְאִזּוֹ אִם הִיא בַת זוּוֹג — תְּבוּאָה אֵלָיו בְּנִקְלָה, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ, כִּי מֵאַחַר שְׂמִבְקֵשׁ רַק אֶת בַּת זוּוֹג, וְאֵינוֹ מְזַכֵּיר שׁוּם שָׁם: "אֲנִי רוֹצֵה דִיקָא אֶת פְּלוֹנִית בַּת פְּלוֹנִית", כִּי אִם עוֹשֶׂה זֹאת, דְּבַר זֶה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְפָנָיו

עו אָשֶׁר ה' קנה בַּנְחָל

יְתַבְרֶךְ, וְעַל זֶה אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מוֹעֵד קָטָן דָּף יח:): שְׂמָא יְקַדְמֵנוּ אַחַר בְּרַחֲמִים, וְאֲשֶׁר מְזוּוֹג כְּזֶה סוּבְלִים אַחֲר־כֶּךָ מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ בְּכָל־לַיּוֹת: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי אֶת בֵּית זוּגֵי הַשְּׂיִכָּת לִי דִיקָא, וְאֲשֶׁר הִיא מִשְׁרַשׁ נְשִׁמְתֵי דִיקָא". וּבְאִפְּנֵי כְּזֶה אֵף פְּעַם לֹא יִהְיוּ לוֹ בְּעִיּוֹת, חַס וְשְׁלוֹם. וְכֵן לֹא יִתְחַלְּפוּ אֶצְלוֹ הַזּוּוֹגִים, חַס וְשְׁלוֹם, שְׂמִיזָה יוֹצְאִים גָּטִין אוֹ פְּרוּדִים וּמְרִיבּוֹת.

וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה — לְבַקֵּשׁ רַק בְּכָל־לַיּוֹת: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי אֶת בֵּית זוּגֵי דִיקָא הַשְּׂיִכָּת לִי", וְלֹא יְבַקֵּשׁ בַּפְּרָטִיּוֹת: "תֵּן לִי בֵּית פְּלוֹנִי" וְכוּ', כִּי מִתְּפִלוֹת כְּאֵלוֹ יוֹצְאִים דִּינִים וּמְקַטְרָגִים וְכוּ', וְאַחֲר־כֶּךָ סוּבֵל חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְאַכְזוּבוֹת וְכוּ', וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי.

וְעַיִן יְדִיעָה זֶה, מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לְכָל בַּחּוּר, לִידַע כִּי אֲסוּר לְבַקֵּשׁ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי בֵּית פְּלוֹנִי", כִּי זֶה תְּפִלָּה פְּסוּלָה, וְגוֹרָמַת לוֹ אַחֲר־כֶּךָ מַה שְׂגוֹרָמַת וְכוּ', חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְשִׁבְרֵת לֵב וְאַכְזוּבוֹת וְכוּ', הָעֵקֶר רַק לְבַקֵּשׁ בְּכָל־לַיּוֹת: "תֵּן לִי אֶת בֵּית זוּגֵי הַשְּׂיִכָּת לִי דִיקָא, וְלֹא יִתְחַלְּף, חַס וְשְׁלוֹם, זוּוֹגֵי בְּאַחֲרֵת", וְאֵז דִּיקָא יִצְלִיחַ.

וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׂיִתְחִיל כָּל בַּחּוּר לְבַקֵּשׁ עַל בֵּית זוּגוֹ בְּעוֹדוֹ צָעִיר, וְכֵן הָאֵב יְבַקֵּשׁ עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, שְׂיִזְכּוּ לְמִצָּא אֶת בֵּית זוּגִים בִּימֵי נְעוּרֵיהֶם דִּיקָא. וְכֵן צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ תָּמִיד, שְׂלֹא יִצְטָרֵךְ לְעַבֵּר כַּמָּה מֵיָנִי זוּוֹגִים, הִינּוּ שְׂלֹא יִצְטָרֵךְ לְהַתְּרָאוֹת עִם כַּמָּה זוּוֹגִים, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ כַּמָּה וְכַמָּה זוּוֹגִים, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (עֵין חַיִּימוֹתֵר"ן, סִימָן תְּקַצָּה); וְעַל-כֵּן הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ יְכוּל לְסַבֵּב, שְׂלֹא יִצְטָרֵךְ לְהַתְּרָאוֹת עִמָּהֶם, רַק עִם הַזּוּוֹג הָאֶמְתִּי. וְאֵל כָּל זֶה יְכוּל לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה אֵלָיו יְתַבְרֶךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַתְמִיד בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, אֵזִי יִזְכֶּה לְרֵאוֹת נְסִים נְגִלִים מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׂרָאִיתִי אֶצְלִי, שְׂהִיָּה מִמֶּשׁ גַּס בְּתוֹךְ גַּס, גְּלוּי אֶלְקוֹת וְהַשְּׂגָחַתוֹ יְתַבְרֶךְ בְּלֵי שׁוּם כְּסוּיִים וְהַסְתְּרוֹת, רַק עֵין בְּעֵין רָאוּ יְשׁוּעַת ה'. כֵּן

אֲשֶׁר ה' קנו בַּנְחַל עז

נְעוּר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂגָם אֶצְלֶךָ יִהְיֶה כְּכֹה, וְאַתָּה רְאֵה לְהִרְבוֹת
בְּתַפְלָה בְּאִפְנֵי הַנ"ל, וְכֵן רְאֵה לְהִדְפִּיס וּלְהַפְיִץ אֶת הַסְּפָרִים, וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ יִשְׁמַע תְּפִלָּתְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קנו.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ו בְּאִיר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ הַגִּעַתִּי חֲזָרָה לְבֵיתִי, וְכָל הַזְּמַן אֲנִי חוֹשֵׁב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁבַחְסִדוֹ יִתְבַּרֵךְ נִשְׁתַּנֵּיט לְטוֹבָה, עַל-יְדֵי הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל. כִּי בְּאֵמֶת בְּחוֹר צָעִיר שׁוֹכֵב וְכוּ', אֵי אֶפְשֶׁר לְצַמְצְמוֹ וּלְקַרְרוֹ
וְכוּ', כִּי אִם עַל-יְדֵי הַפְּצַת סְפָרִים, כִּי כְּשֶׁבַחוֹר צָעִיר שׁוֹכֵב, הִתְקַרַח
לוֹ לְהוֹצִיא אֶת הַמֶּרְץ שֵׁישׁ לוֹ ... וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה יָפֵה וּמָה
נְעִים, כְּשֶׁמוֹצִיא אֶת הַמֶּרְץ שְׁלוֹ בְּהַפְּצַת סְפָרִים מְסֻפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם, שֶׁדָּבָר זֶה סוּף כָּל סוּף יִרְסֵן וַיִּצְמַצֵּם אֶת שׁוֹכְבוֹתוֹ וְכוּ'.

וּבְאֵמֶת דָּבָר זֶה רְאִיתִי אֶצְלֶךָ, כִּי בְּחֻצֵי שָׁנָה זוֹ שְׁלֹא רְאִיתִיךָ
כְּבָר לֹא הִפְרַתִּי אוֹתְךָ, כִּי נִעְשִׂיתָ אַחֵר לְגַמְרִי, וּבּוֹדְאֵי זֶה בָּא לְךָ
מְזֻכּוֹת הַרְבִּים, שְׁזֻפִיתָ אוֹתָם בְּדַבּוּרֵי אֲמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת וְכוּ',
הַיּוֹצְאִים מְסֻפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלָתְךָ בְּשָׂמִים, אֵיךְ
שְׂאֵתָה מְכַנְּיִס הַהוֹרֵי תְּשׁוּבָה בְּכָל עוֹבֵר וְשָׁב, עַל-יְדֵי סְפָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, הֵייתָ מְתַמֵּיד בְּדָבָר זֶה תָּמִיד, הֵינּוּ לְהַפְיִץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וּבִפְרָטִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר שָׁם עֲבָרָה שׁוֹאָה רוּחַנִית עַל אַחֵינוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת אַחֵינוּ הַסְּפָרָדִים, עַלִּיהֶם רַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה,
וְשׁוּם דָּבָר לֹא יְכוֹל לְהַצִּילָם, כִּי אִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן אֶשְׁרִיךְ וְאֶשְׁרִי חֲלָקְךָ, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהִתְעַסֵּק בְּעַסְק
קְדוֹשׁ וְנוֹרָא הַזֶּה!

בשבת-קדש בבקר דברנו הרבה בספורי-מעשיות, מעשה ז', מהזבוב והעכביש, והיה תהלה להשם יתברך, אריכות גדולה. ותמצית הדבור הנה, איך שהסטרא אחרא הרעיש מאד מאד את כל העולמות, קדם שיִרְדֶּה נשמת רבנו ז"ל בעולם, וצָעַק: "אם נשמה זו תרד אל זה העולם, אין לי כבר מה לעשות". כי רבנו ז"ל מכניס חיות חדשה בכל בר ישראל, ומאיר לו אור נפלא, ומראה לו, שגם הוא יכול עדין לחזור ולהתקרב אליו יתברך, ואינו צריך את שום ברִיָּה שבעולם, רק יפתח פיו, וידבר עמו יתברך כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. והשיבו לו: "הנשמה הזו, ההכרח לה שתרד, כי קץ בא הקץ, ואתה צא והבא לך עצה". ויצא עד שחזר עם זקן וצחקו וכו', ואמר, שיש לו כבר עצה. ואמרו אנשי שלומנו היקרים, כי זוהי העצה — שיבואו זקנים ויצחקו, ועל-ידי הצחוק שלהם כבר ממילא יתכסה האור הגדול והנורא, כְּאֲשֶׁר עֵינֵינוּ ראו בחוש, שֶׁבְּכָל יוֹר וְיוֹר כְּמֵה 'מְטַמְטָמִים', 'מְפַרְסָמִים', 'זְקָנִים', 'טְפָשִׁים' וכו', צחקו מכל ענין רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה נתרחקו אלפים ורבבות נפשות ישראל מרבנו ז"ל. אֲשֶׁר בְּאֵמַת כָּל הָעֵנָן הַזֶּה הוּא מְפָלֵא; הלא סוף כל סוף ספרי רבנו ז"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו מגלים אמתת מציאותו יתברך בגלוי כְּזֶה, עד אֲשֶׁר הָיוּ כָּלֵם צְרִיכִים לְהִתְבַּטֵּל נִגְדָם, וְעֵינֵינוּ רואות בדיוק ההפוך, שְׁעַל-יְדֵי צְחוּק הַכְּסִילִים נִעְלָם וְנִחְשָׁן וְנִסְתָּר הָאֹר וְכוּ'?! ועל-כֵּן עָקַר עֲסָקְנוּ צְרִיף לְהִיּוֹת — רק להפיץ את הספרים בכל העולם כלו, ולא להתבטש משום ברִיָּה שבעולם, אדרבה, לעמד בְּרִישׁ כָּל חוּצוֹת, וּלְהַפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, מאחר שנתקיים (איכה ה, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", שְׁהֵם כָּלְלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַנִּכְשָׁלִים בְּפָגְמֵי הַבְּרִית דִּיקָא בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, עַל-יְדֵי תוֹעֵבוֹת הַפְּרִיצוֹת וְכוּ', נִגְדָּה זֶה עֲלֵינוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל חוּצוֹת, וּבְכָל עִיר וּכְפֹר, וּבְכָל מוֹשָׁב וְקָרְיָה וְכוּ', וְאִסּוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בּוֹר וְלֶץ, אִף שְׂאוֹמֵר שֶׁהוּא מְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ וְכוּ', הַכֹּל הַכֹּל.

ועלי התחילה המחלקת רק על-ידי כְּמֵה לְצִים, שְׂאָמְרוּ: הִיִּתְכַּן שְׂאֵנִי מִפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הַרְחוּבוֹת בְּכַמֵּה פְּרוּטוֹת?! הִיִּתְכַּן

אָשֶׁר ה' קנו בְּנַחַל עט

לבזות את דבר רבנו ו"ל?! פלוני מוכר על הרחובות קדם סכות אתרוגים מרפבים, אשר דינם כלמון ממש, ולא רק שלא יוצאים בזה בקיום מצות הד' מינים, אלא גם הברכות הן לבטלה פידוע, ובשביל רוח מיד ליד הוא אינו מסתפל על זה, רק מכשיל מאות מאות מאחינו בני ישראל, ועומד ברחובות וצועק: "אתרוגים מהדרים" וכו', והשני בדומה לו עומד ברחובות ומוכר הבדלות וכפות וגרבים ונרות וכו', ואינו מתבייש כלל לצעק ולפרסם את סחורתו באמצע הרחוב, וכשבאים בחורים ומפצים ספרי רבנו ו"ל בראש כל חוצות, לקיים צווי רבנו ו"ל ומהרנ"ת ו"ל, שיקיים: "יפוצו מעינותיה חוצה", 'חוצה' ניקא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), על זה הם צועקים... וכך התחילה המחלקת עלי.

אחר-כך באו אחרים, שמוכרים ספרי רבנו ו"ל ביקר מאד מאד, כמו עשרה או תמשה-עשר דולר לספר, פי צריכים פרנסה, והתחילו לצעק: "בושה וחרפה למכור את ספרי רבנו ו"ל בעבור פרוטות ושקלים"... ובאמת הם 'צודקים', פי מקלקלים להם פרנסתם... אחר-כך באו לכאן שליחים מהתלמוד תורה בירושלים, אשר הוא מוסד פרטי, כמה אברכים צריכים פרנסה, וצועקים: "הוי הוי, מקלקלים להם את המגביות שלהם"... פי בזה שהולכים עם הספרים בריש כל חוצות, אזי קשה להם לקבץ וכו'. ובפרטיות פי יוצא להם בושות וחרפות מזה...

ובאמת לעמד כעני בפתח עם שלחן קטן בבית-הכנסת של תסידי... ולצעק בקולות: "תנו צדקה בעבור התלמוד תורה! נתת כבר צדקה לתלמוד תורה?! " זה אינו בושה... פי סוף כל סוף זוהי פרנסתם... אבל ללכת ולהפיץ את ספרי רבנו ו"ל בעולם בכל הרחובות ובכל הבתי פגסיות, זהו חלול ה' ובושה וכו', היתכן!?

אחי, אחי היקר! כל אחד רואה רק נגעי חברו, ודולרים ירקים מחשיכים את העינים, אם זה תלמוד תורה, או ישיבה, או כולל, כל אחד עם הפד והתבית שלו... שבא לכאן לארצות-הברית לאסף כספים... הוא צועק שרק המוסד שלו קדש קדשים, וכלו לשם

שְׁמַיִם... וְרַק הוּא מוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל... אֲבָל לְהַפְיֵן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרַחוּבוֹת וּבְשִׁוְקִים, בְּבָתִּים וּבְחֲצֵרוֹת, זֶהוּ אֲסוּר, וְהוּא חֲלוּל הַשֵּׁם... וּמִכָּל שָׁפָן כְּשֶׁמְפִיצִים אֶת זֶה בְּזוּל גְּדוּל זֶהוּ עוֹל — כִּי הֵם טוֹעֲנִים.

וְאֵנַחְנוּ אֵין אָנוּ מִתְּפַעְלִים מֵהֶם כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, אָנִי מִבְּקֹשׁ אֶת כָּל מִי שֶׁשׁוּמַע לִי וְאֶת כָּל תַּלְמִידִי, וְכָל מִי שֶׁרַק מַעֲיֵן בְּסִפְרֵי, שִׁיעֲזָרוּ לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיֵן אֶת הַסִּפְרִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁוּ מִן הַמַּלְעִיגִים, וְכֵן כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בִּיכְלָתוֹ לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שִׁדְפִּיס, וְאֵל יֵאבֶה וְאֵל יִשְׁמַע לְשׁוֹם מִתְּנַגֵּד שִׁיַּעֲצֵק: "הוּי, הֲלֹא נִכְתַּב 'כָּל הַזְּכוּיֹת שְׁמוּרוֹת'", עֲלֵיכֶם לְדַעַת כִּי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵין 'חֲזוּקָה', וְאֵין דְּבַר כְּזֶה, וְלֹא צְרִיכִים לְשָׂאֵל רְשׁוֹת כָּלֵל, כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם נִכְסֵי הַצְּדִיק, וְאִם אֲתָה הַדְּפִסְתָּ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, תִּקְבַּל שְׂכָרְךָ בְּזֶה וּבְבֹא לְנִצַּח, אֲבָל אֵינְךָ יָכוֹל לְמַנַּע אֶת אַחֲרֵים מִלְּהַדְפִּיסֵם.

וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְחַזֵּר וּלְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ הַסִּפְרִים שֶׁנִּדְפְּסוּ עִם נִקּוּד, אֲשֶׁר הוּא מְאֹד מוֹעִיל לְהַמּוֹן עִם, שִׁיחֲזוֹר וְיִדְפִּיסֵם, וְיָבֹא עַל שְׂכָרוֹ בְּזֶה וּבְבֹא, וְאֵל יִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, הַרוֹצֶה לְמַנַּע אוֹתוֹ מֵאִיזוֹ סִבָּה שֶׁרַק תִּהְיֶה.

וְצְרִיכִים לְדַעַת, כִּי מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוֹם מִסְחָר. וְכֵן כָּל עֲנִיָּן רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ עֲנִיָּן פְּרֻטִי, וְלֹא שֶׁיֵּךְ לוֹמֵר שֶׁהוּא מְצַמְצָם רַק בְּאִיזָה מְקוֹם אוֹ בְּאִיזָה מוֹסֵד... כִּי כָּל זֶה בָּא מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שְׁרוֹצִים לְצַמְצָם אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמַת רַבְּנוּ ז"ל הוּא מִתְּנַה לְכָלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוֹ מְצַמְצָם בְּמְקוֹם פְּרֻטִי אוֹ בֵּין אֲנָשִׁים פְּרֻטִיִּים, אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד מַלְכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ" (תְּהִלִּים קִיט, מו), לֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק תִּרְאוּ לְהַפְיֵן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְאֵל תִּתְּפַעְלוּ מִכַּח צְבוּעִים וְשִׁקְרָנִים וְכוּ', כִּי כָּל זֶה כְּבָר רְאִיתִי וְנִסִּיתִי בְּעֲצָמֵי מִצַּד הַנְּסִיּוֹן שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ הַחֲלוּקִים, הֵם הֵם שְׁלוּחֵי הַסִּטְרָא אַחֲרָא, לְצַיִם וּצְבוּעִים כְּנ"ל,

אָשֶׁר ה' קִנּוּ בְּנַחֵל פֶּא

אָשֶׁר רַק טוֹבַת עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים. עֲלִינוּ רַק לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו'ל
בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ עֲצוּמָה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה לִי יוֹתֵר מְשֻׁמְנָה-עֲשָׂרָה שָׁנִים, שְׂאֲנִי
מִדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וּמְפִיֵּצִם בְּזוּל גְּדוּל בְּכָל קִצְוֵי תַבֵּל,
וּכְבָר הַעֲמַדְתִּי תַלְמִידִים, שְׁגָם-בֶּן עוֹסְקִים הַיּוֹם בְּזֶה.

וּמַחֲמַת שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ תְּשׁוּקַת לִבִּי אֶל הַתְּכַלִּית, עַל-בֶּן אֲמַרְתִּי
לְהֶאֱרִיךְ לְךָ קִצֵּת בְּכָל זֹאת, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי יוֹדֵעַ מַה יֵּלֵד יוֹם, שְׁבָאִים
לְעֲשׂוֹת שְׁטִיפַת מַח, כְּאֵלוֹ שְׂאֲסוֹר לְעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה — לְהַפְיֵץ סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל עַל הֶרְחֻבוֹת וְכוּ'... עַל-בֶּן הִיָּה לִי הֶהְכַרְחַת לְרִשְׁמוֹ עַל פְּנֵי
הַכְּתָב בְּנ"ל: לְהִיּוֹת סוֹחֵר וְלִצְעַק וְלְהִכְרִיז אֶת סְחוּרְתוֹ עַל הֶרְחֻב
— זֶה מִתֵּר... אֲבָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל אֲסוֹר... לְלַכֵּת וְלִקְבֹץ נִדְבוֹת
בְּעִבוּר הַתְּלִמוּד תּוֹרָה אוֹ הַכּוֹלֵל, וְלַעֲמֹד כְּעֲנִי בַּפֶּתַח, וְלַעֲשׂוֹת כָּל
מִינֵי חֲנִיפּוֹת, וְלוֹמַר כָּל מִינֵי שְׁקָרִים — זֶה מִתֵּר... אֲבָל סִפְרֵי רַבְּנוּ
ו'ל אֲסוֹר... וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל-כֶּף נִטְפֵּשׁ הַשֶּׁכֶל, עַד שְׁשׁוּמְעִים
לָהֶם יוֹתֵר... עַל-בֶּן הִיָּה הֶהְכַרְחַת לְכַתֵּב אֶת כָּל זֹאת.

וּבְאֲמַת כָּל זֹאת דְּבַרְנוּ בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָה בְּשִׁבְת-קִדְשׁ זו, וְיוֹתֵר
וְיוֹתֵר מְזֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ, שְׂאֵתָה תְּפִיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

מַה אֲמַר לְךָ! כְּפִי תְּשׁוּקַת לְבִי לְעֶסֶק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל
בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁר כָּבֵר זְכִיתִי לְזֶה בְּזִכְיוֹת חֲנָם כָּל הַשָּׁנִים, בּוֹעֵר לִי לְבִי
בְּתַבְעֵרָה עֲצוּמָה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם זֹאת לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ
הַיְקָרִים, כִּי הַצְּדָקָה הַכִּי גְּדוּלָה בְּצַדְקַת רַבְּנוּ ו'ל הִיא — לְהַדְּפִיס
אֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֲשֶׁר מִי שְׂזוּכָה לְהַדְּפִיס אֵיזָה סֵפֶר בְּעֲצָמוֹ,
וְיִמְכֹר אוֹתוֹ בְּזוּל גְּדוּל, לְמַעַן יִזְכֶּה אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִם אֵי
אֶפְשֶׁר לוֹ, יִגְדֹב אֶת כָּל הַצְּדָקוֹת שְׁלוֹ רַק לְאֵלוֹ אֲשֶׁר מִדְּפִיסִים
וּמְפִיֵּצִים אֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת בְּרִישׁ גְּלִי, וְאֵינָם
מִתְּבַיְשִׁים מִשׁוּם בְּרָיָה. הֲלֹא סוּף כָּל סוּף יְמִינוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא

פב אָשׁר ה' קנו בנחל

נשאר כאן, ובאילו פנים נבוא אל רבנו ז"ל, כשישאל אותנו: מה עשינו בשבילו? ובפרטיות, כי מאד מאד הזהיר רבנו ז"ל למען תקוון נפשנו — לקרב אחרים אל דעתו, ולהרבות שכנים אל בית התפלה וההתבודדות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), וזה יכולים לקיים ביותר על-ידי הפצת ספריו הקדושים בעולם.

ובאמת, לולא הדפסת והפצת ספריו הקדושים בעולם, כבר מזמן היה נשפח שם רבנו ז"ל מהעולם, חס ושלום, אשר פל זה רצונו של הסטרא אחרא, להשפיח שמו מהעולם. ועל-כן לא בחנם שלקח את עצמו דיקא עלינו יותר מעל כל אנשי שלומנו, כי אנו כמו עצם בגרונו, כי מהתלמוד תורה בירושלים, או מהפולל בבגני-ברק, או מהדירות בצפת — אינו מפחד, כי יודע, אשר פל זה הוא ענין פרטי, כלי בעבור פרנסת כמה אברכים, ואין לכל זה פל-כה שיכות אל רבנו ז"ל, אכל לילה ולפרסם ספרי רבנו ז"ל בכל העולם פלו, ולמלא את פל בתי עמנו ישראל, בזה אין לו כבר מה לעשות בעולם, על-כן מאד מאד קופץ וצוהל וצועק על זה.

ומכל זה הכנים שנאה עמקה עלינו, רחמנא לצלן, כי מפחד מאתנו מאד מאד, ועל-כן עלינו להמשיך במסירות נפש עצומה — לעסק רק בעבודה הקדושה הזו, ולא להתפעל משום ברנה שבעולם, כי רק בזה תלויה המשכת אורו הגנוז בעולם.

אחי, אחי, חזק ואמץ! וראה לנדב את פל הצדקות שלך רק למען הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, ויהיה לך חלק בהמשכת אורו הגנוז בעולם, ובפרטיות כפי פגמיה הרבים שאתה מלכלך פל-כה בחטאים ועוונות, ולולא ספרי רבנו ז"ל, היית נאבד לגמרי ברוחני ובגשמי, כאשר אתה בעצמך יודע זאת, ועל-כן מדוע לא תראה לתור ולשלם לרבנו ז"ל את החוב שלך? כמו שספריו הקדושים הצילו אותך, ראה לזפות גם את אחרים עם ספריו הקדושים, ואז טוב לך לנצח נצחים.

ואל יטעה אותך יצרך להיות פרנס יומי, להיות בהמה שעומדת וחולבים אותה וכו', כה יוציאו ממך את פל מעותיך. ראה להדפיס

אָשֶׁר ה' קנז בַּנְחַל פג

בַּעֲצָמָךְ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן נַפְשֶׁךָ, וּתְפִיצָם בְּכָל קְצוּי תִּבְל
בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת, וְאִם אֵינְךָ יָכוֹל, רְאֵה לְעֶזֶר לְאֵלוּ שְׁעוֹסָקִים בְּזֶה, וְאִז
דִּיקָא תִּזְכֶּה לְבוֹא אֶל תְּקוּנָךְ הַנְּצָחִי.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁאֲנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּחֲלָקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
וְאֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁאֲנוּ חוֹטְפִים חְרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת
וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, כִּי זֶה סִימָן שְׁאֲנוּ עוֹשִׂים דְּבַר שְׁכּוֹאֵב לְהַסְטֵרָא
אַחֲרָא, כִּי לוֹא זֹאת לֹא הִיא מְבַעֵיר עָלֵינוּ כָּל-כָּף אֵשׁ הַמַּחְלֶקֶת
וְהַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁשֵׁם גּוֹרְלָנוּ בְּהַנְחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
אֲשֶׁרֵינוּ!

ה' קנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמְדָּבָר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבֶךָ יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת, וּמָה גַם
שֶׁהַזְּמַן אֵין בְּיָדִי.

אוֹדוֹת בְּלִבּוֹל דְּעֵתְךָ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, לְדַעֲתִי, הַכֹּל בָּא עַל-יָדֵי
שְׂאֵתָה מִפְּקִיר אֵת דְּבוּר פִּיךָ. כִּי בְּאַמְתָּ, אִם הָאָדָם זוֹכֵה וּמִתְבּוֹנֵן
הַיֵּטֵב, רוֹאֵה וּמִבִּין וּמִשְׁכִּיל, כִּי הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֵין
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן כָּל מַחְשָׁבָה, כָּל רְאִיָּה, כָּל שְׁמִיעָה, כָּל
דְּבוּר, צָרִיף לְהִיּוֹת מְאֻלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מְאַחַר שְׂאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל. וְאִז כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבַר זֶה, הוּא תָּמִיד מִיֵּשֵׁב בְּדַעֲתוֹ,
וְחֵי חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים בְּרוּכִים, מֵה שְׂאֵין כֵּן כְּשֶׁמִּפְרִיד אֵת עֲצָמוֹ
מִיְדִיעָה זו, אֲזִי הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל וְשׁוֹבֵר לְגַמְרֵי, וְשְׁרוּי בְּמַרְירוֹת
עֲצוּמָה וְכו'.

וְזֶהוּ עַקֵּר הַבְּחִירָה, שְׁנוֹתָנִים לְאָדָם לְכַחַר בְּטוֹב, הֵינּוּ בְּגִלוּי

אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, או חס וְשְׁלוֹם, לְבַחַר בְּרָע, הֵינּוּ לְרֵאוֹת עוֹלָם הַנִּטְבָּע בְּטֻבֵּעַ, וְכֹאֲלוֹ הַכֹּל הוֹלֵךְ לְבַד. וְזוֹ אַחַת מֵהַפְּלִיאוֹת שֶׁמִּפְּלִיא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת עִם כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, שֶׁיִּכּוֹל לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כָּךְ, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאוּ כִּי אִם גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם.

וּבְאַמֶּת הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי דְבוּרוֹ. כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַדְּבוּר, כְּפִי שֶׁמִּקְדָּשׁ דְבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּחֲזִין, הַמְּשַׁכַּח רֵיחַנִּיּוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. כִּי הַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשִּׁפְעַ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), וּלְהַפּוֹף — עֵקֶר הִירִידָה וְהַנְּפִילָה שְׁנוּפֵל מִחוּ, הוּא גַם עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, כְּשֶׁמִּפְקִיר אֶת דְבוּרוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ, שֶׁאֵז בָּא לְיַדִּי נְפִילָה בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ').

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! הֵייתִי מֵיַעַץ שֶׁתְּרַבָּה בְּלִמּוּד סִפְרֵי הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, רַבְּנֵי הַחֲפָץ חַיִּים וְל', אֲשֶׁר הוּא חֲדָשׁ וְהַעֲמִיד יְסוּד מוֹסֵד עַל שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהַשְׁמֵר מִהָעוֹן הַחֲמוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וּמְרָאָה לְדַעַת פְּגָם הַדְּבוּרִים הַבְּטָלִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם מִתְנַהֵג נִפְלְאָה לְדוּרוֹתֵינוּ אֵלָּה.

וּבְאַמֶּת, כָּל עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם נִמְדָּד כְּפִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמּוֹר דְבוּרוֹ, כִּי גָדֵר הָאָדָם הוּא רַק הַדְּבוּר, וְזֶה יִתְרוֹנוֹ עַל בְּעַל חַיִּים, וְעַל-כֵּן כְּפִי שֶׁמִּקְדָּשׁ דְבוּרוֹ וּמְדַבֵּר רַק דְבוּרֵי אֱמוּנָה, וּמְחַזֵּק אֶת הַשְּׂנִי, הָרִי הוּא נִכְנָס בְּגֵדֵר אָדָם, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִישׁ אֲלֻקִּים מִמֶּשׁ, שֶׁמִּגְלָה עִם דְבוּרֵי פִּי אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּלְהַפּוֹף — אִם מִפְקִיר דְבוּרוֹ וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ, וּמְכַל שְׂכָן שְׁמִזִּיק עִם דְבוּרוֹ אֶת אַחֲרִים, הָרִי הוּא נַעֲשֶׂה כְּבַעַל חַיִּים מִמֶּשׁ, כְּמוֹ כָּלֵב נוֹבַח, אֲרִי דוֹרֵס וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִשְׁמְרֵנוּ.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! מֵה דַּהֲנָה הִנֵּה, רֵאָה לְשִׁמּוֹר מַעֲכָשׁוֹ דְבוּרָךְ מְאֹד מְאֹד, וּלְעוֹלָם אֶל תְּדַבֵּר עַל אַחֲרִים כְּלָל, וּמְכַל שְׂכָן שֶׁלֹּא תִהְיֶה מִסֻּטְרָא דְקִינֵי הַרוֹצִים לַעֲשׂוֹת קֶץ וּכְלִיּוֹן מְכַל הָעוֹלָם, קֶץ כָּל בְּשָׂר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח). וּבִפְרוּשׁ אָמַר רַבְּנֵי

אָשֶׁר ה' קנז בַּנְחָל פה

ז"ל (שם) על פסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", מי עושה הרוח סערה במחו? רק הדבור, כפי שאינו שומר, כך מתבלבל מחו, ונעשה אצלו רוח סערה.

אחי היקר! תתמיד בספרי רבנו החפץ חיים ז"ל, ואז תשתנה לגמרי, כי הלמוד בהם יביא אותך למעשה, והוא שמירת הדבור.

וצריך שתדע, כי מובא בספרים הקדושים, כי הדבור הוא כמו זרע, ואם מוציאו לבטלה, הרי כמו הוצאת זרע לבטלה מממש, ולהפוך — אם מדבר במקום שצריך, הרי זה מוליד, והבן למעשה.

ובאמת יכולים לעשות עם הדבור טובות רבות, כשמדברים עם חברו ביראת שמים וגלוי אמונה, ומחזקים אותו, אזי עושים טובה — הן לעצמו והן לחברו, אשר היא מצוה גדולה של צדקה, אשרי המקיים זאת תמיד!

וכדאי לחשב תמיד קדם שינדבר — מה הולך לדבר, ואם אין בו שום חשש אסור, וישמר מאד לא להזכיר שמות בני-אדם, שלא יצא מזה איזה לשון-הרע ורכילות והלבנת פנים, חס ושלום.

ועל כולם — אהובי, אחי היקר! ראה לנצל את דבורי פיך לדבר רק עמו ותברך בלשון שאמה רגיל בה, אשר זה נקרא אצל רבנו ז"ל "התבודדות", לדבר כל מה שעובר עליו אליו ותברך, כאשר ידבר איש עם רעהו והבן עם אביו, והכל לכל יספר לו ותברך, ויהיה כל-כך רגיל בדבר זה, עד שלא יוכל לעשות שום דבר מבלי שיפרש שיחתו אליו ותברך מקדם.

וכן אמר מוהרנ"ת ז"ל, כי על-כך הולכת לו העבודה כסדר, כי הרגיל את עצמו כל-כך בעבודה קדושה זו, עד שאינו יכול לעשות שום דבר מבלי להתיעץ ולדבר עמו ותברך.

הדורש שלומך...

ה' קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כִּי אִיר הִ'תִּשְׁמַע"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה מִי יוֹדֵעַ תְּעֻלוֹמוֹת נִסְתָּרוֹת וְכוּ', וּבִהְדִי כְּבָשִׁי דְרַחֲמָנָא
לְמָה לָן וְכוּ'.

עֲצָתִי אֲמוּנָה, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, שְׁתָּרְאוּ
שִׁישְׁרָה בִּינֵיכֶם רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם
לֹא לְהִתְקוּטֵט, אִף שֶׁהֵיכָר יִגְרָה אֶתְכֶם לְהִתְקוּטֵט וְלָרִיב, וְלִקְלָל
אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי פְּדֻרְפְּכֶם עַד עֲכָשׁוּ, עֲלֵיכֶם לְקַבֵּל עַל עֲצָמְכֶם לְחִיוֹת
בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה וְלֹא לְהִתְקוּטֵט.

וְכֵן לִילָךְ לְקַבֵּץ צְדָקָה; הֵינּוּ שְׁנֵיכֶם יַחַד, שְׁתִּלְכוּ לְאַסֵּף צְדָקָה,
וְחֲצִי יִהְיֶה לְכֶם וְחֲצִי יִהְיֶה לֵה', וְאַף שֶׁדְּבַר זֶה יָבֹא לְכֶם בְּכַזְיוֹנוֹת
וְכוּ', אִךְ אַתֶּם צְרִיכִים לְזַכֵּר אֶת רַבּוּי הָעוֹוֹנוֹת וְהַחֲטָאִים שֶׁלְכֶם,
שֶׁעֲבַרְתֶּם כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית־דִּין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד עֲכָשׁוּ,
וְעַל־כֵּן עִם הַגּוֹף הַזֶּה, עִם הַרְגָלִים הָאֵלּוּ וְהַיָּדַיִם הָאֵלּוּ שֶׁעֲבַרְתֶּם
עֲבֻרוֹת, תִּרְאוּ לְהִתְעַסֵּק בְּמַצּוֹת, וּבַפְּרִטִיּוֹת מַצּוֹת צְדָקָה, שֶׁכּוֹלֵלֹת
כָּל הַמַּצּוֹת, מִזֶּה תִּתְפַּרְגְּסוּ — חֲצִי לְכֶם וְחֲצִי לְהַשֵּׁם.

וְאִם תִּקְיָמוּ אֶת שְׁנֵי דְבָרִים אֵלּוּ, תִּפְקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא בְּקָרוֹב.

אֶת הַכֶּסֶף לְצְדָקָה תִּרְאוּ לְהִבְיֵא אֵלַי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְכֶם
לְרִאוֹת יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

פז בנחל ה' קנט אשר
ה' קנט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשמ"ג.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל היקר והנעלה ... גרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי עם הפדיון גפש.

השם יתברך ימתיק את הדינים מעל ראש ... גרו יאיר. אך
לדעתי צריכים לדבר על לבו דיקא, ולהסביר לו בדברים של טעם,
שלא יתפחד, אדרבה יראה להכין את עצמו, ומה טוב אם יוכל
לגלות ולפרסם אמונה ובטחון באחרים, אשר דבר זה יתוסף על
זכותך, ובפרטיות שבני-אדם ישמעו אותו יותר, מאחר שהוא הולך
בדרך כל הארץ, ובדרך כלל בני-אדם מאוד מאוד מתפחדים
ומתרגשים מן המיתה, ועל-כן כשאדם סמוך להסתלקותו, כל מה
שמצוה שומעים. ועל-כן, לדעתי, צריכים לחזקו ולאמצו דיקא,
ולומר לו דברי רבנו ז"ל, שאמר לכמה אנשים, שראה שההכרח
להם להסתלק, ואמר להם: למה לכם לפחד? הלא שם הוא עולם
יותר יפה (עין חיי-מוהר"ן, סימן תמה); ומכל שכן אדם מפרסם כמהו,
שכבר נתפרסם בין אלפי אנשים, שיש לו מחלה ממארת, רחמנא
לצלן, והולך למות, ולא יודעים אם יום או שבוע או חדש וכיו'
נותר לו, אדם כזה כשינצל את זמנו היקר, ויגלה ויפרסם אלקותו
יתברך, בודאי יתקבל בין בני-אדם, כי הם מפחדים מאוד מן
המיתה, ואז תתנוסף זכותו.

והשם יתברך יעזר, שיאריך ימים, וימלא את עצמו עם זכיות
טובות.

חמדת לבבי! ידיעה זו צריך להכניס בעצמו אדם, בעודו
בבריאותו השלמה, צריך כבר לחשב היטב היטב באילו פנים יעלה
ויחזר אליו יתברך; ועל-כן החכם — עיניו בראשו, ומתחיל לשוב
אליו יתברך בעודו בכחותיו, וקדם שנעשה, חס ושלום, חולה
מסכן.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עַל כָּלֵל גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁלַח לָהֶם רְפוּאָה
שְׁלָמָה, וַיֹּאדְרֵיךְ יְמֵיהֶם וַשְּׁנוּתֵיהֶם תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ו בְּאִיר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצַּח גִּצְחִים.

מְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

אֹדוֹת מַחֲלַת אֲשַׁתְּךָ, שֶׁהִיא חוֹלָה עַל הָעֲצָבִים מְאֹד מְאֹד, מָה
אֶעֱשֶׂה לָּךְ! אֲמַרְתִּי לָּךְ אֲזוּ, שְׁתִּכְרְף־וּמְיָד תִּתְגַּרֵּשׁ, אַךְ אִמָּךְ הֵיטָה
חֲכָמָה, וְלֹא רָצְתָה לְשַׁמֵּעַ, וְעוֹד הֵיטָה לָּהּ תִּרְעַמֵּת עָלַי וְכוּ', וְעַכְשָׁיו
הִיא מְזוֹרָזוֹת אוֹתָךְ וּבּוֹכָה שֶׁעֲשִׂתָּה טְעוֹת גְּדוֹלָה, שֶׁלֹּא שָׁמְעָה בְּקוֹלִי,
אִךְ אָנִי מִצְדִּי, מָה אָנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת לָּךְ עַכְשָׁיו?! רַק עֲצָה אַחַת —
רְאֵה לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׁתִּתְרַפֵּא, כִּי הוּא רוֹפֵא
חוֹלִים, וְתִרְאֶה לוֹמֵר עֲמָה בְּכָל יוֹם מְזֻמּוֹר כ"ט, הַזֵּי קוֹלוֹת שְׁאָמַר
דָּוִד עַל הַמַּיִם, אֲשֶׁר מְזֻמּוֹר זֶה מְסַגֵּל לְגֵרֵשׁ אֶת הַרוּחַ רָעָה שֶׁנִּכְנָסָה
בְּאָדָם, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת קְלָפָה, סִימָן ו'): הַשְּׁבָעָה
קוֹלוֹת שְׁאָמַר דָּוִד עַל הַמַּיִם, בְּדַבּוּרָן מְכַנְיְעִים הַרוּחַ רָעָה.

וְכֵן רְאֵה לוֹמֵר עֲמָה תְּפִלַּת חֲבִקוּק הַנְּבִיא, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת דַּעַת, סִימָן ב'): מִי שֶׁמָּחוּ מְבַלְבֵּל, יִהְיֶה רָגִיל בְּתְּפִלַּת
חֲבִקוּק הַנְּבִיא, עֵינֵי שָׁם; וְהוּא בְּחִבְקוּק ג', עֵינֵי שָׁם.

גַּם תִּתְנַהֵג עֲמָה בְּאִפְּן שְׁגָלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עִם הַתְּרַנְּגוֹל הוֹדוּ,
שֶׁגַם אִתָּה תַּעֲשֶׂה עֲצָמָךְ כְּמוֹתָ, וְאֲזוּ תִּשְׁתַּנֶּה לְאֵט לְאֵט, הֵינּוּ שְׁגָם
אִתָּה תִּתְחִיל לְכַכּוֹת וְלוֹמֵר כְּדַבְּרֶיךָ, וְאֲזוּ תִּרְאֶה שֶׁהִיא תִּתְפַּחַד, וְהִיא
תִּתְחִיל לְנַחֵם אוֹתָךְ, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

אָשֶׁר ה' קסא בַּנְחַל פט

וְעַל כָּלֵם, אָחִי, אָחִי הַיְקָר! צָרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם, וְרַק הוּא יִתְבַּרֵךְ יָכוֹל לְהַפִּיךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּכְפִי הַנִּרְאָה שְׁעָלֶיךָ לְגִרְשָׁהּ, אֵךְ מִי יוֹדֵעַ אִם כָּבֵר אֶפְשָׁר עֲכָשׁוּ. עַל-כָּל-פָּנִים אָסוּר לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ בְּשׁוּם אִפֵּן שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךְ שְׁיִהְיֶה, וְהַתְּמִד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשֶׁךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ה' קסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַחֲמִש־מֵאוֹת דוֹלָר לְהַדְפָּסָה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָּה, שְׂיֵשׁ לְךָ חֵלֶק בְּעֶסֶק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה.

וּפֹה תִקְבַּל אֶת סֵפֶר "דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה" שֶׁהַדְפָּסְנוּ עֲכָשׁוּ בְּשִׁפְתַּי אֲנִי גְּלוּתִית, בְּעֵשְׂרִים אֶלֶף עֶתְקִים, וְעוֹד כַּמָּה סֵפְרִים קְטַנִּים שֶׁהַדְפָּסְנוּ עֲכָשׁוּ. אֲקוּוֹה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ, שֶׁתַּחֲיֶה וְתַחֲזִק אֶת עֲצָמֶךָ עִמָּהֶם.

עֲצָה לְשִׁמְחָה גְּלוּת לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל, הוּא כְּלִי זֶמֶר, לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁמְעַת כְּלִי זֶמֶר, וּלְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל מַה שְׁיִכּוֹל, כִּי שִׁמְחָה הִיא מִצְוָה גְּדוּלָה עַד מְאֹד, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת דָּף ל:): 'אִין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹךְ שִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה', אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְהַמְצוּוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ (עִין לְקוּטִימוֹהֶר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפּב).

אוֹדוֹת הַבַּחֲוָרִים שְׁמִפְיָצִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁנְיָה וּבְרַחֲוּבוֹת, זֶהוּ עֵקֶר שִׁמְחָתָם וְזֶה עֵקֶר עֲשִׂירוֹתָם, וְהֵם מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֵלְיָזִים וּמְאֲשָׁרִים בְּעִבּוּרָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה, לְהַפְּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁנְיָה וּבְרַחֲוּבוֹת, וְגַם אֲנִי בְּעֲצָמֵי עֲשִׂיתִי זֹאת כַּמָּה שָׁנִים, וְאֲנִי

מֵאֵד מְאֵד מִתְפָּאֵר בְּזֶה שְׁזָכִיתִי לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּרַחֲבוֹת
 וּבְבִתֵּי כְּנֻסִיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת וּבִישִׁיבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ה' קסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִשְׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֶחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כַּמָּה פְּעָמִים.

אָחִי הַיְקָר, חֲזַק! וּמְאֹד מְאֹד תִּרְאֶה לְהִתְאַמֵּץ בְּעִבּוּדְתֶךָ, עִבּוּדַת
 הַקִּדְּשׁ לְקִרְבַּי רַחֲוִקִים, אֲשֶׁר זֶה הִיְתָה עִבּוּדְתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ,
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהֵלֵךְ וְגָלָה וּפְרָסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ וְאֲחֻדּוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ בֵּין יוֹשְׁבֵי תַבֵּל, עַד שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹרְאוֹ "אַבְרָהָם
 אוֹהֲבֵי" (ישעיה מא, ח). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה
 יב, סִימָן ט'), שֶׁכָּל הָעוֹלָם נִבְרָא בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם, כִּי הוּא אֲשֶׁר גָּלָה
 וּפְרָסָם אֱלֻקוֹתוֹ וְאֲמוֹנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן מִי שְׁזָכָה גַם-כֵּן לְעֶסֶק בְּעֶסֶק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא הַזֶּה,
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבְפִרְטוּת מִי שֶׁכָּבַר
 בְּעֶצְמוֹ הִזָּה בְּחֻשָׁף וְכוּ' וְזָכָה לְצֵאת, וּכְשֶׁהוּא זוֹכֵה לְרַחֵם גַּם עַל
 אַחֲרִים, וּמֵאִיר בָּהֶם הָאֶרֶת נֵעֵם זִיו הַשְּׂכִינָה, אֵינן לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר
 מֵעֲלֹתוֹ בְּשָׂמִים. וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל אָמַר, שֶׁהוּא תְּקוּן גְּדוֹל וְנִפְלֵא עַל הָעֶבֶר,
 עַל כָּל מֵה שֶׁפָּגַם — לְקִרְבַּי אַחֲרִים.

וְעַל-כֵּן, אַהוּבֵי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד
 בְּעִבּוּדַת הַקִּדְּשׁ, עִבּוּדַת הַכָּלָל, בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי "יְמִינוּ כָּצֵל
 עוֹבֵר" (תהלים קמד, ד), וְלֹא נִשְׁאָר מִהָאֲדָם, רַק מֵה שְׁזָכָה לְגִלּוֹת
 וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר ה' קסג בְּנַחֵל צא

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׁעֲלִיךְ לִהְיוֹת כָּל-כֶּף חֲזַק בְּעַנְיָן זֶה לְחֲזַק אַחֲרִים, עַד שֶׁלֹּא תִקְוֶה וּתְצַפֶּה לְשׁוֹם שְׂכָר חֲזָרָה, וּבִכְפֻרְטִיּוֹת מֵאֱלוֹ שְׂאֵתָה מְחֻזְקִים וּמֵאֲמָצָם, אֲדַרְבֶּה, אֲפִלוּ אִם תִּקְבֵּל מֵהֶם רְעוֹת וְצָרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵתָה, אֶהוּבִי, בְּנִי וְאָחִי, רְאֵה לְהַחְזִיק בְּעִבּוֹדְתֶךָ, עֲבוֹדַת הַקִּדְּשׁ, כִּי שְׂכָרְךָ הוּא שְׂכָר רִוְחָנִי, עֵינַי לֹא רָאֵתָה.

וְהָאֲדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִהְיוֹת בְּדַגְמַת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂפֹתוֹב בּוֹ: "טוֹב ה' לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ה, ט); כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת טוֹב לְכָל, אֲפִלוּ לְאֱלוֹ הַמְרַעִים לוֹ, וְצָרִיךְ שְׂיַרְחֵם עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, וְאִזּוֹ כִּשְׂהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ רוּאָה אֶת תְּשׁוּקַת לְבוֹ לְהַחְזִיר אֶת בְּנָיו אֵלָיו, אִזּוֹי מִמִּילָא פּוֹתַח לוֹ כָּל הַגְּנוּזִים וְהַשְּׁעָרִים הַסְּגוּרִים, וְזוֹכֶה לִהְיוֹת עֵיל בְּלֹא בַר [לְהַכְנִס בְּלִי לְצֵאתָ], שְׁנֹכְנֵס בְּלֹא רְשׁוֹת, וּמְטִיל בְּכָל הַעוֹלָמוֹת כְּמִטִּיל בְּגַן גֶּדֶר, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַעֲקָר רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַלְכוֹת מֵהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "בֶּן אִישׁ חַי", שְׂמָאֵד מְקַבֵּל אֲצֵל כָּל אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרַדִּים, יִשְׁמְרֵם ה', וְרְאֵה לְלַמֵּד עִם כָּל הַמְקַרְבִּים אֵלֶיךָ הַלְכוֹת מַעֲשִׂיּוֹת.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שְׂתַהֲיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן הָאֵם שְׁלֶךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְהוֹשִׁיעַ לָךְ, וְרַק בְּיָדוֹ הַצֵּלְחָתְךָ וְתַקְנוֹתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ד' בְּסִיּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֵתָר וְאַתָּר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! עברו מ"ח ימים מהספירה, ואנו עומדים
 כבר מוכנים בעוד יום לעמד במעמד הנשגב, לקבל מחדש את
 התורה רזיה ואורה בחשק ובתשוקה חדשה, עלינו לעשות לעצמנו
 חשבון הנפש, איך ובמה עברו עלינו כל ימי הספירה, האם הייתה
 ההכנה כדבעי, האם התמדנו בתורה בכל אלו הימים, באפן כשיגיע
 המעמד הנשגב נוכל להתפאר, שתהלה להשם יתברך טילנו בתנ"ך,
 משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך,
 מדרש רבה, ומדרש תנחומא, מכילתא, ספרא, ספרי, זהר, תקונים
 וכו' וכו', אשר באמת מי שאינו מטעה את עצמו, ונכנסת בו
 תשוקת תמידו דאורייתא, יכול לסיים את כל זאת ויותר מזה, באשר
 נמצא בין אנשי שלומנו היקרים האמתיים, שלא הטעו את עצמם
 בזה העולם כלל.

עליכם לדעת, כי כל זה הייתה עבודתו הקדושה של מוהרנ"ת
 ז"ל, שמסר נפשו תמיד להפיץ אור רבנו ז"ל בעולם, וביותר בין
 תלמידיו, והיה מעוררם על התמדת הלמוד, התמדה בתפלה
 והתבודדות, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן עו), כי בעל
 השגה אי אפשר להיות בלי שילמד תורה.

ובפרטיות מי שיודע נגעי לבו ומכאוביו, איך שלכלך את
 נשמתו, אי אפשר לטהרו בלי למוד התורה הקדושה בשום אפן
 שבעולם, ואי אפשר להגיע אל שום מדרגה של דבקות בו יתברך
 בלי התמדה ותשוקה בלמוד.

ועל-כן כל אלו שזכו להסתובב סביב מוהרנ"ת ז"ל, זכו
 למדרגות נפלאות בעבודת השם יתברך, כל אחד ואחד כפי הכנתו
 והתמדתו ודבקותו עם נקדת האמת.

ידוע אצלנו, כי הדרך הייתה, שבחג השבועות באו ונתקבצו
 כל תלמידי מוהרנ"ת ז"ל מכל העירות להיות בצותא עמו, והוא
 השפיע עליהם בחג השבועות ערכות נעימות זיו ידירות אורו הגנוז
 של רבנו ז"ל, שהוא שרש התורה. והדרך הייתה, שבכבר באו ליום
 האחרון של הספירה, הינו להיות עמו אחד בעת הספירה

האחרונה, שאז בליילה, ליל מ"ט, הייתה התעוררות יוצאת מן הכלל בין אנשי שלומנו היקרים, תלמידי מוהרנ"ת ז"ל, אשר באמת יש גיש אז מה להתעורר בתשובה אמתית. איה היכן עברו ימי הספירה, ובמה ואיך עברו ימי הספירה? ! סוף כל סוף אי אפשר לזכות לשום קדשה, לשום דעת והשגה, לשום רוחניות אלקות, בלי שיכין את עצמו. ועקר ההכנה הוא ההתמדה אל הדבר שהוא שרוצה לזכות לזה, הינו מי שרוצה לזכות לקבלת התורה, רזיה וארח השגת אלקותו יתברך בגלוי נפלא כמו במצמד הר סיני ממש, הוא צריך להתחזק ולהתאמץ בהתמדה ובתשוקה עצומה להתמיד בתורה הקדושה, ולטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, ולהתבודד הרבה עמו יתברך.

מה אמר לכם! בשביל הבחירה והנסיון, הכל נעלם ונסתר לגמרי, ולא עוד אלא במקום אור רואים חשך, במקום התמדה נכנסת עצלות והתרשלות, במקום שמחה נכנסת עצבות וכבדות, עד שהרע והשקר והטמאה והעצבות גוברים ומכסים את הטוב והאמת והטהרה והשמחה. ומכל שכן כשפאים ונכנסים לצים מבחוץ, אשר הם הנחשים והשרפים השרפים את הנשמות, כי כל דבור ליצנות הוא כמו ארס הנחש, אשר נכנס בתוך האדם, והורג אותו, רחמנא לצלן, סוף כל סוף אנו רואים שאין שום תכלית אחרת בעולם רק לחזר אליו יתברך, כי הנה יום הנה לילה, ומאומה לא נשאר מהיום והלילה, רק מה שזכו לחטף בו, הינו התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, כל הברכות שפרכו אותו יתברך: ברפת-המזון וברכות הנהנין וכו', כל מה שזכו לחטף בתורה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', רק זה נשאר מהאדם.

ואף שדבר זה ברור לכל בר דעת ברור ומזכר, אף-על-פי-כן רואים איך שהפעל-דבר יעשה כל מה שביכולתו להשליך את האדם תמיד ביאוש ובמרה שחורה, בעצבון ובדכאון, וישבר אותו לגמרי, ויכניס בו כבדות עצומה ועצלות לא ללמד ולא להתפלל ולא להתבודד ולא לרקד ולשמח.

צד אָשֶׁר ה' קסד בְּנַחֵל

וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶיךָ, אַחֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד
עַל-כָּל-פָּנִים מְרַגַע זֶה לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְמַיְדוּ בַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, וּבִשְׂקִידָה עֲצוּמָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְרֵאוּ לְטִיל
וְלֵהִיּוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִאֲחָזוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד
בְּאַהֲבָה וּבְחֶבֶד יִתְרָה, וְאִזּוּ דִּיקָא תִזְכוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל מְלֵא חֶפְזִים,
אִישׁ אִישׁ כְּפִי הַכְּנֹתוֹ וְהַתְּחַזְּקוּתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' קסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י' בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, עֲמוּד לְלִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נָרוּ יֵאִיר
וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזָק וְאַמְץ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲסוּר לְהִנָּיֵחַ וּלְהִזְנִיחַ אֶת
עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂקוֹרִין "אֶפְלָאוֹן", אֲדוֹרְבָה אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף
תְּמִיד לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁכַח אֶת כָּל הָעֵבֶר עָלָיו עַד עַכְשָׁו, וְיַעֲשֶׂה
בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַתְּחִיל לַחֲיוֹת
חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פֶּעַם.

וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ: אֲצַל הָעוֹלָם הַשְּׂכַחָה הִיא חֲסָרוֹן, אֲבָל
אֲצָלִי הִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו); כִּי בְּזֶה שְׂאֲדָם זוֹכֶה
לְשִׁכַח בְּכָל פֶּעַם אֶת הָעֵבֶר, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה
בְּכָל פֶּעַם, וְיְכוּל לְהַחְיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְשַׁמַּח תְּמִיד. כִּי עַקֵּר הַשְּׂמִחָה
תְּלוּיָה רַק עַל-יְדֵי שְׂכַחַת הָעֵבֶר.

וּבְאֻמַּת כָּל הַחַיִּים מְלֵאִים עִם נְסִיוֹנוֹת וִירִידוֹת וְכִשְׁלוֹנוֹת וְכוּ',
כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְאִם תְּמִיד יִזְכֹּר אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ, אֲזִי יִשְׁבֵּר
לְגַמְרֵי וְיִפֹּל תְּמִיד רוּחוֹ בְּעֲצָמוֹ, וְזֶה יִזְכֶּה וְיִדְכָדֵךְ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

אֲשֶׁר ה' קסד בְּנַחֵל צה

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת תְּמִיד הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׁכַּח בְּכָל פֶּעַם אֶת
הָעֵבֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד.

אָחִי, אָחִי! תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ
וְטוֹב לֵב, וְתִהְיֶה רְגִיל לִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, שְׂזֶה יוֹצִיא אֶת כָּל הַמְרִירוֹת
מִמֶּךָ. וְכֵן רְאֵה לְהַחֲיוֹת בְּנֵי-אָדָם עִם קוֹלֶךָ — הֵן שִׁתְּשִׁיר לַעֲצָמְךָ
נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֻחָה, וְהֵן שִׁתְּשִׁיר לְאַחֵרִים נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֻחָה, אֲשֶׁר
הוּא דָבָר גָּדוֹל עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי נְגִינָה דְקַדְשָׁה בָּאָה מִמְּקוֹם גְּבוּהָ
וְעֵלְיוֹן מְאֹד מְאֹד, כִּי לְמַעַלָּה בְּשֶׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן הַנְּגוּן בָּא מִסְטָרָא דְלוֹי,
שֶׁהִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה, כִּידוּעַ; כִּי דִיְקָא אֱלוֹי אֲשֶׁר נֶאֱחָזֵין בְּמִדַּת
הַצְּמָצוּם וְהַגְּבוּרָה, עֵקֶר תְּקוּנָם הוּא, עַל-יְדֵי נְגִינָה, שִׁיְרְגִילוּ אֶת
עֲצָמָם לִשְׁמַע כְּלֵי נְגִינָה, וְכֵן הֵם בְּעֲצָמָם יְרְגִילוּ אֶת עֲצָמָם לְנֶגֶן
לַעֲצָמָם נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֻחָה, שֶׁכָּל זֶה יִשְׁכִּיחַ מֵהֵם אֶת הַמְרִירוֹת,
וְיִהְפֹךְ רוּחָם לְרוּחַ שְׂמֻחָה, רוּחַ חַיִּים.

וּבְאֵמַת צְרִיךְ שִׁתְּדַע, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! כִּי הַנְּגוּן יֵשׁ בּוֹ
מִתִּיקוֹת וְעֲרֵבוֹת הַנֶּפֶשׁ עַד מְאֹד מְאֹד, אִף שֶׁהוּא רַק קוֹל גְּשָׁמִי, כִּי
זֶה דְרָךְ תְּנוּעַת הַנְּגוּן יֵשׁ בּוֹ הַתְּפִלּוֹת בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים: קוֹל שְׂמֻחָה
וְקוֹל מְרִירוֹת. וְעַל-יְדֵי הַתְּעֲרֵבוֹתָם יַחַד וְהַתְּפִלּוֹתָם יַחַד מְטָה
וּמַעַלָּה, מַעַלָּה מְטָה וְכוּ', כִּידוּעַ תְּנוּעַת הַנְּגוּן — כִּף יִתְעַרֵב יַחַד,
וְיֵצֵא מִזֶּה קוֹל תְּעֵנוּג נֶפְלֵא לְהַשׁוֹמֵעַ, מֵה שְׂאִין בֶּן קוֹל הַשׁוֹפָר,
שֶׁהוּא רַק קוֹל פְּשוּט, מְכַנִּיס חֲרָדָה בְּלֵב אָדָם. כִּי עֵקֶר תְּעֵנוּג עֲרֵבוֹת
קוֹל הַנְּגוּן, הוּא דִיְקָא מִקוֹל שֶׁל שְׁנֵי הַפְּכִים: שְׂמֻחָה וּמְרִירוֹת,
וְעַל-כֵּן יֵשׁ לְקוֹל הַשְּׂמֻחָה כַּח לְהָרִים וּלְהַגְּבִיָּה אֶת רוּחַ הָאָדָם מְרוּחַ
נִכְאָה וְעֲצָבוֹת רוּחַ, לְרוּחַ קְדָשָׁה וְרוּחַ שְׂמֻחָה, וּמִהֶפֶךְ אֶת לֵב
הַשׁוֹמֵעַ לְגַמְרִי, וְלִכֵּן הוּא לוֹי דִיְקָא, כִּי הוּא בָּא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה,
אֲשֶׁר שָׁם סְטָרָא דְנְגוּנָא, שְׂמִיֶּהֶפֶךְ אֶת הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן
לְתַכְלִית הַשְּׂמֻחָה.

וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁעֵבֶר עַל מֵה שֶׁעֵבֶר, עֵקֶר עֲצָתוֹ — שִׁיְרְגִיל אֶת
עֲצָמוֹ בְּנְגִינָה, הֵן שִׁישְׁמַע קוֹל נְגִינָה, וְהֵן שִׁיִּנְגֵן בְּעֲצָמוֹ — הֵן
לַעֲצָמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים, וְכָל זֶה יִגְבִּיָּה אֶת רוּחוֹ, וְיִהְיֶה לוֹ מַצֵּב רוּחַ

טוב תמיד, אֲשֶׁר מֵאֵד מֵאֵד נִצְרָף לְכָל מִי שְׁרוּצָה לְעֹבֵר אֶת חַיֵּי
בְּטוֹב וּבְנֹעִימִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן מִי שְׁעֵדִין עוֹבֵר עָלָיו בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ מֵה
שְׁעוֹבֵר, הוּא צָרִיף מֵאֵד מֵאֵד לְהַחַיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם קוֹל נְגִינָה. וְזֶה
אֲשֶׁר מְצִינּוּ בְּדוֹד הַמֶּלֶךְ, שְׁעֹבֵר עָלָיו בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ כָּל מִינֵי מְרִירוֹת
שְׁבָעוּלָם, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוֹחַנִיּוֹת, וְכַתוּב אֲצִלוֹ (שְׁמוּאֵל-א' טו, יח):
"וַיֹּדַע נִגּוֹן", כִּי יָדַע אֶת תְּנוּעַת הַנְּגוֹן, אִיךְ לְהַחַיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְאִיךְ
לְהַחַיּוֹת אֲחֵרִים; כִּי יֵשׁ כַּמָּה אָפְנִים בְּנִגּוּנִים: יֵשׁ מִי שְׁמַתְעִנֵּג
מִנְּגוּנִים מְשַׁמְחִים, שֶׁהַשְּׁמִחָה גּוֹבְרֶת עַל הַמְּרִירוֹת, וַיֵּשׁ לְהַפְּךָ,
שְׁמַתְעִנֵּג מִנְּגוּנִים שֶׁהֵם בְּמְרִירוֹת וְעֵצָב, שְׁמַתְגַּבְּרִים עַל הַשְּׁמִחָה,
וְדוֹד הִזָּה יוֹדַע נִגּוֹן, לְכוּן עִם הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַנְּגוֹן, אִיךְ לְהַחַיּוֹת
וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ בַּפְּרִטִיּוֹת. כִּי יֵשׁ נֶפֶשׁ שְׁצָרִיכִים לְהַחַיּוֹת
אוֹתָהּ בְּנִגּוֹן שֶׁל לֵב נִשְׁבֵּר וּמְרִירוֹת דִּיקָא, וַיֵּשׁ נֶפֶשׁ שְׁצָרִיכִים
לְהַחַיּוֹת אוֹתָהּ בְּנִגּוֹן שְׁמִחָה מֵאֵד, וַיֵּשׁ נֶפֶשׁ שְׁצָרִיכִים לְכַלֵּל שְׁנֵיהֶם
יחד, וְכַאֲשֶׁר רוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי כָּל אֶחָד אוֹהֵב תְּנוּעַת נִגּוֹן אַחֵר
כִּיְדוּעַ. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ הִזָּה לוֹ הִכַּח הַזֶּה. וְעַל-כֵּן הִזָּה דוֹר יוֹדַע לְנִגּוֹן,
וְהִזָּה יָכוֹל לְהַחַיּוֹת כָּל נֶפֶשׁ מְרָה וּשְׁבוּרָה, וּלְהַגְבִּיחַ אוֹתָהּ אֵלָיו
יְתֻבְרָה, כִּי הִזָּה יָכוֹל לְכַלֵּל אֶת הַנְּגוּנִים — הֵן שֶׁל שְׁמִחָה וְהֵן שֶׁל
מְרִירוֹת וְלְעֲרֹבם יחד. וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדַת הַלְוִיִּים בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ בְּשַׁעַת
הַקְּרִבַת הַקְּרָבָן, שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל אֱלוֹ שְׁחֻטָּאוֹ,
וּכְאוֹ וְהַקְּרִיבוֹ אֶת קְרָבָנָם וְהִתְדוּ אֶת עוֹנָם, וְשִׁפְכוּ לָבַם כַּמִּים נֶחַח
פְּנֵי ה'. וְהִיְתָה רוּחַם נִשְׁבְּרֶת וְנִמְאָסֶת לְגַמְרֵי, וְהִצְרָכוּ הַלְוִיִּים
לְהַגְבִּיחַ אֶת רוּחַם וְלְעוֹרְרָם וּלְחַזְקָם אֵלָיו יְתֻבְרָה.

אֲחֵי הַיְקָר! אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וּרְאֵה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אָפְנִים. וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה
ו', סִימָן יא): אִיזוּהִי עֲבוּדָה שְׁצָרִיכָה עֲבוּדָה? זוֹ שִׁירָה; וַיֵּשׁ לוֹמַר
בַּפְּשִׁיטוֹת: אִיזוֹ עֲבוּדָה שְׁצָרִיכָה עֲבוּדָה, שְׁבָאָה קָשָׁה לְהֵאָדָם, וְצָרִיף
לְזֶה עֲבוּדָה רַבָּה? הֲוֵי אוֹמֵר: זוֹ שִׁירָה; כִּי כִפִּי פְּגָעִי וּמְקָרִי הַזְּמַן,
שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה לוֹ הוּא לְשַׁמַּח
אֶת עֲצָמוֹ. וּמִכָּל שֶׁפֶן מִי שְׁפָבֵר עֹבֵר עָלָיו בְּחַיֵּי מֵה שְׁעֹבֵר, עַד
שֶׁהַעֲצָבוֹן וְהַדְּפָאוֹן נִכְנָסוּ וְנִתְאַפְּלוּ בְּקָרְבוֹ מֵאֵד מֵאֵד, לְאָדָם כְּזֶה

אֲשֶׁר ה' קסח בַּנְחַל צו

קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְהַעֲקֹר — עַל-יְדֵי כָּלִי זָמֵר, וּלְנַגֵּן בְּעַצְמוֹ עַל כָּלִי זָמֵר, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ בְּעִנְיָן זֶה, אֲשֶׁר כָּל גְּאֻלְתּוֹ הַפְּרָטִית, וְכֵן גְּאֻלְתָּן הַכְּלָלִית שֶׁל כָּלִל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל תְּלוּיָהּ אִף וְרַק בְּמַדַּת הַשְּׂמֵחָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצְאוּ", אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה יֵצְאוּ מִהַגְּלוּת.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ עוֹלָם אֶהְבֶּתִּיךָ, רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּתְחִיָּה אֶת עַצְמְךָ עִם כָּל מֵה שְׂתוּכֵל, וּבִיּוֹתֵר — עַל-יְדֵי כָּלִי זָמֵר, לְהִיּוֹת רַגִּיל לְשִׂמְעַ כָּלִי זָמֵר, אֲשֶׁר הַיּוֹם בְּנִקְל לְקַנּוֹת אֶת זֶה, כִּי קוֹנִים טִיפ־קֶסֶטָה, וּבּוֹ כָּבֵר כְּלוּלִים כָּל מִינֵי כָּלִי נְגִינָה: כְּנֹר וְתַף וְחִלְלִיל וְכוּ' וְכוּ'; אֲשֶׁרִי מִי שְׂתָמִיד שׁוֹמֵעַ קוֹל נְגִינָה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְהַתְדַבֵּק בּוֹ יְתָרָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' קסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י' בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם הִייתָ זֹכֵה לְהִיּוֹת עִמָּנוּ בְּצוֹתָא בְּשַׁבַּת אַחַת, וְאִזּוֹ הִייתָ טוֹעֵם טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ. וּמֵה שְׂאָנוּ מְדַבְּרִים בְּשַׁבַּת אַחַת, אִם יִרְשָׁמוּ אֶת זֶה עַל פְּנֵי הַכְּתָב, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִזֶּה סֵפֶר שְׁלָם בְּכָל שַׁבַּת, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כְּלָל, כִּי דְבָרֵי רַבָּנוּ ז"ל הֵם כְּמַעֲזֵן הַנוֹבֵעַ, וְכָל מֵה שְׂתִשְׁאֵב בָּהֶם יוֹתֵר, יִהְיֶה נוֹבֵעַ בָּהֶם חֲכָמָה וְדַעַת, חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים.

צח אָשֶׁר ה' קסה בַּנְחַל

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואנו זוכים להיות בחלקו של רבנו ז"ל, אשר מעורר ומחזק אותנו, ופותח את פינו לדבר עמו יתברך. ועל-כן עלינו לשים לב לדבריו הקדושים, ובאפן הזה נזכה לפרש את כל שיחתנו אליו יתברך תמיד.

עליך לדעת, כי אין עוד דבר אשר יכול כל-כף לחזק ולאמץ אותנו כמו הדבור, אם נרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך, אשר מלבד שכל דבור ודבור שזוכים לדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין לשער ולספר כלל, עוד זאת כי תפלה והתבודדות מכניסים עזות ועקשנות דקדושה באדם, שלא יעזב את עצמו, ויהיה חזק בזה מאד מאד.

וכן יהיה חזק בכל הקבלות טובות שמקבל על עצמו: הן שמירת העינים, שמירת האזנים, שמירת החטם, שמירת הפה, והן התמדה בלמוד ויגיעה בתפלה בכונה, כי תפלה והתבודדות מזככות את הנפש מאד מאד. ואנשי שלומנו הקדושים רגילים לומר: אלמלא לא אתינא להאי עלמא אלא להתקרב אל רבנו ז"ל, ולקבל ממנו עצה זו של תפלה והתבודדות, כבר גם-כן היה כדאי, כי כשיש לאדם תפלה והתבודדות, הינו שמפרש את כל שיחתו תמיד אליו יתברך, אזי הוא גר בעולם החרות ממש, ובכל מקום שרק בא בזה העולם, הוא מדבק עצמו עמו יתברך, ואינו ירא ואינו מפחד משום בריה שבעולם.

אחי היקר! מאד מאד אני מבקש אותך, שלבל תתבלבל מהעבר כלל, רק ראה לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ותשפית מדעתך ומשכלך כל מה שעבר עליך עד עכשו. ואף שאני יודע, שזה דבר קשה עד מאד, אף-על-פי-כן עליך לרחם על גופך ועל נשמתך, והרגל עצמך במדת הסבלנות, כי סוף כל סוף לא לעולם תחיה.

ועל-כן ראה להתישב בדעתך — האם כדאי לעשות כל המריבה וכל המחלקת על לא דבר?! הלא רבנו ז"ל אומר

אֲשֶׁר ה' קסו בַּנְחַל צט

(לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), כי כל השבועים שנה הם כמו רבע שעה; ועכשו ראה לישוב את עצמך — האם בשביל רבע שעה כדאי לעשות כל המריבות והמחלוקת?!

אחי! כלך מפל זה, ומה דתנה הנה, וראה לעשות התחלה חדשה, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ה' קסו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך, י' בסיון ה'תשמ"ג.

שלום, שלום רב להאברהם היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

איני מבין אותך, למה לך להמשיך את עצמך תמיד אל המרידות והעצבות והדפאון וכו'?! הלא בתסדו יתברך, הקדים לנו רפואה קדם מכה, וגלה לנו מרבי נורא ונפלא כזה, נחל הנובע בו מקור התקמה הקדומה מסוד ג' ראשונות דעתיק וכו', יחידה דיחידה וכו'.

העקר שתהפך בדבריו הקדושים, ותעשה לעצמך שעורים קבועים בספריו הקדושים מדי יום ביומו, ואז תרגיש חיים מתקים, חיים נעימים, חיים נפיים.

אשרי מי שמתמיד בכל יום ויום בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו לנצח נצחים!

הדורש שלומך...

ה' קסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב...
 ...

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבוֹ בְּצִרוּף מִכְתָּבֵי הַחֲבֵרִים.

נָא וְנָא לְהַתְחַזֵּק יַחַד, כִּי דְבָרֵי תוֹרָה בְּכֻלָּל וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל
 בְּפָרֹט, אֵינָם נִקְנִים כִּי אִם בְּחִבְרוּתָא, לְהַתְחַבֵּר יַחַד חֲבֵרִים אֲהוּבִים,
 וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַחֲזֵק.

וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), שְׁקָדָם צְרִיכִים
 לְקַבֵּל מִהֶרֶב, וְאַחֲר־כֵּן לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ מֵה שְׁקִיבֵל מִהֶרֶב, וְאַחֲר־כֵּן
 יְדַבֵּר עִם עֲצָמוֹ מֵה שְׁלֵמָד, שְׁנֵה כָּלֵל הֵג' נִקְדוֹת: נִקְדַּת הֶרֶב, נִקְדַּת
 הַחֲבֵר, נִקְדַּת עֲצָמוֹ (עַן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַמְּזוּן, הַלְכָה ג'), שְׁפִרְשׁ
 וּבְאֵר זֹאת מוֹהַר"ן ת"ז"ל, עֵינֵי שָׁם.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, אֲבָל
 לֹא לִפְלֵ בְדַעַתוֹ, כִּי חֲבֵר צְרִיכִים לְקַחַת עַל מְנַת לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא כְּדֵי
 שְׁיַחֲלִישׁ אֶת דַּעַתוֹ וְיִפְּלוּ, חַס וְשָׁלוֹם.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה וּמֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים
 כְּאֵלוֹ, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, שֶׁהֵם מְקַיְמִים בְּשִׁלְמוֹת
 אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...
 ...

אֲשֶׁר ה' קסח בְּנַחַל קא
ה' קסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר יַגִּיק וְחַפִּים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרְוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי מִזְמַן, אֶךְ מֵרַב הַטְרָדוֹת לֹא הִיָּה
הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

בְּדַבַּר הַקָּיִץ, בְּנֻדְאֵי טוֹב וְיִפְּהָה הַדְּבָר, שְׂפָחוֹר צָעִיר יִלְמַד חוּץ
לְיִשׁוּב, וְהוּא טוֹבָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אוֹדוֹת הַגְּעֻגוּעִים לְבֵיתְךָ, תֶּאֱמִין לִי, שְׂמָה טוֹב וּמָה נְעִים
לְבַחֹר צָעִיר, שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ עוֹד מִימֵי בְּחָרוּתוֹ לְהִיּוֹת עֲצָמָאִי,
וְלֹא יִצְטָרֶךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף כְּרוּךְ אַחֵר הַהוֹרִים, אֲשֶׁר זֶהוּ טָבֵעַ שֶׁל
יְלָדִים קִטְנִים.

מָה אֵמַר לָךְ! עֲכָשׁוּ אֶתְּהָ בְּגִיל צָעִיר, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ
לוֹמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים
לְיוֹם, אֲזִי בְּמִשְׁךָ כַּמָּה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִיִּם אֶת שְׂשֵׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה
פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, וּמָה גַם כִּי מְשָׁנָה אוֹתִיּוֹת מְשָׁנָה, כִּי הַמְרָגִיל
אֶת עֲצָמוֹ בְּלִמּוּד מְשָׁנָה, אֲזִי זוֹכֵה לְהִיּוֹת מְשָׁנָה אֶת טָבֵעוֹ הַרְעֵ, וּמָה
גַם כִּי מְשָׁנָה אוֹתִיּוֹת נְשָׁמָה (עֵין פְּרִי עֵץ חַיִּים, שְׁעַר הַנְּהַגְתָּ הַלְמוּד, פְּרָק
א'), וּמְזַכֵּךְ אֶת נְשָׁמָתוֹ.

גַם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבַּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמִקּוֹם מְיֻחָד,
שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְהַתְּפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתְךָ וְכָל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ
אֲלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים שְׂמִסְגָּל לְתִשׁוּבָה (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג).

גַם תִּרְבֶּה בְּצִדְקָה בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר פּוֹתַחַת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים לְחֹזֶר

קב אשר ה' קסט בנחל

אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'). והשם יתברך יצליח
ברכה תמיד.

הדורש שלומך...

ה' קסט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך, י"א בסיון ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

היה טוב מאד, שתעין בכל יום בספר "ארה אפים", המדבר
מסבלנות, כי הסבלנות היא העקר בהחיים. ובפרטיות אב עם בניו
צריך לסבלנות גדולה עד מאד. וכן מי שיש לו שונאי חנם, גם-כן
צריך יכלת לסבל אותם.

ושאלו את החכם: מהו גדר הסבל? והשיב להם: שלמות
הסבל, כשאין עמו תרעומות על שום אדם.

ובאמת כפי שזוכה האדם למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך,
ויודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל ממנו יתברך
בהשגחה פרטי פרטית, כמו-כן אין לו שום תרעומות עם שום בריה
שבעולם, ויודע כי אלו הרשעים המדברים עליו ומצערים אותו, הם
שלוחי המקום ברוך הוא.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ה' קע בְּנַחֵל קג
ה' קע.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָהּ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אָחִי הַיְקָר! מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת,
שְׁהִתְחַלְתָּ לְלַמֵּד בְּצוֹתָא וּבְרַבִּים דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו,
וְזְכוּת הַרְבִּים מְסִיעַת גַּם לְעֶצְמוֹ, כְּאֲשֶׁר בְּפָרוּשׁ אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד): עַל-יְדֵי אֹר יֵשֶׁר נַעֲשֶׂה אֹר חוֹזֵר,
עֵין שָׁם.

הַעֲקָר רָאָה לְבַטֵּל אֶת עֶצְמָךְ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִהְיֶה
נֹצֵרֶךְ לְבְרִיּוֹת כָּלֵל, שְׁזֵהוּ שְׁלֵמוֹת הָאֲמַת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן 10); וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר פַּעַם: הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּשוּט בְּתַכְלִית
הַפְּשִׁיטוּת. וְאָמַר זֹאת לְגַבִּי בְּנִי-אָדָם, שְׂמַחְפָּשִׁין חֲכָמוֹת וְהַמְצָאוֹת
בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְחוֹשְׁבִין שְׁצָרִיכִין לְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה. וּבְאֲמַת גְּלָה
לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטז), שְׂאִישׁ כְּשֶׁר נִרְאָה
מִבְּחוּץ בְּדִיוֹק כְּמוֹ כָּל אָדָם, אָבֵל בְּפִנְיַמִּיּוֹת הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי,
עֵין שָׁם.

וְזֵהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְכַסֵּף אֵלֶיהָ תָּמִיד —
לְהַשְׁתַּוְּקֶךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְבַלְבֵּל עֶצְמוֹ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק
לְרֵאוֹת לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִרְאֶה עֲלָיו מִבְּחוּץ שׁוֹם
שְׁנוּי כָּלֵל, וְלֹא יִפְרִיד אֶת עֶצְמוֹ מִכָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּמוֹ שֶׁהוּא
יִתְבָּרַךְ רוּחָנִי, וְאֵין בּוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת אִישׁ
כְּשֶׁר עֲנִין רוּחָנִי, שְׁלֹא יִהְיֶה בּוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה כָּלֵל. וְכְּמוֹ שְׂאֲצָלוֹ
יִתְבָּרַךְ אֵין רוּאִים שׁוֹם דְּבָר, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ רוּחָנִי, עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת
אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצֵל כָּל מִי שְׁרוּצָה לִילֵךְ
בְּדַרְכּוֹ, וְלֹא לְהַתְפַּעֵל וְלֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבָר כָּלֵל, מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם, רַק יֵלֵךְ בְּתַמּוֹ כְּפִי עִבוּדָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ.

אָחִי הַיְקָר! רָאָה לְעוֹרֵר אֶת כָּל הַשׁוֹמְעִים דְּבָרֵי עַל עֲשִׂיהָ דִּיקָא,

קד אֲשֶׁר ה' קע בַּנְחַל

כַּמְאֲמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן יט): נִכְסַפְתִּי לְהִמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם
 אֶל הָעֲשִׂיָּה, שִׁיְהִיָּה חַיִּיב אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂיִלְמַד בְּכָל יוֹם וְיוֹם
 כֶּךָ וְכֶךָ, עֵינֵי שָׁם; כִּי בְּאֲמַת יָמֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה
 נִהְיָה כְּבָר שָׁם. וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂזוּכִים בְּעֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת דִּיקָא — הֵן
 מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת וְהֵן לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לְהֵאִיר
 אֶת זֶה בְּאַחֲרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת מוֹנֵעַ טוֹב מֵאַחֲרִים. וּבִפְרָטִיּוֹת לְעוֹרֵר
 עַל לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת, שֶׁהוּא זְכוּף הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹל מְאֹד, וּמִשְׁנֵה אֶת טֹבֵעַ
 הָאָדָם לְגַמְרֵי לְטוֹב, וּמוֹצִיאֵו מִהֲרַע וְהַחֲשֵׁךְ. וְכֵן תְּעוֹרֵר עַל לַמּוֹד
 סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְעַל אַמִּירַת תְּהֵלִים, וּבִפְרָטִיּוֹת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים,
 שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', וּבִפְרָטִי פְרָטִיּוֹת עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

אֲחֵי הַיְקָר! הָעֵקֶר לְהִיּוֹת תְּזַק בְּעֲצָמָךְ בְּכָל זֶה, וְתִהְיֶה מוֹכֵן
 וּמְזַמֵּן תְּמִיד לְמִסַּר אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת,
 וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יֵרְאוּ אֲצִלְךָ שׁוֹם שְׁנוּי, שְׁלֹא תִפְרִיד אֶת עֲצָמָךְ
 מִשׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲדַרְבֵּה תַרְבֵּה לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, אֶף
 שְׂאֵתָה עֲדִין רְחוּק מִכָּל זֶה. כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ
 בְּבַחֲיִנַת אֵין, שְׂמוֹסַר נַפְשׁוֹ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ
 שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
 חֲסָדֵי עֵתִיקָא קַדִּישָׁא, שְׁשָׁם הוּא עֵינָא פְקִיחָא דְלֹא נָאִים עֵינָא חַד
 דְרַחֲמֵי.

כִּי כְּשֶׁאָדָם מוֹסַר נַפְשׁוֹ לַה' בְּכָל לְבָבוֹ בְּכָל עֵת, וּמִשְׁגִּיחַ עַל
 כָּל פְּרָטֵי עֲנִינָיו שִׁיְהִיו בְּלִתֵּי לַה' לְבַדּוֹ, וְאֵינוֹ מִתְּפַעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה
 הַחֹלְקַת עֵלָיו וּמִתְלוֹצְצַת מִמֶּנּוּ, אֲזַי יוֹכֵל לְהִמְשִׁיךְ עַל-יְדֵי-זֶה חֲסָדֵי
 דְעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, שְׂמֵן מִשְׁחַת קַדְשׁ, שֶׁהוּא דַעַת דְעֵתִיקָא, וְכָל בְּרַכָּאָן
 וְכָל טִיבוֹ וְכָל חַדוֹ וּנְהוּרִין עֲלָאֵין מְאִיר וְנִשְׁפָּע עֵלָיו וְעַל כָּלָל
 נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם לְעֵילָא וּלְתַתָּא.

וּבְאֲמַת לְעֵתִיד לְבּוֹא בְּהַתְגַּלוֹת בֵּן דָּוִד, שֶׁהוּא בֵּן הַשְּׂמֻחָה, אֲזַ
 יִתְגַּלֶּה שְׂפַע אֹר דְעֵתִיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָאָה, וְאֲזַ יִשְׁיֵגוּ כָּלָל נְשֵׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ מְצַד עֲצָמוֹתוֹ, וְלֹא כְּאֲשֶׁר נוֹהֵג עֲכָשׁוֹ,
 שְׂמִשְׁיֵגִין אוֹתוֹ רַק מְצַד פְּעֻלוֹתָיו וּמַדּוּתָיו, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינַתוֹ

אָשֶׁר ה' קעא בַּנְחַל קה

וְהִכַּנְתּוּ וְהִתְבּוֹנְנוּתוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אָבֵל לְעֵתִיד יִשְׁיגוּהוּ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
מִצַּד עֲצָמוֹתוֹ מִמָּשׁ, שְׂיִתְגַּלֶּה שְׁפַע אֹר דְּעֵתִיק, שֶׁהוּא אֹרֹ הַגְּנוּז
וְהַנֶּעְלָם שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהוּא נַחַל הָעֲלִיּוֹן הַנּוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה
הַקְּדוּמָה, וְאִזּוּ יִהְיוּ עֲשָׂרָה גִּימִין בְּכַנּוּר הַלְוִיִּים, כְּגַד כָּל הַיּוֹ"ד
סְפִירוֹת שְׂיִהְיוּ מְקַשְׂרִים יַחַד ג' רֵאשׁוֹנוֹת, וְזַעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבִיָּה בְּאוֹר
צַח וּמְזֻכָּר בְּהֶאֱרָה נִפְלְאָה.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִתְמַיֵּד בְּאַמִּירַת הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה
רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהֵם תְּקוּן נִצְחֵי הַמַּאִיר עַל הַנֶּפֶשׁ אֹר וְהֶאֱרָה מִשָּׁם, וְאִזּוּ
טוֹב לוֹ לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיְקָר וְהַנֶּעְלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל לְדוֹן אֶת הַזּוֹלַת לְכַף
זְכוּת, זֹו הָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיֹוֹתֵר לְאָדָם, וְהַסְגִּיָּה הַזּוֹ, הִיא אַחַת
מִהַסְגִּיּוֹת הַקָּשׁוֹת וְהַכְּבִדּוֹת בְּיֹוֹתֵר, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁהַזּוֹלַת עֲשָׂה לְךָ רַע
וְהַזִּיק לְךָ, קָשָׁה מְאֹד לְדוֹנֵנוּ לְזְכוּת, בְּאַמְרָךְ: "הֲלֹא הֵהוּא הִרַע לִי,
עָשָׂק וְגַב מְמוֹנִי, וְעָשָׂה לִי עוֹל, וְאִיךָ אֲדוֹנֵנוּ לְכַף זְכוּת?!" וְלִכֵּן
כְּשֶׁגָּלָה לְנוּ רַבְּנֵי ו"ל אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקְוִיטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
רפב, שְׁצַרִּיךָ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, אֲפִלּוּ רָשַׁע גְּמוּר, הוּא
כַּוֵּן, שְׁצַרִּיךָ לְדוֹן אֶת כָּל יְהוּדֵי לְכַף זְכוּת, יִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה
אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַשִּׁיבּוּ בְּתִשׁוּבָה; כִּי כְּשֶׁרוֹאִים
בְּנֵי-אָדָם מִסְכָּנִים, מְחַלְלִים שַׁבָּת, אוֹכְלִים טְרֵפוֹת, רְחוּקִים
מִהַקְּדוּשָׁה, צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁהֵם תִּינּוּקוֹת שְׁנֹשְׁבוּ, לֹא קָבְלוּ חֲנוּךְ
תּוֹרְנִי, לֹא יוֹדְעִים מֵה זֶה שַׁבָּת, כְּשֵׁרוֹת, טְהַרַת הַמְשַׁפְּחָה, וְאִם

רוצים לקרבים אל הקדוש-ברוך-הוא, צריך לדונם לכף זכות, ועל-ידי-זה פותחים להם פתח לשוב בתשובה, שזה מה שאומר דוד המלך (תהלים לו, י): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו"; אם אחפש מעט טוב אצל הרשע, אזי אראה שכבר איננו רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו אותו אדם; אבל ברגע שדנים את האדם לכף חוב, ומחטטים אחר עוונותיו, אף פעם הוא לא ישוב בתשובה. ולכן אם אפה רוצה להתזיר בגי-אדם בתשובה, עליך לדונם לכף זכות, וזה נאמר לגבי כל אדם, אבל אם אדם גזל וגנב ממך ממון, לא שיק שפדונו לכף זכות, אלא עליך לקחת אותו לדין תורה, ואם הדין תורה פוסק שאפה זכאי — עליו לשלם לה, ואם אינו רוצה לשלם, אזי תקבל התר מבית-דין לילך לערפאות, ולא לניח ולא לשקט עד שישיב לה את הגזלה. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן פח): אין מלמדים זכות על המסית; את כל שאר בגי-אדם צריכים לדון לכף זכות, מספנים לא קבלו חנוך תורני, אינם יודעים מה זה ציצית, תפלין, קדשה וטהרת המשפחה, כי הערב-רב עקרו מהם את האמונה, ועקר החוב המנח עלינו עכשו לילך ולקרבים לבוראם, ולהשיבם לצור מחצבתם, והכל — על-ידי למוד זכות. עם כל זאת אומר רבנו ז"ל: אין מלמדים זכות על המסית, מי שמסית ומדיח את הזולת מהקדוש-ברוך-הוא, עליו אין שום למוד זכות, כי הוא חוטא ומחטיא את הרבים, שאלו הם הרשעים הארורים, הערב-רב שנתערבו בינינו, בין אצל פורקי העל ובין אצל הדתיים, מי שמסית נגד זולתו, עליו אין שום למוד זכות, וזו דעת רבנו ז"ל, וכל החולק על דבורים אלו — חולק על השכינה.

נמצא, שהסגיה של לדון את הזולת לכף זכות, אינה פשוטה כלל ועקר, וצריכים לחזר על זה הרבה מאד, מתי צריך לדון לכף זכות ומתי לאו, מתי יכולים לדון לכף זכות ומתי לאו?! וזאת צריכים ללמד אצל הצדיקים, שהם זכו לזה בשלמות.

ולכן אם אדם עשה לה עול, וגנב ועשק אותך, אינך יכול לדונו לכף זכות, אלא עליך לילך עמו לדין תורה, ואם הדין תורה יתיר

אָשֶׁר ה' קעב בַּנְחַל קז

לך לקבל כּספּך בַּחֲזָרָה, וְהוּא אֵינּוּ מְשַׁלֵּם, תִּקְבַּל הַתֵּר מִבֵּית-דִּין
לִילֶךְ לְבֵית-מִשְׁפָּט, עַד שְׁיָשִׁיב לְךָ אֶת הַגְּזֻלָּה.

אַקוּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת בְּמִהְרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה
מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הַיְסוּד בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב זֶה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
שְׂאָדָם יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל מֵה שְׁצָרֶיךָ
יִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְפָּרֵךְ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִימֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קח):
כְּשֶׂאָדָם מִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִפְתַּע נוֹפֵל וְנַחֲלֵשׁ
מְזֵה, זֹו עֲבוּדָה זָרָה, כִּי לְמָה בְּרַחֲתָ מֵהַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ?! אַתָּה יוֹשֵׁב
עִמּוֹ יִתְפָּרֵךְ, וּמְדַבֵּר אֵתוֹ, וּפְתָאָם נִשְׁבַּרְתָּ וְאַתָּה בּוֹרַח?! נִמְצָא,
שֶׁהַפְּכָתָ אֵת פְּנֵיךָ מֵהַבּוֹרָא יִתְפָּרֵךְ שְׁמוֹ, שְׁזֹו עֲבוּדָה זָרָה. כִּי הַמְּאָמִין
הַמְּאֵתִי, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְפָּרֵךְ נִמְצָא, חֲיֵיו
חַיִּים טוֹבִים וּמְתַקִּים, וְאֵינְנוּ חֹסֵר דְּבָר.

וּכְדֵי שְׁיִהְיֶה אָדָם רְגִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַטּוֹב
בְּיוֹתֵר, שְׁבַתְחִלָּה יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק חֲמֵשׁ דִּקּוֹת, יִקַּח אֶת הַשְּׁעוֹן,
וְיִתְּבוּנֵן בּוֹ, וְיִתְּבוּדֵד חֲמֵשׁ דִּקּוֹת בְּלִבָּהּ, אֲשֶׁר אֵין דְּבָר גְּדוֹל יוֹתֵר
מִשִּׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂאָדָם מִתְּנַדָּה עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לְפָנָיו
יִתְפָּרֵךְ. וְאוֹמֵר הַרְמַב"ם (פֶּרֶק א', מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה), שְׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה זֶה
וְדוּי דְּבָרִים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִימֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד'),
שְׁעוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, וְהֵם נוֹקְמִים בּוֹ. וְכִמוֹ
שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים לד, כב): "תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה", הִרְעַ שְׂאָדָם עָשָׂה, זֶה

ממית אותו, וכשאתם מתנדב להקדוש-ברוך-הוא, אזי יוצאים הצורפים הרעים מעצמותיו, ונעשה פלי לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא. וזו מעלת הודוי דברים, שאדם מתנדב לפניו יתברך. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקמי כו): אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִיד שֶׁהֵם מִתְנַדִּים, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; וּמְסַבֵּר סֵפֶר הַחֲנוּךְ עַל מִצְוֹת וְדוּי, שְׁבִיזָה שְׁאֵדָם מִתְנַדֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל אֲשֶׁר עָשָׂה, בְּזֶה הוּא מְגַלֶּה שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ, אֲלֵא שְׁלֵא הִיָּה יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ, וְלִכְּנֹן כְּשֶׁבֵא וּמִתְנַדֵּה לְפָנָיו קוֹנוֹ, אֵינּוּ זֶז מִשָּׁם, עַד שְׁמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכְּנֹן צְרִיף אָדָם לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ קִדְּם כָּל חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְהִתְדוּת — מֶה עָשָׂה, וְאַחֲר־כֵּן לְתַת תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה אִתּוֹ, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ, אִם רַק יִתְבּוֹנֵן — יִרְאֶה אֵילּוֹ חֲסָדִים עָשָׂה עִמּוֹ הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, וְאַחֲר־כֵּן יִמְשִׁיף וַיִּבְקֹשׁ מֶה שֶׁהוּא צְרִיף, וְאִם קָבַע לְעֲצָמוֹ רַק חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְלֹא יוֹתֵר, לְפִתְעַ יִתְפֹּס שֶׁחֲלָפוֹ עֲשָׂרִים דְּקוֹת וְלֹא חֵשׁ כָּלֵל, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֵף פֶּעַם לֹא יִפְסִיק. וְלִכְּנֹן הַעֲצָה הַיְעוּצָה בְּעִנְיָן הַהִתְבּוֹדְדוֹת, לְהִתְחִיל עִם חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֵל תְּלַחֵץ עֲצָמָךְ בְּהִתְחַלָּה לְדַבֵּר זְמַן אַרְבֵּי, כִּי אַחֲר־כֵּן תִּשְׁבֵּר.

וענין ההתבודדות לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ובפרט ודוי דברים, זה ענין כל-כף גדול, עד שאומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג): בַּלְעָם הָיָה רָשָׁע עָרוֹם, וַיַּדַּע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנָיו פְּרַעֲנוֹת אֲלֵא תְּשׁוּבָה, וְכָל מִי שְׂאוֹמֵר חֲטָאתִי, אֵין רְשׁוֹת לְמַלְאָךְ לַגַּע בּוֹ; אִם אָדָם חֲטָא, וְאַחֲר־כֵּן בָּא וְאוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ: "חֲטָאתִי, עוֹיִתִי, פִּשְׁעֵתִי", אֵינּוּ זֶז מִשָּׁם עַד שְׁמוֹחֲלִים לוֹ. וְהִטְעַם שֶׁדָּבָר זֶה בָּא קָשָׁה לְאָדָם, זֶהוּ רַק מִחֲמַת שְׂרוּצָה לְהִתְדוּת שְׁעָה, שְׁעֵתִים וְכוּ', וְכִשְׁאֵינּוּ יָכוֹל — נִשְׁבֵּר, אֲבָל אִם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהִתְבּוֹדֵד רַק חֲמֵשׁ דְּקוֹת, יִהְיֶה מְכַל שְׂנִיָּה שְׁמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶז הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דברים י, כא): "הוּא תְּהַלְתֵּךְ וְהוּא אֲלֵקִיךְ", בְּזֶה שְׂאֵתָה מְהִלָּל וּמְשַׁבַּח לְהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ, בְּזֶה אֵתָה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אֲשֶׁר ה' קעג בְּנַחֵל קט

וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׂאִינֹו מְטַעָה עֲצָמוֹ, וּמִתְחִיל לְהִתְבוּדָד לְפָנָיו
יִתְבַּרֵךְ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְאִזּוּ בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יִדְבַּר עוֹד וְעוֹד, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל
לְנַחֵק עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' קעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"א בְּסִינֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ מִחֲדָשׁ שְׁעָבַר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמִפְּאַת טְרַדוֹתֵי הַרְבוֹת
נִתְעַכֵּב עַד כֹּה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּעֵינֵי חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, גַּם בְּזֶה צְרִיכִים שְׁכָל
וְדַעַת לְהִבִּין אֵיךְ חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאֶל מִי חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה. אוֹמֵר
רַבֵּנוּ ו'ל" (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ל"ה), שְׁעָקֵר הַתִּשְׁוּבָה — לְהַחֲזִיר
עֲצָמוֹ לְמָקוֹם שֶׁבָּא מִמֶּנּוּ, שְׁזָה מֵה שְׁכַתּוֹב בְּזִהַר (עֵין תְּקוּנֵי זִהַר דף
מג:): וְרַקָּא דְאִזְדְּרִיקַת לְאַתֵּר דְאִיתְנַטִּילַת מִתְּמָן, וּמֵאֵן הוּא הָאִי
אַתֵּר? דָּא הִיא חֲכָמָה. חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה צְרִיךְ לְהִיֹּוֹת רַק אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עֲלִיךָ לְהִבִּין, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִכְרִיחַ אֶת אֵף אֶחָד
שְׂיִלְךָ כְּפִי דְרַכּוֹ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרַכּוֹת נח): כְּשֵׁם
שֶׁפְּרָצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כֶּף דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת; כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ פְּרָצוּף
אַחֵר, וְלִכְּנֵן יֵשׁ לוֹ דַּעַת אַחֲרָת, וְאִי אֶפְשָׁר לְכַפּוֹת אֶת דַּעַתוֹ עַל
הַזּוֹלַת, כִּי לֹא יִקְבַּל אֶת זֹאת. וְכֵן הוּא בְּחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, אָדָם הַזּוֹכֵה
שְׁנַחֲה עֲלָיו רוּחַ דְּקַדְשָׁה מִמָּרוֹם, וּמִתְחִיל לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, מִתְחִיל
לְהִתְבוּגֵן שְׁעַד עֲכָשׁוֹ חֵי בְּטָעוֹת וּבְדַמְיוֹנוֹת, וְעֹשֶׂה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא
יַעֲשׂוּ, וְחֵי כַחֲסֵי הַשְּׂדֵה, וְשׁוֹאֵל אֶת עֲצָמוֹ: "הִבְשִׁבִיל זֶה בְּאַתִּי לְזֶה
הַעוֹלָם?!" וּמִתְחִיל לְהִתְחַרֵּט, וְזוֹכֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, לְלַמֵּד תּוֹרָה
וּלְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת, מִתְחִיל לְהֵאִיר עֲלָיו אוֹר גְּדוֹל מְאֹד.

וְהִנֵּה הַבַּעַל זָכָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וְהָאִשָּׁה עֲדִין רְחוּקָה מִזֶּה, אוֹ
 לְהַפְּךָ הָאִשָּׁה — נִכְנָסָה בָּהּ רוּחַ דְּקִדְשָׁה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וּבְעֵלָהּ
 עֲדִין אֵינוֹ מַעֲנִין בָּזֶה, מָה עוֹשִׂים? אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחִיל לְחֹשֵׁב רַק
 מֵעֲצָמוֹ, הֵן הַבַּעַל שְׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהֵן הָאִשָּׁה שְׁזוּכָה לָזֶה, עַל כָּל
 אֶחָד לְדַעַת, שְׁחֹזְרָה בְּתִשׁוּבָה זֶה רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְקַיֵּם
 אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, לְשָׁמֵר שַׁבָּת, לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ
 בַּעֲבוּר קִדְשַׁת הַשַּׁבָּת, לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְאֹכַל כֶּשֶׁר, לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהַגִּיחַ
 תְּפִלִּין, אִשָּׁה הַחֹזֶרֶת בְּתִשׁוּבָה עָלֶיהָ לְמַסֵּר נַפְשָׁהּ בַּעֲבוּר כֶּסֶף רֵאשׁ,
 וְאִם קָשָׁה לָּהּ עֲנִין מִטְּפַחַת, שְׁתַּלֵּךְ בַּפֶּאֶה, אֲבָל הָעֵקֶר שֶׁלֹּא יֵרְאוּ
 אֶת שְׁעֲרוֹתֶיהָ, כִּי שְׁעָרוֹת מַגְלוֹת מְבִיאֹת קַלְלָה בְּבֵית, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
 בַּזֵּהָר (פְּרִשְׁת נִשְׂא): קַלְלָה תְּבוֹא לְאָדָם שְׁמַנִּיחַ לְאִשְׁתּוֹ לִילֵךְ בְּגִלוּי
 שַׁעַר. וְכֵן תִּמְסֹר נַפְשָׁהּ עַל טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה.

אֲבָל מָה עוֹשִׂים, שְׁאֶחָד מִבְּנֵי הַזּוּג שָׁב בְּתִשׁוּבָה, וְהַשְּׁנִי עֲדִין
 רְחוּק מִזֶּה? אֲזַי אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מַה שְּׁגָלָה לָנוּ רַבִּי עֲקִיבָא (בְּרֵאשִׁית
 רַבָּה, פָּרָשָׁה כַד, סִימָן ז'): "וְאֶהְבֶּתְךָ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ" — זֶה כָּלֵל גְּדוֹל
 בְּתוֹרָה; כָּל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בְּדָבָר אֶחָד: לְאַהֲבָת אֶת הַזּוּלָת כְּפִי שְׁאִתָּה
 אוֹהֵב אֶת עַצְמְךָ, וְהֵיכֵן זֶה נִפְרָ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אֲצֵל בְּנֵי זוּג — בַּעַל
 וְאִשָּׁה, שְׁצָרִיכִים לְאַהֲבָת זֶה אֶת זֶה, כִּי הֵם נִשְׁמָה אַחַת, כְּמוֹבָא
 (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן רס"ה), שְׁלֵמַעְלָה בְּשָׁמַיִם הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה הֵם
 נִשְׁמָה אַחַת, כִּינֵן שְׁיִוְרָדִים לָזֶה הָעוֹלָם — מִתְּפַצְּלִים, זֶה נוֹלָד מִזּוּג
 הוֹרִים אֶחָד, וְזוּ מִזּוּג הוֹרִים אַחֵר, וְעַד שְׁמוּצָאִים זֶה אֶת זֶה לְוִקַחַת
 זְמַן, וְכִמְאֻמָּרָם ז"ל (סוֹטָה ב.): קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם פְּקָרִיעַת יָם סוּף;
 אֲבָל בְּרַגַע שְׁמַצָּאוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, צָרִיכִים לַעֲזֹר זֶה לָזֶה, וּלְהִבִּין
 זֶה אֶת זֶה; וְהִנֵּה אַחֵר שֶׁהִתְחַתְּנוּ וְכוּ', אֶחָד מִבְּנֵי הַזּוּג רוֹצֵה לְשׁוֹב
 בְּתִשׁוּבָה, אֲזַי צָרִיכִים לְטַל אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה: "וְאֶהְבֶּתְךָ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ",
 כְּגוֹן: אִם זֶה הַבַּעַל שָׁשֵׁב בְּתִשׁוּבָה, יֹאמֵר לְעַצְמוֹ: "הֵן אֲמַת שְׁאֲנִי
 שְׁבַתִּי בְּתִשׁוּבָה וְהִיא לֹא שְׁבָה עֲדִין, אֵךְ עָלִי לְאַהֲבָת אוֹתָהּ כְּנַפְשִׁי",
 וּלְהִסְבִּיר לָּהּ: "אִשְׁתִּי הִיקְרָה, אֲנִי רוֹצֵה אוֹתָךְ, אֵת אִשְׁתִּי, אֵת
 נַשְׁמַתִּי וְכוּ', אֲבָל אֲנִי אוֹהֵב גַּם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 צָוָה אוֹתָנוּ עַל קִדְשַׁת שַׁבָּת, עַל טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה, עַל כְּשָׁרוֹת

אֲשֶׁר ה' קעד בַּנְחַל קיא

הַמְאֲכִלִים, גַּתֵּן לָנוּ מְצוּת, אֵינְנִי עוֹשֶׂה זֹאת כְּדֵי לְצַעַר אוֹתָךְ וְכוּ', אֲלֹא כְּדֵי לְקַיֵּם רְצוֹנוֹ יְתַבְרַךְ, "עַל-יְדֵי הַהֲבִנָּה הַהֲדָדִית שֶׁתְּהִיָּה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג וְכוּ', סוּף כָּל סוּף גַּם הַצַּד הַשֵּׁנִי יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְהִיא תֵרְאֶה שְׁלֹא כָּל-כֶּף נוֹרָא לְשֹׁמֵר שִׁבְתָּ, לְאָכֹל כָּשֶׁר, לְקַיֵּם מְצוּתָיו יְתַבְרַךְ, כִּי בַעֲלֵה הַקִּדִּים לָזֶה אַתְּ מְצַוֶּת "וְאָהַבְתָּ לְרַעַךְ כְּמוֹךְ". וְלִכֵּן כָּל זוּג שֵׁיִשׁ לוֹ הַבְּעֵיָה הַזֹּאת, שֶׁצָּד אֶחָד חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְהַצַּד הַשֵּׁנִי עֹדֵן רְחוּק מִזֶּה, שְׁלֹא יִרְיֵבוּ וְלֹא יִתְנַפְּחוּ, אֲלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ לְהַגְבִּיר אֶת הָאֲהָבָה, אֶת הַכְּבוֹד הַהֲדָדִי, לֹא לְהִתְנַפֵּחַ, אֲלֹא לְלַכֵּת בְּטוֹב, וְאִז הַצַּד שֶׁכִּנְגַד יֵרְאֶה וְיִנְכַח מֵהַ דַּת יְהוּדִית מְבִיאָה — שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי, שְׁלוֹם שְׁאֲחָד יִרְגִּישׁ אֶת הַשֵּׁנִי, וְאִז יִסְפְּימוּ שְׁנֵיהֶם לְשׁוּב בְּצוֹתָא אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאֲהָבָה רַבָּה
וּמְצַפֶּה לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמֶּךָ

ה' קעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵיֶיךָ הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן.

יְדֵיֶיךָ הַיָּקָר! רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, תַּלְק א', סִימָן סב), שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאִים אֶל הַצַּדִּיק, צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כְּאֵלוֹ עֹדֵן לֹא הָיָה אֲצִל הַצַּדִּיק. כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁאָדָם בָּא אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צָרִיךְ תָּמִיד לְבֹא מִחֲדָשׁ, וְלִהְיוֹת כְּקִטָּן שְׁנוּלָר. וְזוֹ הִתְהַלְּכָה מִדְּרַגַּת רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁזָּכָה לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגְתוֹ הָעֲלִיוֹנָה בְּיִתְרָה שְׁלִילִית אֲשֶׁר יָכוֹל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הֵלֶךְ בְּדֶרֶךְ זֶה: לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה. וְלִכֵּן אָמַר: חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֹדֵן בְּעוֹלָם לֹא הָיָה. וְזֶה סוֹכֵב עַל עֲגוּן הַהִתְחַדְּשׁוֹת, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ דֶרֶךְ חֲדָשָׁה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל

קיב אָשֶׁר ה' קעה בַּנְחֵל

על העֵבֶר, אָלֵא בְּכֹל פֶּעַם בְּפֶעַם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ. וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כו): אֶצֶל בְּנֵי-אָדָם הַשְּׂכָחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל מְאֹד, שְׂאָדָם אוֹמֵר: 'אֹי שְׂכַחְתִּי', אָבֵל אֶצְלִי שְׂכַחָה זֹה הַמַּעֲלָה הַעֲלִיּוֹנָה בְּיֹתֵר, שְׂאָדָם צָרִיף תְּמִיד לְשַׂכַּח אֶת עֵבְרוֹ, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מִתְחִיל בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, וְשׂוֹכַח אֶת עֵבְרוֹ, אֲזִי עוֹלָה מַעֲלָה מַעֲלָה, לֹא-כֵן אִם אָדָם תְּמִיד חׁוֹשֵׁב אַחֲרֵינִית, זֶה עָקֵר הַכְּשָׁלוֹן בַּחַיִּים. וְלָכֵן הַגְּלוּי שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל שְׂגָלָה לָנוּ, שְׂצָרִיכִים לָבוֹא בְּכֹל פֶּעַם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְכֵן לָבוֹא אֶל הַצְּדִיק בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכֹל פֶּעַם, זֶהוּ גְלוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְמִי שְׁהוֹלֵף בְּדַרְךָ זֹה — יִצְלִיחַ. וְלָכֵן כָּל אֱלוֹ הַרוּצִים לָשׁוּב בְּתִשְׁבָּה, הַעֲקֵר לְשַׂכַּח אֶת הַעֵבֶר, וְאִזּוּ יִצְלִיחוּ לְהַכְנִס לְפָנָיו וְלִפְנֵים, וְיִהְיוּ חַיִּי מְאֻשְׁרִים בַּחַיִּיהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א בְּסִיּוֹן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ וְכוּ'; בְּכִרְסֵלֵב נוֹהֲגִים לוֹמַר בְּלִיל-שַׁבָּת וּבְלִיל-רֵאש־חֲדָשׁ וּבְלִיל יוֹם טוֹב גַּם-כֵּן תִּקְוֶן חֲצוֹת, אָבֵל רַק תִּקְוֶן לְאָה, שְׁזֶהוּ הַחֲצִי הַשְּׁנִי שֶׁל סֵדֶר תִּקְוֶן חֲצוֹת. וּבְכֻלָּל — כָּל עֲנִיָּן אֲמִירַת תִּקְוֶן חֲצוֹת הַיָּנוּ, שְׁנִזְכִּיר לְעֲצֻמְנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ בְּיַד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזִמְן חֲצוֹת זֶהוּ עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּשָׂמִים, עַד כְּדֵי כָף, שְׂאוֹמְרִים תְּכַמִּינּוּ הַקְּדוּשִׁים בְּזֶהַר (עין ח"ג יג.), שְׂבִשְׁעַת חֲצוֹת אִזּוּ נִאָּמַר הַפְּסוּק (אִיכָה ב, יט): "שְׂפָכִי כַּמִּים לְבַךְ נִכַח פְּנֵי ה'", בְּעֵת חֲצוֹת אָדָם יוֹשֵׁב נִכַּח הַשְּׂכִינָה מִמֶּשׁ. זֶהוּ הַזִּמְן הַיְחִידִי שְׂאָדָם יְכוֹל לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגְלוּי, וְלָכֵן לֹא בְּתַנּוּם שְׂאָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט), שְׂאֲמִירַת תִּקְוֶן חֲצוֹת, זֶה כְּמוֹ פְּדִיּוֹן,

אָשֶׁר ה' קעו בַּנְחָל קיג

פי אַז יְכוּלִים לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים, וְכִמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רטו), שְׂיֵשׁ כ"ד בְּתֵי דִינִים, וְהַבֵּית-דִּין הָעֲלִיּוֹן דֵּן רַק בְּעַת חֲצוֹת. וְלָכֵן בְּשַׁעַה שְׂאָדָם אוֹמֵר חֲצוֹת, אַז הַגִּיעַ לְבֵית-דִּין הָעֲלִיּוֹן, וְשֵׁם נִמְתְּקִים כָּל הַדִּינִים.

וְהִנֵּה אָנוּ צְרִיכִים הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים בְּשַׁשֶּׁת יָמֵי הַחֹל וּבְשַׁבָּת, בְּחֹג וּבְרֵאשׁ חֹדֶשׁ, וְלָכֵן זֶהוּ דְבַר גָּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד עַר בְּעַת חֲצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְפָרֵט בְּעֵתִים הַלְלוּ שְׁכָלְנוּ צְרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם, אֵינָנו יְכוּלִים לְדַעַת מַה יִּקְרָה עִמָּנוּ בְּעוֹד שָׁעָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הָאוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, אֲשֶׁר אֵינָנו אוֹרֵךְ זְמַן רַב. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), שְׂאֵז הוּא הַזְּמַן לְהַתְּבַרְדֵּךְ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים עז, ז): "אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה, עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה", וְלָכֵן גַּם בְּשַׁבָּת וּבְרֵאשׁ חֹדֶשׁ וּבְיוֹם טוֹב שִׁיף תְּקוּן חֲצוֹת בְּעַת חֲצוֹת, שְׂאֵז הוּא עַת רְצוֹן גָּדוֹל, וְהֵבֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"א בְּסִינֵן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכוּ'; אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כח), שְׂיֵשׁ שְׁדִין יְהוּדָאִין, שְׂצְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מֵהֶם מְאֹד מְאֹד, פִּי בְּמָקוֹם שְׂיִשְׁתַּדְּלוּ לְעֹזֵר לָךְ, הֵם רַק יִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ. וּמַהוּ שָׂד? רוּחַ בְּלֵי גוּף. כְּשִׂאָדָם חוּטָא, בַּר מִינָן, הוּא מְצַר שְׁדִין וְרוּחוֹת, וְאֵלוּ הַשְּׂדִים וְהַרוּחוֹת מְחַפְּשִׁים גּוּף לְהַתְּלַבֵּשׁ בוֹ, וְאִם הֵם מוֹצְאִים אֵינְזָה תְּלָמִיד חֶכֶם שְׁלוּמֵךְ תּוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה, אֶלָּא כְּדִי לְקַנְטֵר, אוֹ שְׁכַל לְמוֹדוֹ לְשִׁבֵר אֶת הַזּוּלָת וּלְהַרְאוֹתוֹ שְׂאֵינָנו שְׁוָה מְאוּמָה, אֲזִי בוֹ

קיד אשר ה' קעז בנחל

מתלבש שד, ונקרא 'שד יהודאי', הינו שהוא באמת יהודי, אבל נכנס בו שד, כי ברגע שאדם רוצה לשבר את זולתו ולקאשו, אף שיהיה תלמיד חכם, צריך לידע שהוא 'שד יהודאי', יהודי אמנם, אף נכנסו בו רוחות רעות; כי ברגע שיהודי רוצה לזכא את רעהו, ולהחדיר בו שאין לו תקנה, סימן שמקבל תורתו מאלפין נפולין.

כי באמת בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כמו שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש על הפסוק (שמות טו, ט): "אמר אייב א'רדה א'שיג א'חלק ש'לל", חמש אלפין, אפלו אלו שרוצים לטרף אותך ולחלק ש'לל וכו', תדע שיש שם חמש אלפין — אלופו של עולם, ואלו שחולקים על זה, הם בכלל מחרפי ומבזי יראי השם. וזה מתמת שהם מקבלים תורה מתלמידי חכמים שדין יהודאין; כי אם אחד רוצה לשבר אותך, תדע לך שהוא שד יהודאי, וצריך להתרחק ממנו. ולהפך — אם אדם מחזק אותך, ומכניס בך תקנה, ומקרב אותך אל הקדוש-ברוך-הוא ואל התורה — תחזיק בו, כי זהו הצדיק האמת.

העקר לבקש תמיד מאתו יתברך, שנופה באמת להיות מקרבים אל רבנו ז"ל, ונופה לקרב רחוקים לצור מחצבתם, ונפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם פלו, ובזכות זה נופה לגאולה השלמה, אשר בו יבוא מלך המשיח ויגאלנו גאלת עולם.

הדורש שלומך...

ה' קעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך, י"א בסיון ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם הנקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וטרם שהיה לי הפנאי להשיבך, קבלתי עוד פעם מכתב ממך, וגם מזוגתך הצנועה.

אֲשֶׁר ה' קעז בְּנַחֵל קטו

מָה אָמַר לָךְ! הִרְגַל עֲצָמְךָ לִתֵּן תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזָכָה אוֹתְךָ בְּאִשֶׁת חֵיל אִשָּׁה צְנוּעָה, וְעוֹזֶרֶת לָךְ
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִרְאָה לְהַחֲזִיק אוֹתָהּ בְּחִשְׁבֹּנוֹת גְּדוּלָּה. נָא
וְנֵא תִשְׁמַר עֲצָמְךָ לֹא לְגֵרָם לָהּ צֶעַר שְׂתַבְכָּהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי קִשָּׁה
מְאֹד מְאֹד אוֹנָאֵת אֶשְׁתּוֹ, שְׂדַמְעוּתֶיהָ מְצוּיּוֹת (בְּבֹא מְצִיעָא נט.),
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל זֶה.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שְׂאֲמָךְ תַּחֲזִיחַ לֹא תִתְעַרֵב בְּחַיֵּיךָ הַפְּרֻטִּים כָּלֵל, כִּי
רַב רַבָּם שֶׁל הַמַּחֲלָקֶת וְהַמְרִיבֹת וְהַפְּרוּדִים בְּבֵית, הוּא רַק עַל-יְדֵי
שְׂמֻעָרְכִים בְּחַיֵּי הַזּוּג אֶת הַהוֹרִים, וּמְכַל שְׂפֵן כְּלָה וְחַמּוּתָהּ, אֲשֶׁר
כָּבֵד גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שְׂאִינָם הוֹלְכִין וּמְשַׁתּוּיִם יַחַד (עֵין
בְּמוֹת קִיז.). וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ הַצָּרָה הַזֹּאת — לְסַפֵּר בְּכָל פַּעַם
לְאֲמָךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר נִעֲשָׂה בֵּינְךָ לְבֵין אֶשְׁתְּךָ, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה
נִגְרַמּוֹת אַחֲרֶ-כֶּךָ צָרוֹת וּבְעִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

זָכַר, זָכַר, כְּמָה בְּכִיתָ, וְכְמָה יְסוּרִים וְצָרוֹת וּמְרִירוֹת וּשְׂפִיכוֹת
דְּמִים עֲבַרְתָּ, עַד שְׂזָכִיתָ לְמַצָּא אוֹתָהּ, וְעַכְשָׁיו בְּשִׁבְלֵי שְׁטוֹת שְׁהִיא
רְשָׁעוֹת הַיָּצַר, תִּשְׁבֵּר בְּיַדְךָ אֶת בֵּיתְךָ?! הֲלֹא רַבְנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ
בְּפִרוּשׁ, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה מָה שְׂעוֹשָׂה לְשִׁבְרָא אֶת הַשְׁלוֹם-בֵּית
שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִלְכֹּד אוֹתָם בְּמַצּוֹדְתוֹ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן רסד).

רְאֵה, אַהוּבִי! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת וְאֲפָנִים, וְאֵל
תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְהִרְגַל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲפֵלוּ כְּמָה
דְּבוּרִים, וְתִאֲמִין, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁלָךְ עוֹשֶׂה רָשָׁם אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ,
וּבּוֹקֵעַ רְקִיעִים, וְאֵף שְׂעֵדִין אֵינְךָ רוֹאָה בְּעֵינֶיךָ שׁוֹם יְשׁוּעָה אוֹ
הַרְחָבָה, תִּאֲמִין, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רָשָׁם, וְכֵד חֵס גְּבִיָּה
אִיתְהַפֵּךְ (בְּבֹא בְּתָרָא עה.), שְׂתַתְּהַפֵּךְ מֵדַת הַדִּין לְמֵדַת הַרְחָמִים, וְתִזְכָּה
לְהִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא, אַחֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם,
וְתִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה עַל זֶה, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל קִימָא, בְּסוּד:

קטז אָשֶׁר ה' קעח בַּנְחָל

”זרעו לכם לצדקה” (הושע י, יב); כפי הצדקה שלכם, כן יהיה הזרע שלכם.

וגם אמר רבנו ו”ל (לקוטי מוהר”ן, חלק א', סימן רסד), כי צדקה הוא תקון הברית. כי השפיע לא במקום שהיה צריך להשפיע, שכל זה הוא חטא הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן. ועל-כן מי שיודע שחטא בחטא המגנה הזה, עליו להרבות בצדקה להדפסת והפצת תורת רבנו ו”ל, שהוא מקבץ את גדחי ישראל כידוע, איך שרבנו ו”ל מחזק ומאמץ ומקרב את כל הנפשות הירודות והשפלות, שגפלו בעשרה פתרון דמסאבותא, בהשאול תחתית ומתחתיו, ובפרטיות מי שגלפד בחטא זה של הוצאת זרע לבטלה, קשה וכבד לו כבד לצאת ממנו מרב הגלות, וככל פעם מקבל על עצמו קבלה חזקה, ולבסוף נופל בפח יקוש. ובאמת מי שזוכה לצית את רבנו ו”ל ומרבה בצדקה, אזי מתקן הכל, וזוכה לזרע של קימא; כי הרבה פעמים קשה לאשתו להתעבר, על-ידי שהוא קלל בפגמים מגנים כאלו — הוצאת זרע לבטלה, ועל-כן צריכים לקיים מה שאמר הנביא (שם): ”זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד”, אם אתה רוצה זרע, וכן לתקן את חטאיך של הוצאת זרע לבטלה, אזי תתן צדקה. וכן תשמר את עצמך מפעם וקפידות שבא מהחטא המגנה הזה (עגן שיחות-הר”ן, סימן רמג); ותרגיל את עצמך לילך רק במדת החסד והרחמים, להיות איש טוב תמיד, 'א גוטער מענטש'.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך...

ה' קעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדוש לסדר שלח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי הַיָּקָר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

אֲשֶׁר ה' קעט בַּנְחַל קיז

את מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי. ובכל יום ויום יש בדעתי לכתב לך, אך בכל פעם נכנסות אצלי טרדות אחרות בעסק הרבים, אשר רבים צובאים על פתח ביתי, וההכרח לדבר עם כלם. ועל-כן נתעכבה הפתיכה.

ובאמת, תאמין לי, שכל המכתבים שכתב נדפסו עד עכשו במכתבים פרטיים, על-כן תראה לקרא בהם כמו במכתבים פרטיים, שנכתבו אליך בפרטיות, והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו.

היה בדעתי לכתב לך באריכות, ומחמת טרדות השבת — אקצר. ופה תקבל "אשר בנחל" חלקים: ל, לא, לב, ותחיה את עצמך בהם, ובקרוב אכתב לך באריכות, אם ירצה השם.

הדורש שלומך...

ה' קעט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך ואת המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ולהשיבך על בלבול דעתך — יקצרו המון יריעות.

ובפרטיות, פי היה כדאי לך 'לגנב' איזה זמן, ולהיות עמנו בצותא בשבת אחת, אז תרגיש עולמך בחיידך. פי השם יתברך מזכנו בשבת אחת, אשר יש בזה להחיות את עצמו כל ימי חייו — אם יש לו שכל, ומה שמדברים בשבת אחת ד' פעמים, יכולים לכתב מזה ספר שלם בלי שום גזמא. אקווה להשם יתברך שיתקרב עוד אחד שיכתב הכל, פי יבוא היום, אשר יהיה מאד מאד יקר כל דבור וכו'.

בשבת זו דברנו בסעדה ראשונה על-פי התורה פ"א: "עלו זה בנגב"; והארקנו הרבה בענין השיחות חלין של הצדיק, אשר אי אפשר לתפסו רק על-ידי-זה, ומוהרנ"ת ו"ל בעצמו אמר, שהעקר מה שהיתה לו השגה ברבנו ו"ל, הנה רק על-ידי השיחות חלין שלו. ובאמת רואים, שעל-ידי תורה קשה רב הפעמים להתעורר, כי מחמת עמק המשג וקצרו המשיג, אי אפשר לתפס, מה שאין בן כשמדבר שיחות חלין, ובדבר זה האדם אינו רחוק עדין, בזה יכול לתפס. ועל-כן צריכים תמיד להטות אֵזֶן קשבת אל קול הצדיקים, אשר אפלו דבוריהם ושיחות חלין שלהם — תורה. כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ספ"ה דף כ:): אפלו שיחת חלין של תלמיד חכם צריכה למוד; ובמדבר שוחר טוב (שמואל ה) מובא: אפלו שיחות חלין שלהם שקולה כנגד כל התורה, עין שם. כי בהכרח להתלבש בשיחות חלין, כמוכא בפנים התורה. והארקנו בזה כדרךנו הרבה מאד דבורים נוראים ונפלאים.

ובבקר בשעת קדוש דברנו ב"ספורי-מעשיות" מהחכם והתם, שהתם — על-ידי שהלך בתמימותו, לא הניח את דרכו בישר ובאמת ובתמימות, אף שנתעלה בכל פעם יותר ויותר, על-ידי-זה זכה להעשות מיניסטר על כל המיניסטרין, שזה סובב על רבנו ו"ל, שנעשה ראש כל הצדיקים. כי זוהי היתה דרכו בקדש, שאף שעלה לאיזו דרגה, לא הניח את עבודתו הפשוטה — לדבר ולשיח עמו ותברך, ולכפות ולהתחנן לפניו יתברך כמו תינוק ממש. וכן הנה עד הרגע האחרון, שהיה מאד מאד מאים בדבקות עצומה, ועלה למקום שעלה. ובקיץ האחרון, שכבר היה חלוש-כח עד מאד מאד, ולא היה יכול ללכת בעצמו, רק הצרכו להובילו עם פסא, אף-על-פי-כן מצאו בעל-הבית של הדירה, איך הוא שוכב על הארץ בפשוט ידים ורגלים, בוכה ומבכה שמים וארץ, שישנה להיות איש כשר. ועל-כן עלינו גם-כן לילך בדרך זו. ועוד היתה אריכות גדולה.

ובסעדה ג' דברנו הרבה הרבה מאד מאד כשעתים, בהתורה הנוראה: "אומרה לאלקי בעודי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב),

אֲשֶׁר ה' קפ בְּנַחַל קיט

שְׁצַרְיָכִים לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת. וְקִשְׁרָנוּ עִם זֶה
בְּאִפֶּן נִפְלָא אֶת כָּל עֲנִין קִיִּין וְהֶבֶל, וְגַם אֶת כָּל פְּרִשְׁת הַמְרַגְלִים
וּפְגָמָם. אֲשֶׁרִי הָאֵזֶן שֶׁשָּׁמְעָה אֶת הַדְּבוּרִים! וְחִבֵּל חִבֵּל, אֲשֶׁר אֵינֶךָ
מִתְנַעֵד עִמָּנוּ בְּשִׁבְת אַחַת, וְאִז הָיִית טוֹעַם טַעַם גֵּן-עֵדֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה
מִמֶּשׁ.

וּבְמַלְוֵה-מַלְכָּה דְּבַרְנוּ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַעֲד,
וְחִדְשָׁנוּ בְּזֶה חִדּוּשֵׁין נִפְלְאִים, וְסִפְרָנוּ סְפוּרִים נִפְלְאִים, וּמְסֻתָּמָא
כְּתָבוּ אֶת זֶה הַחֲבָרִים, וְגַם הַקְּלִיטוּ אֶת זֶה.

אַקוּהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתּוּכַל לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וְלִגְנַב
אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁבְת אַחַת אֲצִלָּנוּ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' קפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי שְׁבַת-קִדְשׁ לְסִדְר שְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֶת מְכַתְּבוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְעַצְבֵּן עַל בְּנוֹ, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת כִּי הוּא בְּגִיל מְבַגֵּר.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מוֹעֵד קָטָן יו.) עַל פְּסוּק (וַיִּקְרָא יט, יד): "לִפְנֵי
עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְּשׁוֹל" — בְּמִכָּה בְּנוֹ הַגְּדוֹל הַכָּתוּב מְדַבֵּר. וְעַל-כֵּן
מָה יִהְיֶה לָּךְ אִם תִּפְהוּ, הֲלֹא תַעֲבֹר לָאוּ וְאִסוּר מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים, וְכֵן
לֹא תִפְעַל עִם כַּעַס וְעֲצָבֻנוֹת כָּלֵל.

רְאֵה רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּנַחַת, וּלְהִסְבִּיר לוֹ בְּדַבְּרִים יָפִים, וְאִף שְׁאֵנִי
יִוָּדַע שֶׁהֵלֵב שְׁלָךְ מִתְפּוֹצֵץ מְרַב צַעַר, אִף אֵין זֶה עֲצָה לְהִתְכַּעַס עַד
שְׁתַּפְּהוּ וְכוּ'. וַיִּדְוְעִים דְּבָרֵי רַבְּנוּ וַיִּל: בְּדַרְךָ נַעַם פּוֹעֲלִים יוֹתֵר
מִבְּדַרְךָ שֶׁל הַכָּאוֹת, וְאִם פּוֹעֲלִים פַּעַם בְּדַרְךָ הַכָּאוֹת, צְרִיכִים לִידַע,
שְׂאֵם הָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי נַעַם, הָיוּ פּוֹעֲלִים יוֹתֵר.

על-כֵּן, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל. תִּאֲמִין לִי, שְׂיֵשׁ
אֲנָשִׁים שְׂסוּבָבִים פִּי אֶלֶף, וְאֶף שְׂאִין זֹו דְרָךְ נְחֻמָּה, אֶף אֶף-עַל-פִּי-
כֵן, לְדַעֲתִי, הִיִּיתַ צְרִיךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ דִּיקָא מְנַקְדָּה זֹו,
וּלְבַקֵּשׁ בְּפִרְטִיּוֹת עַל עֲנִין זֶה. הֵן אֲמַת שְׂאֵתָה מִתְבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּמְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל, אֲבָל בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת הַבְּעֵיָה הַזֹּו אֵינְךָ
מְסַפֵּר; כִּי בְּאֲמַת עֲלִיךָ לְהַבִּין, אֲשֶׁר אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכָה אֶת
הָאָדָם, אֲלָא מִחֻמַּת שְׂרוּצָה שְׂהוּא יִחְזֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן מְכָה
כָּל אֶחָד בְּמִקּוֹם שְׂכּוֹאֵב לוֹ יוֹתֵר. וְלָכֵן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ
בְּפִרְטִיּוֹת עַל הַדְּבָר שְׂכּוֹאֵב לוֹ, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה נִשְׁלַחוּ לוֹ יְסוּרִים
וּמְכֹאֲבִים כָּאלוֹ. וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכַלְבוּלֵי חֲנָם,
וּלְחַפֵּשׂ עֲצוֹת אֲצֵל בְּעֲלֵי עֲצָה, קִבַּל אֶת עֲצַת רַבֵּנוּ וְ"ל, שְׂהִיא עֲצַת
הַצְּדִיקִים, עֲצַת עוֹלָם הַבָּא, וְהִיא עֲצַת הַתְּפִלָּה, וּתְבַקֵּשׁ דִּיקָא עַל
צְרוּתֶיךָ וּבְעִיּוּתֶיךָ שְׂיֵשׁ לְךָ מִבְּנֶךָ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה נְפִלְאָה. וּבְלָבָד
שְׂתִּהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבָר זֶה מְאֹד.

וּבְאֲמַת אֵין לְךָ עוֹד דְּבָר וְעֲצָה יוֹתֵר טוֹבָה וּגְדוּלָה מִתְּפִלָּה. וּמָה
שְׂאִין הָאָדָם נוֹשֵׁעַ — מִפְּנֵי שְׂמִדְבָר וּמִתְפַּלֵּל עַל הַכֹּל, אֲבָל לֹא עַל
הַבְּעֵיָה וְהַצָּרָה שְׂלוֹ. כִּי אִם הִיָּה מְבַקֵּשׁ רַק עַל הַצָּרָה — הִיָּה נוֹשֵׁעַ,
כִּי כִּבֵּר הַקְּדִימוֹ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְעַלֵּת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
וְאֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכָה אֶת הָאָדָם, כִּי אִם שְׂיִבְרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
וְיִתְפַּלֵּל לְפָנָיו. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר אֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצֻמוֹ, וּמְסַפֵּר
לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ...

ה' קפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׂבֵת-קִדְשׁ לְסִדְר שְׂלַח ה'תשמ"ג.

שְׂלוֹם רַב לְהַאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצַחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ בְּצִרוּף כָּל הַפִּתְקָאוֹת — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְהַשֵּׁם

אָשֶׁר ה' קפא בְּנַחֵל קכא

יְתַבְרַךְ יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתֵנוּ בְּתוֹךְ שְׂאֵר תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא לֹא לְהַכְבִּיד עָלֶיךָ, כִּי עָקַר חֲכַמַת הַחַיִּים הוּא לְהַקְל מְעַלְיו הָעַל הַכְּבֹד, וְלִהְיוֹת בֶּן חוֹרִין, וְלֹא לִהְיוֹת מְשַׁעְבֵּד אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם תְּמִיד. וְזֶה זֹכִים עַל-יָדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יְתַבְרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו. וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אוֹמְרִים: אֲלֵמָּלֹא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם בְּשִׁבְלֵי הַתְּבוּדוֹת, הִיָּה גַם-כֵּן כְּדָא, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁזָכִינוּ עַל יָדוֹ לְמָה שְׁזָכִינוּ, אֲשֶׁרִינוּ!

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי רַק עַל-יָדֵי-זֶה נִהְיָה מְקַרְבִּים אֵלָיו יְתַבְרַךְ. וְרְאֵה לְבַל יַחְסֹר לָךְ יוֹם בְּלִי "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת", "סְפֵר-הַמַּדוּת", כִּי הֵם הַסֵּלֶם לְעֵלוֹת אֵלָיו יְתַבְרַךְ. אֲשֶׁרִינוּ, שֵׁשׁ לָנוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁרִינוּ, שְׂאִין אָנוּ מִתְּנַגְדִּים עֲלֵיהֶם, רַק אֲדַרְבֵּה הֵם חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר גַּם עִם חֲבֵרְךָ מִרַבְּנוּ ז"ל וְעֵצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, שְׁזֶה תִּקְוֹן לְפָנֵם הַבְּרִית, בְּסוּד (יְרֵמְיָה טו, יט): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד, ע"ג שם); רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פֶּעַם לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אֵיךְ גִּיב אֵיךְ דִּי גַעְצִיג אוֹן אִיר טוּט, אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם אֶת כְּלֵי הָאֲמָנוּת, וְאַתֶּם תַּעֲבֹדוּ. וְשְׂאֵלוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ: מָהֶם כְּלֵי הָאֲמָנוּת? וְהָשִׁיב (דְּבָרִים ל, יד): "בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ", אֵיךְ גִּיב אֵיךְ דְּעַם פִּיֶּסֶק מִיֶּטֶן הָאָרֶץ. אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם אֶת הַפֶּה וְהַלֵּב, וְאַתֶּם תַּעֲבֹדוּ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ. וּבְאֵמַת רוֹאִים זֹאת בְּחוֹשׁ, כִּי בְּלַעֲדֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵין לָנוּ לֹא פֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, כִּי אָנוּ אֲלֵמִים מִמֶּשׁ, וְכֵן אֵין לָנוּ לֵב לְהִתְעוֹרֵר אֵלָיו, וְעַל-יָדֵי רַבְּנוּ ז"ל אָנוּ נִתְעוֹרְרִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְזֹכִים לְהִתְעוֹרֵר בְּלֵב אֲמִין אֵלָיו יְתַבְרַךְ.

אֲשֶׁרִינוּ, אוֹן פֶּאָרְט אֲשֶׁרִינוּ! אוֹן וִידְעֵר אֲשֶׁרִינוּ! אוֹן טַאקֶע אֲשֶׁרִינוּ! אוֹן אָבֶער אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קפב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

את מכתב בעלך לנכון קבלתי. וגם קראתי את השורות שאת
כתבת, וכבר עניתי לבעלך, ואמרתי לנטות ידי גם אליך כמה
שורות.

עליך לדעת, פי סוף כל סוף הוא בנך, ולזרקו ולסלקו מהבית,
אין זו עצה, ובפרטיות כי אינו רוצה ללכת וכו', את צריכה להבין,
כי הוא עבר בחיים משברים וגלים רבים וכו', אף פעם בהחיים לא
היה לו חבר טוב לדבר עמו או לשחק עמו, אשר צריך לכל ברה
שיהיה לו איזה חבר, כמאמרם ז"ל (תענית דף כג.): או חברותא או
מיתותא; אם יש לאדם חברים לדבר עמם, אזי יש לו חיים.
ולהפוך — מר לו ממות, ואין לו טעם בחיים כלל.

ועל-כן ראי לדון אותו לכף זכות, ואל תקחו את הפאב
והמכאוב אל הלב, ואף שקל להגיד זאת לאחר, אבל באמת הרבה
פעמים האדם רוצה לשמע דבורים אלו מאחר, כדי להתנחם וכו'.
ראי והתבונני, סוף כל סוף עזר לכם השם יתברך שכבר געשה חתן,
אשר מזה בעצמו אתם יכולים לראות את גדל הרחמנות של השם
יתברך עליכם, וכודאי תתקיים בשעה טובה ומצלחת החתנה, ואז
ישתנה לגמרי, כי אשתו תהיה בבחינת החבר שלו, וידברו יחד,
וידורו יחד, ויבינו אחד את השני, ויעזרו אחד להשני, והכל יסתדר
סוף סוף. ההורים — אי אפשר להם להבין את בנם, והבן — אי
אפשר לו להבין את ההורים, ואין להם שפה משתפת, ומזה
נצמחות ביניהם כל המריבות והמחלקות, ומתפכים את הבית
לגיהנום ממש, רחמנא לצלן. על-כן, לדעתי, אתם צריכים לקחת
את הכל בקלות, ולא לקחת את זה כל-כך אל הלב, אשר נחלש
מאד מאד. העקר ראו להיות סבלניים גדולים לגביו, ותדברו עמו

אֲשֶׁר ה' קפג בְּנַחַל קכג

כְּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים עִם חֵבֵר טוֹב, וְתִסְבְּרוּ לוֹ בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת וּבְנֵעַם וְעֲרֻבוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלַּתְכֶם שֶׁתִּתְפַּלְלוּ עַל בְּנֵכֶם, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּמִקְוֵמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר שֵׁם הוּא מְקוֹם מְסָגֵל לְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים.

וְאֲנִי מְקוּוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁעוֹד תִּרְוּ מִמֶּנּוּ רַב נַחַת, הַעֲקֹר סְבָלְנוֹת וְשִׁמְחָה, לְסַבֵּל אוֹתוֹ וּלְשִׁמְחוֹ וּלְחִזְקוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַם אַתֶּם תִּתְחַזְּקוּ וְתִתְאַמְצוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קפג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי שְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה שֵׁשׁ פְּעָמִים, אַךְ מֵה לְעֵשׂוֹת, אִי אֶפְשָׁר לִי לְעֲנוֹת תְּכִי־וּמִיד, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּעֵנִינִיךָ, שְׂאֵתָה נּוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּעֵמֶק הָרָע שֶׁל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. כְּבָר נִדְפְּסוּ הַמּוֹן מְכַתְּבִים מְזֶה — קַחֵם מִשָּׁם, כִּי הֵם נִכְתְּבוּ גַם אֵלֶיךָ.

וּבְכַרְטִיּוֹת, שְׁזֶה לֹא מְזַמֵּן הַדְּפִיסוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל סֵפֶר "אוֹת בְּרִית", וְצָרְפוֹ בְּסוּף כָּל הַמְּכַתְּבִים הַשְּׂיִכִּים לְפָגֵם הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, רְאֵה לְקִנּוֹת אֶת הַסֵּפֶר, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשְׁךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ, אַחֵי הַיְקָר! אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּכָא בְּתָרָא דָּךְ נו:): עַל פְּסוּק (יִשְׁעִיָּהּ לֵג, טו): "וְעוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרָע", זֶה שְׂאִין סַתְּפֵל בְּנָשִׁים שְׁעוֹמְדוֹת עַל הַכְּבִיסָה, עֵין שָׁם; מִכָּל שְׁכַן אֶתָּה,

קכד אֲשֶׁר ה' קפד בַּנְחָל

שְׁהוּרָס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמְקַלְקֵל אֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת זְכוּרוֹנוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין דָּף מ.ה.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בְּמָה שְׁעִינֵיו רוֹאוֹת, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן כָּל־כָּל מְלִילָךְ בְּשִׁפְתֵי הַיָּם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל בְּנֹשִׁים הַרוֹחֲצוֹת שָׁם, וְאִזּוֹ לֹא תִבּוֹא לִידֵי הַרְהוּרִים רְעִים וְכוּ', וְלִידֵי עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת כְּאֵלוֹ הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', קָבַל עַל עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְזֶה יוֹצֵיא אוֹתְךָ מֵהַבוֹץ, כְּמוֹ שְׁהַבְטִיחַ רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): אֲפֹלוֹ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים, שְׁנֹלְכָדוֹ בְּמִצְוֵה רְעָה, וְעוֹבְרִים עֲבֻרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם כֶּף וְכָף, הַכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה בְּיָדָי יוֹצֵיאָם מֵהַבוֹץ.

וְעַל-כֵּן רָאָה לֵהיוֹת חֲזָק וְאִמִּץ בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קפד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחַ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

כְּמָה פְּעָמִים רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ, אָךְ לֹא עָלְתָה בְיָדִי, מְרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבּוֹת בְּעִסְקֵי הַרְבִּים.

מָה אָמַר לָךְ, לֹא טוֹב בְּעֵינֵי רַבֵּנוּ ז"ל דְּרַכְךָ, שֶׁלְקַחְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָבוֹן וּבְדַכְאוֹן וְכוּ', הֲלֹא דָבָר זֶה יַהֲרִס אוֹתְךָ לְגַמְרֵי. הֵן אָמַת שְׁהַשְׁנִים עֲפוֹת וְטָסוֹת, וְאֵינְךָ מוֹצֵא אֶת בֵּית זוּגָךְ, אָךְ-עַל-פִּי-כֵן עֲלִידָה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירֵנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, לְהַפְּךָ אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה מִן הַמְרִירוֹת דִּיקָא (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כג); כִּי צְרִיכִים לְתַפֵּס אֶת הַמְרָה שְׁחוּרָה לְתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה. וּבְכָל־ל וּבְכָפֶט מְצוֹת הַשְּׂמֵחָה עוֹלָה עַל כָּל הַמְצוֹת, כִּי בְּמִצְוֹת הַשְּׂמֵחָה תְלוּיּוֹת

אֲשֶׁר ה' קפד בְּנַחֵל קכה

כל המצוות, כי בזה שהאדם זוכה להיות שמח, אזי נתרחב לו לבו, ויכול לקיים את כל המצוות, ומה גם על-ידי שמחת המצוות, זוכה לגלוי אלקות באספקלריה המאירה (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה').

מה אמר לך, ידידי היקר! בוא יבוא גם יום ישועתך, כי הכל משגח בהשגחה נוראה ונפלאה עד מאד, והעקר לא לפל בדעתו, רק לדון את עצמו תמיד לכף זכות.

ואתמול בסעדה שלישית דברנו הרבה באריכות נפלאה על-פי התורה "אזמנה לאלקי בעודי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפ), שהעקר — למה האדם מתרשל מתפקדה? מפני שאינו מוצא בעצמו נקודות טובות, ומחזיק את עצמו להכי גרוע, עד שמזה בא, רחמנא לצלן, שזורק לגמרי את הסדור, ועוברים ימים שלמים, שאינו מתפלל התפללות הסדורות, וכל זה בא מעצבון וממרירות ודכאון וכו'. ועל-כן עשה זאת, איפוא, בני, ושכוח תשפח מכל העבר עליך, וראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, אשר דבר זה הוא מצוה גדולה. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח. ועקר הצלחה היא — הן ברוחני והן בגשמי.

עליך לדעת, כי זה הנה עקר גדלת אנשי שלומנו היקרים בכל דור ודור, שיכלו להתחזק מעמד, וחזקו את עצמם בכל מה שעבר עליהם, והיו תמיד שמחים ועליזים עד מאד.

ומספרים על ר' אפרים בן ר' נפתלי, בעל המחבר ספר 'לקוטי-אבן', שהיה גאון ובקי נפלא, ועובד ה' גדול מאד, וגם היה סוחר ביהלומים, והדרך אצלו היתה, שמחצות לילה עד חצות היום עסק רק בתורה ובתפלה ובהתבודדות, ובכה הרבה לפניו ותפלה, ואחר חצות יצא קצת לעסקיו לסחר ביהלומים, והיה רק בשמחה עצומה, ורקד באמצע השוק, ועשה שמח שם, ושמח את כל לב נשבר ונדכא, וגם את כל הסוחרים והקונים שמח על-ידי הרקודין והשירים שלו. ואמרו עליו אנשי שלומנו היקרים, שאצלו חצי יום 'יום הכפורים', וחצי יום 'שמחת תורה'.

קבו אָשׁר ה' קפד בנחל

אחי היקר! אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פְּרָק כט):
יעשה אדם מצוותיה של תורה בשמחה, ותחשב לו לצדקה; ראה
להניח תפלין בכל יום ויום בשמחה עצומה, כי רק זה ישאר ממך,
ומעלת מצות תפלין — אין לשער ולספר כלל, כי ממשיך על
האדם אור וזיו וחיים נצחיים. ותמיד תזכר מאמרם ז"ל (ברכות דף
טו.): כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפלין, וקורא קריאת שמע
ומתפלל, מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח, והקריב עליו קרבן,
עין שם. ודבר זה אמה יכול לקיים בכל בקר ודיקא, העקר ראה להיות
שמח. ומעלת הנחת תפלין, ולהתפלל עם התפלין, ולהתבודד עם
התפלין — אין לשער ולספר כלל.

נא ונא אל תניח את עצמך, שקורין 'אפלאזין זיך', כי זה יותר
גרוע מהכל, העקר רק להיות בשמחה 'משנה פריילעך', ומי יתן
שתזכה לבוא למחננו לראש השנה הקדוש והנורא, ולהתפלל עמנו
יחד בהקבוץ הקדוש שלנו, אשר בודאי רבנו ז"ל שם. ומי יתן
שנזכה שיפתח הגבול, ונזכה לעלות פלנו יחד על ציונו אומנה,
ולהתפלל שם בכונה.

חמדת לבבי! ראה להזהר מאד מאד במצות תפלין, כי אמרו
חכמינו הקדושים (מנחות דף מג.): כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין
בזרועו, הכל בחזקה שלא יחטא; ועל-כן מה טוב ומה נעים, שיהיה
זמן הרבה התפלין עליך, ובין כך תזכה גם להתבודד עם התפלין.
ואמרו (שם): כל המניח תפלין — מאריך ימים; וכפי פרושו של
רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד), אשר כל היום נתארך אצלו,
ויגרש את הרע וינגיש את ערבות נעימות אלקותו יתברך.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ה' קפה בַּנְחַל קכז
ה' קפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר קִנְח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִקְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אֶךְ מֵרַב טְרִדוּתִי,
קָשָׁה לִי לַעֲנוֹת תְּכַף-וּמִיד.

אֲחִי הִיָּקָר! חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁר
אֵין לָךְ עוֹד נֵעִם וְעִרְבוּת מְלֵהָאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע
כִּי אֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלָל. וְהַכֵּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית. וְרַבְּנוּ
ז"ל הַפְּלִיג בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר, שֶׁהֶעֱקָר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּתַמִּימוּת וּבְכַפְּשִׁיטוּת גְּמוּרָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא מִתְחַזְּקַת אֲצִלוֹ
הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזוֹכָה לְהָאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוּת, כִּי אַמוּנָה
וּתְפִלָּה תְלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ, כֹּל מֵה שֶׁיִּדְבֵּר יוֹתֵר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן
יִאֲמִין יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן זֶהוּ עֵקֶר עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים כֹּל יְמֵי
חַיֵּיהֶם — לְזִכּוֹת לְאַמוּנָה יְפָה וּבְרוּרָה, וְעַל-כֵּן תָּמִיד מְדַבְּרִים עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ.

וּבְאַמַּת עֲלִיף לְדַעַת, כְּפִי הַקְּטָנוּת וְהִירִידוּת וְהַדְּחָקוּת וְהַמְּרִירוּת
שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְבָרַח
אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ
בְּפְרֻטֵי פְּרֻטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה יִדְמָה לוֹ
שֶׁאֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לוֹ, כֹּל זֶה בָּא מִפְּגַם הַמַּחַ שֶׁנִּתְקַלְקַל, מִחֲמַת חֲטָא
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

וְעַל-כֵּן הֶעֱקָר לְהִיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה —
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶהוּ תְקוּנָה נוֹרָא וְנִפְלְאָ לְפָגַם הַבְּרִית, כִּי פָגַם
הַבְּרִית הוּא קְלָקוּל הַמַּחַ וְהַדַּעַת, קְלָקוּל הַדְּבוּר, וְלִהְיוֹת — שְׁמִירַת
הַדְּבוּר הוּא תְקוּנָה הַבְּרִית; אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחִז בְּזֶה, כִּי בְרִית הַמְּעוֹר וּבְרִית
הַלְשׁוֹן תְלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ.

קכח אֲשֶׁר ה' קפו בַּנְחַל

רָאָה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם מְקַרָּא, מְשַׁנֵּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם טוֹר שְׁלַחַן עָרוּף, וְתַאֲמִין לִי שְׂאִין לָנוּ שִׁיּוֹר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְזֶה כָּל חֶלְקֵנוּ וְתַקְוַתֵּנוּ, הַעֲקֹר שְׁמֹר אֶת עֲצֻמָּךְ מִבְּטָלָה וְשַׁעֲמוּם, רַק תְּמִיד תִּהְיֶה עֶסוּק בְּאִיזָה עֶסֶק אוֹ לְלַמֵּד אוֹ לְהַתְּפַלֵּל אוֹ לְהַתְּבוֹדֵד אוֹ לְאַסֵּף צְדָקָה אוֹ לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל אוֹ לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה אֲשֶׁר כָּל זֶה הֵם מִתְקוּנֵי הַבְּרִית.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אָנִי יוֹדֵעַ וְיֹמְבִין וּמְרַגֵּישׁ מְכַאוּבֵי נַפְשְׁךָ וּלְבָבְךָ, אֵךְ אֵין זֶה עֲצָה לְהַתְּרַחֵק כָּל-כָּף מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲדַרְבֵּה מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רָאָה רַק לְבָרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְאֵל הַתּוֹרָה, וְאֵז תְּרַגֵּישׁ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, זִיו וְעֵנֵג חֲדָשׁ בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רָאָה לְעֹזֵר לְהַפְיֵץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים, סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְהוּא תַקּוּן גָּדוֹל לַפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבְטָלָה, כִּי כִנְגֵד שְׁפֹזֵר וְרָעוּ — יִפְזֹר סִפְרֵים קְדוּשִׁים.

ה' קפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קַרְח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְדוּשׁ", קְדוּשׁ קְדוּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲמֵר וְאֲמֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תְּמִיד.

אָחִי הַיְקָרִים! רָאוּ לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, שְׂזַכִּיתֶם לְהַתְּנוּדַע מִרַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר עָקַר שְׁלֵמוֹת הַהַתְּקַרְבוֹת אֵלָיו הוּא רַק כְּפִי הַשְּׂמִחָה בּוֹ, "בְּךָ רַבְּנֵי נְגִילָה, בְּךָ רַבְּנֵי וְנִשְׂמָחָה, נְגִילָה נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה" — עִם הַנְּגוּן, וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה בּוֹ, תִּתְחִילוּ לְהַתְּמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, לְסִיִּים אֶת הַ"לְקוּוֹטֵי-מוֹהַר"ן הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא בְּכָל חֲדָשׁ, וְכֵן הַ"סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְ"סְפָרֵי-הַמְּדוּת" וְשִׁיחוֹתָיו

אָשֶׁר ה' קפו בְּנַחֵל קכט

הַקְדוּשׁוֹת שֶׁבְּ"חַי־מוֹהַר"ן וּבְ"שִׁיחֹת-הַר"ן", נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצַמְכֶם מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לָכֶם לְבַבְכֶם, וְתִהְיוּ תָּמִיד מְלֵהָבִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה, וְלֹא תִנְיָחוּ אֶת רַצוֹנְכֶם וְכִסּוּפֵיכֶם כָּלֵל, מִפְּנֵי שׁוּם יְרִידָה וּנְפִילָה. כִּי כֵן הִתְקַרַח — שִׁיעֵבַר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲלֵפִים וְרִבְבוֹת יְרִידוֹת, וְאֶסוּר לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, כַּאֲשֶׁר הִתְנַהַג רַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ.

זְכְרוּ הַיֵּטֵב, כִּי כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּמָה שֶׁתּוֹפְסִים בַּיּוֹם הַזֶּה, זֶה יִהְיֶה נִשְׂאָר עִמָּכֶם לְנִצַּח נִצְחִים. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְנַצֵּל אֶת הַיּוֹם, וְתִרְאוּ לְהִרְבוֹת בְּדַבּוּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפְּרוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבַבְכֶם וְאֶת כָּל כְּסוּפֵיכֶם, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִהְיוּ חֲזָקִים בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְזֶהוּ תְּכֵלֶת הַיַּחֲוֹד וְהַחֲבוּר וְהַדְּבָקוֹת עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

עֲלֵיכֶם לְהַכְנִיס אֶת עֲצַמְכֶם בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לִידַע כִּי סוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, שְׁזֵהוּ סוּד אֹר הַמַּקִּיף, אֹר הַצִּיּוּצִית, וּמְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, שְׁזֵהוּ סוּד אֹר הַפְּנִימִי, אֹר הַתְּפִלִּין, לִידַע כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֵף שֶׁמֵּצֵד הַפְּנִימִי הוּא רַק לְכָל אֶחָד כְּפִי הַכְּנֻתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה שְׁנֹכְנָס בּוֹ אֹר הַפְּנִימִי, שֶׁהֵם הַיֵּשֶׁר, הֵינּוּ הַסְּפִירוֹת מֵצֵד הָעוֹלָמוֹת בְּדַגְמַת אָדָם יֵשֶׁר חַב"ד חַג"ת נה"י, וּמֵאִירִים לְפָנָיו שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד. אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵצֵד הַמַּקִּיף, שֶׁהוּא הָעֲגוּלִים, כָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוּ בְּלִי שׁוּם הַכְּנָה, רַק עִם רַצוֹן טוֹב, כִּי אֹר הַמַּקִּיף הֵם הָעֲגוּלִים, הֵינּוּ הַסְּפִירוֹת מֵצֵד הָעוֹלָמוֹת, שֶׁמְסַבְּבִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה מֵרֵאשׁ אָדָם קְדָמוֹן עַד רִגְלֵי הָעֲשִׂיָּה. וְעַל-כֵּן מֵצֵד הָעֲגוּלִים אֵין הַפְּרֵשׁ, שֶׁהוּא בְּרֵאשׁ אָדָם קְדָמוֹן, אוֹ הוּא בְּרִגְלֵי הָעֲשִׂיָּה, כִּי מֵצֵד הָעֲגוּלִים הַכָּל שְׁוֵה, וּמֵאִיר אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד שְׁוֵה בְּשְׁוֵה, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְעַל-כֵּן יֵשׁ לְכָל אֶחָד תְּקוּנָה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

קל אשר ה' קפו בנחל

העקר ראו לשמור על הזמן היקר, ולהיות זריז מאוד מאוד, לבלי לבלות את הזמן, שבדרך כלל בא מעצבות ועצלות ודפאון פנימי. עליכם להתמיד בכל יום במקרא, משנה, גמרא, בכלי, ירושלמי, תוספתא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל מה שפתמידו בלמודים אלו, יותר תזכו לזכך את נפשכם לקבל בו אורו ותברך. הן מצד המקיף והן מצד הפנימי, כי למוד תורה מטהר ומזכך את הנפש, ומכבסה ומנקה מפל מיני זיהמות ולכלוכים שנדבקו בה.

נא ונא אל יהיה נקל בעיניכם דברים אלו, כי ימי הבחירות הם ימי רצון ורחמים, ימי חפץ והצלחה. העקר ראו להוציא את עצמכם מקטנות היצר והמח, ותראו לשמח את עצמכם בכל מיני אפנים, ושמרו פתחי פיכם לבלתי דבר כל העולה על הדעת, וכן לשמור את עצמכם מפעס ומקפידות, ולקדש את האזנים באמונת חכמים, ואת העינים לראות תמיד רק הרוחניות המתייה את כל דבר.

עליכם לדעת, כי לזכות להשיג רוחניות אלקות — הן אור המקיף והן אור הפנימי, אי אפשר בשום אופן שבעולם בלי לקדש את השבעה גרות: העינים, האזנים, החטם והפה, וכזה תלוי כל האדם. וכפי קדשתו, בן יאירו בו תמיד השמות של ה' עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אשרי שיאחז בזה תמיד!

אשרינו, שאנו יודעים מרבי אמת בזה, מעצות נפלאות פאלו, ומאורות נשגבים ונפלאים, הארת זיו שכינתו שמגלה לנו. טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

העקר אל תהיו בטלנים, וראו לנצל את הזמן היקר וימי נעוריהם, ואין אתם יכולים לשער ולתאר אל מה יכולים לזכות בזה העולם, אם הולכים בדרך רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה.

הדורש שלומכם...

אֲשֶׁר ה' קפז בְּנַחֵל קלא
ה' קפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר וְהַחֲשׁוּב, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת וְנִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

בְּאַמַּת אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה אַתָּה מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ כָּל-כָּךְ, הֲלֹא
הֵייתָ צָרִיךְ לְהַכְנִיס מַחֵךְ בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלִכְרַת רַק
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלָמָּה אַתָּה מְחַפֵּשׂ הַשְּׂגוֹת וּמַדְרִיגוֹת וְכוּ', וְאֵז כְּשֶׁלֹּא
הוֹלֵךְ אַתָּה מְחַפֵּשׂ תְּכִלִּית הַהַפּוּךְ — בַּתּוֹךְ הַזֶּבֶל וְהַלְכֵלוּךְ וְכוּ'.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּסֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל
רַבְנוּ ז"ל, לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לְשׁוּם דָּבָר, לֹא לַחֲשֹׁב רַע, וּמִכָּל שֶׁפֶן
לֹא לַעֲשׂוֹת רַע, וְתִהְיֶה כְּשׁוֹר לְעַל וְכַחֲמוֹר לְמִשָּׂא, וְתִמִּיד תִּלְמַד נִים
וְלֹא נִים, תִּיר וְלֹא תִיר, עַד שֶׁבְמִשְׁךָ הַזְּמַן מִמִּילָא יִפְתַּח לְבָךְ וְדַעְתָּךְ,
וְתִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

וְעַל-כֵּן רֵאָה לְעֹזֵב כָּבָר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלָּךְ, וְקַח
לָךְ עֲכָשׁוּ מִשְׁנִיּוֹת, וְתִתְחִיל לֹאמַר ח"י פְּרָקִים וְכֵן גְּמָרָא, וְתֹאמַר
הַרְבֵּה דַפִּים, וְכֵן מַדְרָשׁ מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ. וְכָךְ תִּזְכֶּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
לְלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מַדְרָשׁ, וּבִרְבוּת הַזְּמַן, כְּאֲשֶׁר יִזְדַּכֵּךְ
מַחֵךְ, תִּלְמַד הַרְבֵּה בַּזְהַר וְתִקְוִינִים וְכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל, וְאֵז תִּרְגִּישׁ
טַעַם אַחַר בְּחַיִּיד. גַּם רֵאָה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל וּבְסִפְרֵי חֲסִידוֹת
מִתְלַמְּדֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע.

תֹּאמִין לִי, אָחִי הַיָּקָר! יֵשׁ נִישׁ מָה לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם, הַעֲקָר רֵאָה
לְהִיּוֹת מְסֻדָּר, וְאֵז תִּפְצְלִיחַ דִּרְכָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

קלב אָשׁר ה' קפח בַּנְחַל
ה' קפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קַרַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְדוֹן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת. וּבְשִׁבְת־קִדְשׁ
בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבִרְנוּ מִזֶּה הַרְבֵּה מְאֹד. וְעַיִן בְּסוֹף תּוֹרָה "קָרָא אֶת
יְהוֹשֻׁעַ" (בְּלִקוּטֵי־מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא אֲבָן
טוֹבָה בְּכֶתֶר הַמְּלָךְ, עַיִן שָׁם. וְעַיִן בְּדִבְרֵי מֹהַר"ן ת"ו"ל (צִיצִית, הִלְכָה
ג', אוֹת א'), שֶׁנִּשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם לְבוּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ עַיִן שָׁם. וְעַל־כֵּן כְּמוֹ
שְׁצַרִּיכִים לְשֹׁמֵר עַל הַלְּבוּשִׁין שֶׁלֹּא יִתְלַכְּלוּ, וְלֹא יִמָּצֵא עֲלֵיהֶם
כְּתוּם, כְּמוֹ־כֵן עַל נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְשֹׁמֵר, שֶׁלֹּא יִהְיֶה עֲלֵיהֶם
כְּתוּם, וְלֹא יִמָּצֵא עֲלֵיהֶם פָּגָם, חֵס וְשְׁלוֹם.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינַי יִשְׁשַׁכְּר, אֲנִי רָגִיל לֹאמֵר עִם שְׁנֵי שִׁינַי,
כִּי כִּף נִתְרַגְּלָתִי מִימֵי קִטְנוּתִי, וְלֹא רָצִיתִי לְשִׁנוֹת, אַחֲר־כֵּךְ כְּשֶׁגִּדְלָתִי
מִצָּאֵתִי בְּ"הֵיכַל־הַבְּרָכָה" לְהִרְבֵּ הַקְּדוּשׁ מִקְּאֵמֶרְנָא זי"ע (פְּרִשְׁת
בַּמְדָּבָר), שְׁכּוֹתֵב שָׁם בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: לִישְׁשַׁכְּר הַקְּרִיאָה הַנִּכּוֹנָה כְּדַעַת בֵּן
נִפְתָּלִי בְּשְׁנֵי שִׁינַי, הִרְאֵשׁוֹן בְּשָׁוֵא וְהַשְּׁנֵי בְּקִמְצָה, וְכִּף נִהַג מוֹרֵי וְרַבִּי,
דוֹדֵי רַבֵּנוּ צָבִי, וְכִּף נִהַגוּ כָּל הַצְּדִיקִים וְאֶמְרוּ: "יִשְׁשַׁכְּר פִּי דוֹבְרֵי
שְׁקָר" (מְלִיצַת לְשׁוֹן עַל־פִּי הַפְּסוּק בַּתְּהִלִּים (סג, יב): "יִסְכַּר פִּי דוֹבְרֵי
שְׁקָר"), עַיִן שָׁם. וּמְאֹד נִהְיֵיתִי. אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֶסוּר לַעֲשׂוֹת מַחְלָקַת
מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי תְּמִיד אוֹמֵר לְתַלְמִידִי, שְׁיִבְרַחוּ מִכָּל מִינֵי
מַחְלָקַת וְכַת לְצִים כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֲקִים מֵאֵשׁ. וּבְפְרָטִיּוֹת לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ
מַחְלָקַת בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, זֶה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם יִשְׂרַף
אוֹתוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצִּילֵנוּ.

מְאֹד מְאֹד רְצוֹנִי, שְׁגַם אֶתְּךָ תִּצְרַף אֶת עֲצָמְךָ לְחִבּוּרֵנוּ,

אֲשֶׁר ה' קפ"ט בַּנְחָל קל"ג

הַמְסִימִים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא. וְכֵן אֶת שְׁשֵׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, כִּי הוּא תַקּוּן גְּדוֹל לְהַנְשָׂמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קַרַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְעֲלָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר מַעֲלַת הָאָדָם — שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזֶה נִקְרָא אִישׁ שְׂמִימִי (א הַיָּמֶל מְעַנְטֵשׁ), שְׂיָכוֹל לְהַפְּךָ וּלְקַשֵּׁר שְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשֵׂא אֶחָד. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית וּבַה, פְּרָשָׁה ד', סִימָן ז'): שְׂמִים זֶה אֵשׁ וּמִים, שָׂא מִים, הֵינּוּ שְׁנֵי הַפְּכִים עוֹמְדִים בְּיַחַד, כָּךְ עָקַר מַעֲלָתוֹ שֶׁל צַדִּיק, שְׂנִקְרָא אִישׁ שְׂמִימִי (א הַיָּמֶל מְעַנְטֵשׁ), שֶׁהוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת שְׁנֵי הַפְּכִים. וְכִמּוֹ שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סח), שֶׁהַצַּדִּיק צָרִיף לְהִיּוֹת לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, אַחֲרַת אֵינוֹ נִקְרָא צַדִּיק כָּלֵל. וְדָבָר זֶה בְּגֵי-אָדָם אֵינָם מְבִינִים, אִיךְ שְׁשְׁנֵי הַפְּכִים יְכוּלִים לְהִשְׁתַּוּוֹת יַחַד, וּמִזֶּה בָּא, שְׂבְּגֵי-אָדָם חַיִּים בְּטַעוֹת, רוֹאִים אָדָם כְּפּוּף וְכוּ', עִם רֹאשׁ כְּפּוּף וְכוּ', וְעוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת וְכוּ', חוֹשְׁבִים שְׁזֶה צַדִּיק גְּדוֹל, וְלַהֲפֹךְ — אֶחָד שְׂמַתְנַהֵג כָּל אָדָם, מְדַמְיָנִים כְּאֵלוֹ הוּא כָּלוּם. וְדָבָר זֶה בָּא רַבֵּנוּ ז"ל לְעַקֵּר, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצו), שְׂאִין זֶה עֲנִיָּה לְלֶכֶת בְּרֹאשׁ כְּפּוּף וְכוּ', זֶה נִקְרָאת חֲנֻפָּה, שְׂחֻנְףָּ אֲנָשִׁים. וְכֵן הוּא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כב): בְּעֲנִין הַכְּנָעָה הָעוֹלָם טוֹעִים וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבְזֶה רַב הָעוֹלָם נִלְפָּדִים, עַד שְׂנִכְנָס יֵצֵר הָרָע גְּדוֹל מְאֹד בְּאָדָם לֹאמַר: תִּלְמִיד חָכָם זֶה נָאָה וְתִלְמִיד חָכָם זֶה אֵינוֹ נָאָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג); וְצָרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמֵי שְׂמִים לְמַצֵּא אֶת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַדְּבוּקִים בְּאִין סוּף בְּרוּף הוּא, וּמְיַחֲדִים יְחוּדִים קְדוּשִׁים,

ואינם נפרדים ממנו יתברך כרגע, ואף על-פי-כן מתנהגים כאנשים פשוטים לגמרי. וזה רבם של בני-אדם אינם יכולים להבין. ולכן על-פירב רצים אחרי איזה איש שוטה גמור שאינו מדבר כלל... כדי שלא ירגישו מי הוא, כי כך אמר החכם מכל אדם (משלי יז, כח): "גם אויל מחריש חכם יחשב", וכן אמרו (פסחים צט.): שתיקה יפה לחכמים קל וחרמר לטפשים; ולכן כל אלו הצבועים, על-פירב אינם מדברים, רק עושים הניות ותנועות משנות, כדי לעבד על בני-אדם. ורואים בחוש איך זה עובד, כי אנשים פקחים נמשכים אחריהם, וחושבים כי הנה מצאו את האמת... ורצים אחריהם, ומוסרים להם את כל כספם, ונכנעים אליהם, אוי לאותה בוששה, אוי לאותה כלימה! ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן ר): הוצר הרע גדמה כמי שרץ בין אנשים עם יד סגורה, וחושבים שיש משהו בידו, וכלם רצים אחריו, ולבסוף פותח את ידו, ואין בה כלום. כך רצים אחר איש, וחושבים שאצלו ימצאו את עתידם והצלחתם, ולבסוף מאומה אין בידו. וזו הטעות הכי חמורה שקורית היום, שלא יודעים מי הצדיק האמת להתקרב אליו, ולא יודעים היכן אהרן שרוי, היכן משה שרוי, וטועים מאד אחר כל מיני טפשים ומשגעים, חסרי דעת לגמרי, וחושבים עליהם מה שחושבים, כאלו מי יודע מה הם, ובפרט שיש להם חבורת משגעים וחסרי דעת שהולכים אחריהם, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יב), שהיתה כיתה, שלקחו לעצמם מלך צועני אחד (א ציגינער), שהלכו אחריו חמש-מאות צוענים (פינף הונדערט ציגינער), וכך זה הולך כבר כמה דורות, ועובדים על בני-אדם, ולבסוף פשאדם שוכב עם רגליו אל הדלת (אחר שנפטר), אז רואה: "חבל שהלכתי אחר השטות וההבל", לא-כן מי שדבוק בו יתברך, הוא יודע אל מי להתקרב והיכן היא האמת — "במקום שמצליחים שם בגשמיות וברוחניות". אבל עליך לדעת, כי לוקח זמן רב, עד שמוצאים את הצדיק האמת הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, שיכול להגביה גם את מי שהוא פחות ומגשם עד מאד, ויכול להביאו אל מדרגת

אֲשֶׁר ה' קפ"ט בְּנַחֵל קלה

צדיק קדוש ונורא. ולכן צריכים לבקש הרבה רחמים לזכות להתקרב אל הצדיק האמת בחיים חיותו, כי אחר-כך (אחר המות) מאד קשה למצא אותו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן לט). ולכן ראיה לא להטעות עצמך, ואל תניח שיוליכו אותך שולל, כי היום עובדים מאד חזק על אנשים, ועושים להם שטיפת מח, ובפרט כשהוא עוד מדבר וכותב בלשון של קבלה, בטוויים לא מוכנים, ונדמה לאדם כאלו זה שמדבר בלשונות שאינם מוכנים וכו', מכרח להיות שהוא משהו... ובאמת הכל הבל ודמיון מאד חזק, כי העקר — האמונה, להחזיר בעצמו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וככל שאדם מבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, כמו-כן רואה נסים ונפלאות, כי העקר הוא הבטול, לבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, עד בטול כל הרגשותיו, והוא בטל ומבטל לגמרי בו יתברך, אז יתפרדו ממנו כל פועלי און, ותהיה לשונאיו מפלה גדולה. ובלבד שיהיה לגמרי בטל אל אמתת מציאותו יתברך בבטול כל הרגשותיו, ונעשה עצמו תמיד מרכבה לשכינת עזו יתברך; העינים לשם ע"ב, האזנים לשם ס"ג, החטם לשם מ"ה, הפה לשם ב"ן, הגלגלת פתח המוח לתכמה, הלב לבינה, יד ימין לחסד, יד שמאל לגבורה, הגוף לתפארת, שוק ימין לנצח, שוק שמאל להוד, הברית ליסוד, ובת זוגו למלכות, ויהיה רגיל בזה, אז במקשה הזמן ירגיש הארה עצומה, ויהיה מרכבה לשכינת עזו יתברך, וכל הקמים והחושבים עליו לרעה, הכל יתהפך עליהם לרעה, ויפלו תחת רגליו, וכל אלו שמצערים ומציקים לו ימותו מיתה משנה.

ולכן, אהובי, ידידי, צא מהדמיון שלך! רבנו ז"ל רוצה רק לזכות אותך להיות דבוק בו יתברך, ושני הפכים יהיו ביחד, שזה איש שמימי (א הימל מענטש); אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קלו אָשֶׁר ה' קצ בנחל
ה' קצ.
ה' קצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר קִרְח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

מָה אָמַר לְךָ! אֵינְ לִי מַלְיָם לְהַסְבִּיר לְךָ אֶת חֹמֶר הָעוֹן שֶׁל
הַסְתַּכְּלוּת רְעוּת וְכוּ', וְלִחְמָם עֲצָמוֹ לְעִבְרָה וְכוּ', כִּי זֶה עוֹן חֲמוּר
עַד מְאֹד, לְגֵרוּת אֶת יְצִירוֹ הָרַע עַל-יְדֵי הַסְתַּכְּלוּת רְעוּת, וְאֵין עַל זֶה
תְּרוּץ, כִּי הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא בַתְּרָא נו:): אֵי אֵיכָא
דְּרָבָא אַחְרֵינָא וְכוּ'; אִם יֵשׁ דְּרָךְ אַחְרֵת לֵילָךְ, וְהוּלָךְ בַּק דְּרָךְ שָׁם,
כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים — נִקְרָא רָשָׁע, וְאֵיךְ לֹא תִתְבַּיֵּשׁ?! הֲאִם אֵינְךָ
יּוֹדֵעַ, שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתַּכֵּל עֲלֶיךָ?! הֲלֹא הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא
כֹּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעָלְיוֹ נִאֶמֶר (יְרֵמְיָה כג, כד): "אִם יִסְתַּר אִישׁ
בְּמִסְתָּרִים וְאֵנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ"? וְלִכֵּן חֲזַר כָּבַד בְּתִשׁוּבָה, וְתֹאמַר בְּפִה
מְלֹא: "חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ, וְהִרְעָ בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי,
וְהַסְתַּכְּלָתִי בְּכָל מִינֵי תְמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וּבְאֵתִי לְיַדֵּי קִשּׁוּי אֲבָר וְכוּ',
וְאֵנִי מִתְחַרֵּט עַל זֶה" וְכוּ', וְכֵן תְּרַבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאוּלַּי
"וְשָׁב וּרְפָא לְךָ". וְרֹאוּי לְךָ לְלַמֵּד אֶת הַמְּאָמֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן רמב, וְלוֹמַר עָלְיוֹ הַתְּפִלָּה בְּלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה עַתָּה,
וְתְּרַבֵּה בְּצַדִּיקָה, וְאוּלַּי "וְשָׁב וּרְפָא לְךָ".

רְאֵה וְגַם רְאֵה אֵיךְ אֵתָּה גִסְחָב אַחַר יְצִרְךָ, וְאֵתָּה פְּגוּם מְאֹד,
מְסַתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה עוֹבֶרֶת בְּרַחוּב וּמְהַרְהֵר אַחְרֵיהָ וְכוּ', וְאֵינְךָ יּוֹדֵעַ
שֶׁעַל כָּל זֶה יְבִיא אוֹתְךָ אֱלֹקִים בְּמִשְׁפָּט, וְלֹא תוּכַל לְהַמְלִיט מִזֶּה,
אֲלֹא תִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִתְנוּדָה עַל עוֹנוֹתֶיךָ. וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּא
רְאֵה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אֶת מַחַ מִחֲשַׁבְתְּךָ לְגַמְרִי, וְתִכְנִיס עֲצָמְךָ בַּק
בְּחִדּוּשֵׁינִי דְאֹרִינְתָא, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן גְּמוּר עַל הִרְהוּרִים רְעִים, חֲזַר
בְּתִשׁוּבָה, "וְשָׁב וּרְפָא לְךָ".

דְּבַר אַחַד אֵינִי מִבִּין, אֵתָּה בְּעֲצָמְךָ כּוֹתֵב לִי אֶת גְּנוּת מַעֲשֶׂיךָ,
שֶׁאֵתָּה מִתְגַּעַל בְּנֹאפֵי וְכוּ' וּבְהַסְתַּכְּלוּת רְעוּת, וְהַהֲרִיגֵל הָרַע נַעֲשֶׂה

אָשֶׁר ה' קצא בַּנְחֹל קלז

אַצְלֶךָ טָבַע שְׁנֵי, וְאַתָּה שְׁקוּעַ בַּחטָּא הַמְגִנָּה וְהַמְזוּהָם שֶׁל הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה וְכוּ', וְלִבְסוּף אֵיךְ אֵינְךָ מַתְבַּיֵּשׁ לְדַבֵּר עָלַי, וְלַעֲשׂוֹת עָלַי
בְּקוֹרוֹת?! הֲרֵי עָלֶיךָ לְזַרֵּק עֲצָמֶךָ עַל הָאָרֶץ, וְלִבְכוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
שְׂיַחֲוֶם וַיִּמְחַל לָךְ. וְאִין זֶה מִסְפִּיק, שְׂאַתָּה מְפַיֵּס אוֹתִי עִם קִצַּת כֶּסֶף
לְהַדְפֹּסָה, עָלֶיךָ לְקַבֵּל קְבֻלָּה חֲזָקָה — מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לְשֹׁמֵר עַל
עֵינֶיךָ וְעַל לְשׁוֹנְךָ, וְאַז אֲוִלִי תוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתָּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' קצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחַ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַעֲקָר הוּא שְׁפָלוּת. וְדַבֵּר זֶה מְקַבְּלִים מֵהַצְדִּיק הָאֵמֶת, כְּמוּבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עב). וְזֶה סִימָן שְׁזָכָה
לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּן אֶל הַצְדִּיק הָאֵמֶת — אִם נוֹפְלֵת עָלָיו שְׁפָלוּת אֵמֶתִית.
וְאַז עַל-יְדֵי שְׂמִחְזִיק עֲצָמוֹ לֵאלֹא כְלוּם, עֲנִי הַמְחִזֵּר עַל הַפְתָּחִים,
וּמְרַגֵּישׁ אֶת כְּאֵב עוֹוֹנוֹתָיו, אֲזַיֵּשׁ לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (פְּסָחִים קטו): לְמָה נִקְרָא לְחָם עֲנִי? שְׂעוֹנִין עָלָיו
דְּבָרִים הַרְבֵּה; כִּי מִי שְׂמִחְזִיק עֲצָמוֹ לֵאלֹא כְלוּם כְּעֲנִי, יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים
רַבִּים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל, וְהוּא
תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

קלח אָשֶׁר ה' קצב בַּנְחַל
ה' קצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִנְח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְאֵל תִּתְיָאֵשׁ, תַּעֲשֶׂה
כָּל מִיָּנִי מֵאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁהַבְּטִיחַ
הַבְּטָחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר יוֹצִיא אֶת כָּל הַבָּאִים אֵלָיו מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית
וּמִתַּחֲתָיו. לְרַעֲתִי, אַחֲרֵי הַבְּטָחָה כְּזוֹ, מָה אַתָּה צָרִיךְ לְחַשֵּׁב פְּעָמִים,
תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׁבִיבְכֶלֶתְךָ, וְתִסַּע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְתֵן פְּרוּטָה
לְצַדִּיקָה, וְתֹאמֶר אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, הַנִּקְרָאִים "תִּקְוֹן
הַכְּלָלִי", וְאַחֲר־כֵּן תִּשְׁפֹּךְ אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּזְכוּת רַבְּנוּ ו'ל.
וְאָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו'ל (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים"), אֲשֶׁר
אִם מִתַּעַקְשִׁים אֲצֶל רַבְּנוּ ו'ל — פּוֹעֲלִים, וְכִזּוּ הַלְשׁוֹן אָמַר: בֵּינֵם
רַעֲבִינִים צִיּוֹן אוֹיֵב מְעַן עַקְשָׁנִט זִיךְ אֵין פּוֹעֲלֵט מְעַן. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה
בְּטֵל, רַק תִּסַּע תִּכְף-וּמִיד אֲצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

נָא וְנָא הִתְמַד בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל
פִּיךָ, כִּי רַק בְּזֶה תְלוּיָה כָּל הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו'ל, וּבְלִי לַמּוּד
"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן" אָדָם מְטַעֶה עֲצָמוֹ; כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו'ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ
שֶׁל הַצַּדִּיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. וְלִכֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהַכִּיר אֶת רַבְּנוּ
ו'ל מִכֶּרֶח לְלַמֵּד אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן,
שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא 'אַתְחִלְתָּא דְגָאֵלָה', וְרַבְּנוּ ו'ל בִּקֵּשׁ אֶת אֲנִשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִלְמְדוּ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, עַד שִׁיִּדְעוּ אוֹתוֹ בְּעַל-פִּיהַ מִמֶּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

אָשֶׁר ה' קצג בְּנַחֵל קלט

ה' קצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֵין עוֹד תִּקְוֶן יוֹתֵר גְּדוֹל לְאָדָם עַל פְּגָם הָעוֹנוֹת וְכוּ', כְּמִי שֶׁמְחִזִּיר אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, כִּי כְּנֹגֵד זֶה שֶׁקִּלְקַל מֵעֲשׂוֹ, וּבְכַרְטִיּוֹת פָּגָם הַבְּרִית וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה גָרַם שֶׁעוֹד אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת נִשְׁמָוֹת יַחְטְאוּ, כִּי יִשְׂרָאֵל עֲרֻבִים זֶה לָזֶה (שְׂבוּעוֹת לט.). וְלִכֵּן עָקַר תִּקְוֶן עוֹנוֹתָיו הוּא רַק לְהַחֲזִיר אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה. וְלִכֵּן תִּמְשִׁיךְ בְּזֶה רַק לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְאֵל תִּסְתַּכַּל שְׂאֲחֲר־כֶּךָ הֵם יֵצְאוּ נִגְדָךְ, אֲתָה עֲשֵׂה אֶת שְׁלֹךְ — לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מָה שֶׁפָּגַמְתָּ, וְזֶה שְׁוֵה יוֹתֵר מְאֹלָף תַּעֲנִיּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאֲתָה מִתַּעֲנָה, אֲתָה מְצַעֵר רַק אֶת גּוֹפְךָ, שֶׁמִּמֶּלֶא לְבַסּוֹף יִתְבַּלֶּה בְּקֶבֶר וְכוּ', אֲבָל בְּזֶה שְׂאֲתָה מְגַלֶּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְקַרֵּב אֶת אַחֲרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה גִּירָא בְּעֵינָא דְשִׁיטְנָא, בְּזֶה אֲתָה מְבַטֵּל אֶת הַסְּמ"ך-מ"ם לְגַמְרִי, וּמְעַבִּיר אֶת הַטְּמָאָה וְהִרְעָה מִהָעוֹלָם, וְאֲתָה מְבִיא אֶת הָעוֹלָם לְתַקּוּנּוֹ הַנִּצְחִי, וְאֲתָה עוֹזֵר לְגֵאֲלָה. וְלִכֵּן תִּמְשִׁיךְ בְּדִרְךָ זוֹ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲתָה רַק רְאֵה לְמַסַּר נַפְשֶׁךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

מָה אָמַר לְךָ! בְּעֵתִים הִלְלוּ אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, לֹא יְכוּלִים לְלַחֵם עִם הַחֲשָׁךְ, רַק לְהַדְלִיק אוֹר, וּמִמֶּלֶא הַחֲשָׁךְ יִכְבֶּה, וְזֶה בְּרוּר! כָּלֵם יוֹדְעִים בִּינְדִיעָה בְּרוּרָה מָה הָעֲרֻב-רַב גָּרְמוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֶעֱבִירוּ עַל הַדַּת מְלִיּוֹנִים מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן כְּדִי לְבַטֵּל אוֹתָם, זֶה רַק עַל-יְדֵי שְׂיַחֲזִיר כְּמָה שִׁיּוֹתֵר נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה, וּלְהָאִיר בָּהֶם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

קמ אָשֶׁר ה' קצד בַּנְחָל
ה' קצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם לְהַבְחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי סֵדֶר-דִּרְדָּר-הַלְמוּד וְכוּ', אֵינִי רוֹצֶה לְטַחֵן מִיָּם וְכוּ'.
חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֲבוּדָה יְרָה יט.): לְעוֹלָם לְגֵרָס אֵינִישׁ וְאִף
עַל גֵּב דָּלָא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר; וְכָתַב בְּשׁוֹ"ת מְהַרֵּ"ל הַחֲדָשׁ (סִימָן מח),
שְׁנָשִׁים מְבָרְכוֹת בְּרִכּוֹת הַתּוֹרָה, מִשּׁוּם שְׁקוּרָאוֹת מְשֻׁנָּת "אֵיזְהוּ
מְקוֹמָן" וּפְרָשַׁת הַקְּרִבָּנוֹת, וְאִף-עַל-פִּי שְׁאִינֵן מְבִינּוֹת וְכוּ', וְסִיִּים
הַמְהַרֵּ"ל: וּפְשִׁטָּא שְׁאִישׁ חֵיב לְבָרֵךְ בְּרִכּוֹת הַתּוֹרָה, אִף-עַל-פִּי
שְׁאִינּוּ מְבִין קְרִיאתוֹ וְגִרְסָתוֹ, עֵינֵי שָׁם; וְכֵדָאֵי לְסַמֵּךְ עָלָיו. וּבְפִרְט
בְּחוֹר מְסַכֵּן שְׁפָגוּם מִחוּ וְכוּ', שְׁקַלְקַל בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֵינּוּ
מְבִין שׁוּם דְּבַר שְׁלוּמָד, בְּשִׁבִיל זֶה אֲגִיד לוֹ: "אַל תִּלְמַד"? ! וְאִז
הַבְּטָלָה תְּבִיאוּ לִידֵי זָמָה וְלִידֵי שְׁעָמוּם (עֵינֵי כְּתוּבוֹת נט).? ! אֲמָנָם דַּעַת
ה'מָגֵן אַבְרָהָם' (אַרְחַ חַיִּים, סִימָן נ', סְעִיף קטן ב') חוֹלַק עַל זֶה וְאוֹמֵר,
שְׁאִינּוּ נִקְרָא לְמוֹד, עֵינֵי שָׁם; עַל-כָּל-פָּנִים כְּדָאֵי הַמְהַרֵּ"ל לְסַמֵּךְ
עָלָיו, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּנִידוֹן דִּידֵן, שְׁאֵם לֹא, אֲזִי לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם עֶסֶק
אַף פְּעַם עִם הַתּוֹרָה, וְזוֹ מְצִיאוֹת, וְלֹא כְּדָאֵי לְטַחֵן מִיָּם! מַה שְׁאִין
כֵּן, מִי שְׁמַצִּית אֶת רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), וְאֵינּוּ חֲפִץ
לְהַתְּפַלְפֵּל בְּפִלְפוּלֵי סָרְק, הַהֲכָרַח שְׂיֻדָּה עַל הָאָמֶת, וְאִז בְּמִשְׁךְ
הַזְּמַן יִקְנֶה לְעַצְמוֹ קְנִינֵי הַתּוֹרָה. וּבְעֵינֵי רְאִיתִי, מִי שְׁצִיִּית אֶת רַבְּנוּ
ו"ל, בְּמִשְׁךְ כַּמָּה שָׁנִים נַעֲשֶׂה בְּקִי בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְלִכּוֹן אַל תִּקְנִיטְנִי עִם ה'מָגֵן אַבְרָהָם', גַּם אֲנִי יוֹדַע מִה'מָגֵן
אַבְרָהָם' הַזֶּה, אֲבָל כְּדָאֵי רַבְּנוּ הַמְהַרֵּ"ל לְסַמֵּךְ עָלָיו.

בְּעֵינַי שְׁשֹׂאֵלָתְךָ — מַה הָעֵנִין לְעַמֵּד בְּאַמִּירַת "הַגּוֹי" הַמְּלֵךְ,
הַגּוֹי" הַמְּלֵךְ" וְכוּ', זֹהֵי דַעַת הַמְּקַבְּלִים, וְהַסְּפָרְדִים מְאֹד מְקַפִּידִים
בְּזֶה, וְאִסוּר לְלַעַג עַל שׁוּם מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל, הַנּוֹחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל — אִם

אֲשֶׁר ה' קצה בְּנִחַל קמא

אינם נביאים, בני נביאים הם, וְכָל מְנַהֵג יֵשׁ לוֹ שָׂרֵשׁ בְּהִלְכָּהּ. וְלִכְּנֹן יֵאָחַז כָּל אֶחָד דְּרָכּוֹ, וְאָסוּר לְבַטֵּל אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִירָה ...

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפָדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

אודות שלום-בית וכו', אם אתה רוצה להצליח, עליך לדעת, שאשתך צריכה להיות צודקת וכו', זהו זה! אין עצה אחרת לתן לך, זה צער לכתב כך וכו', והאשה אינה אוהבת לשמע דבורים כאלו וכו', אבל זו המציאות! אם שלמה המלך, שהיה החכם מכל האדם אמר (קהלת ז, כח): "ואשה בכל אלה לא מצאתי" (הינו אחד מאלה), אז מה אנחנו יכולים לומר?! יחידים בודדים זוכים, שגשותיהם הן מסורות לגמרי לבעליהן, בכל מכל כל עם כל הנשמה. ולכן העצה הכי קלה וטובה, רק לתת לה את הצדק, וזהו זה וכו'! אני יודע שכואב לך וקשה לך, אבל תעשה חשבון — להתגרש זה יותר טוב?! ללכת נע ונד זה יותר טוב?! לא לראות את הילדים זה יותר טוב?! את הבושות והתחפזות שתסבל מכל העיר — זה יותר טוב?! תעשה את החשבון הזה, ותראה שאני צודק.

העקר רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אין מה לעשות, אחרת תשבר לגמרי.

נא ונא תעשה לעצמך סדר היום — מה אתה רוצה מעצמך ביום הזה, וכן תעשה לעצמך תכנית על הגיר, ותעריך חשבון הנפש — איך אתה רוצה להראות, ומה שאיפתך בתיים?! ועל-ידי-זה

קמב אָשֶׁר ה' קצו בנחל

תזכה לדעת לכל הפחות מה אפה רוצה מעצמך ומה עתידך וכו', ומה התכלית וכו', כמו סוחר טוב, כשחי עם חשבון הכנסות והוצאות וכו' — אז מצליח, כמו-כן אדם צריך לחיות עם חשבון, לעשות לעצמו תכנית חיים בדת מה לעשות, ואז ילך לו אחרת לגמרי כל החיים, כי חי עם חשבון, ורושם כל דבר אשר רוצה לעשות על פני הכתב, ואז יצליח דרכו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' קצו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר קנח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! מי שנפל בתפיסה, אין עצה אחרת, רק לצעק אליו יתברך מתא הכלא, ולא להתבייש מאסירים אחרים, וכן לא להתבייש מהסוהרים וכו', כי הכי גרוע יכול להיות, שיאמרו שאפה משגע וכו', אפה רק תצעק אל הקדוש-ברוך-הוא: "רבוננו של עולם, הצילני. רבוננו של עולם, הושיעני" וכו', ותרחיב את הדבור בזה מאד, כי כשהגוף בכלא, סימן שגם הנשמה בכלא, וצריכים לרחם על הגוף והנשמה גם יחד, כי ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד). נא ונא רחם על עצמך, כי חבל על הזמן, עוד מעט עוזבים את זה העולם, ולכן על מה ולמה לחכות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר ה' קצו בְּנַחֵל קמג
ה' קצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֵדֶר קִרְחַ הַיְתַשְׁמִ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁכָל רְצוֹנֵי הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאֵינִי מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, לְקַחְתִּי עַל עַצְמִי מְשִׁימָה אַחַת מִרְאֲשֵׁית הַתְּקַרְבוּתִי אֶל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאֲנִי אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם אוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵינִי בּוֹחֵל בְּשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב אֵילוּ כְּלָבִים עוֹמְדִים עָלַי, וְאֵילוּ כְּלָבִים עוֹד יַעֲמֵדוּ עָלַי, וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הָעֲזִי פָּנִים נִקְרְאִים כְּלָבִים, כְּמוֹ שְׂכַחוּב (יִשְׁעִיהַ נוּ, יא): "וְהַכְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ", וְגַם ר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוּ יְאִיר) (ו"ל) הִזְהִיר אוֹתִי כְּמָה פְּעָמִים: הֵיט זִיךְ פּוֹן קִנְאַת הַמְּלָאֲכִים [שְׁמֹר מִמֶּדֶת הַקִּנְאָה שְׁתַּתְּגַבֵּר עֲלֶיךָ]. וְסִפֵּר לִי שֶׁהוּא זוֹכֵר, שְׁכָל מִי שָׂרַק רְצָה לַעֲשׂוֹת לְמַעַן רַבְּנוּ ו"ל — סָבַל מָה שְׁסָבַל וְכוּ', וּלְבִסּוּף נִשְׁבֵּר וְנִתְרַחַק וְכוּ', וְתַמִּיד עֲנִיתִי לוֹ, שְׁאֲנִי טְפוּס שְׁאֵינִי מִפְּחַד מִהַזִּילָת. וּבְאֲמַת מִי שְׁחָזַק בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ נוֹכַח, כִּי זוֹהִי שְׁטוּת לְפַחַד מִהַזִּילָת, וּבְזֶה מִרְאָה חֲסָרוֹן בְּאֲמוּנָה, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי שְׁמֲאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא אֵינוֹ מִפְּחַד מֵאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם.

בְּעֵינַי כָּל עֲנִינֵי מְדִינָה וְכוּ', לָנוּ תַּהֲלָה לְאֵל, אֵין שׁוּם שְׂיִכוּת לְשׁוּם מִפְּלָגָה, אֲנַחְנוּ נִגְדֵּךְ כָּל מִינֵי מַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, נִגְדֵּךְ כָּל מִינֵי אֲלִימוֹת, אֵין לָנוּ עֶסֶק עִם הַפְּגָנוֹת, אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עֹכְשׁוֹ בְּמַצָּב שֶׁל "וְהַמְּשָׁפִיל בַּעַת הַהִיא יָדָם" (עֲמוּס ה, יג), אֵין לָנוּ עֶסֶק עִם שׁוּם גּוֹף, עִם שׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, כָּל הָעֵינַי שְׁלִי הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵנִי לֹא אֲנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֹט, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְקָרֵב אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־פִּי הַדֶּרֶךְ הַתָּם שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל.

עֲלִי לְגִלוֹת לְךָ, שְׁמִסְתַּוְּבָבִים בֵּינֵינוּ כְּמָה הַדִּיוּטִים הַקּוֹפְצִים בְּרֹאשׁ וְכוּ', וְהֵם פְּגוּמִים מְאֹד וְכוּ': זֶה סוֹבֵל מֵעַצְבִּים, יֵשׁ לוֹ פַּחַד

קמד אָשר ה' קצח בנחל

גְּבִהִים, וְזֶה סֵתֶם מְטֹרֶף וְכוּ', וְזֶה מִסְכֵּן מִמְזֹר, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ (בְּלִי כְּנוּיִים)... אֲשֶׁר אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסְּפֹר וְכוּ', וְלִכֵּן אֵל תִּתְפַּעֵל מֵאֵף אֶחָד.

עֲלֶיךָ לִזְכֹּר, אֲשֶׁר דָּבַר רַבְּנוּ ז"ל אֵינְנוּ מְצַמְצֵם בְּמָקוֹם אֶחָד, אוֹ אֶצֶל אִישׁ אֶחָד, וְאִם תִּחְדִּיר דְּבָר זֶה בְּרֹאשׁוֹ הַיָּטִב הַיָּטֵב, אֲנִי גַם אֲתָה לֹא תִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. כָּלֵל זֶה נִקֵּט בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר כָּל עַז פָּנִים הוּא הַדְּיוּט הַקּוֹפֵץ בְּרֹאשׁ, בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ וְכוּ'.

הַעֲקֹר רַק לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁיְהִיוּ שְׂגוּרִים עַל פִּיךָ, וְרַק בְּזֶה מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

שָׁמַר מִבְּטָלָה, לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלָךְ, וְצֵא מִדְּמִיוֹנוֹת, צְרִיכִים רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְצְרִיכִים רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' קצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְּפֹסָה.

בְּמָה שְׁפִתְבֹּת וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, אֲשֶׁר לֹא מְעַנִּין אוֹתִי שׁוּם דְּבָר, אֲנִי מִכְרַח לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, לִי יֵשׁ רְצוֹן וְחֻשֶׁק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלֹא אֶכְפֹּת לִי כָּלֵל מִה שֶׁיִּדְבְּרוּ עָלַי, מִמִּילָא מִי שֶׁמְדַבֵּר עָלַי, הוּא מְגַלֶּה אֶת מַעֲשָׂיו הַמְכַעְרִים — שֶׁהוּא נוֹאֵף, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, וְלִכֵּן עָלְיוֹ לְהַתְבַּיֵּשׁ. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ז.): כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲזוּת, בְּיָדוּעַ שֶׁעֵבֵר עֲבָרָה וְכוּ'.

מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל אָמַר פֶּעַם לְנִכּוֹד רַבְּנוּ ז"ל: "דָּעַם רַעֲבִינִים זֶאֶף

אָשֶׁר ה' קצט בַּנְחַל קמה

דאַרף זיך אויס פיערן שענער און בעסער אז עס וועט זיין דורעך
דיר, [דער רבנו ו"ל מַכְרַח לְצֵאת, אָבֵל מֵה יָפֵה וּמֵה נְעִים שְׂיִהְיֶה
על יָדְךָ]. אַשְׁרֵינוּ, שֵׁשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה,
טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד הזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' קצט.

בעזרת השם ותפלה, יום ראשון לסדר חקת ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברהם הרוצה להאיר נפשו באור האורות,
זח הצחצחות של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

עליך לדעת, כי חסידות ברסלב אינה מצמצמת בזמן ובמקום
וכו', רבנו ו"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל, זה גלוי חדש
שיגלה משיח צדקנו לכל העולם פלו, כי המשיח בדתו יכבש את
העולם, כי רבנו ו"ל מחזק ומעודד את נשמות ישראל לשוב אליו
ותפלה ושלום ותפלה, וכן מחדיר אמונה ברוחה ומזכרת, שיזכרו
לחזות בנעם הנו"ה ולבקר בהיכלו (תהלים כז, ד), ושיפתחו את פיהם
לדבר עמו ותפלה, אשר אין טוב מזה, שאדם דבוק תמיד רק בו
ותפלה, ושום דבר בעולם לא יכול להפיל אותו יהיה אף שיהיה,
ולכן לא שיהיה לצמצם את דבר רבנו ו"ל רק בעדה מיחדת, או באיזו
חסידות מיחדת, יכולים להיות כל חסיד בעולם, או כל ליטאי
בעולם, או מכל עדה שבעולם: תוניסאי, תימני, מרוקאי וכו', וכו',
ואף-על-פי-כן יהיו מקרבים אל רבנו ו"ל, וזה ברור! ולכן מה יש
להתנפח?! תאמין לי, ידידי היקר! אשר כל הגלות המרה, זה רק
מחמת שנאת חנם ופרוד לבבות, שזהו העוין הכי חמור בדור הזה,
ומזה סובלים כל-כך הרבה מחלות וחקלאים רעים, ובפרטיות מחלת
הסרטן, רחמנא לאלן, שנתפשטה עכשו, זה רק מחמת השנאת חנם,

קמו אֲשֶׁר ה' ר בנחל

שְׁאוּכַלְתָּ כָּל חֶלְקָה טוֹבָה וְכוּ', וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ,
שֶׁתְּהִיָּה רַק אַהֲבָה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּלִפָּה שֶׁל הָעֶרְב־רֵב הִיא אָבִי אַבוֹת הַטְּמֵאָה, וּבְזֶה כִּמְעַט רֵב
הָעוֹלָם נִתְפָּסוּ, בְּרֵשֶׁת הַזְּהֵמָה שֶׁל "כַּחֲסֵי וְעֵצִים יָדֵי עֲשׂוּ לִי אֶת הַחִיל
הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), שְׂזוּ מְלָכוֹת הַמִּינּוֹת, מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה. וְלִצְעָרְנוּ
הָרֵב, רַבִּים תְּלָלִים הִפִּילָה הַטְּמֵאָה הַזֹּאת, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְקוֹנֵן בְּעֵת
חֲצוֹת, שְׂנוֹזְכָה כָּבֵד לְהַגְאֵל, וְתִחְזֹר אֵלֵינוּ מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה, וְהִתְהַלַּח
הַמְּלוּכָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שִׁפְעָה...

ה' ר.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תִּדְעַה, כִּי כָּל מֵה שֶׁקוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם — הַכֹּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְאִם בָּא אָדָם זֶה אֵלֶיךָ, וּמִסְפָּר לְפָנֶיךָ כָּל צְרוּתָיו, וְכָל מֵה
שֶׁעוֹבֵר וְעוֹבֵר עָלָיו בִּימֵי שָׁנוֹת חַיָּיו, דְּבָרִים כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר תִּסְמְרָנָה
שְׁעֵרוֹת רֵאשׁ מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת הַסְּפֹר, בְּיָדָיו זֶה הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא
שֶׁצִּמְצָם עֲצָמוֹ אֵלֶיךָ, כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַע שְׁעֵדִין אֶתָּה לֹא הָכִי אִמְלֵל כְּמוֹ
שֶׁחֲשַׁבְתָּ. רָאֵה וּשְׁמַע וְתִבִּין וְתִשְׁכִּיל מֵה זֶה נִקְרָא צְרוּת, וְלִכֵּן תִּקְבַּל
אֶת הַרְמְזִים שֶׁמְרַמְזִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם. וְכַמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּישׁ עֲצָמוֹ מֵאֵין
סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, כְּדִי לְרַמֵּז לְאָדָם רְמְזִים, עֵינֵי שָׁם. וְלִכֵּן קַבַּל אֶת
הַרְמְזוֹ, וְתִצָּא מִהַמְרִירוֹת וְהַדְּבָאוֹן שֶׁתִּקַּף אוֹתָךְ, וְרָאֵה אֵיךְ יֵשׁ
בְּגִי־אָדָם הַסּוֹבְלִים פִּי־אֶלְךָ יוֹתֵר מִמֶּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ עִם
הַגְּלוּי שְׁגָלָה לְנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצה) עַל הַפְּסוּק

אָשֶׁר ה' ר א בְּנַחֵל קמז

(תהלים ד, ב): "בַּצֹּר הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁצַרִיכִים לְמַצָּא הִרְחַבְתָּ בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַטְּלוּ הַצָּרוֹת מִמֶּךָ.

נָא וְנָא תִקַּח עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וּתְחַיֶּה עֲצָמְךָ בְּמָה שֶׁתּוּכַל, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַצָּעַר, כִּי כָּל הַנְּמָשֵׁךְ אַחַר הַצָּעַר — הַצָּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו (מוֹעֵד קָטָן טז); מָה אַתָּה צָרִיךְ אֵת זֶה?! מִסְפִּיק רֵצֶת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ אַחַר הַצָּעַר וְהַדְּכָאוֹן, וְלִקְחַת לֵלֵב אֵת כָּל הַסִּבָּל שֶׁאַתָּה עוֹבֵר. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתּוּכַל כָּבֵר לְנוּחַ וּלְהַשְׁקִיט אֵת הַצָּעַר הַזֶּה. בְּטֹל עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, אֲזִי תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִשְׁלִים עִם מַצְבְּךָ, וְאֲזִי תִרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוּלָה.

הִרְשָׁעִים שֶׁהִצִּיקוּ לְךָ וְגִנְבוּ מִמֶּךָ, עוֹד יִשְׁלְמוּ עַל כֶּךָ מְחִיר כָּבֵד, כִּי הָעוֹלָם אֵינְנו הַפֶּקֶר, שְׁלֵם יְשֵׁלֵם הַמְּבַעִיר אֵת הַבְּעֵרָה.

רק סבֵּלְנוֹת וּלְחִכּוֹת עַד יֵת בּוֹא דְבָרוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' ר א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִיבֶיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתְּבְּךָ עִם הַפֶּסֶף לְפִדְיוֹן. הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל־יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן.

אוֹדוֹת וְכוּ', עֲלִיךָ לְהִבִּין שֶׁהַקְּרִבְנוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ לֹא הָיוּ סֵתֵם, אֲלָא הַכֹּל שְׁמוֹת וְיַחְוָדִים הַמְּקַרְבִּים אֵת הָעוֹלָמוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפּוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ, הָיוּ בָּהֶם נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁהָיוּ צָרִיכִים תְּקוּן, וְלָכֵן כֶּךָ גִּסְתַּבֵּב. וּכְבֵר הָאֲרִיךְ הַרְמֵ"ע מִפֶּאנּוֹ וְ"ל בְּסִפְרוֹ "כִּנְפֵי יוֹנָה" (פֶּרֶק ג', סִימָן נד), עֲיֵן שֵׁם בְּאַרְיִכוֹת גִּפְלָאָה; כִּי סוֹד הַקְּרִבָּן, שֶׁמְקַרֵּב אֵת הִרְחוּקִים, כִּי לְפַעֲמִים מְזַמְּנָת הַבְּהֵמָה לְהִיּוֹת גִּקְרִבָּת,

קמח אָשֶׁר ה' רב בַּנְחֹל

אָשֶׁר בָּהּ מַגְלַגְלַת נִשְׁמָה זוֹ, וּכְשֶׁעוֹשִׂים בָּהּ עֲבוּדָה הַגּוֹנָה, מִתְקַרְבֵּת לְשִׁרְשָׁה וְנִתְקַנֶּת.

מָה אָמַר לָךְ, הָעֶקֶר זֶה אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוּ שְׁלוֹמֵי דַיִם בְּעֵינַיִם כְּאֵלוֹ, כְּדַאי לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּאָמוּנָה פְּשוּטָה, אָשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגִבֵי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְאִזּוֹ בִּידִיעוֹת אֵלוֹ יִתְרַחֲקוּ מִכָּל מִינֵי כּוֹפְרִים וְאֶפִיקוֹרְסִים, רְשָׁעִים אַרוּרִים הַמְדַבְּרִים פְּתוּחַ נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְאֻכָּלִים טְרָפוֹת וְנִבְלוֹת לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אָשֶׁר עַל זֶה בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה לָהֶם עֵנֶשׁ כָּבֵד, וְיִזְרְקוּ אוֹתָם לְכָלֵבִים, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ. וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַבְדִּיל מִכָּל אֵלוֹ הַרְשָׁעִים, אֵין לָנוּ עֶסֶק עִם אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, כָּל הָעֵנֶן שְׁלָנוּ רַק לְגַלוֹת אֶת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעֶקֶר הָאָמוּנָה — לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת הַמְגַשְׁמֶת, וְלִידַע אָשֶׁר לֹא יְכוּלִים לְהִבִּין בְּדַבְּרִים רוֹחֲנִיִּים וְכוּ' וְדַקִּים וְכוּ', אָדָם הוּא חֹמֶר מְגֻשָּׁם וּמְזוּהָם — זוֹהֵי מְצִיאוֹת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהִכְחִישׁ אֶת זֶה, וְאִם הוּא גֻשָּׁם, אֵיךְ יִבִּין רוֹחֲנִי?! וְלָכֵן הִהְכַרְחַת לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַדְּמִיוֹן, שֶׁהוּא מְקַבֵּל וְכוּ', אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, לְמַד לְשׁוֹנֵךְ לומר 'אֵינִי יוֹדֵעַ' (בְּרִכּוֹת ד.), וְתַכְלִית הַיְדִיעָה שְׁלֹא גִדַע (בְּחִינַת עוֹלָם יג, מה), וְאֵינִי אֵינִי רוֹצֵה לְדַעַת כְּלוּם, רַק אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה וְחִנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם סִבְלָנוֹת, כִּי בְּלִי זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל! כָּל-כֶּף חֲבַל שְׂאֵתָה נִכְנָס בְּעַצְבִּים, כִּי זֶה הוֹרֵס

אָשֶׁר ה' רג בְּנַחֵל קמט

לך את כל הבריאות, וחבל מאוד מאוד. אף אם הנה לך? ישוב הדעת, כל החיים שלך היו הולכים אחרת. ועקר ישוב הדעת בא רק על-ידי תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו. וראוי לך ללמד את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י': מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך, מפני שאין להם ישוב הדעת, ולמה? מפני שאינם בשמחה, עין שם; כי השמחה תלויה רק בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ששופך את כל לבו אליו יתברך, ועל-ידי-זה נעשה מישוב.

ומחמת טרדותי אקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' רג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר חקת ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע, שכל מה שעובר עליך, זה רק מחמת השעמום, שאין לך מה לעשות, ומזה בא, שאתה חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזו העברה החמורה ביותר, כי הורג את נפשות בניו ובנותיו וכו', כי מכל טפה יכול להברא ולד. ולכן עקר תקונך — לגרס בכל יום הרבה פְּרָקִים משניות, אפלו שאינך מבין כלום, תקח משניות, ותתחיל מהתחלה, ובכל יום ניום תגרס כמה מסכתות, עד שתזכה לסיים ששה סדרי משנה, ואז תתחיל עוד פעם. וכן תעשה כל ימי חיך, ואז אף פעם לא תלך בטל, כי תמיד תהיה עסוק. ומעלת גריסת משניות — אין לתאר ולשער כלל, כי מטהרת את הנפש מכל מיני חלדה, מ'שני'ה' אותיות נ'ש'מ'ה', כי על-ידי הגריסה במשניות, ממשיך על עצמו נ'ש'מ'ה'. וכן (תהלים ל'): "ה'עלית מן שאול נפשי", ראשי תבות: מ'שני'ה', כי על-ידי

קנ אָשׁוּר ה' רד בַּנְחַל

למוד מ'שְׁנֵיה', מַעֲלָה נִשְׁמָתוֹ מִהַשְּׂאוֹל, וְזוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יְתִבְרֵךְ.

הַעֲקָר רָאָה לַעֲשׂוֹת תְּמִיד הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי חָבַל עַל יָמֵי נְעוּרָיָךְ שֵׁילְכוּ בְּהֶבֶל וּבְרִיק. עֲכָשׁוּ אֶתְּהָ יָכוֹל לְהַשְׁלִים עֲצָמְךָ וּלְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת, אִם רַק תִּרְצֶה, אַף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, שְׂאֵתָה פָּגוּם בְּפָגַם הַבְּרִית, בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת, וְנִכְשַׁלְתָּ כְּבָר בְּמָה שְׂנִכְשַׁלְתָּ וְכוּ' וְכוּ', אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל הָעֶבֶר כָּלֵל, רַק תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וְאִז תִּרְאֶה שֶׁהַפֶּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה. הַעֲקָר חֲזַק לִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וְתִהְיֶה בְּשִׁמְחָה, שֶׁרַק זֶה תִּקְוֶה נִפְלָא לְפָנֵם הַבְּרִית, וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם ו'), שֶׁהַצְּדִיק מְרַפָּא אֶת הַבַּת מְלָךְ — נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק עַל-יְדֵי עֲשֻׂרָה מִיָּנִי נִגְיָנָה. וְלָכֵן רַק שִׁמְחָה, וְעוֹד פַּעַם שִׁמְחָה, וְעוֹד פַּעַם שִׁמְחָה, זֶה עֲקָר הַתִּקְוֶה, הַעֲקָר אֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי יֵשׁ לָנוּ רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, שֶׁהַבְּטִיחַ שִׁיתְקַנְנוּ בְּתִקְוֶה נְצָחִי, אִם רַק נִהְיֶה בְּצִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְנֹאמַר שֶׁם אֶת הַעֲשֻׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תִּקְוֶה הַכָּלִיל'. וְלָכֵן טוֹב שֶׁתִּסַּע לְשֵׁם, אֲפִלוּ פַּעַם אַחַת בְּחַיִּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ, אִז לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֲקַת ה'תִּשְׁמַ"ג.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִם כִּי אֶתָּה כּוֹתֵב פְּלִפּוּל גְּדוֹל, אֲבָל הַדְּבָר אֵינְנוּ כָל-כֶּף פְּשׁוּט, וְתִשְׂאֵל מוֹרָה הוֹרָאָה מִבְּהֵק, כִּי זֶה הַלְכָה מְפֹרֶשֶׁת (חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט, סִימָן קסו): אִם הָיָה כְּתוּב סְמוּךְ לְגִנַּת חֲבֵרוֹ וְנִפְלָא, הוּא צָרִיךְ לְהוֹצִיאֵו מִשֵּׁם, וְאִדְרַבָּה כּוֹפִין אוֹתוֹ וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם. וְלָכֵן אֵל תִּקַּח אֶת זֹאת כָּל-כֶּף בְּנִקְלָא, אֲסוּר לְהִזִּיק לְשָׁנִי, וּבְעֵבוֹר זֶה אֲנַחְנוּ בְּגָלוֹת, כָּל אֶחָד

אָשֶׁר ה' רה בְּנַחַל קנא

צָרִיף לַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן, שְׁכַל הָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו, וְהוּא חֲזֵב בְּכָל הַקּוֹרָה. וְלִכֵּן עָלָיו לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה וּלְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו, וְאִזּוּ יִהְיֶה הָעוֹלָם מְתַקֵּן. הַצָּרָה הַיָּא, שְׁכַל אֶחָד צוֹעֵק שֶׁחִבְרוּ מִקְלָקֵל, וְעָלָיו לְתַקֵּן.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'): צָרִיף כָּל אָדָם לֹמַר בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם, אִם-כֵּן עָלֵי לַעֲסֹק בְּתַקּוּן הָעוֹלָם, וּלְהַתְפַּלֵּל עַל הָעוֹלָם. אִם תִּלְךָ בְּדַרְךָ זוֹ, כָּל הַחַיִּים שְׁלָךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה, וְלֹא יִהְיוּ לָךְ טַעֲנוֹת עַל זוּלָתְךָ, וְתִהְיֶה מֵיִשָּׁב בְּדַעְתְּךָ, לְלֹא מַרְיבוֹת עִם אֶף אֶחָד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמֶךָ, וְאַל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאַף שֶׁעֲבַר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ מִשֶּׁבַר כְּזֶה וְכוּ', שֶׁנִּדְמָה לָךְ, אֲשֶׁר אָבֵד מְנוּס מִמֶּךָ, עִם כָּל זֹאת, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה הַיְסוּד בְּלִמּוּדוֹ הַטּוֹב — לֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, אֲפִלּוֹ בְּמַצְבִּים הַכִּי קָשִׁים שָׂרָק עוֹבְרִים עַל הָאָדָם.

עָלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר לְאָדָם אֵין אֶף אֶחָד — רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לְאָדָם חֵבֵר וְרַע טוֹב, רַק הַצְדִּיק הָאֵמֶת הַדְּבוּק בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְזֶה רַבֵּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אַחַר כָּלֵל, שְׁמַע רַק בְּקוֹל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ תְּמִיד.

קנב אָשׁר ה' רוּ בַנְחַל

רָאָה לַעֲשׂוֹת דְרָכָךָ דְרָכִי, וּנְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת, רַק צֵא מֵהֵיאֹוֶשׁ, יֵשׁ
לִי הַרְבֵּה מֵה לְדַבֵּר עִמָּךְ, הֶעֱקַר אֶל תַּתְיָאֵשׁ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל
יִסְתַּדֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרְכִים הַיְקָרִים, הַחֲפָצִים בְּטוֹבָתִי, שׁוֹתִים
מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרְם יְאִיר וַיִּזְרַח
כָּל הַיָּמִים.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים וְאֶת הַכֶּסֶף וְכו'.

יַעַן שְׁאֲנִי מְרַגֵּשׁ חֲלָשָׁה גְדוֹלָה, לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם בְּתוֹר צְנוּאָה
לְחַיִּים, שְׁאַחַר שְׁאֲעֲזוֹב אֶת הָעוֹלָם, תִּמְשִׁיכוּ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרֵי
רַבְּנֵי ז"ל, וְאֶת כָּל סְפָרֵי שְׁזַכְּנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיַתֵּר שְׁאֵת,
וַיִּשְׁתַּדֵּל כָּל אֶחָד לְהַפִּיצֵם בְּמַחִיר מוֹזֵל מְאֹד, כִּי אֶת כָּל הַסְּפָרִים
שְׁזַכְּנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶה מִמֶּשׁ מִתְּנָה מִהַשָּׁמַיִם, וְאֲנִי רוֹצֵה
לְזַכּוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בָּהֶם. וְלִכֵּן אֶל תִּקְמָצוּ עַל כֶּסֶף, רַק תּוֹזְזִילוּ
מַעוֹת וַיּוֹפְצוּ הַמַּעֲזִינוֹת חוּצָה.

כֹּה דְבַרִי הַמְּאַחַל וּמַעֲתִיר בְּעַדְכֶם תְּמִיד.

נָא לְקַיֵּם רְצוֹנִי, לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרֵי פְּעָמִים אֵין מְסֻפָּר, וְאַהֲיָה
מִלִּיץ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁמַיִם עַל כָּל מִי שְׁיַדְפִּיס סֵפֶר מְסֻפָּרִי.

אֲשֶׁר ה' רז בְּנַחֵל קִנְג
ה' רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עֲלֶיךָ וְכו', תִּדְעַ שְׁזֶה עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, שְׁנֹכְנֶסָה בּוֹ מְרָה שְׁחוֹרָה מִכָּל מִינֵי פְגָעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן,
וְאִין מִי שִׁינְצַל מִזֶּה, אֶלֶּא יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂיֵשׁ לָהֶם טֹבַע יוֹתֵר חֲזָק,
וְאִינֶם כָּל-כָּף רְגִישִׁים עַל כָּל דְּבַר קָטָן, וְלָכֵן אִינֶם נִשְׁבָּרִים מִכָּל
פְּרִט שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְיִשְׁנֶם כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר הֵם מְאֹד מְאֹד רְגִישִׁים, וְכָל
דְּבַר קָטָן שׁוֹבֵר אוֹתָם עַד שְׁנֹשְׁבָרִים לְגַמְרֵי. וְלָכֵן עֲלֶיךָ לִישָׁב דְּעִתָּךְ:
מֵה יוֹתֵר טוֹב — לְבִלוֹת אֶת יְמֶיךָ וְלִילוּתֶיךָ בְּשִׁבְרוֹן לֵב, וְלִהְיוֹת
מְדַכָּא בְּדַפְאוֹן פְּנִימִי, וּמְאוּמָה לֹא יִהְיֶה לְךָ מִחֲיֶיךָ, אוֹ תַחֲסִיָּה אֶת
עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁקִּבְּלָתָ אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל, הִינּוּ הַלְמוּד הָעֵמֶק
שֶׁלְּמִדְּנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), שְׁצָרִיכִים לְדוֹן
עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וְלִהְיוֹת עֲצָמוֹ עִם
כָּל נְקֻדָּה וְנְקֻדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בּוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵה יִשְׁאֵר מִמֶּךָ,
וּמֵה יִתְרוֹן לְאֶדָם מִכָּל עֲמָלוֹ, אִם לֹא אֵלוֹ הַמְצוּוֹת שְׁזוֹכָה לְקַיֵּם!
וְכִמוֹ שֶׁגִּלָּה הָאֶר"י ו"ל לְתַלְמִידָיו, שֶׁהֶעֱקֵר שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמֵה
שֶׁהַגִּיעַ הָיָה רַק עַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמְצוּוֹת, שֶׁבְּעֵת שְׂקָיִם מְצוּה, הָיָה
כָּל-כָּף שְׂמִחָה, כְּאֵלוֹ הַרְוִיחַ כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא (עֵינ בְּתַחֲלַת סֵפֶר "תְּרַדִּים").
הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ! כִּי רַק עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזָכוֹת לְכָל הַמְדַרְגּוֹת
— כְּשֶׁשְׂמִחִים וְעֲלִיזִים עִם כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ שְׁזוֹכִים לְקַיֵּם, כְּמוֹצֵא
שֶׁלֶּל רַב (תְּהִלִּים קִיט, קסב). וְזֶה הַסּוּד שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּשְׂמִחַת
הַמְצוּוֹת — מְצִיאַת נְקֻדוֹת טוֹבוֹת בְּעֲצָמוֹ, עַד שֶׁאֶמֶר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן כו), שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמְצוּוֹת יְכוּלִים לְעֲלוֹת לְמַעְלָה
מִנְּפִשִׁין, רוֹחִין וְנִשְׁמָתִין, וְלִהְיוֹת לְמִטִּי וְלֹא מְטִי, הִינּוּ אֶפְלוֹ כְּשֶׁאֶדָם
נִמְצָא כְּבֵר בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, וְרַעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ
אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנָה מְמַנּוּ, שְׁזֶה בְּעֲצָמוֹ הַתְּפִשְׁטוֹת הַקְּלָפוֹת, כִּי אֶצְלוֹ
יִתְבָּרַךְ — שֵׁם שׁוֹרָה רַק הַשְּׂמִחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' כו, יז):

"עז וְחֶדְוָה בְּמִקוּמוֹ", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ נִמְצָא בְּמִקוּם שְׁיֵשׁ עֲצוּבוֹת וְדַכְאוֹן וּמְרִירוֹת, כִּי זֶה מִקוּם הַסְטָרָא אַחֲרָא. וְלִכֵּן גַּם בְּמִקוּם כְּזֶה אָדָם יְכוּל עַל-יָדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת לְצֵאת מִמְדוּר הַקְּלָפוֹת שֶׁבְעוֹלָם הָעֲשִׂיָה, וְלַעֲלוֹת אֶל לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה, שֶׁהֵם עוֹלָמוֹת עֲשִׂיָה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וְלְהַגִּיעַ אֶל אֹר הָאֲצִילוֹת, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, בְּסוּד: מְטִי וְלֹא מְטִי. כָּל-כֶּף חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵּךְ שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת. וְלִכֵּן אֵין זֶה עֲצָה לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף רְגִישׁ, וְלְהַפְגֵעַ מִכָּל דְּבַר, חֻבַּל עַל כָּל הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת הַטּוֹבִים שֶׁלָּךְ, שְׂאֵתָה יְכוּל לְחִיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, אִם רַק תִּטָּה אֲזַנְיָךְ לְקוֹל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִשְׁמַע בְּעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקָדָה טוֹבָה שְׁיֵשׁ בָּךְ, כִּי יִמְיָנוּ בְּצַל עוֹבֵר, וּמָה נִשְׁאָר מִהָאָדָם? כָּלוּם! רַק אֵלוֹ הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ בָּךְ. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! עֲזוּב אֵת כָּל הַדְּאָגוֹת הַמְיִתְרוֹת, שְׁלֹא יִבִּיאוּ אוֹתָךְ לְשׁוּם דְּבַר, כִּי אִם לְיָדֵי אַכְזוּבוֹת גְּדוּלוֹת, וְיִהְיֶה לָּךְ מֵר מְאֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי מָה יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שְׂיַעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, מָה נִשְׁאָר מִהָאָדָם? רַק קִיּוּם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְשֹׁמֵר אֵת הַדְּבוּר, שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד), שֶׁהַדְּבוּרִים הַמְיִתְרִים שֶׁגוֹרְמַת הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלָפוֹת, הוֹרְסִים אֵת הָאָדָם, וּמְכַלִּים אֵת כַּחוֹתָיו, וְאֵת יָמָיו וְלֵילוֹתָיו הַטּוֹבִים.

נָא וְנָא תַחֲיָה עִם הַשְּׂגָחָה, תִּמְסַר עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׂיִלָּךְ לָךְ וְכוּ', וְאֵיךְ שֶׁתִּנְהַיֵּג עִמָּךְ הַהַשְּׂגָחָה הַעֲלִיוֹנָה, כִּי כָל אֶחָד מִשְּׂגָח בְּהַשְּׂגָחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וּכְמֵאֵמֵר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שְׂאֵפְלוֹ עָלָה מִהָאֵילָן אֵינוֹ נוֹפֵל בְּלִי הַשְּׂגָחָתוֹ הַפְּרִטִית. וְלִכֵּן מָה לָּךְ לְדַאֵג דְּאָגוֹת אַחֲרָיִם? ! בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּכְפִי שְׂיִנְהַיֵּג עִמָּךְ הַהַשְּׂגָחָה — כְּמוֹ-כֵן תַּעֲשֶׂה.

זָכַר הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר מָה שֶׁהַכִּינָה הַהַשְּׂגָחָה בְּעִבּוּרָךְ, מִתַּחַת לְאֲדָמָה יִגִּיעַ אֵלֶיךָ בְּלִי שׁוּם הַשְּׂתַדְּלוֹת, וּמִי שְׁלֹא צָרִיךְ לְבוֹא אֵלֶיךָ, עַל-יָדֵי הַשְּׂגָחָתוֹ הַפְּרִטִית, תּוּכַל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכָל מִינֵי הַשְּׂתַדְּלוֹת, וְלֹא יוֹעִיל כָּלֵל. וְלִכֵּן הֵכִי טוֹב לְמַסַּר עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ יִנְהַיֵּג — כָּךְ יִהְיֶה, מָה לָּךְ לְדַאֵג דְּאָגַת

אֲשֶׁר ה' רח בְּנַחַל קנה

חנם, וְלָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת שָׁבוּר וּמְדַכָּא בְּיַסּוּרִים?! רְאֵה רַק לְשִׁמְחָה
תְּמִיד, וּבְזֶה תִּהְיֶה דְבוּק בּוֹ יְתַבְרֶךְ, כִּי אֶצְלוּ שׁוֹרָה רַק הַשְּׂמִחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרֶךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֲקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חַן
לָךְ עַל זֶה.

בְּעֵינַי חֲצוֹת וְכוּ', אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה! וְר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ו"ל
(בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים"), הִזְהָר גִּיל לֹמֵר: אֵ יַעֲדֵעַן
חֲצוֹת וְאוֹס אֵיךְ כַּאֲפֵ אַרוּיִס פּוֹן דְּעַם עוֹלָם דָּאִס אֵיז מִיִּין פֶּאֲרַמְעֵגִין
[כָּל חֲצוֹת שְׁאֵנִי חוּטֵף בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה הָעֶשֶׂר וְהַתְּקוּנָה שְׁלִין]. וְכַתְּבוּ
הַמְּקַבְּלִים, אֲשֶׁר בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה, בְּעַת שְׁפָרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אֶת הָעוֹלָם, מִיָּד גִּזְרָה בְּחֵרֶפֶן-בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ, כִּי תַבַּת בְּרֵאשִׁי"ת הִיא
לְשׁוֹן בֵּי"ת רֵא"שׁ, זֶה בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ שְׁפָתֵיב (יְרֵמְיָה יז, יג): "מְרוֹם
מֵרָאשׁוֹן מְקוֹם מְקַדָּשְׁנוּ", "וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבִהוּ", זֶה חֵרֶפֶן
בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ. וּבְאֵמַת זֶה תּוֹאֵם עִם דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק
ב', סִימָן סז), אֲשֶׁר בְּרֵאשִׁי"ת הֵם תַּבּוֹת: רֵא"שׁ בֵּי"ת, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ
בְּעַת חֲצוֹת, שְׁנוֹזְפָה לְמִצָּא אֶת הָרֵא"שׁ בֵּי"ת, שְׁעַל יָדוֹ גִּזְזָה לְבַנְיָן
בֵּית הַמַּחֲיִן. וְהַעֲקָר לְכַפּוֹת שְׁאֵנְחָנוּ לֹא נִהְיֶה הַמְּעַפְּכִים אֶת בְּנֵי
בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ עַל-יְדֵי שְׁנֵאוֹת חָנָם (עֵין יוֹמָא ט), שְׁזוֹ מַחְלָה אֵימָה,
שְׁאֲחַד שְׁנֵא אֶת הַשְּׁנֵי עַל לֹא דְבָר, רַק מַחְמַת שְׁאֵינּוּ רוֹצֶה לְאַחַז
כְּמַהוּ.

נָא וְנָא לְמַסֵּר עֲצֻמָּךְ לְגַמְרֵי אֵלֵינוּ יְתַבְרֶךְ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים
שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל שְׁעַל וּפְסִיעָה, "אַתָּה הָאֵל

קנו אֲשֶׁר ה' רט בַּנְחָל

עוֹשֶׂה פְּלֵא" (תהלים עז, טו), תַּעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלְאוֹת, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, אֲסוּר לְהַתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, אֲפִלוּ שְׁמֵר וְצַר לָךְ מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵבֶדֶת אֶת הַכֹּל. זָכַר גַּם זָכַר אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי בְּכֹל תְּנוּעָה שָׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְלָכֵן מָה לָּךְ נִרְדָּם בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין?! רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶה הַתְּבוּדוֹת, שְׂאִין לָךְ מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ! וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוּדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, וְגוֹרֵם שְׁעִשׂוּעִים שְׁלֵא עָלוּ מִימּוֹת עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ זְאִיר.

לְנֹכוֹן קִבְלָתִי אֶת הַמַּעוֹת לְצַרְכֵי בֵּיתִי, יַחֲיֶה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שֶׁהַחַיִּית אוֹתִי, כִּי אֲנִי בְּעַל חוֹב גְּדוֹל, לֹא עָלִינוּ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הַתְּחִזְקוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מָה שְׁעוֹבֵר — מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת וְכוּ', וְהִנֵּה עָקַר הַהִתְחִזְקוֹת מְקַבְּלִים רַק מַעֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, הֵינּוּ בְּלִמּוּד סִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, וּבִשְׂבִיל זֶה הַסֵּמ"ך־מ"ם יִמַּח שְׁמוֹ, כָּל־כֶּךָ מִפְּחַד שֶׁדָּבַר רַבֵּנוּ ז"ל יִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אִם דָּבַר רַבֵּנוּ ז"ל יִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, אֵין לוֹ כָּבֵד מָה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. כִּי רַבֵּנוּ ז"ל יָכוֹל לְקַרֵּב אֶת כָּל־אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלוּ הִכִּי רַחוּק וּפְחוּת. וְלָכֵן מָה עָשָׂה הַסֵּמ"ך־מ"ם? תָּמִיד מְדַבֵּק אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים אֲנָשִׁים מְשֻׁעָעִים וּמְטַרְפִּים, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שׁוּם הַשְׁגָּה בְּאִיזָה דָּבָר, הֵם בּוֹרִים וְרִיקִים מִכָּל וְכֹל, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאֵין לָהֶם שׁוּם שְׂיָכוּת אֲפִלוּ בְּנִגְלוֹת הַתּוֹרָה וּמִכָּל שְׂכָן בְּנִסְתָּרוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן בְּעִנְיָנִים רוּחָנִיִּים דְּקִים שְׂמִקְבָּלִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה הַנְּסִיּוֹן הִכִּי קָשָׁה, שְׁעוֹבֵר הַיּוֹם בְּעִנְיָן הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בָּאוּ זָרִים וְחִלְלוּהָ, וְגוֹרְמִים שֵׁם רַע

אָשֶׁר ה' רט בְּנַחֵל קנו

על רבנו ו"ל. וְזֶה מַה שֶּׁגִּוְרַם כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְנִיעוֹת, וְהַכֵּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְנִסְיוֹן. וְעַל זֶה אֵין שׁוּם עֲצָה אֶלָּא מְסִירוֹת נַפְשׁ, כִּי בַּחֲוֹר אוֹ אַבְרָךְ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמָם חֲשִׁבוֹן הַנַּפְשׁ; "מִמָּה נִפְשָׁךְ, אָנִי מְקַבֵּל פֶּה חַיּוֹת, מָה אֶכְפֵּת לִי, אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ יִתְנַגְדּוּ עַל זֶה, אָנִי אֲחִזִּיק בְּשָׁלִי, וְאֶלְמַד אֶת סִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל, וְאֶתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת".

בְּעֵנִין נְגִינָה זֶה דְּבַר גְּדוֹל לְשִׁמְעַע כְּלֵי זָמֵר, וְהַיּוֹם זֶה מְאֹד מְאֹד קַל, יְכוּלִים לְקַנּוֹת טֵיפֵי קֶסֶטָה, וְלְשִׁמְעַע בְּפַעַם אַחַת תֶּךָ וְנִבְּל, עֲגָב וְחִלִּיל וְכוּ', וְזֶהוּ עֵנִין גְּדוֹל מְאֹד. וּכְכֹר אָמַר רַבְנּוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן רעג): טוֹב לְאָדָם לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם נִגּוּן, כִּי זֶה מוֹשֵׁף אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, וְאֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִמַּעֲלַת הַנְּגִינָה, שֶׁמְקַרְבֵּת אֶת הַנֶּשְׁמָה אֵלָיו יִתְבַּרְךְ. וְלִכֵּן מִתָּר לָךְ לְשִׁמְעַע כְּלֵי זָמֵר תְּמִיד, וּבְעֵנִין מַה שֶּׁכְּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֵרַח חַיִּים, סִימָן תַּקס, סְעִיף ג'), שֶׁגִּזְרוּ לֹא לְנַגֵּן בְּכֵלֵי שִׁיר וְכֵל מִיַּיִן זָמֵר, וְכֵל מִשְׁמִיעֵי קוֹל שֶׁל שִׁיר לְשִׁמְחַ בָּהֶם, כְּכֹר דְּנֻוּ בְּזֶה בְּהַרְבֵּה סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, שֶׁכֵּל זֶה אִם עוֹשִׂים רַק לְשֵׁם הוֹלָלוֹת וְשֵׁל מַה בְּכֹף, זֶה אֲסוּר בְּתַקְלִית הָאֲסוּר, אֲבָל הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁף אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן, שֶׁקוֹרִין מַחֲלַת דִּיפְרֶסִיָּה, לוֹמַר לוֹ לֹא לְשִׁמְעַע — זֶה רְצִיחָה, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת זֶה בְּשִׁבִיל לְקַרֵּר אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ, וְלִכֵּן לוֹ מִתָּר, וְאֲדוֹרְבָה, מְקִיִּים בְּזֶה מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל "וַחֲחֵי בָּהֶם", וְשֵׁלָא יְמוֹת בָּהֶם, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּתְאֲבָדִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, זֶה בָּא מִמַּחֲלַת הַמְּרָה שְׁחוּרָה וְהַדְּפֹאוֹן. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁסוֹבֵל מִדְּפֹאוֹן וּמִמְרָה שְׁחוּרָה, לוֹ מִתָּר לְשִׁמְעַע כְּלֵי זָמֵר, אֶפְלוּ בֵּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים [וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ שְׁיִשׁ שִׁירִים בְּדַגְמַת כְּלֵי שִׁיר, אֲבָל הֵם רַק בְּפֶה, וְנִדְמָה כְּאִלוֹ זֶה כְּלֵי שִׁיר, עַל זֶה אֵין מַה לְפַקֵּק כָּלֵל, אֶפְלוּ בֵּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים]. וְדְבַר זֶה צְרִיכִים לְזַכֵּר הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁסוֹבְלִים מִדְּפֹאוֹן פְּנִימִי, דְּפֹאוֹן עֵמֶק עֵמֶק, וְקָשָׁה לָהֶם לְצִאת מִזֶּה, רַק עַל-יַדֵּי שְׁשׁוּמְעִים כְּלֵי זָמֵר. וְלִכֵּן אֵין שׁוּם צַד אֲסוּר עַל זֶה כָּלֵל.

וּבְעֵנִין שֶׁכְּתִבְתָּ, שְׁרֵאִיתָ שְׁעוֹשִׂים רְקוּד לְפָנֵי הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, שְׁרִיד מְקַדְשֵׁנוּ, זֶה סֵתָם בּוֹרוֹת וְעַם אֲרָצוֹת וְקַלּוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי

קנח אָשׁר ה' רי בַּנְחֹל

זֶה עֲנִין שֶׁל מָתוּ מִטָּל לְפָנָיו, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְפַעַל בְּעֶצְמוֹ לְרַקֵּד וְלִשְׁרֹט שָׁם, בְּעֵת שְׂרֹאִים שְׂבָאִים זָרִים וְחִלְלוּהוּ — הֵן הַיִּשְׁמְעָאִלִים וְהַגּוֹיִים, וּמִכָּל שָׁפֶן הָעֶרְב־רַב, שֶׁעָשׂוּ אֶת הַמָּקוֹם לְמָקוֹם תִּירוֹת, מְעַרְת פְּרִיצִים?! אֵיךְ הֵלֵב לֹא יִקְרַע בְּאֶלְף קָרְעִים, אֵיךְ לֹא יִכָּאֵב הֵלֵב, וְאֵיךְ לֹא יוֹזִיל דְּמַעוֹת כַּמִּים עַל גְּדֹל הַחִלּוּל הַשָּׁם?! בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ חָרַב וְנִחְרַב, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהַיִּשְׁמְעָאִלִים, יִמַּח שְׁמֵם, מְכַנְיָסִים שָׁם אֶת פְּגַרְיָהֶם בְּמָקוֹם קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְלִכְן זֹו עֲזוּת וְחִצְיָפוֹת וְעַם אֲרָצוֹת לְרַקֵּד בְּרַחֲבַת הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, וּבְדַבָּר זֶה אֵין חוֹלְקִין כְּבוֹד לְהַרְבֵּ, כִּי זֶה עֲנִין חִלּוּל הַשָּׁם, שְׂאִין חוֹלְקִים כְּבוֹד וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְשַׁכַּל הַיִּשְׁרָ, וְזֶה זֹוֹכִים עַל־יְדֵי רַבּוּי תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, שְׂדַבָּר זֶה קַבְּלָנוּ מִרַבּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רי.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֲקַת הַיִּתְשַׁמ"ג.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֲזוֹ, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם שְׁלֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

רַבּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות־הַר"ן, סימָן כו'): אֲצַל בְּנֵי־אָדָם הַשִּׁכְחָה הִיא חֲסָרוֹן גְּדוֹל, אָבָל בְּעֵינֵי הַשִּׁכְחָה הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד, תִּכְף־וּמְיָד שָׂרָק עוֹבֵר מִשְׁהוּ אֲנִי כְּבָר שׁוֹכַח וְכו', כִּי עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים תְּמִיד לְהַתְקַדֵּם, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵר כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו, יְכוּל לְהַשְׁתַּגֵּעַ מִרַב צָרוֹת, אָבָל עַל־יְדֵי מִדַּת הַשִּׁכְחָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְזֶה הַגְּלוּי הַנִּפְלָא שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ

אָשֶׁר ה' רִיא בְּנִחַל קִנֵּט

בְּדַרְךָ זוֹ, וְאָז יתְקַדֵּם בְּכָל עֲנִינָיו — בֵּין הַגְּשָׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַ הַיָּמִים.

הַעֲקֹר אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם רַק לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׂכַח אֶת הָעֵבֶר, זֶה הַדְּבַר הַכִּי נֶחֱוֵץ, וְאָז תּוּכַל לְהַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רִיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַרוֹצֶה לְהַאֲרִיךְ נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת,
צַח הַצְחָצְחוֹת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ.

דַּע לָךְ, שְׂאָדָם צָרִיךְ רַק לְהִשְׁתַּוְּקֶק אֵלָיו יתְבַרַךְ, וְלִצְיֵר בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד, אֵיךְ שְׂכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא רַק אוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל מֵה שְׂרַק רוֹאֶה: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגִבֵי אוֹרוֹ יתְבַרַךְ, וְכָל מֵה שְׂקוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַכֹּל בְּהִשְׁגָּחָה פְּרִטֵי פְּרִטֵי, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלֶּא בְּהִשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׁיֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַבִּין כָּלֵל, אֵיךְ מִתְנַהֲגַת הַבְּרִיאָה וּמֵה הַתְּכֵלִית שֶׁל הַבְּרִיאָה — רַק לְזְכוּת לְהַפִּירוֹ יתְבַרַךְ! וְעַל זֶה נִתֵּן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת תּוֹרָתוֹ, שְׁגִלְמַד בָּהּ, וּנְקִיָּם אֶת מַצּוּוֹתָיו יתְבַרַךְ, שֶׁהֵן רְצוֹנוֹ יתְבַרַךְ, וּבְזֶה שְׂאָדָם מַפִּירוֹ יתְבַרַךְ וּמְקַיֵּם רְצוֹנוֹ שֶׁהֵם מַצּוּוֹתָיו, בְּזֶה הוּא בָּא אֶל שְׁלָמוֹת תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלָה נִבְרָא; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַגִּיעַ לְהַפְרָה זוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

קס אָשׁוּר ה' ריב בַּנְחַל
ה' רבי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֻקְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה שְּׁקוֹרָה הַיּוֹם בֵּין אֲלֵפִים וְרִבְבוֹת רִבְבוֹת
וְכוֹ' בְּנֵי הַנְּעוּרִים — הֵן בַּחוּרִים וְהֵן אֲבֵרִים וְכוֹ', וְאֵי אֲפֹשֶׁר
לְכַתֵּב, רַק כְּמוֹ שְׁאֵנִי כוֹתֵב וְכוֹ', וּבְאֵמַת הָיוּ צְרִיכִים לְכַתֵּב יוֹתֵר
בְּפִרוּשׁ וְכוֹ', אֶךְ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד קָשָׁה מְאֹד וְכוֹ', אֲבָל בְּהִכְרַח שֶׁהָיוּ
צְרִיכִים לְכַתֵּב יוֹתֵר פְּתוּחַ, וּמִי שֶׁחִלַּק עַל זֶה, הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע,
חוּטָא וּמְחֻטָּא אֶת הַרְבִּים, וְהַקּוֹלֵר תְּלוּי בְּצִנְאָרוֹ, אוֹי לוֹ וְאוֹי
לְנַפְשׁוֹ! כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבְרִים בְּעֵתִים הִלְלוּ נְסִיווֹת כָּל-כָּף
קָשִׁים וּמְרִים עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְרַק עֲצוּמֵי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל
יְכוּלוֹת לְהַצִּילָם, וּמִי זֶה יַעֲרֹב לְחִלַּק עַל זֶה?! אֵין זֶה רַק פְּגוּם
וּמְגוּל גְּדוֹל! וְלָכֵן אֵל תִּתְפַּעֵל כָּלֵל, רַק תִּדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי, וּתְפִיֵּצֵם
בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי זוֹהִי הַצִּלַּת נַפְשׁוֹת מִמָּשׁ, וּמִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם,
רְאוּי לוֹ לַעֲזוֹר לְהִדְפִּיס אֶת הַסִּפְרִים, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי; כִּי אִם
הַסִּפְרִים הָאֵלּוּ עֲזָרוּ לָךְ, בְּוַדָּאֵי יַעֲזְרוּ לְעוֹד אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רִבְבוֹת
בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הַפְּרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְּרָצוֹת בֵּין נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְאֲסוּר לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ
הַכִּי גְדוּלָה לְהַפִּיֵּצֵם וּלְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. יוֹשְׁבֵים לְעֵצְמָם
כְּמָה לִיִּצְנִים, וְהַמוֹן-עַם הַתְּמִימִים חוֹשְׁבִים, שְׁאֵלוּ הֵם חֻשׁוּבֵי אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, בְּשַׁעָה שֶׁהֵם סְתֵם לְצִים, וְכָל מִחְשַׁבְתָּם — אֵיךְ לְהוֹצִיא
כְּסָפִים בְּעֶרְמוּמִיּוֹת מֵאֲנָשִׁים תְּמִימִים, הָאֵם מֵהֵם צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל?!
אֵינִי מִבִּין אוֹתָךְ, מַה אַתָּה צְרִיךְ אֶפְלוּ לְהַכְּנִס בְּוִכּוּחִים עִם רָשָׁעִים
כְּאֵלוֹ?! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּכָל מַחִיר, וְלֹא
לְהִתִּיחַס אֶל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וְאֲצִלִּי בְּרוּר, שְׁכָל מִי שֶׁפּוֹתַח פֶּה

אֲשֶׁר ה' ריג בְּנַחֵל קסא

וּמִתְרִיס וְכוּ', הוּא בַעַל עֲבָרָה, כַּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה קְלוּנוֹ בְּרַבִּים, אוֹי לָהֶם
וְאוֹי לְנַפְשָׁם! וְהַנִּרְאָה בְּעֵינַי כְּתִבְתִּי, וְאַתָּה תַעֲשֶׂה מִה שְׁתִּרְצֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַרוֹצֵה לְהַאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, הַנַּחֵל
נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, רַק רַב טְרֵדוֹתִי בְּכָל
יוֹם וְיוֹם זֶה אֲשֶׁר מְעַכְבְּנִי מִלְכַתֵּב לָךְ, וְאַתָּה רֵאֵה לְדוֹן אוֹתִי לְכַף
זְכוּת, וְתִמְשִׁיף לְכַתֵּב לִי.

מָה אָמַר לָךְ! בְּשִׁבְתְּ זֹו בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית לְמַדְנֹו אֶת הַתּוֹרָה א'
"אֲשֶׁרִי תְּמִימֵי דִרְךָ", וְהִרְבֵּנוּ לְדַבֵּר נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל־פִּי תּוֹרָה זֹו,
וְקִשְׁרֵנוּ אֶת זֶה לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אִם הִיָּה נִכְתָּב כָּל מָה
שֶׁדִּבְרָנוּ, הִיָּה נַעֲשֶׂה מְזָה סֵפֶר שְׁלָם.

וְתִמְצִית הַדְּבוּר לְעִנְיָן שְׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי בְּכָל פְּעַם וְכוּ', מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בַעַל עֲבָרָה הוּא מְשַׁגֵּעַ, וְעַל־כֵּן
הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי שְׁגִיּוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִתַּן רַבֵּנוּ ו"ל
עֲצָה, עַל־יְדֵי בְּחִינַת נְא"ו, שֶׁהוּא צוֹרֵת מִקַּל, שְׁמִכָּה וּמְכַנִּיעַ אֶת הַרְע
וְהַשְּׁגָעוֹן שֶׁל הָאָדָם.

וּמִקַּבֵּל אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, כִּי הִנָּא ו"ו הִנָּה הוּא שְׁשָׁה
סְדְרֵי מְשָׁנָה, כִּי מַעֲלָתָם גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד. וּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י
ו"ל, שְׁמִי שְׁלוֹמָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם ח"י פְּרָקִים, עַל־יְדֵי־זֶה הוֹרֵג אֶת
הַיֵּצֵר הָרָע. וּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יט), שְׁמָאד
נִכְסֵף רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁיִהְיֶה חַיִּיב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
וְיוֹם "כָּךְ וְכָךְ", חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וְאָמַר, שְׁאַפְלוּ אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים
מִן הַקִּדְשָׁה, שְׁנֹלְכָדוּ בְּמִצּוֹדָה רָעָה, עַד שְׁרַגְלֵינִן בְּעֲבָרוֹת, חֵס

קסב אָשֶׁר ה' ריג בַּנְחַל

וְשָׁלוֹם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִכַּחַת שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֵבְרוֹת שֶׁרָגִילִין בָּהֶם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֶק קְבוּעַ וְחַיִּיב תּוֹק לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם "כָּף וְכָף", יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, בְּנֻדְאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמְצוּדָתָם הַרְעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה. כִּי כַחַת הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְדַבֵּר זֶה מִקְּבֵל אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמָּה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל "כָּף וְכָף", זֶה סוֹבֵב עַל שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵה בְּכָל חֲדָשׁ. הֵינּוּ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים. וְאֶף שֶׁיֵּשׁ מִתְלוֹצְצִים מִזֶּה, מַה בְּכָף?! גַּם הַרִיפּוֹרְמִים מִתְלוֹצְצִים מִהִירָאִים, וְאוֹמְרִים מַה שֶׁאוֹמְרִים, כְּאִלוֹ הוֹצִיאֵנוּ וְהַמְצִיאֵנוּ הַכֹּל מִדְּעַתָּם 'עַפְרָא לְפוּמִיָּהוּ'. כִּי עֵינַי בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן (סִימָן קפ"ה), שֶׁלְכַמָּה אֲנָשִׁים צָוָה רַבֵּנוּ ו"ל בְּפִירוּשׁ לֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת. וְגַם לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל גִּתָּן תִּקּוֹן לֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת. וְאָמַר לִי פֶעַם הָרַב הַחֲסִיד ר' לִוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יָאִיר) [ו"ל], שֶׁמִּיּוֹם שֶׁזָּכָה לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבֵּנוּ ו"ל, הוּא חֲזַק בְּזֶה. וְכֵן סִפְרוּ לִי כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִפְרִיּוּ אוֹתוֹ בְּעִיר אוֹמֵן, שֶׁכָּף הַתְּנַהֵג, שֶׁהִסְתוֹבֵב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ (בְּהַקְלוֹיז) עִם מִשְׁנֵיּוֹת קָטָן בְּיָדוֹ, וְחֲזַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵינִי לְהִסְתַּכֵּל עַל הַלְצִים הַמִּתְלוֹצְצִים מִזֶּה, כִּי כָף הַתְּנַהֵג מוֹהֲרַנ"ת ו"ל כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְזֶה כָּבֵר מִסְפִּיק לָנוּ לְעֵדוֹת.

וְחֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, גַּם אֲנִי נוֹהֵג כָּל יְמֵי, מִיּוֹם שֶׁזָּכִיתִי לְהַנְדֹּעַ מִרַבֵּנוּ ו"ל, וְכֵן מִתְנַהֲגִים כָּל תַּלְמִידֵי "הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, הוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

עַל-כָּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת פְּסֻדָּרָן, וְזֶה יִשְׁבֵּר אֶת הַרוּחַ שְׁטוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בָּךְ, כִּי גֵאוּף הוּא שֶׁגָּעוֹן מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהוֹרֵס אֶת דַּעַת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי כַחַת הַתּוֹרָה, כִּי בְּרֵאשִׁית יֵצֵר הָרַע, בְּרֵאשִׁית תּוֹרָה תִּבְלִין כְּנֻדָּו (קַדוּשִׁין דָּף ל.).

וְעַל-כֵּן גַּא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּזֶה, וְאִם קָשָׁה לָךְ בְּפֶעַם אַחַת,

אֲשֶׁר ה' ריג בְּנַחֵל קסג

אז תחלק: ששה פרקים קדם הצהרנים, וששה פרקים אחר הצהרנים, וששה פרקים בלילה. וזה יועיל לך בנדאי.

אודות ההנהגות שלך וכו', עליך לדעת כי פעם שאלו אברכים את האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, בעל המחבר ספר "באור הלכותים", שיאמר להם איזו הנהגה להתנהג עם נשותיהם. והשיב להם בזו הלשון: קינדערלעך, היט זיך פון פרישות [לדי, שמרו עצמכם מכריתות]; ויותר מזה לא אמר, וכונתו היתה בפשיטות כל המאמרי חז"ל שכתבתי לכם, כך יכולים להתנהג, ויש על מה לסמוך, וגם מה שמוכא בשלחן ערוך ובדברי רבנו הרמ"א יש לסמוך בלי שום פקפוק, העקר לא להתבלבל — לא קדם ולא אחר-כך, כמו שפרש רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רפג) מאמרו של אבא בננימין (ברכות דף ה:) על תפילתי שתהא סמוכה למטתי, מטה לשון זוג, הינו שלא יבלבלו כל הענין, ויוכל אחר-כך להתפלל, כי בדרך כלל האדם חושב מקדם ואחר-כך וכו', עיין שם.

העקר צריכים, שעל-ידי האשה יזכה להנצל מעברות חמורות, ומכל שכן מהחטא המר והמזהם שהוא חטא הוצאת זרע לבטלה, שהוא חמור מאד מאד, ומתר להזדונג אפלו כמה פעמים, העקר לא לבוא לידי החטא הגרוע הזה, והחמרות שלו שלא יביאו אותו לידי עברות חמורות יותר. והמשפיל על דבר אמת יודע את האמת.

מה אמר לך! ראה להרבות בתפלה ושיחה בינך לבין קונך, ותמסר נפשך להפיץ ספרי רבנו ז"ל, אשר אין לך תקון גדול בפגמי הברית כמי שעוסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל, ואשר זהו עקר שלמות הצדקה, שנותן לעני שהוא אינו מפיר, וגם העני אינו מפיר אותו. ומי הוא עוד עני יותר גדול מזה שרחוק ממנו יתברך?! כי אין עני אלא בדעת (נדרים דף מא.).

ואשרי מי שמוסר נפשו בעבור הפצת ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות הספרים החדשים שונתבו בדמעות ובדם, בעזרתו יתברך.

קסד אֲשֶׁר ה' ריג בַּנְחַל

רָאָה מְאֹד מְאֹד לִתֵּן יָד וְכַתֵּף לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיֵץ. וּמָה טוֹב וּמָה גְּנֵעִים, שֶׁתִּתֵּן אֶת כָּל הַצְדָּקוֹת שְׁלֶךְ לְהִיָּקֵר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁהוּא יִדְפִּיס בְּעִבּוּרָךְ אֶת הַסֵּפֶר "מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה", וְתִרְאֶה לְהַפְיֵצוֹ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. גַּם תַּעֲזֹר לוֹ שֶׁיֵּצֵא הַקּוֹנְטֵרַס "סִדְרֵי-הַדָּרָךְ-הַלְמוּד" בַּהַדוּר, וְיִדְפֵס וְיוֹפֵץ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַעֲקֵר רָאָה לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחִינ, וּלְבַל תִּתְקוּטֵט עִם אֲשֶׁתְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, אַדְרָכָה, רָאָה לְכַבְּדָה וּלְעֹזֵר לָהּ. וְאִם אַתָּה מוֹצֵא כְּלִים לֹא רְחוּצִים, תֵּן לָהּ יָד וְעֹזֵר לְהַדְיָחָם בְּעֶצְמָךְ, וְחֵס וְשְׁלוֹם, אַל תִּצְעַק עָלֶיהָ, כִּי, תִּהְיֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הִיא עֲסוּקָה וּטְרוּדָה עִם הַיְלָדִים.

וּבְאַמֶּת, לְבַעַל וּלְגַבֵּר לֹקַח דְּבָר זֶה רַק כְּרַבַּע שָׁעָה, וְעַל-כֵּן מָה וּלְמָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מִהַפְּכָה וּבְעִיּוֹת בְּבֵית מְעַנְיָנִים כְּאֵלוֹ, וְכָל זֶה בָּא רַק מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שֶׁנוֹפֵל אֶל תַּחַת הַמְּקוֹם וְאֶל תַּחַת הַזְּמַן, שָׂאז מְרִים לוֹ הַחַיִּים, וְכָל דְּבָר קָטָן מְעַצְבֵּן אוֹתוֹ, מָה שָׂאִין כֵּן מִי שְׁעוֹלָה אֶל לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעְלָה מִן הַזְּמַן, שֶׁם כָּבֵר גַּעֲשֶׂה כֵּן חוֹרֵין, וְהוּא בְּגִדְלוֹת הַמַּחִינ. וְאִינוּ מְדַקְדָּק כָּל-כָּף עִם אֲשֶׁתּוֹ, אַדְרָכָה עָלָיו נֶאָמַר: מַעֲוֹלָם לֹא אָמַר אָדָם לְחַבְרוֹ צַר לִי הַמְּקוֹם בִּירוּשָׁלַיִם (אַבוֹת, פֶּרֶק ה'); כִּי יְרוּשָׁלַיִם הִיא יָרָא שְׁלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), אֲשֶׁר יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְזֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂבִירַת תַּאֲוֹת מְמוֹן, תַּאֲוֹת נְאוּף וְתַאֲוֹת אֲכִילָה וְשִׂתְיָה, כִּי ג' תַּאֲוֹת אֵלוֹ הוֹרְסוֹת אֶת הַיְרָאָה מִהָאָדָם, וְזוֹרְקוֹת אוֹתוֹ אֶל לְמַטָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַטָּה מִהַזְּמַן וְכוּ'. וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁנִּצְטַמְצַם מִחוּ וְדַעַתּוֹ, הוּא עָלוּל לְחַטָּא וּלְעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים פְּחוּתִים וּמְגִנִּים, וְכֵן לְהַתְקוּטֵט וּלְהַתּוֹכַח עִם אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רָאָה לְאַחֵז אֶת עֶצְמָךְ עִם הַבְּעִטָּלִיר בַּעַל הַחֲטָטְרַת, שֶׁיְכוּל לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיֵה מִתַּחַת הַמְּקוֹם אֶל לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם, וְיֵצֵא לְחֵרוֹת דִּיקָא.

אַחִי, אַחִי הִיָּקֵר! רָאָה לְאַחֵז אֶת עֶצְמָךְ בְּרַבְּנוּ וְ"ל, עַל-יְדֵי לְמוּד סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְתֹאמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְגַם תִּתְּבַוֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל תּוֹרָה, וְזֶה יִזְכְּךָ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל יוֹרְדִים אֶל תּוֹף תְּדָרִי

אֲשֶׁר ה' ריד בְּנַחַל קסח

בְּטֶן, וּמְנַקִּים אֶת פְּנִימֵיּוֹת הָאָדָם, וּמְחַזְזִירִים אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
אֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׂתַצִּית מֵה שְׂפָתוֹב כָּאֵן, וְאֵז תִּהְיֶה אִישׁ
כָּשֶׁר תָּמִיד.

הדורש שלומך...

מוֹבֵא בְּמִדְרָשׁ תְּלַפְיֹת, כִּי אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פְּתָחוֹ שֶׁל
גִּיהֲנוֹם, וּמִי שֶׁשָּׁקַד בְּמִשְׁנֵה, אֵינּוּ מְנִיחוֹ לְהַכְנִס לְשָׁם. וּמְבִיא
הַחִידָ"א רָמַז עַל זֶה מִפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מֵט, כ): "וּמֵאֲשֶׁר שְׂמַנְ"ה לְחַמּוֹ"
— אוֹתֵיּוֹת מְשֻׁנָּה, כִּי בְּזִכּוֹת הַמִּשְׁנֵה, הוּא מְצִילֵנוּ מִדִּינָה שֶׁל
גִּיהֲנוֹם.

ה' ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶיךָ הַיְקָרִים עִם חֲדוּשֵׁי תוֹרָתְךָ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי כָּרָא
כְּמָה פְּעָמִים, אַךְ מֵרַב הַטְּרָדוֹת קָשָׁה לִי לְבוֹא בְּכַתּוּבִים אֲרָכִים.

מָה אָמַר לְךָ! מָאֵד מָאֵד אָנִי שָׂמַח לְשִׁמְעַ מְדֵי פַעַם בְּפַעַם
מֵעֲבוּדְתְךָ וְתוֹרָתְךָ וּמְחֲדוּשֶׁיךָ, וּמִמַּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אֶתָּה מְנַפֵּחַ בִּי,
כִּי מַעֲלַת הַמְּחַדָּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְהוּא
תְּקוּן נִפְלָא עַל הָעֵבֶר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), כִּי כְּנֻגַד
שְׂחָשֵׁב וְהִרְהֵר בְּרַע, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְחִיל לְחַשֵּׁב וְלִהְרַהֵר בְּטוֹב.

וְהַעֲקָר שְׂיוּצִיאָם מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וַיִּרְשָׁמָם בְּכַתֵּב אָמַת, אַךְ
שְׂאֵינּוּ רוֹצֵה לְהַדְפִּיסָם. כִּי הַכְּתִיבָה בְּעֶצְמָהּ שֶׁל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה —
מַעֲלָתָה גְדוּלָּה מָאֵד מָאֵד. וּמוֹבֵא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, כִּי חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה הֵם תְּקוּן לְחֻטָּא הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטּוּלָה, כִּי הַזֶּרַע יוֹצֵא מִן הַמַּחַ,

קסו אָשֶׁר ה' ריד בַּנְחַל

ותקונו — שיטרח במחו לחדש חדושי תורה ולכתבם בספר. ויש לומר רמז בפסוק (תהלים מ, ח): "אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי", סופי תבות ברי"ת, על-פי המוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יט), שברית המעור והלשון תלויות זו בזו, על-ידי שלמות לשון-הקדש שמקדש את דבורו, אזי זוכה לתקון הדעת, תקון הברית. ולהפוך — על-ידי שמדבר כל העולה על רוחו — קלקל בבריתו. וזה "אז אמרתי", כשפגמתי אמרתי, שהוא הדבור, שעל-ידי-זה קלקלתי את בריתי, שנקרא גם-כן אמורי (ענין קהלת עקב בערו זה), התקון לזה "הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי", לרשם במגלת ספר את חדושי התורה שלי, וזה עקר התקון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וזו גם פגמת הכתוב (בראשית ה, א): "זה ספר תולדות אדם", תקון לתולדות אדם שהוציא לבטלה — זה ספר, שיכתב ספר, הינו שיחדש חדושי תורה, ויכתב בספר.

גם מוכא בפסוקים, שכל תלמיד חכם שיש לו פח לחדש חדושי תורה, יכול לבטל כל הגזרות שנגזרו על-ידי עצם פחו. ומוכא גם בהקדמת הזהר הקדוש (דף ה.), פי על-ידי חדושי תורה אמתיים בונים רקיעים אמתיים. ועל-כן תקף-ומיד פשבורא רקיעים חדשים ואמתיים, אזי יכול להפוך את כל הגזרי דינים שנגזרו, חס ושלום.

ועל-כן, אהובי, ידידי היקר! ראה להרבות בחדושי תורה, שתצטק בזה בכל יום ויום לחדש חדושים חדשים. ואל יחסר לך יום בלי חדושי תורה, אשר דבר זה מחדש ומחדד את המחין.

והשם יתברך יהיה תמיד בעזרך, שתזכה להעשות מעין המתגבר. והעקר ראה לרשם על פני הכתב חדושיך.

מה אמר לך! ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, וצריכים לחזק את עצמו בזה מאד מאד. ראה לברח מפל מיני מחלקת וסכסוכים, אשר נתנהו בכל פעם בשכונה שלכם, ברח לך אל תוף התורה הקדושה. ראה ללמד בכל יום ויום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, והעולה על הכל — ספרי רבנו ז"ל, אשר הם יפתחו

אֲשֶׁר ה' רטו בְּנַחֵל קסז

לך את מעינות החכמה והשכל, להבין ולהשפיל בדברי חכמינו הקדושים הנגלה ונסתר, וכן תזכה לחדש על ידו חדושי דאורייתא.

מה אמר לך! רצוני כל-כף לבוא אליך בכתובים ארכים, אף טרדוטי רבו מאד מאד בכל יום ויום בעסק הרבים, ועל-כן ההכרח לקצר, אבל אתה, אהובי, בני, חילך באורייתא, כל זמן שאין עליך טרדות הרבים, ותראה רק לחדש תמיד בנגלה ובנסתר, אשר על-ידי החדושי תורה בפשטי אורייתא נגלה שבתורה, בורא ארץ חדשה, ועל-ידי חדושים בסתרי אורייתא, נסתר שבתורה, בורא שמים חדשים, אשרי הזוכה לבלות את ימיו ואת שעותיו ורגעיו בתורה ובתפלה ובחדושי תורה, אשר אין לך עוד נעם וערבות יותר מזה.

שלום לכל החברים, ובקרוב אכתב לכם מכתב כללי. לעת עתה ראו להתחזק מאד מאד בהפצת הספרים הקדושים, ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה בתקוני הברית.

הדורש שלומך...

ה' רטו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! זכרו את כל הדבורים שנדברו בינינו, ותחזקו את זה על לבכם, למען יעמד אצלכם ימים רבים, פי לא תדעו מה ילד יום. ובאמת כפי שעובר על כל אחד ואחד בזה העולם, ההכרח שיחיה את עצמו במה שיוכל, ובפרטיות על-פי דרך התם הקדוש שגלה לנו רבנו ז"ל (עין ספורי-מעשיות, מעשה ט', מהחכם והתם), שהתם החיה את עצמו עם עבודתו, אף שהיה לו רק מיד ליד, כמה נקדות טובות, החיה את עצמו מאד מאד, ואמר:

קסח אָשֶׁר ה' רטו בַּנְחָל

"מה לנו לחשב מאחרים?! סוף כל סוף מה הכנסתי בהעסק ומה הרווחתי" וכו', עי' שם. ומי שמרגיל את עצמו לילך בדרך זו, אזי הוא תמיד בשמחה, ומחיה את עצמו מאד.

ואפשר לרמז בזה מאמרם זכרונם לברכה (תוספתא ברכות ג, ד): כל שרוח עצמו נוחה בשלו, סימן יפה לו, אין רוח עצמו נוחה בשלו, סימן רע לו. שזהו ההפרש בין החכם והתם; התם היה תמיד בשמחה, כי היתה רוחו נוחה בשלו, ועל-כן סימן יפה לו, שעבר את ימי תירו בדרך ובאפן יפה, מה שאין כן החכם תמיד מצא חסרונות בעבודתו, והיה תמיד בעצבות, ולא היתה רוחו נוחה בשלו, ועל-כן סימן רע לו. כל החיים שלו עברו רק רע כל היום.

ועל-כן, אהובי, אחי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד, וכל אחד יראה להחיות את עצמו עם הנקודות טובות שלו, מה שזוכה לחטף בכל יום ויום: הן במקרא, והן במשנה, והן בגמרא — בבלי, ירושלמי, תוספתא, והן במדרש — רבה ותנחומא, והן ברמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו', כי סוף כל סוף לא ישאר מכם רק אלו הלמודים, שמאד מאד אני מזרז אתכם בהם.

ואשרי מי שמצית ואינו מטעה את עצמו בזה העולם, כי כבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן נא): אל תטעו את עצמכם, העולם הזה מטעה אותנו מאד, עי' שם.

זכרו היטב איך שעובר היום והלילה, ואי אפשר לתפסו כלל, רק על-ידי עצות רבנו ז"ל: לדבר עמו יתברך, ולפרש שיחתו אליו יתברך; הלא בזה שאדם מתמיד לדבר עמו יתברך מדי יום ביומו, סוף כל סוף מקשר ומיחד את היום והלילה אליו יתברך. וכן התפלה וההתבודדות פותחים את הדעת והמח להבין על-כל-פנים המלות בהתפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, אשר כל תפלה עושה תקון נפלא למעלה, ופותחת שערים בגלוי אלקותו יתברך.

אָשֶׁר ה' רטו בְּנַחֵל קסט

אֲשֶׁר־י הַמַּטָּה הַיָּטִב אֶת לְבוֹ וְדַעַתּוֹ אֶל פְּרוּשׁ הַמַּלּוֹת שֶׁל
הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, שְׂאֵז יִזְכֶּה שֶׁתְּפַלְתּוּ תִּהְיֶה בְּבַחֲיִנַת מִיֵּן מְתִיקִין
הַמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ', אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן
הַמַּחֲזִין, תְּקוּן הַדַּעַת, שִׁיטְעַם וְיִרְגִישׁ מִכָּל דְּבָר עֲרֻבוֹת גְּעִימוֹת זֵיו
שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקָר רָאוּ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְכֶם לְגַמְרֵי אֶל רַבְּנּוֹ ו"ל, כִּי עֵקֶר
שְׂלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת הוּא רַק כְּשֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְעַל כֵּן
אֲשֶׁר יֵאמֹר כִּי הוּא זֶה מְקַבֵּל וּמְצִיֵּת (עֵיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קכג). וְסִימָן שְׂבָאֵמֶת מְקַנָּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת — כְּשֶׁנוֹפֵלֶת עָלָיו
שְׂפִלוֹת אֲמִתִּית, וְהוּא עֲנֹו (עֵיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב), וְאֵמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תּוֹסֵפֶתא בְּרֻכוֹת, פָּרָק ד', מִשְׁנָה טז): מִפְּנֵי מָה זֹכָה
יְהוּדָה לְמַלְכוּת? מִפְּנֵי הַעֲנָוָה, עֵיִן שָׁם; כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם זֹכָה לְבַטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְהַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲזִי מֵאִיר בּוֹ אִוְרוֹ הַגְּנוּז, וְהוּא
תִּכְף-וּמִיד בָּא אֶל מְדַרְגָּתוֹ. כִּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא (עֵיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): עַל-יְדֵי שֶׁתְּמִיד מִתְּנַדָּה
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְהַכְלִיל בְּהַמְּלָכוֹת, כִּי נַעֲשֶׂה עֲנֹו
לְגַמְרֵי, עֵיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁנִּכְלָל בְּתוֹךְ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, עַל-יְדֵי
רְאִיַת פְּנֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי צַדִּיקוֹתוֹ שְׂנוֹתָן לוֹ, וְעַל-יְדֵי וְדוּי
הַדְּבָרִים שֶׁמְדַבֵּר עִמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכֶת גַּם עָלָיו הָאֵרֶת הָאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, עֵיִן שָׁם.

אֲשֶׁר־יֵנוּ, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִין מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, וּמְדַבְּוֹרִים נִפְלְאִים
וְנוֹרְאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח בּוֹ הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד, וְלִשִׁיר תְּמִיד: "בְּךָ רַבְּנּוֹ נִגִּילָה, בְּךָ רַבְּנּוֹ וְנִשְׁמַחָה", עִם הַגְּנוּן
שְׁלָנוּ, אֲשֶׁר־יֵנוּ וְאֲשֶׁר־יֵנוּ!

הַעֲקָר רָאוּ לְצַמְצֵם עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, שְׂלֵא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם,
רַבּוּי אִוֵּר, וּמְצַד שְׁנֵי עֲלִיכֶם לְהַזְדַּרֵּז עַד מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאֵמֵר רַבְּנּוֹ
ו"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מט): אִיר מוּזָט זִיף וַיִּיעַר גְּאָגֵן אִיר
זְאֵלֵט נֶאֱדָף קַעֲנֵעַן עֲפֵעַס כְּאֵפֵן [אַתֶּם מְכַרְחִים לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד, בְּאֵפֵן
שְׂעוֹד תִּשְׁיִגּוּ מִשְׁהוּן]; כִּי כָל אֶחָד כְּפִי פָגְמוֹ וְקִלְקוּלוֹ וְכוּ' בִטֵּל אֶת

קע אָשׁר ה' רטז בַּנְחָל

הַזְמַן הַרְבֵּה, וּבִפְרָטִיּוֹת בִּימֵי הַנְּעוּרִים, שָׁאז הֵם הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים הַכִּי טוֹבוֹת, וְכִשְׁמַלְכָלְכִים אוֹתָם בְּחֹטְאֵת נְעוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִסְתָּם הַדַּעַת וְהַמַּח וְכוּ', וּמִבְּלִים אֶת הַזְמַן הַיָּקָר בְּהֶבֶל נְרִיק וּבִפְטָפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלַחֲזֹר וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְהַשִּׁיג הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, צָרִיךְ לִרְאוֹת לְגֵרֹז עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְהֵן בְּאַסְפַּת צְדָקָה, שֶׁהוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד). וְעַל כָּלֵם, שְׂיִזְדַּרְזוּ מְאֹד מְאֹד לְשָׁקֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל, אֲשֶׁר פּוֹתַח אֶת קַשְׁיוֹת הַגִּידִים, וּפּוֹתַח אֶת שְׁעָרֵי הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל לְהַשִּׁיג הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוֹת.

אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ וּמִקְיָם אֶת דְּבָרֵינוּ, וְאִז כְּשִׁיבּוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה מִחַיָּיו — יִשְׁחַק מְכַל הָעוֹלָם, בְּבַחֲבִינַת (מִשְׁלֵי לא, כה): "עוֹז וְהִדָּר לְבוֹשָׁה וַתִּשְׁחַק לַיּוֹם אַחֲרוֹן", אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' רטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, יְנִיק וְחַפִּים, גֵּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אִךְ מְרַב טְרֵדוֹתִי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח שֶׁלְּקַחְתָּ אֶת עֲצָמְךָ לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה. לְדַעַתִּי, כְּבָר הַזְמַן הַכִּי מְכַשֵּׁר, שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִתְחִיל לְלַמֵּד כְּפִי סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוֹ וְ"ל. הֲלֹא בַּחֲוָרִים

אֲשֶׁר ה' רטז בְּנַחֵל קעא

אַחֲרַיִם בְּגִילָךְ כָּבֵד זֹכִים לְסִיִּם מִסֶּכֶת אַחַר מִסֶּכֶת, וְכֵן בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ
הִלְכָה אַחַר הִלְכָה וְכוּ' וְכוּ'.

הַעֲקֹר רָאָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ אֶל תּוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. סוּף כָּל סוּף יְמִינוֹ כְּצֵל עוֹבֵר,
וְהַכְפִּירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵין שׁוֹם
עֲצָה לְהַנְצִיל מִזֶּה רַק עַל-יְדֵי עֲצַת ה' שְׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְהִיא
תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵל מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו יִסְפֹּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יִסְפֹּר לְחֵבֶר טוֹב.

אוֹדוֹת הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁלָךְ, עָלֶיךָ לְדַעַת מֵה שְׁרַבְנוּ ז"ל
אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכב), שֶׁהַיְרִידוֹת הֵן בְּשִׁבִיל שְׂעִיעֶשֶׂה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה; וְעַל-כֵּן עֲצָתוֹ — שִׂישְׁפַח בְּכָל פַּעַם אֶת הָעֶבֶר,
וַיַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כְּאֵלוֹ לֹא הַתְּחִיל כָּלֵל. סוּף כָּל סוּף כְּפִי מֵה
שִׂישׁ לְהַשִּׁיג בְּאִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עֲדִין לֹא הַתְּחִיל כָּלֵל. וְעַל-כֵּן
הַרְבֵּה פְּעָמִים הַיְרִידָה וְהַנְּפִילָה גּוֹרְמֶת לְאָדָם לְשׁוּב (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן קיז); כִּי לְפַעְמִים טְמֵאָה קִטְנָה מְבַלְבֶּלֶת לוֹ לְאָדָם,
וְעַל-יְדֵי-זֶה שָׁב בְּתַשׁוּבָה (וְעֵינֵי גַם בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד').

עַל-כָּל-פָּנִים מֵאַחַר שִׂישְׁפַח מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ כָּל-כֶּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלֶיךָ לְקוֹם דִּיקָא מְנַפִּילְתָּךְ, וְלַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.
וּמוֹכָא בְּתוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁ (פְּרֻשַׁת חֻקַּת) פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיח):
"דָּחָה דְחִיתָנִי לְנַפְל וְה' עֲזָרָנִי", עַל-יְדֵי שְׂדָחָה דְחִיתָנִי לְנַפְל —
שְׂנַפְלָתִי, עַל-יְדֵי-זֶה וְה' עֲזָרָנִי, כִּי הַנְּפִילָה גְּרָמָה הַקִּימָה, וְדַבְּרֵי פִי
חֻכָּם חֵן.

וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי דִיקָא כְּשֶׁנִּשְׁבֵּר הָאָדָם בְּחֻטְאֵי הַמְּרִבִּים, אִז
דִּיקָא מִתְחִיל לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. מֵה שְׂאֵין בֵּן כְּשֶׁמְחִזִּיק אֶת עֲצָמוֹ
לְאִיזוֹ מִדְּרָגָה, עֲדִין רְחוּק הוּא לְגַמְרֵי. וְאַצְלוֹ נַעֲשֶׂה הַסְּתָרָה שְׁבַתוֹךְ
הַסְּתָרָה, כִּי אֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁגָם הַהַסְּתָרָה נִסְתָּרָת מִמֶּנּוּ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן נ). וּבִזְוָה מְפָרֵשׁ גַּם-בֵּן (שֵׁם בְּתוֹלְדוֹת): "הִמָּה כְּרָעוּ וְנִפְּלוּ
וְאַנְחָנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדְד"; דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂכָרְעוּ וְנִפְּלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה
שָׁבִים בְּתַשׁוּבָה, "וְאַנְחָנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדְד".

קעב אָשֶׁר ה' רטז בַּנְחָל

ועל-כֵּן אַל תִּשְׁבֹּר אֶת עֲצָמֶךָ, וְאַל תִּחְלֹשׁ רוּחְךָ וְדַעְתְּךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק הֲרַגְל עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ: יִתְבָּרַךְ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לִבְךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת. וְכֵן הִתְמַד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה כְּסֻדְרָן, וְאָז תִּרְגִּישׁ אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי. הֶעֱקָר רָאָה לֹא לִפְלִי בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְאוֹן, רַק כָּל רַגַע פְּנוּי שָׁיֵשׁ לָךְ, רָאָה לְלַכֵּת וּלְהַפְיִץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד תְּקוּן גָּמוּר לְפָנָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זְרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי כְּנֻגַד שְׁפִזֹּר זְרַעוּ בְּכָל מְקוֹם, יִפְזֹר סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם סִפְרֵים הַמְּגִלִּים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ, וְגוֹרְמִים שְׁבָנֵי-אָדָם הַמְּעִינִים בָּהֶם חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה.

אָחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, לְנִסְעַ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, מִכְּפָר לְכָפָר, וּמַעִיר לְעִיר לְהַפְיִץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל עֲצָם הַזְּכוֹת הַזֶּה, כִּי רַק עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל מִתְּפָרְסִם שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁנִּתְגַּדֵּל שֵׁם הַצַּדִּיק — נִתְגַּדֵּל שֵׁם הַשֵּׁם (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן טו); וְהִגְדֵּלְתָּ וּפְרָסוּם שֵׁם הַצַּדִּיק וְעָשָׂה רַק עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵים וְלֹא בְּאִפְּן אַחֵר כָּלֵל. וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרֶת, כִּי מָה לָנוּ עִמָּהֶם?! יֵלֶךְ כָּל אֶחָד לְדַרְכּוֹ, וְאֵנְחָנוּ גִלְוֵה בְּשֵׁם ה' לְגִלוֹת וּלְפָרְסִם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר בְּפִרוּשׁ, שְׁסִפְרוּ הוּא הַתְּחִלַּת הַגְּאֻלָּה.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", כִּפִּי שְׁחַלְקָנוּ אֶת זֶה לְיָמֵי הַחֹדֶשׁ, בְּאִפְּן שְׁבָכֵל חֹדֶשׁ תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וּכְבָר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל הַזְּכוּה לְשַׁקֵּד עַל סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, שִׁיְהִיָּה נְעָשָׂה בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל. אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחִזוּ בְּסִפְרָיו, כִּי רַק עַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּסִפְרוֹ, יִהְיֶה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, וְלֹא עַל-יְדֵי דְבָר אַחֵר וְכוּ'.

אָחֵי, אָחֵי הַיְקָר! הֶעֱקָר לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וְהִתְלַמּוּד מִבִּיא לְיְדֵי מְעָשָׂה, וְעֵינֵי בְרִשׁ"י (מִסְכַּת שַׁבָּת, דָּף קמז: דְּבוּר הַמִּתְחִיל: קִפְחוּ) עֲשֵׂרֶת הַשְּׁבֻטִים, שֶׁהֵיוּ בְּעֵלֵי הַנְּאֻה וְעִסּוּקִים בְּכָךְ, וְלֹא הָיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה,

אֲשֶׁר ה' ריז בַּנְחָל קעג

וַיֵּצְאוּ לְתַרְבוֹת רָעָה, עֵינַי שָׁם; הָרִי לְךָ שֶׁהֶעֱקַר הוּא לַמּוֹד הַתּוֹרָה,
שְׁעוּלָה עַל הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' ריז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, יָדִיד נִפְשֵׁי,
וְחֵיק וְחֶסֶד, הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

שְׂמַחְתִּי מְאֹד לְקִרְאֵת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שֶׁבְּחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
אַתָּה נוֹסֵעַ מִפַּעַם לְפַעַם לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לְךָ! אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(בְּכָא בַּתְּרָא ח.) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים לג, ג): "וְהֵם תִּכְפוּ לְרַגְלְךָ" — אֵלוֹ
תְּלַמְדֵי חֲכָמִים שֶׁמְכַתְּתִים רַגְלֵיהֶם מֵעִיר מֵעִיר וּמִמְדִּינָה לְמְדִינָה
לְלַמַּד תּוֹרָה. "יִשָּׂא מִדְּבַרְתֶּיךָ" — לִשָּׂא וְלִתֵּן בְּדַבְּרוֹתָיו שֶׁל מְקוֹם,
עֵינַי שָׁם.

כִּי הַמְשָׁפִיל וּמִתְבּוֹנֵן מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּעֵתִים הַלְלוֹ, יִרְאֶה וַיִּבִּין
מִרְחוֹק מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵין לָהֶם בְּמָה לְהִתְנַחֵם, כִּי
אִם בְּעֵצוֹת הַצְדִּיק הָאֵמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנּוֹתֵן יָד וְכַתֵּף לְעֹזֵר לְזֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמְיֵנוּ כְּצֹל
עוֹבֵר, וְהֵנָּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְהֵנָּה כְּבָר לֹא נִהְיָה כָּאֵן. וּמֵה שֶׁזָּכֵינוּ לְחַזֵּק
וּלְאַמֵּץ וּלְזַרֵּז אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת
עַל-פִּי סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד וְסֵדֶר הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, זֶה יִהְיֶה נִשְׂאָר
מֵאַתָּנוּ.

וְהֵנָּה מֵצֵד הַבְּרוּרִים, לְבָרַר אֶת הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהוּא הַמַּחַ וְהַחֲכָמָה
וְהַמְחַשְׁבָּה, מִתּוֹךְ הַרְעָ וְהַפְּסִלָת וְהַזְהֻמָּה וְהַקְּלָפוֹת, צְרִיכִים שְׁנֵיהֶם:
תּוֹרָה וְתְּפִלָּה דִּיקָא, כִּי בְּאַמַּת מֵהוּ יַחֲוּדָא עֲלָאָה? לְקַשֵּׁר וּלְשַׁלֵּב אֶת

קעד אָשר ה' ריז בנחל

כל העולמות יחד, וזה נעשה על-ידי תפלה, שהיא בחינת (בראשית ל, ח): "נפתולי אלקים", לשון "צמיד פתיל" (במדבר יט, טו), חבור ויחוד, כי התפלה אליו: תברך מקשרת את כל העולמות אליו: תברך, ולהמשיך על עצמו ערכות נעימות ויו חיות אלקותו: תברך, ויחודא תתאה — לקשר ולשלב ולחבר ול'יחד את גשמיות העולם אליו: תברך. וזה נעשה על-ידי למוד התורה וקיום המצוות מעשיות, שהוא מהפך את הד' כחות: אש, ריח, מים, עפר, שמהם נתנה דומם, צומח, חי, מדבר, אל שמו: תברך בד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן. ועל-פן צריכים שניהם דיקא, הינו להרבות בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולהרבות בלמוד התורה הקדושה.

אחי היקר, אל תהיה בטלן! ראה אתה בעצמך להתמיד בכל יום יום בשיחה ביןך לבין קונך, אשר כל דבור מקשר ומשלב ומיחד את הנשמה אליו: תברך, ולהרבות בלמוד התורה הקדושה, אשר כל למוד מקשר ומיחד את הגוף וגשמיות העולם אליו: תברך; כי באמת יחודא תתאה היא להבדיל בין הרע לבין הטוב, וזה נעשה על-ידי למוד התורה, ויחודא עלאה — ליחד כל העולמות שיהיו בבחינת גלוי, ולא יהיו בבחינת אחרים, שכל זה נעשה על-ידי תפלה — לדבר עמו: תברך.

ובדורות הראשונים שהם היו עצם התורה, היו יכולים ליחד הכל רק בתורה לבדה, כי מרב גלוי אור לא היו צריכים להתפלל, כמו רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו, ועכשו בעת ההסתרה והגלות צריכין גם לתפלה, כדי לקשר ולשלב יחד יחודא עלאה ויחודא תתאה, שהם בחינת הלכה וקבלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא).

בחסדו יתברך פה מדפיסים עכשו את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י"א, עם פרוש "שפת הנחל", יזכנו השם: תברך להדפיס את כל הספר, כי הבעל-דבר מתפשט על זה מאד מאד.

אחי, אחי היקר! ראה לשמר את עצמך מפעם וקפדות, ולהיות נוח אל הבריות, ותראה להמשיך על עצמך תמיד עצם אלקותו

אָשֶׁר ה' ריז בְּנַחֵל קעה

יִתְבַּרְךָ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לָבוֹא לְיַדֵי אַרְיֵכוֹת אַפִּים, כְּמוֹ שֶׁהָאָרֶץ
בְּזֶה רַבְּנוּ ו"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנה.

אודות קניית הקרקע, כפי הנראה זה לא משתלם, כי רוצה על
זה הוון רב, ובכסף זה יכולים לבנות כפר בתוך העיר ולא במדבר,
העקר גם על זה אל תתעצבון, שב לך במקומך, והדבק נפשך אליו
יתברך, ומי שיבא אליך, ראה לדבר עמו יתברך. ונא ונא תתרחק
מן הפעם והקפדות, שעוקרים את הנפש לגמרי.

ובאמת נתתי אל לבי לחקר, מאין בכלל יבוא לנפש ישראל
כעס, הלא סוף כל סוף הוא חלק אלוק ממעל, וכן כל ענין הקלפות
שנבראות מהפעס, שהן הן המשחיתים וכו'; אף מוכנים דברי רבנו
ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שזה נתנה מגבורות דקדשה,
כשאדם בהתלהבות, ולבו בוער כשרפי אש, ובשעת ההתלהבות
אינו מרגיש הגבורות, ואז מרגיש כל מיני תענוגים בזיו אלקותו
יתברך, אבל אחר-כך כשנופל מההתלהבות — נשאר אצלו כעס,
ותכף-ומיד כשרק רואה דבר שמכעיסו ומעצבנו הוא כועס, ומזה
נתהוים כל הקלפות והמשחיתים, המזיקים והחיצונים וכו'.
ובפרטיות אלו שעוסקים לבנות "היכל-הקדש", הם צריכים להזהר
בזה ביותר, כמובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), עין שם.

אחי, אחי היקר! רק חזק ואמץ להיות תמיד בשמחה ובטוב
לב, ואז תזכה לקרב הרבה אנשים אליו יתברך. וגם תהיה לך
רפואה בגשמיות וברוחניות.

תראה לכתב מה נעשה מהספרים.

הדורש שלומך...

קעו אָשׁר ה' ריח בַּנְחַל
ה' ריח.
בַּנְחַל

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גַּר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה פְּעַמִּים, וְגַם אֶת הַקּוּנְטָרַס "בֵּית
אֲמוּנָה", שְׂזִכִּיתָ לְהַדְפִּיס בַּמְדִּינַת אַרְגֵּנְטִינָה.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא עַל הַחֶסֶד שֶׁגָּמַל עִמָּנוּ, שֶׁשָּׁלַח לָנוּ שְׁלִיחַ טוֹב כְּזֶה, שֶׁחָגַר
מְתָנִיו לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ בְּעֶצְמוֹ סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל בַּמְדִּינָה רְחוֹקָה כְּזוֹ,
אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה!

זוֹ הַפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אֱלֹקִים אָדָם עַל הָאָדָמָה,
שֶׁיִּדְפִּיס אֶחָד בַּמְדִּינָתְךָ אֶת סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר כָּל הַגְּאֻלָּה תְלוּיָה
בָּהֶם, כִּי רַבָּנוּ ו"ל מְגַלֶּה אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, עַד
שֶׁנִּפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְזָכוֹת
לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פֶּה אֶל פֶּה, כִּי בְּגִלּוּי אֱמֶתֶת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הָאָדָם מְרַגֵּישׁ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְאִז
תָּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁיִּחַגֵּר מְתָנִיו לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים
בַּמְדִּינָה רְחוֹקָה שָׁגַר שָׁם, כִּי הַמַּעוֹת שְׁעוֹלָה הַמְּשֻׁלוֹת, כְּבָר יְכוּלִים
לְהַדְפִּיס עִם הַמַּעוֹת הָאֵלוּ. וְכֵן כְּשֶׁמְדַפְּסִים בְּעִירוֹ אוֹ בַּמְדִּינָתוֹ, זֶה
הוֹלֵךְ בְּזִרְיוֹת יוֹתֵר, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּחַגֵּר מְתָנִיו לְהַדְפִּיס
סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל! וְדַבֵּר זֶה מְטַהֵר אֶת אֲוִיר הַמְדִּינָה; וּמִי יִתֵּן שֶׁבְּכָל
מְדִינָה וּמְדִינָה בַּמְדִּינַת מְלָכּוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִדְפְּסוּ סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל.
וּבְפִרְטִיּוֹת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם מְתָנֶה מְרַבָּנוּ ו"ל.

אֲשֶׁר ה' ריח בְּנַחֵל קעז

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד בעבודת השם יתברך —
תורה ותפלה, אשר בנדאי אם תתעורר במקומך לשוב אליו יתברך,
תעשה התעוררות גדולה במדינתך.

ודבר זה נעלם ונסתר מעין כל רואה, כי דבר רוחני אי אפשר
להשיג, ונשמות ישראל הן כלו רוחני, וכשנשמה מתעוררת אליו
יתברך, על-ידי-זה ממשכת ומעוררת את כל הנשמות התלויות בה.
ומכל שכן כשאחד במדינה רחוקה נתעורר לשוב אליו יתברך, אזי
יכול לעורר את כלל נשמות ישראל שגרים שם.

ועל-כן אל תהיה בטלן כלל! רק ראה להרגיל את עצמך לדבר
הרבה עמו יתברך, ותספור לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך
בפרטי פרטיות.

וכן ראה להיות חזק בהשעורים קבועים בכל יום ויום: מקרא,
משנה, גמרא, מדרש, וספרי רבנו ז"ל, אשר אין טוב מהם, ואשרי
מי שמתמיד בתורה הקדושה תמיד!

ראה להיות רגיל בטבילת מקנה בכל יום ויום, שהיא טהרת
הנפש עד מאוד והמתקת הדינים, ומובא בספרים הקדושים, אשר
מים, היות שאין בהם גוון, והם בחינת קר ולח, וכן מדת החכמה
היא גם-כן קר ולח. וכשאדם נכנס אל תוך המים, אזי החכמה
מתערכת בתוך המים, כי מצא מין את מינו.

ועל-כן כשאדם מבהל ומבלבל, שאז סימן שהדינים עליו, כיון
שחכמתו מבלבלת, על-כן עצתו — שיכנס אל תוך המים, שהם
גם-כן קר ולח, ויפלל באין סוף ברוך הוא, וימשיך על עצמו
חכמה העליונה, שהיא כ"ח-מ"ה, לידע מ"ה אנו ומ"ה חיינו ומ"ה
כחנו בלעדיו יתברך, אשר זהו עקר שלמות החכמה כ"ח-מ"ה (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב); כי כשאדם נכנס בתוך המים וסוגר
עיניו ופיו עד שלא יכול לנשם, בזה מגלה שעקר חיותו הוא רק
ממנו יתברך, ועל-כן מקנה מטהר מכל הטמאות. ומוהר"ן ז"ל
הבטיח, שמי שיהיה חזק בכל יום ויום לטבל במקנה טהרה לשם

קעח אָשֶׁר ה' ריט בנחל

תשובה, אזי תהיה לו תקנה טובה לתקן כל מעשיו. ועל-כן ראה להיות חזק בטבילת המקנה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם לטבל בכל יום ויום.

ומספרים ספורים נפלאים על אנשי שלומנו היקרים, איך שמסרו נפשם על דבור והבטחה זו ממוהרנ"ת ז"ל, ודקדקו מאד מאד בטבילת מקנה בכל יום ויום, ורבים בכלם מאנשי שלומנו, יש להם המפתח של המקנה בעירם והיו כאלו מאנשי שלומנו שהיו להם מפתחות מכמה מקנאות, באפן שיוכלו לטבל — אם לא במקנה זה, אזי יטבלו במקנה אחר.

אקנה להשם יתברך לכתב לך עוד, ובפרטיות אחרי שמסרת נפשך בעבור הדפסת ספרי "בית אמונה", שהוא ספר נפלא עד מאד, וכבר נדפסו יותר מחמשים אלף בשמונה מהדורות בשנה אחת. אשרי מי שידפיסו ופיצו ברכים!

הדורש שלומך...

ה' ריט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בלק ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו ואיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך עם המעות — מאה ועשרה דולר להדפסה, לנכון קבלתי. אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בזכות גדולה כזו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות חזק באמונה פשוטה, ותמיד תכניס בדעתך כי עין רואה ואין שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים, והקדוש-ברוך-הוא אתך, עמך ואצלך, ואתה משגח בהשגחה נוראה ונפלאה, ועל-כן גם ירידתך ונפילתך ממנו יתברך. ועקר פונתו יתברך, שתשוב ותחזר אליו יתברך בכל פעם, כי רק

אָשֶׁר ה' רִיט בְּנַחֵל קַעַט

בְּשִׁבִיל זֶה נוֹפֵל הָאָדָם בְּכָל פַּעַם, כְּדֵי שְׂיִתְחִיל מִחֲדָשׁ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסא).

וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת לְהִתְחִיל תָּמִיד מִחֲדָשׁ, הוּא רַק עַל־יְדֵי הַמַּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל שְׂמֻחָה, כִּי מִי שֶׁתָּמִיד שָׂמַח, הוּא תָּמִיד מְצָלִיחַ. וְאִף שְׂבָאָמֶת עֲבוּדָה זוֹ הִיא הִכִּי קָשָׁה לְהָאָדָם, כְּפִי פְגִיעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן, מִה שְׂעוּבָר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכוּ' — גַּתְמָרְרִים חֲזִיו, וְנוֹפֵל בְּעֶצְבוֹן וּבְדַכְאוֹן, אִף צְרִיכִים לְעַבֵּד עַל זֶה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה אֶל תוֹף הַשְׂמֻחָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), וְאֲשֶׁר הִרְוֵפְאִים אוֹמְרִים, שָׂרֵב הַמַּחְלוֹת גַּמְשָׁכוֹת עַל אָדָם עֲצוּב וּמְדַכָּא. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמַח תָּמִיד, אִף שֶׁזוֹ עֲבוּדָה הִכִּי קָשָׁה, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה נִתְרַחֵב הַדַּעַת וְהַמַּחַ, וְזוֹכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אִמְתִּי.

עַל־כֵּן רְאֵה, אַחֵי הַיְקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמַח תָּמִיד, וְתִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְךָ וּבְנֶיךָ, בְּאִפְּן שְׂבִבֵיתְכֶם תִּהְיֶה תָּמִיד רַק שְׂמֻחָה, וּבֵיַת שֶׁהוּא תָּמִיד שְׂמַח — הַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה, וְכֵן הַיְלָדִים מִתְּפַתְחִים בְּיוֹתֵר כְּשֵׁיִשׁ שְׂמֻחָה וְחֻדְנָה בְּבֵיַת וְכוּ', מֵאֲשֶׁר יֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, קִטְטוֹת וּמְרִיבוֹת וְצַעֲקוֹת בְּבֵיַת וְכוּ'.

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְיֹשֵׁב בְּבֵיַתְךָ, וְאַל תִּצָּא לְחוּץ לְאֶרֶץ, אֲשֶׁר מְלֵא בְּנִסְיוֹנוֹת רַבִּים וְחֲמוּרִים, כְּיָדוּעַ לְךָ, וְזֶה גַם לֹא טוֹב לְיְלָדִים, וְאִיזוֹ שְׂמֻחָה וְחֻדְנָה הִיא לְאָדָם כְּשֵׁיִשׁ בְּבֵיַתוֹ, וְאִינּוֹ נוֹסֵעַ נֵעַ וְנָד, אֲשֶׁר זוֹהִי קַלְלַת קִיָּן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשְׁלָמִי מוֹעֵד קָטָן, פָּרָק ב', הַלְכָה ד'): שְׂמֻחָה לְאָדָם בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא דָר בְּתוֹךְ שְׁלוֹ, עֵינֵי שָׂם; הֵינּוּ אֵין לְךָ עוֹד שְׂמֻחָה וְחֻדְנָה מִזוֹ שְׂדָר בְּתוֹךְ שְׁלוֹ בְּבֵיַתוֹ, וְהוּא מְסַבֵּב עִם בְּנָיו עַל יַד הַשְּׁלֶחֶן, וְזֶה גַם טוֹב בְּשִׁבִיל חֲנוּף, וְהַשְׂמֻחָה הִיא הַמְשַׁכֵּת אוֹר אֱלֹקֵי עַל הָאָדָם, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ כְּתִיב (דְּבָרֵי־הַיְמִיּוֹת טו, כו): "עֲזוּ וְחֻדְנָה בְּמִקוֹמוֹ"; וְכִשְׂאָדָם שְׂמַח, אִזִּי מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ מִהַשְׂמֻחָה הַנִּצְחִית, הַשְׂמֻחָה הָאֵין סוֹפִית, וְכַמוּבָא בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ (חֵלֶק ב' קפד): "עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשְׂמֻחָה" (תְּהִלִּים ק, ב), חֻדְנָה דְּבַר גַּשׁ מִמְשִׁיף לְגַבִּיָּה חֻדְנָה אַחֲרָא עַלְאָה; כְּשֵׂאָדָם

שִׂמְחָה, אֲזִי מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שִׂמְחָה יוֹתֵר מִמְקוֹם גְּבוּהָ וְעֲלִיּוֹן, אֲשֶׁר י!
לו!

וּבִאֲמַת יֵשׁ לָךְ עַל מָה לְשִׂמְחָה, שְׂתִהְלֶה לְהִשָּׂם יִתְבָּרֵךְ, אַתָּה יוֹדֵעַ מִבְּנֵי הַשִּׂמְחָה, וְאַתָּה מְקַרֵּב אֶל אֲנָשֵׁי הָאֲמִתִּים, וְאִין אַתָּה חוֹלֵק עֲלֵיהֶם כָּלֵל. אֲשֶׁר רַק בְּשִׂבִּיל זֶה כָּבֵר רְאוּי לְרַקֵּד וְלִשְׂמַח כָּל הַחַיִּים, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִמְצָאִים הַיּוֹם בַּעֲלֵי עֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים, וְעוֹד חוֹלְקִים עַל צְדִיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בַּדְּבָקוֹת אֲמַת, וּבִטְלִים לְגַמְרֵי מִמְצִיאוֹתָם, וּמִיַּחְדִּים תְּמִיד יַחֲדִים קְדוּשִׁים.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שֵׁשׁ לָנוּ שְׂיָכוֹת אֶל צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, וְצְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקֵנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁר כָּמוֹ בְּכָל מַצָּנָה וּמַצָּנָה שְׂמֻקִּימִים, עָקַר שְׂלֵמוֹת הַמַּצָּנָה הִיא רַק כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה, שְׂזָה מְגִלָּה פְּנִימִיּוֹת לְבוֹ, שְׂפִנְנָתוֹ בְּלִתֵּי לֵה' לְבָדוֹ, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא גְלוּי הַפְּנִימִיּוֹת, וְהִיא לְמַעַלָּה מִכָּל מִינֵי מְדִידוֹת וְהַגְּבֻלוֹת וְצִמְצוּמִים וְקִטְנוּת. וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוֹכָה לְשִׂמְחָה בְּמַצּוֹתָיו, גוֹרֵם יַחֲוֵד גְּדוֹל לְמַעַלָּה, (תְּהִלִּים קד, לא): "שִׂמְחָה ה' בְּמַעֲשָׂיו", (שֵׁם קמט, ב): ו"שִׂמְחָה יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו" (צִן לְקוֹטִי-מוֹהֲרָן, חֲלָק א', סִימָן ה'); כִּי הַשִּׂמְחָה מִהַמַּצָּנָה גוֹרֵמַת לְמַעַלָּה שִׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, "בֵּין חֲכָם יִשְׂמַח אָב" (מִשְׁלֵי י, א), וְעַל-כֵּן כָּמוֹ שְׂעָקַר שְׂבַח הַמַּצָּנָה הוּא רַק כְּשֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, כִּי עָקַר שְׂבַח הַתְּקָרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק כְּשֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, שְׂשִׂמְחָה עִם רַבְּנוּ ו"ל, שְׂשִׂמְחָה שְׂנִפְלַ בְּחֲלָקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׂאִינוּ חוֹלֵק עַל תְּלִמְדָיו הַקְּדוּשִׁים, כְּאֲשֶׁר מְצוּי עֲכָשׁוּ, שְׂכָל נוֹאֲף כְּכֻלָּב מְדַבֵּר עַל צְדִיקִים קְדוּשִׁים, תְּלִמְדֵי רַבְּנוּ ו"ל, "שְׂלַח יָדוֹ בְּשִׁלּוֹמֵי חֲלָל בְּרִיתוֹ" (תְּהִלִּים נה, כ).

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִפְתַּח לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל

אֲשֶׁר ה' רב בְּנַחֵל קפא
מְכַאוֹבֵי לְבָבָךְ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי מִי שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד, נִפְתַּח לְבוֹ
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֵדֶר בְּלַק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי, גֵר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, אִךְ מִפְּאַת טְרֵדוֹתֵי הָרַבּוֹת נִתְעַכֵּב.

אודות שְׁאַלְתָּךְ וְכו', יְדוּעַ אֲשֶׁר אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הַנְּגִינָה
הַיְסוּד שֶׁבְּכָל הַיְסוּדוֹת, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל סִפֵּר לָנוּ אֶת הַסְּפּוֹר
בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם ר'), מִהַקְּבָצֵן שֶׁל יוֹם הַשָּׁשִׁי, שֶׁהוּא
מִרְפָּא אֶת הַבַּת מְלֶךְ — נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה.
כִּי עַם יִשְׂרָאֵל נִפְלוּ חֲלָשׁוֹת, מְרַב כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, מְרַב זְהֻמָּה
וְנֹאוֹף שֶׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם, וְכֵּן הַצְדִּיק וּמְרַפָּא אוֹתָם, וְאִיךְ? עַל־יְדֵי
עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רעג), שֶׁנִּשְׁמַת כָּל
אֶחָד וְאֶחָד נִקְרָא בַת־מְלֶךְ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד קַבֵּל חֲצִים, שֶׁכָּל חֵץ
וְחֵץ מְשׁוּחַ בְּסַמִּים, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִפְלָה חֲלָשׁוֹת, וְהַצְדִּיק מוֹצִיא
אוֹתָהּ עַל־יְדֵי כַח הַנְּגִינָה. וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַ
נְגוּנִים, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁאָמַר, שֶׁטוֹב לְאָדָם לְהַרְגִיל לְעַצְמוֹ אֵיזָה נְגוּן
שֶׁיְהִיָּה, אִךְ שֶׁאֵינָנו בְּעַל מְנַגֵּן וְכו', אֲלֵא שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִרְאֶה
לְשִׁיר אֵיזָה שִׁיר כְּדֵי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצָנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד;
לֹא סֵתָם לְהִיּוֹת שִׂמְחָה, כְּדֵי לְהַגְבִּיֵה אֶת רוּחוֹ הַשְּׂפִלָּה, אֲלֵא זֶה מְצָנָה
גְדוֹלָה הַכְּלוּלָה מִכָּל הַמְצָאוֹת — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלְהַתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק
אֶת כָּל הָעַצְבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁהַתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם, כִּי כָּל הַמַּחְלוֹת
וְהַחֲלָאִים שֶׁבָּאוּ עַל הָאָדָם, זֶה רַק מִחֲמַת קְלָקוּל הַשִּׂמְחָה, כִּי
כְּשֶׁאָדָם שִׂמְחָה, כָּל מַצְבַּ רוּחוֹ מִשְׁתַּנֵּה, וְעוֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם.

קכב אָשֶׁר ה' רכ בַּנְחָל

וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְכֵן אָמַר (לקוטי-
 מוה"ר"ן, חלק ב', סימן יז), שְׂפָל אָדָם צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת
 שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב בְּשַׁבָּת, כִּי אִם הֵינּוּ יוֹדְעִים מַה זֶה שַׁבָּת, הֵינּוּ
 רוֹקְדִים כָּל הַשַּׁבָּת, שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת הִיא אוֹת
 בֵּינֵינוּ לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַרְתָּ לָנוּ בְּרִית. וְכָל הַשִּׂמְחָה שֶׁל
 יְהוּדֵי שְׂשִׂמַח עִם הַשַּׁבָּת, הִיא מִמְשַׁכֶּת עָלֵינוּ אֶת הַשְּׂכִינָה. כִּי אֵין
 הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹךְ דְּבַר שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה (שַׁבָּת ל:); וּבְמָקוֹם
 שֵׁשׁ שִׂמְחָה, שֵׁם יֵשׁ הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה. וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל מְאֹד
 עַל נְגִינָה, לְגַן וְלִהְשָׁמִיעַ לְעֲצָמֵנוּ נְגוּנִים שֶׁל שִׂמְחָה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! בְּעֵינַי מַה שֶּׁשְּׂאֵלְתָּ, שֶׁרַבֵּנוּ ו"ל אוֹמֵר
 (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן ג'): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ נְגוּן מִמְנַגֵּן רָשָׁע, קָשָׁה לוֹ
 לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְכִשְׁשׁוֹמֵעַ מִמְנַגֵּן כָּשֶׁר — טוֹב וְיָפֶה לוֹ.
 מַהִי הַגְּדֻרַת מְנַגֵּן כָּשֶׁר, וּמִי אֵינוֹ כָּלוּל בְּזֶה? הָאָמֵת הִיא, שֶׁקָּשָׁה
 מְאֹד לְהַגְדִיר אֶת זֹאת, כִּי אֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי צָדִיק וּמִי רָשָׁע,
 אֲבָל אִם נִיחַ שְׂזֹאת בְּיָדָי יוֹדְעִים, שֵׁשִׁשְׁנָם נְגוּנִים שֶׁל פּוֹרְקֵי עַל,
 שֶׁל וּמְרִים הֶרְחֻקִים מִהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, עִם כָּל זֹאת רַבֵּנוּ ו"ל גִּמַּן
 לָנוּ עֲצָה (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן ג'): כְּשֵׁיְהוּדֵי לוֹמְדֵי גְמָרָא בְּלִילָה,
 כַּח הַגְּמָרָא יִשְׁמַר אוֹתוֹ שֶׁהַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא הַמְתַּאחֲזִים
 בְּרָשָׁע, לֹא יִגְעוּ בוֹ, כִּי בְּמַעַלְתָּ לַמּוֹד גְּמָרָא, אֵין לָנוּ שׁוּם הַשְּׂגָה,
 כִּי אֵין עוֹד לַמּוֹד יוֹתֵר חָשׁוּב לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּלַמּוֹד גְּמָרָא,
 לַמּוֹד תּוֹרָה שְׂבַע-לֶפֶה. כִּי מַה זֶה תּוֹרָה שְׂבַע-לֶפֶה? הֵינּוּ שְׂמַגְלִים
 שַׁבְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה נִמְצָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂגָה סוּד הַנְּבוּאָה,
 שְׂמוּצָאִים אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ בְּתוֹךְ כָּל פֶּרֶט וּפְרָט מִהַבְּרִיאָה.
 כִּי תּוֹרָה שְׂבַע-לֶפֶה מְגַלָּה, שְׂבִדּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, יֵשׁ אֱלֻקוֹת,
 וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְלַמֵּד גְּמָרָא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק
 א', סימן יד): תְּלַמּוּד גִּימְטְרִיָּה שֵׁם הַקְּלָפָה הַמְחַטָּאָת אֶת הָאָדָם
 בְּפָגַם הַבְּרִית, וְנִקְרָאָת לִילִי"ת, עַל שֵׁם הַיְלָלָה, שְׂמַכְנִיסָה בְּאָדָם
 עֲצָבוֹת גְּדוּלָּה, וְכִשְׂאָדָם לוֹמְדֵי גְמָרָא, הוּא מְכַנִּיעַ אֶת הַקְּלָפָה הַזֹּה.
 נִמְצָא, כְּשֶׁאָדָם לוֹמְדֵי גְמָרָא, נִשְׁמַר שְׂלֹא יִזְיָקוּ לוֹ הַנְּגוּנִים שֶׁל
 הַרְשָׁעִים אוֹ הַגּוֹיִים. וְלִכֵּן טוֹב מְאֹד לְלַמֵּד הַרְבֵּה גְמָרָא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ

אָשֶׁר ה' רכ בְּנַחֵל קפג

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שָׁאם מִתְגַּבְּרֵת עַל הָאָדָם הַקְּלָפָה שֶׁל פָּנִים הַבְּרִית, הַעֲצָה לָזֶה — קָשׁוּר הַמְּרַכֵּב הָעֲלִיּוֹנָה. לְכֵן תִּקְנוּ הַקְּדָמוֹנִים לֵאמֹר לִפְנֵי הַשָּׁנָה: "בְּשֵׁם הַיְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּמִּינִי מִיְכָאֵל, וּמִשְׁמָאֵלִי גְבַרְיָאֵל, וּמִלְפָּנֵי אוּרִיאֵל, וּמֵאַחוּרֵי רְפָאֵל, וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֵל"; שְׁזָהוּ קָשׁוּר הַמְּרַכֵּב, שָׁאָדָם מְסַבֵּב עִם אַרְבָּעָה מְלָאָכִים: גְּבַרְיָאֵל, מִיְכָאֵל, רְפָאֵל, אוּרִיאֵל, שְׁזָהוּ רֵאשֵׁי תְבוּת: גְּמִרְיָא'. אִם יְהוּדֵי לֹמֵד גְּמָרָא, הוּא מְסַבֵּב עִם אַרְבַּעַת מְלָאָכִי הַשְּׂמִירָה, שְׁשׁוּמְרִים אוֹתוֹ שְׁלֹא יִנָּזֵק. וְלָכֵן אָמַר רַבְנוּ ו"ל: עֲצָה כְּדֵי לְהַנְצִיל מִנְּגִינָה שֶׁל סֵטְרָא אַחְרָא וְקַלְפוֹת וְרָשָׁעִים — לְלַמֵּד הַרְבֵּה גְמָרָא.

וְכֵן אוֹדוֹת שְׁשֹׂאֵלֶת, מֵהֵם נִגְוֵי הַגּוֹיִים שְׁמֻנְגָנִים, אָשֶׁר זֶה מִמְּתִיק אֶת הַדִּינִים; הֵלֵא בְּפִרוּשׁ גְּלָה רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כז): אִם שָׁרִים אֶת הַשִּׁיר שֶׁל הַגּוֹיִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאֵמָה שֶׁהוּא גָר בִּינְוֹתֶיהָ, עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנֵּיעַ אוֹתָהּ, שְׁזָה מֵה שְׂכַתוֹב (תְּהֵלִים קו, מד): "וַיִּרְא בַצַּר לָהֶם בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם", עַל-יְדֵי שְׂמִיעַת קוֹלוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֶה מִי שְׂמַצֵּר לוֹ, אֵיזָה גוֹי מְצִיק לוֹ. וְלָכֵן כְּשֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזוֹ גְּזֵרָה וְצָרָה מְאֻמּוֹת הָעוֹלָם, טוֹב לְנַגֵּן הַנְּגוּן שֶׁל אוֹתָהּ אֵמָה, וְזֶה סוֹכֵב עַל הַהִימְנוֹן שֶׁלָּהֶם.

וְכֵן אוֹדוֹת הָעֲנִין לְנַגֵּן בְּשִׁבְתַּת נִגְוֵי שֶׁל עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, כְּמוֹבָא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכו), אָשֶׁר יֵשׁ נִגְוֵי שֶׁל יְלָלָה וְעֲצָבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת סֵטְרָא אַחְרָא, וּבְנֵי-אָדָם נִמְשָׁכִים אַחַר נִגְוֵי שֶׁלָּהֶם, אָבָל אִם מְזַמְרִים אוֹתָם בְּשִׁבְתַּת — מְעֵלִים אוֹתָם; כִּי בְּשִׁבְתַּת נִתְגַּלֶּה עֲצָם גְּלוּי אֱלֻקוֹת, וּבְרַגְעַ שָׁאָדָם נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵינּוּ צָרִיךְ לְפַחַד מִשׁוּם דְּבַר, אַדְרָכָה, כָּל נִגּוּן וְנִגּוּן — מְעַלְהוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי הַשִּׁירָה וְהַזְמָרָה וְהַנְּגִינָה הֵם עֲלִיּוֹנִים מְאֹד, אֲלֹא נִפְלוּ וְהִתְלַבְּשׁוּ בְּאֻמּוֹת הָעוֹלָם.

הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים שְׁאֻמּוֹת הָעוֹלָם כְּלוּלִים מְשַׁבְּעִים אֻמּוֹת, וּמִתְחַלְקִים לְשָׁנִים: עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל, יִשְׁמַעְאֵל הַנְּגוּנִים שֶׁלָּהֶם תְּמִיד נִמְשָׁכִים בְּשִׁבְרוֹן לֵב, כִּי בְּשִׁרְשָׁם הֵם דְּבוּקִים בְּחֻסֵּד, בְּאַבְרָהָם,

קפד אָשֶׁר ה' רכא בַּנְחָל

שְׁהִיְתָה מִדְתּוֹ חֶסֶד, וְכָל אָדָם מְחִיָּה עֲצָמוֹ עִם הַהֶפֶךְ שֵׁישׁ בּוֹ, וְלִכְּנֵן יִשְׁמְעָאֵל, שְׁשָׁרְשָׁם זֶה חֶסֶד — מֵאֲבָרָהֶם, כָּל נִגּוּנֵיהֶם הֵם שֶׁל לֵב נִשְׁבֵּר, שְׁמִכְנִיס בְּאָדָם שְׁבִירַת לֵב, כִּי שָׁרְשָׁם הוּא חֶסֶד, וְלִכְּנֵן צָרִיכִים לְשִׁמְעַע הַהֶפֶךְ. וְכֵן עָשׂוֹ שָׁרְשׁוֹ זֶה גְבוּרָה — מִיִּצְחָק, וְלִכְּנֵן שִׁירֵיהֶם שִׁירֵי מוֹסִיקָה שֶׁל גִּזְ' סוּעַר, כִּי בְּשָׁרְשָׁם הֵם עֲצוּבִים, וְלִכְּנֵן הֵם שָׁרִים שִׁירֵי שְׂמֵחָה, אֲבָל בְּשִׁירֵי שְׂנֵיָהֶם — הֵן נִגּוּנֵי עָשׂוֹ שְׁבָאִים מִגְבוּרָה, מִיִּצְחָק, וְהֵן נִגּוּנֵי יִשְׁמְעָאֵל, שְׁבִשְׁרָשָׁם חֶסֶד, מֵאֲבָרָהֶם, אִם מִקְשָׁרִים בְּהֵם אָמוּנָה, בְּזֶה מַעֲלִים אוֹתָם. וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְכָבִי! רְאֵה לְשִׁמְחַ בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה, וְלְשִׁמְחַ אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁשׂוּמַע כְּלִי זָמַר, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַמְשָׁמִיעַ כְּלִי זָמַר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְשִׁמְחָן. וְאֲפֹלוֹ אֵלוֹ שִׁירֵי הַגּוֹיִים, אִם מְכַנִּיסִים בְּהֵם פְּסוּקֵי קֹדֶשׁ, זֶה גַם טוֹב מְאֹד. וּבִזְכוּת הַשְׂמֵחָה נִזְכָּה לְבִיאַת גּוֹאֵל צָדֵק, כִּי אֵין יוֹצֵאִין מִן הַגְּלוּת אֶלָּא בְּשִׁמְחָה, כְּדִכְתִּיב (יִשְׁעִיָּה נה, יב): "כִּי בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּן וּבְשָׁלוֹם תִּתְּבָלוּן, הִקְרִים וְהִגְבְּעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רְנָה, וְכָל עַצִּי הַשְּׂדָה יִמְחֵאוּ כָף".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רכא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּלֶק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְיָקָר וְהַנְּעֻלָּה, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְּךָ וְכוּ'. רֵאשִׁית, עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד מִרוּחַ
לְחִמוֹ מֵאֲמָנוּתוֹ שְׁמַתְעֶסֶק בָּהּ, וְכָל עֲבוּדָה מְכַבְּדַת אֶת בְּעָלֶיהָ: אֶחָד
סַנְדְּלָר, אֶחָד נִגָּר, אֶחָד חִיט, וְאֶחָד בַּעַל מְנַגֵּן וְכוּ', וְכֻלָּם עוֹשִׂים
עֲבוּדָה קְדוּשָׁה, אִם יִקְשְׁרוּ עֲבוּדָתָם לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ; זֶה צָרִיךְ נַעֲלִים,
וְזֶה צָרִיךְ שְׁלִחָן, וְזֶה צָרִיךְ לְשַׁמֵּחַ יְהוּדִים וְכוּ' וְכוּ'. לִכְּנֵן בַּעַל מְנַגֵּן,
אִם רַק יִהְפֶּךְ אֶת זֹאת לְקֹדֶשָׁה — הוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא. וּכְמֵאֲמָרְם

אֲשֶׁר ה' רכב בַּנְחַל קפה

ז"ל (תענית כב.) על רב ברוקא, שטייל עם אליהו הנביא בשוק, ושאלו: מי כאן בן עולם הבא? ואמרו אליהו הנביא: שני אנשים אלו ההולכים לקראתנו, הם בני עולם הבא. והיה סקרן רב ברוקא לידע מה מעשיהם, ושאלם, ואמרו לו: אנו אינשי בדחי ומשמחים את הבריות, פאשר אנו רואים יהודים עצובים — אנו משמחים אותם, וכן פאשר אנו רואים יהודים רבים — אנו משלימים ביניהם. ולכן בעל מנגן, אף שזה בעבור פרנסה, אבל אם יכניס בזה רוחניות, הינו שבאותו רגע שמרויח פסף, יכול גם לשמח יהודים, גדולה זכותו בשמים, כי אין זכות גדולה מלשמח את נשמות ישראל, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' רכב.

בעזרת השם תברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בלק ה'תשמ"ג.

שלום רב אל האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד נצטערתי בצערך הקשה ממה שעובר עליך.

חמדת לבבי! אודות מה ששאלת וכו', עליך לדעת, אשר רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), אשר הצדיק הוא הרחמן, כמו שפתוב (ישעיה מט, י'): "כי מרחמם ינהגם", הינו שמשיג רחמנותו תברך על ישראל, ומעלה אותם ממקומם הרע שנפלו אליו, ומורה ומגלה להם, אשר לא אפסה תקנתם, ויכולים גם משם לשוב אליו תברך.

והנה רחם הקדוש-ברוך-הוא על עם ישראל בדור הזה, ושלח לנו את רבנו ז"ל, שהיא המתנה היפה ביותר, כי רבנו ז"ל מבין היטב היטב את הדור, וכל עבודתו לחזק ולעודד ולאמץ את נשמות

קפו אָשׁר ה' רכב בַּנְחָל

ישראל, שלא יפלו ביאוש, אף שחטאו כפי שחטאו, ומגלה לכם, אשר עדין אפשר לתקן הכל; כי אין שום יאוש בעולם כלל, כמובא בדברי ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), וכן אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן; ואפלו פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, גם את זה יכולים לתקן, וכן הצדיק מלמד זכות על נשמות ישראל. וכתוב ב"ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ג', אות י'): "ומהדברים שצריכים עכשו לתקן, הוא אות ברית קדש, כי אין בדור הזה בחור שיהיה נקי מזה, שלא יהיה פגום בהוצאת זרע לבטלה"; ואם ה"ראשית חכמה", שחי לפני ארבע-מאות שנה, בזמן הרמ"ק והאר"י ו'ל, כתב, שאין בדורו בחור נקי מפגם הברית, מה נאמר אגן בדור הזה, דור האחרון?! שהערכ-רב מתפשטים לארצה ולרחבה להוציא את הקדוש-ברוך-הוא מעם ישראל, בר מינן, לבטל את השבת, ומפרסמים תמונות תועבה, שקוץ, תעוב, נאוף, ערם וזהו, וזה ביד כל ילד להשיגו, רחמנא לצלן, ומה יעשה הבן שלא יחטא?! ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא מרחם על נשמות ישראל, ושלח להם את הצדיק, שהוא ממשיך רחמנותו ותברך בזה העולם, ומראה להם דרך התשובה, ואם אדם שב בתשובה שלמה — הקדוש-ברוך-הוא מקבלו.

ואסור לאדם להיות 'חכם', ולחשב — האם אני, אחר שעשיתי מה שעשיתי, ופגמתי במה שפגמתי, מועילה לי תשובה?! כי תכמינו הקדושים כבר אמרו (פסיקתא דרב כהנא כה): "שובה ישראל עד הו'ה אלקיך" (הושע יד, ב), אדם עומד ומחרף בשוק, והקדוש-ברוך-הוא אומר: עשה תשובה ביני לבינך ואני מקבלך; ה'יש עוד עברה חמורה יותר מזו, שאדם מחרף ומגדף בשוק כלפי מעלה?! ואף-על-פי-כן אומר הקדוש-ברוך-הוא: חזר בתשובה, ואסלח לך. ומכל שכן וכל שכן, שכלל נשמות ישראל הם תינוקות שנשבו, ומחמת אנס חטאו, כי מה יעשה בחור, שצריך לראות שקוץ, תעוב, זהו, ולא יבוא לידי עברות?! שבנדאי תועיל לו תשובה. ולכן אמר רבנו ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), שאין שום יאוש

אָשֶׁר ה' רַכַּב בְּנַחֵל קָפוּ

בעולם כָּלֵל, וְכָל זְמַן שְׁאָדָם חַי יְכוּל לְתַקֵּן הַכֹּל, כַּמּוּבָא (לקוטי-
מוהר"ן, חֵלֶק ב', סימן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין
שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן.

ואודות שְׁשֵׁאלָתָ, שְׁמִפִּילִים אֶת הָאָדָם; הֲלֹא אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חֵלֶק א', סימן ו'), שְׁתַּמִּיד צָרִיף אָדָם לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וְלֹא לֹאמֵר: "חֲזוּרְתִי כְּכֹר בְּתִשׁוּבָה, וְאִין לִי לְשׁוּב יוֹתֵר"; כִּי
אִפְלוּ צַדִּיקִים, שְׁאִין לָהֶם שׁוּם חֵטָא, וְדַבּוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
מִיְחָדִים יְחוּדִים בְּכָל שְׁעָה וּבְכָל רְגַע יְחוּד אַחֵר, מְשִׁיגִים הַשְּׂגוּת
נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שְׁבִים בְּתִשׁוּבָה, אוֹלֵי גִשְׁמוֹ אֶת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אוֹלֵי לֹא הִשְׁיִגּוּ מִסְפִּיק בְּרוּחָנִיּוֹת. וְלִכֵּן עַל הָאָדָם
לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה כָּל רְגַע. וּבְדַרְךָ כָּלֵל נִדְמָה לְזֶה שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה,
שְׁכָבֵר הַגִּיעַ לְמַעְלָה גְּדוּלָה. וּלְפִתַע פִּתְאֹם לוֹקְחִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאוֹר,
וּמְרַגִּישׁ שֶׁהוּא הִכִּי רַחוּק, וְחוֹשֵׁב: "פַּעַם הִיְתָה לִי תִשׁוּקָה אֲלֵיו
יִתְבַּרֵךְ, לְקַיֵּם מִצְוֹת, לְלַמַּד תּוֹרָה, וְהִנֵּה נִעְלָמָה לִי הַתִּשׁוּקָה". הִינּוּ
שְׁמִפִּילִים אוֹתוֹ מִהַתִּשׁוּבָה, שֶׁלֹּא יִחְזִיק עֲצָמוֹ בְּעַל תִּשׁוּבָה, אֲלֵא כָּל
פַּעַם מִחֲדָשׁ יִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה. כִּי כָּל זְמַן שְׁאָדָם חַי, צָרִיף לִידַע שֶׁעָלִיו
לְעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה.

ומה שְׁאֵתָה שׁוֹאֵל — הֲאֵם זֶה אֶמֶת, שְׁצָרִיף לְקַחַת יָמִים וְשָׁנִים
עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה בְּעַל תִּשׁוּבָה? אִין זֶה נִכּוֹן כָּלֵל וּכְלָל, אֲלֵא כִּף אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי מַד): גְּדוּל כַּחַה שֶׁל תִּשׁוּבָה, שְׁפִינּוֹן
שְׁאָדָם מְהֵרָה בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, מִיָּד הִיא עוֹלָה לֹא עַד עֲשָׂרָה
מִילִין וְלֹא עַד עֶשְׂרִים וְלֹא עַד מֵאָה, אֲלֵא עַד מֵהַלֵּף חֲמֵשׁ-מֵאוֹת
שָׁנִים, וְלֹא עַד רַקִּיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלֵא שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת לְפָנֵי כְּסֵא
הַכְּבוֹד; בְּרַגַע שְׁאָדָם רַק חוֹשֵׁב לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּכֹר הוּא
עוֹלָה עַד הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְכֵן כְּתוּב (וְהֵר חֵלֶק א' קכט.): בְּשַׁעֲתָא
חֲדָא וּבְרַגַעָא חֲדָא יְכוּלִים לְהַכְּלִל בְּאִין סוּף; וְלִכֵּן אֲשָׁרֵי הָאָדָם
הַזּוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֶמֶת, אֶל רַבְּנּוּ ו"ל, הַמְּלַמֵּד אֶת הַדְּרָךְ
הָאֶמֶת, אֵיף לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וּמְשַׁמֵּחַ וּמְעוֹדֵד אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כְּרִי

קפח אָשֶׁר ה' רכג בְּנַחֵל

שְׂיִחְזִיק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּחְזַק יְהוּדִים אַחֲרֵיהֶם, וְאִזּוּ יִהְיֶה לוֹ טוֹב
בְּזֶה וּבְכָא וּלְנִצְחַת-נִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלַק ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אודות שאלתך וכו'. עליך לדעת, אשר לחכמי ישראל יש פְּנִיָּה
אחת — לשמח את נשמות ישראל ולקרבם אל בוראם, אשר זו
המצוה הכי גדולה בדורנו, ואת זאת הם מחזירים בתלמידיהם. פי,
לצערנו הרב, עובר על ישראל מה שעובר, ואין בית שלא יהיו שם
הורים שכולים, רחמנא לצלן, וצריכים לחזקם ולשמחם, וכן כל
בתי החולים מלאים סובלי חלאים, ועקר החוב המנח עתה לבקרבם,
ולהתפלל עליהם לפניו יתברך, שישלח להם רפואה שלמה במהרה,
ואין מצוה גדולה מזו, כי ישנם גלמודים, אשר אין מי שיתענג
בשלומם וכו'. ואם-כן כל אשר עושים הצדיקים בזה העולם, זה
רק למען שמו יתברך, למען כבוד שבת, כי הוא יתברך נקרא שבת,
כמאמרם ו"ל (זהר ח"ב פח:): שבת שקמא דקדשא בריה הוא; וכן
אומר רבנו ז"ל, שצריך להמשיך קדשת שבת על ששת ימי החל;
נמצא, על כל דבר ודבר צריכים לומר: "לכבוד שבת", פי זה
לכבודו יתברך; אשרי מי שהולך בדרך הצדיקים, ומעודד ומשמח
את נשמות ישראל הדויות.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

אֲשֶׁר ה' רכד — ה' רכה בַּנְחַל קפט

ה' רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר לְבַקַּח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

חֲמַדַּת לְכָבִי! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל מְגַמַּת הַצְדִּיק — לְחִזּוֹק
וּלְעוֹדֵד אֶת כָּל יְהוּדֵי בְּעֵת שֵׁשִׁי לֹו יְרִידָה, וּמֵהִי יְרִידָה? כְּשֶׁאָדָם
אֵינוֹ חָשׂ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִדְמָה לֹו כְּאִלּוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנָה
מִמֶּנּוּ, נִדְמָה לֹו כְּאִלּוֹ אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ, וְאִזּוֹ בָּא הַצְדִּיק וּמְעוֹדְדוֹ
וּמְעַלְהוֹ מֵהִירִידָה. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְּקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק הַמְּחַזְּקוֹ
וּמְעוֹדְדוֹ וּמְאֲמָצוֹ, וְאִזּוֹ תְּמִיד יַעֲלֶה מְעַלָּה מְעַלָּה.

וּמִפְּאֵת טְרַדוּתֵי הַרְבּוֹת — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּינְחָס, ט"ו בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

מָה אֵמַר לָךְ! לְהַשִּׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִכְרֵטִיּוֹת
שִׁסְפְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ — הַפֶּה בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.
וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַקְרִיא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם
כְּשֶׁמְתַמִּיד בְּלַמוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי אַחֲרַת מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד.

אוֹדוֹת רְצוּנָךְ לְחִזּוֹר וּלְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" עִם
נִקְדוּת, וְכֵן לְסֵדֶרִם בְּסֵדֶר אַחֵר כְּפִי שֶׁהִדְפַּסְתִּי, הֵינּוּ שְׂאֵתָה רוּצָה

קצ אֲשֶׁר ה' רכוּ בַּנְחָל

לסדרם כפי סדר השנים, הטוב בעיניך לעשות כרצונך, ורשות נתנה לכל אחד הרוצה להדפיסו. והטעם שנדפס באפן כזה, מפני שבכל פעם מצאתי מכתבים חדשים מהשנים הקודמות ומסרתי להדפיסם, ובשביל זה נדפס באפן הזה, אבל זה אינו משנה הסדר, אדרבה כפי שאתה רוצה להדפיסו זה יותר טוב, ומכל שכן עם נקודות.

אקווה להשם יתברך, שיצא בתכלית ההדור והיפוי, פי לעת עתה פל מה שזכית להדפיס עם נקודות, יצא מהדר ויפה מאד מאד.

אקווה להשם יתברך, שגם ספרי "אשר בנחל" יצא בהדור רב, ומכל שכן באפן כזה — לסדרו לפי סדר השנים, הוא ענין נפלא.

אשרנו ואשרי חלקנו, שאנו יודעים מרבנו ו"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

ה' רכוּ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי בפעלותיך הקדושות, שאתה עוסק להפיץ ספרי רבנו ו"ל בעולם, אשר אין לך עוד תקון גדול ונורא כמו דבר זה, אשר מזכה את אחינו בני ישראל להתנדע מרבנו ו"ל, ובחסדו יתברך משיבתנו יוצאים בכל יום ויום חק ולא יעבר כמה בחורים להפיץ ספרי רבנו ו"ל, והיום הפיצו בקריה בעיר מונרו מאתים ושמונים "לקוטי-תפלות", חסדי השם יתברך אשר טוב גמלנו. וכן בכל יום ויום אנו מפיצים ספרים: "קצור-לקוטי-מוהר"ן", "ספר-המדות", "לקוטי-עצות" ו"לקוטי-תפלות", ובפרטיות הספרים

אֲשֶׁר ה' רבו בְּנַחֲל קצא

הַחֲדָשִׁים, שְׁזַכְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחֲדָשׁ בָּהֶם, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְקַרְבִּים
אֶת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

אם אָמְנָם הִבְעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וּכְנֻגָד קוֹל דִּקְדָּשָׁה יֵשׁ
קוֹל הַבְּרָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב), וְהַיּוֹם הֵלֶךְ בַּחֲזוֹר
מִיִּשְׁבֵּיתָנוּ בְּעִבּוֹר צְדָקָה, וּמִצָּא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּכָן, בְּפַח
זָבֵל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" וְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וְעוֹד כַּמָּה
סְפָרִים, וְלִקְחָם מִשָּׁם, וְיִצָּא אֵיזָה בְּלִיעַל וְצָעַק עָלָיו: "אֵל תִּקַּח אֶת
הַסְּפָרִים" וְכוּ', וְהַבְּחוֹר עָנָה לוֹ מֵה שְׁעָנָה וְכוּ', עַל-כֵּן-פָּנִים רוֹאִים,
שְׁכַנְגָד הַטּוֹב — מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט גַּם הֵרַע.

וּכְבָר יְדוּעַ פְּתָגָם מוֹהַר"ן ז"ל: דָּעַר בְּעַל-דְּבָר אֵיזו גְרוּיִס,
אָבַעַר דָּעַר הֵיילִיגְעֶר רַבִּי אֵיזו נָאָף גְרַעסְעֶר [הִבְעַל דְּבָר גְּדוֹל, אָבֵל
רַבְּנוּ ז"ל הַקְּדוֹשׁ הוּא גְּדוֹל יוֹתֵר]. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנֻצָח"
[אֵיף הָאֵב אוֹיִסְגַּעְפִּירְט, אוֹן אֵיף וְעַל אוֹיִסְפִּירְן].

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ, שְׁאֲנוּ מְפִיִצִים כְּבָר אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
מִשְׁנַת תִּשְׁכ"ה, זֶה יוֹתֵר מִשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה,
וְהַדְּפָסָנוּ רַבּוֹת רַבּוֹת סְפָרִים, כְּשִׁכְּלָם עֲדִין יִשְׁנוּ שְׁנַת עוֹלָם, שְׁנָה
מִתְקָה, וְהַקְּמָנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, תְּלִמִּידִים, שְׁגַם-כֵּן מִדְּפִיִסִים וּמְפִיִצִים
סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם לִקַּח אֶת עֲצָמוֹ הַסְּמ"ך-מ"ם
כֵּל-כָּף עֲלֵינוּ, אָבֵל "וְאֵתָה מְרוֹם ה' לְעוֹלָם יָדָךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה",
הַכְּלָבִים נוֹבְחִים וְהַרְפֵּכֶת נוֹסַעַת.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר עֲזָרְנִי לְעִבֹר עַל כָּל הַמְּשַׁבְּרִים עַד
עַכְשָׁו, כֵּן יִבְטַל מְעַלֵי הַכֹּל, וְיִפְלוּ כָּל שׁוֹנְאֵינוּ תַחַתָּנוּ וְיִתְבַטְּלוּ
לְגַמְרֵי.

מָה אָמַר לָךְ! אִם אַרְצָה לְסַפֵּר לָךְ מֵה שְׁכַבְרָ עָבַר עָלֵינוּ אוֹדוֹת
עֶסֶק הַדְּפָסָה, יִכְלוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְיִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת מְזֵה סֵפֶר גְּדוֹל
(וְאוֹלֵי יוֹכְנֵי עוֹד לְזֶה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ), כִּי הוּא מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְדַעַת,
אֵיף בַּחֲזוֹר צָעִיר, שְׁנַתְעוֹרֵר עַל-יְדֵי סֵפֶר קָטָן מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִוְכַל
לַעֲשׂוֹת מִהַפְּכָה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל,

קצב אֲשֶׁר ה' רכז בְּנַחֵל

בְּלִי שׁוֹם עֶזֶר מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו כָּלֵל, אֲדַרְבָּה הֵם הַנִּיחוּ כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וְאֲבָנִים וְכוּ' עַל הַדְרָךְ, וַתְּהַלֵּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, עֲבַרְתִּי עַל הַכֹּל. וְהַיּוֹם מֵה שְׂיֻדְעִים מֵרַבְּנוּ וְ"ל, זֶה רַק אֹדוֹת הַתְּמִדָּה בְּהַדְפָּסָה וּבְהַפְצָה, שְׂאֲנוּ עוֹשִׂים בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ כָּל הַשָּׁנִים, וְאֵף שְׂאֵלוֹ שְׂכָבָר וְכוּ' לְהַתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל, גַּתְּהַפְּכוּ לְהִיּוֹת לָנוּ לְמַתְנַגְדִּים וּלְשׁוֹנָאִים חֲרִיפִים בְּשִׁנְאָת חֲנָם, זֶהוּ סִמְּן שְׂעָשִׂינוּ אֵיזָה דְבָר טוֹב, כִּי אַחֲרַת לֹא הָיוּ רוֹדְפִים וּמְדַבְּרִים עֲלֵינוּ, אֲדַרְבָּה, כְּשִׂעוֹשִׂים לְאָדָם טוֹבָה, וְהוּא מְשַׁלֵּם רְעָה תַּחַת טוֹבָה, זֶהוּ סִמְּן מִבְּהֵק שְׂעָשׂוּ לוֹ טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

וְחֲסָדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּפִי שׁוֹנָאֵי חֲנָם שְׂיֵשׁ לִי, עָשִׂיתִי לְהַרְבֵּה הַרְבֵּה אֲנָשִׁים טוֹבוֹת; כְּמָה שְׂעוֹת בְּלִיתִי עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּכָל יוֹם יוֹם עִם כְּמָה בַחֲוָרִים הַקְּרַבְתִּי אֶת כָּל זְמַנִּי וְכוּ', וּמָה הָיָה הַסּוּף וְכוּ'. חֲסָדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, תְּהַלֵּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ דְּבוּר בְּפִי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו: דְּעַר רַבִּי בְּלִיבֵט נִישְׁט קִיִּין בְּעַל חוּב רַבְּנוּ וְ"ל אֵינוּ נִשְׂאָר בְּעַל חוּב], וְשַׁלֵּם לִי אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵא "שְׁפַת הַנַּחֵל" עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים וְנִכְבְּדִים. וְעַכְשָׁו נִתְעוֹרֵר אַבְרָהָ יִקָּר לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַשִּׁיחוֹת שְׂשִׁמַּע מִמֶּנִּי, אִם אֲמַנֵּם שְׁלַכְתְּחַלְּהָ לֹא הָיָה בְּרַצוֹנִי שְׂיַדְפֵּס, אֵף בְּדִיעְבַד שְׂכָבָר הַדְפִּיסוֹ, וְהָאֲבָרְכִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל גַּם כֵּן מְדַפִּיסִים אֶת זֶה, אֲנִי רוֹאֶה בְּזֶה מַתְנָה מֵאֵת רַבְּנוּ וְ"ל, שְׂשׁוֹם דְּבוּר וְשִׁיחָה מֵאֲתָנוּ לֹא יִלָּךְ לְאֲבוֹד, חֲסָדֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

וּמַחֲמַת טְרַדוֹתֵי הַרְבוֹת עַכְשָׁו — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רכז.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פִּינְחָס ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבְרָהָ תִּיקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אָשֶׁר ה' רכז בַּנְחָל קצג

אָחִי הַיְקָר! בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִבְקֵשׁ עַל תְּקוּן הָעֲצָה, כִּי אִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, אֲנִן מָה נַעֲנֶה אֲבִתְרִיהָ?!

וּבִפְרָטִיּוֹת, בְּשָׂעָה שְׂרוּצִים לְתֵת עֲצָה לְאַחֵר, צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים מְרַבִּים, שְׁלֵא יִהְיֶה נִשְׁאָר אֶצְלוֹ אִיזָה כַח הַמְדַמָּה וְכוּ', אֲשֶׁר יָכוֹל לְהִטְעוֹת בְּגִי-אָדָם, וְלְהַכְנִיסֵם יִשְׂרָאֵל בְּשִׂאֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אִם נוֹתְנִים לְאָדָם עֲצָה שְׂאִינָה הוֹגְנָת לוֹ, אֲזַי הוֹרְגִים אוֹתוֹ פְּעַמִּים: בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוֹחַנִיּוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁהוּא בָּא אַחֲרֵי-כֵן לִיְדֵי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת — זֶה נוֹפֵל עַל רֵאשׁוֹ וְנוֹקֵף לְחוּבָתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְלֹא דִי בַעֲבֵרוֹת עֲצָמוֹ, עוֹד צָרִיךְ עַל חֲשִׁבוֹנוֹ עֲבֵרוֹת אַחֲרִים, לֹא מִסְפִּיק הַיֵּצֵר הַרַע שְׁלוֹ, עוֹד צָרִיךְ לְהִתְעַסֵּק עִם יֵצֵר הַרַע שֶׁל אַחֲרִים.

וְעַל-כֵּן בְּאַמֶּת קָשָׁה וְכִבֵּד מְאֹד מְאֹד לְהִתְעַסֵּק עִם אַחֲרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׂרוּצָה לְחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ וְלִבְנוֹת "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַסְפָּנָה עֲלֵיו מְלַפְנִים וּמֵאַחֹר, שְׁלֵא יִדְבַק בּוֹ הַרַע שְׁלֵהֶם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט). וּבְאַמֶּת, רַבְּנוּ ז"ל מְבִיא שֵׁם עֲצָה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּבַחֲיַנֵּת מִשְׁפָּט, לְשִׁפּוֹט אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד, עַד שְׂיִזְכֶּה לְעִגּוּלָא וְרַבּוּעָא, שְׂיִהְיֶה מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָה כְּעִגּוּל הַזֶּה שְׂאִינּוֹ נִפְתָּח כָּלֵל, רַק יִהְיֶה כָּל-כֵּן דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְהִיזוֹ וּלְנַתְקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא סְגוּר עִם עִגּוּל. וְכֵן תָּמִיד שֵׁם בֵּין אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יִהְיֶה לְפָנַי עֵינָיו, וְתָמִיד יִיחַד יְחוּדִים, וּבִפְרָטִיּוֹת יְחוּד הַד' עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שֶׁהֵם בְּחִינַת רַבּוּעָא בְּאַרְבַּע בְּחִינּוֹת.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! כָּל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם אוֹחַז בְּזָה, עַדִּין עֲצָתוֹ הִיא רַק עֲצַת נְשִׁים, עֲצוֹת נְבָעֵרוֹת, כִּי הַטְּנֶפֶת שֶׁל הַמוֹתְרוֹת עוֹלָה אֶל הַלֵּב, "הַעֲלוּ גְלוּלֵיהֶם עַל לִבָּם" (יִחְזַקְאֵל יד, ג), וְנַעֲשֶׂה לְבוֹ מְטַנְּףָּ כְּמוֹ בֵּית הַכֶּסֶּא, שֶׁהוּא מְקוּם עֲצַת הַנְּשִׁים, כְּמֵאֵמֶר רַב עֵילֵשׁ (גִּטִּין דף מה.): נְשִׁי כָּל מְלֵי מְסַדְרִין בְּבֵית הַכֶּסֶּא, שְׂשֵׁם כָּל עֲצָתָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׂזָהוּ כָּלֵל הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׂקָר, כִּי הִיא תֵּאָנֶה גְדוּלָה לְתֵן עֲצוֹת לְבְנֵי-אָדָם. אֲבָל כָּל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם

קצד אָשׁוּר ה' רכז בַּנְחַל

נִדְבַק לַגַּמְרֵי לַגַּמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵין הוּא מוֹכֵן וּמְזַמֵּן כָּל רַגַע לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲסוּר לוֹ אֶפְלוּ לַחֲשֹׁב מְלֶתֶת עֲצוֹת לְאַחֲרִים, כִּי עֲצָתוֹ הִיא עֲצַת רְשָׁעִים, שֶׁהוּא כֵּלּוֹ שֶׁקֶר. אֵךְ לֹא-כֵן הַצְדִּיקִים, שֶׁהֵם תָּמִיד דְּבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים בְּעֶלְמָא דְאַתִּי, וְהֵם מְקַשְׂרִים אֶמֶת וְאַמוּנָה, יַחַד בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה, הַנְּזִ"ה לְאַדְנִ"י, וְעִיר אַנְפִּין וְנוֹקְבִיָּה, הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁעֲצָתָם הִיא עֲצָה מֵעֶלְמָא דְאַתִּי, כֹּל זֶרַע אֶמֶת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז').

מָה אָמַר לָךְ, אָחִי הַיְקָר! לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, הַהֲכַרְח לְזֶה לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, וְלֹא שִׁיּוּדַע תּוֹרָה כְּאֵן וְתוֹרָה שָׁם, שִׁיחָה כְּאֵן וְשִׁיחָה שָׁם, רַק צְרִיךְ שִׁיחָה בְּקִי בְּהֵם בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, אֲזוּ יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל. וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא סִימּוֹ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, רַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עַל מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, כְּאֲשֶׁר מְצוּי הַיּוֹם, שֶׁכָּל פְּרָחַח כְּאֲשֶׁר קוֹרֵא אֶת עֲצֻמוֹ 'בְּרֶסֶלְבֶר חֲסִיד', כְּכֹר אֹמֵר דְּעוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְפְרָטִיּוֹת הַחֲדָשִׁים מְקֻרֹב בְּאוֹ, זֶה בָּא בְּכַדּוֹ — הַתְּלַמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּחֻבִיתוֹ — הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּקוֹרְתּוֹ — הַכּוֹלָל שְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְכָל עֵקֶר כְּוֹנֵתָם — אֵיךְ לְהוֹצִיא מֵהַשְּׁנֵי מְעוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי עֲכָשׁוּ קָם דוֹר חֲדָשׁ לַגַּמְרֵי, מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּהַתְקַרְבוֹת כְּזוֹ, שֶׁהִיא מְקַרְבַּת מוֹהַרְנ"ת ו"ל בְּעֲצֻמוֹ בְּלִי שׁוּם גְּזַמָּא, כָּל אֶחָד נִזְהָר עַד מְאֹד בְּאַמִּירַת חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וְכָל אֶחָד מְסִים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְהַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְהַ"סְפָר-הַמְדוּת" וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמִתְבוֹדְדִים הַרְבֵּה מְאֹד. וּמִלְבַּד זֹאת כָּל אֶחָד מִתְמִיד מְאֹד מְאֹד, וּמְסִיר וּמְטִיל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרֵי עֵינֵי רְאֵתָהּ זֹאת!

יֵשׁ לָנוּ כְּכֹר כֶּהִיּוֹם עֲשָׂרוֹת אַבְרָכִים, שֶׁהֵם בְּקִיאִים בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" יֵשׁר וְהַפּוּף מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר הַזְקַנִּים עִם חֲגוּרוֹת בְּטָנָם וְכוּ'...

לֹא חוֹלְמִים עַל זֶה כָּלֵל, וּמְכַל שִׁפְזָן מֵהַ שֶׁשָּׂאָר הָעַרְב־רַב בְּנֵי

אָפּשֶׁר ה' רכז בַּנְחָל קצה

הַנְּעוּרִים, בְּנֵי בְּלִיעֵל, הַמְּלַכְלָכִים בְּחַטָּאת נְעוּרֵיהֶם, אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְהַשִּׁיג וּלְהֶאֱמִין שֶׁיֵּשׁ דָּבָר כַּזֶּה.

וּבִאֲמַת, כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אַזִּי זוֹכָה לְדַבְרִים רַבִּים. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפֵרוּשׁ: מִי שֶׁיִּצִיַּת אוֹתִי, לֹא תִהְיֶה דְרָגָה בְּעוֹלָם, שְׁלֹא אָבִיא אוֹתוֹ אֵלַיָּה; וְהַנְּרָאָה, כְּשֶׁיְהִיוּ מְנַחִים עִם הַרְגָּלִים אֶל הַדְּלֶת, אִזּוֹ יֵרְאוּ אִם הָיוּ מְקַרְבִּים אֵלָיו אוֹ לֹא. וְעַל-כֵּן מִה וְלָמָּה צְרִיכִים לְחַכּוֹת עַד אַזּוֹ? יוֹתֵר טוֹב לְהַזְדַּרֵּז כְּשֶׁהוּא עֹדִין צָעִיר לְיָמִים, וְעֹדִין הוּא בְּכַחוֹ וּבְחֻשְׁקוֹ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר וּלְתַאֵר אֶל מִה יְכוּלִים לְזַכּוֹת, אִם רַק מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאֲמַת, וְהַכּוֹנֵה "בְּאֲמַת" הִיא — רַק עַל-יָדֵי לְמוּד וּשְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁיְהִיָּה שְׂגוּר בָּהֶם בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, לֹא כְמוֹ שְׂנוּהֵג עֲכָשׁוּ, שְׁעוּמֵד זָקֵן וּמוֹצִיא בְּשִׁבְתַּת עֲגוֹת מִכְּסוּי הַכָּר שְׁלוֹ, אוֹ מְחַלֵּק חִלּוֹת בְּשִׁלְשׁ סְעֻדוֹת, וּמִי שְׁלֹא בָּא לְקַחַת אֶת הָעֵגֶה אוֹ הַבּוּלְקַע אֶצְלוֹ, יֵשׁ לוֹ טְעֻנוֹת, עַר אִיז אַנְוֵעַק פּוֹן אוֹנְזֵעֶרֶע לִיִּט... שֶׁהוּא הֵלֶךְ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ... כְּאֵלוֹ דָּבָר רַבְּנוּ ז"ל הוּא בְּטַבִּילַת חֲתִיכַת חִלָּה בְּטַחִינָה בְּשִׁלְשׁ סְעֻדוֹת, וְלִשְׁמַע אֵינְזָה שְׁטִיּוֹת שְׂמַעְמִיסִים עַל רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וּכְאֵלוֹ בְּרִסְלָבֵר חֲסִידוֹת נִמְצְאוֹת רַק בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּמֵאָה שְׁעָרִים, אֲשֶׁר הַכְּנִיסוּ שָׁם אֶת כֶּסֶא רַבְּנוּ ז"ל בְּחִלּוֹן רְאֵנָה וְכוּ'... הוּי, הוּי, טַפְּשִׁים שׁוֹטִים, קוֹמוּ נָא! הַתְּעוֹרְרוּ נָא! עֲמְדוּ נָא קִדָּם שֶׁיְהִיָּה מְאַחֵר... אֵיךְ יְכוּלִים לְחִיוֹת עִם דְּמִיוֹן כַּזֶּה?! אֵיךְ יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ כַּל-כָּךְ, עַד שֶׁיִּתְהַפְּכוּ מִהַפּוֹף אֶל הַהַפּוֹף, לוֹמֵר עַל אוֹר — חֲשֵׁף וְעַל מְתִיקוֹת — מְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ'?! הֲלֹא "הָאֲמַת" יוֹדֵעַ רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וְגַם בְּזֶה הָעוֹלָם, מִי שְׁרוּצָה וְחַפֵּץ בְּאֲמַת וּמְסַתְּפֵל בְּעֵין הָאֲמַת — יוּכַל לְרְאוֹת אֶת הָאֲמַת!

אֵינוֹ דוּמָה מִי שְׂזוֹכָה לְסִיִּים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכֵן זוֹכָה לְסִיִּים בְּכָל חֲדָשׁ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וּמְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה מִפְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן מִתְמִיד בְּגִמְרָא וּבַזְהַר הַקְּדוּשׁ וּבַתְּקוּנִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּשְׂקִידָה נִפְלְאָה, וּמִתְבוּדָד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,

קצו אֲשֶׁר ה' רכח בַּנְחָל

ואומר בכל לילה סדר תקון חצות, מאחד שאינו עושה את כל זאת, ואינו חולם כלל שיש דבר כזה.

אחי, אחי היקר! כמדמה לי, שאתה עוד צריך גם-כן להתחיל להתקרב מחדש, כי כל זמן שאינך בטל ומבטל לגמרי אליו יתברך, ואין נמצא בך כבר שום שמץ של ליצנות, עדין רחמנות גדולה עליך, כי עקר ההתקרבות אל הצדיק האמתי, אל רבנו ז"ל ואל תלמידיו היקרים האמתיים, אשר עשו כל זאת — כל הנ"ל ימים ושנים רצופים, הוא רק על-ידי בטול גמור, להיות בטל ומבטל אליהם לגמרי, בלי שום שכל עצמי כלל, כי אחרת כל ענין ההתקרבות הוא בדמיון גדול (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); אשרינו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי המחזק ומבין אותנו כל-כף, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו! הדורש שלומך...

ה' רכח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני מצטער בצער קשה מכל העסק והקונצים שאתה מתעסק ועושה וכו'. עליך לדעת, כי אני בפרוש נגד גט, אני בפרוש אינו מסכים שתתגרש ממנה, אתה זכית עכשו לאשה צדקת ממש, ועכשו אתה הולך לגרשה?! זהו עון גדול ועול חמור שאתה עושה, והדמעות שלה בודאי יעלו לשמים, ולא תצאנה לך מנה תוצאות טובות, כי בשמים מקפידים עכשו עליך מאד.

מה אמר לך! איני יודע מי מיעץ אותך בכל פעם עצות נבערות כאלו, בודאי רק החלב שעל הפסלים שלך... ויצרך הרע השונא אותך מאד מאד ומכניס אותך בכל פעם בבוץ חדש.

עליך לדעת, כי אין לך עוד רע וחבר טוב כמוני, עוד לא היה

אֲשֶׁר ה' רכח בַּנְחֹל קצו

אָחַד שֶׁשָּׁפַךְ דְּמַעוֹת כַּמַּיִם בְּעַבְרוֹךְ, שֶׁתִּמְצָא אֶת בַּת זִוְגָה, בַּפֶּעַם הַרְאֵשׁוֹנָה לֹא הִיָּתָה מְצִיאֹת שֶׁל דֶּרֶךְ הַטֹּבֵעַ כָּלֵל, שֶׁתִּמְצָא אֶת בַּת זִוְגָה, זֶה הִיָּה עֲנָנָן שֶׁל עַל מְנַת שִׁיעָלָה לְרַקִּיעַ מִמֶּשׁ, וּמִי שֶׁרַק עֵינָיו בְּרוּרוֹת לוֹ, מִי שֶׁהִפִּיר אוֹתָךְ בְּבַחְרוּתָךְ, אִיךְ הִלַּכְתָּ קְרוּעַ וּבְלוּי וּמְטֻלָּא וְכוּ' וְכוּ', וְאֵת הַמִּשְׁקַל שֶׁלָּךְ וְכוּ' וְכוּ', וּשְׁאֵר הַחֲסְרוֹנוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ' וְכוּ', וְזָכִיתָ לְמַצָּא אֶת בַּת זִוְגָה, וְלֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁהִתְחַתַּנְתָּ בְּמִשְׁךְ שֶׁלִּשָׁה שְׂבוּעוֹת, אֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה אֶפְלוּ אֶצֶל הַזִּוּג הַכִּי מְעַלָּה לֹא נֶאֱרָע דִּבֶּר כְּזֶה... מְכַרַח לְהוֹדוֹת כִּי יֵשׁ אֱלֹקִים שְׁלִיט בְּאֶרֶץ, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ קָרַע עוֹד פֶּעַם אֶת הַיָּם לְפָנַי עֵינָיו.

זָכַר, זָכַר! אִיךְ הִסְתַּוְבַּבְתָּ בְּיָאוֹשׁ זְרוּק מִהַבֵּית וְכוּ', וּמְצָאתִי אוֹתָךְ עַל הַדֶּרֶךְ, וּבָאתָ לְבָכוֹת וּלְבִקְשׁ אוֹתִי עַל זִוּוּג, וְהִבְטַחְתִּי לָךְ, שְׂאֵם תִּמְכַּר אֶלְךָ סִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחֹל" — תִּמְצָא אֶת הַזִּוּוּג וְתִתְחַתֵּן, וְקִבַּלְתָּ עַל עֲצָמְךָ, וּבְדִיוֹק בְּיוֹם שֶׁנִּשְׁלַם חֻשְׁבוֹן הָאֵלֶּךָ, בּוֹ בְּיוֹם מְצָאתָ אֶת הַזִּוּוּג, וּבּוֹ בְּיוֹם גְּמַרְתָּ לְטוֹבָה, אֲשֶׁר מִכָּל הַסְּבוּבִים אִיךְ שֶׁנִּסְתַּבַּב, מִזֶּה בְּעֲצָמוֹ יְכוּלִים לְכַתֵּב בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹלָה, אֲבָל עֲצָם מְצִיאָתָה אַחַר הַהִבְטָחָה, זֶה בְּעֲצָמוֹ מוֹפֵת חוֹתָךְ, מְעַשֶׂה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זִי"ע וְהַמְּגִיד זִי"ע מִמֶּשׁ, וְהִיא הִיָּתָה בְּאֵמַת אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְעִזְרָה לָךְ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וְסִבְלָה מִמֶּךָ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, כִּי רַק אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסְּפּוּר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵייתִי מְזִהִיר אוֹתָךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, שֶׁתִּרְאֶה לְשִׁנוֹת אֶת הַנְּהַגוֹתֶיךָ עִמָּה, כִּי בִסּוּף תִּתְגַּרֵּשׁ, וְלֹא רְצִיתָ, וּלְבִסּוּף עָשִׂיתָ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם, וְגִרְשָׁתָ אוֹתָהּ.

וְאֵת שְׂכָרוֹן לְבִי רַק הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ — מֶה עָבַר עָלַי, כִּי אֲנִי רָאִיתִי בַתְּחִלָּה מֶה יִקְרָה בִּסּוּף, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָשִׂיתִי כָּל מִינֵי תַחְבּוּלוֹת עִם גִּיּוֹסָךְ, שֶׁלֹּא יִכְנִיס אוֹתָךְ לְבֵית-הַסֵּהַר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהִלַּכְתִּי עִמָּךְ אֶצֶל הַרְבֵּה לְסִדֵּר הַגָּט, אֲשֶׁר מְעוּלָם לֹא הִלַּכְתִּי לְדָבָר כְּזֶה, וְגַם בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, לֹא אֵלֶּךְ לְדָבָר כְּזֶה, רַק שִׁמְתִי נִפְשִׁי בְּכַפִּי לְהַצִּילְךָ מִרְדֵּת שַׁחַת, כִּי רָצוּ לְהַכְנִיס אוֹתָךְ בְּבֵית-הַסֵּהַר, מֵאֲסוּר שֶׁל כֶּמֶה שָׁנִים, וְרַחֲמֵי עָלֶיךָ, וְעָשִׂיתִי בְּהַצְנַע כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁתִּנְצַל מִכָּל הָרָע וְכוּ', שֶׁשָּׂמוּ תַחְתָּךְ מִלְכָּדָת לְלִכְדֶּךָ.

קצח אֲשֶׁר ה' רכח בַּנְחֹל

אחר־כֵּן הִסְתוּבְבַתְּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְבַד יָמִים וְחֻדְשִׁים, וְהָיִיתָ נֶעַ וְנָדָ, וּבְכִיתָ בְּכָל פֶּעַם, וְאָנִי בְּכִיתִי לְהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ, שְׂיַעֲזֹר לָךְ לְמַצָּא אֶת הַזְּוִיג, וְהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ עֲזָרְךָ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, וּמַצָּאתָ בַת זֹוִג, אֲשֶׁר גַּם־בֶּן הָיָה נֶס גְּלוּי, שְׁבַמְצָב וּבְמַדוּת וּבַהֲנַהְגוֹת שְׁלָךְ וְכוּ' וְכוּ', עוֹד תִּמְצָא בַת זֹוִג, אֶף־עַל־פִּי־כֵן הֵשֶׁם יְתִבְרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת, שְׁמַע בְּתַפְלְתִּי, וּמַצָּאתָ בַת זֹוִג. אֵךְ כָּבֵר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ב.): זֹוִג שְׁנֵי הוּא לְפִי מַעֲשָׂיו, וְעַל־כֵּן קִבְּלָתָּ זֹוִיג לְפִי מַעֲשָׂיךָ הַמְּגִיעִים לָךְ, וְהִיא תִּמְיֵד קָלְלָה אוֹתְךָ, וְחִרְפָּה וּבְזוּתָה אוֹתְךָ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד כָּאֵב לִי, וּלְבַסּוֹף גִּרְשָׁתָּ גַם אֶת זֹו, אֲשֶׁר בְּאַמַּת בְּהִרְבֵּה דְּבָרִים הָיִתָּה צוֹדֶקֶת.

אֶף־עַל־פִּי־כֵן מַה דְּהוּהָ הוּהָ, וְעַכְשָׁו אֵינְךָ יָכוֹל לְשַׁעַר בְּמָה דְּמַעוֹת וּבְכִיוֹת שְׁפַכְתִּי לְהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ שְׂיִרְחַם עֲלֶיךָ, כִּי סִבְּלָתָּ זֶה כְּמוֹ שָׁנָה יוֹתֵר מִכָּל־בַּיִת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כְּמָה תְּפִלוֹת בְּשַׁבַּת בְּמַנְחָה, בְּעַת רַעְוָא דְּרַעְוִין, לְפָנֵי פְּתִיחַת אַרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בְּלִיתִי רַק בְּעַבְרוּךָ, אֲשֶׁר הִתְּפִלוֹת הָאֵלוֹ אֲנִי צָרִיךְ לְעַנְיָנִים אַחֲרִים, אֵךְ יַעַן שְׂאֵתָה מְסַרְתָּ נַפְשְׁךָ בְּעַבְרוֹי כָּל־כָּךְ כָּל־כָּךְ, לְהוֹצִיא מִהַפֶּתַח אֶל הַפֶּעַל חֶשְׁקִי וְרַצוֹנִי וְכַסּוּפִי — לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, לְכֵן עֲשִׂיתִי מַה שְׁעֲשִׂיתִי. וְהִרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי אֶת הֵשֶׁם יְתִבְרַךְ, וְהַזְּמִין לָךְ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה, אִשָּׁה צַדִּיקָה מְמֹשֶׁת, כְּאֲשֶׁר אֲנִי בְּעַצְמִי דְּבִרְתִּי עִמָּה קֹדֶם שֶׁהִתְחַתְּנָה עִמָּךְ, וְרֵאִיתִי שֶׁהִיא זֹוִיגָה הָאֵמֶתִי, וּלְבַסּוֹף תּוֹחַלְתִּי נִכְזָבָה, וְעַכְשָׁו בְּרַחֲמֵי מִמְּנָה, וְאַתָּה רוֹצֵה לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְאַתָּה מְטַלְפֵן אֵלַי בְּכָל פֶּעַם, וּמְסַפֵּר לִי סִפּוּרִים שֶׁל שְׁקָרִים וְכִזְבִּים וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה אִישׁ חוֹלָה, וְלֹדְעָתִי, אֲסוּר לָךְ לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְאִם אַתָּה מִתְּגַרֵּשׁ מִמְּנָה, אֲסוּר לָךְ לְהִתְחַתֵּן כְּבָר לְגַמְרִי, כִּי תֵאֱמַלֵּל עוֹד בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן בְּלִיתִי יְכַפֵּר.

אֲנִי עוֹמֵד בְּדַבְּרוּרִי, וְאַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלָךְ. אֲכַל זֹאת אֵמַר לָךְ — אִם אַתָּה מְגַרְשָׁה, אֵל תִּבּוֹא אֵלַי יוֹתֵר, וְאַל תִּחַנֵּף אוֹתִי! כִּי אֲצַלֶּה לָּא תוֹעִיל חֲנֻפָּה, לֹא בְּכַבוֹד וְלֹא בְּמַמּוֹן, חֲמֻדָּה זֹו, תִּהְלֶה לְהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ, וְכִיתִי לְעַקְרָהּ לְגַמְרִי עַד שְׁרָשָׁה, וְעַל־כֵּן יֵשׁ לִי כָּל־כָּךְ הִרְבֵּה שׁוֹנְאִים, כִּי אֵינִי מְרַשָּׁה לְהִתְחַנֵּף לִי כָּל־כָּל, וְאֵינִי צָרִיךְ אֶת מְעוֹת וּבְכַבוֹד

אֲשֶׁר ה' רכט בַּנְּחָל קצט

אחרים כָּלֵל. חסדי השם יתברך, הוא יתברך אתי, עמי ואצלי תמיד.

ראה מה שעובר עליך, ראה מה שסבלת עד עכשיו, ועכשו אתה הולך בידים לשבר את ביתך, בלי שום תרוץ רק שקרים. אין זה כי אתה בעל תאנה וכו', ונכור תזכר כי לא יאבה ה' סלח לך.

הדורש שלומך...

ה' רכט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד בעבודת השם יתברך, ובפרטיות שמחר יתחילו בין המצרים, אשר כל אלו הימים, כבכיול, הקדוש-ברוך-הוא יוצא מהיכלו ונכנס בהיכל הבוכים ומבכים את גלות השכינה, והוא משתתף בצערך.

ועל-כן היות שהשם יתברך סבב, שפל השנה זכינו לעמד בחצות לילה, ולומר תקון חצות במגן, על-כן עלינו להתעורר בשלשה שבועות אלו, לעמד ולהתעורר מאד מאד, ולהשתתף בצערך של ישראל, צער השכינה שגלתה, בעוונותינו הרבים, ועדין עדין לא רואים שום סוף וקץ לצרותינו וצרות ישראל, אדרבה, הקנאה והשנאה, שנאת חנם, מתגברת ומתפשטת יותר ויותר. וכן בכלליות, אמות העולם שונאים ורודפים את עמנו בני ישראל, ונהרגים רחמנא לצלן, במיתות משנות וכו', השם יתברך ירחם מעתה.

על-כן אין לנו שום עצה אחרת, רק לראות לנצל את אלו הכ"א יום בתורה ובתפלה, במצוות ובמעשים טובים, ולהתבודד הרבה, ולומר תקוני זהר. אשרי מי שזוכה להתחיל ולסיים באלו הכ"א יום

ר אֲשֶׁר ה' רל בְּנַחֵל

אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּקוּנִים, כִּי אֵלֶיהוּ הִנְבִּיא הַבְּטִיחַ לְהַתְּנָא רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, כִּי הִסְפֵּר שְׁלוֹ יְהִיָּה קֵן לְהַשְׁכִּינָה בְּעֵת שֶׁתְּהֵא נוֹדְדָת מִן קִנְיָה, וַיַּעַן שְׁבִימִים אֱלוֹ הַשְׁכִּינָה נוֹדְדָת מִקִּנְיָה, לְזֹאת אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹשֶׂה לָּהּ קֵן בְּאַמִּירַת תְּקוּנִים, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוּ!

מָה אָמַר לָכֵם, אֱלִמְלָא לֹא זְכִינוּ לָבוֹא לְעוֹלָם הַזֶּה רַק לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ אָנוּ מְתַקְרְבִים וּמְתוֹדְבָקִים אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, הִיָּה כְּדָאי וְכְדָאי, וּמְפַל שְׁפָן וְקַל וְחֹמֶר, כְּשֶׁאָנוּ עוֹד זוֹכִים לְהַגְדִּיל וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּלְהַפִּיץ סִפְרֵיו וְדַעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה בְּעוֹלָם, אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל הַמַּעֲלָה הַנּוֹפְלָאָה הַזֶּה, כִּי זֶה עֵקֶר גְּלוּת הַשְׁכִּינָה — כְּשֶׁנִּצְעַלְם וְנִסְתָּר הַצְּדִיק הָאֵמֶת מִן הָעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶהוּ בְּעֶצְמוֹ גְּלוּת הַשְׁכִּינָה. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לָבוֹא אֶל דְּבָקוֹת אֱמֶתִית, גְּלוּי אֱלֹקֵי, שְׂיֵאִירוּ בּוֹ הַמְּקִיפִים וְהַפְּנִימִיִּים, הַעֲגוּלִים וְהַיִּשָּׁר, יַחְוֵדָא תַּתְּאָה וְיַחְוֵדָא עֲלָאָה, כִּי אִם מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתְּקַרְבוֹת אֱמֶתִית, אֲשֶׁר הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", אֲשֶׁר בְּפָרוּשׁ אָמַר, שֶׁהוּא 'אֶתְחַלְתָּא דְּגֵאֲלָה'.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד כָּל הַשָּׁנָה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וּמְפַל שְׁפָן בְּיָמִים אֱלוֹ, שֶׁהוּא הַכְּנָה לְגֵאֲלַתְנוּ, וְכֵן לְהַתְּמִיד בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוֹדְדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ה' רל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנַחֵס, י"ז בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מֵאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּר וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹן, שֶׁאַתָּה מְתַמִּיד

אֲשֶׁר ה' רל בַּנְחַל רא

בַּהֲדַפְּסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְזוֹ זְכוּת
הַרְבֵּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, שְׁגַם-כֵּן יִזְכּוּ לִידַע מַרְבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ ו"ל, אִוֹר הָאוֹרוֹת, אִוֹר
הַמְּאִיר אִוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלֵב מְקַרְבִּיו.

יָמִים אֱלוֹ נִקְרָאִים 'בֵּין הַמְּצָרִים', הֵינּוּ מִי"ז בְּתַמּוּז עַד ט' בָּאָב,
כִּי בִי"ז בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלוֹחֹת (תַּעֲנִית כו.), וְאַחֲר־כֵּן עָלָה מִשֶּׁה
רַבְּנוּ לְקַבֵּל לוֹחֹת שְׁנַיִם, וְאַרְבָּעִים יוֹם הָאֲמֻצְעִים הָיוּ חֲרוֹן אָף
וְכַעַס גָּדוֹל, כִּי בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל עָלָה לְהָאֲרָבָעִים יוֹם הָאֲחֻרוֹנִים
שֶׁהָיוּ יָמֵי רַחֲמִים וְרַצוֹן, כִּי חֲזַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְרַצָּה, אָף
יָמִים אֱלוֹ מִי"ז בְּתַמּוּז וְאָב, הֵם יָמֵי דִין וְרִגְזוּ וְחֲרוֹן אָף עַל שִׁגְרָמוֹ
לְשִׁבֵר הַלוֹחֹת.

וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר בְּיָמֵים אֱלוֹ מִכָּל מִינֵי כַּעַס וְרִגְזוּ, כַּמּוּבָא
בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֵרַח חַיִּים, סִימָן תַּקְנָא, סְעִיף כז), כִּי גַם הַמְּלַמְדִים לֹא יִכּוּ
אֶת הַתְּלַמִּידִים בְּיָמֵים אֱלוֹ, וּמִכָּל שְׂכָן שִׁצְרִיכִין לְהַשְׁמֵר מִכָּל מִינֵי
כַּעַס וְהַזְקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהֵם כ"א יוֹם, כִּי תַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁעֶבֶר
הָרַב מִהָאֲרָבָעִים, כְּבָר מִתְחִיל לְהַמְתִּיק הַדִּין וְהַחֲרוֹן אָף וְהַכַּעַס, כִּי
בְּכָל הַתּוֹרָה רַבּוּ כְּכֹל (נְזִיר מ.ב.).

וְעַל-כֵּן אַחַר תְּשׁוּעָה בָּאָב מִתְחַלֵּת הַהַמְתַּקָּה, וּבַכְּפָרְטִיּוֹת מִיּוֹם
חֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר בָּאָב, כִּי בְּאֱלוֹ הַכ"א יָמִים עֲדִין הַכַּעַס וְהַרְגֵז בְּתַקְפָּם,
וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי כַּעַס וּקְפִידוֹת וְחֲרוֹן-אָף,
כִּי אִז הַיָּצֵר מְאֹד מְאֹד מְצוּי.

וּבְאֵמֶת דִּיקָא בְּתוֹף הַחֲשׂוֹךְ וְהָאֶפְלָה, הַחֲרוֹן אָף וְהַדִּין, יְכוּלִים
לְמַצָּא אִוֹר גָּדוֹל, אִם יִזְכֶּה לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו, כִּי דִיקָא בְּיָמֵים אֱלוֹ הַמְּלָךְ
נִמְצָא בַחוּץ, וְיְכוּלִים לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו בְּנִקְלָ.

וְעַל-כֵּן אֲצֵל אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ הֵיטָה בְּיָמֵים אֱלוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹלָה,
וְעִשׂוּ עֲבוֹדוֹת גָּדוֹלוֹת. וּבַכְּפָרְטִיּוֹת אֲצֵלְנוּ, אָנוּ מְסִימִים אֶת כָּל סִפְרֵי
הַתְּקוּנִים בְּיָמֵים אֱלוֹ. וְגַם אֲצֵל מוֹהֲרַי"ת ו"ל רָאוּ הַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹלָה.
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה בְּיָמֵים אֱלוֹ לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת זְהִיר

רב אֲשֶׁר ה' רלא בנחל

מאד מאד באמירת תקוון חצות, הינו אפלו מי שאינו נזהר כל השנה, על-כל-פנים בנמים אלו, גם הוא יזהר באמירת תקוון חצות בכל לילה, והוא ענין גדול מאד מאד.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, כי זכותך גדולה עד מאד, ובפרטיות שאתה עוסק בצרכי רבים, שהבטיחו חכמינו הקדושים (אבות ה, יח), שאין חטא בא על ידו. ואף שבין כך ובין כך אתה נופל, אבל על-ידי תקף העקשנות שלך להתעסק בעסק הרבים, תצא מהחשך והבור שגפלת בהם.

הדורש שלומך...

הבחור ... גרו יאיר, שלח אליך בערך י"ב או ט"ו שקים עם ספרים, ואיני יודע מה קרה עמם, האם קבלת את זה, או האם לא רוצים למסור לך בלי קבלת מכס, פאשר עשו להאכרן ... גרו יאיר! תראה לכתב לי, כי חבל מאד מאד שילכו הספרים לאבוד.

ה' רלא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פנחס, י"ז בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום רב וברכה אל האכרן היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה הרבה פעמים, אף טרדוטי הרבות, זה אשר מעכבני לכתב לך.

אודות תאות המשגל שמתגברת עליך, זה בא רק מבטלה, שאתה הולך בטל, אם היית רגיל להיות עסוק באיזה דבר: הן בלמוד התורה הקדושה, ללמד בסדרן שעור במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, וספרי רבנו ז"ל, אפלו מעט דמעט מכל שעור, וכן היית מתבודד עמו יתברך אפלו כמה דבורים, וכן אם היית עוסק באיזה עסק, אזי בודאי לא היית פרוך

אֲשֶׁר ה' רלא בַּנְחַל רג

כָּל-כֶּף אַחֲרֵי אֲשֶׁתְּךָ. וּכְבֹר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שְׁלֵא יִהְיֶה מְצוּי אֶצֶל אֲשֶׁתּוֹ כְּתַרְנַגּוּל (בְּרִכּוֹת כב.), אֲשֶׁר דְּבָר זֶה גּוֹרֵם לְהִרְבֵּה בְּעוֹת וּמְרִיבוֹת בְּבֵית. הַזְיוּג הוּא עֲנֵן אַחַר וְכו', וְלִהְיוֹת כְּרוּךְ כָּל הַיּוֹם הוּא עֲנֵן אַחַר וְכו'.

אַתְּהוּ שְׁתָּבִין אֶל מָה אֲנִי מְרַמֵּז לְךָ, כִּי קָשָׁה לְרַשֵּׁם הַכָּל עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב, כִּי יֵד כָּלֵם מִמְשַׁמֶּשֶׁת בּוֹ.

אֲחִי הַיָּקָר! שְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִהַמְדָּה הַמְגַנָּה הַזֹּאת בְּטָלָה. רְאֵה לְהִיּוֹת עֶסוּק תָּמִיד, וּבִפְרָטִיּוֹת לֵילֶךְ וּלְהַפְיֵן סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל בְּעוֹלָם, זֶהוּ תַקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא לְפָנֵם הַבְּרִית. וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְעֶסֶק בְּזֶה, לְהַגְדִּיל וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם רַבְּנֵינוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

וְאִם יִזְכָּה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיִתָּא בְּתוֹרַת רַבְּנֵינוּ ו"ל — תַּעֲסֵק בְּזֶה רַב הַיּוֹם, וְזֶה יִקְרַר אֶת עֲצָבֶיךָ, וְיִמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְעֶסֶק בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, זוֹכָה לְהִתְחַבֵּא מִכָּל מִינֵי פְּגָעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, וְזֶה מְכַנֵּס בְּאָדָם תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְחִזּוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲפִלוּ דְבוּר אֶחָד לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה, גַּם-כֵּן יִקָּר וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וּבְאִפְּן הַזֶּה לְעוֹלָם יִהְיֶה עֶסוּק, וְלֹא יֵלֶךְ לוֹ לְבִטְלָה שׁוּם רְגַע.

אוֹדוֹת הַצְּדָקָה שְׂאֵתָה שׁוֹלַח אֵלַי מִפְּעַם לְפַעַם — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ יְכוּלִים לְהַדְפִּיס בְּכָל פַּעַם סִפְרֵים חֲדָשִׁים, הַמְכַנִּיסִים תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה בְּלִבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְרַבְּנֵינוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד), כִּי צְדָקָה הוּא תַקּוּן הַבְּרִית, כִּי עַד עַכְשָׁו הוּצִיא וְרַעוּ לְבִטְלָה וְכו', וְעַכְשָׁו מְחַזִּירוּ אֶל הַקְּדָשָׁה.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקְךָ, שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי, אֲבָל כְּשֵׂאֵתָה שׁוֹלַח אֶת הַכֶּסֶף, רְאֵה לְעִטֹּף אֶת זֶה בְּכַמָּה וְכַמָּה נִירוֹת, שְׁלֵא יִגְּבּוּ אֶת זֶה כְּמוֹ שֶׁקָּרָה בְּפַעַם הָאֲחֵרוֹנָה.

עֲלִיךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְךָ, שְׁזוֹכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אִשָּׁה מְשַׁכֵּלֶת, וְתוֹצִיא מִדְּעַתְךָ אֶת הַדְּמִיוֹן, כְּאִלוֹ הִיא

אינה סובלת אותך, וכאלו היא שונאת אותך, כל זה בא ממחשבות היצר הרועה להרס אותך, ולהכניס קנאה ושנאה בינך לבין אשפתך. כל הנצרה היא רק שאפה פרוץ אחריה כל-כף, עד שנדמה לה, שהיא אינה רוצה בך וכו'. אם היית בורח אליו יתברך ולומד התורה הקדושה שעורים בסדרן, אז לא היו נכנסות בך מחשבות ודמיונות כאלו, ולא היית שבור ומדכא ועצוב וכו'.

אחי היקר! עם מח פגום, מח מזוהם, מח מלכלך וכו', איך תוכל להשיג את הצדיקים הגנוזים ואת התורה הגנוזה, שיתגלו בהתגלות בן השמחה בעצמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג). ועל-כן לא בחנם מסית אותך הבעל-דבר בקשיות ובספקות וחלישות הדעת, ומכניס בך התרשלות וכו', כי כל זה מפני פגם טפי מחך, אשר רק בשביל זה אפה שומע מחלקת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'); כי בזה ששומעין מחלקת על הצדיקים, זה רק מפני שרוצים לרחקו מהצדיקים, כי אינו ראוי לשוב בתשובה (עין לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד'); ועל-כן כלך מכל אלו הקשיות והספקות, והחזק בתמימות ובפשטות.

עליך, אהובי, אחי, לדעת! כי הצדיקים האמתיים מוכנים למסור את נפשם בכל עת ורגע ממש אליו יתברך, ואינם מסתכלים על שום דבר. כי באמת הצדיקים האמתיים, תלמידי רבנו ז"ל, היו יכולים לישב בקרן זוית ובהצנע לכת, ולהתמיד בעבודת השם יתברך — תורה ותפלה ויחודים וכו'. מה ולמה להם לצאת בחוץ ולהתפרסם, ולמסור נפשם שהוא שמם, שיבזו ויחרפו אותם בחרופים ובגדופין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רס)? אלא שהצדיקים האמתיים ששים ושמחים לעשות רצון קונם, לקרב את כל המרחקים, ואינם מסתכלים על הבזיונות שסובלין אפלו מתלמידיהם, ומכניסים את עצמם למקום סכנה, שהוא הפרסום ברבים, אשר זהו דבר מספן מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יח); והכל — כדי לקרב את נשמות ישראל לאביהם שבשמים. ואשר באמת הם היו יכולים לישב בקרן זוית, ולצחק מכל העולם, ולהיות דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, אך הם יוצאים לרחובה של עיר

אֲשֶׁר ה' רלב בַּנְחַל רה

בְּמִסִּירוֹת גֹּפֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי מוֹסְרִים אֶת גּוֹפֶם, נִפְשָׁם, רוּחָם, וְשִׁמְתָם
וְשָׁמֶם, וְהֵם מְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לְכָל בָּאֵי
עוֹלָם, וְאֵינָם מִסְתַּפְּלִים עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

וְעַכְשָׁו אֲשֶׁאל אוֹתְךָ, אֵיךְ יִכּוֹל מִחַ פְּגוּם, מִחַ מְגֻשָּׁם, מִחַ מְזוּהָ
וְכוֹי, שֶׁעֲבַר מֵה שֶׁעֲבַר וְכוֹי, וְעַדִּין לְבוֹ מְטוֹנָה כְּבִית הַפֶּסַע מִמֶּשׁ וְכוֹי
וְכוֹי, לְהִבִּין אֶת הַצְּדִיקִי אֶמֶת שֶׁבְּדוֹר, שֶׁהֵם תְּלַמִּידֵי רַבֵּנוּ וְ"ל
הָאֱמִתִּים וְכוֹי? ! וּמִפֶּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּכְנַס בְּלְבוֹ הַמְזוּהָ וְהַמְטוֹנָה
וְהַמְשַׁקֵּץ וְכוֹי, קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עֲלֵיהֶם וְכוֹי? ! אֲזַי רַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה
עָלָיו, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה בְּוַדָּאֵי יַעֲקֹר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

אֲחֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשָׁם תִּמְצָא
מְרַגְזֵעַ לְנַפְשְׁךָ, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁחֲסַר לְמוֹד זֶה, יַחֲסֵר לוֹ מִשְׁהוֹ
מִחֲיָיו, כִּי הַסִּפֵּר הַזֶּה מוֹצִיא מֵהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית, וּמְכַנִּיסוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
וּמְעוֹרְרוֹ וּמְחַזְקוֹ עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְעַל תְּקוּן הַמִּדּוֹת,
וּמְזַרְזוֹ עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — שֶׁמְכַנִּיס בְּאָדָם
אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשָׁקֵד בּוֹ בְּכָל יוֹם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ז בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, גֵּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרֵי יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

מָה אֵמַר לְךָ! אֶהוּבִי, אֲחֵי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח תְּמִיד רַק
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת מְדַבֵּר
וּמְסַפֵּר רַק לוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וַיִּסְפַּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, בְּוַדָּאֵי
צְרִיכִים לְזֶה אֲמוּנָה בְּרוּחָהּ וּמְזַכָּת, כִּי הַמְּאָמִין הָאֱמִתִּי, שֶׁמְאָמִין
בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁאֵין בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֲלָקוֹת גְּמוּר, הוּא

תמיד ידבר וישית עמו יתברך, ויבקש ויתחנן הכל ממנו יתברך.

ועל-כן מה ולמה לך ללכת אחרי בני-אדם, אשר שום דבר לא יצא לך מהם, רק צרות ובלבולים. כי באמת, אם האדם מרגיל את עצמו להיות תמיד רק עמו יתברך, ותמיד מדבר עמו יתברך, הוא הכי המאשר בעולם, כי הוא תמיד בשוב הדעת נפלא, ואינו מתערב בשום מחלוקת, ואין לו שום עסקים עם שום בריה רק מדבק עצמו בו יתברך בדבקות אמת, וכל מה שצריך, הכתבת הראשונה והאחרונה שלו היא רק השם יתברך, ועל-ידי-זה הוא מצליח תמיד.

על-כן, אהובי, אחי היקר! כלך מבני-אדם, ומהר ברח לך אליו יתברך, ולעולם אל תספור את עניניך הפרטיים לבני-אדם, ועל-ידי-זה לא תהיה לך שום עגמת נפש כלל, כי רבוי הדבור גורם לחרטה. יותר טוב שתדבר ותפרש שיחתך עמו יתברך, ותעמיק במחשבתך אמונתו יתברך ואמתת מציאותו, ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל אלקות גמור, כף מנהיג הקדוש-ברוך-הוא את עולמו, עלינו רק לבקש תמיד, שיהיה טוב לעם ישראל, וישמר אותם מכל רע, ויסיר מהם כל נגע ומחלה, וישלח להם רפואה ופרנסה, ישועות והרחבות.

מה אמר לך, ידידי היקר! יכולים לחיות בזה העולם חיים נצחיים, חיים ארפים ממש, אם רק מטים את האזן אליו יתברך, ואוטמים את האזנים מהבלי העולם הזה, המלאים קולות של חסרונות (עין בספרי-מעשיות, מעשה יג, מיום ב'); והחרש הקדוש זכה לחיות חיים טובים דיקא על-ידי שסתם את אזניו מהבלי העולם הזה, ולא הטח את אזניו אל שום חסרון מחסרונות העולם וכו', עין שם דברים נפלאים, שלא נתגלו בעולם עד רבנו ז"ל.

אשרי המתמיד בספרי רבנו ז"ל, עד ששגורים על פיו בעל פה ממש, אשרי לו ואשרי חלקו!

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו היקרים אמרו, שהבעל-דבר אורב מאד מאד לקחת את הזמן של האדם, וכשרואה שאינו פועל, מבטיח לו כסף על בטול זמן, הינו שעוזר לו להרויח כסף, העקר שיבטל את הזמן, ולבסוף לוקח ממנו גם את הכסף.

ה' רלג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פנחס, י"ז בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

נא ונא לא לפל בדעתו מכל מה שעובר עליו, ראה לשמח את נפשך בכל מיני אפנים, ותהיה תמיד בשמחה, ותקבל את כלם בפנים שוחקות. והשם יתברך בודאי ירחיב לך תמיד בזכות השמחה והפנים שוחקות, שאור רבנו ז"ל יאיר בתוך פניך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנג).

ראה לקדש ולטהר את השבעה גרות שלך; הינו העינים — לראות תמיד ברוחניות חיות אלקותו יתברך, וליחד יחודי שמוותיו יתברך. האזנים — תרגיל את עצמך לשמע רק את פנימיות קולו יתברך, המדבר אל כל אדם בכל מיני אפנים, על-ידי דומם — "אבן מקיר תזעק", צומח — "שיחות אילנות", חי — "שיחות חיות", מדבר — "שיחות בני-אדם", אשר בכל פרט ופרט מהד' דברים, יש בו למודים עמקים לשמע ולקבל את קולו יתברך, המדבר אל כל אחד ואחד, ומרמז לו רמזים. החטם — לשמר את עצמו מפעם וקפידות, לידע פי הכל אלקות גמור הוא, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין שום מקרה כלל, ושום בריה לא תוכל להרע לזולתה בלי רשותו יתברך, ובידיעה זו לעולם לא יכעס ולא יקפיד על חברו, מאחר שהכל רק ממנו יתברך. הפה — ירגיל את

רח אֲשֶׁר ה' רִלַד בְּנַחֲל

עצמו רק לדבר משכחו יתברך, ויגלה את אמתת מציאותו יתברך, ויספר משבח הצדיק האמת וממעלת המפרסם אותו. ויעורר הרבה על למוד תורה ותפלה והתבודדות, ואז כשיזכה לקדש את השבעה גרות באפן בזה, אז דיקא יזכה למחין מישבין, מחין בן חורין.

אחי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לדבק עצמך בו יתברך. למה לך לפל בדעתך מפל דבר? ! ראה להאיר על נפשך הארת אורו יתברך, ואז תרגיש חיים אחרים, חיים חדשים, פי העקר הוא אמונה פשוטה לדבר עמו יתברך. ואף שנדמה לו, שאין שומעים אותו, אל יסתפל על זה כלל, רק יתמיד בזה, ואז יראה נפלאות.

אשרי המציית את רבנו ו"ל, ואז טוב לו לנצח!

הדורש שלומך...

ה' רִלַד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות-מסעי ה'תשמ"ג.

שלום וברכה יגיעו ויירדפו אל ידיד נפשי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה פעמים, ובכל פעם היזה בדעתי לכתב לך, אף טרדותי רבו כמו שרבו מדי יום ביומו, עד שלא יצא לי כלל, ועמך הסליחה. אף אפה ראה לכתב לי, פי כל מכתב שמגיע לי ממך, מאד מאד מחיה ומשמח אותי.

עליך לדעת, אהובי, אחי היקר! פי השם יתברך מסבב סבות, והכל לטובה. ידוע פתגם הפעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו: "יהודי מוליכים אותו, יהודי אינו הולך מעצמו", "א איד פירט מען, א איד גייט נישט אליין"; ועל-כן כל אלו הסבות נמשכות ממסבב כל הסבות, המחיה והמהנה ומקנים את כל הבריאה בלה, שהכל מהשם יתברך, אף קשה וכבד לאדם לקבל את גזרתו. ועל-כן

אָשֶׁר ה' רלד בַּנְחָל רט

עקר השלמות שיהיה שניהם — רצוא ושוב, שזוהי השגחה שלמה, הינו לידע שהכל ממנו יתברך, ולהיות מרצה עם גזרותיו, ואז כשאדם בדרגה כזו, אזי הוא תמיד בשמחה אמתית, שמחה אין סופית, ואינו מפחד משום ברעה שבעולם, ועובר על הכל.

מאד מאד אני שמח גם בהבשורה טובה שבשרתני, שהשם יתברך זמן לך איזו משרה בפרנסה, יוסיף לך השם יתברך שפע גדול ברוחניות ובגשמיות אלה פעמים, ויתרחב לך תמיד.

מה אמר לך! אין מלים בפה להודות ולשבח את בר ישראל הזוכה לגור בארץ ישראל, עד שאמרו חכמינו הקדושים (כתבות דף קיא): כל המהלך ד' אמות בארץ ישראל, מבטח לו שהוא בן עולם הבא; והכונה היא בפשיטות, בלי שום פירושים. ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש רבה, פרשת לך לך, פרשה לט, סימן י'): מוטב ללון במדבריות של ארץ ישראל, ולא ללון בפלטריות של חוץ לארץ, עין שם.

ודברנו מזה הרבה בשבת-קדש בסעדה שלישית על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קט): "ארץ אוכלת יושביה", שמי שנוכנס בארץ הוא מתאכל אל תוך ארץ הקדש, כדגמת המזון שמתהפף למהות הנזון, עין שם.

והשם יתברך יעזרנו גם-כן, להוציא מהפח אל הפעל חשקנו ורצוננו, ולזכות לעלות לארץ ישראל, ולבוא ולהגיע חיש קל מהרה בגבולנו.

הדורש שלומך...

ושלום לזוגתך הצנועה, חזקי ואמצי תמיד, ותהיי רגילה לומר "גם זו לטובה", ואז באמת תהפף הכל לטובה.

ובאמת מי עוד יודע יותר טובת האדם כמו השם יתברך בעצמו, אשר בודאי הכל לטובה.

רי אֲשֶׁר ה' רלה בַּנְּחָל
ה' רלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ד בְּתַמּוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבְרִפְת "מִזֵּל טוֹב" לִיְדִידֵי הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצָּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצֵרוּף בְּרִפְת "מִזֵּל טוֹב" לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, יַעֲזֹר הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שְׂוִיתֶהֱפֹכוּ יָמִים אֱלוֹ לִימֵי שְׂמִיחָה וְשִׂשׁוֹן, וַיִּתְבַּטֵּל הָרַע,
וּמְלָכוֹת הָרָשָׁעָה מְהֵרָה תַעֲקֹר מֵאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וַיֵּאִיר פָּנָיו אֵלֵינוּ
בְּגִלּוּי נִפְלָא, עַד שֶׁ"עֵינַי בְּעֵינַי נִרְאָה בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (עֵינַי יִשְׁעֶיהָ נב, ח),
וַיִּפְתַּח כָּל אֶחָד פִּיּוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת
הָאֱמִתִּית, לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ לְהָאֲרֶת גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂוִיכְלוֹ
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה יִכְנִיס מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בְּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי
חֲרִב הַתְּפִלָּה יִכְבַּשׂ מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ אֶת הָעוֹלָם (עֵינַי לְקוֹטִי-מִוְהַרְ"ן, חֶלֶק
א', סִימָן ב') ; כִּי יִשְׂרָאֵל — פִּיֵּהֶם חֲרָבָם (עֵינַי מְדַרְשׁ שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים
קמח); וְאֵין כַּחֲנוּ אֱלָא בְּפֶה, לְהַתְּפַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַכְּף-וּמִיד
כְּשֶׁרַק מִחֲלִיפִים אֶת "הַפֶּה" "בְּיַדִּים", הֵרִי זֹו כְּפִירָה גְּמוּרָה. כִּי אָנוּ
אֵין לָנוּ אֱלָא גִזְרַת אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים, וְרַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אָנוּ מְשַׁעֲבָדִים,
אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלָמוֹת עֲלִית הַמְּלָכוֹת דְּקַדְשָׁה — לְמַסֵּר אֶת
הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהֵאֱמִין בְּהַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרִטִי
פְּרִטִית. וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁרַק מְשַׁתְּמָשִׁים בְּ"כַחֲוִי וְעֶצֶם יְדֵי" (דְּבָרִים ח,
יז), זֹוהִי כְּפִירָה גְּמוּרָה, מְלָכוֹת הָרָשָׁעָה מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר עַל זֶה אָנוּ
מִתְּאֲבָלִים בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, וְעַכְשָׁו בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים, עַל נְפִילַת
הַמְּלָכוֹת בַּגּוֹלָה, וּבְאוֹ זָרִים — עַרְב־רַב, וְחֻלְלוּהָ (עֵינַי יַחֲזִיקָא ל, כב);
יִהְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה וְנִזְכָּה לְהַגְּאֵל.

יֵשׁ לוֹמֵר בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בַּמְדָּבָר ל, ג): "לֹא יַחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל
הַיּוֹצֵא מִפִּיּוֹ יַעֲשֶׂה". וּפְרָשׁ רַש"י ז"ל: לֹא יַחַלֵּל דְּבָרוֹ, לֹא יַעֲשֶׂה
דְּבָרָיו חֲלִין, עֵינַי שָׁם; וּמַסוּר בְּמַסוּרָה "יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל ה', כִּי עַם
ה' הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת" (תְּהִלִּים קל, ז). וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ אֶת שְׂוִי
הַפְּסוּקִים עַל-פִּי הַמוֹבָא בְּלְקוֹטִי-מִוְהַרְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט, שְׂבָרִית

אֲשֶׁר ה' רלה בַּנְחַל ריא

הַמַּעוֹר וּבְרִית הַלְשׁוֹן תְּלוּיִין זֶה בְּזֶה, כְּפִי שְׂזוּכָה לְקַדֵּשׁ אֶת הַלְשׁוֹן, כְּמוֹ-כֵן זוּכָה לְקַדֵּשׁ הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ כִּי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הוּא שְׁלֵא יִצְטָרֵף לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ עֵזֶר מִבֶּשֶׁר וְדָם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי 'דַּעַת קְנִיַת מָה חִסְרָתָּ, דַּעַת חִסְרָתָּ מַה קְנִיַתָּ, וְדָדָא בֵּיהּ כְּלָה בֵּיהּ (נְדָרִים מ.א.); אִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת אֲמִתִּית, אֲשֶׁר הִכַּל בְּהַשְׁגַּחַת הַמֶּאֱצִיל הָעֵלְיוֹן, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ זֵן וּמִפְרָגִס אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִבִּיצי כְּנִים וְעַד קִרְגִי רְאֵמִים, הוּא אֵינּוּ נִצְרָף לְבְרִיּוֹת, רַק הוֹלֵף וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַפּוֹף — כְּשֶׁנוֹפֵל מִהַדַּעַת שֶׁהִכַּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהִכַּל תְּלוּי בִּפְהֵי הָאָדָם, לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא נִצְרָף אֶל הַבְּרִיּוֹת, וּמוֹשִׁיט יָד, שֶׁהוּא "כַּח יָדִי", מַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁהִכְהֵן גְּדוֹל נִכְנָס לְפָנָי וּלְפָנָי, אַחַת מִהַבְּקָשׁוֹת שֶׁלוֹ הִיָּתָה: שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עִם יִשְׂרָאֵל זֶה לְזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר (תַּעֲנִית כד:), כִּי אֲזִי בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים זְכִינוּ לְטַהֵר אֶת מַחֲנֵנוּ וְנַדְעַתְנוּ, שֶׁהוּא קַדְשַׁת הַבְּרִית, תְּקוּיִן הַדַּעַת וְהַמַּחַ, בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט; וּבְלָקוּטִי-הַלְכוּת, יוֹם הַכַּפּוּרִים, הַלְכָה א'), וְאֲזִי הִיָּתָה עֲלִית הַמַּלְכוּת בְּשְׁלֵמוֹת שְׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחְרָיו, כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁנִּשְׁלַם אֶצֶל אֶחָד דַּעַתוֹ, אֲזִי שׁוֹמֵר אֶת דְּבוּרוֹ. וְהַדְּבוּר הוּא בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים, גִּיד לְבָן, וְכֵן נִצּוֹל מִפָּגַם הַבְּרִית, וְזוּכָה לְגִיד לְבָן, בְּרִית הַמַּעוֹר וּבְרִית הַלְשׁוֹן, וְנִתְעַלָּה הַמַּלְכוּת עַד אֵינִן סוּף בְּרוּף הוּא, רִישָׁא דְלֹא אֶתְיַדַּע, וְשׁוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא מִבֶּשֶׁר וְדָם.

אֵךְ לְזִכּוֹת לְזֶה בְּשְׁלֵמוֹת אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי קַדְשַׁת הַדְּבוּר, כְּפִי שֶׁמְקַדֵּשׁ דְּבוּרוֹ, וּמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהַעֲקָר — שֶׁמְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂזוּהֵי שְׁלֵמוֹת דְּבָקוֹת וְיַחֲוֹד הַמַּלְכוּת אֶל זְעִיר, שְׂאֲזוֹ דִּיקָא כְּבָר אֵינּוּ מְקַנְהָ וּמְיַחַל לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי אִם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ. וְזוּהֵי הַסְּמִיכוֹת "לֹא יַחַל דְּבָרוֹ", שְׁלֵא יַעֲשֶׂה דְּבוּרוֹ חֲלִיץ, וְלֹא יַחַלֵּל אֶת דְּבוּרוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׁלֵא יִצְטָרֵף לִיְדֵי מַתְנַת בֶּשֶׁר וְדָם, רַק "יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל ה', כִּי עִם ה' הַחֲסֹד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת".

ריב אֲשֶׁר ה' רלה בַּנְּחָל

אחי, אחי היקר! זה אנו לומדים אצל רבנו ז"ל ב"היכל-הקדוש", שתמיד תמיד נתבודד עמו יתברך, ונקדש ונטהר את דבורי פינו, וכל מה שאנו צריכים, אנו מבקשים רק ממנו יתברך, והוא נותן לנו בידו הרחבה והמלאה והפתוחה בעין טובה ובעין חמלה כל הצטרכותנו.

ואשרי מי שמכניס את ראשו בין אנשי שלומנו היקרים, תלמידי רבנו ז"ל, הלומדים ב"היכל-הקדוש" שבונה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), שאז אצלו מתעלה המלכות בעגולה ורבוּעָא, ותמיד מאיר לו, ואין לו שום עסקים עם אחרים, רק מדבק את עצמו בו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו, יהי חלקנו עמו בזה ובבא לנצח!

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף טשעק להכנסת פלה, והשם יתברך יצליח דרכך, ותזכה להשיא את בנה בשעה טובה ומצלחת, ותרוה הרבה נחת דקדשה ממנו ומכל יוצאי חלציה.

העקר ראה, אהובי, בני היקר! לברח מכל מיני מחלקת וסכסוכים, ומכל שכן שלא יהיה לך שום חלק בחלקי הרשעים, הם הערב-רב, אשר גורמים לרחק מהדעת הנ"ל, אשר ממילא על-ידי זה הם בכלל חוטאים ומחטיאים, וכמו שפרש רש"י ז"ל על פסוק (במדבר ל, טו): "ונשא את עונה", הוא נכנס תחתיה, מכאן שהגורם תקלה לחברו, הוא נכנס תחתיו לכל ענשין. והשם יתברך ירום קרננו למעלה, ונזכה להתבשר בבשורת הגאולה האמתית והשלמה, על-ידי משיח צדקנו.

אֲשֶׁר ה' רלו – ה' רלו בנחל ריג
ה' רלו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי, כ"ב בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום רב ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ואודות שאלתך וכו', תדע כי כן מובא במדרש שיר השירים, בשעה שנגלה הקדוש-ברוך-הוא על הר סיני, מסר לכל אחד ואחד מישראל שני מלאכים – אחד מימינו ואחד משמאלו, אחד אמר לו (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים" וגו', ואחד אמר לו: "וידעת היום והשבות אל לבבך" וגו' (פסוק לט), באותה שעה פתח הקדוש-ברוך-הוא רקיעים, והראה להם לישראל כל מה שבתוכן. והיה קולו יתברך יוצא מתוך ז' מחיצות: ענן, ערפל, זיקים, ברקים, חשך, רעמים, אש, ונחלק הקול לז' קולות, וז' קולות נחלקו לע' לשונות, והיו אמות העולם שומעים את הקולות, כל אחד ואחד בלשונו, עין שם.

ובזה יתרוצו כל קשיותיך, והבן.

הדורש שלומך...

ה' רלו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי, כ"ד בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי לשמע בשורה משמחת מנפש חדשה, שזכתה להתודע מרבנו ו"ל, אשריך ואשרי חלקך, שזכית להתקרב אליו ו"ל!

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלִיף בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶהוּ עֵקֶר הַמָּסַף הַמְבַדִּיל בֵּינָךְ לְבֵינִי יִתְבָּרַךְ, וְזֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם לְךָ כָּל מִינֵי קִשְׁיֹת וּסְפָקוֹת, כִּי הַחֲטָא הַמָּר וְהַנִּמְקָר הַזֶּה מְכַנִּים בְּאֲדָם כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְדָכְאוֹן, אֲשֶׁר מַחְלִישׁ אֶת הַדַּעַת וְהַמַּחַ וְהַכַּח לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְהִנֵּה לֹא מְבַעֵי שְׁהַחֲטָא הַזֶּה הוּא חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי הוֹרֵג נַפְשׁוֹת בְּנֵי וּבְנוֹתָיו, אֵלָא אִפְלוּ מִצַּד הַנִּמְמוֹס זֶה מְאֹד מְאֹד גָּעוּל. וְזֶה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, חֲשָׁךְ וְתַהוֹם שְׁנִתְפַּשֵּׁט בְּדוֹרוֹת אֵלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל מִמָּשׁ, אֲשֶׁר גַּם אִזּוֹ הָיָה הַפָּגַם הַזֶּה מְאֹד מְאֹד מוֹפָץ, "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכָו" (בְּרֵאשִׁית ו, יב), רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁהוֹצִיאוּ זֶרַע לְבִטְלָה, וְזֶה גֵרַם אֶת הַמְּבוּל מִיָּם, שְׁמַחֵק אֶת כָּל הַיְקוּם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עַל כָּלֵל הָעוֹלָם, וְשָׁלַח אֶת הַצַּדִּיק נֹחַ, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (שֵׁם ה, כט): "זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינֵנוּ וּמִעֲצָבוֹן יִדְיֵנוּ", וְאֲשֶׁר הוּא בָּנָה אֶת הַתִּיבָה, וְכָל מִי שֶׁנִּכְנַס לְתוֹכָהּ — נִצַּל וְנִשְׁאַר חַי. וְכָל זֶה חוֹזֵר וְעוֹבֵר עַכְשָׁיו בְּכָלֵי יוֹם הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הַנְּאוּף וְהַשְׁחָתָה נִתְפַּשֵּׁטוּ מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, וְהוֹלְכִים מִמָּשׁ עֲרַמִּים וְעַרְמוֹת, וְזֶה גּוֹרֵם שְׁבִנֵי הַנְּעוֹרִים נִכְשָׁלִים בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, שְׁמַטְמֵטֵם אֶת הַלֵּב וְהַמַּח לְגַמְרֵי.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עַל דוֹרוֹת אֵלֹהֵינוּ, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, אֲשֶׁר הוּא יִנְחַמְנוּ וְיִשְׁמַחְנוּ וְיוֹצִיאֵנוּ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת עַל-יְדֵי תַבַּת הַתִּפְלָה שְׁבָנָה, כִּי אֶחָד מִהִיסוֹדוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ וְ"ל הוּא תִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ כָּל אֶחָד לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שְׁמַעִיק לוֹ בַּפְּרִטֵי פְרִטִיּוֹת.

וְאֵף שְׁבַתְחָלָה כָּל הָעֲנִיָּן נִרְאָה כְּחוּכָא וּטְלוּלָא, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלֹהֵינוּ אֵין מִי שְׁיִשְׁמַע לוֹ, כָּל זֶה בָּא רַק מִפְּאֵת טְמִטוּם דַּעַתוֹ וְשִׁכְלוֹ וְעַקְמִמִּיּוֹת לְבָבוֹ, שְׁחֲטָא כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה פְעָמִים, עַד שֶׁנִּחְשָׁף לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי. כִּי הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין

אֲשֶׁר ה' רלו בְּנַחֵל רטו

בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרַךְ עוֹמֵד עַל יָדוֹ, בְּוֹדָאֵי יְהִיָּה חֶזֶק בְּזֶה.

עַל-כֵּן מִי שֶׁקִּלְקַל בְּבְרִיתוֹ, יְהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה יִזְכֹּף וְיִטְהַר אֶת לְבָבוֹ. וְאִם יְהִיָּה עֲקֹשׁוֹן בְּדַבֵּר זֶה, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִשְׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּחִיצוֹת שֶׁבִּינוּ לְבִינוּ יִתְבַּרַךְ, וְיִתְחִיל לְהַאֲרִי לֹא אִירוֹ יִתְבַּרַךְ בְּהַאֲרָה נֹרְאָה וְנִפְלְאָה כְּשֶׁמֶשׁ בַּצְּהַרִים, וְיִזְכֶּה לְצֵאת מִתְּרַע וְהַתְּאוּוּהַ הַזֶּה. כִּי מִי שֶׁבָּא לְמַדְרַגַת חֲכָמָה, שֶׁהוּא כ"ח-מ"ה, שֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֲקָר הַחֲכָמָה, בְּטוֹלוֹת מִמֶּנּוּ כָּל הַתְּאוּוֹת מְרַב דְּבִקּוּתוֹ בּוֹ יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

וְלִהְיֶיעַ אֵל בְּטוֹל כְּזֶה אֱלֹוֹ יִתְבַּרַךְ, הוּא רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת, וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה קָשָׁה וְכָבֵד לְהַכְנִיס דְּבַר זֶה בְּלֵב הָאָדָם, וְאִדְרָבָה הוּא מִתְלוֹצֵץ מִזֶּה וְחוֹלֵק עַל זֶה, כָּל זֶה מְרַב הַתְּקַרְוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, עַד שֶׁמִּתְרַשֵּׁל מִתְּפִלָּה לְגַמְרֵי.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרַךְ, גַּם תִּהְיֶיהַ נִזְקָר לֹמַר בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ ז"ל תְּקוּן לִפְגָּם הַבְּרִית, וְאִם אֶפְשָׁר לְהוֹסִיף גַּם הַתְּפִלוֹת שֶׁאַחֲרֵי-כֵן, שֶׁחִבֵּר תְּלַמִּידוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

וְכֵן מִי שֶׁרוֹצֶה לְהַרְג אֶת יִצְרוֹ הַרְעַ הַבּוֹעֵר בּוֹ בְּתַאֲוֹת נְאוּף, שֶׁיִּרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמַר בְּכָל יוֹם וְיוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה הוּא סְגֻלָּה נֹרְאָה וְנִפְלְאָה לְשָׁנוֹת אֶת טֵבַע הָאָדָם שֶׁהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ מְנַעֲרֵיו, וְכֵן מְכַנִּיס בְּהָאָדָם נְשֻׁמָּה חֲדָשָׁה, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! מֵאַחַר שֶׁזִּכִּיתָ לְהַתְּוַדֵּעַ מִרַבֵּנוּ ז"ל, עֲלֶיךָ לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ: מִי שֶׁיִּחְזִיק בְּדַרְכּוֹ וְיִצִּית אֹתוֹ, אֲזִי אֵין דְּרָגָה בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יָבִיא אֹתוֹ אֵלֶיָּה.

רטז אָשֶׁר ה' רלח בַּנְחָל

וְעַל-כֵּן עֲצַתִּי, שֶׁתַּחֲזִיק אֶת עֲצָמָךְ בְּרַבְּנוּ ו'ל, כָּל הַבְּעֵינָה שֶׁלָּךְ
הִיְתָה עַד עַכְשָׁו, וְגַם עַדִּין עוֹבֵר עָלֶיךָ זֹאת, כִּי אֵין לָךְ בְּטַחּוֹן עֲצָמִי,
וְנִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ אָבֵד מְנוּס מִמֶּךָ. וְרַבְּנוּ ו'ל בָּא לְעַקֵּר דְּבַר זֶה מִלֵּב
הָאָדָם, וּמְכַנִּיס בּוֹ יְרֵאת שָׁמַיִם עֲצוּמָה, עַד שֶׁנִּפְתַּחִים לְהָאָדָם אוֹרוֹת
רוּחַנִיּוֹת, וּמְרַגֵּישׁ אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יְתִבְרָךְ, וְאֵז כְּבָר אֵינּוּ צָרִיךְ
לְשׁוּם בְּרִיָּה, וְאֵינּוּ מְקַנָּא שׁוּם בְּרִיָּה, מֵאַחַר שֶׁמְרַגֵּישׁ אֶת עַרְבוֹת
נְעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יְתִבְרָךְ. לְכֵן רָאָה, אֱהוֹבִי, אַחִי
הַיְקָר, לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמָךְ בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ
כָּלֵל, וְהֵשֵׁם יְתִבְרָךְ יַעֲזֹר לָךְ לְעַבֵּר עַל הַכֵּל.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר בְּמִקּוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהֶאָרִיךְ.

תְּרַאֶה לְכַתֵּב לִי עוֹד, וְאֵז אֶרְאֶה לְהֶאָרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' רלח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאָבְרֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַת נְצַחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל,
אֲשֶׁרֶיךָ שֵׁישׁ לָךְ חֵלֶק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים כְּזוֹ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רָאָה לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּד פּוֹסְקִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו'ל
הַקְּפִיד עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְהִזְיָה טוֹב מְאֹד מְאֹד שֶׁתַּעֲשֶׂה לָךְ שְׁעוֹר
בְּרַמְב"ם וּבִטוֹר וּבִשְׁלַחַן עָרוּךְ וְכָל נוֹשְׂאֵי כְּלִיָּהֶם.

תִּדְעַ, אִם מְרַגֵּילִים אֶת עֲצָמָם בְּזֶה, אֵין זֶה קֶשֶׁה כָּלֵל, רַק
אֲדַרְבֶּה, מְאִיר לְהָאָדָם מְאֹד מְאֹד. כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו'ל
(לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'), שֶׁעַל-יְדֵי לִמּוּד פּוֹסְקִים נִתְבָּרַר אֲצֵל
הָאָדָם הַטּוֹב מִהֲרָע. וְאָמַר (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁעַל-יְדֵי

אֲשֶׁר ה' רלט בַּנְחָל ריז

למוד פוסקים זוכה לאמונה. ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפו), שעל-ידי למוד פוסקים נעשה בעל-הבית בעולם, ומוציא את השערים שנטבעו בארץ. ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כא), שקדם שמחדשין חדושיין, צריכים ללמד פוסקים, וכן אחר-כך. ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מא), שעל-ידי למוד פוסקים יכול לעשות מופתים בעולם, עין שם. הרי לה מדברי רבנו ז"ל מעלת למוד פוסקים, ובפרטיות שדבר בעל-פה עמנו הרבה מזה, וגזר ואמר, שאיש ישאלי מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים, חק ולא יעבר, אפלו איזה סעף (עין שיחות-הר"ן, סימן כט); וכשיצא מהדפוס הספר הקדוש שלו "לקוטי-מוהר"ן", נגש אליו אחד מאנשי שלומנו, והציע לפניו איזה חדוש שתדש בתורתו, ענה ואמר: איר מעגט קנייטשן מיין ספר ווי איר ווילט, אבער נישט אפטרעטן פון א סעף קטן פון שלחן ערוך [אתם יכולים להפך בספרי באיזה צד שתרו, אבל לא להפרד מאיזה סעף קטן בשלחן ערוך]; כל-כך הקפיד רבנו ז"ל על למוד שלחן ערוך. ועל-כן ראה להתמיד מאד מאד בכל ספרי הפוסקים.

ובימי נעורי, תכף-ומיד אחר התתנה, התמדתי הרבה בספרי הפוסקים, ועברתי ברב ספרי שאלות ותשובות, חסדי השם יתברך, והוא ענין נפלא, שמחדד מאד מאד את המוח והדעת, אשרי שיאחז בהם!

הדורש שלומך...

ה' רלט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות-מסעי, כ"ה בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום רב להרב הגאון, איש האשכולות, זוכה ומזכה את הרבים, הרב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מקתבו לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לשמע בשורה

ריח אָשֶׁר ה' רלט בַּנְחָל

טובה המדשגנת את עצמותי, שהגוף מפיץ ספרי רבנו ו"ל, המלאים
אמונה והתחזקות לתורה ולתפלה, בין אנשי קהלתו.

אודות הפרוד שנעשה עכשו בין מחנה החרדים כלשנו, נאמין
לי כבודו, כי זו רק מחלקת פרטית בין שתי פתות, בודאי בכלליות
המצב מר מאד מאד, שאין אחדות, כי אחרת כבר היינו נגאלים
מזמן. ועל זה אנו מתאבלים עכשו בבין המצרים, כי השנאת חנם
עדין מרקד ביננו (יומא ט:); אבל בשעה שבוערת מחלקת אסור
להבעיר את האש יותר ויותר, חס ושלום, אדרבה, צריכים לעשות
כל מיני פעלות לכבות את האש, לא-כן במחלקת הנ"ל, שפת אחת
מעניגת מאד מאד לסבה פרטית שתתפרסם בעולם המחלקת, וזה
ברור, כי הלא פת השגיה גלו ופרסמו שהם בעצמם מוחים על
מעשי תעתועים וכו', ואם יש להפת שכנגד אילו טענות ומענות,
שילכו אל בית-דין, ולמה להם לרוץ אל הגויים, ולפרסם הכל בכלי
התקשרת וכו', אשר דבר זה אינו מנהג ישראל ולא דעת תורה, ואף
שגם להם יש מה להשיב, כבר הקדים איוב ואמר "הקץ לדברי רוח,
או מה ימריצך כי תענה" (איוב טו, ג); אותנו למדו, שכש"ש איזה
סכסוך, אפלו עד כדי הכאה, רחמנא לצלן, צריכים לילך אל
בית-דין ישראל, ולא אל הגויים וכלי התקשרת שלהם, וזה סימן
שהם מאד מאד חפצים בפרסומים.

מה אמר לך! מובא במדרש (שיר השירים, פרשה א', סימן ג'): מי
גרם לישראל להתפור בין העמים? אלא שהיו רצין אחרי המחלקת,
עין שם; וכפי הנ"ל שרצין עם המחלקת אל העמים, זה גורם יותר
שתתארך גלותנו, ונצטרף לישוב בין העמים, השם יתברך ירחם
מעלה.

אודות תגובתו על מה שכתבו, שחסידי ברסלב הם צדיקי
הורנו; עליך להבין, שלמוד רבנו ו"ל הוא למוד לכלל ישראל, ולא
שיך לקרותו אפילו בשם חסידות, כי כל למוד רבנו ו"ל הוא להיות
יהודי פשוט, להאמין באלקי עולם, ולדבר עמו יתברך, אשר דבר
זה בעצמו מחזק את האמונה הקדושה, ולהתמיד בתורה הקדושה,

אֲשֶׁר ה' רלט בְּנַחֵל ריט

וּלְטַיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כַּמּוּבָא בְּאַרְיֵכוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

רַבְּנֵי ז'ל בָּא רַק לְחַזֵּק וּלְתַקֵּן אֶת בְּדָקֵי הַבַּיִת, וְהוּא מְקִים וּמְגַבִּיחַ אֶת כָּל הַשְּׂבוּרִים וְהַמֵּיאֲשִׁים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְחַפֵּץ ה' בְּיָדוֹ הַצְּלִיחַ, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ — מִי שֶׁהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז'ל, עָלָה וְנִתְעַלָּה וְהַצְּלִיחַ דְּרָכּוֹ. וְהִנֵּה מֵאֵז שְׁנַתְּהֵפֵף הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹדְעִים הֵיכָן אֶהְרֵן שְׂרוּי, הֵיכָן מֹשֶׁה שְׂרוּי, נִתְבַּלְבַּל הַכֹּל, וְקָמוּ מִפְּרִסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר, וְכָל הַרוּצָה לְטַל אֶת הַשָּׁם — בָּא וְנוֹטֵל, עַד שֶׁזֶה בְּעֶצְמוֹ גָּרַם מַה שֶּׁגָּרַם וְכוּ' וְכוּ', וְעֲלִינוּ לֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּלְגַלוֹת אֶת הָאֱמֶת. וּמַהי הָאֱמֶת? רַק הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ. וְאִיפֹה בְּעוֹלָם בְּדוֹר הַזֶּה יֵשׁ עוֹד עֲדָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, אֲשֶׁר קָמִים בְּכָל לַיְלָה לִזְמַר תְּקוּן חֻצוֹת, וּמִתְבַּדְּדִים עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְשׁוֹקְדִים בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה נִגְלָה וְנִסְתָּר, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, כְּמוֹ אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ הַיְקָרִים! בְּיַדָּאֵי גַם אֶצְלָנוּ נִתְעַרְבַּ עַרְב־רַב, כָּל מִינֵי סוּגֵי בְּנֵי אָדָם, שֶׁכָּל אֶחָד מִחֲנִיף לְכַת כְּזוֹ הַנּוֹתַנְתָּ לּוֹ יוֹתֵר מְעוֹת, כְּיָדוּעַ דְּבָר זֶה בְּיַנְיָנוּ, שְׂיֵשׁ כָּל מִינֵי סוּגִים, זֶה רוֹדֵף אַחֵר אֵלּוֹ שְׂיִתְּנוּ לּוֹ וְכוּ', וְזֶה רוֹדֵף אַחֵר הַחֲרִידִים שְׂיִתְּנוּ לּוֹ מִקְּרָן הַצְּלָה וְכוּ', וְאִם הָיוּ נוֹתְנִים לָהֶם יוֹתֵר, הָיוּ מְהַפְּכִים אֶת הַכּוֹבֵעַ, אֲבָל לֹא עָלִיָּהֶם נִתְּפָנוּ הַדְּבָרִים, שֶׁחֲסִידֵי בְּרִסְלָב הֵם צְדִיקֵי דוֹרְנוּ, אֲלָא עַל אֵלּוֹ הַדְּבוּקִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִין לָהֶם שׁוּם עֶסֶק עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק עוֹמְדִים בְּחֻצוֹת, וּמִתְמַיְדִים בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא — בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפָתָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, סִפְרֵי הַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', עָלִיָּהֶם סוּבְבִים הַדְּבָרִים, וְהֵם בְּיַדָּאֵי צְדִיקֵי דוֹרְנוּ, וּבְזִכְוֹתָם הָעוֹלָם קָיָם, כִּי הֵם תְּמִיד בּוֹכִים וּמְבַכִּים שָׁמַיִם וְאָרֶץ עַל שְׁלוֹם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמוֹ וּמְכַבְּדוֹ וּמוֹקִירוֹ.

רכ אֲשֶׁר ה' רמ בְּנִחַל
ה' רמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטוֹת־מִסְעִי, כ"ה בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל צְעָרִי עַד כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ שִׁישׁ לִי
מִכָּל הַעֶסֶק — זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְךָ לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְכוּאֵב לִי מְאֹד
מְאֹד שְׁעוֹב אוֹתְךָ.

וְכָל מַה שֶּׁכְּתַבְתָּ עָלָיו אֵינִי מְקַבֵּל כָּלֵל, אֲפִלּוּ שִׁיחִיָּה אֲמַת, כִּי
זֶה בְּכָלֵל לְשׁוֹן הָרַע, וְזֶה אֵינּוּ עוֹשֶׂה אֲצִלִי רֶשֶׁם, וְאֵינִי כֹבֵר רְגִיל
לְדַבְּרִים כְּאֵלוֹ, שֶׁזֶה מְדַבֵּר עַל זֶה וְזוֹ מְדַבֵּר עַל זֶה, אִךְ עֲצָם הַדְּבָר
שְׁעוֹב אוֹתְךָ וְרוֹצֵה לְהַתְגַּרֵּשׁ, זֶה כּוֹאֵב לִי.

וְהוּא הִתְקַשֵּׁר אֵלַי כֹּבֵר פְּעָמִים דְּרָךְ הַטֵּלְפוֹן, וּמְחִיתִי מְאֹד מְאֹד
נִגְדַּ מְעִשָׂיו, וּמַה גַּם שֶׁכְּתַבְתִּי לוֹ מִכְתָּב אַרְךָ, מִסְתַּמָּא יִדְפֹּס פְּעַם,
וְאִז תִּרְאֵי אֶת אֲמַתְתָּ דְבוּרִי. אֲבָל יוֹתֵר מִזֶּה אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת
בְּעִבּוּרְךָ, רַק אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעְרְךָ.

אֲבָל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, שֵׁם "בְּרֶסֶלֶב" נִשְׁאַר קֹדֶשׁ קִדְשֵׁי כְּמוֹ
בְּתַחֲלָה, אִם רוּאִים "יְהוּדִי" עוֹשֶׂה אֵינְהָ עוֹל אוֹ פֶּשַׁע, אֵי אֶפְשָׁר
לְפַסֵּל אֶת כָּל הַיְיְהוּדוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשִׁבִיל יְחִיד וְאֲפִלּוּ בְּשִׁבִיל רַבִּים.
כְּמוֹ-כֵן הַדְּבָר אֲצִלְנוּ בְּפִרְטִיּוֹת, אִם מוֹצְאִים יְחִיד אוֹ רַבִּים
בְּ"בְרֶסֶלֶב" שְׁעוֹשִׂים עוֹל אוֹ פֶּשַׁע, אֵי אֶפְשָׁר לְפַסֵּל אֶת כָּלֵם. וְדַבֵּר
זֶה הוּא כָּלֵל גְּדוֹל.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ בְּכָל מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה...

אָשֶׁר ה' רמא בְּנַחֵל רכא
ה' רמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

עָלִי לֹאמַר לָךְ, כִּי אֲמוֹנַת חֲכָמִים זֶה יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ מְסַר אֶת הַטֵּבַע בְּיַדֵּי חֲכָמֵי הַתּוֹרָה, וְעַל־כֵּן מֵה שְׁאָמַר לָךְ הַרוֹפֵא, זֶה בְּטֵל וּמִבְטָל כְּעַפְרָא דְאַרְעָא מִמֶּשׁ, וּבְנִדְאֵי מֵה שְׁהִלְכְתָּ אֶל הַחֲכָמִים — טוֹב עָשִׂיתָ, וּבְנִדְאֵי תַקִּים בְּרַכְתָּם בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲךָ עָלִי לְהַדְגִּישׁ לָךְ בְּמָה הַנְהַגוֹת לְמַהֵר אֶת הַיְשׁוּעָה: א. רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד בְּכַבּוּד אֲשֶׁתְּךָ, וְתִרְאֶה תְּמִיד רַק לְשִׁמְחָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבֵא בַתְּרֵא דָף י.): מֵה יַעֲשֶׂה אָדָם וַיְהִי לּוֹ בָּנִים זְכָרִים? יִשְׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר מִצְוָה, עֵינֵי שָׁם; כִּי הַשִּׁמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחִין אֶצֶל שְׁנֵיכֶם, וְהוֹיֵן לִיה בָּנִים חֲכָמִים וְהַגּוֹנִים, וְלֹא עוֹד שְׁהַשִּׁמְחָה לְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, מוֹרִידָה אֶת הַמַּתַּח בְּבֵיתָ, אֲשֶׁר הוּא רַק יְסוּד לְכָל הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת בְּבֵיתָ; כִּי מִי שְׁמֵשֶׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, גּוֹרֵם לְעֶצְמוֹ הַרְבֵּה טוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

ב. תְּקַפִּיד מְאֹד מְאֹד לְקַדֵּשׁ וּלְהַבְדִּיל עַל הַיִּינֵן בְּכָל שַׁבַּת־קַדְשׁ, וּבַפְּרָטִיּוֹת תִּרְאֶה לְהַבְדִּיל בְּעֶצְמְךָ, וּלְבַל תִּהְיֶה יוֹצֵא מֵאֲחֵר, רַק אֶתְּהַ בְּעֶצְמְךָ רְאֵה לְהַבְדִּיל עַל כּוֹס יַיִן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבוּעוֹת דָּף יח.): כָּל הַמְּבַדִּיל עַל הַיִּינֵן בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּתוֹת, הוֹיֵן לִיה בָּנִים זְכָרִים, בָּנִים רְאוּיִים לְהוֹרְאָה.

ג. תִּרְאֶה שְׁאֲשֶׁתְּךָ תְּדַלִּיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת לְכַבּוּד שַׁבַּת־קַדְשׁ, הַיְנוּ מְלַבֵּד הַגֵּרוֹת שֶׁהִיא מְדַלִּיקָה, שְׁתוֹסִיף ב' גֵּרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת דִּיקָא, וְזֶה יוֹעִיל מְאֹד מְאֹד.

ד. תִּרְאֶה לְקַנּוֹת לְאֲשֶׁתְּךָ ה"א מְכַסֶּפָּה, וְתַלְךָ עִם זֶה תְּמִיד, כִּי

רכב אֲשֶׁר ה' רמב בַּנְחַל

ה"א הנעֶשֶׂה מְכֻסָּף מְסֻגָּל לְהוֹלִדָּה, וְהוּא מְצוּי בְּכָל הַחַנּוּיּוֹת שֶׁל כֶּסֶף. תִּרְאוּ לְנִסְעַ שְׁנֵיכֶם יַחַד אֶל צִיּוֹן קִבְר הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס, וְתִדְלִיקוּ שָׁם שְׁנֵיכֶם גֵּר לְכַבּוֹדוֹ, אֶתְהוּ גֵר וְאַשְׁתָּהּ גֵר, וְתִבְקְשׁוּ שָׁם הַרְבֵּה רַחֲמִים עַל בָּנִים, וְתִקְבְּלוּ עֲלֵיכֶם, אִם יוֹלֵד בֶּן זָכָר, שְׁתַּקְרְאוּ לוֹ נַחְמָן מֵאִיר, וְאִם תּוֹלֵד לָכֶם בַּת, שְׁתַּקְרְאוּ לָהּ נַחֲמָה מֵאִירָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתְכֶם וּבְתַפְלוֹתֵינוּ, וְתִזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל קִימָא, בָּנִים וּבָנוֹת יוֹלְדוּ לָכֶם.

הַעֲקֵר תִּשְׁמְרוּ אֶחָד בְּכַבּוֹד הַשְּׁנַי, וּלְבַל תִּתְקוּטְטוּ שׁוֹב וְשׁוֹב בֵּינֵיכֶם, רַק לְדוֹר בִּיחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָּה וּבְחֻבָּה יִתְרָה, וְאִז תִּצְלִיחוּ בַחַיִּים.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רַגִּיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בַּתוֹרָה: מְקַרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְשִׁלְחָן עָרוּךְ.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

לְמַעַן טוֹבְתְכֶם תִּרְאוּ לְקַיִם אֶת כָּל הַנְּאֻמָּר כָּאֵן, וְלֹא תִתְחַרְטוּ כָּלָל, רַק תִּנְשְׁעוּ יַחַד בְּבָנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיִמִים.

ה' רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטוֹת-מְסַעִי, כ"ה בְּתַמוּז ה'תשס"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְהִיָּקֵר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַ בְּצַחִים.

אֲחֵי הִיָּקֵר! עֲלִיךָ לְדַעַת, אִם הַתוֹרָה אֲמָרָה (בְּרֵאשִׁית ב, יח): "לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ אֲעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּגִידּוֹ", וְהִיא הָאִשָּׁה, עַל-בֶּן אִי אֲפָשֶׁר לְהִיֹּת חָכֶם כָּלָל, רַק לְקַיִם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרְךָ וְלְמַצֵּא

אָשׁר ה' רמב בַּנְחָל רכג

בת זוג וילהתחתן, והיא המצנה הראשונה של פרו ורבו, וגם כדי להיות שמור מן החטא. לזאת עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחתן. ועליך לדעת, כי תהלה להשם יתברך, יש לכל אחד בת זוג, אף צריך לקיים מאמרם ו"ל הקדושים (יבמות דף סג.): נחות דרגא ונסיב איתתא [תדד דרגא ותשא אשה]; כי כשבאה עת מציאת הזוג, כל אחד מחפש שהיא תהיה עם כל המעלות וכו' ונאם אין לה אותן המעלות, אזי אינו רוצה, ובין כך עוברים הימים והשבועות, ויצרו מתגבר עליו, עד שבא לידי חטאים ועוונות ופשעים. ומכל שכן כשנופל לחטא המזהם של פגם הבְּרִית — הוצאת זרע לבטלה, שנה הורס לו את המח לגמרי, ומביא אותו לידי דבאון ועצבון, אז הוא אבוד לגמרי, רחמנא לצלן; כי החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה, מכניס בלב יאוש גמור, ונכנס אל תוך עצמו ומסתגר, עד שנה אוכל אותו חי, והוא כל-כך ממרמר, שקץ בחייו. וכל זה מפני מעט גאות שהיתה לו בתחלה: לא מתאים לו זאת... לא מתאים לו זאת... וכדומה. ובאמת מי שמסתכל על תכליתו הנצחית, ונושא אשה כדי שיוכל ללמד תורה בטְהֵרָה, אין למעלה מזה, וזוכה לבנים חיים וקיימים, ומצליח דרכו כל ימי חייו.

לזאת, אהובי, אחי היקר! ראה לצאת מעצמך, וראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחתן, ואף שיש אילו ענינים שעדין לא נראים בעיניך, כגון וכו' וכו', בודאי אצלנו הצניעות היא חק ולא יעבר, ונאנחנו מוסרים נפשנו על זה, אף מצד שני בעניניך ובמצבך שאתה כבר כל-כך הרוס ברוחניות ובגשמיות, אסור לעשות מניעה מדבר כזה, כי פגם הבְּרִית אחד של הוצאת זרע לבטלה חמור יותר ויותר מזה וכו'.

ועל-כן ראה לעשות את השדוף, והשם יתברך יוליך אותך בדרך האמת.

אחי היקר! חזק ואמן מאד מאד להיות בשמחה עצומה, ותראה להרגיל את עצמך להתבודד, שתלך במקום פנוי, שאין שם בני-אדם, ותתחיל לדבר עמו יתברך בלשון עצמך, ותעשה שיחה

וּתְפִלָּה מִדַּעֲתָךְ, וְתַרְבֵּה בְדַבָּר זֶה לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לִבְךָ
 בְּפִרְטֵי פְרִטִיּוֹת. וְאַף שֶׁבְתַחֲלָה יִדְמָה לְךָ דָּבָר זֶה כְּחוֹכָא וּטְלוּלָא,
 כִּי יִדְמָה לְךָ שְׂאִין מִי שְׂשׁוּמֵע לְךָ, וּכְאֵלוֹ אִתָּה מְדַבֵּר אֶל הַקִּיר, חֵס
 וְשֵׁלוּם, עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מֵרַב עֲקֻמְמִיּוֹת וְסָבוּב דַּעֲתָךְ
 וְשִׁבִירַת וְנִפְלִית רוּחְךָ בְּקִרְבְּךָ, שֶׁבָּא לְךָ עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁנַעֲשִׂיתָ סְגוּר בְּעֲצָמְךָ, עַד שֶׁאִתָּה מִתְבַּיֵּשׁ
 לְדַבֵּר עִם אַחֵר, אֲבָל אִם תִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִהְיֶה
 עֲקָשָׁן גָּדוֹל עַל דָּבָר זֶה, אֲזִי לְאֵט לְאֵט יִזְדַּבֵּר מִחֶךְ, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
 לְאַמוּנָה בְרוּחָה וּמְזַכֶּכֶת, וְיֵאִיר לְךָ אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא עַד
 מְאֹד. וְאִין לְךָ עוֹד נֵעַם וְעֵרְבוּת יוֹתֵר מִמֵּדַת הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
 לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל תּוֹךְ הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא
 הַרְבֵּה בְּרָכוֹת (מִשְׁלֵי כח): "אִישׁ אַמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", כִּי עֲצָם הָאַמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבַּרְךָ מְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם. וְרַבְנּוּ ו' לְאָמַר (סְפָר-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת אַמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אַמוּנָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּחָה-הוּא יִסְלַח לְךָ עַל
 עוֹנוֹתֶיךָ; וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה ה'): "מִבְּקֶשׁ אַמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ"; כִּי
 עַל-יְדֵי אַמוּנָה נִפְתַּח לוֹ הַכַּל, וְזוֹכֶה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

נָא וְנָא אֵל יִקְלוּ בְּעֵינֶיךָ דְּבָרִים אֵלוֹ, רְאֵה לְהִתְעַמֵּק בְּהֵם הַרְבֵּה,
 וְתִמְצָא טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי בְּמִכְתָּב הַקְּטָן הַזֶּה, שְׂיִכּוֹל לְהַצִּילְךָ מִפֶּחַ
 יְקוּשׁ.

א. שֶׁתִּרְאֶה לְהִתְחַתֵּן תְּכַף-וּמִיָּד. ב. שֶׁתִּרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ,
 וְלֹא תִהְיֶה כָּל-כֶּךָ סְגוּר בְּעֲצָמְךָ. ג. שֶׁתִּחְזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה
 פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אֲשֶׁר ה' רמג בְּנַחֵל רכה
ה' רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי, כ"ה בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִית אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, דֵּי בְּכַל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זָכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב, אִיךָ אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי
בְּעַבְוֹרְכֶם מִמֶּשׁ, בְּאֶפֶן שְׁתִּזְכְּרוּ גַם-כֵּן לְהַתְעַלּוֹת בְּעַבְוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כַּמָּה מֵיָנִי יְסוּרִים
וּמְרִירוֹת וּמַחְלָקַת אֲנִי סוֹבֵל בְּעַבּוֹר זֶה פִּידוּעַ לָכֶם! עַל-כֵּן זֹאת
בִּקְשָׁתִי אֲלֵיכֶם, נָא וְנָא שְׁלַבֵּל יְהִי לְרִיק יִגִּיעֵי וְטָרְחֵי, חֵס וְשְׁלוֹם,
אֲלֵא רְאוּ לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד וְהַעֲקָר
בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי "לֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד", בְּלִי לַמּוֹד סִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֶפֶן לְהַקְרִיא עַל שְׁמוֹ. וְעַקֵּר בִּקְשָׁת רַבְּנוּ
ז"ל הִיְתָה לְהַתְמִיד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, עַד שֶׁגִּזַּר וְאָמַר: סֵפֶר זֶה הוּא
אֲתַחֲלָתָא דְגֵאֲלָה. לְזֹאת, תִּרְאוּ לְסִיִּם אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּכָל חֹדֶשׁ
וְחֹדֶשׁ, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. הֲלֵא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁסִּפְרוּ זֶה יִפְתַּח אֶת
קִשְׁיוֹת גִּידִיכֶם, וְתִזְכְּרוּ לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה וּבְעַל הַשְּׂגָה, עֵינַי לֹא
רָאִתָּה. וְלְזֹאת אַחַר הַבְּטָחוֹת כְּאֵלוֹ, מִדּוּעַ תּוּכְלוּ לְהַתְרַשֵּׁל מִסִּפְרוֹ
הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"? ! אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים אֶל מַה יְכוּלִים לְזַכּוֹת
עַל-יְדֵי שְׂקִידָה בְּסֵפֶר זֶה, הַכֹּל מִכָּל חֲכָמַת הַקְּבֵלָה שֶׁל הַקְּדֻמוֹנִים
וְשֶׁל הַרַמ"ק וְשֶׁל הָאֲרִיז"ל וְשֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוֹתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ, אֲזִי הֵייתֶם מְצִיִּתִים לִי, וּמְסִיִּמִים בְּכָל חֹדֶשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן".

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זֶה לִי יוֹתֵר מִשְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, שֶׁאֲנִי
מוֹסֵר נַפְשִׁי לְהַכְנִיס אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּכָל־לֵוִית וּבִפְרָטִיּוֹת
וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת. בְּכָל־לֵוִית — לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל קְצוּי תֵּבֵל
מִמֶּשׁ, וְאֲנִי שׁוֹלַח שְׁלִיחִים בְּכָל מְקוֹם לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וּבִפְרָטִיּוֹת — לְהַקִּים תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר גַּם-כֵּן יוּכְלוּ לְקַרֵּב
וּלְעוֹרֵר אַחֲרֵים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת — מַה שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר
עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפְרָטִיּוֹת, כַּמָּה זְמַן וְכַמָּה עֲצָבִים וְכַמָּה כַּחוֹת

וּכְמָה מְסִירוֹת גִּפְשׁ לֹקַח דְּבַר זֶה, אֲשֶׁר אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁעַר
 וּלְתַאֵר כָּלֵל. וְכֵן זֶה תַּחַת מְטֵר שֶׁל מַחְלָקַת וְקִטְרוּגִים מִצַּד הַסְּטֵרָא
 אַחֲרָא הָרָשָׁע, שֶׁהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלוּשֵׁי בְּנֵי-אָדָם נְגוּעִים וּפְצוּעִים,
 מְלֵאֵי חֲלָאִים וּמְצַרְעִים מִמֶּשׁ. וְנַעֲשִׂיתִי לְלַעַג וּלְקָלָס בְּעֵינֵיהֶם,
 וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֶם כָּלֵל וְכָלֵל, אֲדַרְבָּה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 נִתֵּן מִצְחֵי חֲזַק גָּדָם.

לְזֹאת בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַעֲזְרוּ לִי בְּכֹל הָאֲפָנִים; הֵן שְׂאֵתֶם
 בְּעֲצָמְכֶם תִּרְאוּ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁתִּהְיֶה
 בְּקִיאִים בָּהֶם בְּעַל-פִּה מִמֶּשׁ, וְהֵן שֶׁתִּרְאוּ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים מְעַצּוֹתֵי
 הַקְּדוּשׁוֹת, וְאֵל תִּירְאוּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, כִּי רַבְּנוּ
 ז"ל עִמְכֶם. וְהֵן שֶׁתִּרְאוּ לְעֹזֵר, שֶׁתּוֹפֵץ דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. וְתִהְיֶה
 חֲזָקִים "בְּמִמּוֹן" — לְאַסֵּף צְדָקָה, "בְּטַרְחָה" — לְטַרַח בְּכֹל עֶסֶק
 הַשִּׁיף לְהַסְפִּיר, לִילֵךְ אֶל הַמְּדַפְּסִים וְכוּ', לְסַחֵב אֶת הַסְּפָרִים וְכוּ',
 "וּבְרִצּוֹן" — שִׁיְהִיָּה רְצוֹנְכֶם חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּכֹל הַנְּזַכֵּר, וְחַס
 וְשָׁלוֹם, שֶׁלְבַל תִּהְיֶה מִתְנַגְּדִים עַל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּזֶה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
 הַרְבִּים, יֵשׁ אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם מְלֵאִים חֲטָאִים וְעוֹנוֹת הַכִּי גְרוּעִים,
 כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית-דִּין מִמֶּשׁ, וְהֵם נוֹאֲפִים כְּכֹלְבִים מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא
 לְצַלֵּן, וַיֵּשׁ לָהֶם חֲצִפָּה וְהַעֲזָה לְחַלֵּק עַל הַפְּצַת סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים
 בְּעוֹלָם, וְהֵם מְלַבִּישִׁים עֲצָמָם בְּכֹל מִינֵי לְבוּשִׁים, שְׂאֵינָם מִתְאִימִים
 לְפִי כְבוֹד רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וְלֹא צְרִיכִים לְהַפִּיץ בְּרַחֲבוֹת וְכוּ'. עַלִּיכֶם
 לְדַעַת, כִּי הַכֹּל עֲצַת הַסֵּם "דְּ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, וְלְבַל תִּשְׁמְעוּ לָהֶם כָּלֵל,
 וְאֵינִי מְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם לְכֹל, שֶׁבְּכֹל זֶה אֲנִי עוֹסֵק כְּכֹר יוֹתֵר מִשְׂמוּנָה-
 עֲשָׂרָה שָׁנִים בְּלִי הַפְּסֵק, וְאֵינִי נִכְנָסְתִּי בְּחֹבוֹת לְאֲלָפִים וּלְרַבּוֹת
 דּוֹלָרִים בְּעֵבֹר זֶה, וְאֵינִי מְטַרִּיחַ אֶת עֲצָמֵי לִילֵךְ אֶל הַמְּדַפְּסִים בְּעֲצָמֵי,
 וְאֵינִי סוֹחֵב בְּעֲצָמֵי אֶת הַסְּפָרִים וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר כְּבוֹדִי, וְאֵינִי סוֹבְבָתִי
 בְּכֹל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהֵיוּ אֲנָשִׁים מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הֵלְכָתִי אֲלֵיהֶם
 וּמְכַרְתִּי לָהֶם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן אֵל יִכְנִיס בְּכֶם הַסֵּם "דְּ-מ"ם
 מִחֲשָׁבוֹת, וְאֵל תִּשְׁמְעוּ פְתוּיִים אַחֲרָיִם! בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ אֵינִי
 מִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל מְלוֹמֵר וּלְפָרְסֵם דְּבַר זֶה בְּרַבִּים, שֶׁאֵינִי בְּעֲצָמֵי הֵלְכָתִי
 בְּרַחֲבוֹת וּבְבִתִּי פְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מְדַרְשׁוֹת וּבִישִׁיבוֹת וּבִשְׂאֵר מְקוֹמוֹת,

אָשֶׁר ה' רמג בְּנַחֵל רכז

לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. וְהִנֵּה רַבְּנֵי ו"ל גָּלָה לָנוּ, שְׁמֵי שְׂאוּחוֹ עֲצָמוֹ
עִם הַבְּעֻטָּלִיר הַחֲרָשׁ, שְׁסוֹתָם אֲזַנְיוֹ מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲזִי חֵי
חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, כִּי כָּל הָעוֹלָם מְלֵאִים חֲסְרוֹנוֹת, אָבֵל
מִיּוֹם שֶׁבָּא הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר, וְהַכְּנִיס שָׁלֹשׁ כְּתוֹת אֲנָשִׁים עִם הַמִּדּוֹת
רְעוֹת שְׁלֵהֶם, נִתְקַלְקַל הַמַּרְאֶה וְהַטַּעַם וְהַרְיָח, וּמְרַגִּישִׁים רַק טַעַם
הַלְּבָנָה. וְהַכֵּל חֲשֵׁךְ, וְהוֹלֵךְ בְּלִי טַעַם (עֵינַי כָּל זֶה בְּסִפְּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת, מַעֲשֵׂה
יג, מִיּוֹם ב.). עֲלֵיכֶם לְדַעַת כִּי הַגֵּן הוּא גִּנּוּ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁנִּטְעַע וְשִׁתַּל
בְּעוֹלָם, אֵךְ נִכְנַס הַזֶּקֶן, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר, וְהַכְּנִיס בִּיגִינוֹ שֶׁלֹּשׁ
כְּתוֹת אֲנָשִׁים עִם הַמִּדּוֹת רְעוֹת הַמְּזֻכְרוֹת שָׁם, וְהֵם קִלְקְלוּ אֶת
הַמַּרְאֶה, הַטַּעַם וְהַרְיָח, וּמֵאֲז עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וּבְחֲסֵדוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲנִי
לִוְחֵם נִגְדוֹ בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים שֶׁהֵנִיחַ לָנוּ מוֹהַרְנֵי־ת ו"ל צְנוּאָה.

וְתִרְאוּ לְהַפְיֵץ דַּעַת רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם, וְתִהְיוּ חֲזָקִים בְּמִמּוֹן,
בְּטַרְחָה וּבְרָצוֹן, אֲשֶׁר זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַמְּטָר לְתַקֵּן אֶת קִלְקוֹל הַמַּרְאֶה,
טַעַם וְרִיחַ, שֶׁנִּתְקַלְקַל בְּגִנּוּ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל.

עַל־כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לַעֲזוֹר לִי בְּאַחַד
מֵהַשְּׁלֹשָׁה אֲפָנִים הַנּוֹזְקִים: אוֹ בְּמִמּוֹן, אוֹ בְּטַרְחָה, אוֹ בְּרָצוֹן,
שֶׁכָּל זֶה מְטָרִי: מַרְאֶה, טַעַם, רִיחַ. וּמוֹכָא בְּקִהְלוֹת יַעֲקֹב: מְטָר
כְּנֶגֶד נֶצַח וְהוֹד, אֲשֶׁר הֵם כְּנֶגֶד הַרְגָּלִים כְּיָדוּעַ, וְהֵם הַמַּחְזִיקִים
וּמְנַהִיגִים אֶת כָּל הָאָדָם, כִּי בְּלֹא רַגְלִים הוּא חָגֵר, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהִלָּךְ
כָּלֵל, כְּמוֹ־כֵן דְּבַר רַבְּנֵי ו"ל בְּלִי הַשְּׁלֹשׁ בְּחִינוֹת הַנּוֹזְקוֹת, אִי אֶפְשָׁר
שִׁיְהִיָּה לּוֹ קִיּוֹם. וְעַל־כֵּן לֹא בְּחִנָּם רוּצָה הַסֵּמֶךְ־מ"ם, שֶׁהוּא הַנְּחָשׁ,
לְקַצֵּץ אֶת הַרְגָּלִים, כִּי הוּא יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר בְּזֶה שְׁמִפְיָצִים דַּעַת רַבְּנֵי ו"ל
בְּעוֹלָם, מְקַצֵּצִים לּוֹ אֶת הַרְגָּלִים. "וְעַל גְּחוּנָךְ תִּלָּךְ" — שְׂאִין לּוֹ
קִיּוֹם. וּמִשִּׁיחַ מְכַנִּיעַ אֶת הַנְּחָשׁ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לּוֹ כְּנַפְיָם (עֵינַי לְקוּטֵי־
מוֹהַרְנֵי, חֵלֶק א', סִמּוֹן סג); וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתַי יָד וְכַתְּף אֶל
הַמְּטָר הַזֶּה, וְיִקְצֵם אֶצְלוֹ (דְּבָרִים יא, יא): "לְמִטְר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתָּה
מַיִם", כִּי בְּזֶה שְׁמִשְׁקִים אֶת אַחֲרֵי, יִהְיֶה גַם לּוֹ מֵה לְשִׁתוֹת, כִּי
כְּשֵׁי־שׁ אֹר יֵשֶׁר — נַעֲשֶׂה אֹר חוֹזֵר (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַרְנֵי, חֵלֶק א', סִמּוֹן
קפד), וְיִשְׁפַע עָלָיו שְׁפַע מִהַרְיָחִים הַטּוֹחֲנוֹת מִן לְצַדִּיקִים, רִיחִים
טוֹחֲנוֹת מִן, זֶהוּ מְטָר הַרוּחָנִי, הַשְּׁפָעָה אֱלֹקִית, כִּי מִי שְׁמִתְעַסֵּק עִם

רכה אֲשֶׁר ה' רמג בְּנַחֵל

בְּנֵי-אָדָם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר לוֹ, שֶׁבְזִמָּן קָצָר הוּא גַם-כֵּן מִתְעַלֶּה.

אחי ורעי היקרים! ראו והתבוננו איך שהימים והלילות פורחים, ואי אפשר לתפס כלל, רק על-ידי הדבור שמדברים עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נוראה ונפלאה עד מאד. ורבנו ו"ל גלה לנו, שהעקר שזכה לבוא אל מדרגתו, הנה רק על-ידי שדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, והנה כמו פראסטאק "איש פשוט" ממש, תמיד דבר עמו יתברך, עד שאמר בסוף ימיו: "אם הנה יודע בימי נעוריו אל מה יכולים לזכות על-ידי תפלה והתבודדות, לא הנה מסגף את גופו כלל". כי על-ידי תפלה והתבודדות, כבר לא צריכים שום עבודות וסגופים ותעניות וכו'.

אחי ורעי היקרים! תמיד תראו לאחז את עצמכם בין הנרדפים, ולא תהיו, חס ושלום, אף פעם מן הרודפים, אשר השם יתברך שונא אותם מאד מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה כז, סימן ה'): אפלו צדיק רודף את הרשע והאלקים יבקש את הנרדף. ועל-כן דיקא איש פשר וצדיק שיש לו רודפים, זהו סימן ששורה שם קדשה גדולה, כי אחרת לא היו רודפים אותו. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים במדרש שיר השירים (פרק א') על פסוק: "הגידה לי שאהבה נפשי", במשה הכתוב מדבר, בשעת פטירתו מן העולם, אמר לפני הקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, הגידה לי מה יהיה בסופן של ישראל, איכה תרעה איכה תרביץ בצעהרם, איכה תנהג אותם במלכות וכו', איכה תרעה איכה תרביץ בצעהרם, מי הם הרועים שאתה מעמיד לפניהם, מי מנהיגם בתכלי המלכות" וכו', וענה לו הקדוש-ברוך-הוא: "צאי לך בעקבי הצאן", וכי יש דעת בעקבי הצאן? ללמדך, שאלו הם התלמידי חכמים וכו', וכל מה שהם יותר בעקבים, שדשים עליהם, הם יותר אמתיים.

ועל-כן אל תחלש דעתכם מכל מה שעובר עלינו ברוחניות ובגשמיות, כי כן כתיב (דניאל ח, יב): "ותשלך אמת ארצה", וצריכים רק לכפף קומתו אל הארץ, ויהיה מוכן שגם אותו יהיו דשים בארץ,

אֲשֶׁר ה' רמד בְּנַחֵל רכט

אז ישגי את האמת; פי כל מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי אליו תברך, ונעשה כאסקופה הנדרסת לפני כל, יותר אמת מאיך בו, פי הוא תברך אור רוחני, אור פשוט, ואי אפשר להשיגו תברך, פי אם כשיזכה לבטל את גשמיותו לגמרי לגמרי, עד שיהיה נעשה כאין ממש, ויהיה נדרס בעקבים.

זכרו היטב, פי אין לנו שיור אלא התורה הזאת, פי רק התורה היא העקר, על-כן ראו להתמיד מאד מאד בתורה הקדושה כאשר נדבר בינינו כמה פעמים, וכל זמן שלא זכה האדם לסיים פעם אחת תנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, מכילתא, ספרא, ספרי, מדרש רבה, מדרש תנחומא, זהר ותקונים, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, עדין בחשף מסתובב, ועדין בשקר יסודו, ואל יתפאר שהוא תלמידו, פי הכל שקר וכזב, פי אצלנו חשוב כל זה, ויותר מזה; אשרי שיאחז בזה!

אחי ורעי היקרים! חמלו על עצמכם, וראו לעזור לי להוציא מהכח אל הפעל כל זאת ויותר מזאת, והשם תברך ירום קנכם תמיד, ותהיו מקרבים באמת אל רבנו ז"ל כל ימי חייכם.

הדורש שלומכם...

ה' רמד.

בעזרת השם תברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מטות מסעי, כ"ח בתמוז ה'תשמ"ג.

שלום וברכה להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה לדעתי, וכפי שאני מבין ממכתבך, לא נשתנית כלל בענין החמרות יתרות שלך, על-כן לדעתי, אל תבוא אצלנו, פי לא תמצא מקום כאן כלל, פי אצלנו כל ענין של חמרות הוא שטות גדולה, ואין בזה עבודה כלל רק שגעון, ובפרטיות כפי דברי רבנו ז"ל:

רל אֲשֶׁר ה' רמד בַּנְחָל

בְּמָקוֹם שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵינַן לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א).

על-כֵּן כִּלְךָ מְלָבוֹא לְכָאן, כִּי לֹא אֶקְבֵּל אוֹתָךְ, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, נִדְבַק בְּךָ שְׁגָעוֹן גָּדוֹל, וַיֵּשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ ו"ל: כְּשֶׁהִבְעַל-דְּבָר רוֹצֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמוֹ עַל אִישׁ כָּשֶׁר, הוּא מְדַבֵּק בּוֹ שְׁגָעוֹן, וְזֶה אֶצְלוֹ כְּמוֹ דְבוּק מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּבִפְרָט בְּעֵינַיִן נְקִיּוֹת, אָנוּ יוֹדְעִים אִיךָ שְׂרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל דְּבָרִים אֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, לֹא לְהִיּוֹת בְּחֻמְרוֹת כָּלֵל, וְהִיא שִׂיחָה אַרְכָּה בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ל', עֵינַן שֵׁם; וְתִרְאֶה אִיךָ שְׂרַבְנוּ ו"ל מִלְּעִיג עַל אֵלּוּ אֲשֶׁר נִכְנָסוּ בְּחֻמְרָה שֶׁל שְׁטוֹת זוֹ, עֵינַן שֵׁם. וְהוּא עֵקֶר גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשִׁבְלֵךְ, וְהִיא טוֹב שֶׁתִּחְזֹר בְּשִׂיחָה זוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתַעֲשֶׂה מִשִּׂיחָה קְדוּשָׁה זוֹ תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְאִז כּוֹלֵי הָאֵי וְאוֹלֵי תִזְכֶּה לְצֵאת מִזֶּה, שֶׁהִיא מַחֲלַת עֲצָבִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְעַל-כֵּן אֵינִי מְסַפֵּם בְּשׁוֹם אַפֵּן שֶׁתְּבוֹא אֲלֵינוּ כָּלֵל.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, הֵינּוּ אִם אֶפְשֶׁר ח"י פְּרָקִים לַיּוֹם, וְאִם לֹא עַל-כָּל-פְּנִיִם פָּרָק אֶחָד, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׁגָעוֹן שֶׁנִּדְבַק בְּאָדָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי וְאוֹ, שֶׁהוּא צוּרַת מִקֵּל. וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁזֶה סוֹבֵב עַל לְמוּד שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, שֶׁמְשַׁבְּרִים וּמְכַנְיְעִים אֶת הָרַע וְהַשְּׁגָעוֹן שֶׁנִּדְבַק בְּאָדָם עַל-יְדֵי לְכַלּוֹף מַעֲשֵׂיו הָרָעִים.

וְכֵן רְאֵה לְהַתְּבוּדָד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְדַבֵּר זֶה יִטְהַר וַיִּזְכֶּךָ אֶת הַמַּחֲזִין שְׁלֹךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, אֵל תְּבוֹא אֶצְלָנוּ, כִּי אֶצְלָנוּ הַבְּחוּרִים זְרִיזִים בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְאֵינִי מְקוֹם לְשִׁטּוֹת הַנִּקְרְאוֹת חֻמְרוֹת יִתְרוֹת.

אֲשֶׁר ה' רמה בַּנְחֹל רלא
ה' רמה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר מטות־מסעי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נִצְחָה.

כָּבֹד בְּמָה פְּעָמִים רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ עוֹד תִּכְף־וּמִיד פְּשִׁחוֹרְתִי
לְכָאן, אַף לֹא אֶסְתַּיֵּעַ מִלְתָּא.

דַּע לָךְ, שְׁהֵיָה סֵף שֶׁל"ח דוֹלָר בְּהַמְכָּתֵב שְׁמִסְרָת לִי בְּשָׁבִיל
הַחוּב, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַחֲזֵק אֶת לְבָבְךָ וְלֹא תִהְיֶה חֹלֵשׁ כָּלֵל, רַק תִּזְכֶּה
לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחוּב בְּקֶרוֹב.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
וְאֵל תִּכְנִיֵס בְּךָ שׁוֹם פְּחָדִים כָּלֵל, אֲשֶׁר עַל־פִּירֹב בָּא מִחֻטָּאִים, כְּמוֹ
שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת דף ס.), שְׂרָאָה הַתָּנָא רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
בְּרַבִּי יוֹסִי שֶׁתְּלַמִּידוֹ מִפְּחָד, אָמַר לוֹ: "פְּחָדוֹ בְּצִיּוֹן חֻטָּאִים" (ישעיה
לג, יד).

וְעַל־כֵּן הַעֲקָר מַה שְׁאֲתָה צָרִיף לְעַבֵּד עַל עֲצָמְךָ — לְעַקֵּר מִמֶּךָ
אֶת מִדַּת הַפְּחָד, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גִּטִּין דף ע.), שְׁמִכְחִישׁ
אֶת כַּח הָאָדָם. וְהֵיָה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּסִפְר־הַמִּדּוֹת,
אוֹת פְּחָד, וְתִקְיֵם כָּל הַנְּאָמַר שָׁם, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל
דְּבוּר הַמּוּבָא בְּסִפְר־הַמִּדּוֹת — זֶהוּ פֶּסֶק הַלְּכָה, וְכָךְ הוּא בְּמַצִּיאוֹת,
וְהַמְקִיֵם מַה שְׁנֹאָמַר שָׁם, זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל הַמִּדָּה וְהַנְּהִיגָה הַהִיא.

מַה אָמַר לָךְ! אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְרָשׁ רַבָּה, שִׁיר הַשִּׁירִים,
פְּרָשָׁה ג', סִימָן יד): עַד שֶׁלֹּא יִחֻטָּא אָדָם, נוֹתְנִין לוֹ אֵימָה וַיִּרְאָה
וְהִבְרִיּוֹת מִתְּפַחְדִּין מִמֶּנּוּ, כִּיִּן הוּא חוֹטֵא נוֹתְנִין עֲלָיו אֵימָה וַיִּרְאָה
וּמִתְּפַחֵד מֵאַחֲרֵים, עֵינֵי שָׁם. וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ (פְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ כב): כָּל מֶאֵן
דְּאִית חוֹבִין בְּיָדוֹי דְּחִיל תְּדִיר [כָּל מִי שֵׁישׁ עֲבָרוֹת בְּיָדוֹ, מִפְּחָד
תְּמִיד], כְּמָה דְּאֵת אָמַר (דְּבָרִים כח, טו): "וּפְחָדָת לִילָה וַיּוֹם", עֵינֵי שָׁם.

רלב אָשֶׁר ה' רמו בַּנְחָל

וּבְאֵמַת כָּבֵד אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-ה"ן, סימן פג), שְׁכַל אֱלוֹי הַפְּחָדִים
הֵם דְּמִיוֹנוֹת, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לָּךְ אָדָם.

וְהִיָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּחֲזֹר בְּשִׂיחָה זו כָּל יוֹם וְיוֹם וְתַעֲשֶׂה
מְזֵה תַּפְלָה, כִּי שָׁם תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַשְּׁטוּת שֶׁל פְּחָדִים יְתָרִים, לַפְּחָד
וְלִהְתִּירָא מִבְּנֵי-אָדָם, אָשֶׁר זֶה רַק דְּמִיּוֹן גְּדוֹל. וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּמְכַנְּס
בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם לֹא יְכוּלָה לְהִזִּיז
אוֹתוֹ וְלִהְפָּחִיד אוֹתוֹ, כִּי הוּא תְּמִיד דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים.

וּבְאֵמַת, אֵינִי מִבִּין לָמָּה לָּךְ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ פְּחָדִים שֶׁל
הֶבֶל, אַחֲרֵי שְׁזָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּמַדַּת עֲקֻשָׁנוֹת וְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה,
שְׂאֵתָה רֵץ וְעָף מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וּמְפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּמַרְץ כְּזֶה,
אָשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה בֵּין כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-כֵּן מֵה לָּךְ לְהִתְפַּחֵד
מֵאִיזוֹ בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, וּמֵה יַעֲשֶׂה לָּךְ אָדָם?!

הַעֲקֹר חֹזֵק וְאֵמֵץ מְאֹד מְאֹד, וּתְקַיֵּם כָּל הַנְּאֻמָּה כָּאֵן — לְחֹזֵר
בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרֵי הַמְּדוּת, אוֹת פְּחָד, וְשָׁם תִּרְאֶה מֵה עֲלִיךָ לְתַקֵּן,
וּמִמָּה בָּאִים לָּךְ הַפְּחָדִים, כִּי הַכֹּל מִבְּאֵר שָׁם בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר לָּךְ, שִׁיתְּבַטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַפְּחָדִים, וְתִזְכֶּה לְבִטְחוֹן חֹזֵק,
וּיְקַיֵּם אֶצְלְךָ הַפְּסוּק (ישעיה יב, א): "אֲבַטַח וְלֹא אֶפְחָד", כִּי עַל-יְדֵי
בִּטְחוֹן לֹא יִהְיֶה לָּךְ פְּחָד.

וְהִיָּה טוֹב, שְׁתַּזְהֵר מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה, שֶׁהִיא נִגְדֵי יִצְחָק,
שְׂמֵדָתוֹ פְּחָד, וְעַל-יְדֵי שְׁתַּזְהֵר בְּתַפְלָה זו, יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַפְּחָדִים
שֶׁל הֶבֶל, וְיִהְיֶה לָּךְ רַק פְּחָד מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רמו.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁפְתֵי-קִדְשׁ לְסִדֵּר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת וְנִצְחִים.

אֲשֶׁר ה' רמו בַּנְחָל רלג

את מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

ובפרטיות פי ספרי רבנו ז"ל בידך, מה יש להוסיף על זה; הלא סוף כל סוף להיות תלמיד רבנו ז"ל ולהקראות על שמו הקדוש, צריכים להתמיד ביותר בספריו הקדושים, כי אחרת כל ההתקרבות היא דמיון גדול. וכשאדם מתמיד בספרי רבנו ז"ל, כבר אינו צריך את שום ברך, כי רבנו ז"ל מחזקו ומאמצו ואינו מניח אותו לפל.

ברוך הוא וברוך שמו, אצלנו מסימים בכל חדש את ה"לקוטי מוהר"ן", אשר מי שמרגיל את עצמו בזה, אין לה עוד נעם וערבות יותר מזו. כי רבנו ז"ל הזהיר מאד מאד להתמיד בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", ואמר: מאחר שכבר נדפס, רצוני שתלמדו בזה הרבה, עד שתהיו שגורים בו בעל-פה. ועל-כן אם אור רבנו ז"ל יקר אצלנו, עלינו לקיים דבריו הקדושים.

נא ונא ברח לה מלצים. עליך לדעת, כי דבר רבנו ז"ל אינו במאה שערים, ואינו מצמצם בשום מקום שבעולם, דבר רבנו ז"ל הוא מתנה לכלליות ישראל. ועל-כן בכל מקום שנמצא איזה יהודי שמתמיד בספרו הקדוש, שם רבנו ז"ל ממש.

ועל-כן עלינו למסר נפשנו ולהפיץ את ספריו הקדושים בין כלליות נשמות ישראל, למען ידעו גם הם מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה.

מי יתן והיית זוכה להתארח אצלנו שבת אחת, ואז היית מרגיש איך שאור רבנו ז"ל חי בחיות רוחנית.

בשבת-קדש זו היה הדבור בסעדה ראשונה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג, ובסעדה שניה דברנו בספורי מעשיות, מהבערגיר והעני, ובסעדה ג' דברנו על-פי לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב, ובסעדת מלנה-מלכה היה הדבור על-פי לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עו; ובכל סעדה היה, תהלה להשם יתברך, דבורים

רלד אָשֶׁר ה' רמז בַּנְחָל

נפְלָאִים בְּאַרְיכוֹת גְּדוּלָה כְּדַרְכֵּנוּ, אָשֶׁר בְּנֹדָאֵי מְפֹל שֶׁבֶת יְכוּלִים
לְכַתֵּב סֵפֶר שְׁלָם.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ ז"ל! טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ
עַל כָּל הַחֹסֵד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רמז.

בְּעֶזְרַת הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ שְׂאֲתָה זוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם יוֹם טוֹב
אֲמַתִּי וְנִצְחִית: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ', אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי
חֻלְקָךְ, כִּי זֶה יִשְׁאָר מִמֶּךָ, וְזֶה יִלְוֶה אוֹתְךָ לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אוֹדוֹת תְּבַעֲרַת הַמְדוּרָה שְׁבוּעָתְךָ בְּךָ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, מִפְּאֵת הָרְאיוֹת אֲסוּרוֹת; תִּדְעַ, כִּי זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הָאֲחֵרוֹן
לְפָנַי בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, שְׁעוֹד פְּעַם יַעֲבֹר חֲטָא דְדוֹר הַמַּבּוּל, וַיְהִי
הוֹלְכִים עַרְמִים וְעַרְמוֹת, וְנִעְרִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִכְשְׁלוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים
בַּפְּגָם הַבְּרִית, "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר אֶת דְּרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית ו, יב).
וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי כְּנִיסָה בְּתַבַּת נַח, שֶׁהִיא
תַּבַּת הַתְּפִלָּה שְׁבוּנָה הַצְּדִיק, אָשֶׁר עָלָיו נֶאֱמַר (שֵׁם ה, כט): "כִּי זֶה
יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצוֹן יְדִינוּ".

וְעַל-כֵּן הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֲתָה
רְגִיל בָּהּ, וְאֵל תְּסַתְּפֵל אַחֲוֹרָנִית כְּלָל, וְאֶפְלוּ שְׁבִין כְּךָ אֲתָה נִכְשָׁל
עוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם בְּחֲטָא הַמְזוּהָם הַזֶּה, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת! רַק
רְאֵה לְבָרַח לְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְאִיךָ שְׂאֲתָה

אָשֶׁר ה' רמז בַּנְחָל רלה

נִכְשַׁל בְּהִסְתַּכְּלוּת אֲסוּרוֹת בְּשׁוּגֵג, כִּי הִרְחֹבוֹת מְלֵאִים עִם פְּרוּצוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁהוֹלְכוֹת מִמֶּשׁ עֲרֻמוֹת וְכוּ', וְאִיךָ יְכוּלִים לְהַנְצִיל מִהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה?! וְיִמָּה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׂלֵא יַחֲטָא — כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת כָּל הַטְּנֶפֶת הַזֶּה?! וְתִהְיֶה חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּדַבּוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֶל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, וְעַל שׁוּם הַתְּרַשְׁלוֹת מִצַּד הַיִּצּוֹר, אַדְרָבָה, רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד בְּדַבָּר זֶה, כִּי רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה וְתַפְלָה וּבִקְשָׁה תִּזְכֶּה לְשִׁבֵר אֶת כָּל הַמְּחִיצוֹת שֶׁסֹּבְבוּךָ, וְהַחֲשֵׁךְ הַמְּכַסֶּה אֶת עֵינֶיךָ, לְכֹלֵי לְרֵאוֹת בְּעֲרֻבוֹת גְּעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת אֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְלִדְעָתִי, רְאוּי לָךְ לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, בְּזֶה שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ מְרַבְּנוּ ז"ל, וְאִינְךָ מִתְנַגֵּד עֲלֵיו וְעַל תַּלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דוֹר וָדוֹר, וְהַשְׂמָחָה וְהַחֲיֹת בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל תִּשְׁמַר אוֹתָךְ מְכֹל רַע, כִּי כְּשֶׁאַדָּם שָׂמַח, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ (עֵין לְקוּוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט).

נָא וְנָא לֹא לִפְלִי בִּיאוּשׁ, אֲפֹלוּ שְׂכַבְר נִכְשַׁלְתָּ אֵלָךְ פַּעַם בְּחֲטָא זֶה, וּבִפְרֻטִּיּוֹת עֲכָשׁוּ בְּקִיץ, כְּשֶׁהַפְּרוּצוֹת מְסֻתּוֹכְבוֹת בְּרִישׁ גְּלִי, צְרִיכִים לְרַחֲמִים רַבִּים, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּשָׁנֵי חֲדָשִׁים אֵלּוּ: תַּמּוּז וְאָב, שֶׁהֵם נִקְרָאִים הָעֵינִים, וְעַל זֶה אָנוּ בּוֹכִים בְּשַׁעַת חֲצוֹת: "עֵינֵי עֵינֵי יִרְדֶּה מַיִם, כִּי רַחֵק מִמֶּנִּי מְנַחֵם" (אֵיכָה א, טז), שֶׁהוּא הַצַּדִּיק מְשִׁיב נֶפֶשׁ, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הָעֵינִים — נִתְבַּלְבַּל הַדַּעַת וְהַמַּח לְגַמְרֵי.

אֲחִי הַיְקָר! רְאֵה לְחַזֵּר בְּכָל יוֹם יוֹם בְּקוּוֹנְטֵרַס "הָעֵין רוֹאֶה", וְתִהְיֶה רְגִיל לִזְמַר הַתְּפִלוֹת הַמוֹבָאוֹת שֵׁם, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בְּנֻדָּאֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תְּבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל זְוִיג, וְאֶת הַשְּׂדוּךְ הַרְאֵשׁוֹן תִּרְאֶה לְקַחַת, בְּלִי שׁוּם סְפָקוֹת וְשִׁהוֹת כָּלֵל, וְעַל יְדֵה תִּנְצֵל מִהָרַע הַזֶּה.

רלו אָשֶׁר ה' רמח בַּנְחָל
ה' רמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְטוֹת-מַסְעֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמַח, שִׁזְכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְאַתָּה
מִתְבוֹדָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין דְּבוּרִים בְּעוֹלָם לְהִסְבִּיר
אֶת מַעֲלַת זֶה הַעֲנָנָן. הֲלֹא כָּל שִׁיחָה וְתַפְלָה שְׁאַתָּה מְשִׁיחַ וּמִתְפַּלֵּל
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — מִיָּד מִתְקַבְּלָת, אִךְ מִפְּנֵי טַעֲמִים גְּנוּזִים וְנִעְלָמִים
וְכוּ' — נִעְצָרַת הַיְשׁוּעָה, וְזֶהוּ אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּבַחֲיָנָה אַחֲרַת וְכוּ',
הַעֲקָר צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה, וְלֹא לְהַתְיַאֵשׁ כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר
בְּסוּף זְמַיו: אִם הִיָּה יוֹדֵעַ בִּימֵי נַעֲוִירָיו מַה שִּׁיּוֹדֵעַ עֲכָשׁוּ — מַעֲלַת
הַתַּפְּלָה וְהַתְּבוֹדָדוּת, לֹא הִיָּה מְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הַחֲזִק בְּמוֹסֵר אֶל תַּרְף (מְשַׁלֵּי ד, יג),
רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזִק בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּהְיֶה חֲזִק גַּם בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו ו"ל, וְתִבְרַח לְךָ מִלְּצִים
הַמְּצוּיִים הַיּוֹם, כְּמוֹ שְׁבוּרָחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף וַיּוֹתֵר מִזֶּה, כִּי הַלְּצִים
יְכוּלִים לְקַרֵּר אוֹתְךָ, וְאִז מְאוּמָה לֹא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִמָּךְ.

וַיִּזְכֹּר דְּבָר זֶה, כִּי תִצְטָרְכוּ לְיָמִים הַבָּאִים, כִּי הַסְטֵרָא אַחֲרָא
מְקַנָּא מְאֹד מְאֹד בְּמִקְרָב חֲדָשׁ, וְשֵׁם לְפָנָיו מְנִיעוֹת, וְלִפְעָמִים מְלַבֵּישׁ
אֶת עַצְמוֹ בִּירֵא שְׁמַיִם (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), וְצְרִיכִים
לְמַסֵּר נִפְשׁוֹ לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל רְשָׁעִים נוֹאֲפִים כְּאֵלוֹ, הַמְדַּבְּרִים כָּל
דְּבָר אָסוּר נִגְדָנוּ — תַּפַּח רוּחָם וְנִשְׁמָתָם.

וּמָה מְאֹד נִתְּתָ שְׂמִיחָה בְּלִבִּי, שְׁאַתָּה חֲזִק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וּכְבֹד זְכִיתָ לְסִימָם שְׁבַע
פְּעָמִים, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֶךָ!

אָשֶׁר ה' רמט בַּנְחָל רלו

וכן מאד מאד אָני שְׂמַח, שְׁבַשְׁלַחַן עָרוּךְ אַתָּה אוֹחַז כְּבֹר
בְּהִלְכוֹת גְּדָרִים, וּבְגִמְרָא אַתָּה אוֹחַז בְּמַסְכַּת גִּטִּין בְּלַמוּדֶךָ כְּסֻדְרָן,
אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ! אִם תִּתְמַיֵּד בְּזֶה תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת. וּבִפְרָטִיּוֹת
אַחֲרֵי שְׂטֵמָא אוֹתָךְ הַסְמִיךְ-מ"ם כָּל-כֶּךָ בַּפְּגָם הַבְּרִית וְכוּ' — רְאֵה
לְהַכְנִיעוֹ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְיֹתֵר — עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (קְדוּשִׁין דִּף ל:): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרִאֲתִי יֵצֵר
הָרַע — בְּרִאֲתִי תוֹרָה תְּבַלִּין כְּגִגְדוֹ; גִּמְצָא, שְׂרָק זֶהוּ עַקֵּר הָעֲצָה
כְּגִגְדוֹ. אֲשֶׁרֶי שְׂיֵאחַז בְּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

ה' רמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְטוֹת-מַסְעֵי, כ"ח בְּתַמוּז ה'תש"מ-ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֶךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גָּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אַת מְכַתְּבֶךָ לְנִכוּן קְבִלְתִּי.

אוֹדוֹת הַצִּיּוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, שְׂמַעְתִּי שְׁחֹזר וְנִפְתַּח
הַגְּבוּל, וּבִשְׁבוּעַ שְׁעֵבֶר נִסְעוּ ד' נָשִׁים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְגַם לְמַחֵר
נוֹסְעִים ב' אֲנָשִׁים. עַל-כֵּן לְדַעְתִּי, תִּכְנִים בְּקִשָּׁה לְוִיָּזָה גַם בְּשִׁבְלֶךָ
וּבִשְׁבִיל חֲבֶרֶךָ, וְאַקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁתַּצְלִיחוּ.

וְהַעֲקֹר — אַל תִּסְפְּרוּ אֵת זֶה לְשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי אֵין לָךְ
יָפָה מֵהַצְּנִיעוּת. גַּם אַל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם בַּעֲנָנִין וְכוּ', כִּי מֵה יֵשׁ
לְכֶם עֲמָם?! מִי נִקְרָא מְקַרְבֵּ אֶל רַבְּנוֹ ו"ל? מִי שְׂמַתְמִיד בְּסִפְרוֹ
הַקְּדוּשׁ! כִּי אַחֲרַת הוּא שְׂרוּי בְּדַמְיוֹן.

וְאוֹדוֹת שְׁבַקְשׁ מִמֶּךָ מַעוֹת בְּשִׁבִיל הַתְּלַמוּד תּוֹרָה בִּירוּשָׁלַיִם,
וְאָמַר לָךְ הַשּׁוֹטֵה: "אִם לֹא תִתֵּן, אֲזִי אֵינְךָ גִּמְנָה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמִנוּ".
תְּאֲמִין לִי, כִּי הַכְּסִיל הִזָּה אֵינּוּ יוֹדֵעַ שְׂאֵינּוּ יוֹדֵעַ מֵהוּ עֲנָנִין רַבְּנוֹ ו"ל,
וְיֹתֵר טוֹב לוֹ לְהִתְעַסֵּק קֹדָם לְתַקֵּן אֶת חַטָּאת נְעוּרָיו, לְפָנֵי שְׂיִפְלִיט

רלח אָשׁוּר ה' רנ בנחל

מפיו דבור כִּזְהוּ. לָמָּה לֹא יִבְקַשׁ סֶתֶם — שְׁרוּצָה פְּרֻנְסָה, לָמָּה לוֹ לִילֶךְ בְּעַקִּיפִין וּבְסָבוּב וּבְכָלִי הַנִּקְרָא תִלְמוּד תּוֹרָה?!

וּכְבָּר אֲמַרְתִּי בְּמָה פְּעָמִים, כִּי לְאַחֲרוֹנָה גַעֲשֶׂה חֲדָשׁוֹת — זֶה בָּא בְּכַדּוֹ, וְזֶה בָּא בְּחֲבִיתוֹ וְכוּ', וְכָל אֶחָד בְּהַמוֹסֵד שְׁלוֹ, וּמִבְקַשׁ מְעוֹת, וְאִם לֹא תִתֵּן לוֹ, אוֹמֵר לֶךְ שְׂאִין לֶךְ שְׂיִכּוֹת אֶל רַבְּנוּ ו'ל... "הוֹי טַפֵּשׁ פָּגוּם, יוֹתֵר טוֹב לֶךְ לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיךָ וְחַטָּאת נְעוּרֶיךָ"... כֶּף אַתָּה צְרִיף לְהִשִּׁיב לוֹ... וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׂאֲנוּ מִתְמִידִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְאִין אָנוּ מְטָעִים אֶת עַצְמָנוּ בְּדַמְיוֹן הַזֶּה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ה' רנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קַדְשׁ לְסֹדֵר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֶךָ הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבֶךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂכָבֵר נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁיו יוֹתֵר מְאֹרְבַעַת אֲלָפִים מִכְתָּבִים, וְכֻלָּם נִכְתְּבוּ בְּשִׁבְלֶךָ, עַל-כֵּן רָאֵה לְהַתְמִיד בָּהֶם, וְתִמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, מִי שְׁרוּצָה לְחַגֵּר מְתַנְיוֹ, וּלְהַפְּנֵס אֶל תּוֹף עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָלָיו לְהִיּוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד, וְיִרוּץ אֶל תּוֹף קִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה בְּלִי שׁוּם פְּחָדִים שֶׁל הַבָּל כָּלֵל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מג); כִּי כָל אֵלוֹ הַפְּחָדִים, הֵם רַק מִהַיִצָּר הַמְּפַחַד מְאֹד מְאֹד מְרַבְּנוּ ו'ל, כִּי מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ שְׁל רַבְּנוּ ו'ל: הֵן בְּתוֹרָה לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן, וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת — לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת בְּנִעִימוֹת, לְאֵט לְאֵט וּמְלָה בְּמְלָה, וְלִשִּׁיחַ אֶת כָּל לְבָבוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אָדָם כְּזֶה הוּא הִכִּי מְאֹשֵׁר בְּעוֹלָם; כִּי

אָשֶׁר ה' רנ בְּנַחֵל רַלֵט

בְּאֵמֶת, אֵינן לָךְ עוֹד נֶעֱמַם וְעֲרֵבוּת מְזֵה, שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד
תּוֹרָה בְּדֶרֶךְ וּבַעֲצַת רַבָּנוּ ז"ל. וְכֵן אֵינן לָךְ עוֹד נֶעֱמַם וְנִעְיָמוֹת אֲמֵתִית
כְּמִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרֵךְ, אֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה מִטְהַר
וּמְזַכֵּךְ אֶת הַלֵּב וְהַמַּחַ, שְׁיִהְיֶה כְּלִי לְהַשְׁרוֹת בּוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתִבְרֵךְ,
וְיִרְגִישׁ אֶת עֲרֵבוּת נִעְיָמוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתִבְרֵךְ, אֲשֶׁר רוֹצֵה רַבָּנוּ
ז"ל לְהָאִיר בָּנוּ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁמַר אֶת בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ, וְתֹאכַל
וְתִשְׁתֶּה דִיקָא, וְתִבְרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי חֲמָרוֹת יְתֵרוֹת, וְרָאָה לְשִׁמַּח אֶת
עֲצָמְךָ תָּמִיד יְהִיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְאָז דִּיקָא תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

וּמַחֲמַת טְרֻדוֹתֵי עֲכָשׁוּ — אֲקַצֵּר.

וְשְׁלוֹם לְזוּגָתְךָ. גָּא וְנָא לֹא לְלֶדֶת בְּבֵית, כִּי זֹו סְפָנָה עֲצוּמָה,
וְעֵנִין זֶה אֵינּוּ בְּכָלֵל אֲזַהְרַת רַבָּנוּ ז"ל בְּעֵנִין מְנִיעָה לִילְךָ אֶל רוֹפְאִים,
אֲדַרְבָּה, הוֹלְדָה בְּבֵית זֹו סְפָנָה גְּדוּלָה לְשִׁנִּיכֶם, הֵן לָךְ וְהֵן לְוֹלְדֵי.
דְּעִי, לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מַה שְּׁכָל מְשַׁגֵּעַ וּמְטַרְךָ אוֹמֵר, הַדְּבָר הַזֶּה
נוֹגֵעַ בְּעֵנִין שֶׁל פְּקוּחַ גִּפְשׁ מִמֶּשׁ.

אֲקוּהָ לְהֵשֵׁם יְתִבְרֵךְ שְׁתַּצִּיתוּ לִי, וְאָז טוֹב לְכֶם לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

תַּעֲיִנוּ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ג', שְׂאֲחַר נְתִינַת פְּדִיוֹן
לְצַדִּיק — מִתֵּר לִילְךָ אֶל רוֹפֵא, עַל-כֵּן מְנַהֵג אֲנִשֵּׁי שְׁלוּמֵינוּ לְתַן
צְדָקָה עַל פְּדִיוֹן, וְלוֹמְדִים אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּו, וְאוֹמְרִים עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה
מ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאֲחַר-כֵּן הוֹלְכִים אֶל רוֹפֵא.

רמ אָשֶׁר ה' רנא בַּנְחָל
ה' רנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּר וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ, אֲכַל רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה דְרָךְ וְעֲצָה
אִיךָ לְמִצְא הֶרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן קצ"ה);
וְאֲשֶׁר עַל זֶה הַתְּפָאָר דְּוֹד הַמְּלִיךָ (תְּהֵלִים ד, ב): "בַּצַּר הֶרְחַבְתָּ לִּי",
וּכְמוֹ שְׁאָמְרוּ עַל זֶה חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם תְּעֻנִית): גְּכֻנְסֵתִי
בְּצָרְתָהּ שֶׁל בַּת-שֶׁבַע, נִתְּתָ לִי אֶת שְׁלֵמָה וְכוּ', בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁעָבְרָה
עָלָיו אִיזוֹ צָרָה — מִצְא הֶרְחָבָה, עֵינִי שָׁם. כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לְהַרְגִיל
אֶת עֲצוּמוֹ תְּמִיד לְמִצְא הֶרְחָבוֹת בְּתוֹךְ צָרוֹתָיו, כִּי אַחֲרַת יִשְׁתַּגַּע
מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

חֻמְדַּת לְבָבִי! הַחַיִּים נִתְּנוּ לְחַיּוֹת בָּהֶם וְלֹא לְמוֹת בָּהֶם, חַס
וְשְׁלוֹם. הָאָדָם צָרִיךְ לְהַקְלֵ חַיָּיו, צוּ פֶּאָרְגְרִינגְעֵרן דְּעַם לְעַבְדָּן אֹוֹן
נִישְׁט פֶּאָרְשׁוֹוֵעֵרן, וְלֹא לְמָרְרָם. וְהַעֲקָר — צָרִיךְ לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, מָה אָנִי יְכוּל לְחַטֵּף בְּיוֹם זֶה, מָה יִשְׁאַר מִמֶּנִּי בְּיוֹם זֶה?!
כְּאֲשֶׁר גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל-פִּי הַגְּלוּי שֶׁל "הַיּוֹם אִם בְּקָלוּ תִשְׁמְעוּ"
(עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן ערב). אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמְעַ בְּקוּלִי,
הַעֲקָר לִידַע הַיּוֹם הַזֶּה. וְאִי אֶפְשָׁר לְתַפֵּס אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי אִם
עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה וְתַפְלָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שָׁרַק מְדַבְּרִים עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, וְרַק עִם זֶה תּוֹפְסִים אֶת הַיּוֹם, כִּי הַיּוֹם
פּוֹרַח וְלֹא נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ שׁוֹם דָּבָר. וְאֲנִשִּׁי שְׁלוּמֵנוּ הָיוּ מְאֹד מְאֹד
נִזְהָרִים בְּזֶה.

וּמְסַפְּרִים עַל ר' יוֹסֵף יוֹנָה ו"ל, חוֹתֵן ר' אַבְרָהָם שְׁטְרִינְהַאָרֵץ
ו"ל, שֶׁהָיָה לוֹמֵד רַב הַיּוֹם שֶׁלְחָן עָרוּף, וְלַעֲת עָרַב הָאֵט עַר זִיךְ
גְּעוּעֵנְעֵנְט מִיטְזֵן טָאג, וְנִתְפָּרֵד מֵהַיּוֹם בְּכִסּוּפִין כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן
כִּי יִסְפֵּר. וְאֵף שֶׁלֹּא בְּלָה כְּרָגַע לְהַבֵּל, אֵף-עַל-פִּי-כֵן לְפָנוֹת עָרַב

אֲשֶׁר ה' רנב בְּנַחֵל רמא

הַתְּאַנַּח: "מֵיט וְוֹאס אִיז מִיר אַוועק דַּעס טאַג" [עם מה הלך לי היום].

וְכַף צָרִיף הָאָדָם לְהַתְּנַהֵג, שְׂיִהְיֶה תְּמִיד ה' מוֹרָה שְׁעוֹת' לְנַגֵּד עֵינָיו [הַשְּׁעוֹן], וְיִחַטֵּף בְּכָל שְׁעָה אִיזָה דְבוּר אֵלָיו יִתְפָּרֵף, אִיזָה לְמוֹד, אִיזוֹ מְצוּהָ, בְּאִפְּן שְׁלֹא תַעֲבֹר שְׁעָה בְּלִי טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וּבְאִפְּן הַזֶּה יִתְקַים אֲצִלוֹ הַיּוֹם, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּהַרְבֵּה צְדִיקִים שְׁפֹתוֹב (בְּרֵאשִׁית מו, כט), "וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל", "וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דָוִד" (מְלָכִים-א' ב, א); כִּי אַז בְּשַׁעַת הַהִסְתַּלְקוֹת — נִתְקַרְבִּים הַיָּמִים, וְנִצְטָרְפִים כָּל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁזָכוּ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי הַשׁוֹמֵר עַל יָמָיו, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ!

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֲמָרוּ: כְּמוֹ שְׂצָרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד בְּכָל יוֹם עַל 'שְׁעָה' הַתְּבוֹדָדוֹת, וְזֶה נִקְרָא בְּחִינַת מְשַׁפֵּט, שְׁשׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ עַל הַנְּהַגוֹתָיו, כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִים לְהַזְהֵר לְלַמֵּד עַל-כָּל-פְּנִים 'שְׁעָה' שְׁלִחָן עָרוּף, שְׁגַם-כֵּן נִקְרָא בְּחִינַת מְשַׁפֵּט.

וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר שְׁתִּי עֲצוֹת אֵלוֹ הָיוּ הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְשִׁתִּיהֶן מְטַהְרוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד מְאֹד; אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּשִׁתִּיהֶן תְּמִיד, וְאֵל יִחְסֹר לוֹ יוֹם בְּלַעֲדָן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רנב.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵף, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט בְּתַמוּז ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲחִי הַיְקָר! חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְאַחֲזוֹ אֶת עַצְמְךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְעַקֵּר הָאֲחִיזָה בּוֹ, הִיא רַק עַל-יְדֵי שְׂקִינָה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים,

רמב אָשֶׁר ה' רנב בַּנְחָל

אָשֶׁר שָׁם גְּנוּזִים פָּנָיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ (עַיֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ); וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם שׁוֹקֵד בָּהֶם יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן מֵאִיר בּוֹ בְּיוֹתֵר אֹרֹר הַגְּנוּז; אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹקֵד בְּסִפְרָיו תָּמִיד, וְאִז אֹרֹר רַבְּנוּ ז"ל יֵאִיר בּוֹ בְקַבִּיעוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ!

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂאִין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ז"ל וְעַל סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּבְזָה יֵשׁ לָנוּ לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי כְּפִי הַחֻכְמוֹת וְהַטְּפָשׁוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הֵיִינוּ עוֹד יְכוּלִים לְהִיּוֹת מִתְּנַגְדִים גְּדוּלִים עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, וּתְהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אָנוּ שׁוֹקְדִים בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּמֵאֲמִינִים בְּעֲצוּתָיו הַיְקָרוֹת, וְהוֹלְכִים עִמָּהֶם, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ!

עַל-יְדֵי אֲמוּנָה שְׁלֵמָה שְׂמֵאֲמִינִים, שְׂכָל הָעוֹלָמוֹת נִמְשָׁכִין וּמִתְנַהֲגִים וּמִתְקַיְמִין רַק עַל-יְדֵי סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, וְאֶפְלוּ בְּמִקוּמוֹת הַרְחוּקִים מִהַקְּדוּשָׁה מְאֹד, הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת חֵלֶל הַפְּנוּי, גַּם שָׁם גִּיעַלְם חֵיוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִחֻפְשִׁין וּמִבְקָשִׁין גַּם מִשֵּׁם אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה יְחִוּד גְּדוּל וְנִפְלָא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְחוֹזְרִין וְנִכְלְלִין כָּל הַמֵּאֲמָרוֹת הַמִּתְגַּלִּין בְּהַמֵּאֲמָר סְתוּם דְּכִרְאִשִׁית, וְנִתְחַבְּרִים וְנִתְיַחֲדִין כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשֶׁרֶשׁ חֵיוֹתָם, הֵיִנוּ בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׂמַחֲיָה אֶת כָּלָם.

וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקַדְשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲבוּר הַגּוּף עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקַדְשָׁה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת חֲבוּר וּכְלָלִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ; כִּי בְּחִינַת הַחֵיוֹת שֶׁהַנֶּפֶשׁ מְחַיָּה אֶת הַגּוּף, הוּא בְּחִינַת הַחֵיוֹת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְחַיָּה וּמְקַיֵּם כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמֵאֲמַר חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת י'): מָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָעוֹלָם, אִף הַנֶּשְׁמָה מְלֵאָה אֶת כָּל הַגּוּף... מָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֵן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִף הַנֶּשְׁמָה זָנָה אֶת כָּל הַגּוּף.

אָבֵל מִחֻמַּת חֻטָּא אָדָם הִרְאִשׁוֹן, שְׂפָגָם בְּאֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת, עַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיף סְטָרָא דְּמוֹתָא, שֶׁהוּא פְּרוּד בֵּין הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְבָרַר עֲכָשׁוֹ הָאֲכִילָה בְּשִׁלְמוֹת, עַד שֶׁתּוּכַל לְהִתְחַבֵּר הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוּף שְׂיַחֲיָה לְעוֹלָם, מִחֻמַּת שְׂכָבָר נִתְעַרְבוּ פְּסוּלוֹת הַרְבֵּה

אָשֶׁר ה' רַב בְּנִחָל רַמְג

בְּהֶאֱכִילָהּ, מִחֲמַת הַחֶטָּא הַנַּ"ל, עַל־כֵּן בְּהִכָּרַח שְׂמִימוֹת הָאָדָם. וְהֶעֱקַר
עַל־יְדֵי פָגַם הָאֲכִילָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית ג, יט): "בְּזַעַת אַפְּךָ תֹאכַל
לֶחֶם עַד שׁוֹבֵבךָ אֶל הָאֲדָמָה" וְכו'.

וְעַקֵּר תִּקְוֵנוּ לְאַחַר מִיתָתוֹ הוּא, עַל־יְדֵי שְׂאֵז עוֹלָה נִשְׁמָתוֹ
לְבַחֲיֵינָת מֵאָמֵר סְתוּם הַנַּ"ל, וּמִשָּׁם חוֹזֵר וּמְמַשִּׁיף חַיּוֹת חֲדָשָׁה
לְהַחַיּוֹת הַעֲצָמוֹת הַיְבֻשׁוֹת, עַד שְׂיַעֲמָדוּ בַתְּחִיַּת הַמֵּתִים, לְחַיּוֹת חַיִּים
נִצְחִיִּים.

וְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲשָׂיו, כֵּן הוּא זוֹכֶה לָזֶה, כִּי הַצַּדִּיק שֶׁבָטַל גּוֹפוֹ
בְּחַיָּו, וְזָכָה לְעֹלֹת בְּחַיָּו בְּעוֹדוֹ בְּגוֹפוֹ לְבַחֲיֵינָת אִיָּהּ, בְּחִינַת הַמֵּאָמֵר
סְתוּם הַנַּ"ל, הוּא אֵינוֹ מֵת כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, כִּי
מִיתָתוֹ הִיא רַק בְּחִינַת בְּטוּל, שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּבִטּוּל נִפְלָא, כְּדִי
שְׂיַעֲלֶה לְהַמֵּאָמֵר סְתוּם בַּתְּכֻלִּית הַמַּעֲלָה לְעִילָא וּלְעִילָא וְכו', כְּדִי
שְׂיַמְשִׁיף מִשָּׁם חַיּוֹת חֲדָשָׁה וְנִפְלְאָה לְתַקֵּן כָּל הַנִּפְשׁוֹת כָּלָם. אֲבָל
מִי שֶׁאֵינוֹ צַדִּיק, צָרִיף לְסַבֵּל צַעַר כְּפִי מַעֲשָׂיו — בְּגִיְהוּס וְכִיּוֹצָא,
עַד שְׂיַעֲלֶה גַם הוּא לְבַחֲיֵינָת מֵאָמֵר סְתוּם, כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ,
וְהַכֵּל לְפִי הַחֲשָׁבוֹן.

וְעַל־כֵּן בְּאָמֵת, אֲפִלוּ מִי שֶׁלֹּא זָכָה לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו בְּשִׁלְמוֹת
בְּחַיָּו, אֲבָל זָכָה עַל־כָּל־פָּנִים לְחַפֵּשׂ וּלְדַרֵּשׁ תְּמִיד אַחֲרֵי הַשֵּׁם
יְתָבְרָךְ, הוּא גַם־כֵּן טוֹבָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה לְנַפְשׁוֹ וּלְגוֹפוֹ, כִּי
עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה גַם לְאַחַר מִיתָתוֹ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ,
וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַטְעוֹתוֹ עַל־יְדֵי עוֹלָם הַתְּהוֹ, מֵאַחַר שֶׁגַם שָׁם מְבַקֵּשׁ
אֶת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, עַל־כֵּן בְּנִקְל יוֹכֵל לָשׁוּב לְמָקוֹם מְנוּחָתוֹ, וְהַכֵּל
בְּכַח צַדִּיקֵי אָמֵת הַנַּ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵינוֹ
מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלוֹ, וּמְמַשִּׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו
יְתָבְרָךְ, עַל־פִּי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת שֶׁלְמַד אוֹתָנוּ, וְאֵז זִכָּה
לְמַה שֶׁרָצָה וְחָפֵץ שְׁנֻזָּכָה.

ה' רנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' בְּמַנְחֵם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמְאֹד שִׂמְחָתֵנִי בְּהַבְשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁבִשְׂרָתֵנִי, שֶׁהַכֵּל הַסֵּתֶדֶר בְּשָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְכוּ', "חֲסֵדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו" (איכה ג, כב); וְרֵאוּי לָנוּ לְתַן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁלֹּא יֵצֵא שֵׁם רַע עָלֵינוּ, חֵס וְשָׁלוֹם. וְכֵן אַתָּה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַכֵּל נִגְמַר בְּשָׁלוֹם.

מְאֹד מְאֹד הֵייתִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מִכָּאן וְלְהַבָּא, רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְעַרְב אֶת הוֹרֵיךָ בְּעִנְיֵיךָ הַפְּרָטִיִּים, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּשָׁלוֹם בֵּיתְךָ, כִּי מִקְרָא מְלֵא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל-כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", וְכֵל זְמַן שֶׁהוּא סְמוּךְ עַל שְׁלֹחַן אָבִיו — נִקְרָא קָטָן, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (בְּבֵרָא מְצִיעָא יב): גְּדוּל הַסְּמוּךְ עַל שְׁלֹחַן אָבִיו נִקְרָא קָטָן — שְׁנוֹכְנֵס בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין. וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִנְיֵן שְׁלֵף, שֶׁהַתְּחִילוֹ לְהַתְּעַרֵּב בְּתֵיבָה הַפְּרָטִיִּים, עָלֶיךָ לְהִזְהַר שֶׁלֹּא יִפְגְּעוּ בְּבֵיתְךָ.

הֵן אַמְתָּ, מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהַחֲמוּרוֹת שֶׁבַחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר בְּכְבוֹדָם, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ הַשְּׁנֵה כְּבוֹדָם לְכְבוֹדוֹ (תְּנָא דְּבִי אֵלֵהוּ רַבָּה, פְּרָק כז), אַף-עַל-פִּי-כֵן מַה שֶׁשִּׁיךְ בְּעִנְיֵן אֲשֶׁתְּךָ תַּחֲוִי, אֲסוּר לָךְ לְעַרְבָם, כִּי בְּדָרְךָ כָּלֵל אֵינָם מִשְׁתּוּיִם יַחַד, וּמִסְתַּכְּלִים בְּעֵינֵי לֹא טוֹבָה וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים לְהַסְתִּיר הַכֵּל מֵהֵם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצַל מִכָּל מִינֵי וּפְוָחִים וְסִכְסוּכִים וּמְרִיבוֹת, וְהַכֵּל יָבֵא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר תְּמִיד לֹא לְדַבֵּר עַל הוֹרֵיךָ, וְהִיא תִשְׁמֵר

אֲשֶׁר ה' רנד בְּנַחֵל רמה

מְלַדְבֵּר עַל הוֹרְיוֹ, אִף שְׁעוֹשִׁים עֲוֹלוֹת, וְאִז תִּתְחִילוּ לְחַיּוֹת לְעֲצָמְכֶם
חַיִּים טוֹבִים, וְתִהְיוּ עֲצָמָאִים.

אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהַיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנּוּיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזֶה יִשְׁבֵּר אֶת הָרַע וְהַשְּׁגָעוֹן
שֶׁנִּדְבַק בְּךָ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְּשַׁבֵּר מִהָאָדָם הַשְּׁגָעוֹן שְׁלוֹ כְּמוֹ
אַמִּירַת מְשֻׁנּוּיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

גַּם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמִּירַת זֶהר הַקְּדוֹשׁ וְתִקְוִנִים, שֶׁהֵם
מְזַכְּכִים מְאֹד מְאֹד אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְעַל כָּלֵם — תִּרְאֶה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מֵהֶם, וְלֹא יִתְּנוּ לְךָ לִפְלֵ, חַס וְשָׁלוֹם.

וּמַחֲמַת טְרֻדוֹתֵי הַרְּבוּת — הַהִכָּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רנד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר דְּבָרִים, ב' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שָׁלוֹם רַב וּבִרְכָה לְהַיְקָר וְהַנֶּעֱלָה, נִר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
חִכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ גִּצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ הַקָּצֵר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

בְּדָבָר וְכוּ', שָׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִהַרְמָאִים, וְאִם מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ מִיִּשְׁהוּ
מַעוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה בְּעֵינֶיךָ — אֵל תִּתֵּן לוֹ, וְדִי לְחַכְמָא.

אָחִי הַיְקָר! צְרִיכִים לְהִתְבּוֹדֵד הַרְּבֵה מְאֹד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּבֵּר
מִחוּ וְדַעַתּוֹ, וַיִּדַע מָה לַעֲשׂוֹת.

וּבְכַפְרֻטִיּוֹת בְּעֵנִינִים כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, יְכוֹל לְצַאֵת
קְלָקוֹל גְּדוֹל וְכוּ', שְׁהוּלְךָ לַעֲשׂוֹת עֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְכוּ', וְדִי
לְחַכְמָא.

רמו אָשׁר ה' רנה בַּנְחֹל

נָא וְנָא רָאָה לְשַׁקֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כִּי הֵהֱתַקְּרֹת אֶצְלוֹ
נִמְדָּדַת רַק כְּפִי שְׁלוֹמֵד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים וְלֹא יוֹתֵר, כִּי בְּלִי לְמוֹד
סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כָּל עֲנִיָּן הֵהֱתַקְּרֹת הוּא בְּשַׁקֵּר, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ה' רנה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּכָרִים, ב' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדוּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! בְּיָמִים אֱלוֹ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְחַפֵּשׂ בְּעֲצָמוֹ
הַיְכָן אִיחֻז בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְכַמְאָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק
ב', סִימָן ה'), שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שְׂעַקֵּר הַסֹּבֵל שְׂיֵשׁ לָהֶם, הוּא רַק מִחֲמַת חֶסֶד
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁהַיּוֹם יֵשׁ כָּל מִינֵי מַחְלוֹת עֲצָבִים שְׁסוֹבְלִים
בְּגִי-אָדָם, וּמְרִים וּמְרוּרִים לָהֶם חַיִּיהֶם, וְהַפֵּל רַק בְּשִׁבִיל חֶסֶד
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה; כִּי הַמְאָמִין הָאֲמֵתִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי וְיִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאִין שׁוֹם
טָבַע כָּלֵל, כִּי בְּכָל מְקָרָה וְקִטְנוֹת וְדַחְקוֹת וְצַעַר, שָׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל
עוֹלָם מְסַתֵּתֵר, אָדָם כְּזֶה לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל לִידֵי עֲצָבָנוֹת וְעֲצָבוֹת, כִּי
תָּמִיד יִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּדֵּל לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו,
וְיִדְבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה מִי שְׂפָכָר נָפֵל וְנִשְׁלַף בְּאִיזָה חֲשָׁף שָׂרָק נִשְׁלַף וְנִזְרַק,
כְּאֲשֶׁר מְצוּי כְּהַיּוֹם, בְּגִי-אָדָם שְׁנִפְלוּ בְּבוּר וְעִמָּק הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית
וּמִתַּחְתּוֹ וְכוּ', עַד שְׁקָשָׁה לָהֶם לְצֵאת מִשָּׁם וְכוּ', עַקֵּר עֲצָתָם —

אֲשֶׁר ה' רנה בְּנַחַל רמז

לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאִישׁ תְּבוּנוֹת, שְׂדוּלָה וּמִשְׁקָה מִהַמַּיִם הַעֲמֻקִּים
הַנוֹבְעִים אֲמוּנָה, וַיִּשְׁקוּ אֶת עֲצָמָם בְּמִימָיו הַקְּדוּשִׁים.

כִּי בְּאֵמֶת, כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא שָׂרֵשׁ וְאַחַדוֹת אַחַת עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וּכְלֹת יִשְׂרָאֵל הֵם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל אֶחָד הוּא נִצּוּץ
מִהַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. אֵךְ מֵרַב קִלְקוּל מַעֲשָׂיו —
נִחְשָׁף אֶצְלוֹ הָאוֹר, וְאִינוּ זוֹכֵה לְרְאוֹת וּלְהִבִּין וּלְהַשְׁפִּיל בְּאֻלְמוֹתוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל תְּלַמִּידֵי רַבּוֹ ו"ל, שֶׁהֵם הָאֲנָשִׁי
תְּבוּנָה, הַדּוֹלִים וּמִשְׁקִים מִבְּאֵר רַבָּם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרֵר וְנִדְלָק גַּם
נִצּוּץ נִפְשׁוֹ, וּמִתְחִיל גַּם-כֵּן לְהֵאִיר וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

וְהִנֵּה אֵיךְ שֶׁהוּא, זְכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרַבּוֹ ו"ל, שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ
הָאֲמוּנָה, וּמִתְלַמִּידָיו הַקְּדוּשִׁים, וּמוֹהַרְנֵ"ת ו"ל, שֶׁהוּא הָאִישׁ
תְּבוּנוֹת, שְׂדוּלָה וּמִשְׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ אֵלֵינוּ, עַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְמַיֵּד
מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, וּלְהֵאִיר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּהֶאֱרַת זֵיו
שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הֲלֹא אַתֶּם צְרִיכִים לְהִבִּין מִרְחוֹק אֶת תְּכֵלִית הַיְדִיעָה, שְׁלֹא נִדְעַ
כָּלֵל, שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים מִה שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים עֲדִין, אֶל מִה רַבּוֹ ו"ל
רוֹצֵה לְהִבִּיא אוֹתָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, "עֵין לֹא רְאֵתָה אֱלֻקִּים זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה
לְמַחְפָּה לוֹ" וְכו' וְכו' (יִשְׁעִיָּה סד, ג), אִם הֵייתָם מְבִינִים וּמְרַגִּישִׁים אֶל
מִה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵייתָם רְצִים אַחֲרֵי רַבּוֹ ו"ל, וְהֵייתָם
מִתְמַיֵּדִים מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּסִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ
וְהַנּוֹרָא "לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן", הַכּוֹל מְכַל סִפְרֵי הַקְּבֵלָה וְדוֹרְכֵיהֶם, הֵן
מְהֵרָא שׁוֹן שְׁבִרָא שׁוֹנִים וְעַד הָאֲחֵרוֹן שְׁבִרָא חֲרוֹנִים.

וְדָבָר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר כָּלֵל, רַק לְמִי שֶׁכָּבַר זָכָה לְטִיֵּל בְּרַב
הַסִּפְרִים, סִפְרֵי קְבֵלָה וְחִסְדוֹת וְכו', הוּא יוֹדֵה כִּי בְּתוֹרָה אַחַת
מִרַבּוֹ ו"ל, כָּלוּלִים גְּלוּיִים וְסוּדוֹת, רְזִי דְרָזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, שְׂאִין
לְשַׁעַר וּלְסִפְרָא כָּלֵל.

עַל-כֵּן, אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מֵאַחַר שֶׁזְּכִינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְהִתְוַדַּע
מִרַבּוֹ ו"ל, וְאָנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת תְּלַמִּידִים אֶצְלוֹ, "בְּהִיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר

רמח אָשֶׁר ה' רנה בַּנְחָל

כבוד", שֶׁהוּא "היכל-הַקֹּדֶשׁ" שְׁבוּנָה (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), עָלִינוּ לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר בְּפְרוּשׁ אָמַר, שֶׁהוּא 'אֶתְחַלְתָּא דְגָאֵלָה', וְצָרִיכִים לְלַמַּד אוֹתוֹ הַרְבֵּה, עַד שִׁיְהִיָּה בְּקִי בּוֹ בְּעַל פֶּה (עֵין חֵי-מוֹהֲר"ן, מְעַלַת תּוֹרָתוֹ וּסְפָרִיו), וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה, בִּימֵי הָרַת עוֹלָם, אֲשֶׁר הַשֶּׁקֶר כָּל-כָּף מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט, אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְהִסְתִּיר אֶת עֲצָמָנוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר עַל יְדָה יִפְתַּח פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְנוּ (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס); כִּי עַל-יְדֵי שְׁשׁוּמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֶכֶם, נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עֵין שָׁם.

נָא וְנָא לְבָרַח מִכָּל מִינֵי וְכוּחִים וְדְבוּרִים שֶׁל מַה בְּכָף, כִּי עֲכָשׁוּ צָרִיכִים רַק לַעֲשׂוֹת, 'טְהוֹן אֹן טְהוֹן' פְּלִשׁוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְחָבַל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, שִׁיְכוּלִים לְקַנּוֹת בּוֹ חֵי עוֹלָם מִפָּשׁ. וְהַבְּעַל-דְּבָר בָּא בְּכָל יוֹם בְּנִכְלֵי עֲרַמוּמִיּוֹת, וְהַעֲקָר — לְגַנֵּב מִהָאָדָם אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי מִזֶּה מִפְּחָד מְאֹד מְאֹד, שִׁיְזַכֶּה הָאָדָם לְשֹׁמֵר אֶת יוֹמוֹ, כִּי בְּזֶה שׁוֹרֵף אֶת יָצְרוֹ הָרַע לְגַמְרֵי; כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבוֹא אֶל גְּלוּי זֶה, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בָּקְלוּ תִשְׁמְעוּ", אִם אַתָּם רוֹצִים לְבוֹא וְלִשְׁמַע בְּקוּלוֹ יִתְבַּרְךָ, הַעֲקָר עֲלֵיכֶם לִידַע שֶׁהוּא רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְאֵין לָכֶם אֲלֵא יוֹם זֶה (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ערב); עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוֹ תִזְכְּפוּ לְגְלוּי יַחֲדָה שְׁבִיחֵיָדָה שְׁבַנְפֶּשׁ, הַשִּׁיף לַיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא. כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְאִיר אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִי אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמֵרָגִילִין אֶת עֲצָמָם לִילֵף בְּדַרְךָ וּבִאֲפֵן הַזֶּה, שְׂאִין לִי רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וּמִתָּר הוּא עֲנִיָן וְדוֹר אַחֵר לְגַמְרֵי (כְּמוּבָא בְּמִדְרַשׁ קַהֲלַת עַל הַפְּסוּק "דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא", כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא דוֹר חֲדָשׁ, שְׁנוּלָדִים בּוֹ שְׂשִׁים רְבוּא אֶלְף וּמֵתִים בּוֹ שְׂשִׁים רְבוּא אֶלְף).

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחַז אֶת הַיּוֹם, וּמִמְלָא אוֹתוֹ עִם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וּבוֹרַח מִכָּל מִינֵי וְכוּחִים וְסִכְסוּכִים, אֲשֶׁר גּוֹנְבִים מִהָאָדָם שְׁעוֹת רְבוּת, שֶׁהֵם חֲלָקֵי חַיֵּי הַנִּצְחָתִים, שְׁלַעוֹלָם לֹא יִחְזְרוּ אֵלָיו.

אָשֶׁר ה' רנה בְּנַחֵל רמט

עליכם להיות חזקים מאד מאד בתורה הקדושה, שהיא חיינו וארץ זמינו, ורַבְנוּ ו"ל אָמַר (ספר-המדות, אות תשובה, סימן ג'): למוד התורה הוא מכפר; ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות קי.): כָּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, כְּאִלוֹ הַקָּרִיב עוֹלָה, מִנְחָה, חֲטָאת וְאָשָׁם, עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ כֹּל הַקְּרָבָנוֹת. וְכֵן (מדרש אגדה): כִּינֵן שְׁלוֹמֵךְ תּוֹרָה, אֵינּוּ צָרִיךְ לֹא לְעוֹלָה וּלְחֲטָאת וּלְאָשָׁם, עֵינֵי שָׁם; כִּי כָל-כֹּף חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבַּרַךְ לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תנא דבי אליהו רבה, פֶּרֶק ד'): כָּל תַּלְמִיד חָכֵם שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּכָל יוֹם תָּמִיד, בְּשִׁבִיל לְהִרְבוֹת כְּבוֹד שָׁמַיִם, אֵינּוּ צָרִיךְ — לֹא תָרֵב לֹא תִנִּית, אֲלֹא הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁמְרוֹ בְּעֶצְמוֹ, עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ (שם פֶּרֶק ה'): מִפְּנֵי מַה זִכָּה יַעֲקֹב לְחַיִּים שְׁלֹא בְּצַעַר וְשְׁלֹא בְּיַצָּר הִרְעָ בְּעוֹלָם הַזֶּה? מִפְּנֵי שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ מְקַטְנֵתוֹ וְעַד זִקְנָתוֹ, וְהָיָה בָּקִי בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה וּבְהִלְכוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ (מדרש רבה קהלת, פֶּרֶק יא, סימן יד) עַל הַפְּסוּק (קהלת יא, ט): "שִׁמַּח בְּחֹר בְּיַלְדוּתְךָ", בַּתּוֹרָה שֶׁלְּמַדְתָּ בְּיַלְדוּתְךָ, מִי גָרַם לְךָ לְהִבְחָר בְּזִקְנוּתְךָ? תּוֹרָה שֶׁלְּמַדְתָּ בְּיַלְדוּתְךָ, עֵינֵי שָׁם. וְלֹא כְּמוֹ הַיּוֹם, שֶׁכָּל בּוֹר, אֲשֶׁר רַק אֹמֵר שֶׁהוּא 'יִקְוֶה', צָרִיכִים לְהִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, הֲלֹא מוֹהֲרֵנִי ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ: צָרִיכִים לְהִתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה בִּימֵי נְעוּרָיו, כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה יְהוּדֵי פְּשוּט בְּזִקְנוּתוֹ; מִעַן דַּאֲרָף אֶסְאֵף הָאֲרַעְוֵעֵן אֵינִי דְעַר יוֹגְעֵנִט מִעַן זָאל וַיִּין אַ פְּרָאֶסְטֵעַר עָרְלִיכֵעַר אִיד אויף דְעַר עֶלְטֵעַר; הֲלֹא אִם אֵינִי מִתְיַגְעִים כִּשֶׁהוּא עַדִּין בְּחֹר צָעִיר, מֵאוּמָה לֹא יְהִיָּה לוֹ.

ובפטרטיות שאנו יודעים, שרצונו של רבנו ו"ל לזכות לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה (עין שיחות-הרב"ן, סימן כח), ובפטרטיות להיות בקי בתנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, מכילתא, ספרא, ספרי, מדרש רבה ומנחותא, זהר ותקונים וכו' וכו'. אשרי מי שזוכה לטיל בזה בכל יום ויום. ועל זה אנו בוכים בכל לילה בתצות: "ספדי תורה פי חללה תפארתך", כי עקר תפארת התורה, כשלוּמְדִים אֵת כָּל חֲלָקֶיהָ, וְלֹא רַק חֲלָק אֶחָד "נִפְלָה גִזְרָף מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּיתְךָ", כִּשֶׁהָיָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, אֲזִי הִרְגִּישׁוּ וְהִבִּינוּ אֵת אֹרֹךְ וְזִיו הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

"על זאת אֲשֶׁא קִינָה על אֶהְלִיכָה וְאֶהְלָה", שְׁמֵלְעֵיכִים בְּמִלְאֲכֵי ה', שֶׁהֵם הַתְּלִמִּידֵי חֻכְמִים הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶהְלָה שֶׁל תּוֹרָה, כִּי עֲכָשׁוּ בְּגִלוּתָנוּ הַמְּרָה — הַכֹּל לְלַעַג וְלִלְצוֹן וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁלוּמֵד בְּסֵדֶר-דִּרְדָּר-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם כְּשֹׁנְעֵשִׂים "זְקָנִים", הֵם פְּנֵעָרִים זְקָנִים, 'אֶלְטֵע אֵינְגִלְעָד', מֵאַחַר שֶׁלֹּא הִתְיַגְעוּ וְלָמְדוּ בְּיַלְדוּתָם. וּבַפְּרָטִיּוֹת אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל הָיוּ יָמֵי הַבְּחֵרוֹת עֵקֶר גְּדוֹל, עַד שֶׁזָּוַר וְאָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבוּדוֹת שֶׁאֲדָם עוֹבֵד אֶת ה' בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לְעַת זְקָנָתוֹ, עֵינ שָׁם.

אֲחֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְתַחֲקִקוּ דְבוּרִים אֵלּוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב עַל לוּחַ לְבָבְכֶם, כִּי מָה שְׁיִכּוּלִים לְקַנּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, זֶה אֵינּוּ לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת וְכוּ', אִם אֵינּוּ הָאֲדָם בְּטָלָן, וּבַפְּרָטִיּוֹת בִּימֵי נְעוּרָיו.

וּבַנְדָּאֵי אֵי אֶפְשָׁר לֵהִיוֹת קְבוּעַ בְּלְמוּד כָּל הַיּוֹם, כִּי הַהֲכָרַח גַּם-כֵּן לְצַמְצָם (עֵינ לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח); וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: גַּם בְּלְמוּד הַתּוֹרָה צְרִיכִים בְּחֵינַת הַסְּתַפְקוֹת (עֵינ לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד); עַל-כֵּן בְּעַת הַבְּטוּל וְהַצְמָצוּם, טוֹב לְבַטֵּל וְלְצַמְצָם אֶת עַצְמוֹ בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם וְאֶסְפַּת צְדָקָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הַזְהִיר עַל זֶה רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָמַר לְאִנְשֵׁי שְׁלוּמָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנח): לָמָּה אֵינּוּ אַתֶּם עוֹשִׂים מְצוּוֹת?! וּבְאֵר מוֹהַר"ן תְּ ז"ל (שם), שֶׁכְּפִנְתַּת רַבֵּנוּ ז"ל הִיְתָה בַּפְּשִׁיטוֹת, לִילָף וְלִאֶסֶף צְדָקָה. וּבַפְּרָטִיּוֹת, אֲשֶׁר יָדוּעַ לָכֶם, כִּי הַצְּדָקָה שְׁלָנוּ, הָעֵקֶר הוּא עַל הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי וְתוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִהְפִּיצָם בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֶצְלָנוּ הַעֲבוּדָה הַזֹּאת הִיא בְּבַחֲיַנַּת קֹדֶשׁ קְדָשִׁים. כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ בְּדָבָר זֶה. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְמַהֵר אֶת הַגְּאֻלָּה בְּהַפְצַת דְּעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! נָא וְנָא זְכְרוּ נָא הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת כָּל מָה שֶׁדְּבַרְתִּי עִמָּכֶם, וְאֶת מְסִירוֹת נַפְשִׁי בְּעַבְוֹרְכֶם, שֶׁתִּמְשִׁיכוּ אֶת דִּרְדָּר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, עַל-כֵּן רְאוּ נָא לְצִיַּת, וְלִהְתַּמִּיד הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָלֵל וּבְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בַּפְּרָט, כְּדֵי שֶׁתִּזְכְּרוּ לְהִמְשִׁיךְ אוֹרוֹ

אֲשֶׁר ה' רנו בְּנַחֵל רנא

הַגְּנוּז בְּעוֹלָם, וְתַמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמְכֶם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיוֹת
אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְתַמִּיד רְאוּ לְבַקֵּשׁ בְּעִבּוּרֵי, בְּאֶפְנֵי שְׂאֲזוּכָה לְהַיֹּשֶׁע גַּם-כֵּן
בְּזֻכוֹתְכֶם, זְכוֹת הַרְבִּים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְהַר אֶת גְּאֻלְתָּנוּ וּפְדוּת
נַפְשָׁנוּ, וְהֵימִים הָאֵלוּ יִתְהַפְּכוּ לִימֵי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, יִשׁוּעָה וְנִחְמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' רנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ, וַיִּזְכֹּר — אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נִעְשֶׂה מֵעֲצָמוֹ,
וּבִידִיעוֹת אֵלוּ יִהְיֶה בְּגִנְקֵל לְקַבֵּל עֲלָיו הַכֹּל, כַּמּוּבָא בְּדָבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ), שְׂאֲפֵלוּ דְּבָרִים הַבָּאִים מִחֲמַת הַרְפָּכָה
וְכוֹי, הֵינּוּ יִסּוּרֵי הַגּוּף, שְׂבָאָמַת אָדָם מְרַגֵּישׁ בְּאָבִים חֲזָקִים, בְּגִנְקֵל
לְקַבֵּל, אִם יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, מִכָּל שְׂפָן יִסּוּרִים שֵׁישׁ
מִחוּץ לְגוּף, שְׂפָמָה כְּלָבִים נוֹבְחִים וְכוֹי, זֶה בְּיִדְאֵי יוֹתֵר קֵל לְקַבֵּל,
כִּי יוֹדְעִים, אֲשֶׁר כָּלֵם שְׁלִיחִים מְלַמְעֵלָה לְהַצִּיק לוֹ, כְּדִי שֵׁישְׁבֵר לְבוֹ
וַיִּבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן רְאֵה רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֵר עִמוֹ
יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר
טוֹב מִזֶּה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵף פַּעַם
אֵינְנוּ לְבַד, תַּמִּיד יֵשׁ לוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן בְּרַח לְךָ רַק
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק זֶה עֲקָר הַתַּקְּנָה וְהַתּוֹחֵלֶת שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְזֶה הַמָּקוֹם הַכִּי בְּטוֹחַ הַיְכֵן לְהַתְחַבֵּא. וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ
יוֹדְעִים מִה זֶה הַתְּבוּדָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ מִתְמַיִדִים

רנב אָשֶׁר ה' רנו בְּנַחֵל

בְּדָבָר זֶה תָּמִיד, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, כִּי עַל-יַדֵּי כָּל דְּבוּר שְׁמֹדְבָרִים אֵלָיו יתְּבַרֵךְ, מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׁכִינַת עִזּוֹ יתְּבַרֵךְ.

נָא וְנָא שְׁמַר עֲצָמְךָ מִלְּשָׁנָא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶהוּ עֶוֹן הַכִּי חָמוּר, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם נִזְהָרִים בְּזֶה, וְעוֹבְרִים עַל לָאוּ שְׁל (וַיִּקְרָא יט, יז): "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחֶיךָ בַּלְבָבְךָ", כָּל רִגַע וְדָקָה אָדָם יְכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל הָעֲבוּדוֹת שְׁבָעוּלָם: חֲצוֹת, תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְאִפְלוּ יְחוּדִים וְכוּ', וְלָמָּה נִשְׁאָר לְמִטָּה? כִּי יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵאת יִשְׂרָאֵל, שְׁשׂוֹנָא אֶת בַּר יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שְׁכֵן מִי שְׁשׂוֹנָא אֶת הַצְּדִיק הַדְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יתְּבַרֵךְ, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ שֶׁל הַפֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה, רְשָׁעִים בְּחֵיָהֶם קְרוּיִים מֵתִים (בְּרֻכּוֹת יח:), אֵלּוֹ שְׁשׂוֹנָאִים אֶת הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים הַדְּבָקִים בּוֹ יתְּבַרֵךְ, אֵלּוֹ יֵאבְדוּ בְּאֲבֹדוֹן וּבִשְׂאוּל, וְאֵין לָהֶם תְּקִנָּה וְתִקְנָה. וְלָכֵן מִי שְׁיֹדֵעַ שְׁקָלְקַל בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, עָלָיו לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יתְּבַרֵךְ, שְׁיִנְקָה לוֹ אֶת מַחוֹ מִהֲטַנְפֹּת שְׁנִכְנֶסָה בּוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): עַל-יַדֵּי פָגָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹלִים לוֹ עֲשָׂנִים סְרוּחִים בְּמַחוֹ, וּמִסְבָּבִים אוֹתוֹ.

רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם מִסְתּוֹכְבִּים בְּגֵאוֹת וּבִישׁוֹת, וְאוֹמְרִים דְּעוֹת עַל אַחֲרִים, וַיֵּשׁ שְׁקוֹרָאִים לָהֶם גַּם 'מְנַהִיגִים', וּמַחֵם מְלֵא טַנְפֹּת, מְלֵא עֲשָׂנִים סְרוּחִים הַמְּסַבְּבִים לָהֶם אֶת הַמַּח, וְאֵינָם יְכוֹלִים לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָם, וְאֵיךְ יִנְהִיגוּ אֶת אַחֲרֵיהֶם?! וְזֶה לִיְצָנוֹת גְּדוּלָּה מֵהַ שְׁקוֹרָה הַיּוֹם, אֵיךְ שְׁעוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, נוֹתְנִים לָהֶם תְּקוּנִים, עוֹשִׂים תְּקוּנֵי נְשׂוֹמוֹת וְכוּ'; הוּי, הוּי, בּוֹרִים וְעַמֵּי הָאֲרָצוֹת! רֵיחַ חֲטָאֵת הַנְּעוּרִים שְׁלָכְם נוֹדֵף מִכֶּם, וְאֵינְכֶם מִתְּבַיְשִׁים מִלְּהִטִּיל אֵימָה יתְּרָה עַל עַם דָּל, אֲנָשִׁים שְׁבוּרִים וְרָצוּצִים! !

וְלָכֵן פָּקַח עֵינֶיךָ, וּרְאֵה מֵהַ לְפָנֶיךָ! וְאֵל תִּפְתַּח מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁלֵא תִתְּבַלְּבַל מִשׁוֹם צְבוּעַ וְרַמְאֵי ה' עוֹבֵד' עַל בְּנֵי-אָדָם.

פַּעַם הִבִּיאוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֵיזָה אַבְרָהָ, שְׁהִיָּה מְלַבֵּשׁ בְּמִלְבוּשׁ מְשִׁי וּבְכוֹבֵעַ מְשִׁי, כְּמוֹ אֵיזָה מִיָּחַס גְּדוּל וְכוּ' וְכוּ', וְחָשְׁבוּ שְׁרַבְנוּ

אֲשֶׁר ה' רנז בְּנַחֵל רנג

ו"ל יְהִינָה, שְׁיִקְרְבוּ אֵיזָה דָּג גְּדוֹל... וּכְשֶׁהִבִּיאוּהוּ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, הַסֵּב אֶת פָּנָיו, וְלֹא רָצָה לְהִסְתַּכֵּל עָלָיו. וּכְשֶׁהֲלִיף — הִקְפִּיד רַבְּנוּ ו"ל, וְאָמַר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: "מָה הִבְאַתֶּם לִי? אִם פֶּעֶסֶיל פּוֹל מִיט קִישְׁקֶעס?! "[חֲבִית מְלֵאָה כְּרַפְּשׁוֹת], כִּי מָה זֶה אָדָם? הַיּוֹד מְלֵא כְּרַפְּשׁוֹת. אֲלֵא הָעֵקֶר שֶׁל הָאָדָם זֶה הַמַּח־מַח־שָׂבָה, בְּמִקּוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב — שָׁם כָּל אָדָם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא); וְאִם אֵינּוּ חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא חֲבִילָה מְלֵאָה דָם, מְלֵא טִנְפָת וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן הָעֵקֶר זֶה הַמַּח־מַח־שָׂבָה, לְהִיּוֹת דְּבוּק תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ אֵינּוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם כְּלָב הַנוֹבֵחַ עָלָיו, אֲלֵא בּוֹרַח תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּעוֹלָם.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמֶךָ בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא עִם רַש"י וְתוֹסְפוֹת, אֲשֶׁר הוּא חִיוֹת לְהַנְשָׂמָה, וְתַחֲזוֹר עַל זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְתִלְקֹט מִפְּרָשִׁים עַל הַדָּף, וּבְמִשְׁפָּךְ הַזְּמַן יִהְיֶה לָּךְ חֲבוּר גְּדוֹל.

הַיִּתִּי פֶּעַם אֶצֶל צִיּוֹן הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מִקְּאֵלִיב זי"ע בְּעִיר קֵאלִיב, וְחִקוּק עַל מַצְבַּתוֹ זוֹ הַלְּשׁוֹן: "שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ לְלַמֵּד עַל הַדָּף", זֶה נִקְרָא שִׁבַח גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׁהִיָּה יָכוֹל לְלַמֵּד עַל הַדָּף; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵךְ תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ה' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' בְּמִנְחָם־שָׂב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְחֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה שְׁשׁוּם דְּבָר לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, כִּי כְּרָגַע שְׂאָדָם נִדְּבַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי

רנד אָשֶׁר ה' רנח בַּנְחָל

נְכַלְל בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלֹא שֵׁיִשְׁבְּרוּ אוֹתוֹ, וְאִדְרְבָה כְּפִי הַבְּטוּל
שֶׁמִּבְטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבַרֵךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִנְהִיג אוֹתוֹ
בְּדֶרֶךְ נְסִיחַ מִמֶּשׁ, כִּי הֶעֱקַר לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטֵל לְגַמְרֵי אֶל הָאִין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, עַד שִׁיְהִיָּה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא כְּלוּם מִמֶּשׁ, וְאִזּוֹ הוּא נְכַלְל
בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֹקוֹתָו יִתְבַרֵךְ, וְיִרְאֶה נְסִיִּים נְגַלִּים לְמַעַלָּה מִדֶּרֶךְ
הַטָּבַע, וּבִלְבָד שִׁיְהִיָּה בְּלֵב אַמֶּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַבַּחֲוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (עֲבוּדָה זָרָה יח): הַהוֹלֵךְ לְאַצְטֵדִיוֹן וְכוּ',
וּפְרָשׁ רַש"י: הוּא מְקוּם שֶׁמִּנְגַחִים שָׁם אֶת הַשׁוֹר, עֵינַי שָׁם. וְכֵן הוּא
(בְּבֹא קמ"א ל"ט): שׁוֹר הָאֲצֵטֵדִיוֹן, פְּרָשׁ רַש"י: מְנַגַּח וְהוֹרֵג אֲנָשִׁים,
וּשְׁחוֹק הוּא לָהֶם, עֵינַי שָׁם. הָרִי זֶה מוֹשֵׁב לְצִיִּים, וְאִסוּר לְלַכֵּת לְשָׁם.
וּבְאַמֶּת כָּל מִינֵי מִשְׁחָקִים שֶׁל שְׁוֹרִים מִתְנַגַּחִין, אוֹ סוֹסִים רְצִיִּים
וּמִיגְעִין אוֹתָם, אִסוּר לְלַכֵּת שָׁם, כִּי דִרְכָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל רַחֲמָנִין בְּנֵי
רַחֲמָנִין, וּמִדּוֹת הַגּוֹיִים הֵם אֲכֹזְרִים, רוֹאִים אִיךָ שֶׁמִּצְעָרִין בְּעֵלֵי
חַיִּים, וְכֵלָם צוֹחֲקִים, זֹו רִשְׁעוֹת שֶׁאִין כְּמוֹתָהּ, וְאִסוּר לְלַכֵּת לְהִסְתַּפֵּל
בְּזֶה! וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְשֵׁלֶם כְּסָף לְהַכְּנִס, הָרִי זֶה מְסִיעַ לְעוֹבְרֵי עֲבָרָה,
וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּצַעַר בְּעֵלֵי חַיִּים, וּמִי יוֹדֵעַ אִם אִין חֵל גַּם עֲלֵיו הָאִסוּר
שֶׁל צַעַר בְּעֵלֵי חַיִּים, שֶׁהוּא לְכוּלֵי עֲלֵמָא מְדַאֲרִיתָא, וְזֶה שֵׁיךְ בְּכָל
מִינֵי מִשְׁחָקִים, שֶׁמִּעֲנִים בָּהֶם חַיּוֹת בְּעֵנּוּיִים וְכוּ', אִינִי יוֹדֵעַ אִיךָ
יְהוּדֵי יָכוֹל לְעַמֵּד שָׁם וּלְהִסְתַּפֵּל בְּזֶה, הֲלֹא טָבַע שֶׁל יְהוּדֵי שֶׁהוּא
רַחֲמָן, וְאִיךָ יָכוֹל לְהִיּוֹת נוֹכַח בְּדִבְרֵי זֶה?! הֲלֹא זֶה מְזַכִּיר אֶת
הַעֲמָלָקִים, יַמַּח שְׁמָם וְזָכְרָם, שֶׁהִתְעַלְלוּ בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים
וּטְהוֹרִים, גְּבָרִים, נְשִׁים וְיִלְדִים קְטַנִּים, הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יִקָּם דָּמָם. וְלָכֵן

אָשֶׁר ה' רנט בְּנַחֵל רנה

לְדַעֲתִי, אָסוּר לְלַכֵּת לְמָקוֹם כָּזֶה, וְטוֹב שֶׁתִּשְׁאַל מוֹרֵה הוֹרָאָה, אֲבָל הַנִּרְאָה בְּעֵינַי כְּתַבְתִּי, שֶׁאָסוּר לִילֵךְ לְמִקְוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, שְׂרוּאִים בָּהֶם כִּיצַד מְצַעְרִים בְּעֵלֵי חַיִּים בְּאַכְזְרִיּוֹת נוֹרָאָה, וְצוֹחֲקִים וְכוּ', אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאַבְרָהָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי הַדְּבוּר וְכוּ', רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ"; הַדְּבוּר גּוֹרֵם רוּחַ סְעָרָה בְּמַחֹו שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד עַל הַדְּבוּר. וְכֵן הוּא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט): עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר, הַמַּח גִּלְחָץ וְנוֹפֵל וְכוּ', עַיֵן שָׁם.

וְרֵאִיתִי בַּסֵּפֶר "אֲמָרֵי נְעָם" (פְּרִשְׁת דְּבָרִים), שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: בְּמַגְלַת אֵיכָה הַקְּדִים אוֹת פ' לְאוֹת ע', כִּי אָמְרוּ בְּפִיָּהֶם מַה שְׁלֹא רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם, כִּי עָקַר הַחֶרֶבֶן הָיָה עַל-יְדֵי נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר, וְלָכֵן אֲנַחְנוּ רוּאִים, שֶׁגַּם בְּהַפְטָרוֹת שֶׁל שְׁבֻתוֹת בֵּין הַמְצָרִים, הֵם דְּבָרֵי שְׂמֵע וְחִזּוֹן, שֶׁהַקְּדִים קָדָם אֶת הַדְּבוּר, וְאַחֲרֵי-כֵן הִשְׁמִיעָה וְהִרְאִיָּה, כִּדֵּי לְתַקֵּן אֶת זֶה, וְלָכֵן הַשְׁבֻּתוֹת שֶׁל בֵּין הַמְצָרִים הֵם תְּקוּן עַל הָאֲבִלוֹת שֶׁל הַיָּמִים הָאֵלּוּ שֶׁל בֵּין הַמְצָרִים, וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבֻת קיח): כָּל הַמְּעַנֵּג אֶת הַשְּׁבֻת — נוֹתֵנִים לוֹ גִּחְלָה בְּלֵי מְצָרִים, שְׁנֹאֲמַר (יִשְׁעִיָּה נח, יד): "וְהֵאֲכַלְתִּיךָ גִּחְלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ", כִּי שְׁבֻת הִיא תְּקוּן עַל בֵּין הַמְצָרִים, שְׁנֹגְרָם עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר, וְלָכֵן נוֹתֵנִין לוֹ גִּחְלָה בְּלֵי מְצָרִים, שֶׁאֵין לוֹ כְּבָר שׁוֹם צְמָצוּם, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שְׁבֻת. וְלִפִּי זֶה נִבִּין מַה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבֻת קיג).

שְׁלֹא יִהְיֶה דְבוּרָךְ שֶׁל שַׁבַּת כְּדְבוּרָךְ שֶׁל חַל; כִּי שַׁבַּת הוּא תְקוּן הַדְּבוּר. וְלָכֵן יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר בְּכָל יוֹם הַשַּׁבַּת אֵינָם מְדַבְּרִים שׁוֹם דְּבַר חַל, וְיֵשׁ שְׂמֵדְבָרִים רַק בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. עַל-כֵּל-פָּנִים כָּלֵל גְּדוֹל לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם אִף אֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצַל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי כ"א, כ"ג): "שֹׁמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נִפְשׁוֹ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֹרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם שֶׁקַּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְמַיד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאַל יִחַסֵּר לָךְ יוֹם מִבְּלֵי לְמוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי הַמִּדּוֹת", וְהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּ"חֵי-מוֹהֵר"ן, וּבְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן, וּמִמֶּשׁ תַּרְגִּישׁ חַיִּים נִפְלְאִים, וְאַפְלוּ קִצַּת דְּקִצַּת בְּכָל יוֹם, אֲבָל לֹא יִחַסֵּר לָךְ יוֹם אֶחָד מֵהֶם, וְאִם תּוּכַל לְקַבֵּעַ גַּם שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲזוּ נִכוּן יִהְיֶה לְךָ בְּטוֹחַ, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא תִפֹּל בְּדַעְתְּךָ, כִּי מוֹהֲרֵנוּ תְּזַ"ל לֹא יִתֵּן לָךְ לִפְלֵ, וְכָל חַיּוּתִי וְהִתְחַזְּקוֹתִי בְּמִשְׁפָּךְ כָּל הַשָּׁנִים, שֶׁקָּמוּ עָלַי רָשָׁעִים אַרְוּרִים וְהִתְלוּצְצוּ מִמֶּנִּי וְכוּ', זֶה רַק מִפְּנֵי שְׂבִימֵי גְעוּרֵי שְׂקִדָּתִי מְאֹד מְאֹד בְּלִמוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּשִׁקְיָדָה נִפְלְאָה, וְהִיָּתָה תְּקוּפָה אַרְכָּה שֶׁל שְׁלֵשִׁים חֲדָשִׁים רְצוּפִים, שֶׁסִּימָתִי כָּל חֲדָשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה נִקְלַט הֵיטֵב הֵיטֵב בְּמַחֲזֵי עַד עֲכָשׁוּ, וּמִלְבַּד זֹאת שֶׁגִּמְרָתִי כְּמָה פְּעָמִים עַל סֵדֶר הַתּוֹרוֹת אֶת כָּל סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה אֲשֶׁר נוֹתֵן בִּי הַחַיּוּת עַד עֲכָשׁוּ, שֶׁשׁוֹם כָּלֵב נוֹבַח, וְשׁוֹם רָשָׁע אַרְוֹר, אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתִי בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן. וְזֶה אֲשֶׁר גַּם דְּרָךְ כְּתִיבָתִי שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב אֶת סִפְרֵי, הִיא מְאֹד קְרוּבָה אֶל לְשׁוֹנוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל מוֹהֲרֵנוּ תְּזַ"ל, כִּי כָּל-כְּפֵךְ הַרְגָּלִיתִי בְּלִשׁוֹנוֹ,

אֲשֶׁר ה' רסא בַּנְחָל רנו

עד שֶׁאֶפְלוּ הַמִּכְתָּבִים שֶׁכְּתַבְתִּי, וּבִפְרָטִיּוֹת יְתֵר הַסְּפָרִים, הַכֹּל הוֹלֵךְ
בְּקִנְיָה אֶחָד עִם הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁאֲנִי זוֹכֵר בְּעַל-פֶּה.

אודות שֶׁשָּׂאֵלְתָּ בְּעֵנֶיךָ לְצַחְצַח אֶת הַנְּעֻלִים קִדְּם שִׁיּוּצָאִים לְדָרְךָ,
זֶה מוּבָא בְּצִוְיָת רַבִּי יְהוּדָה הַחֲסִיד, אוֹת ל"ט, שֶׁהַקְּפִיד עַל זֶה,
וְהַעוֹלָם אוֹמְרִים, שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הַתְּבַטָּא, שֶׁפֶּלֶא
גְּדוֹל בְּעֵינַי, אֵיךְ יִלּוּד אִשָּׁה הִיָּה יָכוֹל לְהַשִּׁיג דְּבַר גְּדוֹל כְּזֶה. וּמוֹכֵן
מִדְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה סוּד גְּדוֹל, וְלִכְּנֵן אֵין לְהַקְּל, וְצָרִיכִים
לְהַחֲמִיר; וְאֵין חֲלוּק בֵּין נוֹסֵעַ בְּרִכָּב, אוֹ בְּאִוִּירוֹן, אוֹ בְּסִפִּינָה, אוֹ
שֶׁהוֹלֵךְ רַגְלִי, כֹּל גְּסִיעָה לְמַחְתָּקִים אָסוּר, אֲבָל לִילֵךְ לְחַתֻּנָּה אוֹ
כְּדוּמָה, בְּזֶה לֹא שׂיָךְ דִּין זֶה, וְאֵין לְהַקְּפִיד. אַדְרָבָה, אָדָם צָרִיךְ
לְרְאוֹת, שֶׁיְהִיוּ נְעֻלָיו תָּמִיד נְקִיּוֹת, וְיִכּוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם כְּפִי
נְעֻלָיו וְכוּ', וְדַרְכָּם שֶׁל תַּלְמִידֵי חַכְמִים לְנִקּוֹת אֶת מְנַעְצֵיהֶם, שֶׁלֹּא
יְהִי עַל זֶה שׁוֹם לְכַלּוֹף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רסא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנֶיךָ לְגַסֵּעַ עִם הַיְלָדִים לְמְקוֹם שֶׁפְּתוּחַ בְּשִׁבְתָּ (הֵינּוּ מְקוֹם
שֶׁשְׁשׁוּעִים) — לֹא כְּדָאִי, כִּי הָיָה מְסִיעַ לְעוֹבְרֵי עֲבָרָה, אֶפְלוּ
שְׁנוֹסְעִים בְּאִמְצַע הַשְּׁבוּעַ לְשֵׁם, מִחֲזִיקִים בְּזֶה יְדִיָּהֶם, וְלִכְּנֵן כֹּל בְּעַל
גִּפְשׁ, יְזַהֵיר אֶת אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, לֹא לְבַקֵּר בְּשׁוֹם חֲנוּת וּבְשׁוֹם מְקוֹם
שֶׁשְׁשׁוּעַ הַפְּתוּחַ בְּשִׁבְתָּ, כִּי בְּזֶה הוּא מְסִיעַ לְיַדֵּי עוֹבְרֵי עֲבָרָה, וְאִם
כֹּל הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה' הֵיוּ מוֹנְעִים עֲצָמָם מִלְּהַכְּנִס לְחֲנוּת שֶׁל מְחַלְל
שִׁבְתָּ, הִיָּה מְזַמֵּן סוּגָר חֲנוּתוֹ. וְלִכְּנֵן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁנִּזְדַּקֵּר בְּזֶה. וּמוּבָא

רנח אָשֶׁר ה' רסב בְּנַחֵל

בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקֵי הַחַתּוּמִּים סוֹפֵר (שו"ת חת"ם סופר, חשן משפט, סימן קצה), שְׁלֹא רַק הַמַּחְלָל שֶׁבַת בְּמִלְאֲכַת דְּאוּרֵיתָא נִחָשׁב מַחְלָל שֶׁבַת מִהַתּוֹרָה, אֲלָא גַם הָעוֹסֵק כָּל הַיּוֹם בְּמִלְאֲכוֹת הַמַּתְרוֹת מִהַתּוֹרָה, כְּגוֹן: שְׁשׂוּקֵל וּמוֹדֵד וּמִפְנֵה כָּלִים וְאַבְנִים מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, או יוֹשֵׁב בְּחֲנוּת לְמַכּוֹר וְלִקְנוֹת, לְשַׁכֵּר וְלְהִשְׁכִּיר, נִחָשׁב כְּמַחְלָל שֶׁבַת בְּאַסוּרִים הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה, עַיֵן שָׁם.

וְלִכֵּן שׁוֹמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵאֵלוֹ הַקָּלִים, הַרִיקִים וְהַפּוֹחֲזִים, הַמְּבִזִים אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי פְתִיחַת מְקוֹמוֹת שְׁעֵשׂוּעִים אוֹ חֲנִיּוֹתֵיהֶם בְּשֶׁבַת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְשִׁיב אֶת כָּלֵם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִרְגִּישׁ אֶת נֵעַם הַשֶּׁבַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ הָאָרֶךְ — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְךָ וְכוּ', בְּדוֹר הַזֶּה עִם יִשְׂרָאֵל מְרַגְּשִׁים אֶת הָאֲבֵלוֹת יוֹתֵר מִכָּל הַדּוֹרוֹת שְׁקֵדְמוֹ, עִם יִשְׂרָאֵל עֲבָרוּ שׁוֹאָה גְּשָׁמִית — נִכְחָדוּ בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אֲכֻזְרִיּוֹת, וְשׁוֹאָה רוֹחֲנִית, שְׁנֵשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וּטְהוֹרוֹת, מְלִיוֹנִים מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עֲקָרוּ מֵהֶם אֶת הָאֲמוּנָה, וְהִעֲבִירוּ אוֹתָם עַל הַדַּת, אֲבָדוֹן גְּשָׁמִי וְרוֹחֲנִי כְּזֶה בְּמִלְיוֹנִים, עוֹד לֹא הָיָה מְעוּלָם. וְלִכֵּן בְּדוֹר הַזֶּה אֲנִיחָנוּ מְרַגְּשִׁים אֶת הָאֲבֵלוֹת יוֹתֵר מִכָּל הַדּוֹרוֹת שְׁקֵדְמוֹ. אֲבָל רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): מְצֻנָּה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד; נִשְׁאֲלָת הַשְּׁאֵלָה: כִּיצַד אֲנִי יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כְּשִׁמְלִיוֹנִים מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִכְחָדוּ וְנִשְׁמָדוּ בְּמִיתוֹת אֲכֻזְרִיּוֹת, וְעַדִּין נִכְחָדִים וְנִהְרָגִים וְנִשְׁחָטִים יְהוּדִים קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים?! וְכֵן הִעֲבִירוּ עַל הַדַּת מְלִיוֹנִים

מאחינו בני ישראל, ועדין מעבירים על הדת, כי מליון וחצי ילדים, נשמות ישראל קדושות וטהורות, אינן יודעות מה זה "שמע ישראל", ואינן מקבלות חנוך תורני; עם כל זאת השמחה צריכה להיות, שאיך שהוא אנו מאמינים בהקדוש-ברוך-הוא, על אף כל הצרות והיסורים, וישנם קשיות וספקות וכו', עם כל זאת אנו משליכים דעתנו המטפשת, ואיננו שואלים שאלות, אלא אומרים (דברים לב, ד): "הצור תמים פעלו אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא", בזה יש לנו לשמח, שעדין אנו חזקים באמונה פשוטה בו יתברך, עדין אנו אוהזים בהקדוש-ברוך-הוא ולא נעזב אותו, ונחזיר את כל עם ישראל בתשובה.

רבנו ז"ל גלה לנו, שסוד הצלחת עם ישראל זה רק השמחה, נשמות ישראל הם הבת מלך, הנשמה היא כמו בת חביבה מאד לאביה שבשמים. הבת מלך, אומר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום ו) שנפלה חלשות, כי המלך האכזר ירה בה חצים, והצדיק מרפא אותה, על-ידי עשרה מיני נגינה, שזה סוד השמחה, שהצדיק מחזיר בנו שמחה, שושמח עם כל נקדה טובה שיש בנו. מצד אחד אנו צריכים להתאבל על חרבן-בית-המקדש, ועל זה קבעו לנו שעה אחת בלילה בכל יום בעת חצות, אשר אז הוא עת רצון גדול בשמים, ובבין המצרים, בשלשת השבועות מי"ז בתמוז — שאז נשתברו הלוחות, עד תשעה באב — שאז היה חרבן בית-המקדש, אז אנו מתאבלים על החרבן, על גלות וצרות ישראל, עם כל זאת עלינו גם לשמח על נעם חלקנו, שבתקף צרותינו אנו אוהזים באמונה. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח; ולכן עקר הצלחת נשמות ישראל, זה רק שמחה. ולכן דיקא בימים טרופים אלו, ימי אבלות, שאנחנו מתאבלים על חרבן בית-המקדש, על צרות ישראל, גם אז עלינו לדון את עצמנו לכף זכות, ונשתדל להיות בשמחה על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו.

הדורש שלומך...

ה' רסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵי לְיָוִם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָה הַקָּרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַקָּרָה! הֲלֹא רַבְּנוּ הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְרַחֵק מֵרוֹפְאִים, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן ז'), שֶׁהַרוֹפְאִים הֵם רוֹצְחִים בְּדָם קָר; וְנִרְאִינוּ בְּמִשְׁךְ הַדּוֹרוֹת, שֶׁבְּחֻכְמַת הַרְפוּאָה, אֵף שֵׁשׁ בְּזֶה דְּבָר טוֹב מְאֹד, יִשְׁנֶם רוֹפְאִים שֵׁשׁ בָּהֶם מִדּוֹת יִקְרוּת וְטוֹבוֹת, וְלִקְחוּ אֶת הַרְפוּאָה בְּרִצְיָנוֹת רְאוּיָה, וּמִשְׁתַּדְּלִים לַעֲשׂוֹת כָּכָל יְכַלְתָּם לַעֲזֹר לַחֲוֵלָה וּלְרַפְאוֹתוֹ, אֲבָל לַצְעָרְנוּ הַרַב, יִשְׁנוּ אַחֲזוּ גְדוֹל שֶׁל רוֹפְאִים מִפְּקָרִים לְגַמְרֵי, אֲצֵלֶם הַחֲוֵלָה הוּא בְּבַחֲיִנַת מִסְפָּר וּמִתְלַמְּדִים עָלָיו, עוֹרְכִים עָלָיו נְסִיוֹנוֹת וּמַחְקָרִים. וְלִכְּן לֹא בַחֲנָם שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו'ל מְאֹד מְאֹד בְּעִנְיַן רוֹפְאִים. עִם כָּל זֹאת יִשְׁנָה שִׁיחָה מֵרַבְּנוּ ו'ל, שֶׁאָמַר — אִם כָּבֵד צְרִיכִים לִילֵךְ לְרוֹפֵא, שֵׁיִלְכוּ אֶל הַרוֹפֵא הַגְּדוֹל. וּבְאֵמַת מִיְהוּ רוֹפֵא גְדוֹל? מִיְהוּ רוֹפֵא שֵׁיִכּוֹלִים לְלַקֵּחַ אֵלָיו? רוֹפֵא שֶׁהַכֶּסֶף אֵינָנו בְּרֹאשׁ מַעֲנִינוּ, אֵינָנו רוֹצֵה אֶת כֶּסֶף, הוּא רוֹצֵה לַעֲזֹר לְךָ, הוּא מוֹסֵר אֶת כָּל עֲצָמוֹ לְרַפְאוֹתְךָ, זֶה נִקְרָא רוֹפֵא גְדוֹל. וְלִכְּן אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ג'), קִדְּם שֶׁהוֹלְכִים אֶל רוֹפֵא, צְרִיכִים לְתַת פְּדִיּוֹן, וְאַחֲרֵי־כֵן מִתָּר לִילֵךְ אֶל רוֹפֵא לְהִתְרַפֵּא, כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ס.) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ"א, י"ט): "וְרַפּוֹא יִרְפֵּא", מִכָּאן שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרוֹפֵא לְרַפְאוֹת; וְזֹאת אָנוּ רוֹאִים — רוֹפֵא טוֹב, רוֹפֵא גְדוֹל, אֵף פֶּעַם לֹא יֵיֵאֵשׁ אֶת הַחֲוֵלָה, וְלֹא יֵאמַר לוֹ: "אֵין לְךָ תִּקְוָה", וְאֵף אִם רוֹאֵה שֶׁמִּסְכֵּן הַחֲוֵלָה, אֵין לוֹ אֲלֵא יָמִים סְפוּרִים לְחַיּוֹת, רוֹפֵא רַחֲמָן, רוֹפֵא מְסוּר, יַעֲכֵב אֶת הַצֶּעַר מִהַחֲוֵלָה, מִהַמְשַׁפְּחָה, יִדְבַּר בְּזִהִירוֹת, יִגְהַג בְּעִדְיָנוֹת, וַיַּעֲזֹד וַיִּחַזַּק וְלֹא יֵיֵאֵשׁ, בְּאֵמָרוֹ: "אֵל תִּדְאָג יְהִיָּה טוֹב". זֶה נִקְרָא רוֹפֵא גְדוֹל, רוֹפֵא הַמּוֹסֵר עֲצָמוֹ בְּעִבּוֹר הַזּוּלָת. אֲבָל אִם אָנוּ רוֹאִים רוֹפֵא גַם רוּחַ, הַמְדַבֵּר בְּגִאוֹת וּבְאֲכֻזְרִיּוֹת — הֵן עִם הַחֲוֵלָה וְהֵן עִם הַמְשַׁפְּחָה, עָלָיו אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ג'),

שְׁהוּא רוֹצֵחַ, וְצָרִיף לְכַרְח מִמֶּנּוּ. וְלִכְן כָּל אֱלוֹ שְׁלוֹמֵי־חַיִּים חֲכָמַת
הִרְפוּאָה וְנַעֲשִׂים רוֹפְאִים, מְלַבֵּד חֲכָמַת הִרְפוּאָה, שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
נִתְּנָה לָהֶם רְשׁוּת לְרַפֵּא, צָרִיכִים לְקִנּוּת לַעֲצָמָם גַּם מִדַּת הַרְחֻמָּנוּת,
מִדַּת הַסֶּבֶל לְסֶבֶל אֶת הַחוֹלָה, לְרַחֵם עָלָיו, לְהַשְׁתַּדֵּל לְעוֹר לוֹ, אַחֲרַת
לֹא כִּדְאִי שֶׁיִּכְנָסוּ בַּתְּחוּם הַזֶּה, כִּי אִזּוּ נַעֲשִׂים רוֹצְחִים. וְהַעֲקָר —
צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּהְיֶה בְּרִיאִים, וְלֹא
נִצְטָרֵף אִף פַּעַם לְטוֹבוֹת שֶׁל הַרוֹפְאִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' בְּמִנְחָם אֵב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

אוֹדוֹת שֶׁאֲלַתְּךָ וְכוּ'; רַבְּנוּ ו"ל סֵפֶר (סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז')
מְהִזְבּוּב וְהַעֲכָבִישׁ, שֶׁקָּדָם שֶׁיִּרְדֶּה נִשְׁמָתוֹ לְעוֹלָם, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עָשָׂה
רַעַשׁ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְאָמַר: "אִם הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תִּרְדֶּה, אֵין לִי כִּכָּר מֵהַ
לְעֵשׂוֹת, כִּי הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תִּחְזֹר לִי אֶת כָּל הַנִּשְׁמוֹת בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא
תִּהְיֶה לִי שׁוּם עֲבוּדָה בְּזֵה הָעוֹלָם". וְאָמְרוּ לוֹ: "הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת מִכְּרַחֲהָ
לְרַדֵּת, וְאִתָּה תִּצָּא וְתִמָּצָא עֲצָה". וּמָה הִיְתָה עֲצָתוֹ? שֶׁיְהִי הַרְבֵּה
מִנִּיעוֹת לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל. רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ דְּבַר פְּשׁוּט וְקַל
כָּל-כָּף — לוֹמַר עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְאָמַר: מִי שֶׁיֵּאמְרֶם, אֵין לוֹ
כִּכָּר מֵהַ לְדָאג. אֲבָל תִּדְעוּ לָכֵם, זֶה כָּל-כָּף קַל לוֹמַר אֶת ה'תְּקוּן
הַכְּלָלִי הַזֶּה, אֲבָל רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינִי אִמְרָתִי לְאִמְרוֹ, יִהְיֶה לָכֵם כִּכָּר
מְאֹד לְקַיֵּם זֹאת. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאֲדָם רוֹצֵה לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ
ו"ל בְּעִיר אוֹמֵן, שֶׁהַכְּטִיחָנוּ עַל כָּף רַבְּנוּ ו"ל עַל-יְדֵי שְׁנֵי עֲדִים
כְּשָׂרִים וְצַדִּיקִים, שֶׁמִּי שֶׁיָּבֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה,
וַיֵּאמֶר עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אֲפִלּוּ אִם
עֲצָמוֹ וְנִבְהוּ חֲטָאָיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו. וּמָה

אָנוּ רוֹאִים הַיּוֹם? עוֹמְדִים בְּלִי בּוֹשָׁה אֲנָשִׁים שְׁקֵרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים, שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם הַשָּׁגָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּרוּחַנִיּוֹת — הֵם עִם-אֲרָצִים גְּמוּרִים, אֵף פֶּעַם לֹא קָרְאוּ וְלֹא שָׁנוּ וְלֹא שָׁמְשׁוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, בְּגִשְׁמִיּוֹת — אֵין לָהֶם שׁוֹם הַבְּנָה בְּסִבָּל הַרְבֵּ שְׁסוּבְלוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵלוּ מַתְיַמְרִים לַעֲשׂוֹת 'תְּקוּנִים' לְבְנֵי-אָדָם?! הֵאֵם אֵין זֶה מְגַחֵף?! עוֹשִׂים תְּקוּנֵי נְפֻטָרִים, שְׂאִין לָזֶה שׁוֹם מְקוּר — לֹא בַנְגָלָה וְלֹא בַנְסֻתָר, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן מְטַעִים מֵאוֹת וְאֶלְפֵי אֲנָשִׁים, הַעֲקָר לְהוֹצִיא כְּסֶפֶס מֵהֶם, וּמְרַמִּים אֲנָשִׁים בְּכָל מִינֵי רַמָּאוֹת. צְבוּעִים מַתְפַּרְסְמִים, וְהֵם רִיקִים וּפּוֹחֲזִים וְעוֹבְדִים עַל הַבְּרִיּוֹת, וְהַכָּל בְּנֵי-אָדָם קוֹנִים. וְאֵלוּ הַצַּדִּיק הַאֲמֵת שֶׁהִיָּה לְפָנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, רַחֲמָן אֱמֵתִי, שְׁמַרְחָם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְרַחֵם עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאִפְסָן שֶׁלֹּא הִיָּה כְּזוֹאת מֵאֵז קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וְהוּא הַבְּטִיחַ עִם שְׁנֵי עֲדִים דְּבָר פְּשוּט וְקָטָן: בָּאוּ לְצִיּוֹן שְׁלִי בְּעִיר אוֹמָן, וְתַתְּנוּ פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְתֹאמְרוּ עֲשֶׂה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אֲנִי מִבְּטִיחְכֶם לְהוֹצִיאֲכֶם מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמַתְחַתִּיו. דְּבָר כְּזֶה אִישׁ בְּעוֹלָם לֹא הַבְּטִיחַ, אֵין זֶה אוֹמֵר שֶׁהָאֲחֵד יוֹתֵר גְּדוֹל אוֹ יוֹתֵר קָטָן מִמֶּנּוּ, אֵינְנוּ נִכְנָסִים בְּזֶה, אֵינְנוּ יוֹדְעִים בְּעֵנְיָנִים אֵלוּ, אֵינְנוּ מְשׁוּיִם בֵּין גְּדוֹלֵי עוֹלָם, אֲבָל אָנוּ יוֹדְעִים דְּבָר אֲחֵד, שֶׁרַק רַבְּנוּ ו'ל הַבְּטִיחַ הַבְּטָחָה כְּזוֹ, וְאֵיךְ יָכוֹל לָבוֹא אָדָם וְלַחְלֹק עַל זֶה?! אֵיךְ יָכוֹל לָבוֹא אָדָם, אִישׁ גַּם וּמִגִּשְׁשׁ מְאֹד, שְׁחִי כְּמוֹ גּוֹי כָּל הַשָּׁנִים, וְעַכְשָׁו אוֹמֵר שֶׁהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ בּוֹשָׁה וְחֻרְפָּה לַעֲשׂוֹת צְחוּק מְדָבָר זֶה?! שְׁמוֹ שְׁמִים! הַבְּטַחַת רַבְּנוּ ו'ל זֶה עֲבָדָה! אֲשֶׁר הַבְּטִיחַ, שְׁמִי שְׁיָבוֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְיֹאמֵר אֶת ה'תְּקוּן הַכָּלְלִי, אֲפֹלוּ אִם גָּבַהּוּ וְעֲצָמוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית. וְכַמָּה זֶה עוֹלָה?! כַּמָּה מֵאוֹת דּוֹלָרִים סֵף הַכָּל, וּמְלָבֵד זֹאת אֵין רוֹצִים מִמֶּךָ מֵאוּמָה — רַק טִיסָה, וְכַמָּה פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, וְתֹאמֵר עֲשֶׂה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אֲזַי שׁ לֶךְ הַבְּטָחָה שְׁיוֹצִיאֲךָ מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית. וּמֵה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יַעֲשֶׂה לְמַנַּע אוֹתָךְ לָבוֹא, וְיִתְלַבֵּשׁ בְּמִי שְׁיִתְלַבֵּשׁ אֲפֹלוּ בִירָא שְׁמִים, הַעֲקָר לְהִתְרַחֵק מִצַּדִּיק אֱמֵת כְּזֶה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן קנב), שֶׁלְּפַעֲמִים מְנִיחִים יָרָא שְׁמִים עַל הַפֶּתַח, שֶׁלֹּא

יוכלו להכנס וכו', עין שם; כי הוא מאד מפתח, שאם תדע מן
 הצדיק האמת הזה, אז זהו סופו, והנה הגיע קצו של השטן; ולכן
 אין להתפעל כלל משום אדם ומשום ברך שבועולם, יהיה מי
 שיהיה ויהיה מה שיהיה, שיבר נגד ציון רבנו ז"ל, חס ושלום. מי
 שמדבר — מסכן, אינו יודע מה זה, הוא חסר דעה. ועלינו לגלות
 ולפרסם לכלם: "תדעו לכם, אם אתם רוצים תקוה לחיים, תקוה
 למתים, ראו לנסע לרבנו ז"ל בעיר אומן, ולתן פרוטה לצדקה,
 ולומר עשרה מזמורי תהלים"; האם זה כל-כך קשה?! רבנו ז"ל
 אינו רוצה מאומה — רק שנבוא אליו וכו' וכו' כאמור, וזה עולה
 סך הכל כמה מאות דולר, וגם על זה מקבלים שכר, כי רבנו ז"ל
 אמר, שעל כל פסיעה שעושים בעבור הנסיעה — מקבלים שכר,
 ונברא מלאך. ואיך יתכן בדור הזה, אנשים שעברו על כל העברות
 שבועולם, ואף שחזרו בתשובה, והנה יצאו לדבר על הנסיעה לרבנו
 ז"ל לעיר אומן?! בשעה שצדיק קדוש כזה גלה ופרסם מעלת
 הענין הזה — לבוא אליו ולתן פרוטה לצדקה, ולומר עשרה
 מזמורי תהלים; ולא בחנם שהסמ"ך-מ"ם משתולל, ומקים מי
 שמקים, העקר למנע ולעכב את האדם שלא יבוא לציון רבנו ז"ל.
 ועל-כן מנח עלינו החוב לעשות כל מיני פעולות שבועולם, העקר
 לגלות ולפרסם מעלת הנסיעה לציון רבנו ז"ל, מעלת האנשים
 המציתים אותו ובאים אליו בפרט לראש השנה, שאמר רבנו ז"ל:
 "מי שמאמין בי, שיעשה כרוז שיבואו אלי על ראש השנה, כי
 קבלתי במתנה את ראש השנה". וגם על זה עומד הסמ"ך-מ"ם חזק
 מאד, ולפני כל ראש השנה ישנן מריבות, זה מושף לכאן וזה לכאן,
 אפלו עכשו, שעדין אין יכולים לנסע בראש השנה לציון, זה מושף
 לירושלים וזה מושף למרון וכו', אשר הכל זה מעשה שטן, שבא
 בכל מיני נכלי ערמוניות לרחק את האדם מקרש ההצלה היחיד
 שלו. ולכן העקר לפרסם, שהתקוה של ראש השנה — לבוא לציון
 רבנו ז"ל הקדוש והנורא, זה עולה על הכל, ואין באים לשום
 קבוצה ולשום בן-אדם, באים רק אל רבנו ז"ל! ולעת עתה היכן
 שיש עשרה אנשים שמתקבצים יחד, שם רבנו ז"ל, וזה ברור.

כְּמוֹ-כֵן בְּעֵינֵי הַהִתְבּוֹדָדוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם
הִיָּה אָדָם יוֹדֵעַ מַה זֶה לַעֲמֹד בַּפֶּה, וּלְדַבֵּר אֶל הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ,
וּמַה זֶה גּוֹרֵם בְּשָׁמַיִם, שְׁעוֹשֶׂה רַעַשׁ כְּזֶה, וּמְנַעֵנֵעַ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת,
אֲזִי הִיָּה מְדַבֵּר עוֹד וְעוֹד דְּבוּר, וְעַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר שְׂמֵדְבָרִים עוֹקְרִים
אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם. וְלָכֵן אֵין פְּלֵא שֵׁישׁ כָּל-כֶּךָ הַרְבֵּה מְנִיעוֹת — הֵן
עַל הַתְּבוֹדָדוֹת, וְהֵן לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. וּמִי שֵׁישׁ לוֹ שְׂכַל,
עוֹשֶׂה לַעֲצוּמוֹ חֲשָׁבוֹן: "מַה אֲכַפֵּת לִי מִכָּל הָעוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֲנִי
הַפְּגוּם הַכִּי גָדוֹל, וְהִנֵּה זְכִיתִי לְמַצֵּא אֶת הַרוּפָא נְפֹשׁוֹת, שֶׁהוּא רַבְּנוּ
ו"ל, אֲזִי אֲצִיֵּת אוֹתוֹ, וְאָבוֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ פַּעַם אַחֵר פַּעַם, אִם
יִפְתַּח הַגְּבוּל מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי מִפֶּה, מֵאֲרָצוֹת-הַבְּרִית נִפְתַּח כְּבֹר
הַגְּבוּל וְצָרִיכִים לְבוֹא יִהְיֶה מַה שִׁיְהִיָּה, וְלֹא לְבוֹא אֶל בְּנֵי-אָדָם, לֹא
אֶל קְבוּצָה זוֹ אוֹ אַחֲרֵת, אֲשֶׁר הַכֹּל הִבֵּל וְרַעוּת, לְבוֹא אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, לֹא מְעַנֵּן אוֹתִי אֶף אַחַד, רַק
הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ! " אָדָם שְׁעוֹשֶׂה כֵּן, הוּא הַכִּי מֵאֲשֶׁר, וְהוּא קָלַע
אֶל הַנְּקֻדָּה הַנְּכֻנָּה, הַנְּקֻדָּה הָאֲמִתִּית שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְלֹא
הַחֲטִיָּא אֶת הַמַּטְרָה.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלֶתָךְ לְהַחֲזִיר אַחֲרֵים בַּתְּשׁוּבָה — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה,
אֲבָל תָּמִיד שִׁיְהִיָּה רַק בְּנַחַת וּבְשִׁלּוֹה, בְּסִבְלָנוּת וּבְדַבּוּרֵי נַעַם, לְדַבֵּר
מִמַּעַלֵּת הַמַּצּוֹת, מִמַּעַלֵּת יִשְׂרָאֵל, וְלְהַרְבּוֹת בְּדַבּוּרֵי אַמּוּנָה, וְעַל-
יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַחֲזִיר אֶת כָּלֵם בַּתְּשׁוּבָה.

וּלְגַבֵּי הַנְּהַגוֹת מִיְחַדוֹת שְׂשֵׂאֵלֶתָ בִּימֵי בֵּין הַמַּצָּרִים וְכוּ'; הַעֲקָר
— כְּפִי שְׂכַתּוֹב בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, כֵּן צָרִיף לְנִהַג. הֵיוּ צְדִיקִים מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהֵיוּ גּוֹמְרִים בְּשִׁלְשָׁה שְׁבוּעוֹת אֵלּוֹ אֶת הַתְּקוּנֵי זֶהר, כִּי
כְּתוֹב שָׁם, שְׂאֵלֶיהוּ הַנְּבִיא אָמַר לְרַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שְׂשִׁלְשִׁינָה
יְהִיָּה קֵן דְּרַף הַסֵּפֶר הַזֶּה, וְהִיּוֹת שְׂבִשְׂלְשָׁה שְׁבוּעוֹת אֵלּוֹ הַשְּׂכִינָה
בְּגִלוֹת כְּצִפּוֹר הַנוֹדְדָת מִקְּנָה, קֵן הַשְּׂכִינָה זֶה הַתְּקוּנֵי זֶהר. וּמִלְבַּד
זֹאת אֵין לָנוּ רַק הַשְּׂלְחֵן עֲרוּף, וְאוֹי לוֹ לְמִי שְׂנוֹטָה מְסַעֲיָךְ אַחַד
קָטָן. אֲסוּר לַעֲרֹף חֲתָנוֹת בְּיָמִים אֵלּוֹ, אֲסוּר לְהַסְתַּפֵּר, וּשְׂאָר מִיְנֵי
אַבָּל, וּמֵרֵאשׁ חֲדָשׁ אָב עַד תְּשַׁעָה בְּאָב אֲסוּר לְהַתְּרַחֵץ בְּסַבּוֹן וּבְמֵים
חַמִּים, אֲבָל הַהוֹלְכִים לְמִקְנָה, מִתְּרִים לְהַמְשִׁיף לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם חוּץ

אָשֶׁר ה' רסה בְּנַחֵל רסה

מתשעה באב, וכן אסור לכבס, אסור לאכל בשר, ויש נוהגים לעשות סיום ולאכל בשר, אבל זה רק לגבי חולה שההכרח לו לאכל בשר, אבל מי שבריא, כדאי בית אלקינו לנזר עצמנו תשעה ימים ולא לאכל בשר, וכן להזהר לנהוג שאר מנהגי אבלות כמובא בשלחן ערוך, וכל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה.

הדורש שלומך...

ה' רסה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' במנחם אב ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידידי היקר! עליך לדעת, אשר אין שום מציאות בלעדי הקדוש-ברוך-הוא! כל העולם פלו זה אלקות, וזהו דבר אשר לא יכולהו הרעיון — איך יכול להיות, שכל הבריאה כלה: דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא? אלא מרב האור אין רואים פלום; אבל במציאות, כל הבריאה כלה זה לבוש לגבי אמתת מציאותו יתברך, שהקדוש-ברוך-הוא מתיה ומקנים ומנהה את כל הבריאה כלה, דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון; והנה מאין אני יודע מה עכשו חסר לשכינה הקדושה, מה צריכים עכשו לתקן? בא רבנו ז"ל ומגלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פט) על הפסוק (תהלים ח, ו): "ותחסרהו מעט מאלקים וכבוד והדר תעטרהו", אם חסר לך משהו — סימן שהחסרון הוא גם אצל השכינה, נכנס בך דכאון ונפלת בעצבות, אז דיקא אתה תכריח עצמך להיות בשמחה, ואם זכית להגיע לגלוי זה, שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, ואתה מתחיל להתבונן בכל דבר רק על רוחניות חיות אלקות, זה צריך

לְהִבְיֵאֵךְ לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְצָרִיךְ לְרְאוֹת לְתַקֵּן מַה שֶּׁקִּלְקַלְנוּ, וּבְזֶה נִמְלֵא אֶת הַחֹסֶר אֲצֵל הַשְּׂכִינָה; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לָזֶה!

אודות מה ששאלת וכו'; תקוון רחל אין אומרים בימים שאין אומרים בהם תחנון, ולכן כל ימות השנה בימים שאין אומרים תחנון, אין אומרים תקוון רחל.

וכן אודות שאלתך בענין וכו'; רבנו ז"ל מאד מאד הקפיד על תפלין דרבנו תם, ואמר, שלדעתו תכף-ומיד כשהילד מתחיל להניח תפלין, שיתחיל להניח שני זוגות: אחד של רש"י ואחד של רבנו תם, וזה ענין גדול מאד, וממשיך הארה גדולה על הילד שנעשה בר-מצוה, וכך נוהגים בברסלב, שנוהרים מאד להניח תפלין דרבנו תם מגיל בר מצוה.

ובענין יציאת שבת, יש גם ענין רבנו תם — שבועים ושנים דקות אחר השקיעה, בחוץ לארץ בודאי צריכים לחפות שבועים ושנים דקות אחר צאת שבת, פי רואים שעדין יום והשקיעה אורכת זמן רב, ולכן יש בזה חשש של חלול שבת שהוא בסקילה, אף בארץ ישראל השקיעה מהירה, ולכן יש הרבה נוהגים שלא לפי רבנו תם, אבל חסידי ברסלב עורכים לעצמם חשבון — הלא שבת זה רוחניות אלקות, עולם הבא, וששת ימי החל זה הגיהנום, ומה יש לנו לרוץ כל-כף ולברוח מהגן-עדן, מהשבת, אל הגיהנום של ששת ימי החל? ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שצריכים להמשיך את השבת לששת ימי החל. ולכן אנו מחפשים עוד עשר או חמש-עשרה דקות, שיהיה שבועים ושנים דקות אחר השקיעה, ומה הפסדנו? המשכנו עלינו את השבת עוד ועוד.

ובענין לקום בחצות, רבנו ז"ל הזהיר על זה מאד מאד, כי אז הוא עת רצון גדול בשמים, ויכולים אז לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא יותר בנגל. וכן פתוב בזהר על הפסוק (איכה ב, יט): "שפכי פנים לך נכח פני ה'", שזה נאמר על חצות, שנמתקים אז כל הדינים מהאדם. ולכן זהו דבר גדול מאד להיות ער בחצות, ולבקשו יתברך כל מה שרוצים, אבל צריכים להיות פקח וחקם,

וּלְחֹשֵׁב: מַה יִּהְיֶה אַחֲר־כֶּךָ כָּל הַיּוֹם?! הֲאִם לֹא אָהֳיָה מִבְּהֵל וּמִבְּלָבָל וּבְחֹסֶר יֵשׁוּב הַדַּעַת, הֲיִוֹת שְׁלֹא יִשְׁנָתִי מִסְפִּיק?! אִךְ בְּאַמַּת יְכוּלִים לָקִים אֶת שְׁנֵיהֶם — לָקוּם בַּחֲצוֹת וּלְהִתְבוּדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַחֲר־כֶּךָ לִילֵךְ לִישׁוֹן תַּכְף-וּמְיָד, וְאִזּוֹכָה לָקוּם לְתַפְלָה בְּזִמְנָן, וַיֵּשׁ לוֹ סֵדֶר נִפְלָא וַיֵּשׁוּב הַדַּעַת כָּל הַיּוֹם כְּלוּ.

וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ וְכוּ'; רֵאשִׁית, עֲלִיךָ לַדַּעַת, אֲשֶׁר סֵעֲדַת מֵרַעִים הִיא סֵעֲדָה סְתֵמִית בְּעֵלְמָא, אֲבָל אִם עוֹשִׂים סֵעֲדָה שְׁיֵשׁ בָּהּ דְּבָרֵי אֲמוּנָה, דְּבָרֵי תוֹרָה, זֹו נִקְרְאֵת סֵעֲדַת מְצוּהָ. וְלָכֵן עֲלִיךָ לְלַקַּח וּלְשַׁמַּח בְּצוּמָא עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, אִף שְׁעֲדִין לֹא שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה, וּפְהוּ וְשֵׁם לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּדַבּוּרֵי אֲמוּנָה, וְלֹא לְהַכְנִיס בּוֹכּוּחִים כָּלֵל, אָדָם אֵינּוּ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַעְלָתוֹ, כְּשֶׁמְכַנִּים אֲמוּנָה בְּעוֹד יְהוּדִי, וְזֶהוּ הַתְּקוּן הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר לְאָדָם לְתַקֵּן אֶת עֲבָרָו — בְּזֶה שֶׁהוּא מְקַרֵּב יְהוּדִים אַחֲרֵים, וְנִפְלוּ הָעוֹן הַכִּי חָמוּר שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית, אוֹמֵר רַבְּנֵי ו'ל' (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן מֵא): תְּקוּן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה — יִשְׁתַּדֵּל לְהַחְזִיר אַחֲרֵים בְּתִשׁוּבָה; כִּי זֶהוּ הַתְּקוּן הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר לְנִשְׁמָתוֹ, שְׁיִחְזִיר עוֹד יְהוּדִים לְצוּר מַחְצַבְתָּם. וְלָכֵן בּוֹדֵאי תִלְךָ לְסֵעֲדָה וְתִשְׁמַח אִתָּם. וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה, שֶׁתּוֹזְכָה לְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבּוּרֵי אֲמוּנָה אֲפִלוּ בְּעַקִּיפִין, כִּי רַבְּנֵי ו'ל' גָּלָה לָנוּ: בְּזֶה שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִם זולָתוֹ מֵאֲמוּנָה, וּשְׁנֵיהֶם אַחַת נִתְקַן אוֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, וּמִתְרַבֵּז בְּדַבּוּרִים שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו, אוֹתָהּ הַשְּׁנֵיהֶם תִּשְׁאֵר לוֹ לְנִצְח; כִּי סוּף כָּל סוּף יִמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, כַּמָּה יֵשׁ לָנוּ לְחִיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם?! אוֹמֵר דְּוֹד הַמְּלִיךָ (תְּהִלִּים ז'): "יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה", אוֹמֵר עַל זֶה רַבְּנֵי ו'ל' (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סֵא): כָּל הַשְּׁבַעִים שָׁנָה חוֹלְפוֹת כְּרַבֵּעַ שְׁעָה, וּמַה יִּשְׁאֵר מֵאִתָּנוּ? הַדְּקָה שֶׁחֲשַׁבְנוּ מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ, זֶה יִשְׁאֵר לָנוּ לְנִצְח. וְלָכֵן אֵין דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוֹב מִלְּדַבֵּר עִם הַזּוֹלָת דְּבּוּרֵי אֲמוּנָה, וְהוּא מְקַשֵּׁיב לָךְ, וּבְאוֹתָם הִרְגָעִים שֶׁשָּׁמַע אוֹתְךָ, נִכְנָס בּוֹ הַרְהוּר תִּשׁוּבָה — אוֹלֵי יֵשׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים; וְאִף שֶׁקּוֹרָה אַחֲר־כֶּךָ מַה שֶּׁקּוֹרָה, אֲבָל הַדְּקוֹת הִלְלוּ שֶׁשָּׁמַע מֵאֲמוּנָה, אֵינָן הוֹלְכוֹת לְאַבוּד.

וכן אודות ששאלת וכו'; ראשית הכל, לפני שלומדים זהר, צריכים ללמד הרבה הרבה הלכה, ובפרט מי שחוזר בתשובה, צריך לידע, שיסוד היהדות זהו קיום מצוות מעשיות. ולכן הזהירנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן כט) על למוד הלכה, ואמר, שכל יהודי מחיב ללמד בכל יום הלכה; וזה מדבר על כל יהודי, ומכל שכן מי שלא גדל בין שומרי תורה ומצוות, הדבר הראשון בתורה בתשובה — למוד הלכות, לדעת איך להתנהג, מה זה גוף נקי, איך להתלבש בציצית ולהתעטר בתפלין, מהי שמירת שבת, מה מותר לאכל ומה אסור וכו', וכשלומדים הרבה הלכה, יכולים אחר-כך ללמד קבלה. יעזר לה הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להרגיש את הבורא ותברך שמו, ותהיה המאשר ביותר בתיך, ותזכה לקרב גם את חברך אל הקדוש-ברוך-הוא.

ואודות ששאלת וכו'; רבנו ז"ל דבר בכלליות המעלה הגדולה, שאדם בא אל הציון שלו, ונותן פרוטה לצדקה, ואומר עשרה מזמורי תהלים, או אז אפלו אם עצמו ונבדו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשואל תחתית ומתחתיו. ויהי גם נשים צריכות לחזר בתשובה, כי ההכרח לכלנו לשוב בתשובה — גם אנשים, גם נשים וכן הטיף. ולכן ציון רבנו ז"ל שיף לכלל ישראל — הן לגברים, הן לנשים והן לילדים, התקון שיף לכלם! ובמשך כל ימות השנה, אין יום מסים שיהיה חשוב יותר, אף ורק ראש השנה, שאז הוא הזמן שמחזרים לבוא אליו. ואמר רבנו ז"ל: אף שצדיקים אחרים אומרים אחרת, אני אומר, שכל מי שמאמין בי, שיהיה אצלי בראש השנה. ולכן כל השנה גדול הענין להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואין משנה באיזה תאריך באים, תמיד יכולים לפעל שם מה שרוצים לפעל, אבל בענין חובה לבוא לציון רבנו ז"ל, זה רק לגבי ראש השנה, שאז עלינו למסור נפשנו, פשוטו כמשמעו, כשיפתח הציון, להיות אצל רבנו ז"ל, כי אז רבנו ז"ל אומר, שיכול לתקן אדם, שכל השנה אינו יכול לתקנו, אף בראש השנה יכול לעשות לו תקון; תתאר לעצמך, אם רבנו ז"ל אומר, שהוא אינו יכול לתקן איזו נשמה, סימן שחטאה מאד, ועברה על כל התורה כלה הרבה פעמים. אבל

בראש השנה, אומר רבנו ז"ל, שִׁיכוֹל אֶפְלוּ נִשְׁמָה חוּטֵאֵת כְּזוֹ לְתַקֵּן, כי זהו גְּדֹל עֲנִינּוֹ — ראש השנה. יְעוֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְלְתַחֲתֵית הַמַּתִּים עִם כָּל הַצַּדִּיקִים וּבְתוֹכָם רַבְּנוּ ז"ל, וְנִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּגֹאֲלָתָן וּבִישׁוּעָתָן שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' רסו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אִוֹדוֹת עֲנִיֵן הַשְּׂמֻחָה וְכוּ', שְׂאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): מִצָּנָה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה תָּמִיד, זֶה סוֹכֵב עַל כָּלִיּוֹת הַיְהוּדוֹת, שְׂעֵלִינוּ לְהִיּוֹת שְׂמֻחִים וְעֵלִיזִים, שְׂזַכִּינוּ לְהִבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְדִיקָא בְּיָמִים טְרוּפִים אֱלוֹ, שְׂאֲנַחְנוּ בּוֹכִים וּמְבַכִּים עַל צְרוּת עִם יִשְׂרָאֵל, שְׂעֵבְרוּ אֶלְפִים שָׁנָה בְּגוּלָּה, וְשִׂמְעֵנוּ וְרֵאִינוּ וְקִרְאֵנוּ בְּסִפְרֵים אֶת הַרְצִיחוֹת וְהַמִּיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת, שְׂהַגוּיִים טְבַחוּ בְּעַם ה', וְזֶה שׁוֹבֵר אוֹתָנוּ מְאֹד, וְסוֹחֵט דְּמַעוֹת מְעִינֵינוּ, עַל גְּדֹל הַצָּעַר שְׂאֲנוּ רוֹאִים עַד עֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה כָּל-כָּף הַרְבֵּה הוֹרִים שְׂכוּלִים, אֲלֻמְנוֹת, יְתוּמִים, וְסִבָּל נוֹרָא, זֶה מְעַצֵּם מַה שְׂקוֹרָה בְּעוֹלָם, מְאוֹרְעוֹת מְעַצִּיבִים, הַמְּכַנִּיסִים בְּנוֹ שְׂבְרוֹן לֵב, אֲבָל מִצַּד נִקְדַּח הַיְהוּדוֹת, עֵלִינוּ לְהִיּוֹת שְׂמֻחִים וְעֵלִיזִים, שְׂנִבְרָאנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְאֲנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרָכָה מִיְחַדָּת: "שְׂלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֲשֶׁר אוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), שְׂזוֹ הַבְּרָכָה הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר, שְׂעַל יָדָה כָּל יְהוּדֵי יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה — "אֵף שְׂיַעֲבֹר עָלַי מַה שְׂיַעֲבֹר, לְכָל הַפְּחוֹת אֲנִי שְׂמַח שְׂלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי".

ואספּר לך ספור נורא מאד, שאַרע להרבי מקלויזינבורג זי"ע, בעת שהיה במחנה הסגר בשואה; הרשעים הארורים, חיות האדם, העבדו את היהודים בפרך, וצוּו עליהם לבנות קיר, ולהביא לבנים וטיט וכו' וכו', וכך עבדו ללא הפסק כמה אלפי יהודים ובתוכם הרבי הקדוש, צנומים בשלדים היו, בשלגופם כתנת דקה בלבד, בקור המקפיא דאז, ובנדאי לא היה הפרש בין שומרי תורה ומצוות לפורקי על, כלם הצרכו לעבד בעבודת כפיה ללא הכדל מעמד ועדה וכו', והנה עמל הרבי ומניח לבנה ללבנה, ובסמוך אליו עובד יהודי רחוק מיהדות לגמרי, ריפורמי, מנתק מן האמונה הקדושה, ולפתע פתאם באמצע העבודה, החל לרדת גשם זלעפות, ותוך שניות ספורות נרטבו כלם עד לשד עצמותיהם. והנה נשאה באויר פקדה מרשעת: "כל החדל מעבודה — ירה בראשו", ובנדאי המשיכו כלם בעבודה מתוך פחד אימים, כשהמטר הזועף ממשיך לרדת, ממאן הפוגות, ועבדו וכו', עבדו וכו', ונמקלו דמעויותיהם בטפות הגשם העזות. והנה עלתה בת שחוק על פניו הקדושים של הרבי, שאלו היהודי הריפורמי שעמד לידו: "רבי, האם עכשו גם-כן תברכו את הברכה 'שלא עשני גוי'?! (כי מסכן ראה איד מתעללים בהם, אזי נפל מהאמונה). ענה ואמר לו הרבי: "מעכשו אברך את הברכה הזו בשמחה עצומה וביתר שאת, מחמת שאני רואה אל מה השפלים, הנזדים הארורים הללו מסגלים, לקחת שלדי אדם ולהתעלל בהם ללא רחם, כשהם רועדים מקור להעבדים בפרך, אני נוכח ברשעות ובשחיתות של הרשעים הללו, איי, איי, אני מברך את הברכה: 'שלא עשני גוי' ביתר פונה".

וזה מוסר השכל גדול בעבורנו, אנו נמצאים בימי בין המצרים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה זה 'בין המצרים' האחרון, ולא גרע כבר מצרות, ונוזקה להתאחד יחד, ולאהב זה את זה, ולראות במו עינינו בבנין בית-המקדש.

מצד אחד עלינו לבכות להקדוש-ברוך-הוא על צרות ישראל וגלות השכינה, על חרבן בית-המקדש, חרבן בית-המחין, על השנאת חנם השורה בינינו, אף מצד שני עלינו לשמח שזכינו

לְהַבְרֵא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְאָנּוּ בְּנֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: סִימָן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִזְרַע הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים, וְזוֹ הַשְּׂמִיחָה שְׂאָנוּ שְׂמִיחִים אֶפְלוּ עִכְשָׁו בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים, בְּנִקְדַת הַיְהוּדוּת שְׂבָנוּ, שְׂנַבְרָאנוּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלָכֵן עָלִינוּ לְרֵאוֹת בְּפֶרֶט בְּשָׁבוּעַ שְׁחָל לְהִיּוֹת בּוֹ תְּשׁוּעָה בָּאֵב, לְקַבֵּל עַל עֲצָמָנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִצְּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ", וּבְפֶרֶט בְּיוֹם ה' בָּאֵב, שֶׁהוּא יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאֶרֶץ ו"ל", שְׂאוֹמֵר רַבָּנוּ ו"ל: בִּימֵי הָאֶרֶץ ו"ל הַחֵל לְהֵאִיר אוֹר הַגְּאֻלָּה, כִּי הוּא גְּלָה לָנוּ הַנְּסֻתוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהִסּוּד אֶצְלוֹ הָיָה מִצְּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ", עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁתִּקַּן, שְׂקָדָם הַתְּפִלָּה נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ מִצְּוֹת עֲשֵׂה זוֹ — לְאַהֲבֵת אֶת כָּל יְהוּדֵי, וְלָכֵן דִּיקָא בְּיוֹם הַהִלּוּלָא שְׁלוֹ, עָלִינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמָנוּ מִצְּוֹת אֶהְבֵת חֲבָרִים, וְלִשְׂרֹף אֶת הַשְּׂנֵאֵת חֲנָם הַטְּמוּנָה בָּנוּ, כִּי כָּלָנוּ גִזְעָנִים, כָּלָנוּ נְגוּעִים בְּחִיּוֹן שֶׁל שְׂנֵאָה וְהִסְתוֹת זֶה עַל זֶה, עַל-כֵּן בָּאוּ נִתְחִיל לְאַהֲבֵת זֶה אֶת זֶה; הֲלֹא אָנוּ רוֹאִים, שְׂבְּנֵי עֲשׂוֹ אֵינָם רוֹצִים רַק יְהוּדֵי שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְּוֹת, אֲלֹא אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, בְּכָלָנוּ הֵם חֲפָצִים, וְאֶצְל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלָנוּ בְּנִים, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים אַתֶּם לַהֲנִי"ה אֱלֹהֵיכֶם", וְאֶצְל אֲמוֹת הָעוֹלָם כָּלָנוּ יְהוּדִים, וְלָכֵן הָעֵקֶר לְהַפְסִיק אֶת הַהִסְתוֹת הַפְּרוּעוֹת זֶה נִגְדָה זֶה, לְחַדֵּל מִהַשְּׂנֵאֵת חֲנָם, וּמִי שִׂיּוּדַע שִׂישׁ בְּיָדוֹ כְּסֵף גִּזְלָה וּגְנָבָה, יִשְׂיָבָנוּ לְבַעַל חוּבוֹ, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂשָׁבוּעַ זֶה יְהִיָה הַכְּנָה לְחַג הַכִּי גְדוֹל, שְׂנִזְנָה כָּלָנוּ יַחַד לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדֻקָנוּ בְּבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ערב אָשר ה' רסז בנחל
ה' רסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' במנחם-אב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

את מכתבך לנכון קבלתי עכשו. ונשבר לפי בקרבי איך
שבאמת הייתם זויג טוב, והנה הוא נהג עמך כחיה וכרח ממך.

מה אמר לך, השם יתברך האמת יודע את שברון לפי, ואיך
שבֵּעֵלְךָ כְּבַר נִסָּה לְדַבֵּר עִמִּי כְּמָה פְּעָמִים, וּלְהַסְבִּיר לִי שֶׁהוּא אֵינוֹ
רוצה וכו', ואני לא רציתי אפלו לשמע דבריו, כי אני מכיר את
תכונות נפשכם, ואני יודע כמה אתם מתאימים זה לזו, אף מה
לעשות?! הוא אינו רוצה לשמע כלל; אני מצדי מרחקו בשביל זה
מאד מאד, כפי שהשם יתברך האמת יודע.

והנה בפעם הראשונה שכתבת לי מכתב, תכף-ומיד עניתי לך,
ואני יודע למה את כותבת שאיני מזדקק למכתבך, ובשביל זה
חשתי ולא התמהמהתי לכתב לך שורות אלו במכתב אקספרס,
שחס ושלום, אל תחשבי שפכר סוף העולם, וכאלו, חס ושלום, כל
העולם רק רמאים וכו' וכו'.

עליך לדעת, כי אדם שאינו מדבק את עצמו אל השם יתברך,
הוא כחיה בצורת אדם, והוא עלול לעשות כל הרע שבֵּעֵלְךָ,
רחמנא לצלן, ועל זה צריכים לבקש תמיד רחמים, שלא יפל בידי
חיה בדמות אנושי. ועל-כן לדעתי, עליך להתחזק מאד מאד
באמונה פשוטה, כי סוף כל סוף הכל ממנו יתברך, ותהיי רגילה
להתפלל ולדבר רק אליו יתברך, כי ישועתך תלויה רק בידו יתברך,
ולא ביד בשר ודם, אשר ידיעה זו כבר ישועה שלמה, כי מי שאינו
יודע זאת, עליו רחמנות גדולה עד מאד.

חסדי השם יתברך, זה לי יותר משמונה-עשרה שנים, שאני
מתעסק עם אנשים, לדבר עמָהם ולקרָבם אל דרכי רבנו ז"ל, וללמד
עמָהם עצותיו ותורותיו המלאות זיו וחייות ואור. ואם הייתי מספר

לך מה שעבר עלי במשך כל השנים, לא תוכלי להאמין, איך בשר ודם יכול לסבל כל-כך, אין זאת אלא על-ידי כחות למעלה מגדר אנושי. השם יתברך נתן לי כח ברזל לסבל כל זאת, אצלי נתקיים במלא מובן המלה צעקת הנביא (ישעיה א, ב): "בנים גדלתי ורוממתי והמה פשעו בי"; הסתובבו אצלי בחורים מגיל צעיר עד מאד, ואצלי נתגדלו ממש, ואצלי למדו, אשר הם נקראים בנים; פי' כל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו פאלו ילדו' (סנהדרין צט:), ובפרטיות היו אצלי נפשות, שהוצאתי אותם מזהמת הנפש, מנוקבא דתהומא רבה ממש, וזכו אצלי להרבה דברים יקרים, כמה מהם גם חתנתי. ולבסוף בעטו בי, ושלמו לי רעה תחת טובה, ועדין מדברים עלי כל דבר אסור על לא עול וכו'. והשם יתברך האמת יודע — מה שעשיתי להם, ואיך עזרתי להם, וכמה ימים ושביעות וחדשים ושנים ממש בליתי בשבילם, ולבסוף געשו לי שונאים גדולים. ואני בחסדו יתברך, איני נופל מזה, אדרבה, רק בזכות זו זכני השם יתברך להרבה טובות, שפע רוחני ושפע גשמי. וחסדי השם יתברך, כל ספרי מתפשטים בעולם במרץ כזה, אשר איני יודע אם היה עוד איזה צדיק בעולם, שדבריו ידפסו, ויחזרו וידפסו עשרות פעמים עוד בחיים חיותו, והעקר שהתפשטו בכל קצוות תבל ממש, פי אין מדינה במדינות המלך, מלכו של עולם, שלא יהיה בנמצא שם ספרי, אפלו במדינות שהם מאחורי מסך הברזל "מדינות הקומוניסטים ימח שמם", גם לשם הגיעו כבר ספרי דרך כמה וכמה אפנים, בדרךים ובסבות נפלאות וכו', ואל כל זה זכיתי רק בזכות שאני מצדי מסרתי נפש בשביל זולתי, והם שלמו לי רעה תחת טובה וכו'.

ועל-כן אבקש אותך מאד מאד לא להיות שבויה מכל העסק הרע הזה שעברת עכשו. אני יודע ומבין מרחוק כל מה שכבר סבלת בחיך, הן מהנשואין מקדם וכו' ועוד וכו' וכו', והעקר מה שאת סובלת עכשו. עליך ללמד ממני, מה עוד יותר קרוב לאדם מבניו, אין לאדם יותר קרוב מבנים, פי הם עצמו ובשרו ממש, יותר מאשתו, ואם הם בועטים באבא, זה יותר כואב מהכל, כמו-כן

'תְּלַמִּידִים' נִקְרָאִים 'בְּנִים', וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁהֵרֵב מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבְרוֹם וְהֵם בּוֹעֲטִים בּוֹ, אֲזִי הִצַּעַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְסַבֵּל הַכֹּל, וְלִידַע שְׂאִין בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל אֶלְקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, וְהוּא יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק גְּמוּר מַה שְּׁעוֹשָׂה, וּכְשֶׁאָדָם מְכַנִּים יְדִיעָה זֹו בְּדַעְתּוֹ, אֲזִי יָכוֹל לְעִבֵר עַל הַכֹּל, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִשְׁבֵר אוֹתוֹ, כִּי הוּא מֵאֲמִין חֲזָק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

לְדַעְתִּי, אֲסוּר לָךְ לְדוֹן אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְכַף חוֹב, בְּשִׁבְלֵי תוֹלַעַת אַחַת צָרִיכִים לְסַבֵּל כָּל הַתְּפוּחִים?! בְּנֹדָאֵי אַתָּה צוֹדֵקת, אִם לֹא יִזְרְקוּ אֶת הַתּוֹלַעַת — יִתְקַלְקְלוּ כָּל הַתְּפוּחִים, אֲבָל קִדְּם צָרִיכִים בְּכָלֵל לְדַעַת — מִי נִקְרָא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וּמִכָּל שְׂפָן מִי שְׁקוֹרָא אֶת עֲצָמוֹ תְּלַמִּידִי, הֲלֹא הוּא צָרִיךְ קִדְּם כָּל לְהִיּוֹת בְּקִי בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל מִמֶּשׁ בְּלֵי שׁוּם גְּזָמָא, כִּי אַחֲרַת רַק מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא אֶת זוּלָתוֹ. וְכֵן לְהַקְרֹת מִתְּלַמִּידִי, צָרִיכִים לְכָל הַפְּחוֹת לְגַמֵר פְּעַם אַחַת אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה: תַּנ"ךְ, שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֵפְתָא, מְדַרְשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא, מְכִילְתָא, סִפְרָא, סִפְרֵי, זֵהר וְתַקוּנִים, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, אַחֲרַת אֵין לִי שׁוּם שְׂיִכוֹת עִמּוֹ, וְהוּא פְּשוֹט שְׁקָרָן שְׁקוֹרָא אֶת עֲצָמוֹ תְּלַמִּידִי.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, הוּא יִתְבַּרֵךְ זָכָה אוֹתִי עִם הַרְבֵּה הַרְבֵּה תְּלַמִּידִים יִקְרִים, שְׂזָכוּ לְכָל זֶה. וְכַמְדַּמָּה לִי, שְׂבַעֲלָךְ עֲדִין עֲדִין רְחוֹק מִכָּל זֶה, הֵן אֲמַת שְׂיִישׁ בְּכַחוֹ סוּף כָּל סוּף לְבוֹא אֶל כָּל זֶה, כִּי לֹא בְּיוֹם אֶחָד, וְלֹא בְּשָׁבוּעַ, וְלֹא בְּחֻדָּשׁ, וְלֹא בְּשָׁנָה אַחַת זּוֹכִים לְזֶה, רַק אִם שׁוֹקֵדִים עַל דְּלִתְנוּ כַּמָּה שָׁנִים. אֶף לַעַת עֵתָה הוּא רְחוֹק מִכָּל זֶה. וְעַל-כֵּן אֵל תְּסַתְּפְלֵי בְּעִין רַעָה עַל כָּל תְּלַמִּידֵי הַיִּקְרִים, אַדְרַבָּה, עֲלִיךְ לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וּבִפְרָטִיּוֹת אוֹתִי. זְכָרִי הֵיטֵב אֵיךְ שְׂבַאתֶם שְׂגִיכֶם אֵלַי, וְהַבִּית הִיָּה מְלֹא בְּאֲנָשִׁים שְׂחִכוֹ לִי, וְעוֹבְתִי אֶת אֲשֵׁתִי וְאֶת בְּנֵי, אֶף שְׂהִיִּיתִי אֲזִי טְרוּד מְאֹד מְאֹד לְשִׁדְךָ אֶת בְּנֵי, גֵרוֹ יְאִיר, וְנִרְקָתִי הַכֹּל, לֹא אֲכַלְתִּי וְלֹא יִשְׁנָתִי, רַק קִבְּלִיתִי אֶת כָּל הָאוֹרְחִים בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, וְדַבְּרָתִי עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ וְדַעְתּוֹ וְכו', וְהִקְשַׁבְתִּי לְצַעֲקָתוֹ וְזַעֲקָתוֹ וְאֲנַחְתּוֹ וְכו', אֲשֶׁר כָּל

אֲשֶׁר ה' רסח בַּנְחַל ערה

צָעָקָה וְזַעָקָה וְאַנְחָה וְכוּ' עוֹשֶׂה חוֹר בְּלִבִּי, מֵרַב כָּאֵב וְיִסּוּרִים, שְׁאֲנִי מְכַנֵּס אֶת עֲצָמֵי לְגַמְרֵי בְּצַעְרוֹ הַקָּשָׁה שֶׁל הַזּוּלָּת, וְגַם אֶת שְׁנֵיכֶם קִבַּלְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים, וְהִסְבַּרְתִּי לָכֶם פְּנִים, וְעִזַּרְתִּי לָכֶם שְׂיִגְמַר בְּכִי טוֹב. אִךְ מָה אֶעֱשֶׂה, שֶׁהוּא פָּרָא אָדָם וּבְרַח מִמֶּךָ. תִּאֲמִינִי לִי, שְׁאֲנִי נוֹתֵן אֶת הַצֶּדֶק רַק לָךְ, וְאִמְרַתִּי לְבַעֲלֶךָ, יַעַן שֶׁעָשָׂה לָךְ דְּבַר כְּזֶה עַל לֹא דְבַר וְכוּ', דִּינִים גְּדוֹלִים יֵשׁ עֲלָיו בְּשָׁמַיִם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִרְחַם עַל שְׁנֵיכֶם, וְיוֹלִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַנְּכוֹנָה.

יִשְׁמִיעֵנִי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מִמֶּךָ רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם כָּל טוֹב.

דֶּרֶךְ אֲנִי, אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין מִכָּל מַכְתָּבִי זֶה, כִּי כָּל מָה שְׁאוּמֵר בְּשָׁמַי — הוּא שְׁקֵר לְגַמְרֵי, כַּעֲבוּדָה וְנֶה, כִּי אֶצְלִי מָה שְׂיֵשׁ בְּלִבִּי, אֲגַלֶּה תַּכְף־וּמִיד — בְּפֶה אוּ בְּכַתָּב.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, אֵינִי מִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְאֵינִי צְרִיךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, וְעַל־כֵּן אֵינִי חוֹנֵף אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, וְלִכֵּן אֲנִי כּוֹתֵב כָּל מָה שְׂיֵשׁ בְּלִבִּי, וְאֵינִי מְתַבְּיֵשׁ בְּזֶה כָּלֵל — לֹא בְּזֶה וְלֹא בְּבֵא.

ה' רסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ד' בְּמַנְחֵם־אֵב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

עֲצֵה הֲכִי טוֹבָה לְתֵן לָךְ הוּא שְׁמִירַת הַדְּבוּר, כִּי כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הוּא רַק מִפְּנֵי שֶׁהִפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ,

רעו אָשֶׁר ה' רסט בַּנְחָל

ומי שזוכה לשמר דבורו, יכול לזכות לבוא באמת לידי רוח-הקדוש
אפלו בזמן הזה. אשרי שיקים את זאת!

והיה טוב לך ללמד הרבה בספרי הפהן הגדול רבנו החפץ
חיים זצ"ל, שכלם נכתבו על-ידי שפע אלקי ששפע עליו, באשר
נראה מספריו הקדושים. והשם יתברך יעזור לנו שיתהפכו ימים אלו
לימי ששון ושמחה.

הדורש שלומה...

ה' רסט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדוש לסדר דברים, ה' במנחם-אב
ה'תשמ"ג, הלולא רבה דהאריו"ל, זכותו גן עלינו, ועל כל ישראל, אמן.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה להאברך היקר ... גרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות האברך ... גרו יאיר, הוא אינו עובד אצלי. ברוך ה', אין
לי בית-חרשת, ואין לי פועלים ועבדים, רק תורת ה' חפצתי ועסקי.
האברך הנ"ל נכנס אצלי בכל פעם, וגם מתפלל בבית מדרשנו, אני
אמסר לו את מכתבך. אקווה להשם יתברך שישלם לך את חובך.
והשם יתברך יעזור לנו לשלם לו יתברך חובותינו ברוחניות שאנו
חייבים לו יתברך, כי הוא יתברך גומל לחיבים טובות בכל עת.

אחי היקר! חזק מאוד מאוד לבקר מדי פעם אצל מצבת ציון
קבורת האר"י ז"ל, אשר לא רחוק מביתך, כי המקום ההוא אדמת
קדש, ושם מאיר האויר הנח והנזף (המוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
יז); ושם יכולים לפעל אצלו יתברך כל מה שצריכים ברוחניות
ובגשמיות, בזכות הצדיק השוכן שם. ומאליו מוכן, כשיבקר שם,
יבקר גם את ציון הבית יוסף ז"ל והאלשיף הקדוש, והמבי"ט
והרמ"ק זצ"ל וכו' וכו'.

אָשֶׁר ה' ער בַּנְחַל רעז

אָשֶׁרִיךְ, שְׂאֵתָה גַר בְּעִיר הַקִּדְשׁ צָפַת, שֶׁהוּא הַגָּלִיל, אֲשֶׁר הוּא
הַמָּקוֹם שֶׁיִּתְגַּלֶּה מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וַיִּגְאָלְנוּ גְאֵלַת עוֹלָם,
וַיִּתְהַפְּכוּ יָמִים אֵלֶיךָ לְיָמֵי שְׁשׂוֹן וְשִׁמְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדוֹן אֶת הַכָּל לְכַף זְכוּת, וְלֹא
לְהֵאָשִׁים אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה. וְאֵל זֶה יְכוּלִים לְזָכוּת עַל-יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה
בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

ה' ער.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת דְּבָרִים, ה' בְּמַנְחֵם־אָב
ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר, גַּר לְהַצְדִּיק גַּחֲלֵי נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּר יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְהִתְבַּשֵּׁר
בְּבִשׁוּרָה הַמְשֻׁמַּחַת, שֶׁבְּמָקוֹם רְחוֹק כְּזֶה בְּמַדְיַנַּת אֹרּוּגְוָאִי, גַּם־כֵּן
תִּמְצָא נֶפֶשׁ הַמְשֻׁתַּקְקֶת לֵילֶךְ בְּדֶרֶךְ הַתָּם וְהַנֶּפְלֵא, שֶׁהַכִּין לָנוּ רַבֵּנוּ
ז"ל. וְאָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁדְּבָרֵינוּ לֹא יִשׁוּבוּ רִיקָם, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר:
"הָאֵשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ".

אֲחֵי הַיָּקָר! פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ לְעֵת עֵתָה ד' סְפָרִים מְסֻפְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל. וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרְךָ אֲשַׁלַּח לְךָ עוֹד. הָעֵקֶר רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ
עִמָּהֶם, וְתַקִּים כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם; כִּי רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), שֶׁעֵקֶר שְׁלָמוֹת הַתְּקַרְבוּת אֵל הַצְדִּיק
הַאֲמֵת, הוּא רַק כְּשִׁשׁוּמְעִין בְּקוֹלוֹ, וּמְבַטְלִין אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו,
זוֹ נִקְרָאת הַתְּקַרְבוּת, וְאַחֲרַת רַק מְטַעִים אֶת עֲצָמָם. וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי
שֶׁנֶּשְׁכַּשְׁל בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁאֵז נִפְגַּם מִחוּ מְאֹד
מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּן, הוּא צְרִיךְ בְּיוֹתֵר לְבַטֵּל דַּעְתּוֹ נֶגְדַת הַצְדִּיק,

רעה אָשֶׁר ה' ער בַּנְחָל

כי אם לא — יהיה נאָבֵד, חס ושלום, משני העולמות, פּוֹבָא (בלקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן לו; ובלקוּטִי-הַלְכוֹת, קריאת שמע, הֵלְכָה ד'; ובלקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ה'; ובלקוּטִי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הֵלְכָה ד'); וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל, עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְנוּדַע מִרְבֵּנוּ ו"ל. וְעֲלִינוּ לְהַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָנוּ שְׂיָבִיא אוֹתָנוּ לְתַקוּנָנוּ הַנִּצְחִי — אִם רַק נִצִּיחַ אוֹתוֹ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטְיוֹת אֵלָיו יְתַבְרֵךְ. כִּי לְהֵאָדָם אֵין בְּעוֹלָם שׁוּם בְּרִיָּה שְׂיִכּוֹלָה לְהִבִּין אוֹתוֹ, רַק הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ, וְזֶהוּ רְצוֹנוֹ, שְׂתַמִּיד נְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ. כִּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת אֶמֶר, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ, שְׂאֵין לָהֶם לֹא מְלָךְ וְלֹא נְבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאֵין לָהֶם אֵלָא תְּפִלָּה זֹו בְּלִבָּד, אֶמֶר דּוֹד הַמְּלָךְ לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַל תִּבְזֶה אֶת תְּפִלָּתְךָ, עֵינֵי שָׁם. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁהִתְחַלַּת לְלַמֵּד עַל-פִּי סֵדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל. אַךְ בְּמִקּוֹם לְהִתְחַיֵּל בְּמַסְכַּת בָּבָא קַמָּא, הִיָּה טוֹב יוֹתֵר, שְׂתַתְּחִיל מִהִתְחַלַּת הַש"ס: מַסְכַּת בְּרָכוֹת, וְתַלְמֵד כְּסִדְרָן דִּיקָא, בְּכָל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה דְּפִים, וְכֵן בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ, וְכֵן בְּמִשְׁנֵיּוֹת.

וּמַחְמַת טְרָדוֹת הַשִּׁבְתָּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּכְתֹּב לִי תִכְף-וּמִיד בְּקַבְּלָתְךָ אֶת מִכְתָּבִי זֶה, וְכֵן אֶת הַסְּפָרִים, וְאִז אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

אֲשֶׁר ה' רעא בַּנְחַל רעט
ה' רעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרֵכ־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.
אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר הַשׁוֹבֵר אֶת הַרְע מֵהָאָדָם,
וּבִפְרָטִיּוֹת רַע הַכּוֹלֵל, שֶׁהִיא תְּאֵנֹת גְּאוּף, כְּמוֹ לִמּוּד מְשֻׁנּוּת.
וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים, מִמְּשִׁיךְ עַל
עַצְמוֹ עֲרָבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ מַח"י הַחַיִּים, רִישָׁא דְלֹא
אֲתִידַע. אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֶמְרוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּא"ו הַמוֹבָא בְּלִקְוֹטִי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א', שֶׁהוּא צוּרַת הַמַּקַּל, הַמְּכַנִּיעַ וּמְשַׁבֵּר
וּמְבַטֵּל אֶת הַרוּחַ שְׁטוֹת מֵהָאָדָם, עַיִן שָׁם.

מָה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר
בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלֵנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרִינוּ!

וְצָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, כִּפִּי שֶׁהָאָדָם זוֹכָה לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ בַּהֲתַקְרָבוֹת
אֶל הַצְדִּיק, כְּמוֹ-כֵן נִמְשַׁכֵּת עָלָיו שְׂמֻחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, 'חֲדוּהָ דְבַר
נֵשׁ מִמְּשִׁיךְ לְגַבִּיּוֹת חֲדוּהָ עַלֶּאָה יִתִּיר' (זֵהר חֶלֶק ב' קפד:); וּבִפְרָטִיּוֹת
חֲדוּהָ שְׁזוֹכָה לְהַתְּוֹדַע מִבֶּן הַשְּׂמֻחָה, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אֵין דְּרָגָה
בְּעוֹלָם שְׁלֹא יָבֹא אֶלֶיהָ — עַל-יְדֵי הַתַּקְרָבוֹתוֹ אֶל רַבְּנוֹ ז"ל. וְעַקֵּר
הַהֲתַקְרָבוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׂקִינָה רַבָּה בְּסַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין
עֶרְךָ אֶלֵיהֶם.

נָא וְנָא, אֶהוּבִי, אֲחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְדְבַר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר
הַכֹּל הוּא שְׂמֻחָה, כִּי תִפְלֵה שֶׁהִיא בְּשַׂמְחָה — עֲרֵכָה לְהַקְדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת תִּפְלָה, סִימָן פּא); וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה תִּבּוֹא
תִּפְלִתְךָ בְּהִיבַל מְלִיךְ (שָׁם סִימָן ע'); וּמִי שְׂמֻחָתְפָּלֵל בְּשַׂמְחָה, הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו (שָׁם סִימָן נו). עַל-כֵּן רְאֵה

להתפלל מתוך שמחה דיקא, ועל-ידי שמחה תזכה שהקדוש-ברוך-
הוא בעצמו ישמר את בריתך (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט).

אחי היקר! אף שאני יודע שפבר נפלת עד עכשו בבוץ גדול
וכו', ואתה מתלכלך בכל פעם בחטא המגנה של הוצאת זרע
לבטלה, רחמנא לצלן, כל זה בא רק על-ידי שאתה מפקיר את
עיניך, פי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, רחמנא
לצלן.

ובאמת, כפי פריצות הדור, שהולכות ממש ערמות וכו', כמעט
שאי אפשר להנצל מקלפה זו, יש רק עצה אחת — להתחזק מאד
מאד באמונה פשוטה, ולדבק עצמו בשורשו, ולידע שהכל לכל
אלקות הוא, ועל-ידי-זה שום דבר לא יבלבלו, מאחר שתתקף-ומיד
ידבק הכל אליו יתברך. וכן ירגיל את עצמו הרבה לדבר עמו
יתברך, אשר אין למעלה מזה בתקון הברית, כי על-ידי החטא הזה
נחשכים להאדם כל האורות, ומרים ומרוזים לו החיים. ובווערת בו
אש התאוות, כי כשנחשכים המאורי אור — נדלקים המאורי אש
(עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סו); ועל-ידי שתזכה לדבר עמו יתברך,
תתלהב נקדת פנימיות נשמתך, ותזכה להאירה באורו יתברך
השופע בכל העולם כלו.

תאמין לי, שאף שמצד אחד אני מצטער בצערך הקשה, שאתה
נכשל בראיות אסורות, ועל-ידי-זה אתה בא אל מה שאתה בא, אף
מצד שני אתה זוכה לחטף כל יום יום טוב אמתי ונצחי, ובוזה
ראוי לך להחיות את עצמך תמיד.

וגם אני שמח בשמחתך, שמחת הנקדות טובות, שאתה זוכה
לחטף בכל יום יום; אשריך ואשרי חלקך!

ונא ונא אל תירא ואל תחת משום דבר ומשום ברחה שבעולם.
ראה לכתב לי בכל פעם.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ה' ערב בְּנַחֵל רפא
ה' ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחִנֶּן, ז' בְּמִנְחָם אֵב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה, גֵּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם א' לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, שֶׁבְּחִסְדֵּי יִתְבָּרַךְ לֹא דִי שְׂאֵתָה מְשִׁתְּדֵל
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט שְׁגִלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל, אֵלָּא אֵתָה עוֹד מְעוֹרָר וּמְחַיֶּה אַחֲרֵים, וְגַם מְזַכֶּה אוֹתָם לְטַעַם
מִצּוּף נַעַם אִמְרוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, הַיְכֹלּוֹת לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל חַי.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, כִּי בְּזֵה מְגִלָּה וּמְרָאָה אֵת
תְּשׁוּקַת לְבָבוֹ אֵל הָאֵמֶת, וְדֶרֶךְ הַטּוֹב לְהִיטִיב. וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּעִנְיָנוּ,
שֶׁרַבְּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ בְּקֶשׁ אוֹתָנוּ וְצָנָה לָנוּ, שְׂאֵלוֹ הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ
תְּלַמִּידִים אַחֲרֵים וְכוּ', וְכֵן מְדוֹר דוֹר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
סח). וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְיָם דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה.

וּבְשִׁבְתְּ קִדְשׁ זֶה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבִרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה
"בְּרֵאשִׁית, לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל" (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), וְתִהְיֶה
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיְתָה אַרְיִכוֹת גְּדוּלָה כְּדֶרֶכְנוּ. וְתַמְצִית הַדְּבָר, כִּי זֶה
הַצְּדִיק הוּא הַפֶּאֶר וְהַיְפִי וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וּכְשֶׁהוּא נִתְגַּלָּה
וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְפָּרֵס, אִזּוֹ נִתְגַּלָּה וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְפָּרֵס שֵׁם ה', כִּי הַצְּדִיק
פּוֹתֵחַ אוֹר הַשְּׂכִינָה הַזּוֹרֵחַ בְּמִזְרַח, מָה שְׂאֵין כֵּן כְּשֶׁנִּתְפָּרֵס אַחֵר
שֶׁהוּא מְסַתֵּר אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ נִתְגַּבְּרִים הַמְּאֹרֵי אֵשׁ, שֶׁהֵם כָּלֵל
הַתְּאוֹת רְעוֹת, אֵשׁ דִּסְטֵרְא אַחֲרָא, אֵשׁ הַמְּחַלְקַת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
וְנִעְלָם וְנִסְתָּר הָאוֹר. שְׁפָל זֶה הוּא חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כִּי שֵׁם הִיָּה
עַקֵּר הָאוֹר הַמְּאִיר. וְעַל-יְדֵי שְׁנִעְלָם וְנִסְתָּר הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, נִחְרַב
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַמַּחִין, וְנִעְלָם וְנִסְתָּר הָאוֹר לְגַמְרִי, וְחֲשָׁף
וּמָר לוֹ מְאֹד מְאֹד וְכוּ'.

רַבֵּב אֲשֶׁר ה' עֹרֵב בְּנִחָל

ועל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, וְגַם
מִפְּרָסְמוֹ בְּעוֹלָם, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הוּא עוֹזֵר לְמַהֵר גְּאֹלְתָנוּ וּפְדִיּוֹן
נַפְשָׁנוּ, וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשָׁנוּ.

אודות הַמַּחְלָקָת שְׁעוֹבֶרֶת עֲלֵיכֶם, הַעֲצָה הִכִּי טוֹבָה הִיא
לְהַצְנִיעַ אֶת עֲצֻמוֹ כָּל מָה שְׂיָכוֹל, כִּי אֵין לָךְ יָפָה מִהַצְנִיעוֹת.
וּבִפְרָטִיּוֹת לְלַמֵּד בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי, בְּרֻכּוֹת, פָּרָק ה', הַלָּכָה א'): בְּרִית כְּרוּתָהּ הִיא הַיְגָע
בְּתַלְמוּדוֹ בְּצִנְעָא, לֹא בְּמַהֲרָה הוּא מְשַׁכְּחָהּ, מָה טַעַם? "וְאֵת צְנוּעִים
חֲכָמָה", עֵינֵי שָׁם. וְכֵן רְאִיתִי אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים,
הַמְתַּמִּידִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַכֹּל הוֹלֵךְ בְּהַצְנָע לְכַת, לוֹמְדִים
תּוֹרָה לְשִׁמָּה, לְשֵׁם ה', וְלַעוֹלָם בּוֹרְחִים מִכָּל מִינֵי וְכוּחִים שְׂאִינָם
מְבִיאִים לְשׁוּם דְּבָר, רַק תַּכְף לְשִׂאוֹל תַּחֲתִית. כִּי הַדְּבוּרִים בְּטָלִים
וּפְטוּטֵי דְבָרִים, שְׂנוֹכְנָסִים בְּטַעֲנוֹת, בְּקִשּׁוֹת וּבְסַפְקוֹת, רַק
מְבַלְבְּלִים אֶת הַמַּח, וְלוֹקְחִים מִהָאֵדָם אֶת זְמַנּוֹ הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַזְּמַן
הוּא הַדְּבָר הִכִּי יָקָר לָאָדָם, וְכִשְׁעוֹבֵר — אֵי אִפְשָׁר לְקַנּוֹתוֹ בְּשׁוּם
מָמוֹן שְׁבַעוֹלָם.

ועל־כֵּן אֲשֶׁרִי הַמְנַצֵּל אֶת זְמַנּוֹ, וְתַמִּיד רַק מִתְמִיד בַּתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן: בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְכוּ' וְכוּ',
וְכֵן מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ, וְכֵן מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִם
חֲבָרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ דִּיקָא וְלֹא בּוֹכוּחִים, כִּי הָעֵקֶר צְרִיכִים
לְדַבֵּר מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְזֶה כָּלֵנוּ מְשִׁתּוּיִם, לֹא צְרִיכִים לְדַבֵּר מִדְּרָכִים
וְהַנְהַגוֹת וְעִבּוּדוֹת וְכוּ' וְכוּ' רַק מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא
וְאֵין נִמְצָא בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ.

ועל־כֵּן מָה וְלָמָּה לְדַבֵּר פְּטוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים, שְׁלֹא יוֹצֵא מִזֶּה
שׁוּם דְּבָר, רַק עֲגָמַת נֶפֶשׁ וּמַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר
שְׁנוּאָה הַמַּחְלָקָת מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקִרְאָת הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שְׂפַתְבֶּת לִי, כֵּן הוּא
נְכוּן, שְׂתַרְגִּיל עֲצֻמְךָ לְחֲדַשׁ הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמְרוּ
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תַקּוּן גְּדוֹל עַל הָעֵבֶר, וּבִפְרָטִיּוֹת

אָשֶׁר ה' רעג בְּנַחֵל רפג

תקוּן עַל הַהוֹרִים רָעִים, כִּי כִנְגַד זֶה שֶׁהִרְהַר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּרַע,
יִתְחַיֵּל לְהִרְהַר בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וַיִּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי דְאִוְרֵיתָא, עֵינֵי שָׁם.

אודות אשְׁתָּף, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוֹר שְׁתַּעֲבֹר הַכֹּל בְּנִקְלָא, אֲכַל עֲלִיף
לְחִזְקָה וּלְאַמְצָה וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עַל לְבָהּ, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל אִשָּׁה
כְּשֶׁעוֹבְרַת הוֹלְדָה, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָּהּ, וּמְכַל שְׁפֹן כְּשֶׁהִבְעַל אֵינוֹ
מְבִינָה וְכוּ', וְאִדְרָבָה עוֹד מְעַמִּים עֲלֶיהָ עַל כָּבֵד וְכוּ', מִזֶּה בָּא שְׁבָאָה
לְשָׁבֵר עֲצָבִים, חֵס וְשָׁלוֹם.

וּרְבִנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד הִקְפִיד עַל שְׁלוֹם־בֵּית, וְאָמַר, שֶׁהִבְעַל־
דָּבָר אֹרֵב מְאֹד מְאֹד לְקַלְקַל אֶת הַשְׁלוֹם־בֵּית אֲצִל בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
בְּאִפְּן שֶׁיִּלְכַּד אוֹתָם. וְעַל־כֵּן הִחָכֵם — עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, וְהוּא עוֹזֵר
בְּבֵית וּמְרַחֵב דַּעְתָּהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אודות נְסִיעֶתְךָ אֶל הַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים, טוֹב מְאֹד אֲתָה עוֹשֶׂה,
אִף אֲסוּר לָךְ לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, כִּי כֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב): כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל דְּקַדְשָׁה, נִתְעוֹרֵר
כִּנְגְדוֹ קוֹל הַבְּרָה שֶׁל הַסְּטֵרָא אַחֲרָא, עֵינֵי שָׁם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאֲזוּ אֶכְתֵּב לָךְ עוֹד.

תְּלַמִּידֵי הָאִישׁ אֶלְקִי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, לֹא רָצוּ לְשִׁמְעַ
מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק מֵה שֶׁדַּבֵּר הוּא, וְהִיָּה כָּל דְּבוּר שֶׁלּוֹ חָשׁוּב אֲצִלָּם
מְאֹד מְאֹד, וְרָשְׁמוּ אֶת זֶה עַל פְּנֵי הַכֶּתֵב, וְדַבֵּר זֶה נְהוּג מִדּוֹר דּוֹר.

ה' רעג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' בְּמִנְחָם־אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרָף הַיְקָר וְהַחֲשׁוּב, נֵר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָא נְצָחִים.

את מכתביך לנכון אני מקבל, וטוב ויפה הדבר שאתה כותב בכל פעם, כי על-ידי-זה אתה מוריד מלבך אבן קשה המנחת שם וכו'.

מה אמר לך! עקר התגברות היצר הרע עליך, הוא רק מפני שאתה מתרשל בלמוד התורה הקדושה, כי בפרוש אמרו חכמינו הקדושים (קדושין דף ל.): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בראתי יצר הרע — בראתי תורה תבלין כנגדו; ואין שום עצה אחרת לשבר את יצרו הבוער בו בתאנת נאוף, כי אם על-ידי למוד התורה הקדושה. ועל-כן כל זמן שלא תהיה קבוע באיזה שעור בכל יום ויום, אין עליך לקוות בשבירת יצרך הרע הבוער בך כתנור חם, כי אין היצר הרע מצוי, אלא בלב פנוי מן החכמה (רמב"ם, הלכות אסורי ביאה, פרק כב, הלכה כא).

ועל-כן עשה זאת, איפוא, בני! והנצל כצבי מיד, שתרגיל את עצמך באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום, חק ולא יעבר, אשר דבר זה יקדש ויטהר אותך מבית ומבחוץ, כי לא אתדכי בר נש לעלמין אלא במלין דאורייתא [לא מטהר את עצמו אדם לעולם, אלא על-ידי דברי תורה], בגיני כך מלין דאורייתא לא מקבלין טמאה [בשביל כך דבורי תורה אינם מקבלין טמאה], בגין דאיהי קימא לדכאה לאלין דמסאבא [מפני שהם נתנו לטהר את אלו הטמאין], ואסותא באורייתא אשתפח [ורפואתו בתורה תמצא], דכתיב (משלי ג): "רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך" (עין זהר הקדוש קדושים, דף פ:).

מה אמר לך! רבנו ז"ל אמר: אם התורה תראה את פניה אליך, לא תרצה שום שחר, רק את התורה בעצמה (שיחות-הר"ן, סימן יז); ואמר בפרוש: נכספתי להמשיך את העולם לעשיה, שיהיה חיוב על כל אחד ואחד ללמד בכל יום ויום "כך וכך" (עין שם, סימן יט); ואמרו אנשי שלומנו הקדושים: קבלה מפי רבנו ז"ל, שזה סובב על אמירת ח"י פרקים משניות.

והנה אני יודע, שהלצים, סטרא דערב-רב, צוחקים מזה וכו',

אֲשֶׁר ה' רעג בַּנְחַל רפה

אבל סוף פל סוף גם בהתקרבות לרבנו ז"ל יכולים להטעות את עצמו מאד מאד, כי על-ידי התקרבות אל רבנו ז"ל — זוכה, שנפתחות לו העינים לראות, והעקר — לראות על עצמו, איך אחז במדות שלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז); נמצא, מי שבאמת מקרב אל רבנו ז"ל, תמיד מסתכל על עצמו, ועושה לעצמו חשבון צדק: "איך אני נראה, ובאילו אנפין איעול קדם מלפא" וכו'; וממילא יזכה, שיתפרדו ממנו כל פועלי און, ויזכה תמיד לרוץ ולברח רק אליו יתברך, ויתחיל להסתכל מה טוב בעדו. ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן כג): אשרי מי שזוכה לאכל כמה פרקים משניות, ולשנות איזה קפיטלך תהלים, ולהתלבש במצוות, עין שם.

אחי היקר! אתה צריך להתבודד הרבה עמו יתברך, ואז תראה לפני עיניך את קלוקל מעשיך ופגם דעתך, וכל מה שעובר ועבר עליך, ואז כבר לא תרצה לומר אילו דעות וכו', כאשר מצוי היום, שכל פגום, זב ומצרע, טמא לנפש אדם, מתערב בענינים רוחניים וכו', סוף פל סוף זכית בזכיות חנם, שביתך נעשה בית ועד לחכמים, ומתקבצים שם אנשי שלומנו היקרים בכל שבוע, לדבר מרבנו ז"ל. עליך לשרת אותם במסירות נפש, לתת לפניהם מאכל ומשקה, ושיהיה להם נוח. הלא בשביל זכות פזו שילמדו בביתך, היית צריך לשלם כל הון דעלמא, "סוף פל סוף פגום כמוני, מגשם ומלכלך בחטאים ועוונות כמוני, אשר מי יודע כמה אוכל לתקן את פגמי הרבים והעצומים, ופה מזכה אותי השם יתברך בזכיות חנם, שמתועדים אנשי שלומנו בביתי, לדבר מרבנו ז"ל, אשר הוא סוד נעלם ונסתר מכל העולמות" וכו' וכו'; עליך לשמח מאד מאד בזה, ולרקד מרב שמחה, ואיך יעלה על דעתך הפגומה והמגשמת בתאנות נאוף, לומר אילו דעות או עצות?! שב בצד, והקשב למה שמדברים!

ובאמת עליך לדעת, כי כל הירידות שיש לאדם, הן רק מסבת הגאות שנוכנסה בו, כי מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואינו רואה לפני עיניו, כי אם אורו יתברך, הוא לעולם לא

יתְעַרְב בְּשׁוֹם מַחְלָקָת, וְלֹא יִדְחַק אֶת עֲצָמוֹ לִזְמַר אֵיזָה דַעוֹת, כִּי הוּא יוֹשֵׁב תַּחְתּוֹ, וְאֵינוֹ יוֹצֵא מִמְקוֹמוֹ.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לֹא לְבַלְבֵּל וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל, רַק אֲחֹז בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי נִשְׁמַת הָאָדָם הִיא חֵלֶק אֱלֹקֵי מִמַּעַל מִמָּשׁ, וְתָמִיד מִשְׁתוֹקֵקָת לְעֲלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֶל הַמְּקוֹם שֶׁמִּשָּׁם חֲצָבָה, אִף יַעַן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוֹרִיד אֶת נִשְׁמַתוֹ שֶׁל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֵה הָעוֹלָם, אֶל תְּכֵלִית וְכוּנָה מִיַּחַדְתָּ, שְׂיִזְכֶּה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבַּרְךָ דִּירָה כְּאֵן בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׂיִגְלָה וַיְפָרְסָם אֶת אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ לְכָל דִּירֵי אֶרֶץ, עַל-כֵּן אֲסוּר לְדַחַק אֶת עֲצָמוֹ לַצָּאת מִזֵּה הָעוֹלָם, רַק יִרְאֶה תָּמִיד לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ עִם אֹרֹו הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיֵּאִיר עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עִזוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְהִנֵּה, מֵרַב חֲטָאִים וְעוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם, שֶׁלְכַלֵּךְ אֶת נִשְׁמַתוֹ מֵעַת יִרְדְּתָהּ וְכוּ', עָלָיו לִידַע, שֶׁעַל-יְדֵי חֲטָאֵיו הִרְבִּים, נִשְׁמַתוֹ מִתְלַבֶּשֶׁת בְּעֲנָנִים דְּמִכְסֵּין עַל עֵינָא, שֶׁהֵם כָּלֵל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁמְסַבְּבִין אֶת כָּל אָדָם כָּל הַתְּפִלָּה, כִּי כִּף יְכוֹל לַעֲבֹר לְאָדָם כָּל הַיּוֹם, וְהוּא יַחֲשֵׁב שֶׁהוּא אִישׁ כָּשֵׁר, וּמֵה גַם שְׂדֵבּוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת. וּבְאֲמַת הַכָּל דְּמִיּוֹן, הוּא עֲדִין עוֹמֵד בַּחוּץ לְגַמְרֵי. וְאִיךָ יְכוֹלִים לְרְאוֹת אֶת זֶה, אִיךָ אוֹחֲזוּ וּבְאִיזוֹ מְדַרְגָּה זָכָה כְּבָר? כָּל זֶה יְכוֹלִים לִידַע בְּשַׁעַת תְּפִלָּה, כִּי אִז מִתְעַלִּית נִשְׁמַתוֹ, וְרוֹצֶה לְהַכְּלִל בְּחֵי הַחַיִּים, שְׂרוֹצֶה לְחֹזֵר אֶל שְׂרָשָׁה. וְעַל-כֵּן אִם מְכוּן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּמְאִירוֹת לוֹ אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, וְאֵין לוֹ שׁוֹם צַד מִחְשְׁבוֹת זְרוֹת, אִז יִדַע שֶׁהוּא כְּבָר זָכָה לְאִיזוֹ דְּרָגָה, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְכוּ'. אֲבָל כָּל זְמַן שֵׁישׁ לוֹ מִחְשְׁבוֹת זְרוֹת, וּמְכַל שֶׁכֵּן הִרְהוּרִים מְגַנְיִים בְּתַאֲוֹת גְּאוּף, מְמוֹן, אֲכִילָה וְכוּ' וְכוּ', יִדַע שֶׁעֲדִין רְחוּק הוּא לְגַמְרֵי, וְהַכָּל עֲדִין בְּדְמִיּוֹן גָּדוֹל. כִּי עַקֵּר הָאָדָם הוּא רַק בְּשַׁעַה

אֲשֶׁר ה' עֵדָר בְּנַחֵל רַפְז

שְׁמֵתִפְלֵל, שָׁאז הוּא מָאד מָאד מְלֵהָב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֶז יְכוּל
לְהוֹכִיחַ בְּעֵצְמוֹ הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד,
אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חִלְקֵנוּ וְגוּרְלָנוּ, וּתְהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ, אֵין אָנוּ
חוֹלְקִים עִלָּיו, וְאֵין אָנוּ מְבֹזִים סְפָרְיוֹ הַקְּדוּשִׁים, אֲדַרְבָּהּ, אָנוּ
מִשְׁתַּדְּלִים לִילֵךְ בְּדַרְכּוֹ, דְּרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט. וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ יֵאִיר
עֵינֵינוּ בְּמְאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְשׁוֹב בְּאַמֶּת עַל חַטָּאת נְעוּרֵינוּ, וְלֹא
נִבְלָבֵל אֶת עֵצְמָנוּ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רַעַד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֶקְמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֵלֵינוּ ... גַּר יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וּבְעֵת רְצוֹן בְּשַׁעַת
חֲצוֹת, אֲזַפִּיר אוֹתְךָ לְטוֹבָה, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתָנוּ בְּתוֹךְ
תְּפִלַּת אַחֵינוּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ וּמִכְּלָנוּ כָּל הַדֵּינִים.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעֵנִין הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, כִּי אוֹר רַבְּנוּ
ז"ל הוּא מִתְּנָה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוּ מְצַמְצָם אֶצֶל פְּרָטִי כָּלֵל. עַל-כֵּן
אֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק הַתְּמִד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר שָׁם גְּנוּזִים פְּנֵיו, שְׁכָלוֹ וְחֶקְמָתוֹ (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן
קצ"ב), וְכָל מַה שֶׁתְּתַמִּיד בְּהֵם יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יֵאִיר בְּךָ יוֹתֵר אוֹרוֹ הַגְּנוּז.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַקֵר הַצְּלָחָתְךָ בְּקָרוֹב רְחוּקִים, זֶה רַק בְּזִכּוֹת

רפח אָשֶׁר ה' ערה בַּנְחָל

רַבְּנוּ ו'ל, עַל-כֵּן רָאָה לְגַלוּתוֹ וּלְפָרְסָמוֹ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵל
תַּתְּבִישׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים.

וּמַחֲמַת הַטְּרָדוֹת אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' ערה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ח' בַּמְּנַחֵם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, נֵר לְהַצְדִּיק נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצִיחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַסֵּפֶר "קוֹל קוֹרָא אֶל ה'", שְׁזָכִיתָ לְהַדְפִּיס
בְּמַדְיַת אַרְגֵּנְטִינָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וְאֵת גְּדֹל שְׂמִחָתִי, אִיךָ שָׁגַם
בְּמַדְיַת רַחֲוֶקָה כְּזוֹ מַמְדִיַּת הַמְּלָךְ, מַלְכוּ שֶׁל עוֹלָם, יִמְצָא אַחַד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִתְחִיל לְהַדְפִּיס שָׁם סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל. אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי
חֲלָקְךָ! כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל בְּזְכוּת הַרְבִּים כִּמּוֹ הַדְּפָסַת סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל. וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְנוּ אֵת זֶה לְצַדְקָה קְבוּעָה בְּכָל עֵת,
כִּמּוֹ שְׁאָמְרוּ (פְּתוּחוֹת דף נ.): "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת" (תְּהִלִּים קו, ג) —
זֶה הַפּוֹתֵב סִפְרִים וּמְשַׁאֵלֵן לְאַחֲרִים, עֵינֵי שָׁם; כִּי סֵפֶר נִשְׂאָר בְּכָל
עֵת מְצוּא, הֵינּוּ סֵתֵם צְדָקָה — נוֹתֵן לְעַנִּי וְאוֹכְלוֹ, אֲבָל צְדָקָה
לְהַדְפִּיס סֵפֶר, שְׂמִחָהּ וּמְחֻזָּק אֵת לֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וּמְקַרְבוֹ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, זֶה נִשְׂאָר בְּכָל עֵת, כִּי סֵפֶר יָכוֹל לְעַמֵּד לְדוֹרוֹת. וְעַל-כֵּן אָמַר
מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה') עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קיט,
קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׂאָרַת
לְעוֹלָם? כְּשֶׁנוֹתֵן לְהַדְפִּיס תּוֹרַת אֱמֶת מֵהַצְדִּיק הָאֱמֶת, הַמְּחִיָּה וּמְחֻזָּק
נִפְשוֹת יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן צְרִיךָ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי דְבַר גְּדוֹל אֶתָּה
עוֹשֶׂה, וְזֶהוּ עֵקֶר הַצְּדָקָה בְּצַדְקַת רַבְּנוּ ו'ל — לְהַדְפִּיס וּלְהַפְּיץ

אֲשֶׁר ה' ערה בַּנְחָל רפט

ספָּרְיוֹ הַקְדוּשִׁים, כִּי בָּזָה יִמְשִׁיף אֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל הַעוֹלָם כְּלוּ, לְדוּרֵי דוּרוֹת עַד סוֹף כָּל הַדוּרוֹת, וְאָסוּר לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, כְּאֵלוֹ יֵשׁ אִיזוֹ צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִצְדָּקָה זוֹ. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹד מְעַט, כְּשִׁיתוּדַעוּ אֵלֹה הַבְּעָלִי כַּדִּים רִיקִים, שְׁגַם בְּמַדִּינַת אֲרָגְנִינָה נִמְצְאִים קְבוּץ שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, יִתְחִילוּ לְרוּץ לְשֵׁם: זֶה יָבוֹא בְּכַדוֹ — הַתְּלַמוֹד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה יָבוֹא בְּחֻבֵיתוֹ — הַכּוֹלֵל שְׁלוֹ, וְזֶה יָבוֹא בְּקוֹרְתוֹ — קְרִיתוֹ שְׁבוּנָה, וְכָל אֶחָד יִרְצֶה לְשַׁכְנַע אוֹתוֹ. כְּאֵלוֹ הַצְּדָקָה שְׁלוֹ הִיא הַכִּי חֲשׁוּבָה, וְכֵאלוֹ רַק הַתְּלַמוֹד תּוֹרָה הוּא נִחְלַת רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵאלוֹ רַק הַכּוֹלֵל אוֹ הַקְרָיָה וְכַדוּמָה הַכְּלִי הַכְּלִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד לְטוֹבַת עַצְמוֹ דוֹרֵשׁ, אֲבָרְכִים רוּצִים פְּרַנְסָה, בְּוֹדָאֵי הוּא עֲנִין נִפְלֵא — תְּלַמוֹד תּוֹרָה עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אוֹ יְשִׁיבָה, אוֹ כּוֹלֵל, אוֹ קְרָיָה, אֲבָל לֹא שְׂיֵאמֶר כָּל אֶחָד, כִּי רַק הוּא צָנוּר הַמְּגַלָּה אֶת רַבְּנוּ ו"ל.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַכֹּל שְׁקָר וְכָזָב! כָּל אֶחָד לְכָבוֹד עַצְמוֹ הוּא דוֹרֵשׁ, הוּא צְרִיף לְפְרַנְסָה, לְפְרַנְסָה אֲשֶׁתּוֹ וּבְנָיו — שְׂיֵהִיָּה בְּרִיא, וְתֵהִיָּה לוֹ פְּרַנְסָה, אֲבָל צְדָקָה בְּעֵבֹר רַבְּנוּ ו"ל, הוּא אֵף וְרַק לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים בְּזוּל גְּדוֹל מְאֹד, בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת! וְלְהַפְיִצָם בֵּין שְׁכָבוֹת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הֵרֵב הַחֲסִיד ר' אֲבָרְהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים") כּוֹתֵב בְּסִפְרוֹ "כּוֹכְבֵי אוֹר": בְּעֲנִין הַדְּפָסָה אֵין לִי אִפְלוֹ מַלִּים לְהַסְבִּיר מַעֲלָתָהּ, עֵין שֵׁם.

וְעַל-כֵּן עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַצְּדָקָה לְמַעַן רַבְּנוּ ו"ל, הִיא רַק הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְלֹא לְעֲשׂוֹת גַּם מְזֶה פְּרַנְסָה, וְלִכְתָּב: "כָּל הַזְּכוּיֹת שְׁמוֹרוֹת" וְכוּ' וְכַדוּמָה, עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ יִמְסֹר נַפְשׁוֹ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְתִלְמִידָיו בְּעִירוֹ וּבְמַדִּינָתוֹ, וַיִּפְיִצָם בֵּין כָּלל יִשְׂרָאֵל הַדְּרִים בְּאוֹתָהּ מַדִּינָה וּבְאוֹתָהּ עִיר שֶׁהוּא גֵר שָׁם, וְזֶה בְּרוּר מְאֹד.

אֵף יַעַן כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְרַבּוּ אֵלֹה הַבְּעָלִי כַּדִּים, שְׁכָבְלֵנוּ יוֹם יוֹם צָץ כַּד וְחֻבֵית וְקוֹרָה חֲדָשָׁה, וּמְכַלְבְּלִים אֶת הַדַּעַת, כְּאֵלוֹ

רצ אֲשֶׁר ה' רעו בַּנְּחָל

רק הם בוֹנִים דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲרֵים מַחְרִיבִים, עַל-כֵּן הִהְכַּרְתָּ לְפָרְסָם מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, כִּי אִם תִּסְתַּכַּל בְּעֵין הָאֱמֶת, תִּרְאֶה — שֶׁכָּל אֶחָד לְכָבוֹד עֲצָמוֹ דוֹרֵשׁ, וְצָרִיךְ פְּרִנְסָה, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לְזָכוֹת לַתֵּן צְדָקָה לְמַעַן רַבְּנוּ ז"ל, הָעֶקֶר שֶׁיִּרְאֶה לְהִדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֵיזָה סֵפֶר מִסְפָּרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

וְעֶקֶר הַפְּצָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְעַל-כֵּן אִסּוּר לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מְשָׂא וּמִתֵּן מִסְפָּרָיו הַקְּדוּשִׁים, רַק לְהַפִּיץ בְּזוּל גְּדוּל — כַּמָּה שִׁיתָנוּ, אֲפֹלוּ כַּמָּה פְּרוּטוֹת, הָעֶקֶר שִׁיוּפֵץ אוֹרוֹ וְדַעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, לְהִדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים בְּמַדִּינַתְךָ וְלְהַפִּיץ, אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסִפֵּר זְכוּתְךָ בְּשָׂמַיִם, וְזֶה זְכוּי הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וּבְפִרְטוּיּוֹת בֵּין אַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים, שֶׁכָּלֵם אֲנָשִׁים תְּמִימִים וְיִשְׂרָיִם, שְׁרוּחַ הַזְּמַן נִגְעָה בָּהֶם — צָרִיךְ לְקַרְבֵּם, וּלְהָאִיר בָּהֶם אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

הַיּוֹם בָּא אֵלַי בְּחוֹר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהֵבִיא לִי מִתְּנֶה מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל — סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֵף יֵצְאוּ מִהַדְּפוּס שֵׁם, וְעַל-כֵּן אָנִי שׁוֹלַח אוֹתָם אֵלֶיךָ, אוֹלֵי תִזְכֶּה גַם אֶתָּה לְהִדְפִּיסָם בְּמַדִּינַתְךָ.

ה' רעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ח' בְּמִנְחָם אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נָרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

אֲשֶׁר ה' רֵעו בְּנַחֵל רֵצָא

וּבְאֵמֶת תֵּאֱמִין לִי, שְׁתִּשׁוּקֶת לְבִי לְבוֹא אֵלֶיךָ בְּכַתּוּבִים אֲרָכִים, לְחֹזֶק וּלְאַמֶּץ אוֹתָךְ כְּפִי שְׂרָאוּי, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל לְכַנּוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, שֶׁלֹּא יִפִּיל אוֹתוֹ הַרְעָה שֶׁל אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים, וּבִפְרָטִיּוֹת הַבְּעָלִי פְדִים וְחֲבִיּוֹת וְקוֹרוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד בָּא בְּכַדּוֹ וְחֲבִיּוֹתוֹ וְקוֹרְתּוֹ, שֶׁהוּא תִּלְמוּד תּוֹרָה, כּוֹלֵל, קָרְיָה וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד בָּא לְבַלְבֵּל אֶת הַמַּח, כְּאֱלוֹי רַק הוּא בּוֹנֵה דַעַת רַבָּנוּ וְ"ל וְלֹא אַחֵר וְכוּ' וְכוּ' כְּנֶהוֹג עֲכָשׁוּ.

עַל-כֵּן עַל זֶה צָרִיכִים חֲזוּק עֲצוּם עַד מְאֹד מְאֹד, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְבַלְבָּלוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, בְּוַדָּאִי כָּל מֵה שֶׁעוֹשִׂים בְּשִׁבְלֵי רַבָּנוּ וְ"ל, הוּא עֲנִיָּן יָקָר עַד מְאֹד, אִךְ הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי עַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (כְּתוּבֹת דָּף ג.): עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת — זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמִשְׁאִילֵם לְאַחֲרִים; כִּי זוֹהִי צְדָקָה שֶׁנִּשְׁאַרְתָּ בְּכָל עֵת, כִּי סֵפֶר נִשְׁאַר קַיָּם לְדוֹרוֹת.

עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹזֵר לָזֶה — הֵן שֶׁמְדַפְּסִים בְּעֲצָמוֹ, וְהֵן שֶׁעוֹזֵר שְׁאַחֲרֵים יְדַפְּסוּ וְיַפְּיִצוּ בְּזוּל גְּדוּל, עַד שֶׁיִּגְיַע אֶל כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כָּל זֹאת הִיָּה רְאוּי לִי לְכַתֵּב לָךְ בְּאַרְיֵכוֹת גְּדוּלָה, כְּפִי תִּשׁוּקֶת לְבִי לְהִתְאַחֵד עִם לְבָבְךָ, כִּי אַתֶּם יְכוּלִים לְכַנּוֹת גְּדוּלוֹת בְּמַדְיַנַּת אֲנִגְלִיָּה, וְכֵן לְהַדְפִּים שֵׁם הַסְּפָרִים, אִךְ תֵּאֱמִין לִי, שֶׁטְרַדוֹתֵי כָּל-כָּף רַבּוּ, עַד שֶׁאֵין לִי זְמַן לְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. אֲנִי מְקַוֶּה בְּקִרְבֵּךְ לְכַתֵּב לָךְ בְּאַרְיֵכוֹת גְּדוּלָה, אֲבָל לְעֵת עֵתָה תִּרְאֶה לְעֵין בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שֶׁכֵּלֵם נִכְתְּבוּ רַק בְּשִׁבְלֵיךָ מִמֶּשׁ, וְהוּא כְּלָלִיּוֹת גְּדוּלָה, אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז בָּהֶם!

וְעֲכָשׁוּ הִבִּיא לִי בַּחֹר סֵפֶר "גְּנֻחֵי אֵשׁ" מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלְקָטוּ אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁכְּתַבְתִּי לְכָלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְהַדְפִּיסוּ אֶת זֶה בְּכָרֶךְ בְּפָנָי עֲצָמוֹ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ, כִּי לֹא לָרִיק יִגִּיעַתְנוּ, כִּי בְרוּךְ ה', קָם עֲכָשׁוּ דוֹר חֲדָשׁ

רצב אָשֶׁר ה' רעז בַּנְחָל

שֶׁל "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי רַבֵּנוּ ז"ל, הַמְקִימִים אֶת עֲצוּתוֹ
הַקְּדוּשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִישִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְמַסֵּר אֶת הַסְּפָרִים לְחֻבְרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר.

ה' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַת נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ מִיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ — לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי,
וְהַנְרָאָה שְׂאֵבֶד בְּדִרְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ לְמַצֵּא אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת,
עַל-יְדֵי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב בְּאַמֶּת אֶל הַצְדִּיק, אֲשֶׁר אֶצְלוּ נִמְצְאוֹת כָּל
הָאֲבֹדוֹת שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפח). וּבְאַמֶּת
צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה רַחֲמִים, שְׂיִזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר עַל
מְקוֹמוֹ וְעַל עַמְדוֹ, וְלֹא יִתְיָאֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּהִתְחַלֵּה, קִדְּם
שְׂזוּכִים לְמַצֵּא אֶת הַצְדִּיק הָאֱמֶת, צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה רַחֲמֵי הַרְבֵּה
רַחֲמִים, שְׂיִזְכֶּה לְמַצֵּא אוֹתוֹ, וּכְשִׂזְכֶּה כָּבֵד לְמַצֵּא אוֹתוֹ אֲזַ צְרִיכִים
לְרַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים גְּדוֹלִים, שְׂיִזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֶצֶל הַצְדִּיק הָאֱמֶת,
וְכֵן שֶׁהַצְדִּיק הָאֱמֶת לֹא יִתְכַסֶּה מִמֶּנּוּ (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
גס).

וְאֵנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׂעוֹבְרֵת עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְרִירוֹת
כְּזוֹ, אֲשֶׁר כְּמַעַט יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ, לְכָל אֶחָד עוֹבֵר עָלָיו בְּאִפְּן אַחֵר
לְגַמְרִי: זֶה בְּמַצִּיאַת הַזְּוִיג, זֶה בְּהוֹלֵדֶת בָּנִים, זֶה בְּפִרְנֻסָּה, זֶה
בְּכְרִיאוֹת, זֶה בְּשְׁלוֹם-בֵּית, זֶה עִם שְׂכָנִים וְכוּ' וְכוּ', עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד עוֹבֵר בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרִי, וְהוּא צְרִיךְ לְבּוֹא אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֶת

אֲשֶׁר ה' רעז בַּנְחָל רצג

שִׁיחֲזִיר לוֹ אֶת אֲבֹדָתוֹ, כִּי כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת בָּאוֹת רַק מֵהַצַּדִּיק (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמ), וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּקְרָב בְּאַמֶּת אֶל הַצַּדִּיק, הוּא יִקְבַּל חֲזָרָה בְּנִקְלָא אֶת כָּל מַה שֶּׁחָסַר לוֹ, כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱבָד מִמֶּנּוּ. וְזֶה דְבַר הַכִּי קָשָׁה וְכָבֵד לְאָדָם מְרַב הַתְּמוּרוֹת, שִׁיזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְאִפְלוּ כְּשֶׁכָּבַד זֹכֶה לְמַצֵּא אוֹתוֹ, צָרִיף לְרַחֲמִים רַבִּים, שֶׁלֹּא יִתְעַרֵּב בְּרִיב לֹא לוֹ, אֲשֶׁר מִקִּים תְּמִיד הַסֵּמ"ך-מ"ם שׁוֹעֲלִים קְטָנִים מְחַבְּלֵי כְרָמִים, כְּרָמֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּקַל יִבְגְּלוּ לְאִבְדֹת אֶת הַכֹּל, חַס וְשָׁלוֹם.

עַל-כֵּן אֲשֶׁרִיף וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקִי, שֶׁאֲתָה זֹכֶה לְחִזֹּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְאֲתָה מִתְּמִיד בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחָל", אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי מִי שִׁיְהִיָּה חִזֹּק בְּסִפְרֵים אֵלָיו, וְיִתְמַיֵּד בָּהֶם, לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ. וְהַעֲקָר שִׁיְהִיָּה קָבוּעַ בָּהֶם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

וְהִנֵּה אֲתָה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ הַנִּשְׁבֵּר שֶׁלְכַדוֹ אוֹתָךְ בְּפִח יְקוּשׁ, וּמְכַרְיָחִים אוֹתָךְ לִילֶךְ לְשֵׁם, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת שֵׁם צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים עֲצוּמִים, שִׁישְׂאָר יִהְיֶינִי שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, כִּי עַל הַעֲרֵב-רַב נֹאמֵר (מִשְׁלֵי ב, יט): "כָּל בְּאֵיָה לֹא יִשׁוּבוּן", רַחֲמָנָא לְצַלֵּן; כִּי כָּל כּוֹנְנָתָם הַטְּמָאָה הִיא לְעַקֵּר וּלְשַׁרֵּשׁ אֶת נִקְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מִיִּשְׂרָאֵל — הִיא לֹא תִהְיֶה, וְכֵן הִתִּירוּ עֲרִיּוֹת בְּפִרְהֶסְיָה, עַל-יְדֵי לְקִיחָתָם אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת יְכוּלִים לְעַבֵּר שֵׁם הַג' עֲבֻרוֹת: עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהוּא פָּגַם קְלִקוּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת, גְּדֹל הַהִפְקָרוֹת שִׁישׁ שֵׁם, וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, שִׁיעֲשֵׂה רוֹצֵחַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שִׁיִּצְיָלוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית הַזוֹ. וּבְכַפְרֵט אֲתָה, שִׁישׁ לָךְ כְּסוּפִין חֲזָקִים לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ עֲצוּתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, הַמְּחִיּוֹת וְהַמְּחִזְקוֹת אֶת נַפְשׁ הַהוֹגָה בְּהֵן.

והנה בנדאי צרתך היא צרה גדולה, ובפנטיות, כי פריצי הערב-רב, שהתפשטו על אחינו בני ישראל עם יד ברזל, בעוונותינו הרבים, וליוצא ולבא אין שלום, ועל מי שיכולים להשתלט — הם משתלטים, ועל-כן רק עצה אחת יש לתן לך — שתרכה בתפלה, שיוציא אותך הבורא ותברך מהפח נשבר שנפלת בו.

ולעת עתה כשאתה מכרח להיות אצלם, תקים מניה וביה בא גיזיל ביה נרגא' (סנהדרין דף לט:), שדיקא שם במקום הסטרא אחרא, התבודד הרבה עמו ותברך, ותדבר עם אחינו בני ישראל בדבורי אמונה והשגחה פרטית ועצות רבנו ז"ל, ותפיץ ביניהם את ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מדבר זה, מלהחזיר בתשובה עוד נפש מאחינו בני ישראל.

ובאמת מה אנו יודעים מה רוצה מאתנו השם ותברך, ובאיזה מקום מוליכנו ומשליכנו?! דבר אחד צריך להיות אצלנו חזק — באיזה מקום שרק נמצא, גם משם נמשיך את עצמנו אליו ותברך, ונדבר ונשיח עמו ותברך, וגם נגלה ונפרסם את רבנו ז"ל. ועל-כן מה ולמה לפחד?! יותר טוב להמשיך את עצמו אל אורו ותברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב (יחזקאל מא, ב): "והארץ האירה מכבודו" וגו', ולהאיר על נפשנו הארת זיו שכינת עזו ותברך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד ללמד בכל יום שעורים קבועים על-פי דרך התם שגלה לנו רבנו ז"ל ללמד כסדרן דיקא, כמובא באריכות בקונטרס "סדר-דרך-הלמוד", וראה שלבל יחסר לך יום מבלי למוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ועוד מה שתבחר לך, והתורה תגן ותציל אותך מכל רעה. וכמו שמובא בזהר הקדוש פנשה זו (חלק ג' רס): כמה הוא חילא תקיפא דאורייתא, וכמה הוא עלאה על כלא דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעילא ותתאי ולא דחיל מערעורין בישין דעלמא, בגין דאיהו אחיד באילנא דחיי, ואכיל מניה בכל יומא דהא אורייתא אוליה ליה לבר נש למיהך בארנח קשט אוליה ליה עיטא היך יתוב מניה [כמה חזק הפח של התורה, וכמה הוא עליון

אֲשֶׁר ה' רַעַח בְּנַחַל רַצָּה

על הכל, שְׁכַל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינּוּ יָרָא מִהַעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחַתּוֹנִים, וְלֹא יָרָא מִהַמְקַרִּים הַרְעִים שֶׁל הָעוֹלָם, כִּי הוּא אָחוּז בְּאֵילָן הַחַיִּים, וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ, אֵת הָאָדָם, לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֱמֶת, וּמְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ עֲצָה כִּיצַד יֵשׁוּב מִמֶּנּוּ, עַיִן שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ! אֵינְךָ עוֹד טוֹב מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר: אִם הַתּוֹרָה תּוֹרָה לָךְ אֵת פְּנִיָּה, לֹא תִרְצָה שׁוֹם שְׂכָר, רַק אֵת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה.

על-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמֹלָא כָל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, הַרְגֵל אֵת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וּבְכָל מְקוֹם שְׂאֵתָה רַק הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד, רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ. וְדַבֵּר זֶה מַעֲלָה אֵת הָאָדָם אֶל תְּכֵלִית הַמַּעֲלָה, וְכִבֵּר אֵינּוּ צָרִיךְ אֵת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם.

וְכֵן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים קְסָדְרָן, וְאִם אֶפְשָׁר לְסַיֵּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת — אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, כִּי זֶה הוֹרֵג אֵת הַיֵּצֵר הַרַע לְגַמְרֵי.

אֲשֶׁרֵי הַמְצִיּוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רַעַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִז לְיוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי, הָאֲבִרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֵת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׁבַתוֹךָ תִּקְרָךְ

רצו אֲשֶׁר ה' רעה בַּנְּחָל

דחקותך וכו', אתה מחזק את עצמך להמשיך אותך אליו יתברך, על-פי העצות הקדושות שקבלנו מרבנו ז"ל, ובפרטיות על-ידי הג' נקודות: נקדת הרב, נקדת החבר ונקדת עצמך, שאתה חזק בשלשה דברים אלו, אשר דיקא על-ידי-זה תזכה שישברו ממך התרפות שעל לבך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד). ובאמת צריך שתדע, אהובי, אחי היקר! שכל תורה ותורה מרבנו ז"ל הוא רעצעפט (מרשם) אחר שמרפא את נפש האדם ההוגה בה, מכל שכן מי שזוכה לעשות מכל תורה ותורה תפלה, לבקש ולהתחנן אליו יתברך, שיזכה לקיים כל הנאמר שם, אז בודאי יתרפא, כי כל תורה ותורה מרבנו ז"ל היא בדגמת רעצעפט, שמקבלים הרפואה בבית-מרקחת, שהיא הישיבה של רבנו ז"ל, כי הצדיק יש לו ישיבה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), ישיבת האמונה הקדושה, והוא הראש ישיבה שלומד עם תלמידיו אמונה, עין שם; והישיבה שלו היא בחינת "היכל-הקדש", שכל הנשאר ביראה שלמה — קדוש יאמר לו, כי רבים רבים נתרחקים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט).

והנה בדרך כלל כשמקבלים את הרפואה על-ידי הרעצעפט בבית-מרקחת, ההכרח לקח את הרפואה עם מים, ובניחוד שותים את זה, ונכנס בתוך מעיו ונתרפא, כמו-כן תורות רבנו ז"ל, שהם הרעצעפט של הרפואות היקרות שמקבלים בבית מרקחת שלו, שהיא הישיבה שלו, אף ההכרח לקחת את זה עם מים, שהיא תפלה, כי המים שוטפים את הכל בתוך האדם, כמו-כן על כל תורה ותורה ועצה מרבנו ז"ל צריכים לבקש רחמים הרבה ממנו יתברך, ועל-ידי-זה דיקא יזכה לקיים.

ויכמו שמספרים בשם הרב הקדוש ר' אברהם בן ר' נחמן ז"ל (בעל המחבר ספר "באור הלקוטים"), שהיה אומר לתלמידיו בזו הלשון: "אויב איר באנואסערט נישט דעם רבינס תורות מיט תפלות בין איך אייך נישט מקנא [אם אין אתם מרטיבים את תורות רבנו ז"ל עם תפלות — איני מקנא בכם]. וכן אמר פעם מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ג, יז): כל שתכמתו מרבה ממעשיו, אין חכמתו מתקיימת; שזה סובב על תורות רבנו ז"ל, מי שלומד בהן,

אֲשֶׁר ה' רַעַח בְּנַחֵל רִצּוֹ

וְאִינוּ מִתְבוֹדָד עֲלֵיהֶם בְּאִפְּן שְׂיָבִיאוּ אוֹתוֹ לַיְדֵי מַעֲשֵׂה, עַל-יַד־יְזֵה
חֲכָמְתוֹ מִתְבַּטְּלָת, חֵס וְשְׁלוֹם; כִּי אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר תִּפְלָה
וְהִתְבוֹדְדוֹת הֵם יְסוּד מוֹסֵד אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עַל-יַד־יְזֵה יְכוּלִים
לְבוֹא אֶל כָּל הַמְדַרְגּוֹת שְׁבַע עוֹלָם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּין מְאֹד מְאֹד
בְּעִבּוֹדַת הַתִּפְלָה וְהִתְבוֹדְדוֹת, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּשַׁעֲה שְׂאֵתָה נוֹסֵעַ לְבַד בְּמִכּוֹנִית שְׁלֶךְ, שְׂזֵה מִמֶּשׁ כְּבִית וְחֹדֵר
מִיְחָד, אֵתָה צְרִיף לְצַעֵק שָׁם אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשַׁעֲה שְׂאֵתָה
עוֹבֵר בְּהַמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וַיֵּשׁ לָךְ הַרְבֵּה גְסִיּוֹנוֹת
שָׁם, אֵתָה צְרִיף לְצַעֵק הַרְבֵּה הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ
מִהַצְעָקָה, חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ אֵת הַמַּחֲיִן,
וְתִזְכֶּה לְהַנְצִיל מִכָּל דְּבַר רַע, וְתִזְכֶּה לְקַיֵּם בְּאַמֶּת אֵת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

וּבְאַמֶּת עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלוֹ אֵתָה צְרִיף לְבַקֵּשׁ אֵת הַשֵּׁם
יְתַבְרֵךְ: שְׂתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֵת הַרְבֵּי הָאַמֶּת, שְׂהִיא "גְּקִדַּת הַרֵב", כִּי
בְיֹתֵר צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכֵן לְמַצֵּא חֵבֵר
טוֹב לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלְהִתְחַזֵּק עִמּוֹ, שְׂהִיא "גְּקִדַּת הַחֵבֵר", שְׂעַל-יַד־יְזֵה
יְתַרְחֵב לְבוֹ, וְיִזְכֶּה תְּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, שְׂזוֹ "גְּקִדַּת עֲצָמוֹ",
אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְכָל זֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף סְפָרִים חֲדָשִׁים שְׂאֵךְ יֵצְאוּ מִבֵּית-הַדְּפוּס, וְאִם
אֲפֹשֶׁר לְגַדֵּב אִיזוֹ נְדָבָה לְהַדְפֹּסָה — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

מֵה אִמַר לָךְ! אֲשֶׁרֵי הַמְנַדֵּב בְּכָל יוֹם צְדָקְתוֹ לְהַדְפֹּסֵת וְהַפְצָת
סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂבִזָּה יִהְיֶה חֵלֶק בְּהַמְשַׁכַּת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל, שְׂעַל-יַד־יְזֵה תִתְקַרֵּב גְּאֵלְתָנוּ.

רחצ אשר ה' רעט בנחל
ה' רעט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' במנחם-אב ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.
את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, שאתה נכשל בכל פעם
בחטא המגנה של מקרה והוצאת זרע לבטלה, וכך זה בא לך
על-ידי פגם העינים.

ובאמת עליך לדעת, כי בעוונותינו הרבים, קלפת אריך אנפין
דסטרא אחרא כל-כף מתפשטת בעולם, עד שאי אפשר להנצל
ממנה בשום אופן שבעולם, כי אם על-ידי התגברות אריך אנפין
דקרשה ופזור צדקה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמב), הינו שיכניס
את עצמו לגמרי אל תוך האמונה הקדושה, ולא יראה ולא ישמע
משום דבר שבעולם רק אמתת מציאותו יתברך, וידע בידיעה
ברורה ומחלטת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל.

ודבר זה יצילו מכל מיני הסתכליות רעות, כי תכף-ומיד בכל
דבר יראה רק את הרוחניות המתיה את הדבר הזה. ועל-כן מה שיך
להרהר אחריה. ועל-כן אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו),
שתקון להרהורים רעים, הוא על-ידי אמירת "שמע ישראל הויה
אלהינו הויה אח"ד", "ברוך ה' ש"ם כבוד מלכותו לעולם
ועד", הינו גלוי האמונה הקדושה, שרק על-ידי-זה יכולים להנצל
מכל מיני הרהורים רעים. ומי שדבוק בזה, אינו מפחד כבר משום
אשה וכו' וכו', כי מה שיך להרהר אחריה וכו' וכו'; ועל-כן מובא
בזהר הקדוש (פרשת קדושים, דף פד:): בפשה שהלך רבי שמעון בן
יוחאי עם תלמידיו, ובאו לנגדם נשים יפות, אמר לתלמידיו: "אל
תפנו אל אלילים, ואלהי מסכה לא תעשו לכם", ומדוע אמר להם
פסוק זה? כי אם תהרהרו אחרי נשים, הרי אתם מפרידים אותן
ממנו יתברך, ואתם עושים אותן לאיזו מציאות בלעדיו יתברך.

אָשֶׁר ה' רפ בְּנַחֵל רִצֵּט

וְעַל-כֵּן זוֹהִי עֲבוּדָה זָרָה גְמוּרָה וְאַלִּיל מִמֶּשׁ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת
עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲזִי יוֹדֵעַ שְׂגָם אִשָּׁה הִיא חֵלֶק אֶלּוֹק מִמַּעַל, וְאִינּוֹ
מְהֵרָה אֶחְרִיָּה, וּמְכַל שְׂפָן שְׂאִינּוֹ מִפְּחַד מִמְּנָה, כִּי הִיא אֵינָה תּוֹפְסֶת
אֶצְלוֹ מְקוּם יוֹתֵר מֵאִישׁ, כִּי הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, מֵה שְׂאִין כֵּן מִי
שְׂפָגוּם מְאֹד מְאֹד וְנִפְגָּם מֵחוּ, הָרִי עֲשֵׂה אֶת הָאִשָּׁה כְּמוֹ אֶלִּיל מִמֶּשׁ,
וּמְהֵרָה אֶחְרִיָּה, וּמִמֶּשׁ יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ כְּשֶׁרוֹאֶה אִיזוֹ אִשָּׁה וְכוּ'.
עַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְבוּדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתִזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת.

גַּם תִּרְבֶּה בְּצַדִּיקָה לְהַדְפִּסֶת וְהַפְצֵת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְזֶה
תִּזְכֶּה גַם-כֵּן לְבוֹא לְכָל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רפ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר יְנִיק וְחַפִּים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גָּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם כ"ח בְּתַמּוּז לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וּמְאֹד מְאֹד אָנִי
מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

אֲבָל לְדַעְתִּי, אַתָּה בְּעֶצְמְךָ חָיָב בְּדַבָּר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד
הַקְפִּיד עַל חֲמֻרוֹת יְתָרוֹת, וְאַתָּה כָּל-כָּף נִכְנָסֶת בְּדַבָּר הָרַע הַזֶּה, עַד
שֶׁנִּדְבַק בָּךְ כְּמוֹ שְׂגָעוֹן מִמֶּשׁ.

וּבְאֵמַת צָרִיךְ לְהִבִּין מֵה נִקְרְאוֹת חֲמֻרוֹת יְתָרוֹת; תִּכְף-וּמִיד
כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לַחֲשֹׁב אִם יֵצֵא יָדֵי חוֹבָתוֹ אוֹ לֹא, זֶה כְּבָר נִקְרָא
חֲמֻרוֹת יְתָרוֹת, וְזֶה נוֹבֵעַ מִמְּחֻלַּת עֲצָבִים, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד
לְדַלֵּג, שְׁקוֹרִין אֵיבְעֵרֶשְׁפְּרִינְגֵעֵן, עַל כָּל רִגַע וְעַל כָּל שְׂעָה וְעַל כָּל
יוֹם, וְלֹא יִסְתַּכֵּל לְאַחוּרָיו כָּלֵל וְכָלֵל, רַק יַעֲשֵׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה.

כּי בַאֲמַת הָאָדָם אֵינוֹ "מְכוֹנָה", וְהִתְכַרַח שִׁיְהִי אֶצְלוֹ שְׁנוּיִים
בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ, וְזֶה מְרָאָה שֶׁהוּא מְשַׁנֵּחַ בְּהִשְׁגָּחָה
פְּרִטִי פְּרִטִית מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ מִצְמָצֵם אֶת עֲצָמוֹ מֵאִין
סוֹף עַד אֵין תְּכֵלֶית, וְשׁוֹלַח לְכָל אֶחָד וְאֶחָד רְמִזִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, אִיךָ לְהִתְקַרֵב אֵלָיו, וְאֲשָׁרֵי מִי שֶׁמָּטָה אֶזֶן וְלֵב אֶל
זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

וּמֵרַב הַפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל שִׁישׁ עֲלֵיךָ, מִזֶּה בָּא שְׂאֵפָה מְגַמְגֵם
בְּלִשׁוֹנְךָ, וְכֵן נִדְבֵק בְּךָ שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן כְּמוֹ דְבוּק, שְׁנִקְרָא "נְקִיּוֹת",
לִישֵׁב בְּבֵית כֶּסֶף שְׁעוֹת עַל גְּבִי שְׁעוֹת, וְהוּא חֲמֵרוֹת שֶׁל הֶבֶל, אֲשֶׁר
רַבְנוּ ז"ל צָחַק וְהִקְפִיד עַל אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ (עֵין שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן ל').

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִקְרָא עַל שֵׁם רַבְנוּ ז"ל, מִדּוּעַ אֵינְךָ
מְצִיֵת אוֹתוֹ בְּזֶה?! וְכָל זֶה נִקְרָא צְבִיעוֹת, כִּי אִם רוֹצִים לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי
אֶל רַבְנוּ ז"ל, צְרִיכִים לְצִיֵת אוֹתוֹ עַד הַסּוֹף, אַחֲרַת כָּל הַהִתְקַרְבוֹת
הַיָּא בְּשִׁקְרָה, כְּנֶהוֹג הַיּוֹם, שֶׁכָּל מִינֵי לְצִים, בּוֹרִים וְרִיקִים מְעַרְב־רַב
נִתְעַרְבוּ בִּינֵינוּ, וְהֵם הֵם הַעֲזִי פְּנִים שְׁבִדוֹר, וְגַם הֵם אוֹמְרִים שֶׁהֵם
מְקַרְבִים אֶל רַבְנוּ ז"ל, וּבַאֲמַת אִם אֵינָם לוֹמְדִים וְשׁוֹקְדִים בְּדַבְּרֵי
הַקְּדוּשִׁים, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׂאִינָם מְקַיְמִים דְּבָרֵי הַקְּדוּשִׁים, אִיךָ הֵם
יְכוּלִים לְהִקְרָא מְקַרְבִים?! וְעַל-כֵּן, בְּנִי, עֲשֵׂה זֹאת, אִיפּוּא, וּבְרַח לְךָ
מִכָּל אֵלוֹ הַשְּׁטִיּוֹת וְהַהֲבֵלִים, וּרְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַד, וְתֹאמַר עֲלֶיךָ הַתְּפִלָּה, וְכֵן
תִּלְמַד בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ל' וְסִימָן רֵלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
לְרַפּוּאָה, לְהִתְרַפֵּא מִהִשְׁגְעוֹן וְהַרוּחַ שְׁטוּת שֶׁלְךָ, שְׁנִקְרָאוֹת חֲמֵרוֹת.

וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, אִם לֹא תִלְמַד אֶת דְּבוּרֵי הַנּוֹזְכִים, אַתָּה מִתְחַיֵּב
בְּנִפְשֶׁךָ, וְאֵין מִי שִׁיּוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ כִּי אִם אַתָּה בְּעַצְמְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּשׁוּם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לְךָ לְבוֹא לְלַמֵּד
אֶצְלָנוּ, כִּי אֲנוּ מְאֹד מְאֹד מְקַפִּידִים עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, כִּי אֶצְלָנוּ רַק
דְּבָרֵי רַבְנוּ ז"ל קוֹבְעִים, וּמֵה שְׂאִינֵנו מוֹבָא בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲנוּ
יּוֹדְעִים שֶׁזוֹ שְׁטוּת וְדַמְיוֹן גְּדוֹל.

אָשֶׁר ה' רפא בְּנַחַל שֶׁא

וּמְכַל שְׁכֵן הַנְּהַגַת הַפְּרָאִים, חֲדָשִׁים מְקָרוֹב בָּאוּ, שֶׁהֵם פְּשוּט מְשַׁנְּעִים וּמְטַרְפִּים, בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּא כָּלֵל, כִּי בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל לֹא נִמְצְאוֹת "עֲבוֹדוֹת כְּאֵלוֹ", "חֲמָרוֹת כְּאֵלוֹ", "שְׁגִיּוֹנוֹת כְּאֵלוֹ", וְכָל זֶה הַמְצִיא לָהֶם מְטַרְף אֶחָד, שְׁנַתְּפָרְסִם עַל-יְדֵי כַּמָּה בְּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת, וְאִין כָּאן הַמְקוֹם לְהַאֲרִיף בְּזֶה. וְעַל-כֵּן אִין לָךְ מְקוֹם אֲצִלְנוּ כָּלֵל, עַד שֶׁתַּעֲקֹר מִמֶּךָ הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלָךְ.

וְכֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִלְּבַד שֶׁאֲצִלְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמֹר אֶת זְמַנֵּי הַתְּפִלָּה כְּפִי שְׁנִקְבַע אֲצִלְנוּ, גַּם זֹאת צְרִיכִים לְהַכְּנִס בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד שְׁעוֹר עֵיוֹן שְׁלוֹמְדִים אֲצִלְנוּ — גְּמָרָא, רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְכָל הַמְּפָרְשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחִלֶּנּוּ, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל הַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר הַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּר וְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם רַבִּיעִי כ"ה בְּתַמוּז — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי שֶׁאַתָּה מְרַבֵּה בְּתַפְּלָה, וּבְפָרְטִיּוֹת עַל הַגְּזֵרָה הַרְעָה שְׁנִגְזְרָה עָלֵינוּ, עַל-יְדֵי הָעֲרִב-רַב שְׁנַתְּפָשְׁטוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּמְחַטְטִים קְבָרִים שֶׁל קְדֻמוֹנִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. וּבְיָדָי גַּם אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים וּמְתַפְּלָלִים עַל זֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְפָרְטִיּוֹת בְּשַׁעַת חֲצוֹת, וּכְנִרְאָה שְׁזוֹ גְזֵרָה מְרָה בְּשָׁמַיִם, רַחֲמָנָא לְצַלְן, שְׁנִגְזְרָה עָלֵינוּ וְנִתְחַלֵּף עַל הַמַּתִּים, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל (סִפְרֵי-הַמְּדוּת, אוֹת כְּבוֹד, סִימָן טז): כְּשֶׁמְחַטְטִים הַמַּתִּים, בְּיָדוּעַ שְׁרָצָה הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְהִבִּיא אֵיזָה בְּזִיוֹן עַל הַחַיִּים, וְנִתְהַפֵּף הַדְּבָר, עֵין שָׁם.

ומי ש'יודע מעט מה ה'נה לנו על-ידי פ'ריצי עמנו, גלות הערב-רב, ש'דוחקים לישראל, ש'בכל פעם מושכים את אחינו בני ישראל אל תוך מלחמות ושפיכות דמים, שאינם מכרחים כלל, רק ממדת ההפקרות, כמו המלחמה ... שזו היתה סתם התגרות בערבים, ימח שמם, כי הנה מספיק לקחת כמה עשרות קילומטרים, ולעשות חגורת בטחון סביב הגבול, אבל לא להכנס אל מדינה זרה, שעל-ידי-זה גרמו שישפכו דמם של גערי בני ישראל כמים, וכל זה ידוע ומפרסם לכל.

ומי יודע איזו גזרה נגזרה, חס ושלום, על יושבי ארץ ישראל בשביל המפקרים האלו, ונתהפך על המתים, שרשעים מחטטים בקברים, אשר דבר זה לא נשמע, כי אם אצל הגרועים שבאמות, ימח שמם. ומה יש לנו לעשות? רק תפלה ובקשה. וזה אנו עושים בקביעות. אך אני שמח מאוד מאוד, שגם אתה עוסק בזה, כי כל תפלה ותפלה מכל בר ישראל, אפלו הקטן והפחות, עושה רשם למעלה בכל העולמות. ואצלו יתברך חשובה מאוד מאוד תפלה ש'היא עם אמת (תהלים קמה, יח): "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת"; ובפ'רטיות אתה כפי מה ש'עובר עליך בחיך בכלליות ובפ'רטיות וכו', בנדאי תפלתך עושה רשם גדול בשמים.

ועל-כן ראה להרבות בתפלה על הגזרה הרעה הזו, וכן תבקש על כלל נשמות ישראל ש'יחזרו בתשובה אמתית, כי התפלה על כלל נשמות ישראל, מאוד מאוד חשובה אצלו יתברך, והשם יתברך אוהב מי שמתפלל בעבור כלל ישראל, ומוחל לו עוונותיו בזכות זה.

העקר ראה להיות חזק לדבר הרבה עמו יתברך, כי הדבור עמו יתברך מחזק ומאמץ את הלב להתקרב אליו יתברך, ולא מניחו לפל. ותהיה עקשן על דבר זה מאוד מאוד, אינך צריך מקום מיוחד, רק בכל פעם איה איפה שאתה רק הולך תראה לדבר עמו יתברך. וכן נהג זקנך הרב ה'חסיד ר' שמואל הורביץ ז"ל, ש'היה חדיש נפלא ונורא מאוד מבין כל אנשי שלומנו, ואף ש'שדין יהודאין

אָשֶׁר ה' רפב בַּנְחַל שג

רַחֲקוּ אוֹתוֹ, וְהוּא לֹא בָא אִף פַּעַם לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שָׁם, כִּי הַמָּקוֹם הַהוּא מְלֵא לְצִיִּים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְרַחֲקוּ אוֹתוֹ, אִף-עַל-פִּי-כֵן לֹא נָפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה חִזֵּק וְאַמֵּץ אֶת עֲצָמוֹ, וְהָיָה תָּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ. וּבְחִסְדּוֹ יְתַבְרַךְ, הִיִּיתִי כְּרוּךְ אַחֲרָיו הֲרַבְהָ. וְסֵפֶר לִי הֲרַבְהָ נִפְלְאוֹת מִחַיּוֹ הַקְּדוּשִׁים בְּשַׁעַה שֶׁבִּקְרָתִי אָצְלוּ כַּמָּה פְּעָמִים בְּהִיּוֹתִי בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְרָאִיתִי עֵין בְּעֵינַי, שֶׁיְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר וְצַדִּיק גָּנוּז נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, אִף שְׂאִין מִסְתּוֹכְבִּים בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דְּשָׁם, שֶׁהוּא מְעַרְת לְצִיִּים וְסֵלַע הַמַּחֲלָקֶת וְהַפְּרוּדִים.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם שְׂיִכוּת עִמָּהֶם כָּלֵל, לֹא בְּזָה וּמְכַל שְׂכֵן לֹא בְּבָא, אָנוּ שׁוֹכְנִים בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", שְׁבוּנָה רַבָּנוּ ז"ל, וּמִי יִתֵּן שֶׁיִּתְרַבּוּ בְּתֵי מִדְרָשׁוֹת עַל שֵׁם רַבָּנוּ ז"ל בְּכָל חֲלָקֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיִהְיֶה "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" בְּכָל עִיר וְעִיר וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, וְיִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ וְדַעְתּוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רפב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר וְאִיר וְיִזְרַח לְגִצְחַת גִּצְחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ מִיּוֹם כ"ט בְּתַמּוּז לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ — יְקַצְרוּ הַמּוֹזַן יְרִיעוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת שֶׁסִּפְרִי רַבָּנוּ ז"ל בְּיַדְךָ — הַפֶּה בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ, כִּי אֵין לָךְ עֲצָה וְהִנְהִיגָה שְׁלֵא תִּמְצָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ שָׁם גָּנוּזִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב). וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם שׁוֹקֵד יוֹתֵר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כְּמוֹ-כֵן מְאִיר בּוֹ יוֹתֵר אוֹר פָּנָיו.

דש אָשֶׁר ה' רפב בַּנְחָל

וההתקרבות אֶל רַבְנוּ ו"ל גַּמְדָּת רַק כְּפִי שְׁמַתְמִיד בְּסַפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים, וּבַפֶּרֶט בְּסַפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּיטִי-מוֹהֵר"ו", וּבְקִי
בְּשִׁיחוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר: עִם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שְׁלוֹ,
יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שְׁאֲנִי רוֹצֵה וּמְכַוֵּן לְאִישׁ
כָּשֶׁר. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהַתְמִיד בָּהֶם תְּמִיד, וְיַעֲשֶׂה תַּפְלוֹת מִכָּל
תּוֹרוֹתָיו וְשִׁיחוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת.

אִוֹדוֹת הַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ, תִּאֲמִין לִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי
אִין לָךְ אָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו מֵהַ שְׂיַעֲבֹר, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה,
כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וּבִקְשָׁה, שִׁיחָה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ
יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ וְהַבֵּן עִם אָבִיו.
וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה עַד מְאֹד, וּבַפֶּרֶטִיּוֹת מִי
שְׁנֹלְפֵד בַּמִּדָּה הַמְּגַנָּה שֶׁל הַסְּתַפְלוּת עַל נָשִׁים, עַד שֶׁקָּשָׁה לוֹ לַעֲבֹר
אֶת הַרְחֹב, שֶׁלֹּא יִכָּשֶׁל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת וְכוּ'.
וּבַפֶּרֶטִיּוֹת שֶׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְכַנִּים וּמְאַסֶּף
אֶסְפָּסוּף מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וּבָאִים לְשֵׁם מִכָּל מִינֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם עִם
בְּגָדֵי שַׁחַץ וּפְרִיצוֹת נוֹרָאָה וְכוּ', אִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, רַק כְּשִׁיחָה רְגִיל
אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֶפְלוֹ בְּשַׁעַה שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְךָ.

כִּי בְּאַמֶּת עֲלֶיךָ לְחַקֵּק הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּךָ, כִּי אִין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ
מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְדַבֵּר עִמוֹ אֶפְלוֹ בְּרַחֲבוֹת בְּשַׁעַה שֶׁהוֹלֵךְ, וּבְזֶה
יְדַבֵּיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ וּמַחֲוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִמִּילָא לֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן
לְהַסְתַּפֵּל בְּמַקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, כִּי מַחֲוֹ יִשׁוּטֵט בְּרוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבַּרֵךְ. וְאֵל תַּחֲשַׁב, אֶהוּבִי, אַחֵי, כִּי זֶה מְדַרְגָּה גְדוֹלָה, רַק אִם תִּהְיֶה
רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲזִי בְּמִשְׁךָ
הַזְּמַן מִמִּילָא תִּנְתַּק מִחֲשַׁבְתְּךָ מִהַבְּלִי הָעוֹלָם, וְהַעֲיִנִים תִּרְאִינָה
וְהָאֲזִנִים תִּשְׁמַעְנָה וְהַחֲטִם יִנְשַׁף אֲוִיר בְּאַפְּן אַחַר לְגַמְרִי, וּכְמֵאֲמַר
מוֹהֵרנ"ת ו"ל: "בְּשִׁבִיל הַהִתְנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת שְׁמַאִיר בִּי, הַרְאִינָה
וְהַשְׁמִיעָה וְהַדְּבֹר שְׁלִי כְּבָר בְּאַפְּן אַחַר לְגַמְרִי", "אִיבְעַר דְּעַם
הַהִתְנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת וְאִם לִיכֻט אִין מִיר, אִיז מִיִּין זַעְהֵן גָּאָר אַנְדְּעַרְשׁ,

אֲשֶׁר ה' רפג בְּנַחֵל שֶׁה

און מיינ הערן איז גאר אנדערש, און מיינ רעדן מיט מענטשן איז אויף גאר אנדערש".

ועל-כן עשה זאת, איפוא, בני, והנצל מיד! ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותספר לו כל לבך וכל מה שמעיק לך, ותהיה חזק בזה תמיד. כי עליך לדעת, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, זוהי הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לשער ולספר. גם תרגיל את עצמך לומר בכל יום ויום ח"י פרקים משניות, אשר דבר זה הורג את היצר הרע, ומקרר את חמימות היצר שבוער בנאוף, רחמנא לצלן, אשרי מי שיצית, ואז טוב לו לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

עליך לדעת, אחי היקר, כי כן ראיתי אצל גדולי אנשי שלומנו היקרים, שתמיד כשהלכו בדרך, שפתותיהם היו נעות בתפלה ובקשה אליו יתברך. והיו דבוקים בו יתברך מאד, אשריהם ואשרי חלקם!

ה' רפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתמול, י' במנחם-אב ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל היקר והנעלה, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה רק להתחזק, כי אין זו עצה להיות תמיד שרוי בדכאון ובעצבות, אשר זה הסטרא אחרא ממש, כי אצלו יתברך נאמר (דברי הימים-א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו"; ולכן כל מי שהוא שמת ביותר, הוא מקרב יותר אליו יתברך. והאר"י ו"ל גלה סודו

לתלמידו, שזכה להגיע למדרגתו רק על-ידי שמחת המצוות, כי היה כל-כך שמח בעשיית המצוות, אפלו אם אדם היה מרויח כל הון דעלמא, שאז בנדאי שמחתו גדולה עד מאד, עם כל זאת אינה מגיעה לשמחה שהיתה לו בעת קיום כל מצוה (עין בהקדמה לספר 'חרדים'). ובאמת אם אדם היה מתבונן מה זו מצוה ממצוות הבורא לתברך שמו, בנדאי היה שש ושמח תמיד, כי הרי כל מצוה זהו רצונו ותברך, ה'ש שמחה גדולה יותר מאשר לעשות ולקיים רצונו של מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא?! ולכן אם אדם היה מתבונן בגדלתו ותברך, אזי היה תמיד בשמחה. הרי עליך להבין, אשר עם עצבות לא באים אל שום מקום, רק אל שאול תחתית ומתחתיו, ורב אלו שמאבדים עצמם לדעת, זה בא מהדכאון הפנימי שונכנס בהם. ובאמת כפי פגעי ומקרי הזמן יכולים לפל בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ממה שעובר על כל אחד ואחד בזה העולם העובר, אבל גדלת בר ישראל נמדדת רק כפי שזוכה לתזק עצמו, ולהחזיק מעמד בזה העולם המלא מרירות ונענשים קשים ומרים. כי אדם יכול לפל מאד בכל עת ורגע, ואף-על-פי-כן הוא מתחזק ומחזיק מעמד, זו מעלת בר ישראל. ולכן צא מהדכאון הפנימי שונכנס בך, ותדבר הרבה עמו ותברך, אשר כל דבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל. מה יש לך להמשיך עצמך אל העצבות?! ראה לחפש ולבקש ולמצא בעצמך נקדות טובות, איך שהוא אתה עדין לא הכי גרוע, כמו שאתה חושב וכותב לי, סוף כל סוף כבר ראית הרבה ישועות וחסדים ורחמים מרבים, בנדאי גם עכשו עוד תזכה לראות אור גדול בתייך.

העקר לזכר היטב, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון. ולכן ברח לך רק אליו ותברך, ושם הוא המקום הכי בטוח בחיים, כי האמונה זו הדיבקות והדיבקות זו האמונה, אשרי מי שמכניס עצמו בתוך הדיבקות בו ותברך, וצריכים תמיד לחשוב איך שכל העולם פלו מלא אור, והוא נמצא בתוך האור, וזה המקום הכי טוב להתחבא שם.

אודות תפלת "אהבת עולם" וכו', פן הנסתא לומר באמצע

אָשֶׁר ה' רַפְד בְּנַחֵל שׁוּ

השְׁבוּעַ, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּשֶׁבֶת "אַהֲבָה רַבָּה", וַיֵּשׁ אוֹמְרִים גַּם בְּשֶׁבֶת "אַהֲבַת עוֹלָם", וְעַל-פִּי קִבְּלָה יֵשׁ הַפֶּרֶשׁ גְּדוֹל, אֲכַל לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֶסֶק מְזֵה, וּמִכָּל שֶׁפֶן לֹא לְהַפְגִּס בּוֹכּוּחִים, כָּל אֶחָד יִתְנַהֵג כְּפִי שֶׁרָאָה אֲצֶל רַבּוֹ, דְּבַר אֶחָד צְרִיכִים לְזַכֵּר, מֵה שֶׁגִּלָּה הִבְעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, כִּי רָאָה בְּמִקּוֹם שֶׁרָאָה, שֶׁלְמָה אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִים? רַק מִחֲמַת שֶׁלֹּא מֵאֲרִיכִים בְּ"אַהֲבָה רַבָּה", וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְכוּן בַּעַת אוֹמְרוֹ "אַהֲבָה רַבָּה". וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵיוּ רְגִילִים לומר: "אַהֲבָה רַבָּה" אִיז אַ גּוֹטְע סְטאַנְצִיאַ [זוֹ תַּחֲנָה טוֹבָה], כִּי הֵיוּ נוֹהֲגִים לְהַתְמַהֵמָה שֶׁם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, כִּי אֵין עוֹד תַּפְלָה הַמְעוֹרְרַת אֶת הַלֵּב וּמוֹשֶׁכַת אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ כַּתְּפִלַּת "אַהֲבָה רַבָּה", וּבַפְּרָטִיּוֹת "וְהָאֵר עֵינֵינוּ בַּתּוֹרָתְךָ וְדַבַּק לְבַנּוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ", וְהַנְּצִי"ב אָמַר לְתַלְמִידָיו: בְּיוֹם שֶׁאֵינּוּ בּוֹכָה בַּעַת תַּפְּלַת "אַהֲבָה רַבָּה", אֵינּוּ יָכוֹל לְחַדֵּשׁ שׁוֹם חֲדוּשׁ בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שְׁלוֹ, כָּל-כֶּף הֵיוּ נִזְהָרִים בַּתְּפִלָּה זוֹ.

זְכַר גַּם זְכַר מֵה שֶׁעֲבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, וּלְבַסּוֹף יֵצְאָתָּ מְזֵה, גַּם עֲכָשׁוּ תּוֹכָה לַצָּאָת מְזֵה, אִם יִהְיֶה לְךָ שְׁכָל וְדַעַת, לְהַחְזִיק מְעַמָּד וְלֹא לְהַשְׁבֵּר. בְּנֻדָּאֵי זֶה נִסְיוֹן גְּדוֹל לְהַתְאַפֵּק, אֲכַל סָבַל, סָבַל, וְאִז יִתְגַּלֵּה אֵלֶיךָ מְלַךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְתִירַשׁ עוֹלָמְךָ בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רַפְד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מֵאַחַר שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּךְ וְכֵן דִּבַּרְתִּי עִם אִשְׁתְּךָ, וְאַנִּי רוֹאָה שֶׁאֵין

פה פתרון להציל את הנשואין, רק על-ידי שאתה דיקא תשמר על פיך, ועל אנשים כמוך אמרו חכמינו הקדושים (אבות א, ה): ואל תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו וכו'; כי באמת כל המרבה דברים — מביא חטא, מרבו דבורים גורמים לעצמם גיהנום כזה, שאין לתאר ואין לשער כלל.

ולכן ראה להחיות עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ומכאן ולהבא אינך צריך לספר כל דבר לאשתך, היא ממילא לא תוכל להבין אותך, ועל-כן מה אתה צריך תשומת לב ממנה, אדרבה, אתה תן לה תשומת לב, ותמיד תדון אותה לכף זכות, ותשתדל לא להכנס בשום טוען ונטען, כי חבל על הזמן, אתה ראה רק לספר עמה ספורי העולם, לא לשון-הרע, אלא על דא ועל הא, ובאמצע תשלב דבורי אמונה והשגחה פרטית, וזכר היטב מה שאמר הנביא ירמיהו, בעת שראה את כל החרבן הנורא (איכה ג, כא): "זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל, חסדי הנו"ה כי לא תמנו, כי לא כלו רחמי, חדשים לבקרים רבה אמונתך, חלקי הנו"ה אמרה נפשי, על-כן אוחיל" וגו', בתוך תקף המרירות שאמר קינות על צרות ישראל ועל החרבן, הוא מנחם עצמו, ומורה דרך לכלל נשמות ישראל להחיות עצמם בתקף המרירות והצרות, "טוב הנו"ה לקנו לנפש תדרשנו, טוב ויחיל ודומם לתשועת הנו"ה" (איכה ג, כה-כו), ולכן ראה אתה מצדך להיות בשלום עם אשתך, ותעשה כל מיני פעולות שבועולם, שמצדך לא יהיו שום מריבות, שתק, שתק, ותקרב אותה וכו', ואז תראה שהכל יתהפך לטובה, אבל תהיה חכם, ואל תספר לה את כל הפשלונות שלך, כי במקום שהיא תעזר לך, עוד תבזה אותך, ותהיה מבזה בלבה. לאשה אסור לספר את הפשלונות וכו', אף שלא היה צריך להיות דבר כזה, כי החכם מכל האדם אמר (קהלת ד, ט): "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שֶׁכָּר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפל, ואין שני להקימו"; הדרך הכי טובה וישרה היתה צריכה להיות, שאיש ואשה יחיו ביחד כשני שתפים נאמנים, כשהבעל נופל בדעתו ונשבר, אז האשה צריכה לחזק אותו, ואם האשה

אָשֶׁר ה' רפה בְּנַחַל שט

נוֹפֵלֶת בְּדַעְתָּהּ וְנִשְׁבְּרֶת, אָזִי צָרִיף הַבַּעַל לְחִזּוֹק אוֹתָהּ, וְזֶה צָרִיף לְהִיּוֹת בֵּית קְבוּעַ. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וְיוֹשְׁלָמֵי בְּרָכוֹת, דָּף סב:): אִי אָפְשֶׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אָפְשֶׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אָפְשֶׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְלִכֵּן אֶחָד צָרִיף לְעֹזֵר לְשָׁנִי, וְאִם לֹא עוֹזְרִים זֶה לְזֶה, סִימָן שְׂאִין הַשְּׂכִינָה עִמָּהֶם וְכוּ'; וְלִכֵּן מֵה דַחְוָה הָיָה, אַתָּה רְאֵה שְׂמַצְדֵּךְ יִהְיֶה טוֹב וְלֹא תִהְיֶינָה מְרִיבוֹת כָּלָל, וְאֵל תִּסְפָּר לָהּ אֵת כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, בְּרַח לָךְ רַק אֲלִיו יִתְבָּרַךְ וְאֵל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְאֵז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה וְחֲסָדִים רַבִּים. רַק חִזּוֹק וְאִמָּץ מְאֹד, תְּמִיד תִּמְשִׁיךְ אֶת אֲמַתְת מְצִיאוֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ חַיִּיךְ הַפְּרָטִיִּים, וְיִזְכֹּר מֵה שְׂאָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן ג'): בְּרֹאוֹתְךָ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, אֵל תֹּאמַר מִקְרָה הוּא, אֲלֵא תִאֲמִין כִּי זֶה הַשְּׁגַחַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

מֵה אָמַר לָךְ! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִהְיֶה לָךְ קָשָׁה לְקַבֵּל אֵת דְּבָרֵי, אַחֲרֵי שְׂאֲחֲרִים מְלֹאוּ רֹאשְׁךָ עָלַי וְכוּ'. עִם כָּל זֹאת אֲנִי אֵת שְׁלֵי עֲשִׂיתִי, וְכַתְּבֵתִי אֵת זֹאת, מִי יוֹדֵעַ עַד שְׂיִדְפָּס מִכְּתָבִי זֶה פַּעַם, כִּבָּר אֶהְיֶה בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְאַתָּה תִקְרָא אֵת מִכְּתָבִי זֶה וְשָׂאֵר הַמְּכַתְּבִים, וְתִקְבֵּל אֵת דְּבָרֵי כְּאֵלוֹ אֲנִי יוֹשֵׁב עִכְשָׁו לְמַעַלָּה וְכוֹתֵב לָךְ מִשָּׁם מִכְּתָב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, י' בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְהַחֲתֵן ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלֵתִי אֵת מִכְּתָבְךָ עִם הַהִזְמָנָה.

מֵה אָמַר לָךְ! רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר פַּעַם לְחַתֵּן אֵת מֵאֲמָרָם ו"ל (כְּתוּבוֹת 10:): כִּי־עַד מְרַקְדִין לְפָנַי הַכְּלָה, וּפְרָשׁוּ: כִּי־עַד מְרַקְדִין וּמְדַלְגִין מֵה שְׂהִיָּה לְפָנַי הַכְּלָה, הִינּוּ שְׂצָרִיכִים לְשַׁכַּח אֵת כָּל יְמֵי הַנְּעוּרִים וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

שי אָשׁר ה' רפּוּ בַּנְחֹל

ובקֹמַת דְּרָךְ וְהִנְהִיגָהּ זֹו הִיא דְּרָךְ נִפְלְאָה מְאֹד, לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁכַח תְּמִיד אֶת הָעֶבֶר, וְלַעֲשׂוֹת תְּמִיד הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רפּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י"א בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְדָּשׁ", קֹדֶשׁ קְדָשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאַתֵּר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָהּ שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תְּעֻנִית ל:): לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּאָב, שְׁאֵז הַתִּירוֹ לְשִׁבֹּט בְּנִימִין לְבֹא בְּקָהֶל, וְעַל-כֵּן הָיָה זֶה חַג גְּדוֹל וְשִׂמְחָה רַבָּה. כִּידוּעַ, אֲשֶׁר עָקֵב עֲנִין הַפִּילֶגֶשׁ בַּגְּבָעָה, הַחֲרִימוּ אֶת שִׁבֹּט בְּנִימִין, וְהִזְהִירוּ לֹא לְהִתְחַתֵּן עִמָּהֶם, וְשָׁלָא יִהְיֶה שׁוֹם עֶסֶק אֲתָם. וּבַחֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּאָב הַתִּירוֹ אֶת הַחֲרָם. וְלָכֵן הָיְתָה שִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

וְהִנֵּה מָה אָנוּ רוֹאִים? חֲרָבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה רַק מִחֲמַת חֲטָא אֶחָד: שְׁנֵאת חֲנָם, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין יוֹמָא ט: ט:), שְׁעוֹן שְׁנֵאת חֲנָם חֲמוֹר יוֹתֵר מִעֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפִּיכוֹת דָּמִים, וְעַד הַיּוֹם אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים מִחֲמַת שְׁנֵאת חֲנָם, שְׁלֹא זְכִינוּ עַדִּין לְבַנֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. וְזֶהוּ הַכָּאֵב וְהַצָּעַר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׁסוֹבְלִים כָּל-כֶּף הַרְבֵּה, רַק מִפְּנֵי שְׁעַדִּין לֹא טַהֲרָנוּ מִהָעוֹן הַחֲמוֹר הַזֶּה שֶׁל שְׁנֵאת חֲנָם.

בִּט"ו בְּאָב הַתִּירוֹ שְׁיַכְנֹס שִׁבֹּט בְּנִימִין בְּקָהֶל עֲדַת יִשְׂרָאֵל, וְהַחֲלוּ לְהִתְחַתֵּן עִמָּהֶם. וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה, שְׁמָאז מִתְחִילָה לְהָאִיר הָאָרֶה גְּדוֹלָה מְאֹד, כַּמּוֹכָא בַּסֵּפֶר "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", שְׁמִיּוֹם חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּאָב מִתְחִיל כְּבֹר לְהָאִיר הָאוֹר שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, אֲשֶׁר דְּנִים בּוֹ אֶת הָאָדָם, וְאַחֲרָיו מְגִיעַ יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁאֵז

אָשֶׁר ה' רפו בְּנַחַל שִׂיא

מוֹחֲלִים עַל כָּל הָעוֹנוֹת. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל בְּחַמְשָׁה-עָשָׂר בְּאָב וּכְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁבָּהֶם בָּנוּת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת בְּבִגְדֵי לֶבָן שְׂאוּלִים, שֶׁלֹּא לְבִישׁ אֶת מִי שְׂאִין לָהּ; דִּהְיָנוּ שֶׁהַשְּׂמִחָה הִכִּי גְדוֹלָה שֶׁל ט"ו בְּאָב הִיא אוֹתָהּ שֶׁמִּחָה כְּיוֹם הַכַּפּוּרִים.

וּמַה יְקַדְּשֵׁת יוֹם הַכַּפּוּרִים? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פו): עֲבֵרוֹת שֶׁבִּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר; הֵינּוּ יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, שֶׁנִּתְּנוּ לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַתְּנָה, לְכַפֵּר בּוֹ כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, אָבֵל רַק עוֹנוֹת שֶׁבִּין אָדָם לַמָּקוֹם, אִם עָשָׂה עֲלֵיהֶם אָדָם תְּשׁוּבָה, וּמֵאַמִּין שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה מְכַפֵּר, אֲזִי עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל בּוֹ עוֹנוֹת עִם יִשְׂרָאֵל. אָבֵל עוֹנוֹת שֶׁבִּין אָדָם לְחֵבְרוֹ אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂיִרְצָה אֶת חֵבְרוֹ (יוֹמָא פה:).

נִמְצָא, שִׁיּוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא הַיּוֹם הַקְּדוֹשׁ בְּיִתְרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁבּוֹ נִמְחָלִים עוֹנוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּתַנְאֵי שֶׁנֶּעֱשְׂתָה עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה, וְאֵלוֹ הֵן רַק עוֹנוֹת שֶׁבִּין אָדָם לַמָּקוֹם, כְּגוֹן: חֲלוּל שִׁבְתָּ, אֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְשִׂאָר מִיַּיִ עֲבֵרוֹת בֵּין אָדָם לְקוֹנוֹ, אָבֵל עֲבֵרוֹת שֶׁבִּין אָדָם לְחֵבְרוֹ — אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂיִרְצָה אֶת חֵבְרוֹ. חַמְשָׁה-עָשָׂר בְּאָב הוּא הַיּוֹם, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל קָבְלוּ עַל עֲצָמָם לְהַכְנִיס חֲזָרָה אֶת שִׁבְטֵי בְּנֵימִין לְעֵדְתָם, וְהִתִּירוּ לָהֶם לְחֹר לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל וּלְהִתְחַתֵּן עִמָּהֶם, הֲרִי זֶה מוֹרָה עַל יַחֲוֵדוֹ שֶׁל הַיּוֹם, כִּי אִם הִגִּיעוּ לְעַת כְּזוֹ, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל מְתַאַחֲדִים יַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת, נִמְצָא, שֶׁמוֹחֲלִים זֶה לָזֶה. וְלִכֵּן לֹא בְּתַנּוּם שֶׁמְדַמִּים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֶת ט"ו בְּאָב לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפְּרִים עַל עֲבֵרוֹת שֶׁבִּין אָדָם לַמָּקוֹם, וּבְט"ו בְּאָב עָשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל עֲבֵרוֹת שֶׁבִּין אָדָם לְחֵבְרוֹ, וְהִתְאַחְדוּ עִם יִשְׂרָאֵל יַחַד, וְקָבְלוּ עַל עֲצָמָם: מַה שֶׁהִיָּה הִיָּה, מַעֲתָה וְהִלָּאָה אָנוּ מוֹחֲלִים זֶה לָזֶה, וְאוֹהֲבִים אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן זֶהוּ חַג גְּדוֹל מְאֹד.

ועקר הקג — במציאת הזיוג. ולכן אומרים חכמינו הקדושים, שבנות ירושלים היו יוצאות בכלי לבן שאולים, שלא לביש את מי שאין לו. כי בדרך כלל רואים במציאות, שהעשיר נמצא ברום המעלה, ואלו העני שבור ורצוץ ובשפל המדרגה, ובלבו טענות וקשיות וספקות עליו ותברך — למה הגיע למצב כזה וכו'; בט"ו באב יצאו בנות ירושלים בכגדים ששאלו מזולתן, כדי לא לביש את מי שאין לו, כי כלן לבשו שמלות שאינן שלהן. למדים מכאן מעלת מצות בין אדם לחברו, שמירה על כבוד הזולת, שלא לביש איש את רעהו. כי אצל הקדוש-ברוך-הוא אין משג של עשיר ועני, או שנה מיחס יותר מנה, אין כדבר הזה! אדרבה, העשיר מתחב לעזר לעני, לעודדו ולחזקו וכו', שנה בכלל מצות צדקה. ולכן ט"ו באב הוא חג כל-כף גדול, כי אז מתגלה הפנימיות של נשמות ישראל, שאוהבים אחד את השני ועוזרים זה לזה, ובזה עלינו לשמח בשמחה אין סופית, שעם ישראל מתאחדים יחד ואוהבים איש את רעהו, ועל-ידי-זה נזכה גם-כן שהקדוש-ברוך-הוא ימחל לנו על עוונותינו.

ובאמת בט"ו באב מתחילה הארת ראש השנה. וכאמור חרבן-בית-המקדש היה מפאת שנאת חנם, ובנינו יהיה רק על-ידי אהבת חנם, שיאהבו זה את זה, וזהו סמל של ט"ו באב, שאז התחברו עם ישראל יחד. ולכן עלינו כבר לשוב בתשובה, ולקבל על עצמנו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ולכבד זה את זה. ואם יודע אדם שגנב או גזל מזולתו — ישלם חובו, כי אחרת ישלם כפל כפלים, ואם לא ישיב גזלתו, יצטרך לשלם כספו לרופאים וכו', אוי לו ואוי לגפשו! וכן העקר לבדק את עצמנו אם לא פגענו בזולת, אם לא השפלנו אותו וכו', עלינו לשוב בתשובה שלמה, קדם שנקבל מכה, כי את הכל יביא האלקים במשפט, וכל אלו השוכרים ומבזים ומרחקים את הזולת, יקבלו אחר-כך עגש כבד ביותר. ועלינו להשמר מדבר זה מאד, כי עון שנאת שוא חמור הוא מאד, ואיש מאתנו לא יתחמק ולא יחשב שהוא נקי מזה. אם נחטט ונחפש בעצמנו — נכח, שעדין בתוך תוכנו ישנה גזענות

אֲשֶׁר ה' רפז בַּנְחֹל שִׁיג

וְשִׁנְאָה. וְלָמָּה לֹא נִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוּ אַחַת וְלִתְמִיד לְעַקֵּר אֶת הַגְּזֻעֲנוֹת
וְהַרְשָׁעוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ, וְנִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוּ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה
— שִׁנְאֵהב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְזֻכוֹת זֶה נִזְכָּה לְרְאוֹת בָּמוֹ עֵינֵינוּ
גְּלוּי שְׂכִינָה, וְנִזְכָּה עִם כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּצוֹתָא לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ
צְדָקְנוּ, שְׁבוּא יְבוּא וַיִּגְאֹלְנוּ גְאֹלֵת עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחִנּוּ, י"א בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחֵךְ הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
גֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וְלְהַשִּׁיבֵךְ
יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ
לְנַפְשֶׁךָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת תִּשְׁקַד בְּסַפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא "לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן", אֲשֶׁר בְּפָרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁסֵּפְרוֹ זֶה
הוּא אֲתַחֲלָתָא דְגְאֹלָה, וְהַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִכְבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן
רְאֵה לְהַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסַפְרֵי זֶה.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, קָם עַכְשָׁו דוֹר חֲדָשׁ, תְּלַמְדֵי רַבְּנוּ ו"ל,
הַלּוֹמְדִים בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", אֲשֶׁר אֲצִלְנוּ חַק קְבוּעַ
לְסֵיִם אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל חֲדָשׁ, וְחֲסֵדֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כָּלִם בְּקִיָּאִים בּוֹ בְּעַל-פִּי מִמֶּשׁ, בְּרוּף ה' אֲשֶׁר עַד כּוּהַ
עֲזָרְנוּ. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְהַרְחִיב גְּבוּלְנוּ בְּתַלְמִידִים, וְנִזְכָּה לְהַעֲמִיד
תְּלַמְדִים הַגּוֹנִים שִׁיְהִיוּ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת, לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה, לְפָאֵר
וּלְתַפְאֲרַת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

פַּה תִּקְבַּל חֲבִילָה שְׁלֵמָה עִם כָּל מִינֵי סַפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְתַלְמִידֵי

שיד אָשֶׁר ה' רפז בְּנַחֵל

הַקְדוּשִׁים, וְרָאָה לְהַפְיֵצֵם בֵּין חֲבֵרֶיךָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל",
כִּי מַעֲלַת זְכוּי הַרְבֵּים — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל.

וְצִרִיךָ כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְרֹאוֹת, שְׂיִהְיוּ בְּבֵיתוֹ תָּמִיד
מוֹכְנִים סִפְרִים מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בְּאִפְּן כְּשִׁיפְנֵס אֶצְלוֹ אֵיזָה חֵבֵר
וְיִדִּיד לְדַבֵּר עִמּוֹ מֵעַסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂתַכְּף־וּמְיָד יִהְיֶה מְצוּי בְּיָדוֹ גַּם
סִפְרִים לְתַן לוֹ.

וּבַפְּרָטִיּוֹת אוֹתָם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגְּרִים בְּמִקּוֹמוֹת רְחוֹקִים
בְּמַדִּינוֹת נִדְחוֹת, שְׂאֵין עוֹבֵר וְשָׁב מְצוּי שָׁם, כְּמוֹ בְּמַדִּינַתְכֶם, אֲזִי
בְּיָדָאֵי אַתָּה צִרִיךָ לְרֹאוֹת שְׂיִהְיוּ תָּמִיד הַרְבֵּה סִפְרִים מְצוּיִים בְּיָדְךָ,
לְמַעַן תּוּכַל לְהַחֲיוֹת עִם רַב.

וְצִרִיךָ שְׂתַדַּע, שְׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הֵיכֵן שֶׁהוּא
רַק גֵּר, צִרִיךָ לְהִיּוֹת מְגֻדֵּל אוֹר לְכָל בְּנֵי עִירוֹ, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת
רַבְּנוּ ז"ל, הֵן שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ יִתְנַהֵג בְּדַרְךָ אֶרֶץ גְּדוֹל וּבְצַנִּיעוֹת,
וּבְדַרְכֵי נֵעִם יִהְיוּ הַלִּיכּוֹתָיו, וְיִתְמִיד הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן,
וְיִאָרִיךְ בַּתְּפִלָּה בְּדַבְּקוֹת, אֲשֶׁר בְּאִפְּן כְּזֶה מִמִּילָא יִקְבַּל שֵׁם טוֹב.

וְצִרִיךָ שְׂיִרְבֶּה לְדַבֵּר עִם כָּל חֲבֵרָיו וְשִׁכְנָיו וּמִיַּדְעֵיו מִרַבְּנוּ ז"ל
וּמֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל־יְדִי־זֶה יִזְכֶּה לְהַרְבּוֹת נְפִשׁוֹת אֶל תּוֹךְ
הַקְּדוּשָׁה, וְאֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה בְּתַקּוֹן הַבְּרִית — לְקַרֵּב עוֹד בַּר
יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְרֹאָה לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי בְּלִי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, הָאָדָם עוֹמֵד עַדִּין
בְּחוּץ מִמֶּשׁ.

גַּם תִּרְבֶּה לְהִתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאַל יַחְסֹר לְךָ יוֹם
מִבְּלִי לַמּוּד "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן
עֲרוּךְ, זֵהר וְתַקּוּנִים".

אָשֶׁר ה' רפח בְּנַחֵל שטו

וּרְאֵה שִׁיחֵיָהּ לָךְ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כְּסֻדְרָן,
מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד חִפְזָן שָׂגַם תְּשַׁתְּדֵל לְסִיִּים אֶת
הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּכָל חֹדֶשׁ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת וְהַצְלָחָה גְדוֹלָה
בְּכָל הַלְמוּדִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' רפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדְרֵי עֶקֶב, י"ז בְּמִנְחָם אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת נְצַחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי בְּצִרוּף עִם הַמַּעוֹת לְצִרְף בֵּיתִי, יְצוּ
אֶתְךָ הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶת הַבְּרָכָה, וְתִתְבָּרֵךְ בְּבִנְיַי חַיִּי וּמְזוּנָי, וַיִּמְשֵׁךְ
לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְּךָ, שְׁאֵתָה מִתְפַּלֵּל כְּפִי סֻדְרֵי נֶסֶח אֲשֶׁכְּנֹז, וְאֶתָה
רוֹצֶה לְשַׁנּוֹת לְנֶסֶח סֻפְרֵךְ, תִּאֲמִין לִי שֵׁישׁ בְּזֶה אַרְיִכוֹת הַרְבֵּה בְּסֻפְרֵי
הַפּוֹסְקִים, וּבְכַרְטִיּוֹת הַגְּדוּלָּה בֵּין סֻדְרֵי אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסֻּפְרֵדִים
לְבֵין סֻדְרֵי אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲשֶׁכְּנֹזִים. אֶף כְּפִי שִׁדְוֵעַ לָנוּ, רַבְּנוּ
ז"ל הַקָּפִיד שֶׁלֹּא לְשַׁנּוֹת, כִּי יְדוּעַ אֲשֶׁר אֶצְלוֹ נִתְקַרְבוּ מִכָּל מִינֵי
עֲדוֹת, וְעַל-כֵּן צָוָה שְׁיֵאָחֵז כָּל אֶחָד דְּרָכּוֹ, כְּפִי דְרָךְ אַבּוֹתָיו, וְלֹא
יִשְׁנֶה כָּלֵל, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ שָׂרֵשׁ לְמַעְלָה, וְהוּא צָרִיךְ לְהַחֲזִיק
בְּשָׂרְשׁוֹ.

וְעַיִן בְּסֻפְרֵי הַיְקָר "מִשְׁנַת חֲסִידִים" (מִסְכַּת עֲרֵבִית, פָּרָק א', סִימָן א'):
וְאִין לְשַׁנּוֹת מִנְהַג אַבּוֹת בְּעֶקֶר הַתְּפִלָּה, לְפִי שְׁחִלּוּקֵי הַמְּנַהֲגִים בְּאוּ
מִחִלּוּק שָׂרֵשׁ הַנְּשֻׁמוֹת, וּלְכָל מְנַהֲגֵי יֵשׁ לוֹ שָׂרֵשׁ וּמְסִלָּה שְׁמוּרָה לוֹ
לְמַעְלָה לְהַעֲלוֹתוֹ, וְאִין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאִם לֹא יִדַּע
אִם בְּנִפְשׁוֹ הוּא הַמְּנַהֲג שְׁתַּפְּסוּ אַבּוֹתָיו, נוֹחַ לוֹ שְׁיִתְנַהֵג בְּמְנַהֲג

שטז אָשֶׁר ה' רפח בַּנְחָל

הַמְבַחֵר שֶׁקִּבַּל הָרַב רַבְּנוּ חַיִּים וַיִּטְאַל ו"ל כְּפוֹנוֹתָיו מִפִּי רַבּוֹ הָאֶר"י
ו"ל, עֵינַי שָׁם.

וּבְאֵמַת גַּם בְּזֶה יֵשׁ חֲלוּקִים גְּדוֹלִים, כִּי גַם מִי שְׂרוּצָה לְהִתְפַּלֵּל
כְּפִי נֶסַח הָאֶר"י ו"ל, יֵשׁ בָּהֶם גְּסָחֹת רַבּוֹת, כְּמוֹ סְדוּר הָרַב וְכוּ'
וְכוּ'.

וּמִנְהַגְנוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּנֶסַח סְדֵר הַתְּפִלָּה שֶׁבְּסֻדוֹר "חֲמֻדַת יִשְׂרָאֵל",
שֶׁתִּקַּן מִהַר"ש וַיִּטְאַל ו"ל. וְהָרַב מִמוֹנְקֵאטְשׁ ו"ל הִדְפִּיסוֹ וְהִגִּיהוּ
בְּנֶפֶשׁ שֶׁל סֵלַת בְּרוּרָה, אֵךְ אֵתָּה הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ עָשָׂה.

אוֹדוֹת חֲלִישוֹת דַּעֲתָךְ שֵׁישׁ לָךְ, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָל הַחַיִּים
מְלֵאִים גְּסִיוֹנוֹת רַבִּים, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי אִם
עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר יִסוּד עֲצַתוֹ הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה
שְׂעוֹבֵר עָלָיו, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְנֶעַם וְעֲרֻבוֹת מְדַבֵּר זֶה; אֲשֶׁרִי
שִׂיאַחֲזוּ בְּעֻבּוּדָה קְדוֹשָׁה זוֹ, וְאִזּוֹ יִשְׁתַּנֶּה וְהָיָה לְאִישׁ אַחֵר לְגַמְרִי.

נָא וְנָא רְאֵה לֹא לְבָלוֹת אֶת זְמַנְךָ הַיָּקָר, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהִבָּל
וְלִרְיָק, רַק הַדְּבִק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וּבְכַרְטִיּוֹת עֶכְשָׁו, שֶׁכָּבַר עָבַר חֲמִשָּׁה-עָשָׂר-בָּבָב, שֶׁמָּאז כָּבַר
מִתְחִילָה הָאֵרֶת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ', עָלֶיךָ לְהִזְדַּרֵּז בְּיוֹתֵר בְּיָמִים אֵלוֹ
לוֹמַר אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ כָּלוּ, כְּאֲשֶׁר נִהַג רַבְּנוּ ו"ל לְסַיֵּם כָּל הַתַּנ"ךְ בְּיָמֵי
אֵלוֹל (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנא). וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים מִתְחִילִים
מִחֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּבָב עַד שְׁמִחַת תּוֹרָה, וְגַם נוֹהֲגִים לְלַמֵּד אֶז הַרְבֵּה
אֶת סֵפֶר הַתְּקוּנִים (שָׁם סִימָן רצד); וְכֵן מְסִימִים אֶז אֶת סֵפְרֵי "עֵינַי
יַעֲקֹב", אַגְדוֹת עַל כָּל ש"ס בְּבַלִּי, וְעוֹד הַרְבֵּה לְמוֹדִים טוֹבִים, אֲשֶׁרִי
שִׂיאַחֲזוּ בָּהֶם!

אַקוּהָ לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁתְּבוֹא לְהִתְפַּלֵּל עִמָּנוּ יַחַד בְּהַקְּבוּץ
הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ, אֲשֶׁר בְּוִדְאֵי גַם רַבְּנוּ ו"ל יְהִיָּה אִתָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' רפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב י"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם י"ז בְּתַמּוֹז לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגַם אֶת הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה וּלְפָדְיוֹן נֶפֶשׁ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִקְבַּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

מָה אִמַּר לְךָ, רְצוֹנִי כָּל-כָּף חֲזַק לְכַתֵּב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת, אִף טְרֵדוֹתֵי הַרְבוֹת זֶה אֲשֶׁר מְעַכְבְּנִי, וַיּוֹתֵר מִחֲמַשׁ-מְאוֹת מִכְתָּבִים כְּבָר מִחֲכָמִים לְתִשׁוּבָה, וְאֵין לִי אֶפְלוֹ רִגְעַ אֶחָד פְּנוּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְרַבּוּי הַטְרֵדוֹת בְּעֶסְקֵי הַרְבִּים. אֲקַוֶּה שֶׁתִּבִּין אוֹתִי, וְתִדִּין אוֹתִי לְכַף זְכוּת. וַיִּמָּה גַם שֶׁכְּבָר נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁיו יוֹתֵר מֵאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי יֵשׁ בָּהֶם מִסְפִּיק גַּם לְךָ, רֵאֵה לְעֵין בָּהֶם, וְתַחֲזִיק אֶת עֲצָמְךָ עִמָּהֶם.

אִוֹדוֹת שֶׁאֲלַתְּךָ — הֵאֵם לְפָרְסָם שֶׁאַתָּה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל; מָה אִמַּר לְךָ! אֲמַרְוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁתַּת תַּשָּׁא): אֵין לְךָ יָפָה מִן הַצְּנִיעוּת, שֶׁנֶּאֱמַר (מִיכָה ו, ח): "וַיִּמָּה ה' דוֹרֵשׁ מִמֶּךָ, כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהַצְּנִיעַ לְכַת", עֵינֵי שָׁם; וּבְפָסוּק זֶה מְרַמֵּז בְּפִשְׁטוֹת כָּל עֲנִינֵנוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר הוּא רְצוֹן ה', "מָה ה' דוֹרֵשׁ מִמֶּךָ, כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט", לְהִיּוֹת רָגִיל לְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל דְּרָכָיו, הֵן הַרוֹחָגִים וְהֵן הַגְּשָׁמִים — אִיךָ מִתְנַהֵג, וְלְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְּבוּנֵן בְּכָל דְּבָר שֶׁעוֹשֶׂה שִׁיחָהּ שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְאֲשֶׁר כָּל עֲנִינֵי הַתְּפִלָּה נִקְרָא מִשְׁפָּט (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); וּכְשֶׁאֲדָם שׁוֹפֵט אֶת עֲצָמוֹ מִלְּמַטָּה, אֵין לוֹ מְקַטְרָגִים מִלְּמַעְלָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו); וְאֲשֶׁר בְּאַמַּת מִי שְׁזוּכָה לְחִיּוֹת עִם הַחֲשָׁבוֹן צָדֵק, וְדָן וְשׁוֹפֵט אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,

שיח אֲשֶׁר ה' רפ"ט בְּנַחֵל

אֲזִי הַיְשׁוּב הַדַּעַת שְׁלוֹ כְּבָר בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרִי, וְהוּא אָדָם אַחַר, נְעִים
הַלִּיכוֹת, דְּבִיּוֹק בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּדַבְּקוֹת אֲמֵת, עוֹשֶׂה רְצוֹן קוֹנּוֹ, כִּי בְּכָל
דְּבָר מְקַשֵּׁר וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. "וְאַהֲבַת חֶסֶד" וּמִי שֶׁכָּבַר
דְּבִיּוֹק בּוֹ יִתְבַּרְךָ וְאַמוּנָתוֹ בְּרוּחָהּ וּמְחַלְטָתָהּ, אֲזִי תָמִיד מִשְׁתוֹקֵק
לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אַחֲרִים, כִּי "אוֹהֵב חֶסֶד".

וּמִדַּת הַחֶסֶד מִתְחִלָּה בְּבֵיתוֹ, כְּאֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵינוּ
וְ"ל עַל דְּבָר זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַדְּבָרִים, שִׁישְׁמַר אֶת בֵּיתוֹ — זוֹ אֲשֶׁתּוֹ,
וַיִּכְבֵּד אוֹתָהּ (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסד); וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(יְבָמוֹת דף סב:): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ, עָלָיו
הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶיךָ", עֵין שָׁם.

וּבַפְּרָטִיּוֹת אֲצַלְךָ, שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ זְכִיתָ לְאִשָּׁה מְשֻׁפָּלָת,
שְׂרוּצָה לַעֲזוֹר לָךְ בַּהֲתַקְרְבוֹת לְרַבְּנֵינוּ וְ"ל, בְּנֻדָּאֵי רָאוּי לָךְ לְכַבֵּד אוֹתָהּ
מְאֹד מְאֹד, וְלַעֲשׂוֹת עִמָּה כָּל מִינֵי חֶסֶד.

וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אַחֲרִים, כִּי הַמְּאָמִין הָאֲמֵתִי,
אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי יִהְיֶה תָּמִיד אִישׁ עוֹשֶׂה חֶסֶד.

וְעַל כָּלֵם — מִדַּת "וְהִצְנַע לְכַת", אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִצְנִיעַ אֶת
עֲצָמוֹ, וְאֵינוֹ מְפָרְסֵם אֶת עֲבוֹדָתוֹ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְהוּא שִׁיף וְעִיל,
שִׁיף וְנִפְיָק וְגָרִים בְּאוֹרֵיתָא תְּדִירָא (סְנֵהֲדִרִין פח:), אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד
דְּבָר טוֹב מִזֶּה שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהִצְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ, וְשׁוֹקֵד בְּתוֹרָה
בְּהִצְנַע, וְכֵן מִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְעַל־כֵּן מֵה וּלְמָה לָךְ לְפָרְסֵם אֶת כָּל הַתְּקַרְבוֹתֶיךָ?! וּבַפְּרָטִיּוֹת
שֶׁכָּל הַמְּשַׁפְּחָה כָּל־כָּף כָּנָגְד דְּבָר זֶה, עַל־כֵּן שְׁתַּק שְׁתַּק, אֶהוּבִי, אַחִי
הַיְקָר! וְתַרְבָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתַחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה
פְּשׁוּטָה, וְתַחֲיֶה חַיִּים נְצַחִיִּים.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָכֶם לְהוֹלִיד עוֹד בְּנִים וּבָנוֹת, וְתַפְּרוּ וְתַרְבּוּ.

אֲשֶׁר ה' רפ"ט בְּנַחֵל שֵׁיט

בְּעֵינַי תִּפְלֶה וְהַתְּבוּדָה, זֶה דְבַר פְּשוּט, מִי שֶׁמֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי תָמִיד יִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַרְמַב"ם ז"ל בְּהִלְכוֹת תִּפְלָה, זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתִּפְלָה.

אֵךְ עֲזָרָא וּבֵית דִּינּוּ רָאוּ בַעֲת הַגְּלוּת, שֶׁנִּתְפָּזְרוּ וְנִתְעַרְבוּ עִם יִשְׂרָאֵל בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן תִּקְנֵנוּ סֵדֵר הַתִּפְלָה שֶׁיְהִיָּה שְׂגוּר בְּפִי כָּלֵם, אֲבָל שְׁלֵמוֹת הַתִּפְלָה שֶׁל דְּבָקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִתְפַּלֵּל וּמְשִׁיחַ אֶת לְבוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ, וְדָבַר זֶה מְזַכֵּר וּמְטַהֵר אֶת מַחֲוֹ וּמְחַשְׁבֵּתוֹ מִכָּל מִינֵי הַהֲוִירִים רְעִים וּמְחַשְׁבוֹת זָרוֹת, וְאִזּוֹ יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל גַּם אֶת הַתִּפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּמַח גָּמִי, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּיק בְּזֶה.

וְלָמָּה הַדְּבַר עֲדִין כָּל-כָּף מוֹזֵר בְּעֵינַי אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? כִּי כָּל הָעֵינַי שֶׁל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיךְ לְחַזֵּיק גְּדוּל, כִּי זֹהִי מְדַרְגָּה גְּדוּלָּה, שֶׁיֵּאָחַז אָדָם בְּזֶה, שֶׁיִּרְגִישׁ אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שֶׁפָּכַר זֹכָה לָזֶה, לֹא קָשָׁה לוֹ הַדְּבַר.

וּמְצִינוּ בְּכָל הַצְּדִיקִים, שֶׁעָסְקוּ בְּזֶה עַד דוֹרְנוּ זֶה, וְכַמוֹכָא בְּתוֹלְדוֹת רַבְּנֵי הַ"חֲפִיץ חַיִּים" ז"ל, שֶׁתָּמִיד דְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מְבָאָר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר מְצוֹת תִּפְלָה — לְהִיּוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאוֹדוֹת שֶׁאַתָּה זֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת — אִין לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִזְדַּכֵּךְ מִחֵךְ, וְתִזְכָּה לְהִבִּין הַכֵּל.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכָּה לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת עַל "מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ", בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן קְבִיעוֹת בְּרַמְב"ם, טוֹר, וְשִׁלְחַן עֲרוּף, מִכָּל לְמוּד רָאָה לְלַמֵּד קִצָּת, אֲשֶׁר אִין לְמַעַלָּה מְלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁשׁוּמְרַת אֶת הָאָדָם

שכ אשר ה' רצ בנחל

בנערותו, ונותנת לו אחרית ותקנה טובה לאחריתו.

ומחמת טרדותי עכשו אקצר.

הכותב בחפזון.

הדורש שלומך...

ה' רצ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח במנחם-אב ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות וכו'.

במה שאתה כותב וכו'; מה אמר לך! עלי לחזור בתשובה, אם מדברים עלי לשון הרע, בודאי שעלי לתקן את מעשי ומחשבותי ודבורי, ובי העון ולא בהם. מובא בשם הבעל-שם-טוב הקדוש ז"ע: כשאדם פוגם במחשבה — סובל מהילדים שלו, כשאדם פוגם בדבורו — הוא סובל מאשתו, כשאדם פוגם במעשיו — הוא סובל מבני-אדם, והעצה היא רק לחזור בתשובה שלמה.

עליך להבין, שהסמ"ך-מ"ם מאד מאד שונא את רבנו ז"ל, עד שבפרוש ספר לנו רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה ז', מהזבוב והעכביש), שקדם שינדה גשמת רבנו ז"ל לזה העולם, עשה הסמ"ך-מ"ם רעש גדול, ואמר: אם הנשמה תרד, אין לי כפר מה לעשות בזה העולם. ואמרו לו, שהנשמה הזו מכרתה לרדת, ואתה צא ומצא לעצמך עצה, ויצא וחרר עם איזה זקן וצחקו, ואמר, שכבר יש לו עצה, והנשמה הזו יכולה לרדת. ואנשי שלומנו אמרו, שהבינו מרבנו ז"ל, שזה הזקן שחלק על רבנו ז"ל (עין ברמזי-המעשיות מהרב הקדוש מטש"הרין ז"ל); וזו העצה — שכל מי שרק יגלה את דבר רבנו ז"ל בעולם, הוא יהיה ללעג ולקלס בעיני הבריות, וכלם ידברו עלי

לְשׁוֹן הַרְעָה. וְכֵן הָיָה בְּכָל הַדּוֹרוֹת כִּן, מִי שֶׁרַק הַפִּיץ אֶת אֹרֵךְ רַבּוֹ
 וְ"ל בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, עָלָיו קָמוּ אֲפָלוֹ מֵאֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנו הַחֲשׂוּבִים, וְחָלְקוּ בְּמַחְלָקַת עֲצוּמָה, כְּמוֹ: הֶרֶב הַחֲסִיד ר'
 אֶהְרֵן לֵיב צִיגְלֵמָן הִי"ד, שֶׁהִדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבּוֹ וְ"ל בְּפוֹלְגָנָה,
 קָמוּ כְּנֶגְדּוֹ הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְחָלְקוּ עָלָיו, וּבְזוֹ אוֹתוֹ, וְאָף
 הוֹצִיאוּ סֵפֶר נֶגְדּוֹ. וְכֵן הֶרֶב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכֵיץ וְ"ל, שֶׁהִדְפִּיס
 אֶת סִפְרֵי רַבּוֹ וְ"ל בִּירוּשָׁלַיִם, וְקָמוּ כְּנֶגְדּוֹ הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
 וְחָלְקוּ עָלָיו, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל עִמָּהֶם יַחַד נְאֻת זֶה סֵפֶר
 לִי הוּא בְּעֲצָמוֹן. וְהִנֵּה בְּאֵתִי אֲבָרָךְ צָעִיר, שְׁנַתִּים אַחֵר הַחֲתָנָה,
 וְקִפְצָתִי וְהִדְפַסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבּוֹ וְ"ל, וְהִפְצַתִּי אוֹתָם בְּכַמָּה
 פְּרוּטוֹת וּפְזוּרָתִי אוֹתָם בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וּמֵאֲזוּ וְעַד עַתָּה אֲנִי מְדַפֵּיס
 פַּעַם אַחֵר פַּעַם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבּוֹ וְ"ל, וּמְפִיץֵם בְּכָל קְצוֹת תֵּבֵל,
 וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, זְכַנִי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם סִפְרִים נִפְלְאִים, אֲשֶׁר
 מְקַרְבִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֶל רַבּוֹ וְ"ל, וְכִבֵּר נִדְפְּסוּ כַּמָּה פְּעָמִים.
 וַיֵּשׁ תַּחַת יָדַי עוֹד הַמּוֹן כְּתָבִי יָד עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן",
 "סֵפֶר-הַמְדוּת", "סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־יֹת", וּפְרוּשׁ עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַמּוֹעֲדִים
 וְעַל אַגְדוֹת חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וְעַל אֲבוֹת וְעַל תְּהִלִּים וְכוּ' וְכוּ', הֵאֵם
 הַסֵּמ"ך-מ"ם יִשְׁתַּק לִי? ! וְכִי אֵיךְ אֶתָּה נִתְקַרְבַּת, אִם לֹא עַל-יָדִי
 אֶחָד מִסִּפְרֵי — כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתָּ? ! וַיֵּשׁ עוֹד כַּמָּה אֲלָפִים שְׁנַתְעוֹרְרוּ
 עַל-יָדֵי סִפְרֵי וְנִתְקַרְבוּ אֶל רַבּוֹ וְ"ל, וְנוֹסְעִים כְּבָר אֶל צִיוֹן רַבּוֹ וְ"ל,
 הֵאֵם הַסֵּמ"ך-מ"ם יִשְׁתַּק לִי? ! בְּנִדְאֵי יִדְבְּרוּ עָלַי כָּל מֵינֵי לְשׁוֹן-הַרְעָה,
 וַיַּעֲשׂוּ כָּל מֵינֵי לִיצְנוּת, "וְכָל אֶחָד מֵה שֵׁיֵשׁ בּוֹ — יִרְאֶה אֶת זֶה
 בִּי", "כָּל אֶחָד מֵה שֶׁדְּמִיוֹנוֹ הַחוֹלְגִי רַק מְדַמָּה, יִתְלֶה אֶת זֶה בִּי".
 וְלָכֵן מֵה הַפְּלֵא? ! וּמִי מִפְּחָד מֵהֶם? ! יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְמַלֵּא אֶת כָּל
 הָעוֹלָם עִם סִפְרֵי רַבּוֹ וְ"ל, וְאֵינִי מִתְפַּעֵל מֵאָף אֶחָד. וְלָכֵן מֵה הַפְּלֵא
 שֶׁמְדַבְּרִים עָלַי? ! וּמֵה אֶתָּה כָּל-כֶּף בְּטוֹחַ שֶׁתִּשְׂאָר אֲצֵלִי, וְלִמְחָר לֹא
 תִדְבֵר עָלַי כָּל דְּבָר אֲסוּר? ! וְאֵל יִהְיֶה דְבָר זֶה פְּלֵא בְּעֵינֶיךָ, כִּי רַב
 אֵלוֹ שֶׁהָיוּ בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וּמְלֵאִים גְּאוּף וּפְגָם הַבְּרִית,
 לְבַסּוֹף אַחֵר עֲבוּדָה שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים שֶׁהוֹצֵאתִי אוֹתָם וְכוּ', לְבַסּוֹף
 נִתְהַפְּכוּ וַנַּעֲשׂוּ לִי מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים, וּמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבָר אֲסוּר.

שכב אָשֶׁר ה' רצא בַּנְחָל

וְלִכְּנָן בְּקֶשׁ רַחֲמִים עַל עֲצָמָךְ, שְׂאֵתָה לֹא תִתְנַגֵּד וְלֹא תִכְחִישׁ, אֲשֶׁר
הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שִׁנְכִיתִי לְהַדְפִּיס — עֲזְרוּ לָךְ...

חֲזַק וְאַמֵּץ וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְזִכֵּר, כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ יָרָא וְחָרַד, לְבִסוּף זֶה
יְעֹזֵר לוֹ, וְיִמְנַע אוֹתוֹ מִלְּיָדְךָ לְמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים. וְלִכְּנָן זֶה דְבָר גְּדוֹל
מְאֹד לֹא לְשִׁנוֹת לְלְבוּשׁ מוֹדֵרְנִי וְכו'. מְסַפֵּר, שְׁבִישִׁיבַת רַבְנוּ הַנְּצִי"ב
ו"ל, הִיָּה בַּחֹר שֶׁהִחְלִיף אֶת מְלְבוּשָׁיו לְלְבוּשׁ מוֹדֵרְנִי, וְכֵן הִתְחִיל
לְתַקֵּן אֶת שְׁעֵרוֹתָיו עִם בְּלוֹרִית וְכו', עָנָה וְאָמַר הַנְּצִי"ב ו"ל: כֹּאֲשֶׁר
שְׁעוֹן עוֹמֵד מְלֻכָּת, הָאֵם יֵשׁ לְהֵאֲשִׁים אֶת הַמְּחוּגִים שֶׁהִתְקַלְקְלוּ?!
הֲלֹא הַפְּנִים מְקַלְקָל, בְּשִׁבִיל זֶה הַמְּחוּגִים לֹא עוֹבְדִים; כֵּן הַדְּבָר,
אִם בַּחֹר מְשֻׁנָּה אֶת הַלְבוּשׁ שְׁלוֹ, וּמִתְקַן אֶת הַשְּׁעֵרוֹת וּמְצַמִּיחַ
בְּלוֹרִית, סִימָן שֶׁהַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ מְקַלְקָלָת, וְדַבְּרִי פִי חָכָם חֵן.

וְלִכְּנָן מָה אָמַר לָךְ! תְּכַף-וּמְיָד כְּשֵׁרוֹאִים בַּחֹר מִחְלִיף בְּגָדִים
וְכו' לְמְלְבוּשִׁים מוֹדֵרְנִים וְכו', וְכֵן מְצַמִּיחַ בְּלוֹרִית וְכו', צְרִיכִים
לְהִבִּין שֶׁהַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ מִתְחִילָה לְהַפְּגֵם, וְנַעֲשֶׂה רְקוּב מִבְּפָנִים, כִּי
הַחִיצוֹנִיּוֹת מְרָאָה תְּמִיד עַל הַפְּנִימִיּוֹת, אִם בַּחֹר נִמְשָׁף אַחַר הַפְּקָרוֹת
וְחִילוּנִיּוֹת, סִימָן שֶׁהוּא מְקַלְקָל מְאֹד בְּפָנִים, וְצְרִיכִים רַחֲמִים עִם
בַּחֹר כְּזֶה, כִּי מְסַפֵּן, הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ מִתְחִילָה לְהִתְקַלְקָל. וְהוּא
כְּדִגְמַת רוּפָא, כְּשֶׁבוֹדֵק אֶת בְּרִיאוֹת הָאָדָם, הוּא בּוֹדֵק בְּיָד, וְכִבְּר
יּוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹרוֹת בְּלֵב, כִּי זֶה נִרְאָה בְּחִיצוֹנִיּוֹת הָאָדָם. וְכֵן גַּם
מְפָרְשִׁים (דְּבָרִים טו, ז): "לֹא תֵאֱמָץ אֶת לְבָבְךָ, וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ"

אֲשֶׁר ה' רצב — ה' רצג בְּנִחַל שִׁכָּה

וְגו', כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, אִם יֵשׁ לְאָדָם רוּע לֵב, אֲזַי סוּגֵר אֶת הַיָּד שְׁלוֹ, הִינּוּ מִהַחִיצוֹנִיּוֹת יְכוּלִים לְרֹאוֹת וּלְהִבִּין אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ. אֲנִי מְקַנְהָ שְׁתַּבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּזָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִיבֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵל תִּתְיַאֵשׁ מִן הַרְחָמִים, הַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ רַק בְּמִתְנַת חֲנֹם, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לָאוּ — לָאוּ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ' וְסִימָן קצו): אֲסוּר לְפַלּ בְּדַעְתּוֹ, אִף שֶׁמִּתְפַּלְּלִים וְעֵדִין לֹא רוֹאִים יְשׁוּעָה, כִּי כָּל תְּפִלָּה וְכָל תְּחִנָּה עוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעַלָּה, וְאֶפְלוּ שְׂאִינָךְ יְכוּל לְדַבֵּר רַק דְּבוּר אֶחָד, תִּחְזוֹר עַל הַדְּבוּר אֲלֶיךָ פְּעָמִים, הָעֵקֶר שֶׁיְהִיָּה עִם אֲמַת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיב); וְצָרִיךְ שֶׁתֵּאֱמִין, שְׁכָּל דְּבוּר עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְלֹא יִטֵּשׁ אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר שֶׁאֵתָּה מְדַבֵּר וּמְבַקֵּשׁ, רַק לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' רצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ט בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּמִכְתָּב בְּעֵלְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

שכר אשר ה' רצג בנחל

וממש חיים חדשים נכנסו בי, לראות איך שאשה עוזרת לבעלה. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזו אשה כשרה העושה רצון בעלה; ובפרטיות נשים במאי קא זכין, פי בזה שמחכות על בעליהן בבואם מבית-המדרש, הינו שעוזרות להם ללמד תורה (עין ברכות יז.); ונדבר זה ברור, כשאשה יש לה סבלנות לבעלה, ומראה לו תמיד פנים שוחקות, היא יכולה להפך את דעתו לגמרי אל דעתה.

ועל-כן ראי להיות תמיד שמחה ועליזה, ותחזקי את בעלך מאוד מאד, ותהיי לו לעזר גדול ברוחני ובגשמי, אז "כמים הפנים אל הפנים" (משלי כז, יט), שיתהפך אליך.

אודות שאלתך — למה כל ענין ברסלב עדין נראה ללעג ולקלס בעיני המון-עם, וכן בעיני כל משפחתך? האמת אגיד לך, פי כבר אמר הנביא (ישעיה נט): "ותהי האמת נעדרת, וסר מרע משתולל"; וכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמת, סימן ל'): לפי הרחוק מאמת, בן מחזיק את הסור מרע לשוטה, עין שם.

וזה התרוץ והסבה הנכונה, אף יש עוד דברים בגו; וען פי ענין רבנו ז"ל הוא כלליות גדולה, וזה מקיף את כל עם ישראל, פי אינו מצמצם בחוג מסים או בעדה מסוימת, פי היא דרך חדשה בעבודת השם יתברך, שיגלה משיח צדקנו לכל העולם כלו. ועל-כן מתקרבים אליה כל מיני בני-אדם מכל העדות והשכבות.

ובעוונותינו הרבים, גם נכנסים כאלו שאינם שפויים בדעתם, ועושים רעש ומהומה, ומתנהגים כפראיים, ובחזן יוצא שם כאלו הם מאנשי שלומנו, וזה מבאיש את הרית, רחמנא לצלן. ועל-כן יוצא שם רע עלינו.

אבל מי שמסתפל בעין האמת בספרי רבנו ז"ל, יראה תכף-ומיד היכן היא האמת, והאם באמת נכתב בספרי רבנו ז"ל הנהגות משנות ושיגיונות כמו שמדברים? ! ואז יתודע היכן האמת.

אֲשֶׁר ה' רצד בְּנִחַל שְׁכָה

אודות תקון המדות שְׁלָךְ, הִנֵּה טוב מְאֹד מְאֹד לְעֵינַי בְּסִפְרֵי הַנִּפְלָא "סִפְרֵי-הַמְדוּת", אֲשֶׁר סִפֵּר זֶה חֵבֵר רַבְּנֵי ז'ל בִּימֵי יְלָדוּתוֹ, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַמְדוּת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי זֶה תְּמִיד, וְאִז בְּיָדָי יִתְקַן אֶת מְדוּתוֹ.

וְמָה טוב וְמָה נְעִים, אִם תְּעִינֵי גַם בְּסִפְרֵי הַנִּפְלָא "פְּעֻלַת הַצְּדִיק", וְשֵׁם תִּרְאֵי אֶת הַלִּיכּוּתוֹ וְתוֹלְדוּתוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ז'ל.

וּמַחֲמַת טְרָדוֹת הַשֶּׁבֶת — הַהִכָּרַח לְקַצֵּר.

שֶׁבֶת שְׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.

תִּכְתְּבוּ לִי שְׁנֵיכֶם אֶת וּבְעֵלְךְ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תִּכְנִסוּ בִּי.

ה' רצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר רְאָה, כ"ג בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גָּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת.

הַעֲקָר רְאָה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז'ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ.

וְעֵלֶיךָ לְדַעַת שְׂאֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוֹם אֲפֹן שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵי ז'ל וְלְהַקְרִיא עַל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ, כִּי אִם בְּשִׁמְתֵּימִידִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, אַחֲרַת כָּל הַהִתְקַרְבוֹת הַיָּא רַק דְּמִיּוֹן וְרַעוּת רוּחַ, וּמִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים.

וּבְמַצִּיאוֹת אֲנִי רוֹאִים, שֶׁכָּל אֱלֹהֵי הָעוֹלָם שֶׁמְסֻתוֹכְבִּים בִּינֵינוּ, שֶׁהֵם לִיִּצְנֵי הַדּוֹר, הֵם אֵינָם יוֹדְעִים בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז'ל בֵּין יְמֵינָם

שכו אָשׁר ה' רצד בְּנַחֵל

לְשִׂמְאֵלָם, וְעַל-כֵּן יוֹצְאִים לְתַרְחָף וּלְגִדָּף וּלְהִתְלוֹצֵץ וְכוּ', וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרַךְ יִרְחִיקֵנוּ מֵהֵם וּמֵהַמוֹנָם.

הַעֲקָר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר אָמַר — כֵּן יַעֲשֶׂה בְּלִי שׁוּם
חֻכְמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הַבָּל (עִי' לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כַּבּג).

וְצָרִיף לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט הַשִּׁיף לְקִיוֹם עֲצוֹת
רַבְּנוּ ז"ל: בֵּין תְּפִלָּה בְּכוּנָה, לְקִשּׁוֹר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, אֲשֶׁר
אֵל זֶה צָרִיכִים מִמֶּשׁ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ (עִי' לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פ'),
וְהֵן שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן דִּיקָא, לְהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
(עִי' שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח, וְסִימָן עו). וְכֵן תִּרְאֶה לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם
בְּרִיָּה יְהִיָּה מִי שְׂיִהְיֶה, וְאִין זֹו מִמַּדַּת עֲנוּה בְּזוֹה שְׂמַכְנִיעַ אֶת עֲצוּמוֹ
לְאַחַר, זֹו נִקְרָאת חֲנִיפָה (עִי' לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כב); אָסוּר
לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת חֲדָשִׁים מְקֻרֹב בְּאוֹ לְצַעֵק
'זְקָנִים', 'זְקָנִים', צָרִיכִים לְשִׁמְעַ בְּקוֹל 'הַזְּקָנִים'...

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כָפִי שְׂאֲנִי רוֹאֶה וּמִתְבּוֹנֵן וּמִכִּיר אֶת הַזְּקָנִים שֶׁל
הַיּוֹם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּמָה מֵהֵם לֹא גְדָלוּ רַב שְׁנוּתֵיהֶם זְקָן
וּפְאוֹת, וּלְעַת זְקָנְתוֹ הַצְּמִיחַ לְעֲצוּמוֹ זְקָן אַרְף, וְאַחֲרֵים כָּל יְמֵיהֶם הָיוּ
בְּעֲלֵי עֶסֶק בְּעִבּוּדָה גְּשָׁמִית: זֶה הָיָה אוֹרֵג, וְזֶה הָיָה צַבֵּעַ וְכוּ', וּבְסוּף
זְמִיו הִחֵל לֹמַר דְּעוֹת... וְאָנוּ צָרִיכִים לְצִיַּת אוֹתוֹ?! הַיֵּשׁ לָךְ חוּכָא
וּטְלוּלָא יוֹתֵר מִזֹּו?! אִישׁ בּוֹר בַּעַל תְּאַוָּה וּמִגְשָׁם, כָּל זְמִיו הָיָה
שְׂקוּעַ בְּעֶסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, וּלְעַת זְקָנְתוֹ הִתְחִיל לֹמַר דְּעוֹת... וּכְאֵלוּ
צָרִיכִים לְהִתְיַעֵץ עִמּוֹ...

וְעַל-כֵּן חָדַל לָךְ מְבוֹרִים וְרִיקִים הָאֵלוּ, בְּדַיִם שְׂבוּרִים, הֲלֹא
בְּחוֹר צָעִיר בְּמִתְיָבְתָא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" בְּקִי בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן" יוֹתֵר
מִזְקָן עִם הָאֶרֶץ, שְׂאֵכַל כְּבָר שְׂבָעִים שָׁנָה לְחַם וּבָשָׂר.

וְעַל-כֵּן מָה לוֹ וּלְצִיַּת אוֹתוֹ?! הַעֲקָר הוּא רַק לְמוֹד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, מִי שְׁלוּמֵד יוֹתֵר, יֵשׁ לוֹ דִּין תְּלָמִיד חֻכָּם יוֹתֵר, וְאוֹתוֹ

אֲשֶׁר ה' רצה בַּנְּחֵל שְׂכֹז

צְרִיכִים לְכַבֵּד, וְאֵין עֲלֵיו לְהִתְפַּעֵל מִזְקֵן עִם הָאָרֶץ בְּשׁוֹם אִפֹּן שְׁבַעוּלָם.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד וְשׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי תִלְמִיד רַבְּנֵנוּ ו"ל נִקְרָא רַק מִי שְׁלֹמֵד סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי בְּלִי זֶה אֵין לוֹ שׁוֹם שְׂיִכּוּת, וְעַל-כֵּן אֵל תִּתְפַּעֵל מֵהֶם כָּלֵל.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יֹאִיר אֶת הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וְיִדַּע כָּל פֶּעוּל כִּי אִתָּהּ פֶּעֻלְתּוֹ, וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אִתָּהּ יִצְרָתוֹ, וְיֹאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ ה' מְלֶךְ, וּמְלִכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲשֶׁרִינוּ!

וְהִנְנִי לְבָרְכוֹ בְּכִתְיָבָה וְנִחְתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ...

ה' רצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ד בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתְּבֶךָ קִבַּלְתִּי זֶה זְמַן רַב, אֵךְ מְרַב טְרִדוֹתַי מִיְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, לֹא הָיָה בְּיָדִי לְעֲנוּת לָךְ תַּכְף-וּמְיָד.

מָה אָמַר לָךְ, אִתָּהּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, שְׂזִכִּית לְבַעַל תִּלְמִיד חֲכָם הַרוֹצֶה לְלַמֵּד, וְעֲלִיף לְעוֹר לוֹ בְּכָל מִינֵי אִפְגָּיִם, כִּי בְּזֶה תִתְחַלְקִי עִמּוֹ חֶלֶק בְּחֶלֶק שְׁוָה, וְגַם תִּרְאִי לְעוֹר לוֹ מִבְּחִינַת זְוִיג, לְשִׁמְרוֹ מְעַבְרוֹת, כִּי הָאִשָּׁה הִיא הַשְּׂמִימָה לְבַעַל, שְׁלֹא יִכְשַׁל בְּשׁוֹם עֲבָרָה, וְעַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה לְהִתְקַשֵּׁט וּלְהִתְיַפּוֹת לְפָנָי בְּעֲלָהּ, בְּאִפֹּן שְׂיִשִּׁים כָּל לְבוֹ וּמִחְשַׁבְתּוֹ רַק בָּהּ, וְיִנְצַל מְעַבְרוֹת, וְאֵז הִיא זְכוּת גְּדוּלָה לְהָאִשָּׁה. וְאֵין לְשַׁעַר וּלְסִפֵּר מַעֲלָתָהּ בְּשָׂמִים בְּזֶה שְׁשׁוּמְרַת אֶת בְּעֲלָהּ מִכָּל מִינֵי פְגָמִים וְעוֹנוֹת, חַס וְשְׁלוֹם.

שכח אֲשֶׁר ה' רצה בַּנְחֹל

את צריכה לידע, כי סוף כל סוף לא באנו לזה העולם — רק לעשות רצונו ותברך, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פדק ט'): איזוהי אשה כשרה, העושה רצון בעלה; ועל-כן עליך למסר עצמך לבעלך, ולעזר לו שיוכל להתמיד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה בטוהרה, כמאמרם ו"ל (עין פסחים קיב): לומד תורה בטוהרה, כיצד? נושא אשה ואחר-כך לומד תורה, ועל-כן בזה שתעזרי לו וכו', יהיה לך חלק כחלק בשנה ממש בתורת בעלך.

והשם יתברך יעזר לכם לגדל את בתכם היקרה, וכן להוליד עוד בנים ובנות, ותהיה לך הולדה בנקל תמיד, וכן גדול מהיר וקל, ותזכו בפקדת ישועה, ותכתבו בכתיבה וחתומה טובה.

לאשה יש תפקיד גדול בחיים, כי היא נקראת "עקרת הבית", עקרת לשון עקר, כי היא עקרית בבית, הן מצד חנוך הבנים, ולהוליך אותם למוסדות הלמוד, והן לעזר לבעל שיוכל לעסק בתורה ובתפלה, ולשמרו מעברות, חס ושלום. וזה עקר מעלת האשה הישראלית, שכל הנהגת הבית מסרו בידה — הן פשרות האכילה והשתיה, והן טהרת המשפחה, שנה היסוד מוסד ביהדות.

ועל-כן אשה ישראלית צריכה להיות בגאון עם תפקידה, וברכתה שהיא מברכת בכל יום ויום "שעשני פרצונו", מורה על מעלתה יותר מהאיש, שהוא מברך "שלא עשני אשה", כי היא מוסרת את עצמה לגמרי אל רצונו יתברך. ובדברי קבלה הסוד "נקבה תסובב גבר" (ירמיה לא, כא), כי המלכות בשעת עלייתה עולה עד רצוא דרעוין, שזהו עקר שלמות עלית המלכות, שעולה עד אין סוף ברוך הוא.

ועל-כן בזה שהיא מברכת "שעשני פרצונו", היא עולה עד רצון שפרצונות שהוא הפתר, אריך אנפין, והיא אז בדרגה יותר גבוהה מהבעל, שהוא זעיר אנפין, שמברך "שלא עשני אשה", נוקבא דזעיר אנפין.

אֲשֶׁר ה' רצה בְּנַחַל שָׁכַט

וּבְאַמַּת זוֹהי טְפֹשׁוֹת וְשִׁטוֹת גְּדוּלָּה, מֵה שֶׁהַנָּשִׁים בְּעֵתִים הִלְלוּ
קוֹפְצוֹת עַל שְׁוִיוֹן זְכוּיֹת, דְּבָר זֶה שֵׁיף רַק אֶצֶל הַגּוֹיִים, שְׂאֲצֵלָם
לְאִשָּׁה בְּאַמַּת אֵין שׁוֹם חֲשִׁיבוֹת כָּלָל, כְּאֲשֶׁר רוֹאִים וַיּוֹדְעִים זֹאת
בְּחוֹשׁ, אֵיף שֶׁהֵם בּוֹגְדִים בְּנִשְׁוֹתֵיהֶן, וְלֹא מִתְחַשְּׁבִים כָּלָל
בְּרַגְשׁוֹתֵיהֶן, וְאֵין אֶצֶלָם שׁוֹם קָשֶׁר שֶׁל קִימָא, כִּי הַכֹּל הִפְקֵר אֶצֶלָם,
וּבְשִׁבִיל זֶה גַם נִשְׁוֹתֵיהֶם מִפְקָרוֹת וְכוּ'.

מֵה שֶׁאֵין כֵּן לְעַם יִשְׂרָאֵל, הָעַם הַנִּבְחָר, יֵשׁ לָנוּ תוֹרָה, וְהַתּוֹרָה
מְנַהֶגֶת וּמְדַרְכֶּת אוֹתָנוּ, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג וְלִילֵף בְּכָל פְּרָט וּפְרָט בְּחַיֵּינוּ.
וְאֶצֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעַלֶּת וְחֲשִׁיבוֹת הָאִשָּׁה גְּדוּלָּה עַד מְאֹד מְאֹד,
כִּי רוֹאִים בְּחוֹשׁ, אֲשֶׁר כָּל הַנְּהַגַּת וְעִקָּר הַבֵּית מְסֻרוֹ בְּיַדָּה כְּנִ"ל.
וְעַל-כֵּן הִזְהִירוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר וּלְאַהֲבֵה אֶת אִשְׁתּוֹ,
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְכַבְּדָה יוֹתֵר
מִגּוֹפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ", עֵינֵי שָׁם;
וְאָמְרוּ (בְּבֵרָא מְצִיעָא דְּרַף נט): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֹהִיר בְּכַבּוֹד אִשְׁתּוֹ,
שֶׁאֵין בְּרַכָּה מְצוּיָה בְּתוֹף בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל אִשְׁתּוֹ, עֵינֵי
שָׁם; וְאָמְרוּ (שָׁם): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְּתַתְּעִתְרוּ, עֵינֵי שָׁם;
וְאָמְרוּ (יְרוּשְׁלַמֵי סְנֵהֲדָרִין, פָּרָק ג', הַלְכָה ו'): אִשָּׁה כְּבַעֲלָהּ וּבַעַל כְּאִשְׁתּוֹ,
עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יז): גְּדוּלָּה הַבְּטַחָה שֶׁהַבְּטִיחַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְנִשְׁיֵים יוֹתֵר מִן הָאֲנָשִׁים, עֵינֵי שָׁם.

מְכַל זֶה רוֹאִים, אֵיף שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה חָסָה עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה,
וְלֹא כְּמוֹ אֵלוֹ הַמְטַמְטָמִים, שְׂאֲצֵלָם הָאִשָּׁה כְּמוֹ שֶׁפָּחָה מִמֶּשׁ וְכוּ'
וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם הַנָּשִׁים רוֹצוֹת שְׁוִיוֹן זְכוּיֹת.
אֲבָל אֶצֶלָנוּ הָאִשָּׁה כְּמִלְכָּה מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תְּהִלִּים מה, יד): "כָּל
כְּבוֹדָה בַּת מְלָךְ" וְגו'; הָאִשָּׁה נִקְרָאת בַּת מְלָךְ מִמֶּשׁ. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ
(שִׁבְתָה כה): אֵיזָהוּ עֲשִׂיר? כָּל שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה נָאָה בְּמַעֲשִׂים, עֵינֵי שָׁם;
זֶה עִקָּר הַעֲשִׂירוֹת אֶצֶלָנוּ, כְּשֶׁאֲנוּ זוֹכִים לְאִשָּׁה נָאָה בְּמַעֲשִׂים, וְעַלֵּינוּ
לְכַבְּדָהּ.

וְעַל-כֵּן רָאִי מְצַדִּיךְ לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת בְּעַלְךָ, וְאֲזוּ כַּמִּים הַפְּנִים
לְפָנִים, כֵּן הוּא יֵאִיר פְּנֵיו אֵלֶיךָ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה

של אשר ה' רצו בנחל

ו: אשה — בעלה משמחה, עין שם; כי זה תלוי בזה; ואשרי מי שמשמח את זולתו, ומחזקו ומאמצו לקיים את תורתנו הקדושה, ולא לזוז אפלו זיו כלשהו מדיני השלחן ערוך, שאז בבית כזה שורה השכינה, ובמקום שיש השראת השכינה, שם הברכה והשמחה מצויה.

הדורש שלומכם...

ה' רצו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת־קדש לסדר ראה, כ"ז במנחם־אב ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה כמה פעמים בדאר אקספרס, אך מה אמר לך! גדל טרדותי בכל יום ויום השם יתברך יודע.

אודות צרותיך וכו', בודאי היא צרה גדולה, ובפרטיות בעתים הללו, שבוערת תבערת היצר בחוץ בפגם הברית, ונכשלים במה שנכשלים, אין לך צרה גדולה מזו, וכמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') מאמרם ז"ל (שבת נה): אין יסורין בלא עון, אם אין עוונות, אין זה נחשב ליסורים כלל, כי היסורים הם רק כשיש בהם עוונות רחמנא לצלן, ובפרטיות בענייניך וכו', שאשתך כל־כף מסרבת לך.

והנה אמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרק ד', סימן ה'): יש שומע לאשתו ומפסיד, ויש שומע לאשתו ומשתפר. ומביא שם שאדם הראשון שמע לקול אשתו והפסיד, מהו לקול? אלא שהתחילה לבכות ולצעק בקול, ולילל עליו בקול, כי אין 'קול' אלא בכי, שנאמר (ירמיה לא): "קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים" (עין בראשית רבה, פרק ה', סימן ד'); הרי שלפעמים, אף שהאשה בוכה, ומרימה את קולה, אסור לשמע לה, כי לא בכל דבר צריכים לשמע

אֲשֶׁר ה' רצו בְּנַחַל שלא

בְּקוֹל אֲשֶׁתּוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵגֶן שֶׁלָּךְ, שֶׁהִיא מְסַרְבֶּת לְגַמְרֵי מִהֲזוּזָה וְכוּ', בְּנֹדָאֵי אַתָּה צָרִיךְ לְחַכּוֹת, וְלֹא לְרוֹץ אַחֲרֶיהָ, וְלֹא לְשִׁמְעַע בְּקוֹלָהּ.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם אַתָּה יְכוֹל לְהִסְבִּיר לָהּ בְּדַרְכֵי נֶעֱם וּבְדַרְךְ אֲהַבָּה אֵת כָּל הַרְגָּשׁוֹתֶיךָ וְכוּ', אָבֵל אִם הִיא תִתְעַקֵּשׁ, עָלֶיךָ לְעֹזֵב אוֹתָהּ, וְתִעֲשֶׂה עֲצֻמָּךְ כְּאִישׁ קָר כְּנִגְדָּהּ, וְאִזּוּ הִיא תִתְהַפֵּךְ אֶל דַּעְתְּךָ.

הַעֲקֵר אַתָּה צָרִיךְ לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יְתִבְרַךְ אֵת כָּל לְבָבְךָ, אֵיךְ שֶׁמֶר הָיָה לָךְ בְּעֵת הַיִּיתְּ בַּחּוּר, וְאֵיךְ שֶׁיִּתֵּר מֶר לָךְ עֲכָשׁוֹ, כְּשֶׁאַתָּה אֲבָרְךָ וְכוּ' וְכוּ', וְתִאָּרֶךְ בְּשִׁיחָה — זֶה תַּפְלָה, הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וּבְנֹדָאֵי שֶׁתַּפְלָה מוֹעֵלֶת, וְתִזְכֶּה לְפַעַל בְּתַפְלָתְךָ לְשָׁנוֹת דַּעַת אֲשֶׁתְּךָ אֵלֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּמְאֹד מְאֹד נִתְּתָ שְׂמִיחָה בְּלִבִּי בְּזֶה שְׂפִתְבָּתְךָ, שֶׁמֵּאֲחֵר שְׂאֲתָה רוֹאֶה שְׂכֹבֵר נִעֲשֶׂה מִצְבָּךְ נוֹאֵשׁ, עַל-כָּל-פָּנִים לְקַחְתָּ אֶת עֲצֻמָּךְ אֶל אַחֲרַיִם, וּבִיּוֹתֵר בְּעֵגֶן הַפְּצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלָּנוּ.

מָה אָמַר לָךְ! כְּשִׁישׁ לְאָדָם יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, אִזּוּ רוֹאֶה וְיִוְדַע וּמִבֵּין, וּמִתְבָּרַר אֲצִלוֹ בְּאֲמַת, שְׂאִין לוֹ שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁיְכוֹלָה לְעֹזֵר לוֹ, רַק הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ בְּעֲצֻמוֹ, וּכְשֶׁאֲחַד חֲטָא הַרְבֵּה בְּפְרָטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית, עָקַר תִּקְוֹנוֹ הוּא לְקַרֵּב אֶת אַחֲרַיִם, וּלְהֵאִיר גַּם לָהֶם מִהָאוֹר הַנִּפְלָא שֶׁזְּכִינוּ לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלַקְךָ! חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנִעִימִים עַל רַב הַחֶסֶד הַזֶּה, שְׂאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל אוֹר נִפְלָא כְּזֶה, וְרָאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד הַזֶּה. וּכְמוֹ שֶׁרָגִיל בְּמִכְתָּבֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אֲמַת כְּזוֹ, אֲמַת פְּשוּטָה כְּזוֹ, שֶׁיְהִיָּה בְּשִׁפְלֵי הַמִּצְבָּב, וְאִנְחָנוּ הַעֲנִיִּים וְהָאֲבִיוֹנִים גִּזְכָּה לְזֶה.

וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, מְאֲתָמוּל בְּעָרֵב הִבִּיאוּ אֲצִלָּנוּ כְּלֵי זְמַר, וְאַחַר כָּל תַּפְלָה רוֹקְדִים בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עִם כְּלֵי זְמַר, עַל נֶעֱם

שלב אשר ה' רצו בנחל

חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שֶׁכָּבַר קוֹיֹתִי כַּמָּה שָׁנִים,
שְׂאֵחַר כָּל תְּפִלָּה בְּעֵת שְׂאֵנוּ רוֹקְדִים, שִׁיְהִיָּה גַם כְּלִי זֹמֵר.

וּמִסְפָּרִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁפָּעַם אַחַת נִכְנְסוּ כַּמָּה מִתְנַגְּדִים
בְּהַקְלוּיז בְּאוֹמֵן, וְרָאוּ אִיף שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רוֹקְדִים אַחַר הַתְּפִלָּה,
וְשָׂאָלוּ: וְלִשְׂמַחָה מַה זֶה עֲשָׂה?! מַה יּוֹם מִיּוֹמִים?! לָמָּה אַתָּם
רוֹקְדִים?! וְהַשִּׁיב לָהֶם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה: "אִם
רוֹקְדִים, מִסְתַּמָּא יֵשׁ עַל מַה לְרַקֵּד", "אוֹיֵב מֵעַן טֹאנְצֵט, מִסְתַּמָּא
אִיז דָּא אוֹיֵף וְוַאס צו טֹאנְצֵן". וְכֵן הֶעֱנִין אֶצְלָנוּ, אִם רוֹקְדִים בְּכָל
יּוֹם וְיוֹם עִם כְּלִי זֹמֵר, תִּף וְנִבֵּל וְחִלִּיל וְכוּ' וְכוּ', מִסְתַּמָּא יֵשׁ עַל
מַה לְשַׂמַּח וְלְרַקֵּד בְּכָל שִׁיר וְזֹמֵר.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בְּחַיִּים, וְאָנוּ לוֹמְדִים בְּמַתִּיבָתָא
דְּרַקִיעָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ; כִּי
בְּאַמַּת מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ אֶצְלָנוּ, הוּא זוֹכֵה לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת
לְאֵט לְאֵט בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוּ!

מֵאֵד מְאֵד הֵיִיתִי מְזוּרָז אוֹתֵךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמָשׁ וְרִשְׁ"י עִם
הַתְּרַגּוּם, וְכֵן לְסִיִּים אֶת הַמְדַרְשׁ מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ. וּמִי יִתֵּן שֶׁתּוּכַל גַּם
לְהוֹסִיף אֶת הַמְדַרְשׁ תְּנַחוּמָא וּמְדַרְשׁ אַגְדָּה, וְגַם אֶת הַסְפָּרִי (בְּפִרְשַׁת
בְּרֵאשִׁית לּוֹמְדִים אֶת פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וּבְפִרְשַׁת שְׁמוֹת לּוֹמְדִים
אֶת הַמְכִילֵתָא, וּבְפִרְשַׁת וַיִּקְרָא לּוֹמְדִים אֶת הַתּוֹרָת כְּהַנִּים, וּבְפִרְשַׁת
בְּמִדְבָר דְּבָרִים לּוֹמְדִים אֶת הַסְפָּרִי); וְדַבֵּר זֶה עוֹשֶׂה וְלוֹמֵד כָּל
תְּלִמִיד מִתְּלִמְיָדֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׂגַם אַתָּה תְּצַרֵּף עֲצָמְךָ אֶל כָּל זֹאת,
וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת, וְרָאֵה לְשַׂמַּח עַל
נַעַם חֲלָקֶךָ, וְשְׂאִינְךָ מִתְנַגֵּד עֲלֵינוּ, חַס וְשְׁלוֹם, וּמִי יִתֵּן שֶׁתּוֹזֵכָה
לְהִיוֹת אֶצְלָנוּ בְּהַקְבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ, לְרַבּוֹת כָּל הַחֲדָשׁ תְּשָׁרִי, וְתִינַק
אֶצְלָנוּ דְּבִשָּׂא וְחִלְבָא מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

אֲשֶׁר ה' רצו בַּנְחַל שלג

נָא וְנָא הַחֲזַק בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנְּשֵׁמָה מְאֹד מְאֹד, וּמְשַׁנֵּה אֶת טַבַּע הָאָדָם לְטוֹבָה, וּמְאִיר עֲלָיו אֹר מְשַׁעֵר נו"ן מִמֶּשׁ, וַיִּמָּה גַם מִי שֶׁחֲזַק בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, נִכְנָסֶת בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד וּלְסַיֵּם אֶת כָּל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה מְאִיר עַל הָאָדָם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כִּי לְהַפּוּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁת רֵאָה), שֶׁכָּל מִי שֶׁמְתַבְּטֵל מִן הַתּוֹרָה, כָּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא נִתֵּן אֶת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא כְּדֵי שְׂיַעֲסְקוּ בָּהּ יוֹמָם וּלְיַלְהָ, שֶׁנֶּאֱמַר (יְהוֹשֻׁעַ א, ח): "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיַלְהָ".

וּבְאֻמַּת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד עַל-פִּי סֵדֵר דְּרָךְ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, מְרַגֵּישׁ כָּל מִינֵי טַעַם וְנַעַם וְעֲרֻבוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אֲחֵי הַיְקָר! רֵאָה לְבַקֵּר בְּצִיּוּנֵנוּ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ הָאֲר"י ז"ל, וְסִמּוּךְ לוֹ הַיְבִית יוֹסֵף ז"ל, וְהַמְּבִי"ט ז"ל, וְהַאֲלֵשִׁי"ף הַקְּדוּשׁ, וְהַבְּאֵר מִים חַיִּים ז"ל, וְיִתֵּר הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּנַחִים שָׁם, וְתוֹפְרָנִי תָמִיד לְטוֹבָה, וְיִתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה בְּעַדִּי. וְהַעֲקֵר — שְׂאֻזְכָּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסֵּפֶר "שִׁפְת הַנְּחַל" עַל כָּל הַ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן אֻזְכָּה לְגַמֵּר אֶת יְתֵר הַסֵּפָרִים שֶׁהַתְּחִלָּתִי בָּהֶם.

ה' רצו.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר שׁוּפְטִים, כ"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

שלד אָשֶׁר ה' רצו בַּנְחָל

אָחִי הַיְקָר! רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ לִפְלֵ
בְּשׁוּם אַפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְשׁוּם בְּרִיָּה אֵין 'מוֹנוֹפּוֹל' אוֹ
'חֲזָקָה' עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֹּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל,
וְכָל אֶחָד יְכוּל לְחַזֵּר אֵלָיו יְתַבַּרֵךְ, אִם לֹא יִהְיֶה בְּטָלָן, וְלֹא יִנִּיחַ אֶת
מְקוֹמוֹ, אֲפֹלוּ שֶׁכָּבֵר גָּפַל לַבּוֹיץ וְלַחֲשֶׁךְ וְלָרַע, רַחֲמָנָא לְצַלָּן וְכוּ', גַּם
מִשֵּׁם יְכוּלִים עֲדִין לְחַזֵּר אֵלָיו יְתַבַּרֵךְ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי לְמַדְנֹו
אַצֵּל רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן אֵל יִבְלָבֵל לָךְ... אֶת הַמַּחַם עִם שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, כִּי צָרִיךְ
שִׁתְּדַע, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יְתַבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת
כָּל הַבְּרִיאָה כְּלוּ, וְלֹא נוֹשְׁפִים אֲוִיר רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יְתַבַּרֵךְ, כִּי דוּעַ דְּבַר זֶה לְזַכֵּי הַרְאוֹת.

וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְהַשְׁבֵּר מִכָּל שׁוֹטָה וְגַם רוּחַ, שֶׁמִּפְּטָפֵט
פְּטוּטִי דְבָרִים בְּטִלִּים, הֲלֹא אֵין לָנוּ אֵלָּא דְבָרֵי בֶן שְׁמֹחָה הַנִּכְלָל
בְּמִקּוֹר הַשְּׁמֹחָה הָעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ בְּשֵׁרֵשׁ הַשְּׁמֹחָה.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵין מְקַבְּלִים מוֹסֵר
לְהַתְּרַחֵק מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַפְלוּ לֹא מַעֲצָמוּ, שֶׁנִּכְנָס לוֹ תְּמִיד
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מַחְשָׁבוֹת כְּאִלוּ אֵין רוּצִים וְאֵין צָרִיכִים אוֹתוֹ לְמַעֲלָה,
אֲסוּר לְהַסְתַּפֵּל עַל זֶה, וְאַסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל מִזֶּה כֹּלָּל, רַק לְהִיּוֹת עַקְשָׁן
גָּדוֹל לְחַזֵּר אֵלָיו יְתַבַּרֵךְ.

אוֹדוֹת שֶׁאַלְתֶּךָ בְּעַנְיָן אֲמִירַת תַּנ"ךְ עֲכָשׁוּ בִימֵי אֱלוֹל כְּמַנְהֵג
רַבְּנוּ ז"ל, כְּוָנְתוֹ לְהַתְּחִיל מֵהַתְּחִלַּת בְּרֵאשִׁית עַד סוֹף דְּבָרֵי הַיָּמִים,
וְאֵין זֶה סוֹתֵר אֶת הַלְמוּד חֲמֵשׁ וְרִש"י מִפְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲדַרְבֵּה, אֶת
זֶה רְאוּי לְלַמֵּד תַּכְף-וּמִיד כְּמוֹ הַגֵּר"א ז"ל, שֶׁבְּעוֹדוֹ מַעֲטָף בְּטִלִּית
וּתְפִלִּין, לְמַד חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְכֵן מְסַפְּרִים הַנְּהַגָּה זוֹ עַל
הַרְבֵּה צְדִיקִים. אֲבָל לְמוּד תַּנ"ךְ בְּדֶרֶךְ אֲמִירָה, שֶׁהִזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל,
הוּא לְהַתְּחִיל מֵהַתְּחִלָּה, וְלִסְיָמוֹ עַד גְּמִירָא דִּיקָא.

וְעַל-כֵּן רְאִיתִי אֲצֵל הַרְבֵּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, שֵׁישׁ לָהֶם
תַּנ"ךְ בְּלִי פְרוּשִׁים, וְאוֹמְרִים בּוֹ בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה.

אֲשֶׁר ה' רצו בַּנְחֵל שְׁלֵה

וּמֵאֵד מֵאֵד צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּזֶה אֶפְלוּ כָּל הַשָּׁנָה, מִכָּל שָׁכַן בִּימֵי
אֵלּוּל, אֲשֶׁר כָּךְ הִיָּתָה הַנְּהִגָת רַבְּנוּ ז"ל (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנא),
וְצִוָּה לְכַמֵּה אֲנָשִׁים לֹאמַר אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ בִּימֵי אֵלּוּל וְעִשְׂרֵת יָמֵי
תְּשׁוּבָה וְיָמִים נוֹרָאִים עַד הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, וְגַם הוּא בְּעֶצְמוֹ נִהְגַּ כָּךְ,
עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְרֵאָה לְקַיִם רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
תַּתְּחִיל לֹאמַר כָּל הַתַּנ"ךְ, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם כַּחֲצֵי שָׁעָה, וְכַמֵּה פְּרָקִים
שֶׁתּוּכַל לַחֲטוֹף תּוֹצֵה לַחֲטוֹף, וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְאִפְסָן הַזֶּה תּוֹצֵה
לְסִיִּם אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ, וּלְקַיִם בְּזֶה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

וְרֵאִיתִי אֶצֶל הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים ... שֶׁהִתְנַהְּגוּ כָּךְ כָּל
הַשָּׁנָה, וְכָל זֶה מְלַבֵּד הַשְּׁעוֹר קְבוּעַ בַּחֲמָשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם בְּכָל
יוֹם.

וּכְבָּר יְדוּעַ אֶצְלָנוּ, אִיךְ שֶׁהִתְבַּטָּא פְּעַם רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר: מִיִּין
מוֹסֵר סֵפֶר אִיזו סֵפֶר הַתַּנ"ךְ, הַסֵּפֶר מוֹסֵר שְׁלֵי הוּא סֵפֶר הַתַּנ"ךְ, כִּי
צְרִיכִים לְפָרֵשׁ לְעֶצְמוֹ כָּל הַתַּנ"ךְ. וְכֵן מוֹהַרְנ"ת ז"ל קָרָא אֶת הַתַּנ"ךְ
"כָּל טוֹב", וְשָׁקַד בְּזֶה הַרְבֵּה.

רֵאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְקַיִם רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אַחֲרַת רַק
מְטַעַה אֶת עֶצְמוֹ לְגַמְרִי, וּבְפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַם כָּל שִׂיחָה
שְׁלוֹ יְכוּלִים לְהִיּוֹת "אֶ גוֹטְעֵר אִיד", אַזּוֹי וּוִי אִיךְ מִיִּין אֶ גוֹטְעֵר
אִיד, הִיָּנוּ שְׁעַם כָּל שִׂיחָה שְׁלוֹ, אִם מְקַיְמִים אֶת דְּבָרָיו כְּפִשׁוּטוֹ,
יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַעֲשׂוֹת אִישׁ צַדִּיק גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מְשִׁיג מֵה
זֶה צַדִּיק.

עַל-כֵּן נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְאֵל תַּפֵּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל! לְמָה
לָךְ לְשִׁכַּב עֲכָשׁוּ בְּמִרְיוֹת? ! קַח לָךְ תַּנ"ךְ, וְתַתְּחִיל לֹאמַר מִהִתְחִלַּת
בְּרֵאשִׁית בְּכָל יוֹם וְיוֹם כַּחֲצֵי שָׁעָה, עַד שֶׁבְּמִשְׁךְ כְּמָה שְׁבוּעוֹת
וְחֻדָּשִׁים תּוֹצֵה לְסִיִּם אֶת כָּל סֵפֶר הַתַּנ"ךְ.

וְהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ אֶת דְּרַבְּנוּ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' רחצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח במנחם-אב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה להתחזק ולהחזיק מעמד מכל מה שעובר עליך, כי אין זו עצה להשבר. עקר מעלת בר ישראל, כשזוכה להתחזק בזה העולם העובר, אף שעוברת עליך מרירות דמרירות וכו'. וכבר אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג): אי לאו הוי מלחא, לא יכיל עלמא למסבל מריא (אם לא היה מלח, לא היה יכול העולם לסבל את המרירות) (זהר חלק א' רמא); מלח זה הצדיק, שהוא ברית מלח עולם, הצדיק אוהז בשלמות קדשת טהרת הברית, ולכן יש בכחו לחזק ולאמץ את נשמות ישראל שנכשלו בפגם הברית, רחמנא לצלן; כי בעתים הללו הסמ"ך-מ"ם לוחם פתוח עם נשמות ישראל, על-ידי תאות נאוף וכפירות ואפיקורסות, באפן שלא היה דבר פזה לעולמים.

כי באמת עליך לדעת, שעמלק מעולם היתה רצועת מרדות לישראל (במדבר רבה, פרשה יט, סימן כ'), כי בכל הדורות הוא רץ אחרי קטני הדעת והשכל, ותופס אותם במלכדת של נאוף, כי מי שאין לו מחין חזקים — נלכד במצודתו, כי יש שלשה מחין הפרוסין נגד תאות נאוף, שהם: חכמה, בינה, דעת, והם נכנים על-ידי שלש תפלות שביים (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), ואם אין לאדם המחין האלו, אז נופל לעמקא דתהומא רבה. והנה זה ראינו ושמענו, שמעולם היה כפירות ואפיקורסות ונאוף, שעל זה הזהירנו הקדוש-ברוך-הוא (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", ודרשו חכמינו הקדושים (ברכות יב:): "אחרי לבבכם" — זו מינות, "ואחרי עיניכם" — זה הרהור עברה; אבל הכל היה בהצנע, כל אמה במקומות המטנפים שלה, ומי שהיה רץ לבית-

אֲשֶׁר ה' רחצ בַּנְחָל שְׁלוֹ

הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית-הַמִּדְרָשׁ לְהִתְפַּלֵּל וּלְלַמֵּד, לוֹ לֹא הָיוּ אֵלּוּ הַנְּסִינּוֹת
הַקְּשִׁים וּמָרִים שֶׁיֵּשׁ הַיּוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי כְּלֵי מִשְׁחִית טְלוּיִזְשֶׁעַן, וְכֵן
שָׁאֵר סְרָטִים מְלַכְלָכִים, וּבִפְרָט הַכְּלֵי מִשְׁחִית וַיִּדְיָאוּ, תוֹךְ שְׁנֵי
יְכוּלִים לְרֹאוֹת בְּבֵיתוֹ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, כֹּל מֵה שֶׁקוֹרָה,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בֵּין הַגְּרוּעִים שֶׁבְּאֲמוֹת, וְכֵן אֵי אֶפְשָׁר לְצַאת בַּחוּץ,
כִּי אֲרִיף אֲנִפִּין דְּקַלְפָּה הַתְּפִשְׁטָה מְאֹד (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
רמב), עַד שֶׁקָּשָׁה לְהִנְצֵל מִזֶּה, כִּי בְּאִיזָה צַד שֶׁרַק תִּלְךָ תִּרְאֶה נְאוּף.
וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלּוּ הָאֲבָרְכִים הַיְקָרִים, שֶׁיִּשְׁבּוּ עַד עַכְשָׁו בְּכוּלָּל, וְהָיוּ
זֵהִירִים בְּתַכְלִית הַזְּהִירוֹת בְּשִׁמְרַת הָעֵינַיִם, וְלֹא רָאוּ רַק כְּתִלֵּי
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַכְשָׁו הֵם צְרִיכִים לְצַאת בַּחוּצוֹת הַגּוֹיִים, אֲשֶׁר מְלֹא
שְׁקוּץ, תְּעוּב וְזֵהוּם, עֵרֶם וְנְאוּף פְּתוּחַ, בְּלֵי שׁוּם בּוֹשָׁה, אוֹי לְהָאֲבָרָךְ
הַיְקָר הַזֶּה, שֶׁפְּתֹאֵם עוֹלָמוֹ חֲשׂוֹךְ בְּעֵדוֹ, וּמֵה יַעֲשֶׂה עַכְשָׁו, כְּשֶׁנִּכְשָׁל
בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת וְכוּ'?! עַד שֶׁבְּמִשְׁךְ הַזְּמַן מִתְגַּשֵּׁם מְאֹד מְאֹד,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּבֹא לִיְדֵי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה מִפְּרָסֵם לְכֹל.

וְהִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַקְּדִים רְפוּאָה לַמֶּכֶה, שֶׁשָּׁלַח אֲלֵינוּ
צַדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, "בְּרִית מְלַח עוֹלָם" (בַּמִּדְבָּר יח, יט), שֶׁיְכוּל לְהַצִּיל
אֶת כָּל הַדּוֹר הַזֶּה, וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.
וְלָכֵן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁיִּגְלֶה וַיִּפְרָסֵם אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה! וּכְבָר גְּלֶה לָנוּ רַבְּנֵינוּ
ו"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), אֲשֶׁר כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק הַזֶּה
בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא הַפֶּאֶר וְהַחֵן וְהַיְפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, אֲזַי יֵשׁ
בְּעַל-הַבַּיִת לְעוֹלָם, שֶׁעוֹסֵק בְּתַקוּן הָעוֹלָם, וּמְאַסֵּף אֶת כָּל הַנְּשִׁמוֹת
הַפְּגוּמוֹת, אֲשֶׁר עָלִיָּהֶן גָּאָמַר (אֵיכָה ד, א): "תִּשְׁתַּכְּנֶנָּה אֲבָנֵי קִדְשׁ
בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת". וְלָכֵן מִצְוָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵינוּ ו"ל, לְהַפְיֵץ אֶת דְּעַתּוֹ בְּעוֹלָם. וְזֶה
הַתַּקוּן שֶׁל כָּל מִי שֶׁפָּגַם — שֶׁיִּקְרַב רְחוּקִים, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵינוּ
ו"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד) עַל הַפְּסוּק (יִרְמִיָּה טו, יט): "אִם
תּוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָּל", יִקְרַר אוֹתִיּוֹת קָרִי, שֶׁהוּא כָּלֵל פָּגַם הַבְּרִית, מִי
שֶׁרוּצָה לְתַקֵּן אֶת חֲטָאָיו שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, בְּהִכָּרַח שֶׁיִּקְרַב רְחוּקִים,
וְהַעֲקָר — לְהַפְיֵץ לָהֶם אֶת דַּבְּרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל. וַיִּגְלֶה לָהֶם אֶת הַיְפִי
וְהַפֶּאֶר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, בְּרִית מְלַח עוֹלָם, שֶׁהוּא הוּא רַבְּנֵינוּ ו"ל

שלח אשר ה' רחצ בנחל

בַּעֲצָמוֹ, אֲכַל צְרִיף שֶׁתַּדַּע, בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, דִּיקָא עַל אֱלוֹ
שְׁמַגְלִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל, תַּתְּפַּשֵּׁט הַטְּמֵאָה וְהַזְּהֵמָה שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
לְשֹׁבֵר אוֹתָם, וְיִקְוֶמוּ עֲלֵיהֶם רְשָׁעִים אֲרוּרִים, וְיִתְלוּצְצוּ מֵהֶם, וְיִדְבְּרוּ
עֲלֵיהֶם כָּל דָּבָר אֲסוּר וְכוּ'. וְהַכֹּל — בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, כִּי
אִם הַכֹּל הָיוּ רוֹאִים אֶת יְפֵי אוֹר הַצְּדִיק, לֹא הָיְתָה שׁוּם בְּחִירָה, וְלִכְּנֹן
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַלֵּג עַל הַכֹּל, וּמִתְקַרֵּב בַּעֲצָמוֹ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְעוֹד
מִקְרָב אַחֲרֵים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה.

יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל יַחְסֹר
לְךָ יוֹם מִבְּלֵי לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפְרוֹי-מַעֲשֵׂיֹת", "סִפְרֵי-
הַמִּדּוֹת", וְהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"תִי-מוֹהַר"ן".
וְעַל כָּלֵם — לְשֶׁקֶד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר רַק מוֹהַרְנֵי-תָּ
ו"ל הַבֵּין הֵיטֵב אֶת הַסּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְהוּא מְגַלֵּה אֶת הַסּוּד.
וְצְרִיף שֶׁתַּדַּע, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו, וְלֹא כְּפִי
שֶׁבָּאִים לְשׁוֹל וְכוּ', שֶׁהוּא מְקוּם מוֹשֵׁב לְצִים וְכוּ', עָקֵר הַהִתְקַרְבוּת
תְּלוּי אֵךְ וְרַק בְּשִׁקִּינָה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוֹ
מְצַמְצֵם בְּמְקוֹם אֶחָד, צְרִיכִים רַק לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְלִבּוֹא
בְּכָל פֶּעַם אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעֵיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר שָׁם יְכוּלִים לַפְּעַל מֶה
שֶׁרַק צְרִיכִים.

מֶה אָמַר לְךָ! בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּדַמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל,
וְכֵךְ עוֹבְרִים אֶת הַשִּׁבְעִים שָׁנָה, וְנִדְמָה לוֹ מֶה שֶׁנִּדְמָה וְכוּ', כָּל אֶחָד
כְּפִי קִטְנוּת וּשְׁטוּת דַּעְתוֹ, כְּאֵלוֹ רַק הוּא אוֹחֵז בְּאַמֶּת וְהַזּוּלַת אוֹחֵז
בְּשֶׁקֶר וְכוּ', אֲשֶׁר הַמְּלַחְמָה וְהַמְּכָה הַזֹּאת נִתְּפַשֵּׁטָה מְאֹד עַכְשָׁו
בְּעוֹלָם, בְּשַׁעֲהַ שְׁאַמֶּת זֶה רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ
לוֹ שִׁיכוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצְרִיכִים רַק לְהַדְּלִיק אֶת נְשִׁמָּתוֹ,
שְׁגִם-בֶּן תָּאִיר בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְרַבְּנוּ ו"ל גָּלֵה לָנוּ
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נא): אֲמַת זֶה רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי
שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר אֲמַת נִכְנָסֶת בּוֹ, כִּי מְקַשֵּׁר
אֶת אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה, אִתָּהּ הוּא קִדְּם שֶׁכְּרֵאת אֶת

אֲשֶׁר ה' רצט בַּנְחָל שֶׁלֹט

עוֹלָמָהּ, וְאַתָּה מִשְׁבַּרְאֵת אֶת עוֹלָמָהּ. וְכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמִרְגְּלִים
עֲצָמוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשׁוֹפְכִים אֶת מֶר לְכַבּוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ. וְזֶה
נִקְרָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ וַיִּלְהֹט הַתְּבוּדוֹת'. עַד שֶׁאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן כה): הַתְּבוּדוֹת הֵיא מְעַלָּה עַל-יוֹנָה מִהַכֹּל; הֵינּוּ שְׁאֲדָם מְרַגְּלִים
עֲצָמוּ לִילֵךְ בְּמָקוֹם שְׁאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּמִפְּרֹשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתוֹ אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כּוֹז, שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.
וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים מִה זֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הֵיוּ עוֹסְקִים
בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ. וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַכּוֹת כ.א.): וּלְוָאֵי
שְׁיִתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, מִהֲרַגַע שֶׁרַק פּוֹתַח אֶת עֵינָיו עַד שֶׁהוֹלֵךְ
לִישָׁן, יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ — זֶה הַשְּׁלָמוֹת, וְרַק זֶה תְּכִלִּית הַשְּׁלָמוֹת,
שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לָזֶה, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר נִדְבָק בְּאִין סוּף
בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, עָרַב רֹאשׁ חֲדָשׁ אֱלוֹל ה'תשמ"ג.
שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, הַרוֹצֵה לְהַאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת,
אוֹר הַמְּאִיר, גֵּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עַלְיָנוּ ...
גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבָהּ מִיּוֹם רַבִּיעֵי לְסֹדֵר רֵאָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, בְּצִירוּף הַמְּאָה
פּוֹנֵט שְׁטַעַרְלִינְג לְטוֹבַת הַדְּפָסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

כִּי בְּאַמַּת רַבְּנוּ וַיִּלְהֹט אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד), שֶׁצְּדָקָה
הֵיא תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם; וּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי מוֹהַרְנ"ת וַיִּלְהֹט
(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַכַּת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'), שֶׁעַקֵּר שְׁלָמוֹת הַצְּדָקָה הֵיא לְתוֹן
לְמַעַן לְהַדְּפִיס וּלְהַפִּיץ אוֹרוֹ וּדְעָתוֹ וּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ וַיִּלְהֹט,
אֲשֶׁר אִין כְּדָגְמָתָהּ כְּלָל, כִּי מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק וּמְאֲמֵץ אֶת כָּלֵל נְפִשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל.

שם אֲשֶׁר ה' רצט בנחל

וממך ראוי לך להסתכל ולהבין גם על אחרים, מה שאתה מחזק את עצמך כל-כך בהספרים האלו, ובפרטיות ספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", על אחת כמה וכמה איך מתחזקים אחרים מהם.

ועל-כן שכרך גדול בשמים. ובזכות הצדקה נזכה להדפיס עוד חלקים, חלק אחר חלק, עד שתמלא כל הארץ דעת האמת.

ואמרו חכמינו הקדושים (ביצה טו.): פל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה; הינו שאז עושים את התקציב להאדם כמה יקבל על כל השנה, והנה מקדימים קדם ראש השנה — חדש התשובה, חדש אלול, ומרבים בו בתורה ובתפלה.

ויש לומר, כי באמת אם האדם הולך בטל, ואינו עוסק בתורה ובתפלה, אזי מצמצמים לו את הפרנסה, וזורקין אותו לתוף טרדות קשות, כי "אדם לעמל יולד" (איוב ה, ז), זכה — עצמו בתורה, לא זכה — עצמו בעסקי העולם הזה (עין ילקוט בראשית, רמז כ). ועל-כן אם רואים בשמים, שהאדם הזה מבלה את זמנו בהבל וריק, חס ושלום, אזי עושים לו תקציב מצמצם, ומה גם שיעמל הרבה, ויגיע לו בטרדות שונות. מה שאין כן פשהאדם בורח אל התורה הקדושה ואל התפלה הקדושה, אזי מקלין ממנו העל, ומגיעה לו פרנסה בנקל ובסבה קלה.

ולזאת אנו מקדימים את חדש הרחמים, ואז כל אחד משתדל להרבות בתורה ובתפלה יותר ויותר, ומראה לו יתברך את פנימיות תשוקת לבבו אל התורה הקדושה ואל השם יתברך. אזי כשבא יום הדין ראש השנה, עושים לו תקציב קל, אשר לא יצטרך לעמל כל-כך.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! עכשו בימי אלול, ראה להתמיד ביותר בתורה ובתפלה. והשם יתברך יעזר לך להפתח בספרן של צדיקים גמורים בכתיבה ונחתימה טובה, ואשתך תחי' תלד בשעה טובה ומצלחת ובנקל גדול.

אָשֶׁר ה' ש בְּנַחֵל שְׂמַא

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שְׁמִזְמוּר ק' בְּתֵהֱלִים, שֶׁהוּא "מִזְמוּר לְתוֹדָה", מְסַגֵּל לְהוֹלֵדָה בְּנֶקֶל, וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּרְגְּלִי אֶת אֲשֶׁתְּךָ לֹאמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַמִּזְמוּר הַזֶּה. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּעֶס, סִימָן מ'): עַל-יַדִּי הַפֶּעֶס אֲשֶׁה מְקַשָּׁה לִילָד, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן תִּזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְכַעַס.

וְכֵן אִתָּה רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תַּעֲצֹבֵן אוֹתָהּ, בְּאִפְּן שְׁלֹא תָבוּא לְיַדִּי פֶּעֶס. וּמוֹכָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׁאֵכִילַת סְעֻדַת מְלוּה-מְלָכָה מְסַגֵּלַת מְאֹד מְאֹד לְהוֹלֵדָה בְּנֶקֶל, עַל-כֵּן תִּרְאֶה שְׁאֲשֶׁתְּךָ תִּקְיִים אֶת כָּל זֶה וְתוֹלִיד בְּנֶקֶל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' ש.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, עָרַב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ שְׂאִתָּה מִתְחַזֵּק בְּתַקְיָה דְּחִקוּתְךָ וּמְרִירוּתְךָ, מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עוֹד מִימֵי נַעֲרוּתְךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה מְעַקֵּם וּמְטַמְטֵם אֶת הַמַּחַ וְהַלֵּב וְהַדַּעַת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְרַבְּנוּ ו"ל בָּא אֵל זֶה הָעוֹלָם לְתַקֵּן אֶת חֲטָא פָּגַם הַבְּרִית, כִּי עָלִיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ה', כט): "זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצוֹבוֹן יְדִינוּ", כִּי הַחֲטָא הַזֶּה, שְׁמוּצִיא בְּיַדְיוֹ אֶת זָרְעוֹ, מְכַנִּים יְאוּשׁ וּמְרִירוֹת בְּאָדָם, עַד שְׁכַמְעַט אָבֵד מְנוּס מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי. וְרַבְּנוּ ו"ל נוֹפֵחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים תְּדַשָּׁה, וּמְחַזְקוֹ וּמְאֲמָצוֹ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה תְּדַשָּׁה, לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַתִּיאַשׁ בְּשׁוּם אִפְּן.

וְגִדְל כַּחוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפֵּר כָּלֵל. אֲשֶׁרִינוּ

שִׁמְב אֲשֶׁר ה' ש בְּנַחֵל

שְׁזַכֵּינוּ לְפַל בְּחֶלְקוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּאִפְּן לְזָכוֹת לְהִקְרָא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַהֶכְרַח לְלַמֵּד סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹ", וּלְהַתְּבוּדָד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְקַיֵּם אֶת עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, כִּי אַחֲרַת כָּל הַהֶתְקַרְבוּת הַיָּהּ בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל, וּמִטְעָה אֶת עֲצֻמוֹ. וְלֹא כְמוֹ שֶׁנֶּהוּג עֲכָשׁוּ, שֶׁכָּל לֵץ וְעֹז פָּנִים, שְׂאִינוּ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ בְּמְקוֹם אַחֵר, וְנִכְנָס אֶצְלָנוּ, וְעוֹשֶׂה שֵׁם מִהֶפְכָּה עִם לִיצְנוּת, וּמְחַלֵּף חֲשָׁף בְּאוֹר וְרַע בְּטוֹב וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן הַהֶכְרַח לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם, שֶׁבְּלִי לְמוֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כָּל הַהֶתְקַרְבוּת הַיָּהּ בְּשִׁקָּר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהֵן הֵן הַקְּלָפוֹת הַדּוֹחֲקוֹת אֶת הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת ו.): הַאִי דּוֹחֲקָא דְהוּי בְּכֻלָּהּ מְנִיְהוּ הוּוּ; הֵינּוּ הַדַּחֲק וְהַמְחַלְקֵת שֶׁנַּעֲשֶׂה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, כָּל זֶה בָּא מִהַשְׁדִּין נִגְעֵי בְּנֵי-אָדָם. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֵנוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַקְּלָפוֹת, שְׁדִין יְהוּדָאִין, לְדַבֵּר וּלְחַרֵּף אוֹתָנוּ, עֲלֵינוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת גֵּאוּף, סִימָן כו.): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְּתַלְבְּשִׁים בְּבְנֵי-אָדָם מִתְּנַגְּדִים, וְחוֹלְקִים עֲלֵיו וְעוֹשִׂין לוֹ יִסּוּרִין, עֵינֵן שָׁם.

וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ בִימֵי אֱלוֹל, כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בְּחַיּוֹ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, יִרְאֶה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל מִינֵי נִחְשִׁים שֶׁהֵם הַמְּתַנַּגְּדִים, וְיִשְׁמַר אֶת עֲצֻמוֹ מִהֶאָרֵס שֶׁבֵּין שְׁנֵיהֶם, וְלֹא יֵאבֶה וְלֹא יִשְׁמַע לְהַלִּיצְנוּת וְהַלְשׁוֹן-הַרַע וְהַשְּׁקָרִים שֶׁלָּהֶם, רַק יִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, כִּי רוֹצִים לְדַחֲוֹת אוֹתוֹ מִלְחֻזוֹת בְּנַעַם ה'.

כִּי דִיְקָא אֱלוֹ שֶׁפָּגַמוּ בְּטַפֵּי מַחֵם, הַהֶכְרַח שֶׁיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל הַמְּתַנַּגְּדִים, בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן (עֵינֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹ, חֶלֶק א', סִימָן ה'); וְצָרִיכִים בְּחֻדְשׁ זֶה דִיְקָא לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְשִׁמְעַע בְּזִיוּנוֹ — וְלָדֵם וְלִשְׁתַּק, שֶׁזֶהוּ עֲקָר תִּשׁוּבַת אֱלוֹל (עֵינֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹ, חֶלֶק א', סִימָן ו').

אֲשֶׁר ה' ש בְּנַחַל שִׁמְג

וְצָרִיךְ לְצַעֵק הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּחֹדֶשׁ זֶה: אוֹי לִי, וַי לִי, עַד
שִׁיתְעוֹרֵר לְכַבּוֹ וּלְכַבּוֹ זָרְעוֹ שֶׁשָּׁפַךְ עַל הָאָרֶץ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן קמ"א).

אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְמִיד בְּח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת בְּכָל
יוֹם, וְכֵן תִּרְאֶה לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת פֶּל ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", פִּי
מוֹהַרְנ"ת ז"ל הַבְּטִיחַ, אֲשֶׁר בְּהַגּוּף שִׁיְהִיָּה ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
הַתּוֹלְעִים בְּקָבֶר לֹא יִגְשׁוּ. וְכֵן לְמוֹד מְשֻׁנּוֹת מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל
לְהַנְשָׂמָה, אֲשֶׁרֵי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אוֹי לִי וַי לִי, רְאֵשֵׁי תְבוֹת אֱלוֹהִים, וְהַסּוֹפֵי תְבוֹת הֵם ד' יוֹדִין,
כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים יְמֵי הַרְצוֹן, שָׂאז מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהֵשֵׁם
יְתַבְרַךְ, "אוֹי לִי וַי לִי", וּבְפָרֵט עַל חֲטָאֵת נְעוּרִים. וְאִם יִצְעַק אֱלֹו
יְתַבְרַךְ, וַיִּתְאַנַּח בְּכָל יוֹם וַיּוֹם "אוֹי לִי וַי לִי", אֲז וְשָׁב וְרָפָא לוֹ.

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

* * *

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזָּכְנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
ל"ב, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדָפוּס אֶת כְּרִיךְ ל"ג
לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

❖ ❖ ❖

תַּכְּן הָעֲנִינִים

חֶלֶק לַב

- ג פְּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- ה' קיז ה' קיז
יְדַבֵּר מִמְעַלְת הַהִדְפָּסָה, וַיִּוֹדֶה לְמִי שֶׁעוֹסֵק בְּזוֹה.
- ה' קיח ה' קיח
יִזְהִיר עַל שְׁמִירַת סוּד, וַיִּבְאֵר כִּיצַד נוֹהֵג מִי שֵׁישׁ לוֹ סוּד, וַיִּרְחִיב הָעֲנִינִן,
שֶׁהַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ צָרִיךְ בְּגִי-אָדָם.
- ה' קיט ה' קיט
יִוֹדֶה וַיִּשְׁבַּח לְנִמְעָן, שֶׁשָּׁלַח לוֹ צִיצִית עִם פֶּתִיל תְּכֵלֶת, וַיּוֹצִיא מֵעִנֵּן זֶה
תַּלְי תַּלְיִן שֶׁל הַתְּחִזּוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְמִצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל מָצָב, וְעוֹד
כַּמָּה עֲנִינִים נִפְלְאִים, וַיִּחְזַק עַל עֲנֵן הַפָּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.
- ה' קכ ה' קכ
יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, וּמִהַנְּסִיווֹת שֵׁישׁ בְּזוֹה הָעוֹלָם,
וְתַקוּן הַבְּרִית הוּא מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וַיִּתְּנָה עֲנִינוֹ הָרַע שֶׁל הַפּוֹגֵם בַּחֻטָּא
הַחֲמוּר, אֵיךְ יֵשׁ לוֹ חֲלָקַת הָעֲצָה, וַיִּדְבֵּר מִסְּגֻלַּת הַמַּקְוֶה וְכוֹנוֹת
הַמוֹעִילוֹת לְהַנְּלִי וּלְכַעַס, וַיִּתֵּן עֲצָה לְמִי שֶׁנִּפְשׁוּ מִבְּהֻלַּת וְכוּעַס בְּבֵיתוֹ,
וַיִּחְזַק מְאֹד.
- ה' קכא ה' קכא
יִחְזַק בְּחוּר שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיַּעוֹרְרוּ עַל הַתְּמִדָּה בְּח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵינִי בְּכֹל יוֹם, וַיִּדְבֵּר מֵעִנֵּן מְצִיאת הַזּוּג, בְּכַחֲנִית 'נְחוֹת דְּרָגָה' וְכוּ',
וַיִּבְאֵר עֲנֵן זֶה, וַיִּתֵּן עֲצָה כִּיצַד לְהַנְּצִל מִמְּחַלַּת הַנְּפִילָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וַיַּעוֹרֵר מְאֹד.
- ה' קכב ה' קכב
מִכְּתָב פְּלָלִי לְתַלְמִידָיו בְּמִתְיָבְתָא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", וַיְבוֹא עִמָּם בְּתוֹכָחַת
אַהֲבָה, שֶׁיִּזְכְּרוּ לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּדְבֵּר מֵעִנֵּן
שְׁמִירַת הַזְּמַן וּבְחִינַת "בֵּין הַזְּמַנִּים" הַיְחִידִי שֵׁישׁ לִיהוּדִי, וַיִּתְאַר כִּיצַד
מִרְגִּישׁ מֵת לְפָנֵי הַקְּבוּרָה שְׁלוֹ, כְּשֶׁמִּשְׁחֹזֵר לְפָנֵי מַחוּ כָּל מֵה שְׁעָבֵר עָלָיו

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שְׁמָה

וכו', ויעורר מאד מאד על זה ועל למוד פסדן בשוב הדעת.

כ' קכג כד

יגלה, שדוקא אלו שעבר עליהם, צריכים ביותר לשמר את עצמם מכל מיני עצבות, וקדשת הדבור וזהירות מפעם וקטטה בבית. וידבר מטבילת מקוה יומיומית עם 'תקון הכללי', והתפלה שאחריהם, וישיב — האם פדאי לספרדי לתת לבנו חנוף טוב שמדברים באידיש.

ה' קכד כז

ימשיך ערבות נעם אורו ותברך לקראת חג הפסח, קשור עם שמחת התקרבותנו לרבנו ז"ל, ויעורר על התמדה בספריו הקדושים ופרסום דעתו בעולם, ומעלת הצדקה הזו להדפסת ספרים המחזקים נפשות האמללים.

ה' קכה ל

ידבר מהזכות להתקרב לרבי בזה, ויגלה שבכל מקום שדורים, יכולים להתקרב אליו ותברך, על ידי עצת ההתבודדות, וידבר ממצלת מקום ציונו הקדוש של הרבי מסאטמאר זי"ע, ויעורר להתפלל על קברו, וידבר מגדלתו, וממהעשה שהיה לו עם מהר"ם מנאדבורנא זי"ע בענין למוד חמש רש"י, וידבר ממצלת למוד מדרש, ויזהיר לברת מדבורים נגד פלוני ואלמוני וכו'.

ה' קכו לג

ידבר נפלאות ממצלת ונחיצות הפצת הספרים בארץ ישראל, ומה זה גורם, וגדל החיוב המטל על כל אחד מאנשי שלומנו לעסק בזה.

ה' קכז לה

יזרו שלא למהר לשפט את הזולת, כי אי אפשר לדעת מה עובר עליו באמת, וידבר מהתורה 'אומרה', ויארה באור חדש.

ה' קכח לז

יחזק על התקרבות מתדשת לרבנו ז"ל ולספרו הקדוש, ויעורר הנמנען שיתפלל בצבור ובמנין, אף שיש לו טעמים צודקים להתפלל ביחידות, אף שלמות המעלה — להכליל כל-כף בו ותברך, עד ששום דבר לא יבלבל אותו. והעקר — להשקיע בחנוף הילדים.

ה' קכט מא

מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש", ויעוררם על

שמו אשר תִּכֶן הַעֲנִינִים בַּנְּחָל

וְהִירוֹת מִבְּטוֹל זָמַן, אֲשֶׁר מָאוּס מְאֹד אֶצְלוֹ, וַיִּזְהֵר עַל תַּקְנָתוֹ הַקְּבוּעָה — ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְעוֹד כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁמִּקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וַיִּתְאָר הַצְּלַחַת בְּחוֹר הַשׁוֹמֵר עַל הַזְּמַן.

ה' קל מג
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַתְּחִזְקוֹת עַל-יְדֵי הַדְּבוּר אֱלִיו יִתְבָּרַךְ — תָּרִיס כְּנֶגֶד כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וּמִשִּׁיחַת מוֹהֲרֵנִי ו"ל בְּעֵינַי מִדַּת הַהִתְחִזְקוֹת שֶׁהִיְתָה לְכָל הַצְּדִיקִים, וְסִפּוֹר נִפְלָא מִהִיהוּדֵי הַקְּדוֹשׁ מִפְּשִׁיטָא זי"ע, וַיְדַבֵּר מִקְרֶשֶׁת הַשֶּׁבַת וּמִרְפוּאֵת הַשְּׂמֻחָה, וּמִמַּעַלְת דִּירָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמִעֵינַי הַלִּיכָה לְשִׂמְחוֹת שֶׁל קְרוֹבִים וּרְחוּקִים.

ה' קלא מה
יְדַבֵּר מִקְרֶשֶׁת "אַרְץ יִשְׂרָאֵל", וּמִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְדוֹר בָּהּ בְּקֶדְשָׁהּ וּבְטֻהָרָה לְשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ה' קלב מו
יְדַבֵּר מִעֵינַי הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה שֶׁל ה"לְקוּטִי-תְּפִלוֹת", שֶׁהַדְּפִיס בְּאוֹתוֹ זָמַן, וּמִפִּיצוֹ בֵּין כָּל שְׂכֵבוֹת הָעַם לְשֵׁם שְׁמַיִם, וּמִקְרֶשֶׁת אֲדוֹנָנו הַרְמַב"ם זי"ע, וְגִדְל הַפְּלִגַּת מַעַלְת הַזּוֹכָה לְלַמֵּד כְּסִדְרָן בְּסִפְרָיו, וּמִעֲשֵׂיָהּ נֶאֱחָה מִהֲרַב הַקְּדוֹשׁ מִסַּטְמָאָר, שֶׁסִּפֵּר עַל סְבוּ בַּעַל ה'יִשְׁמַח מִשֶּׁה' זי"ע, שֶׁמִּזֶּה נִרְאִית גְּדֻלַּת הַרְמַב"ם זי"ע.

ה' קלג מח
יְגַלֶּה, שֶׁעַל כָּל בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר מִה שֶׁעוֹבֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין שְׂיָף לְקַנָּא וְכוּ', וְהַכֹּל כְּפִי חֲזַק הָאֱמוּנָה. וַיְגַלֶּה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

ה' קלד נ
יִתֵּן עֲצָה לְבַחּוֹר, אֲשֶׁר נִלְכַּד מְאֹד בַּגְּנוֹת מִדַּת הַכַּעַס וְהַעֲצָבִים.

ה' קלה נא
יְדַבֵּר מִעֵינַי הַמְּכַתְּבִים שְׂכוּתָב, שֶׁהֵם בְּדֶרֶךְ פְּלִיּוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲנוֹת תְּמִיד לְכָל אֶחָד.

ה' קלו נב
יִזְהֵר אַבְרָהָם, שֶׁלֹּא יִתְעַרֵּב בְּעַסְקֵי אִשְׁתּוֹ בְּדְבָרִים שֶׁאֵין נוֹגְעִים לַהֲלָכָה, וַיִּשְׁמַר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ.

אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנַחַל שְׁמוֹז

ה' קלוז נב
זְהִיר לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאֹת הַגּוֹף, שֶׁהוּא תִקּוֹן הַנְּשִׁמָּה.

ה' קלח נג
יְדַבֵּר מֵעַנְיֵן תְּרַבּוּ שֶׁל מְשִׁיחַ — תְּפִלָּה, בְּבַחֲיַנַת בַּיִת, וְיִתֵּן עֲצָה בְּעַנְיֵן הַדְּבוּר עִם מְקַרְבִּים מִסֵּדֶר־דְּרָךְ־הַלְמוּד וְהַתְּבוּדוּת, וְזִהְיִר מְלֵה־תַעֲרֵב בְּמַחְלֻקוֹת וּפּוֹלִיטִיקוֹת לֹא לָנוּ.

ה' קלט נד
יְדַבֵּר מֵעַנְיֵן 'טוֹב תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן, וַיְבַאֵר לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

ה' קמ נה
יִתֵּן עֲצָה עַל שְׂדוּף, כְּשֶׁמְדַבֵּר שֶׁהִיא יוֹתֵר מְבֻגָּרַת, וַיְדַבֵּר מֵהַחַיִּיב שֶׁל זְהִירוֹת, שְׁלֹא לִישֵׁב בְּלִי אִשָּׁה.

ה' קמא נו
יְדַבֵּר מִמַּעַלַת סִפְרֵי "אָשֶׁר בְּנַחַל" וּמְזֻכּוֹת הַמְדַפְּסִים אוֹתָם.

ה' קמב נז
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת לְאַחַד הַרוֹצֵה לְהֵאִיר עַל נִפְשׁוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתִקְוֵה הַחֲשׂוֹן וְהִרְיָדָה, וְהַנְּסִיּוֹן לְרֵאוֹת אֵת טוֹב ה', וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, וַיְבַמְיָחַד עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּפִרְטִיּוֹת וּבְפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וַיְדַבֵּר מִבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁעָקַר מְקוֹמָם אֲצֵל רַבְּנֵי וי"ל.

ה' קמג נח
יְדַבֵּר מֵעַנְיֵן עֵינַי טוֹבָה, וַיַּעֲתִיק קִטְעַ מִצְּנֹאֹת הַרִיב"ש, בְּעַנְיֵן חֲשִׁיבוֹת הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּאֵין עֶרְךָ כָּלֵל לְעַמַת הָעוֹלָם הַזֶּה וְכו'.

ה' קמד טא
יְדַבֵּר מֵהַתְּפָאָרוֹת שֶׁל בַּעַל הַיְסוּד וְשֶׁרֵשׁ הָעֲבוּדָה קָדָם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וַיִּשְׁבַּח רַבְּנֵי וי"ל עַל זֶה, וַיַּעֲזֹרֵר עַל־פִּי־זֶה מְאֹד, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיֵן יִרְאֵת ה' תּוֹסִיף יָמִים, וַיִּסְפֹּר מִיִּרְאֵתוֹ הַגְּדוּלָּה שֶׁל רַבְּנֵי וי"ל.

ה' קמה טב
יַחֲזֵק אַחַד שְׁלֹא יִקַּח אֶל לְבוֹ מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְקַי שֶׁתִּדְּרַל לְבָרַח אֶלָּיו יִתְבַּרֵךְ.

שמה אשר תִּכֶן הָעֲנִינִים בַּנְּחַל

ה' קמו סג
 חֲזַק לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁרַק עַל־יְדֵי־זוֹה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב
 אֵלָיו, וַיֵּאמֶץ מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ה' קמוז סד
 יְעוֹרֵר לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁרַק עַל־יְדֵי־זוֹה
 יוֹצֵאִים מִהַעֲבֻרוֹת הַחַמּוּרוֹת שֶׁעָבַר אָדָם, וְעַל־יְדֵי־זוֹה מוֹצִיא גַם אֶת
 אַחֲרִים מִחֲשָׁכָם, וְאֵזִי נַעֲשֶׂה אוֹר סְבִיב הָאָדָם.

ה' קמח סו
 יִזְהִיר עַל שְׁמִירַת הַדְּבֹר, לְדַבֵּר הַכֹּל רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגַם כְּשֶׁצָּרִיךְ לְדַבֵּר
 יִהְיֶה בְּהִלְבָּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָאוֹחֵז בְּבֵית מְנוּס הָאֲמִתִּי
 לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ה' קמט סז
 יוֹכִיחַ אֶחָד שְׁטוּעֵן עַל שְׁמֹמֶן וְשַׁעֲמוֹם רוֹחֲנִי, וַיִּתְאַר לוֹ כִּיצַד מְרַגְּשֵׁי
 הַדְּבֹק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁמְטִיל בְּיַחֲוֵדֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ כִּכְגֹּן נִהְדָּר.

ה' קנ סח
 יְדַבֵּר מִעֲנֵן יִגְדִיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר, וְשֵׁלֵא יִקְנֵא אֶחָד בְּהַצְלַחַת חֲבֵרוֹ, רַק
 אֲדַרְבֶּה, כֹּל אֶחָד יִפְתַּח יְשִׁיבָה וְכֹל אֶחָד יִצְלִיחַ.

ה' קנא סט
 יְדַבֵּר מִסְּגֻלַּת טְבִילַת הַמְּקֻוֹה וּמִעֲנֵן 'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי', וַאֲיֵךְ ר' אַבְרָהָם בֵּר'
 נַחְמָן ז"ל הִזִּה רְגִיל לְאָמְרוֹ בְּכֹל פֶּעַם, וּמִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ דְּפוֹלֵן
 וְהִנְהִיג ר' אֶפְרַיִם ז"ל, וְעֲנֵן הַפְּצָתוֹ בְּתַפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעֲנֵן "אֲשֶׁר
 בַּנְּחַל".

ה' קנב עא
 יְדַבֵּר מִקְדָּשַׁת הַמַּחְשְׁבָה וַיְעוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

ה' קנג עב
 יְדַבֵּר מִקְדָּשַׁת הָאֲכִילָה, וַיִּגְנֶה מִדַּת הַרְעֵבָתָנוּת, וַיְעוֹרֵר עַל אֲכִילָה בְּדֶרֶךְ
 אֶרֶץ לְשֵׁם־שָׁמַיִם, וַיְדַבֵּר מִיִּשְׂרָאֵל בְּצִטּוֹט מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה,
 וְהִנְהִיג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוּשִׁים, וַיְעוֹרְרֵם עַל כֶּף מְאֹד.

ה' קנד עג
 יְדַבֵּר מִהַסְתַּרְתָּה שֵׁשׁ עֲלֵינוּ, שֶׁהִיא בְּסוּד 'כֹּל הַקְּדוּשׁ מִחֲבָרוֹ — חָרַב

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שִׁמְט

מִחֲבָרוֹ, וַיִּחְזַק שְׁלֵא לְהִיּוֹת בְּחַלְיֵשׁוֹת הַדַּעַת, רַק לְשִׁמְחָה עַל שְׁמִקְרָבִין לְקַדְשָׁה כְּזוֹ, וַיַּעֲזֹר לְהִיּוֹת מִקְרָב בְּאַמַּת לְרַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי לְמוֹד סְפָרוֹ הַקָּדוֹשׁ.

ה' קנה עד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן הַמַּפְלֵא מִדַּעַת בְּנֵי-אָדָם — מְצִיאת הַזְּוִיג, לְקֶשֶׁר שְׁנֵי חָלְקֵי הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִתְפַּצְלוּ, וַיּוֹרֶה כִּי־צַד צְרִיף לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה וּמִמָּה לְהִמָּנַע, וַיַּעֲזֹר לְהִתְמַיֵּד בְּתַפְלָה לְזֶה, הֵן עַל עֲצָמוֹ וְהֵן עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו.

ה' קנו עז

יְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת מַמְעַלַת הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, שְׁמַחְדִּירִים רוּחַ אֲמוּנָה בֵּין שְׂכֵבוֹת הָעַם, וַיִּתְאַר וַיִּסְפֹּר אֶת גְּדֻלַּת הַמַּחְלָקַת שֶׁנַּעֲשֶׂתָה עֲלָיו, עַל-יְדֵי שֶׁהִפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּזוֹל, וַיּוֹרֶה גְּדֻלַּת הַגַּחֲוִף וְהַצְּבִיעוֹת שֶׁבָּזָה, וַיְגַלֶּה שְׁבַעֲנִין סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֲסוּר לַעֲשׂוֹת מִסְחָר וְעִנְיָן פְּרָטִי, כִּי אִם לְגִלוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם לְשֵׁם שְׁמִים, וַיַּעֲזֹר לֹא לְהִתְפַּעֵל מִזֶּה כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, וְלִידַע שְׂדוּקָא עַל-יְדֵי קוֹל הַבְּרָה, מִשְׁמַע שְׁאֲנוּ מִפְּרִיעִים לְסִטְרָא אַחְרָא.

ה' קנוז פג

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן קְדֻשַׁת הַדְּבֹר, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַ"חֲפִיץ חַיִּים" שֶׁנִּתְיַסְדּוּ עַל זֶה, וַיִּחְזַק מְאֹד — הֵן בְּעִנְיָן "סוּר מְרַע" בְּהַנ"ל, וְהֵן בְּצַד שֶׁל "עֲשֵׂה טוֹב".

ה' קנח פו

יְתֵן עֲצָה נְדִיבָה לְזוּג, שְׁצָרִיכִים לְהִפְקֵד בְּזֹרַע שֶׁל קִנְיָמָא, וַיֵּשׁ לָהֶם הַרְבֵּה מֵה לְחַקֵּן.

ה' קנט פז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת כִּי־צַד צְרִיף לְחֻזַּק חוֹלָה סוּפְנֵי, וַיִּקַּח מִזֶּה לְמוֹד שֶׁל מוֹסָר, כִּי־צַד עַל הָאָדָם לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲף שְׁעֵדִין עוֹמֵד בְּכִרְיָאוֹתוֹ לְאַרְף יָמִים.

ה' קס פח

יְדַבֵּר חֻזַּק עֲצָה וְהַדְּרָכָה לְמִי שֶׁאֲשַׁתּוֹ חוֹלָה עַל הָעֲצָבִים, וְסַפֵּק אִם עֲדִין יִתְכַּן לְגִרְשָׁה, וְעַל-כֵּן יַעֲשֵׂה כְּפִי שֶׁהוֹרָה לוֹ, וְהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

שנ אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' קסא פט

יְדַבֵּר מַעֲצָה לְבוֹא לְמַדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְיִסְפָּר אוֹדוֹת הַבַּחֲוָרִים הַנִּפְלְאִים הָעוֹשִׂים עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ בְּהַפְצָתָם הַסְּפָרִים בְּרִישׁ גְּלִי בַשְּׁוֹקִים וּבְרַחוּבוֹת.

ה' קסב צ

יְעוֹרֵר וְיַעֲזִיר וְיַחֲזֵק מְאֹד מְאֹד אֶת הַמְּקַרֵּב רְחוּקִים, וְיַגְלֶה לוֹ, שְׂזוֹ הֵיְתָה דְרָגָתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְיֵאֱמָצוּ שְׂלֵא יִתְפַּעַל מִבְּנֵי-אָדָם שְׂמִשְׁיבִים הַפֶּה הַטּוֹבָה תַּחַת טוֹבָה, רַק לֵהִיּוֹת מִיִּטִּיב אֶפְלוּ לְשֹׂאִינָם מִיִּטִּיבִים, וְיִזְרְזוּ עַל לְמוֹד הַסְּפָר הַקֹּדֶשׁ "בֵּן אִישׁ חַי" וְעַל הַתְּבוּדוֹת.

ה' קסג צא

מִכְתָּב פְּלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידוֹ אֲשֶׁר בְּמַתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וְבוֹ יְעוֹרְרֵם בְּהַתְּעוֹרְרוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה לְקִרְאָת חַג הַשְּׁבוּעוֹת — לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ נוֹקֵב, אִיךְ וּבִמָּה עָבְרוּ עֲלֵיהֶם יְמֵי הַסְּפִירָה הַקֹּדֶשִׁים, וְיַעֲזִיר לְהַכְנִיס בְּלִבָּם חֲמִידוֹ דְאוֹרֵיתָא בְּשִׁלְהֶבֶת א"ש קֹדֶשׁ, וְיִסְפָּר מֵהַתְּקַבְּצוֹת תְּלַמִּידֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אֲצֵל רַבֵּם הַקֹּדֶשׁ קֹדֶם חַג הַשְּׁבוּעוֹת, לְהַכִּין אֶת עַצְמָם לְקִרְאָת מַעֲמַד מִתַּן תּוֹרָה נוֹרָא הַהוּד.

ה' קסד צד

יִחֲזֹק מְאֹד לַעֲמֹד עַל עַמְדוֹ תְּמִיד, וְלְבָלִי לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ, רַק לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּמַדַּת הַשְּׂכֵחָה הַקֹּדֶשָׁה, וְיֵאָרִיךְ לְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַנְּגִינָה דְקֹדֶשָׁה, וְיִפְרֹט וְיִבְאָר עֲנִין הַנְּגוּן, כִּי־צַד נַעֲשֶׂה וְאִיךְ מִשְׁפִּיעַ וְכוּ', גְּלוּי נִפְלָא מְאֹד, וְיַעֲזִיר מְאֹד לְקִיָּם "כִּי בְשִׂמְחָה תִּצְאוּן" מִכָּל הַצְּרוֹת, וְלַעֲסֹק בְּעֲבוּדָה הַקָּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַפִּיכַת הַיְגוּן לְשִׂמְחָה.

ה' קסה צז

יְדַרְבֵּן הַנִּמְעָן לְהַסְתוֹפֵף בְּצִלוֹ שַׁבַּת אַחַת, וְיִהְיֶה מֵהַדְּבוּרִים שְׂמֵדְבָרִים, וְיַעֲזִיר עַל שִׂמְחַת לֵב לְדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הַקֹּדֶשִׁים, וְיַגְלֶה מָה עוֹשֶׂה לְאָדָם הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִמָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה, וְיִזְרְזוּ עַל מַדַּת הַסְּבָלְנוֹת וְעַשִׂית הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וְיִזְהִיר לְכַרְתַּת מִמַּחְלָקַת בְּשָׂבָעִים שְׁנָה הַקְּצָרוֹת שְׁלָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם.

ה' קסו צט

יַעֲזִיר לְהַתְּחַזֵּק, עַל-יְדֵי שְׂנִמְשִׁיךְ אֶת עַצְמָנוּ לְמִקּוֹר רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ, הַבָּא עַל-יְדֵי לְמוֹדוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

אשר תִּכַּן הַעֲנִינִים בַּנַּחַל שְׁנָא

ה' קסז יַעֲרַר אֶת הַחֲבָרִים הַמִּקְרָבִים אֶל אַנְשֵׁי שְׁלֹמֹנָה, פִּיֶּצֵד צְרִיכָה חֲבֵרוֹתָם לְקָרְבָם אֶל אֹר רַבְּנוּ ו'ל, וְלֹא לְהַפֵּךְ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

ה' קסח יִחְזַק בַּחֹר צַעִיר הַלֹּמֵד רַחֹק מִבֵּיתוֹ, וַיַּעֲוֹדְדוּ לְהִיּוֹת עֲצָמָאִי, וְלְהַרְחִיק הַנְּעֻגְוָעִים מִלְּבוֹ, וַיַּעֲרַר עַל מִשְׁנֵיּוֹת וְתַהֲלִים, דְּבוּר לֵה' וַצִּדְקָהּ.

ה' קסט יִחְזַק עַל מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת, שֶׁלֹּא לְהַתְרַעֵם עַל שׁוֹם אָדָם, עַל-יַדֵּי הַדְּבִקוֹת בְּהַשְׁנָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִית.

ה' קע יִחְזַק נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת אֶחָד שְׁזוֹכָה לְהַרְפִּיץ בְּרַבִּים מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וַיַּעֲוֹרְרוּ עַל מִדַּת הַפְּשִׁיטוֹת הַנִּלְמָדָת מִמִּדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּכִיכּוֹל, וַיִּזְרֹזוּ עַל בְּטוֹל אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ לְגַמְרִי, וְלַעֲוֹרֵר הַשׁוֹמְעִים אֶל עֲשִׂיָה דִּיקָא בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, וַיִּפְרֹט עוֹד כַּמָּה דְּבָרִים שְׁצָרִיף לְדַבֵּר מֵהֶם, וַיִּדְבֵּר מִהַתְגַּלּוֹת אֹר רַבְּנוּ ו'ל, מֵאִיִּן הִיא נִמְשַׁכֶּת וְכִיצַד יִהְיֶה לְעֵתִיד.

ה' קעא יִדְבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלֵּת הַזּוֹכָה לְדוֹן אֶת הַזּוֹלָת לְכַף זְכוּת תְּמִיד כְּרִצוֹן רַבְּנוּ ו'ל, בְּגִלּוֹי הַנִּפְלְאָ שֶׁל "אַזְמַרְהָ", וַיִּבְהִיר, שָׁאֵם יֵשׁ לְאָדָם תְּבִיעָה עַל זוּלָתוֹ בְּעֲנִינֵי מְמוֹנוֹת, מִתֵּר לוֹ לְגַבּוֹת וְלִדְרֹשׁ אֶת כִּסְפוֹ עַד הַסּוֹף, בְּלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל הַעֲנָן שֶׁל לַמּוֹד זְכוּת.

ה' קעב יִדְבֵּר דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מִלְּהִיבִים וּמִחִיִּים נֶפֶשׁ הָאִישׁ הַכָּשֵׁר הַמִּשְׁתַּוָּקֵק לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּנְקֶה דְרָכָיו מִמִּכְשׁוֹלוֹת הַנְּעַרְמִים לְפָנָיו, וַיִּתֵּן עֲצוֹת קְלוֹת וְנַעֲיֵמוֹת, אִיף לְזַכּוֹת לְזֶה, מִבְּלִי לִפְלֵ מִהַתְלַהֲבוֹת.

ה' קעג יִסְלַל דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה קִלְהָ וַנְּעִימָה לְכַעֲלֵי תְּשׁוּבָה בְּתַחֲלַת דְּרָכָם הַקָּשָׁה, וּבְכַפְרֵט כְּשֶׁהֵם נִשְׁוֹאִים, וּבֶן הַזּוֹג עֲרִין מִתְעַכֵּב מִלְּשׁוֹב, וַיּוֹרֶה דֶּרֶךְ וּנְתִיבוֹת יִשְׁרוֹת הַיֶּאֱדָ לְגָרִם לְהַזּוֹלָת גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר הַנְּעִים וְהַאֲהָבָה שֶׁל דַּת יְהוּדִית נִפְלְאָה, וְהַשְׁכַּנַּת שְׁלוֹם בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם, וְעַקְרָהּ הוּא "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ", שֶׁהִיא פְּלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה.

שנב אָשׁר תִּכֶן הָעֲנִינִים בַּנְּחַל

ה' קעד קיא
יִדְבַר נִפְלְאוֹת מִסְגֵּלַת מִדַּת הַשְּׂכָחָה דְקַדְשָׁה, וְסוּדָה — הַתְּחַדְּשׁוֹת
שְׁגָלָה רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה!

ה' קעה קיב
יִבְאָר — הָאֵם מְנַהֲגָנוּ לומר תקון לאה גם בשבת-קדש, ויגלה סגלת
הַעֵת רְצוֹן הַמְּאִירָה בַּעַת חֲצוֹת, וְנוֹרְאוֹת זְכוֹת אֲמִירַת הַתְּקוּן אָז.

ה' קעו קיג
יִבְאָר עֲנִין "שד יהודי", רחמנא לצלן, וכיצד נופל אדם אל הגדרה
נוֹרְאָה זו, ויחזק מאד, שלא לפל בדעתו כלל לעולם.

ה' קעז קיד
יִדְבַר נִפְלְאוֹת מִהַקְפָּדָה עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִהְרַחֵיק אֶת הַתְּעַרְבוֹת הַהוֹרִים
בְּמֵה שְׁקוּרָה בְּבֵית, כִּי זֶה גִרְמָא לְכָל הַקְּלָקוּלִים, וְיִבְאָר, שְׁצַדֵּקָה מוֹעֵלַת
לְזַרַע שֶׁל קִימָא וְלִתְקוּן הַבְּרִית, וּבַפֶּרֶט פְּשֵׁיחָא לְהַדְפָּסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו"ל.

ה' קעח קטז
יִדְבַר מִטְרְדוֹתָיו וּמַהוֹת מִכְתָּבָיו שְׂכוֹתָב, וַיְגַלֶּה עֲנִינָם.

ה' קעט קיז
יְעוֹרֵר הַנְּמַעֵן, שְׂיִתְגַּנֵּב אִיזוֹ שַׁבַּת אֶל בֵּית מְדַרְשׁוֹ, שֶׁהַבְּחוּרִים שָׁם יִחִיו
אוֹתוֹ, וַיִּחְזֹר בְּקַצּוֹר עַל מֵה שֶׁנִּדְבַר בְּאוֹתָהּ שַׁבַּת בְּלִיל-שַׁבַּת-קִדְשׁ: בְּעֲנִין
שִׁיחוֹת חֲלִין שֶׁל הַצַּדִּיק, בְּבִקֹּר שַׁבַּת-קִדְשׁ: מִהַחֶכֶם וְהַתָּם, וַיִּקְשֶׁר זֹאת
לְדַמּוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית: מֵהַתּוֹרָה 'אֲזַמְרָה',
לְדוֹן כָּל אֶחָד לְכַף זְכוֹת, וּבְמַלְוָה מְלָכָה וְכו'.

ה' קפ קיט
יְעוֹרֵר אֵב שְׁסוּבֵל מִבְּנוֹ וּמִכָּה אוֹתוֹ וְכו', וַיִּזְהִירוּ שְׂיִחְדַּל מְדַרְשׁוֹ זֶה, רַק
יֵאֱחָז בְּעֲצַת עוֹלָם הַבָּא — לְבַקֵּשׁ בְּפִרְטוּיֹת עַל זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאָז
— וְשָׁב וְרָפָא לוֹ.

ה' קפא קכ
יִדְבַר מַגְדֵּלַת הַקְּבֵלָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל, וְהִיא — עֲצַת הַהַתְּבַדְּדוֹת,
וַיְבִיעַ שְׂמִחַתְּנוּ שְׂאִין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עַל סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְיִבְאָר שְׁזָהוּ
עֲנִין הַפְּלִי אֲמִנוֹת שֶׁמְקַבְּלִים מִרַבְּנוּ ו"ל — בְּפִיָּהּ וּבְלִבָּהּ לַעֲשׂוֹתוֹ.

אֲשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנַחַל שֶׁנַּג

ה' קכב קכב
יְדַבֵּר מִיִּשְׂרָאֵל לְאֵם שֶׁל בֶּן שְׁעוֹשָׂה בְּעִוְתוֹ, וְיֹרֵה דָרְךָ צְלִחָה פִּיֶּצֶד
לְהִתְנַהֵג עִמּוֹ בְּסִבְלָנוֹת.

ה' קכג קכג
יִחְזַק בְּחֹר שְׁעוֹבֵר עֲלָיו מִה שְׁעוֹבֵר בְּפָגַם הַמַּגִּנָּה בְּיֹתֵר, וְיִזְהִירוּ שִׁיְכַרְח
מִמְקוֹם שֶׁל פְּרִיצוֹת, וְיַעֲוֹדְדוּ עַל לְמוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, שֶׁמְסַגֵּל מְאֹד
לְתַקֵּן זֹאת.

ה' קכד קכד
יִחְזַק בְּחֹר שְׁזוּיָגוֹ מִתְמַהֲמָה, וְיַעֲוֹדְדוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא
לְהַמְשִׁיךְ אֶל הָעֲצָבוֹן, וְיִדְבֹּר מִהִתּוֹרָה 'אֲזוּמָרָה', וְיִבְאָרָה לְמַעֲשֵׂה, שֶׁאָדָם
שֶׁאֵינּוּ אוֹחֵז בְּזֶה — זוֹרֵק הַכֹּל מֵאֲחוֹרָיו, וְיִסְפֹּר עַל ר' אֶפְרַיִם בֶּן ר'
נִפְתָּלִי, פִּיֶּצֶד הֵיכָּה מִתְנַהֵג וְאֵיךְ הֵיכָּה דְבוּק בְּמִדַּת הַשְּׁמִיחָה, וְיִאָרְיֵךְ לְתֵאָר
מֵעֲלֵת מִצּוֹת הַנְּחַת תְּפִלִּין, וְגִדְל הַזְכוּת שֶׁל שְׁמִירַת הַזְּמַן, שֶׁמְנַחַת עַל
הָאָדָם וְכו'.

ה' קכז קכז
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מְאֻמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׂאִיפַת וְעַבּוּדַת
הַצְּדִיקִים, וְיִגְלֶה שְׁלֹזָה זוֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וְהַפָּגַם הַנּוֹרָא מוֹנֵעַ מִזֶּה,
וְיִחְזַק עַל קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּשַׁעֲוֵרֵי תוֹרָה.

ה' קכח קכח
מְכַתֵּב כָּלִּי לְכָלִּיּוֹת תְּלַמִּידָיו בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב,
וְיַעֲוֹרְרֵם מְאֹד עַל לְמוֹד בְּקִיאוּתֵי שֶׁל סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְיִמְשִׁיךְ לְבָבְכֶם אֶל
הַשְּׂתוּקוֹת לְדְבָקוֹת אֲמִתִּית בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְיִבְאָר שְׁעָקֵר מִה שֶׁאֶפְשָׁר לְתַפֵּס
בַּיּוֹם, הוּא רַק עַל-יְדֵי דְבוּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעִנִּין אֹר פְּנִימִי וְאֹר מְקִיף,
וְיִדְבֹּר מְשֻׁמֵּר הַזְּמַן וְשַׁעֲוֵרִים קְבוּעִים, וְיַעֲוֹרֵר עַל קְדֻשַׁת הָעֲנִינִים
וְשְׁמִירַת יְמֵי הַנְּעוּרִים וְהַבְּחָרוֹת.

ה' קכז קכז
יַעֲוֹרֵר בְּחֹר שְׁמִחַפֵּשׁ "מְדַרְגּוֹת וְהַשְּׁגוֹת", וּמִתּוֹךְ כֶּף נוֹפֵל בְּכֹל פַּעַם,
וְיִחְזְקוּ עַל סֵדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, שֶׁאֵזוּ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי
זָכָה.

שנד אשר תכן הענינים בנחל

ה' קפח קלב
יזהיר למצא טוב בכל יהודי, ויגלה מעלת ענין המוצא זכות על ישראל,
וידבר מענין יששכר בשי"ן אחת או בשני שיני"ן, ויעורר על למוד
"לקוטי-מוהר"ן" ומשניות.

ה' קפט קלג
יאריך לבאר ולהסביר ענין "איש שמימי" מה ענינו, וענין הצדיק
שכולל למעלה ולמטה, וידבר מקף שבני-אדם אין להם שום השגה
בצדיק אמתי, רק בצבועים ומשגעים, ויעורר ויבאר כיצד אדם זוכה
להיות נעשה מרכבה לשכינה הקדושה.

ה' קצ קלו
יוכיח מאד בחור שנפגם מאד, על-ידי הסתכליות רעות, ויזהירו לחדל
מזה, ולשוב בתשובה שלמה.

ה' קצא קלז
יגלה, שעל-ידי שפלות זוכים להתבודדות ולהתקרבות לצדיק האמת.

ה' קצב קלח
יחזק אחד, שעל-כל-פנים פעם בחיים יוציא מהפח אל הפעל כסופין
לנסע אל ציון רבנו ו"ל, ששם פועלים, וכן יעודדו על למוד
"לקוטי-מוהר"ן", עד כדי בקיאות בעל-פה.

ה' קצג קלט
יבאר ויגלה מעלת הזוכה להחזיר בני-אדם בתשובה, ואיזה תקון נורא
ונפלא הוא זה.

ה' קצד קמ
יעתיק לענין סדר-דרגה-הלמוד דברי המהרי"ל בשו"ת שלו, ויחזק לילך
בדרך רבנו ו"ל, שאז מצליחים, וידבר מענין לעמד בעת אמירת "ה'
מלך".

ה' קצה קמא
ידבר מענין שלום-בית, ולהצדיק תמיד את אשתו, ולדבר אליו יתברך,
ויזהיר לעשות לעצמו חשבון מה הוא רוצה בחיים, והכל יהיה בלישוב
הדעת ובחשבון.

אֲשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שְׁנָה

ה' קצו קמב
יתן עצה לאסיר, איך צריך להתנהג לזכות לישועתו הגשמית והרוחנית.

ה' קצז קמג
ידבר מענינו, שהוא לגלות את רבנו ו"ל בעולם, ואינו מתפעל משום דבר שבעולם, ויגלה שאין לו שום ענין עם אף גוף פללי ופרטי וכו'.

ה' קצח קמד
ידבר ממצלת המפרסם אור רבנו ו"ל, ויגלה גנות המחרפים אותו, ויחזור על דבור שאמר מוהרנ"ת ו"ל לנכד רבנו ו"ל.

ה' קצט קמה
יגלה שדבר רבנו ו"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ואינו מצמצם אצל אדם פרטי.

ה' ר' קמו
ידבר מהרמזים שהקדוש-ברוך-הוא מרמז בכל יום, כדי לחזק את האדם, ויעודד שלא להמשיך את עצמו אל הצער.

ה' רא קמז
ידבר מענין "קרבת" על-פי דברי הרמ"ע מפאנו זי"ע, ויחזק על אמונה ועל התרחקות מרשעים, וענין תכלית הידיעה אשר לא נדע.

ה' רב קמח
ידבר מסבלנות, ישוב הדעת, התבודדות ושמחה.

ה' רג קמט
יחזק בחור פגום, ויגלה לו מעלתו, אם יזכה לגרס הרבה משניות בכל יום, ויעוררו להיות בשמחה ולעשות התחלה חדשה, ומענין ציונו הקדוש של רבנו ו"ל בעיר אומן.

ה' רד קנ
ידבר מאיזו הלכה בדיני ממונות, ויגנה המזיק לזולת, וצריך כל אדם לתקן חלקו בעולם, ולברח מטענות על זולתו.

ה' רה קנא
יחזיק מהאוש אפלו במצבים הכי קשים, ואשר אין שום חבר רק הצדיק.

שנו אשר תִּכְן העֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' רו קנב
יִצְוֶה לְכַמֶּה אֲבָרְכִים, שְׂפִי־צוֹ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּסְפְרֵיו שְׁחַדֵּשׁ, וְיִהְיֶה לָהֶם
לְמַלְיָן יִשְׂרָאֵל.

ה' רז קנג
יִחְזַק אָדָם שְׁלֵא יִהְיֶה רַגִּישׁ וּפְגִיעַ מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִי
שְׁחִי אֶת כָּל חַיֵּיו בְּתַחוּשָׁה שֶׁל שְׂמִיחַת הַמְּצוּוֹת, וְיִגְלֶה מַעֲלַת עֲנָן זֶה,
וְיִחְזַק לְמַצֵּא הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שָׁבוּ, וְיִדְבֵּר מֵעֲנָן הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית.

ה' רח קנה
יִגְלֶה חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וְאֲשֶׁר זֶה
נִתְעוֹרֵר עוֹד מִתַּחֲלַת הַבְּרִיאָה, וְיִדְבֵּר מִהַפְּלְאוֹת שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

ה' רט קנו
יִדְבֵּר נוֹרְאוֹת מִמֶּה שְׁגָרָם הַסֵּמ"ך-מ"ם לְעֲנָן רַבְּנוּ ו"ל, שְׁבָאוּ זָרִים
וְחִלְלוּהָ, וְיִחְזַק לְהִשָּׁאֵר קָיָם בְּקִרְבַּת הַצַּדִּיק לְמְרוֹת כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְיִדְבֵּר
מֵעֲנָן כְּלֵי זָמֵר, וְיִבְאֵר שְׁעַל מִי שְׁצָרִיף זֹאת לְבְרִיאוֹתוֹ, אֵין חָל הָאִסוּר
שֶׁל שְׂמִיעַת כְּלֵי זָמֵר בְּזִמְן הַזֶּה, וְיִגְנֶה עֲנָן רְקוּדִים לְפָנָי כְּתֵל הַמַּעֲרָבִי,
שְׁזֶה אֵינוֹ טוֹב מִחֲמַת גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה.

ה' רי קנח
יִדְבֵּר בְּמַעֲלַת מַדַּת הַשְּׂכָחָה אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, מֵאֲחֵר שְׁעַל יָדָה עוֹשִׂים
הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

ה' ריא קנט
יִגְלֶה שְׁעַקֵּר תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה הוּא לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ.

ה' רבי קס
יִבִּיעַ תְּרַעַמַת מְלַב קְרוּעַ וּמְרַתָּח, שְׂיִשׁ מוֹנָעִים מִהַפְּצַת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל
בְּאִפְן פְּתוּחַ, אֲפִלוּ לְהִירוּדִים בְּיוֹתֵר, וְיִבְאֵר שְׁזֶהוּ בְּכָלֵל מִחֲטִיא אֶת
הַרְבִּים.

ה' ריג קסה
יִאֲרִיף לְדַבֵּר מַעֲצַת ה'מְקַל' שְׁנַתֵּן רַבְּנוּ ו"ל, שְׁעֵמוֹ מְכַנְיָעִים הַשְּׁגָעוֹן, וְאֲשֶׁר
מְקַבֵּל, שְׁזֶה סוֹכֵב עַל ו' סְדְרֵי מִשְׁנֵה, וְיַעֲזֹרֵר לְעֶסֶק בְּכָל יוֹם בְּחֻזְרַת ח"י
פְּרָקֵי מִשְׁנֵיאוֹת, וְיִדְבֵּר מִהַנְּהִיגָה בְּבֵית לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ מֵעֲבָרוֹת וְכו', וְיִגְנֶה

אָשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל שֵׁנוּ

תַּאֲוֹת נְאוּף, וַיִּגְלֶה אִיף לְהַפְטֵר מִמֶּנָּה, וַיִּדְרֹבֶן עַל עֲזָרָה לְאִשָּׁה בְּבֵית, בְּנֵעַם וּבְשָׁלוֹם, וַיִּחַזַּק מְאֹד.

ה' ריד קסו
יִדְבֵר נֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַזִּזְכָּה לְעֵסֶק בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה, וַיִּגְלֶה עֲנִין הַתְּקוֹן הַגָּדוֹל שֶׁדָּבַר זֶה גֹרֵם, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּעֵסֶק זֶה.

ה' רטו קסח
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלִּיּוֹת תְּלִמִּידָיו וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לִילֵף בְּדִרְוֹ שֶׁל הַתָּם הַקְדוּשׁ, וְלַחֲטוֹף נִקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל תוֹרָה וְתַפְּלָה, וַיִּדְבֵר מִכּוֹנֵה בְּתַפְּלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וּמַעֲנִין בְּטוֹל וְהַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, וַיַּעֲוֹרֵר לְזַרֵּז אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד בְּעַבֹדַת ה', לְזִכּוֹת לַחֲטָף מִשָּׂהוּ.

ה' רטז קע
יִחַזַּק בְּחֹרֶר צָעִיר, שֶׁנִּסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לְחֹזֵר אֶל הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה, וַיַּעֲוֹרֵרוּ וַיֵּאֲמְצוּ, שֶׁדְּרֹקָא מִתּוֹף הַנִּפְלִיָּה בְּאֵה הַהֲתְרוּמָמוֹת, עַל־פִּי דְבָרֵי הַתּוֹלְדוֹת הַקְדוּשׁ, וַיִּגְלֶה מַעַלְת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְהַתְּקוֹן הַגָּדוֹל שֶׁבָּזָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוֹד "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וְעַל עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּכָלֵל.

ה' ריז קעג
יִדְבֵר נֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַזִּזְכָּה לְעֵשׂוֹת נְסִיעוֹת לְפָרְסֵם שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵר מַעֲנִין בְּרוּרִים, לְבָרַר אֶת הַנְּשֻׁמָּה הַקְדוּשָׁה מִן הַפְּסֻלָּת, וְלְזִכּוֹת לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲנִין יַחֲוּדָא עַל־אֵה וַיַּחֲוּדָא תַּתְּאָה, תוֹרָה וְתַפְּלָה, וַיִּדְבֵר מִגְּנוּת מֵדַת הַפְּעֵס, וַיִּכְאֹר עֲנִין זֶה.

ה' ריח קעו
בִּיַעַ שְׁמַחְתּוֹ עַל תּוֹשֵׁב אַרְגָּנְטִינָה, שֶׁהִדְפִּיס שֵׁם סִפֵּר "בֵּית אֲמוּנָה", וַיִּגְלֶה מַעַלְת עֲנִין הַדְּפֻסָּת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּכָל מְדִינוֹת מְלָכוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַטְּבִילָה בַּמַּקְוֶה, וְאִיף אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ נִזְהָרִים בָּזָה.

ה' ריט קעח
יִדְבֵר מֵאֲמוּנָה, וַיִּכְאֹר עֵקֶר סִבַּת נְפִילַת הָאֲדָם, וּמַעַלְת הַהֲתַחֲזָקוֹת וְהַשְׁמָחָה, וַיִּתְמַקְדַּ עַל עֲנִין 'שְׁמַחָה לְאָדָם בְּשַׁעָה שֶׁהוּא דָר בְּתוֹף שְׁלוֹ', וְשְׁמַחָה שֶׁל מִצְוֶה וְשְׁמַחַת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעָמוֹ.

ה' רכ קפא
יִדְבֵר מִמַּעַלְת מֵדַת הַשְׁמָחָה וְהַנְּגִינָה, וְהַשְׁמָחָה בְּשִׁבְת בַּפְּרָט, וּמַעֲנִין הַעֲלָאֵת נְגוּנֵי הַגּוּיִים, וַיִּכְאֹר עֲנִין זֶה בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת בַּפְּרָטִי פְרָטִיּוֹת.

שנח אשר תִּכֶן הָעֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' רכא קפד
דְּבַר הַתְּחִינָה לְמִי שֶׁאֲמָנוּתוֹ הִיא בְּעַל מְנוּחָה, וְהוּא מְשַׁמֵּחַ יְהוּדִים.

ה' רכב קפה
דְּבַר דְּבָרִים חוֹצְבִים לְהַבִּיחַ אֶת הַיָּד הַיְמָנִית בְּעֵינֵי מִי שֶׁעוֹבֵר בְּדוֹר הַזֶּה
עַל בַּחֲוִירִים וְצַעֲרֵי הַצֹּאן, וְמִי שֶׁעוֹשֶׂה הַבֵּן שְׂלֵא יִחָטָא, וּמְנַוְרָאוֹת זְכוֹת
הַתְּשׁוּבָה, וְיִחָזֵק וְיִאֲמָץ מְאֹד עַל זֶה.

ה' רכג קפח
דְּבַר מְעַנֵּן הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּם וּמְכַבֵּד שְׂבֵת.

ה' רכד קפט
יְגַלֶּה מַעְלַת קְרִבַּת הַצְּדִיק.

ה' רכה קפט
יְבַהִיר מַעְלַת הַתְּמִדַּת סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְעֵנִין הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל"
עִם נְקֻדּוֹת כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים.

ה' רכו קצ
יִשְׂבַּח מַעְלַת הַהַדְּפָסָה, וְיִסְפָּר מִמֶּה שֶׁזָּכָה לְהַדְּפִיס אֹז, וְיִתְאַר אֶת קוֹל
הַהֲבָרָה שֶׁנִּשְׁמַע כְּנֹגֵד קוֹל דְּקֻשָּׁה.

ה' רכז קצב
דְּבַר מִהַתְּבוֹדָדוֹת וּמְעַנֵּן "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וּמְלַתֵּת יְצוֹת לְאַחֵרִים, וְיִתְנַהֵג
צָעֲרוֹ עַל הַזִּיּוּף שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּדֶרֶךְ רַבְנוּ ו"ל, שֶׁמִּתְעַסְקִים בְּשִׁטּוֹת, בְּמִקּוֹם
לְהִקָּים אֲבָרְכִים בְּקִיָּאִים בְּתוֹרָה כְּרִצּוֹן רַבְנוּ ו"ל.

ה' רכח קצז
יִזְכֶּיחַ מְאֹד אֲבָרְךָ אֶחָד, שֶׁבִּידִידוֹת נִפְשׁ שֵׁישׁ לוֹ עֲמוּ, עֶזֶר לוֹ רַבּוֹת
בְּמִצִּיאוֹת זְוִיגוֹ כְּמֵה פְּעָמִים, וְעַתָּה רוֹצֵה לְגַרֵּשׁ אֶת הַשְּׁלִישִׁית עַל לֹא
דְּבַר, וְיִזְכֶּיחוּ עַל פְּנֵי מְאֹד.

ה' רכט קצט
מְכַתֵּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלִמִּידָיו בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" מְעַנֵּן הָעֲבוּדָה
בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים, וְיִדְבֵּר גַּם מִהַתְּגַלּוֹת אוֹר הַצְּדִיק הָאֲמֵת.

ה' רל ר
יִחָזֵק אֶת עֵינֵי הַהַדְּפָסָה, וְיִוָּרֵךְ דְּרָךְ וְעֵצָה נְכוֹנָה, כִּי־צַדִּיק לְהַעֲבִיר בְּקֻשָּׁה

אָשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שֵׁנֶט

אֶת הַכ"א יוֹם שֶׁב־בֵּין הַמַּצָּרִים", וְאִיךָ זֹכִים דִּיקָא לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ אַז.

ה' רלא רב

יְתֵן עֲצָה לְאַבְרָהָם תּוֹהֵה בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים בְּעֲנֵן קְדֻשַׁת בֵּיתוֹ, אִיךָ שֶׁהוֹרֵס אֶת חַיָּיו בְּיָדָיו מִמָּשׁ, עַל-יְדֵי שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר הַהֶבֶל וְכוּ', וְיִחַזְקוּ לְהִיּוֹת עֲסוּק בַּתּוֹרָה וְחִדּוּשֵׁין דְּאוֹרֵיחָא, וְיֵאמְצוּ מְאֹד עַל זֶה וְעַל צְדָקָה לְהַדְפָּסָה, שְׂזָה תִּקּוֹן הַבְּרִית, וְיִגְלֶה מַעֲלַת תְּלַמִּידֵי רַבְנּוֹ וְ"ל הַמַּקְבָּלִים עַל עֲצָמָם עֲבוּדָה קָשָׁה שֶׁל פָּרְסוּם וּבְזִיוּנוֹת, כְּדֵי לְהַאִיר אוֹר רַבְנּוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם.

ה' רלב רה

יְחַזֵּק אֶת הָאָדָם לְהַדְבִּיק בּוֹ יְתַבְרַךְ, עַל-יְדֵי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבְרִית אֵלָיו בְּשִׂיחָה זֹו תְּפִלָּה, וְלֹא לְסַפֵּר עֲנִינָיו לְבְנֵי-אָדָם, וְיִתְאַר הַחַיִּים הַעֲרֹבִים שֶׁיֵּשׁ לְאוֹטָמִים אֲזִינֵיהֶם מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם, וְיַעֲתִיק שִׂיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל הַבְּעַל-דְּבַר, שֶׁעוֹשֵׂק אֶת הַזְּמַן מִהָאָדָם בְּשִׁבִיל כְּסָף, וְאַחֲרֵיכֵן מְאַבֵּד מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵיהֶם.

ה' רלג רז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמֶּדֶת "פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת" לְכֻלָּם, וְיִגְלֶה כִּיצַד מְקַיְמִים בְּחִינַת "עֲשֵׂה טוֹב" בְּעֲנֵן קְדֻשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, וְיַעֲזֹר וְיִחַזֵּק מְאֹד עַל זֶה וְעַל הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ בַּק אֵלָיו יְתַבְרַךְ וּמִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ.

ה' רלד רח

יְדַבֵּר מִפְתָּגִם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ מְעֲנֵן 'יְהוּדֵי מוֹלִיכִים אוֹתוֹ', וְיִבְאֵר נוֹרְאוֹת עֲנֵן הַהִשְׁגָּחָה, וְיִגְלֶה גְּדֹל מַעֲלַת קְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּכוּה לְדוֹר בָּהּ, וּמְעֲנֵן 'גַּם זֹו לְטוֹבָה'.

ה' רלה רי

יְבַיַע תִּקְוֹת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה וְעַקִּירַת מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, וְיִגְנֶה עֲנֵן "כַּחַי וְעֲצָם יְדִי" וְכָל הַכְּפִירָה שְׁבֻזָּה, וְיִבְאֵר בְּאִפְן נִפְלֵא פְּסוּק בְּפִרְשַׁת מִטּוֹת: "לֹא יִחַל דְּבָרוֹ", עַל-פִּי הַמְּסוּרָה הַקְּשׁוּרָה עִם "יִחַל יִשְׂרָאֵל אֶל ה'" וְכוּ', וְיִבְהִיר כִּיצַד קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה לְעַבְדָּה וְלִמְעֻשָׁה, וְיִחַזֵּק וְיֵאמֵץ מְאֹד.

ה' רלו ריג

יְבְאֵר עַל-פִּי מְדַרְשׁ, כִּיצַד שְׁמַעוּ כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם אֶת דְּבַר ה' בְּהַר סִינַי.

שם אָשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנַחַל

ה' רלז
 יחזק מקרב חֲדָשׁ, ויעוררו להשתדל בכל עז ותעצומות לצאת מהחטא הנורא, שהוא המסך המבדיל בינו לבין הקדוש-ברוך-הוא וצדיקיו, ויתן לו דרכים ועצות, הנהגות ותקונים, איך לשוב בתשובה, ולזכות לזכך נפשו כראוי.

ה' רלח
 יעורר מאד מאד על למוד הפוסקים ושלחן ערוך כרצון רבנו ז"ל, שלא נזוו מסעיף קטן שבשלחן ערוך.

ה' רלט
 ידבר מאיזו מחלקת פרטית שנתהיתה בין שתי כתות של מחנה היראים, ויגנה ענין הפרוד והמחלקת, ובפרט שלא לעשות פרסמת בכלי התקשרת של הגוים, ויבאר ענין, שחסידים ברסלב הם ממש צדיקי הדור, ויבהיר על מי ומה ולמה הכונה.

ה' רמ
 ישיב לבת ישראל, שאיננו רוצה לקבל לשון-הרע אף שהוא אמת, ויזהיר שלא לעשות הכללות על צבור בשביל מעשה יחיד.

ה' רמא
 יתן עציה ונדרכה לזוג חשוכי זרע של קימא, ויתן להם חמשה ענינים לקים: כבוד האשה, הבדלה במוצאי שבת-קדש, גרות שבת, ה"א מכסף, ושם הולך שיגלד, ויעורר ויחזק מאד.

ה' רמב
 יעורר מאד על גשואין מקדמים בלי להיות ברונים ולעכב, ועל הדבור השקדני אליו יתברך ועל אמונה שלמה בו יתברך.

ה' רמג
 מכתב כללי לכלליות תלמידיו, ובו יעוררם על הפצת אור רבנו ז"ל בעולם בלי להתפעל מאף אחד, ויזרזם בזרז נפלא ומחייב על למוד ספרי רבנו ז"ל, וידבר מענין הרדיפות שיש על הצדיקים, ויעורר על למוד פסדרן בכל חלקי התורה הקדושה.

ה' רמד
 יזכית בחור אחד על ענין החמרות יתרות שנדבקו בו, ומונעות אותו מלבוא אצלו בעבור זה, ויזרזו על למוד ח"י פרקים משניות בכל יום.

אֲשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִינִים בִּנְחָל שֵׁשׁ

ה' רמה רלא

יִחְזַק אֶחָד שְׁסוּבֵל מִפְּחָדִים, וַיִּגְלֶה עֲנִין וְשָׁרֵשׁ דְּבַר זֶה, וַיֹּאמְצוּ מֵאֹד
עַל־פִּי דְבַרֵי חַז"ל וְרַבְּנֵנוּ ו"ל, וַיִּזְהִירוּ שְׁלֵא יִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶל דְּמִיוֹנוֹת
אֱלוֹ.

ה' רמו רלב

יִחְזַק עַל לַמּוֹד "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" — חוֹכֵת כָּל מְקַרֵּב, וַיִּגְלֶה אִיף שְׁאוֹר
רַבְּנֵנוּ ו"ל חֵי בְּקֶרֶב כָּל הַדְּבַק בְּסִפְרֵיו בְּכָל רַחְבֵי הָעוֹלָם.

ה' רמוז רלד

יִחְזַק אִיף לְהַנְצִל מִפְּגַם הַבְּרִית — עַל־יְדֵי שְׂיִיגָל עֲצָמוֹ בְּהַתְּבוּדוֹת
וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְשִׁמְחָה, וְלַמּוֹד בְּסִפְרֵי "הָעֵין רוֹאֶה" בְּכָל יוֹם.

ה' רמח רלו

יִחְזַק מְקַרֵּב חֹדֶשׁ לִילֵף בְּדַרְךְ רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת חֹזֵק בְּדַרְךְ שֶׁל תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי בּוֹא תְּבוֹא יְשׁוּעָתוֹ, וַיִּרְחִיקוּ מִלְּצִים וְנוֹאֲפִים, וַיִּחְזְקוּ עַל
קְבֻלָּתוֹ הַטּוֹבָה בְּעֲנַן סֵדֶר דְּרָךְ הַלַּמּוֹד.

ה' רמט רלז

יִדְבַר מִפְּתִיחַת הַגְּבוּלוֹת לְנִסְיָעָה לְצִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ו"ל, וַיַּעֲנִין הַדְּמִיוֹן, שְׁכָל
אֶחָד תּוֹלָה הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנֵנוּ ו"ל בְּתַרוּמָה לַמּוֹסָד שְׁלוֹ...

ה' רנ רלח

יִרְחִיק מִפְּרוּדִים שֶׁל הַכָּל, וַיִּזְהִיר לְשָׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת, וַיִּתְּרָה שְׁלֵא לְלַדֵּת
בְּבֵית, וַיִּבְאֵר כִּיצַד כֵּן הָיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הוֹלְכִים לְרוּפָא.

ה' רנא רמ

יִדְבַר מִהַהֲרַחֲקָה שְׁמוּצָאִים בְּתוֹף הַצְּרוּת, וַיַּעֲנִין "וְחֵי בְּהֵם", וְלַחֲטֹף
טוֹב בְּכָל יוֹם, שְׁנֵה אֶפְשָׁרֵי עַל־יְדֵי הַדְּבוּר אֱלִיוֹ יִתְּבַרְךָ, וַיִּסְפֹּר עַל רַבֵּי
יוֹסֵף יוֹנָה, וַעֲנִין 'לְחֵיוֹת עִם הַשְּׁעוֹן', וְשָׁעָה הַתְּבוּדוֹת וְשָׁעָה שְׁלֵחַן
צְרוּף.

ה' רנב רמא

יִדְבַר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלֵּת הַזּוֹכָה לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וַאֲיֵנוּ מִתְּנַגֵּד
עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיַּעֲזֹר עַל אֲמוּנָה בְּמַדְרָגָה גְּבוּהָה, וַיִּדְבַר מְאֹכִילָה
דִּקְרָשָׁה חֵיוֹת הַנֶּפֶשׁ, וַיַּחֲטֵא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וַעֲנִין תַּקּוּן עַל־יְדֵי מִיתָה,
גַּם לְמִי שָׁרַק דְּרֵשׁ כָּל יְמֵיו אַחַר ה', אִף שְׁלֵא זָכָה לְגַמְרֵי וְכוּ', וַיִּחְזַק
לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנֵנוּ ו"ל.

שסב אָשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' רנג רמד
יִחְזַק עַל עֲנִין שְׁמִירָה עַל שְׁלוֹם־הַבַּיִת, וְשָׁלֵא לְעָרֵב אֶת הַהוֹרִים וְכוּ',
וְלַחֲיוֹת חַיִּים עֲצֵמָאִים, וַיִּזְרוּ עַל לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת וְזוֹהַר.

ה' רנד רמה
יִזְהִיר לְהַשְׁמֵר מִרַמָּאִים, וְשָׁלֵא לָתֵת לָהֶם כֶּסֶף בַּחֲנָם, וַיִּגְלֶה
שֶׁהַתְּקָרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל תְּלוּיָהּ בְּלַמִּידַת סִפְרָיו.

ה' רנה רמו
יְדַבֵּר מִמִּדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא מִרְפָּא וּמְזוֹר לְכָל תַּחְלוּאֵי הַנְּפֶשׁ,
וַיַּעֲזֹר לְהַתְּקָרֵב אֶל הָאִישׁ תְּבוּנוֹת, שְׁדוּלָה וּמִשְׁקָה מִרְבוּ, לְהַפִּיחַ הַנְּצוּץ
הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַשְּׂכִינָה, הַמִּתְלַבֵּשׁ בְּכָל יְחִיד מִנְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי־זוֹ
יִזְרוּ לְהַתְּדַבֵּק בַּתּוֹרָתָם שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל וּמִוִּהֲרַנ"ת ו"ל, וּבְעֲנִין 'תְּכֵלִית
הַיְדִיעָה שְׁלֵא גִדַּע', וַיִּגְלֶה מַעֲלַת תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל, אִיךָ שְׁכָלוּלָה מִכָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה, וַיִּרְחִיק מִוִּכּוּחֵי סָרְק וּמַעֲנִין 'הַיּוֹם הַזֶּה', שֶׁאֲפָשָׁר לְפַעֵל בּוֹ
הַמּוֹן. וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמוֹ עַל הַתּוֹרָה בְּהַתְּמָדָה, וְדוֹקָא מִימֵי
הַנְּעוּרִים, וַיִּפְרֹשׁ הַפִּיּוֹט שֶׁל 'תְּקוּן חֲצוֹת' בְּעֲנִין 'זְקָנִים' לְעַמַּת נְעָרִים,
וַיְדַבֵּר מַעֲנִין עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ — לְאַסֵּף צְדָקָה בְּעֵבוֹר הַדְּפָסָה.

ה' רנו רנא
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵהַשְּׁגָתָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְשַׁעַל־יְדֵי יְדִיעָה זוֹ
בְּנִקְל לְקַבֵּל כָּל הַיִּסּוּרִים, וַיִּזְהִיר לְכַרַח מִשְׁנֵאָה, וּבִפְרָט שְׁנֵאֵת הַצְּדִיקִים,
וַיִּתְנַה רַעַת מִנְּהִיגֵי הַשְּׁקָר שֶׁהֵם צְבוּעִים, וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂה מִרַבְּנוּ ו"ל,
וַיִּזְהִיר לְקַבֵּעַ לַמּוֹד שֶׁל דָּף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסֵפוֹת בְּכָל יוֹם, וּבְעֲנִין מֵה
שְׁרָשׁוּם עַל צִיּוֹן הַרֵב הַקְּדוּשׁ מִקְּאֵלִיב זי"ע.

ה' רנז רנג
יִגְלֶה שַׁעַל־יְדֵי שְׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זוֹ אֵינוֹ
נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוּלָם.

ה' רנח רנד
יְבַאֵר הָאֶסוּר לִילֵךְ לְאַצְטְדִין וּמִקוּמוֹת שְׁמִצְעָרִים בָּהֶם בְּעֲלֵי חַיִּים וְשָׂאָר
הַתְּעַלְלִיּוֹת.

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שֶׁסָּג

ה' רנט רנה
יְדַבֵּר מִפְּגָם הַדְּבֹר וּמֵה שְׁגוּרָם, וַיַּעֲתִיק קָטַע נִפְלֵא מִסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "אִמְרֵי נָעִם" בְּעֵינֵי זֶה, וַיִּקְשְׁרוּ לְעֵינֵי קִדְשֵׁי הַדְּבֹר שֶׁל שֶׁבֶת וְכוּ', וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה מֵאִמְרָם ו"ל.

ה' רס רנו
יִרְזוּ מְאֹד לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּכֻלָּל וְסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" בַּפְּרָט, וַיִּסְפֹּר בְּיָצֵד כָּל הַתְּחֻזָּקוֹתוֹ שֶׁאֵב מִשְׁקִידָה גְּדוּלָּה בְּסִפְרֵים הַלְלוּ, עַד שֶׁזָּה עֲזָרוֹ לְעַמֵּד חֲזָק כְּנֶגֶד הַקָּמִים עָלָיו, וְאִיךָ גַם לְשׁוֹנוֹ קְרוּבָה לְלִשׁוֹן מוֹהֲרָנִי ו"ל וְכוּ', וַיִּבְאֵר עֵינֵי אֲזַהְרֵת רַבִּי יְהוּדָה הַחֲסִיד בְּעֵינֵי צְחֻצוּחַ הַנְּעֻלִים קִדְּם הַיְצִיָּאָה לְדִרְךָ.

ה' רסא רנז
יִבְאֵר הָאֶסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֵׁרוֹתֵי מַחְלָלֵי שֶׁבֶתוֹת אֲפֵלוּ בַיָּמוֹת הַחַל.

ה' רסב רנח
יְדַבֵּר מֵאֲבֵלוֹת הַחֲרָבֹן, וַיִּמְקֶשֶׁר לְזֶה שֶׁמְחַתְּנוּ וְתִקְוֵתְנוּ בְּגֻלְאֲתֵנוּ הַנְּצַחִית.

ה' רסג רס
יְדַבֵּר מֵעֵינֵי אֲזַהְרֵת רַבְּנֵי ו"ל שֶׁלֹּא לְהַוְדֵקֵק לְרוֹפְאִים, וַיִּבְאֵר בְּיָצֵד מִקְמִימִים שִׁיחָה זֹו עִם שִׁיחָה אַחֲרֵת בְּעֵינֵי רוֹפֵא גְּדוּל בַּתְּקוּפֹתֵנוּ.

ה' רסד רסא
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֵינֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּכֻלָּל, וְעֵינֵי צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בַּפְּרָט, וַיִּגְנֶה בְּעֵלֵי דְמִיּוֹן שְׁחוֹשְׁבִים שִׁישׁ לָהֶם כַּח לְדַבֵּר נִגְדָה זֶה, וַיִּפְלִיג מֵעֵלֵת הַזּוֹכָה לְקַיִם רְצוֹן רַבְּנֵי ו"ל בְּעֵינֵי הַנְּסִיעָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּבְעֵנֵן הַתְּבוּדוֹת וְהַחֲזֵרֵת אֲנָשִׁים בַּתְּשׁוּבָה וְהַנְּהַגוֹת לִימֵי בֵין הַמְּצָרִים.

ה' רסה רסה
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְהַיְדִיעָה הַנִּפְלְאָה שֶׁהַכֵּל זֶה אֵלְקוֹת וְאֵלְקוֹת זֶה הַכֵּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְשֻׁלְמִים הַחֲסָרוֹן שֶׁל הַשְּׂכִינָה וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵי אֵי אֲמִירַת תִּקְוֹן רַחֵל בְּיָמִים מְסִימִים בְּשָׁנָה, וְעֵינֵי תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵי תָם, וְזִמְנֵי יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת כְּרַבְּנֵי תָם וּמְנַהֲגֵנוּ בְּזֶה, וְקִימַת חֻצוֹת, וְעֵינֵי סְעֻדַת מְרַעִים אֲצֵל קְרוּבִים שְׂאִינָם שׁוֹמְרִים מְצוּוֹת לְעַת עֲתָה וְכוּ', שֶׁיְכוּל בַּחֲכָמָתוֹ לְהַפְּכָה לְסְעֻדַת מְצוּנָה, וּמֵעֵלֵת הַמְּדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה עִם הַזִּילַת, וּמֵעֵלֵת בְּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁצָרִיךְ הַלְּכָה לְפָנֵי זֶה וְקַבְּלָהּ, וְעֵינֵי צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל בְּכֻלָּל הַשָּׁנָה, וְהַעֲנֵן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

שסד אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל

ה' רסו רעא
יִחְזַק עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר עֲקָרָה עַל שְׂמֵחַת יְהוּדוּתָנוּ, שֶׁלֹּא עֲשֵׂנוּ גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְיִסְפֹּר בְּהַקְשֶׁר לְזֶה סִפּוּר נוֹרָא מְהֻרָבִי מִקְלוּיִזְיִנְבוּרְג ז"ע בְּעֵת הַשּׂוֹאָה.

ה' רסז רעב
יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבַעֲלָה בְּרַח לָהּ, וַיִּגְלָה לָהּ מַעֲלַת תַּלְמִידֶיהָ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמֵתִיִּים, וְכִיצַד הִלְמוּד הַמְּפָרָךְ הַזֶּה אֵינּוּ נִלְמַד אֲצִלָּנוּ כָּלֵל, וַיִּתְאַר כִּיצַד סָבַל מִכְּפִיּוֹת טוֹבָה שֶׁל רַבִּים שְׂעוֹר לָהֶם, וּבִזְכוּת זו עוֹר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל־כָּף, וַיִּחְזַק מְאֹד.

ה' רסח רעה
יְדַבֵּר בַּקְצָרָה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת לְמַה זֹכָה הַשּׁוֹמֵר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ.

ה' רסט רעו
יְדַבֵּר מֵאֲבֵרָךְ אַחַד שֶׁחֵיב לְנַמְעֵן כְּסָפִים, וַיַּעֲזְרוּ לִילֵךְ לְקַבֵּר הָאָרֶץ שֶׁבְּעִירוֹ צֶפֶת, וַיִּשְׂבַּח מַעֲלַת הַדִּיּוֹר בְּעִיר קְדוֹשָׁה זוֹ, וַיְדַבֵּר מִלְמוּד זְכוּת.

ה' ער רעז
יְבִיעַ שְׂמֵחָתוֹ עַל שֶׁדַּבֵּר רַבֵּנוּ ז"ל מִתְפַּשֵּׁט לְמִרְחָקִים, מִקוּמוֹ שֶׁל הַנְּמַעֵן, וַיִּגְלָה מַעֲלַת אִישׁ, אֵף אִם הוּא פְּגוּם, אֲבָל מְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֶל הַצַּדִּיק וְתוֹרָתוֹ. וַיַּעֲזְרוּ בְּדַבּוּרִים חֲדָשִׁים עַל הַתְּבוּדוֹת וְעַל סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, וַיִּחְזַק עַל זֶה בְּדֶרֶךְ הַנְּכוּנָה.

ה' רעא רעט
יִחְזַק אֶת הַנוֹפֵל לְבִירָא עֲמִיקְתָּא שֶׁל הַתְּאוֹת הָאִיוֹמוֹת, עַל־יְדֵי שְׂמִפְקִיר עֵינָיו, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וַיַּעֲזְרוּ לְלַמַּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם, וְעַל שְׂמֵחַת הַהִתְקַרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק, וַיִּגְלָה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּשִׂמְחָה, וַיִּבְאֵר שֶׁיֵּשׁ רַק עֲצָה אַחַת כְּנֻגַד פְּרִיצוֹת הַדּוֹר וְכו', וּמַעֲנֵן מְאוּרֵי אוֹר כְּנֻגַד מְאוּרֵי אֵשׁ, וַיִּחְזַק בְּנִקְדוּת טוֹבוֹת שְׁבוּ.

ה' ערב רפא
יִחְזַק מְקַרְב לֹהֵט בְּאֵשׁ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁעוֹסֵק בְּלִקְרַב אַחֲרִים, וַיִּגְלָה לוֹ מַעֲלַת הָעֲנִין לְקַרְב תַּלְמִידִים וְתַלְמִידֵיהֶם וְכו', וַיִּחְזַר עַל מַה שְׁנֹדַבֵּר עַל־פִּי הַתּוֹרָה בְּרֵאשִׁית — לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, וַיִּתֵּן עֲצָה כְּנֻגַד הַמַּחֲלָקָת — הַצְּנוּיּוֹת הַמְּשַׁבַּחַת מְכַל, וְלִבְרַח מוֹכּוּחֵי סָרְק, וַיִּגְלָה מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וַיְדַבֵּר מַעֲנֵן עֲזָרַת הַבַּעַל לְאִשְׁתּוֹ, וּבִפְרָט בְּמַצְבִּים

אשר תִּכַּן הַעֲנִינִים בַּנַּחַל שֶׁשָׁה

קָשִׁים, וְעִנְיַן שְׁלוֹם-בַּיִת, וַיִּסְפָּר כִּי־צַד תִּלְמִידֵי ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן הָיוּ דְבוּקִים אַף וְרוּק בְּרַבָּם זֶה.

ה' רעג רפז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת לְאַחַד שְׁמֵתַגְבֵּר עָלָיו הַיָּצָר הִרְעָה מְאֹד מְאֹד וַיַּחֲזִקוּ בְּאַפְּן נִפְלָא, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל יַעֲסֵק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרֻט ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, וַיִּזְרְזוּ שְׁלֵא לְהִתְעַרֵּב בְּעִנְיָנִים גְּבוּהִים מִמֶּנּוּ, וְקַיֵּשׁ עֲשֵׂה בֵּית בַּיִת וְעַד לְחֻכְמִים, וַיֵּשֶׁב בְּצַד וַיִּקְשִׁיב, וַיִּגְלֶה מִטְּרַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכִי־צַד יִבְדֹּק הֵיכָן הוּא אוֹחֲזוּ בְּדַרְגָּתוֹ.

ה' רעד רפז

וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהִיא עִנְיָן כְּלָלִי וְלֹא פְּרָטִי, וְזוֹ הַהֲצַלְחָה הַגְּדוֹלָה בְּקִרְוֵב רְחוּקִים.

ה' ערה רפח

וַיִּשְׁבַּח וַיִּפְאַר תּוֹשֵׁב מְדִינַת 'אַרְגֵּנְטִינָה', שְׁמֵדְפִיס שָׁם אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל אֲדָמוֹר מוֹהֲר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא זי"ע, וַיַּעֲוֹרֵרוּ בְּיֹתֵר עַל זֶה וַיֹּאמְצוּ מְאֹד, וַיִּגְלֶה וַיִּבְאֵר לוֹ מַעֲלַת עִנְיָן הַצְּדָקָה לְהַדְרִיכָהּ וְהַפְּצָה, שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל לְעַמַּת מוֹסְדוֹת, שְׁעִנְיָנִים הַמְּשַׁכַּת פְּרֻנְסָה וְכו', וַיִּזְרְזוּ לְעַסֵּק בְּזֶה לְשֵׁם שְׁמַיִם.

ה' רעז רצ

וַיְדַבֵּר מֵהַהִתְחַזְּקוֹת שְׁצָרִיף כָּל אֶחָד שְׁבוּנָה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיִּגְלֶה שְׁעָקֵר בְּנֵי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל הוּא עַל-יְדֵי הַדְּפֻסָּה.

ה' רעז רצב

וַיְדַבֵּר מֵהָאֲבֹדוֹת שְׁמוֹצְאִים אֶצֶל הַצְּדִיק וְלָמָּה זֹכִים עַל-יְדֵי הַצְּדִיק, וַיַּחֲזִק מְאֹד לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲוֹדֵד הַנּוֹמְעֵן שְׁנִמְצָא אֶצֶל הָעַרְב־רַב, שֶׁהִשְׁתַּלְּטוּ עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וַיַּחֲזִקוּ לְעַסֵּק גַּם שָׁם בַּתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וְלִסְבֹּב אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה וּפְרֻסוּמָה, וַיַּחֲזִקוּ וַיֹּאמְצוּ מְאֹד מְאֹד.

ה' רעה רצה

וַיַּעֲוֹרֵר וַיַּחֲזִק מְאֹד עַל שְׁלֵשׁ הַנְּקֻדוֹת: נְקֻדַּת הַרְבֵּב, נְקֻדַּת הַחֶבֶר, נְקֻדַּת עֲצָמוֹ, וַיִּמְשִׁיל תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ו"ל לְמַרְשָׁמֵי רְפוּאוֹת שֶׁל בֵּית-מַרְקַחַת, שֶׁהִתְחַרַּח לְקַחְתָּם עִם מַיִם — סוּד הַהִתְבּוֹדְדוּת, וַיַּחֲזִק הַנּוֹמְעֵן לְעַסֵּק בְּזֶה גַּם בְּשַׁעַת נְסִיעָתוֹ בְּמַכּוֹנִית וְכו', וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

שסו אָשֶׁר תִּכְן הָעֵינַיִם בַּנְּחָל

ה' רעט רצח
יחזק אָחד שְׁנַפֵּל מָאד לְהַמְשֵׁף אַחַר אָרִיף אַנְפִּין דְּקַלְפָּה, וְעֵינָיו
הַפְּגוּמוֹת מוֹשְׁכוֹת אוֹתוֹ לְחֻטָּאִים, וְיַעֲזְרוּ לִידַע שְׁעַל-יָדַי אֲמוּנָה זוֹכִים
לְהַנְצִל מִתְּאוֹת נְשִׁים, שֶׁהִיא כְּעֹבְדָה זָרָה מִמֶּשׁ, שְׁעוֹשָׂה מְצִיאוֹת מִבְּשָׂר
וְדָם וְכוּ'.

ה' רפ רצט
יֹכִיחַ מָאד בְּאַהֲבָה מְסַתֶּרֶת בְּחוֹר אָחֵד, שְׁנֹדֵבֵק בּוֹ הַדְּמִיוֹן שֶׁל "חֲמֵרוֹת
יְתָרוֹת", עַד שְׁגוֹבֵל אֲצִלוֹ בְּשִׁנְעוֹן שֶׁל מִמֶּשׁ, וַיִּרְחִיקוּ מִזֶּה בְּכָל לְשׁוֹן,
עַל-יָדַי זְרוּזוֹ לִילֵף לְפִי הֶרֶף רַבְּנוּ ו"ל, שְׁגִנָּה דְרָכִים כְּאֵלוֹ.

ה' רפא שא
יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שְׁזוֹכָה לְהַתְּפִלֵּל בְּעֹבוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּבַפְּרִטְיוֹת כְּנֹגֵד
הַגְּזֵרוֹת הַקְּשׁוֹת שְׁגוֹרְמִים הָעֶרְב־רַב, עַל-יָדַי הַתְּגֵרוֹת בְּאֵמוֹת, וַיִּשְׁבַּח אֶת
הָרַב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכִיץ ו"ל, וַיִּזְכֵּיר אֵיף שְׁגָם הוּא הַתְּבַדֵּל
מֵהַלְצִים שְׁבִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְיַעֲזְרוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵף תְּמִיד וּבְכָל
מְקוֹם.

ה' רפב שג
יַעֲזְרוּ מָאד עַל הַלְמוּד וּבְקִיאוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵיף שְׂרַק עַל-יָדַי-זֶה
נִקְרָא מְקָרָב אֵלָיו ו"ל, וַיִּחְזַק כְּנֹגֵד הַכְּלָבוּלִים שֶׁל "שְׁמִירוֹת הָעֵינַיִם"
וְכוּ', שְׁלֹזָה יֵשׁ עֲצָה — לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֵף תְּמִיד אֲפֵלוּ בְּדֶרֶךְ, וְעַל-יָדַי
שְׁיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, מֵחֹז יִתְנוּצֵץ בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת, לְנִתְקַד דַּעְתּוֹ מֵהַבְּלִי
הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּגִנִּים, וַיִּדְבֵּר מִח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְהַנְּהַגְתָּ גְדוּלֵי אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ בְּהַתְּבוּדָתוֹת בְּדֶרֶךְ כְּנ"ל.

ה' רפג שה
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמְעַלֵּת שְׁמַחַת הַמְּצוּוֹת, וּמִמַּדַּת הַשְּׁמִחָה
בְּכָלֵלוֹתָהּ, וּמִגְנוֹת הָעֲצָבוֹת הָרָעָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיִּזְכֵּיר עֲנִין נֶסַח
"אַהֲבַת עוֹלָם" אוֹ "אַהֲבָה רַבָּה", וְגִדְל מְעַלֵּת הַמְּכוּן בְּבִרְכָה זוֹ, וַיִּחְזַק
הַנִּמְעָן לְהַמְתִּין בְּסִבְלָנוֹת עֲדֵי יִרְאָה אוֹר בְּחַיָּיו.

ה' רפד שז
יִתֵּן עֲצָה לְאַבְרָף שְׁנֹתְבַלְבֵּל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ לְגַמְרֵי, אֵיף צָרִיף לְהַתְּנַהֵג
בְּחֻכְמָה עִם אֲשֶׁתּוֹ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לוֹ בֵּית שְׁלָם.

אָשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִיִּים בְּנַחֵל שְׁמוֹ

ה' רפה שט
הַתְּחִיָּוִת לְחַתֵּן לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

ה' רפו שי
בְּאֵר מַעְלֵת מֵהוּתוֹ שֶׁל יוֹם ט"ו בְּאָב, וְעִנִּין הַשְּׁוֹאֲתוֹ לְיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְהַלְקַח טוֹב הַנִּלְמַד מִכָּל זֶה לָנוּ – לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה, לְהִתְעוֹרֵר בְּאַהֲבַת
כָּל חֵלְקֵי עַם יִשְׂרָאֵל, וְעִנִּין מְצִיאת הַזְּיוּג, שְׂיֹם זֶה מְסַגֵּל בִּיּוֹתֵר לְנִקְדּוֹת
אֱלוֹהֵינוּ.

ה' רפז שיג
יְחִזֵּק הַנִּמְצָן, שְׂיִהְיֶה מְגִדֵּל אוֹר לְהָאִיר אוֹר רַבְּנוּ ו"ל לְאַחֲרֵים, וַיִּתְאַר
אֶת הַתִּיִּסְדּוֹת הַדּוֹר הַחֲדָשׁ שֶׁל דּוֹרְנוּ, הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל בְּאַמֶּת,
וַיַּגְלֶה תַּפְקִיד שֶׁל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּהַפְצַת אוֹר הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם
– הֵן עַל-יְדֵי הַפְּצָה בַּפֶּעַל, וְהֵן עַל-יְדֵי הַגָּמָא אִישִׁית, וַיִּזְרֹז עַל שְׁעוּרִים
קְבוּעִים, וּבִכְרִט בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן.

ה' רפח שטו
יְדַבֵּר מֵעִנִּין שְׁנוּי נֶסַח הַתְּפִלָּה מֵאַשְׁכְּנֹז לְסִפְרָד וְעוֹד, וְעִנִּין נֶסַח
הַסִּפְרָדִים וְנֶסַח הָאֲרִיז"ל עַל גְּרִסוֹתָיו, וַיְבָאֵר, שְׂדַעַת רַבְּנוּ ו"ל שְׂאִין
לְשָׁנוֹת נֶסַח, וַיְבַהִיר מִנְהַגוֹ, וַיִּחְזַק כְּגִיד חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וַיִּתֵּן עֲצָה מֵהַ
לְלַמֵּד כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחֲדָשׁ אֱלוֹל עַד שְׂמַחַת תּוֹרָה.

ה' רפט שיז
יִאֲרִיף לְבָאֵר לְמַקְרָב חֲדָשׁ אֶת כָּל עִנִּין רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא לְמוֹד שֶׁל
חֲשִׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְכָל כְּלוֹ מְרָמֹז בְּפִסּוּק אֶחָד בְּמִיכָה, וַיְבַהִיר
הַיֵּטֵב מֵהוּת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַאֲרִיף שֶׁהִיא הִיא הַדֶּרֶךְ הַמְּסוּרָה לָנוּ
מֵאֵז וּמֵעוֹלָם, וַיְמַלִּיץ לְהִסְתִּיר הַהִתְקַרְבוֹת, וַיַּעוֹרְרוּ עַל שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן.

ה' רצ שכ
יְבַיֵּעַ צַעְרוֹ עַל הַלְּשׁוֹן-הָרַע שְׂמִדְבָּרִים עָלָיו, וְשׂוּהָ סִימָן שֶׁעָלָיו לְשׁוֹב
אֱלוֹהֵינוּ יִתְבָּרַךְ בְּתְשׁוּבָה, וַיַּגְלֶה שְׂעָקָר הַמַּחְלֶקֶת הִיא מִחַמַּת, שֶׁהַסִּמָּן-
מ"ם אֵינוֹ סוֹבֵל אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְכָל אֱלוֹהֵינוּ שֶׁעָסְקוּ בְּהַפְצָה בְּמִסְרוֹת נֶפֶשׁ
– סָבְלוּ מִזֶּה, וַיִּסְפֹּר קֶצֶת מִמֶּה שֶׁעָבַר עָלָיו.

ה' רצא שכב
יְבָאֵר כִּי מֵהַחִיצוֹנִיּוֹת אֲפָשֶׁר לְהִבִּין עַל הַפְּנִימִיּוֹת, וְלִכֵּן סִימָן עַל אֶחָד
שְׂמַתְקָרֵב – שְׂמַתְחִיל לְהַחְלִיף מִלְּבוּשָׁיו וְכוּ'.

שסח אָשָׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנַחַל

ה' רצב שכג
יִרְזוּ לְעֶסֶק בַּתְּפִלָּה מִתּוֹךְ תַּחֲנוּנִים, וְאִם יִתֵּן ה' — יִתֵּן, וְלֹהֲאֵמִין בְּכַח
הַתְּפִלָּה.

ה' רצג שכג
יִחֹזַק בַּת יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲלָתָהּ, שְׁעוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ פְּדֵרָךְ נָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
הַכְּשֻׁרוֹת, וְיִגְלֶה לָּהּ מַעֲלַת נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת אֵלֶי, וְיִבְאֵר לָּהּ בְּקִצּוֹר —
מִדּוּעַ כָּל הָעֲנִין שֶׁל בְּרִסְלָב זָר וּמּוֹזֵר בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, וְיִחֹזַק אִוֹדוֹת תְּקוּן
הַמִּדּוֹת.

ה' רצד שכה
יְדַבֵּר מִנְקֻדַּת הַהֶתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא רַק עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרֵיו
הַקְּדוּשִׁים, לֹא כְּעוֹזֵי הַפְּנִים הַמְּסֻתָּבְבִים וְכו', וְיַעֲזֹר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ
עַל כָּל פְּרִט מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל שִׁיזְכֶּה לְקַיֵּם, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אִף בְּרִיָּה,
אִף לֹא עַל 'זְקָנִים', וּבִפְרִט שָׁרֵב מִיָּהֵם עֶסְקוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְלִסּוֹף הַצְּמִיחוּ
זְקָן, וְהַחֲלוּ לְהַבִּיעַ דַּעוֹת, וְיִגְלֶה שֶׁהָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוּא הוּא הַתְּלָמִיד
חָכֵם שֶׁצָּרִיךְ לְצִיּוֹתוֹ.

ה' רצה שכז
חֲזוּק וְהַדְּרָכָה לְבַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּסְמַע לְבַעֲלָהּ שִׁיזְכֶּה לְגַדֵּל בְּעַבְדַּת הַשָּׁם,
עַל-יְדֵי שֶׁתִּשְׁמַר אוֹתוֹ מַעֲבָרוֹת בְּהַתְנַהֲגוֹת נְכוֹנָה עִמוֹ וְכו', וְיִבְאֵר עֲנִין
שֶׁהָאִשָּׁה הַיְּהוּדִיָּה נִקְרָאת עַקְרַת הַבַּיִת, וְיִגְלֶה גְּדֻלָּתָהּ, וְעַל-כֵּן לֹא שָׁרָךְ
"שׁוֹיוֹן זְכִיּוֹת", כִּי לְמַלְכָּה נִכְבְּדַת אֵין טַעֲנוֹת עַל זְכִיּוֹתֶיהָ הַרְבּוּת, וְכִּי
אֶצֶל אֵלֶי שֶׁהָאִשָּׁה אֶצֶל־לֹא בְּכַחֲנֶיהָ זוֹ, לָהֶם יֵשׁ דַּעוֹת מַעֲוָתוֹת בְּעֲנִין
וְכו', כִּי הֵם פּוֹרְקֵי עַל, וְנִשְׁוֹתֵיהֶם מְפַקְרוֹת, וְיִחֹזַק עַל זֶה מְאֹד.

ה' רצו של
יִחֹזַק מְאֹד אַבְרָם בְּאִיזָה עֲנִין פְּרִטִי שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵאִשְׁתּוֹ, וְיַעֲזֹר
לְהִשְׁמַר מַעֲבָרוֹת, וְיִיעֵץ לוֹ בְּעֲנִינּוֹ כִּדְת מַה לְעֲשׂוֹת, וְיִזְרְזוּ לְתַפְּלָה
בְּפִשְׁטוֹת, כְּדֵי לְשַׁנּוֹת עַל-יְדֵי זֶה דַּעַת אִשְׁתּוֹ לְדַעַתוֹ, וְיַעֲזֹרוּ עַל קְרוֹב
אַחֵרִים לְאוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְיִזְכִּיר שֶׁמִּתְחַנְּנוּ כְּשֶׁמִּתַּחַת מוֹהֲרֵי־ת"ו ז"ל, שֶׁאֵינָנו
חוֹלְקִים עַל אוֹר כְּזֶה, וְיִדְבֹּר מִהַנְּהַגַּת אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִבִּיאוּ כְּלֵי זְמַר לְכָל
רְקוֹד אַחַר הַתְּפִלָּה, וְשִׁיחָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל זֶה, וְיַעֲזֹר מְאֹד לְלַמֵּד
פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ עִם הַמְּדַרְשִׁים וּמִשְׁנֵיּוֹת וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה בְּכֻלָּל, וְיִזְרְזוּ לְיִלְךָ
עַל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים שֶׁבְּעִיר צַפַּת וּפְרָטְס, וְאֵת הַבְּקָשׁוֹת שֶׁיִּבְקֹשׁ שֵׁם
עָלָיו.

אשר תכן הענינים בפנחל שסט

ה' רצו שלג

יגנה ענין 'מוסר', המחליש ומרחק מהקדוש-ברוך-הוא, ויגלה שאין לאף אחד זכות לרחק מישוהו מנקדת האמת, שכל אחד יכול לדבק עצמו באור ה', ויפרט מנהג רבנו ז"ל ואנשי שלומנו בענין אמירת תנ"ך כסדרן מתחלה ועד הסוף באלול, ויגלה מעלת ענין זה כל השנה וכו'.

ה' רחצ שלו

יבאר באפן נפלא כיצד הצדיק האמת, שנקרא בדברי רבנו ז"ל "ברית מלח עולם", יכול להמתיק המרירות של זה העולם, ובפרט בדורנו, שמלחמת היצר בענין כפירה ונאוף, נעשתה באפן פתוח להכשיל את כלם, ועל-ידי שנגלה את הצדיק היכול ללחם בכל זה, יהיה לנו תקון, ויגלה מהי "אמת" אמיתית. ויבהיר ענין עצת ההתבודדות, כיצד היא נכונה ונפלאה.

ה' רצט שלט

ישבח הנמצען, שזכה לתרם לצדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, וכמו שהחיה אותו, כך זה יחיה אחרים, ויבאר מאמרם ז"ל: 'כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה' וכו', לענין אדם לעמל יולד, ועל-ידי עמל התורה מקל עמל הפונסה, וידבר מהולדה בנקל.

ה' ש שמא

ידבר ממעלת הזוכה להתחזק כנגד הנפילות שלו, ומענין דוחקא דיהוי בכלה, מענין קלפות המתלבשות בבני-אדם מתנגדים, וידבר מענין אלו"ל ומענין ח"י פרקים משניות בכל יום, ו"לקוטי-מוהר"ן" בכל חרש.

הספר הקדוש הזה

נדפס

לעילוי נשמת

הגאון הצדיק

רבי מנחם זאב זי"ע

בן הגאון הקדוש

רבי אלכסנדר זי שא הי"ד

נפטר די בתשרי ה'תשס"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה אלוש בן דינה	פחימה בשם אבלין בת סביחה
בועז גרמה בן מזל	יחיאל אמיל בן קלרה
אליהו בן תמרה	אברהם דלויה בן יקוט
שרה רחל מלכה ונועה בנות ירדנה	פיגא בת אסתר מלכה
ישי אימנו בן שרה	עינת הודיה תממ בת אסתר
מושה ישראל בן תמרה	פרנקו ישי תממ בן חוה
לירון בן כרמלה	נופר תממ בת עינים
יצחק מאיר בן הענא בילה	בר תממ בת עינים ומשי קצב
אבישג בת אסתר	אליעזר שלמה בן ירדנה
אליעזר שלמה בן אבישג	יניב קארו בן אילנה
עידו שטיינר בן מיכל ליאור	ורד בת ימנה תמר
בוכריס ציון בן פרטונה חנה	אפרת בת ימנה תמר
רן חיים רדנר בן משה דב	דנאילה בת ימנה תמר
עוז שרעבי בן רבקה	ציון בן ימנה תמר
מנחם לבוביץ בן אברהם	שיפרה יהושע בת רחל
משה יהושע בן אסתר	עופר כלימיאן בן יוכבד
מרים בת שרה לזבק"א	מזל שמואלי בת דולת לרפואה
שלמה בן חנה	יורה ירמיהו אורי בן תמרה
שמואל מנחם בן עטל	רבקה בת אסתר
משה לופטין בן צילה	מרדכי בן רבקה
	שלמה בן חנה

הקב"ה יעזור שיזכו להצלחה ברו"ג ולפרנסה בשפע ובנקל,
ולאריכות ימים ושנים טובות בבריאות הנפש והגוף אכ"ר
ולעילוי נשמת

משה בן מסעודה	שלמה בן חנה
אליהו בן שרה	רבקה בת אסתר
אברהם פרץ בן מסעודה	מרדכי בן רבקה

ת.נ.צ.ב.ה

ולזכות
יעל בת רנה

הקב"ה ירפא אותה בשתי רגליה לגמרי
ולא תסבול שום צער כאב מיחוש
ומכאוב כלל וכלל כל ימי חייה
ותזכה לאריכות ימים ושנים טובות
בבריאות השלימה
ברחמים גמורים וגדולים
בזכות ובכח רבנו נחמן בן פייגא זי"ע

ולזכות ברכה בת דינה

הקב"ה יעזור שתזכה להצלחה ברו"ג
ולאריכות ימים ושנים טובות בבריאות
הנפש והגוף
וירוו ממנה הוריה רוב נחת ואושר אכ"ר

ולזכות

פסח בן חנה טובה

יהי רצון מלפניך אבינו שבשמים

שיומתקו ממנו כל הדינים

ויושע ויתרפא לגמרי ברוחניות ובגשמיות

בגוף ונפש ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו

וחמשה חושיו ושאר כוחות הגוף

ויהיה שמור תמיד מכל החטאים ופגמים

מכל הבחינות כולן

ויזכה לבוא אל תיקונו השלם והנצחי

בתכלית השלימות לגמרי באמת

ברחמים גמורים וגדולים

בלי שום תערובת דין כלל

בזכות ובכח רבנו הקן

רבנו נחמן בן פייגא זי"ע

ולעילוי נשמת
יעקב בן שרה ז"ל
המרחם על כל בריותיו
הוא יחוס ויחמול וירחם
על נפש רוח ונשמה של
יעקב בן שרה
רוח ה' תניחנו בגן עדן
שולב"ע כ"ג בתמוז תשס"ב
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה
נדפס לעילוי נשמת
מרת שלומצ'ה ע"ה
בת הגה"צ
ר' ישראל אריה זצ"ל
נפטרה ח' באייר תשנ"ט
ת.נ.צ.ב.ה

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלִּי

*

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל
הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני
עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק
יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא,
זכותו יגן עלינו, שגלה תקוין זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה
בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את
בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו
ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתבם לדוד שמרני אל פי-חסיתי בך: אמרת
ליהוה אדני אתה, טובתי בל-עליך: לקדושים אשר-
בארץ המה, ואדירי בל-חפצי-כם: ירבו עצבותם
אחר מחרו, בל-אפיו נסביהם מדם, ובל-אשא את-
שמותם על-שפתי: יהוה מנת חלקי וכוסי, אתה
תומיו גורלי: חבלים נפלו-לי בנעימים, אף-נחלת
שפרה עלי: אברך את-יהוה אשר יעצני, אף לילות
יסרוני בלילותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד, כי מימיני
בל-אמוט: לבן שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי

יִשְׁכַּן לְבַטַּח: כִּי לֹא־תֵעָזֵב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא־תִתֶּן
חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שְׂחָת: תּוֹדִיעַנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבַּע
שְׂמֵחוֹת אֶת־פְּנֶיךָ נְעֻמוֹת בַּיּוֹמֶיךָ נְצַח:

לב.

לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁר־י נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
אֲשֶׁר־י־אָדָם, לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ
רְמִיָּה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמוֹ, בִּשְׂאֵנְתִי כָּל־הַיּוֹם:
כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדֶךָ, נִהַפְּדֵ לְשִׁדֵּי בְּחַרְבֵּנִי
מִיַּן סָלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי
אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי
סָלָה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעַת מְצֵא, רַק
לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי*
מִצָּר תִּצְרֵנִי רַגְלִי פִּלַּט תִּסּוּבְּבֵנִי סָלָה: אֲשֶׁר־יִלְךְ
וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ אֵינְעֶצֶה עָלֶיךָ עֵינָי: אֵל תִּהְיוּ
כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין בְּמַתְגַּזְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל
קָרַב אֱלֹהֶיךָ: רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרִשָּׁע, וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה
חֶסֶד יִסּוּבְּבֵנוּ: שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ
כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בַּיּוֹם

* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר
 בְּאָרְץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנּוּ עַל
 עָרֵשׁ דָּוִד. כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכָת בְּחֵלּוֹ: אֲנִי־אָמַרְתִּי
 יְהוָה חֲנֻנִי, רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ: אֵיבֵי יֹאמְרוּ
 רַע לִי מְתֵי יָמוֹת וְאָבֵד שְׁמוֹ: וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שְׂוֹא
 יִדְבֹר, לְבוֹ יִקְבֹּץ־אָזֶן לוֹ, יֵצֵא לְחוּץ יִדְבֹר: יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׂוּ כָל־שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: דְּבַר־בְּלִיעַל
 יִצּוֹק בוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם: גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי
 אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ, אֹכֵל לְחֵמִי, הִגְדִּיל עָלַי עֵקֶב: וְאַתָּה
 יְהוָה חֲנֻנִי וְחַקִּימִנִי, וְאַשְׁלֹמָה לְחֵם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי
 כִּי־חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא־יִרְיֵעַ אֵיבֵי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמּוֹ
 תִּמְכָּתָ בִּי, וְתִצְיִבְנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: כְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מ.ב.

לְמִנְצַח מִשְׁכִּיל לְבָנֵי קִרְחָ: כְּאֵיל תִּעְרַג עָלַי־
 אֲפִיקֵי־מָיִם, כִּן נַפְשִׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צְמָאָה
 נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתֵי אָבוֹא וְאַרְאָה פְּנֵי
 אֱלֹהִים: הִיִּתָּה לִי דְמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאָמַר אֵלַי
 כָּל הַיּוֹם, אֵיִה אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶה אֲזַכְּרָה וְאַשְׁכְּחָה עָלַי
 נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱבֹר בַּסֶּף, אֲדִידֵם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹלִי־
 רָנָה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוֹגֵג: מִהֲדַת־שְׁתוּחָחִי נַפְשִׁי וְתַהֲמִי
 עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְדֵנוּ יִשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ:

אֱלֹהֵי, עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲחַח עֲלֵיכֶן אֲזַכְרֶךָ מֵאָרֶץ
 יְרֵדֶן, וְחֶרְמוֹנִים, מִהָר מִצְעָר: תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי עֲבָרוּ: יוֹמָם
 יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי:
 אִמְרָה לְאֵל סְלֵעֵי לָמָּה שָׁבַחְתָּנִי, לָמָּה-קִדַּר אֱלֹהֵי,
 בְּלַחֵץ אוֹיֵב: בְּרָצַח בְּעֲצָמוֹתַי חֶרְפוֹנֵי צוּרְרֵי,
 בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: מַה-תִּשְׁתַּחֲחִי
 נִפְשֵׁי וּמַה-תִּתְּהַמֵּי עָלַי הוֹחִילֵי לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵנּוּ,
 יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נט.

לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: הֲצִילֵנִי מֵאֵיבֵי אֱלֹהֵי,
 מִמַּתְקוֹמָמֵי תִשְׁגָּבֵנִי: הֲצִילֵנִי מִפְּעֵלֵי אֶזְוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי
 דָּמִים הוֹשִׁיעֵנִי: כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשֵׁי יַגִּירוּ עָלַי
 עֲזִים, לֹא-פִשְׁעֵי וְלֹא-חַטָּאתַי יְהוָה: בְּלִי-עוֹן יִרְצוֹן
 וַיִּפְוֹנְנוּ, עוֹרָה לְקָרָאתִי וּרְאָה: וְאַתָּה יְהוָה-אֱלֹהִים
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקּוֹיֵצָה לְפָקֹד כָּל-הַגּוֹיִם אֵלַי
 תִּחַן כָּל-בְּגֵדֵי אֶזְוֹן סָלָה: יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ בַּכָּלֵב,
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִנֵּה יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שֹׁמֵעַ: וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק-לְמוֹ,
 תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: עֲזוּ, אֱלֹהֵי אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבֵי: אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יִקְדַּמְנֵי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי:

אֶל־תִּהְרַגְם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי, הִנֵּיעַמוּ בְּחִילָךְ
וְהוֹרִידְמוּ, מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי: חֲטֵאת־פִּימוּ דְבַר־שְׁפָתֵימוּ
וַיִּלְכְּדוּ בַּגְּאוֹנָם, וּמֵאֱלֹהִים וּמִפֶּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלָּה בַחֲמָה,
כִּלָּה וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בַּיַּעֲקֹב, לְאִפְסֵי
הָאָרֶץ סָלַח: וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר:
חֲמָה יִנְיַעוּן לֶאֱכֹל, אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: וְאֲנִי
אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ, כִּי־הֵייתָ מִשְׁגֹּב לִי,
וּמְנוּס, בְּיוֹם צָר־לִי: עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה, כִּי־אֱלֹהִים
מִשְׁגֹּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֶי:

עז.

לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מִזְמוֹר: קוֹלִי* אֶל־
אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: בְּיוֹם
צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי, יָדִי לִילָחַ נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג
מֵאֲנָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה,
אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִטֶפָה רוּחִי סָלַח: אֲחִזֶּתָ שְׁמֵרוֹת עֵינָי,
נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת
עוֹלָמִים: אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בְּלִילָה, עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה,
וַיַּחַפֵּשׁ רוּחִי: הֲלַעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי וְלֹא־יִסּוּף
לְרַצוֹת עוֹד: הָאֶפֶס לְנִצַּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר:
חֲשַׁבַח חַנּוּת אֵל, אִם־קִפִּץ בְּאֶף רַחֲמָיו סָלַח: וְאֲמַר
חֲלוֹתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: אֲזַכּוֹר מֵעַלְלֵי יְהוָה, כִּי

* באמרו אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאָה: וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ
 וּבְעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דְּרַכָּה, מִי־אֵל
 גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: אַתָּה הָאֵל עָשָׂה פְּלֹא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עֲזָה: גְּאֻלְתָּ בְּזִרְזֹעַ עֲמָה, בְּנִי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סְלָה:
 רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים, רָאוּךָ מַיִם יַחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ
 תְּהוֹמוֹת: זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אַף-
 חֲצִצִּיף יִתְחַלְכוּ: קוֹל רַעְמָה בַּגְּלִגֹּל, הֵאִירוּ בְּרָקִים
 תִּבְל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: בַּיָּם דְּרַכָּה וּשְׁבִילָהּ
 בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נוֹדְעוּ: נָחִיתָ כַּצֹּאן
 עֲמָה, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ.

תִּפְלָה לְמוֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר: בְּטָרֶם הָרִים יִלְדוּ וַתַּחֲזִלְלֵנוּ אֶרֶץ
 וַתִּבְל, וּמֵעוֹלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינַיִךָ כִּי־אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה:
 זָרְמַתֶּם, שָׁנָה יְהִי, בַּבֶּקֶר כַּחֲצִיר יַחֲלֹף: בַּבֶּקֶר יִצְיֵן
 וַחֲלֹף, לְעֶרֶב יִמּוּלֵל וַיִּבֶשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאַפָּה, וּבַחֲמַתְךָ
 נִבְהַלְנוּ: שָׁתָה עוֹנֵתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיךָ:
 כִּי כָלִי־מִינוּ פָּנּוּ בְּעַבְרַתְךָ כָּלִינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ-הֶגְהָ:
 יָמֵי שָׁנוֹתֵנוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַחֲבָם עָמַל וְאָוֶן, כִּי גַז חִישׁ וַנִּעְפָּה:

מִי יוֹדֵעַ עַז אַפְּךָ, וּכְיִרְאָתְךָ עֲבָרְתְּךָ: לְמִנּוֹת יָמֵינוּ
 בֶּן הַזֶּדַע, וְנָבִיא לְבַב חֲכָמָה: שׁוֹבָה יְהוָה עַד־מִתִּי
 וְהִנַּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ: שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֵדְךָ, וְנִרְנַנָּה
 וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ, שִׁמְחָנוּ בַיָּמֹת עֲנִיתָנוּ, שָׁנוֹת
 רָאִינוּ רָעָה: יִרְאָה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פֶּעֶלְךָ וְהִדְרֶךָ עַל
 בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
 בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ בּוֹנֵנָהוּ:

קה.

הִזְרוּ לַיהוָה קִרְאוּ בְשֵׁמוֹ הַזֶּדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְרוּ־לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו:
 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: דְּרָשׁוּ
 יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תָּמִיד: זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר
 עָשָׂה, מִפְּתִיו וּמִשִּׁפְטֵי־פִיו: זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי
 יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
 מִשִּׁפְטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צִוָּה לְאַלְפֵי דוֹר:
 אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לִישָׁחֵק: וַיַּעֲמִידָהּ
 לַיַּעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת
 אָרֶץ כְּנָעַן חֹבֶל גַּחְלַתְכֶם: בְּהִיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט
 וְגָרִים בָּהֶ: וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם
 אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ אָדָם לְעֲשָׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אֵל
 תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֵל תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא רָעַב עַל־
 הָאָרֶץ כָּל מִטְהַלְּחֵם שָׁבַר: שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֹ

נִמְכַר יוֹסֵף: עָנָו בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: עַד עַתָּה
בֵּא דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהוּ: שְׁלַח מַלְאָךְ וַיְתִירָהוּ
מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהוּ: שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֶׁל
בְּכָל־קִנְיָנוֹ: לֵאמֹר שָׂרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ וּזְקִנְיוֹ יַחֲבֹם: וַיָּבֹא
יִשְׂרָאֵל מִצָּרִים וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ־חָם: וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ
מְאֹד וַיַּעֲצִמְהוּ מִצָּרָיו: הִפְךָ לִבָּם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְּנִיבֵל
בְּעַבְדָּיו: שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ:
שָׁמוּ־בָם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו, וּמוֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: שְׁלַח
חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשִׁיךְ וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ: הִפְךָ אֶת מִימֵיהֶם
לְדָם וַיָּמַת אֶת דְּגָתָם: שָׂרֵץ אֶרֶצָם צִפְרֻדָּעִים בְּחֻדְרֵי
מַלְכֵיהֶם: אָמַר וַיָּבֹא עָרַב כְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם: נָתַן
גְּשָׁמֵיהֶם בָּרָד, אֵשׁ לְהַכּוֹת בְּאֶרֶצָם: וַיֵּד גְּפָנָם
וַתֵּאֲנַתָּם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֹא אֲרַבָּה, וַיִּלַּק
וַאִין מִסְפָּר: וַיֵּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֶרֶצָם, וַיֵּאכַל פְּרִי
אֲדָמָתָם: וַיֵּד כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶצָם, רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל: שָׁמַח
מִצָּרִים בְּצִאתָם, כִּי־נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עָנָן
לְמִסְדָּה, וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֹא שְׁלֹו וּלְחָם
שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: פָּתַח צוּר וַיִּזּוּכּוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִוֹת
נְהַר: כִּי זָכַר אֶת־דְּבַר קֹדֶשׁוֹ, אֶת־אֲבֹרָהֶם עֲבָדָיו:
וַיּוֹצִיא עַמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרַנָּה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם
אַרְצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בְּעַבּוֹר יִשְׁמְרוּ
תְּקוּוֹ וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הִלְלוּיָהּ:

קלז.

עַל נְהַרֹּת בְּכַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ
 אֶת-צִיּוֹן, עַל עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנִרְוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם
 שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר-יְשׁוּר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה, שִׁירוּ
 לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר יְהוָה, עַל אֲדַמַּת
 נֶכֶר: אִם-אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק
 לְשׁוֹנִי לְחִפּוֹ, אִם לֹא אֲזַכְּרֶכֶּי, אִם-לֹא אֲעֵלֶה אֶת
 יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׁמַחְתִּי: זָכַר יְהוָה לְבִנְי אֲדוֹם אֶת
 יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיּוֹם בָּה: בְּתִ-
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה, אֲשִׁירִי שִׁישְׁלֶם-לְךָ אֶת-גְּמוּלָךָ שְׁגַמְלָתָ
 לָנוּ: אֲשִׁירִי, שְׁיֵאָחֵז וְנִפִּין אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל הַסֵּלַע:

קנ.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ-אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ:
 הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ
 בְּתִקְוֵ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֶבֶל וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף
 וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֹגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שָׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה,
 הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עַמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב
 יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעֹז בְּעַת צָרָה:
 וַיַּעֲזֶרֶם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם, יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בּוֹ:



הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
אימי מורתי **רבקה** בת **לאה**
נפטרה כ"ג ניסן תשע"ד
מור אבי **שמעון** בן **אברהם**
נפטר כ"ח אלול תשע"ה
עמרם בן **מרים** נפטר ט"ו ניסן תש"ס
יוסף בן **חנינה** כ"א
אדר א' תש"ע
איבט בת **לאה** כ"ב אדר
תשס"ג
מורדכי בן **איבט** ז' אייר
דוד בן **איבט** כ"ב אלול
תשס"ב
לעילוי נשמת מורנו ורבנו הצדיק
אליעזר שלמה בן **מנחם זאב** זצ"ל
י"ז שבט תשע"ה
לעילוי נשמת
הרבנית **יחנה שפרה** בת **סאסיה** ע"ה
ט"ז תמוז התשע"ה
ת'נצ'ב'ה'!

להצלחת
דוד ורעייתו רחל תחיה
נתן ורעייתו לאה תחיה
וילדיהם:
נחמן ושרה תחיה
אליעזר שלמה ומלכה תחיה
לזרע בן קיימא של הרב **אריה ורעייתו**
סמדר תחיה במהרה בריא ושלם
בעזרת ה' יתברך.

להצלחת **יוסף ורעייתו מרים** תחיה
להצלחה בכל בגשמיו ורוחניות

בר בן **מרים**
לירון בן **מרים**
לזיווג הגון וטוב לפי שורש נשמתם במהרה
להצלחת **אברהם ורעייתו לאה** וילדיהם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
מורנו ורבנו עט"ר **מוהרא"ש** הקדוש
רבי **אליעזר שלמה** בן **מלכה** זיע"א

רפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה ולכל הישועות
ננסי יהושע בן **בלה** ומשפחתו
שרה סיניה בת **שולמית** ומשפחתה
שולמית בת **לאה** ומשפחתה

ליאור בת **שרה סיניה** - רפואה שלמה וכל הישועות
בגשמיות וברוחניות

אליעזר שלמה, נחמן נתן מאיר מנחם זאב בני ליאור

רפואה שלמה שיזכו לחשקת התורה ויראת שמים
מצוות ומעלות טובות
שירצו יוכלו ויקיימו את מצוות ה' בשלמות
חסידי ברסלב אמיתיים תלמידי היכל הקודש באמת
שנזכה לחתן אותם סמוך לפרקם בכבוד ונחת יהודית

לעילוי נשמת

פליקס אשר בן **ג'וליה**



הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת
הצלת וגאולת עמנו ישראל.
**משפחת בג'רנו, גרשון, אלמלם,
דודי, סורוקין, קוטלר, מידן.**
משפחת **סעדיה** הצלחה ברוחניות וגשמיות,
בריאות, פרנסה וחיים טובים, וישועות
שיזכו להיות מקושרים לצדיק ולקיים עצותיו הקדושות
משה בן ברוריה ומיכל רונית בת שרונה
יראת שמים טהורה, שמחה, שלום בית וזרע בר קיימא
מתוך בריאות איתנה

תודה להקב"ה שנתן לנו במתנת חינוך ולצדיק שהתפלל
עבורנו במשך שנים שנזכה להיפקד בזרע של קיימא
שיזכו לגדל את **אליעזר שלמה בן מיכל רונית** לתפארת
התורה הקדושה באור רבנו הקדוש ונזכה כולנו לבריאות
איתנה, שמחה וקדושה ללמוד תורה לשמה ולקיים המצוות
בשמחה וירונו ממנו נחת הוריו ומלמדיו ויהיה איש חסד
ואמת, בעל אמונה ותפילה וה' יצילהו מכל צרה וצוקה
מכל נגע ומחלה ומכל עין רעה
ויזכה עם כל משפחתו לעשות נחת רוח לה'
ונזכה ליראות בחופתו בגיל צעיר עם כסות נקי,
עם אישה כשרה וטובה ויזכו לצאצאי צאצאים לרוב.

רפואה שלמה בתוך שאר חולי עם ישראל:
ברוריה בת מזל, שלמה בן חנה
שרונה בת חנינה, יצחק בן מטילדה
קלודין בת חנה, יוסף בן ג'וליה
מיכל רונית בת שרונה

זיווג הגון:
אדיר בן ברוריה, לירן בן חנה
ניב בן חנה, אסף בן אדלה
רונן בן קלודין, אביחי בן אסתר
שרה בת ויולט



